

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1936 + 4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1940

**ΤΕΣΣΑΡΑ
ΧΡΟΝΙΑ
ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ
Ι. ΜΕΤΑΞΑ**

ΤΟΜΟΣ Β'. ΝΕΟΛΑΙΑ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ, Τ. Τ. Τ.,
ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1936 • 4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1940

ΤΕΣΣΑΡΑ ΧΡΟΝΙΑ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ Ι. ΜΕΤΑΞΑ

ΤΟΜΟΣ Β'. ΝΕΟΛΑΙΑ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ, Τ. Τ. Τ.,
ΓΕΝΙΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΛΑΪΚΗΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΕΩΣ
ΕΚΔΟΣΕΙΣ 4ης ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ
ΑΡΙΘ. 35

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ Β' ΤΟΜΟΥ

Πίναξ Περιεχομένων

Σελίς
I—IV

Χρονολογικός πίναξ τῶν κυριωτέρων ἔργων καὶ τῶν ληφθεισῶν ἀποφάσεων κατὰ τὸ 2ον ἔτος τῆς ἱστορικῆς Μεταβολῆς (4/8 37—3/8/38) . . .	1—52
--	------

Ὁ Ἀρχηγὸς καὶ ἡ Νεολαία	55—181
Προλογιστικὸν σημεῖωμα	57
Μέρος Α'.—Ἐμπρὸς γιὰ μιὰ Ἑλλάδα νέα !... Ὑπέ- ροχοι παραινέσεις πρὸς τὰ Ἑλληνόπουλα . . .	58
Μέρος Β'.—Ἐνας τεράστιος Ἐθνικὸς ἀθλος : Πῶς ὠργανώθη καὶ τί ἀπέδωκεν ἡ Νεολαία	172
Ἀποτελέσματα καὶ ἀριθμοὶ	174

Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἐχάραξε νέας συγχρο- νισμένας κατευθύνσεις διὰ τὴν Δικαιοσύνην . . .	183—200
---	---------

Κεφ. I.—Ἀπονομὴ Δικαιοσύνης καὶ μείωσις ἐγ- κληματικότητος	186
Κεφ. II.—Σωφρονιστικὰ ἱδρύματα	188
Κεφ. III.—Τὸ ἐπιστημονικὸν ἔργον τοῦ Ὑπουρ- γείου Δικαιοσύνης	196
Κεφ. IV.—Τεχνικὴ Ὑπηρεσία	199
Ἡ ἐπιβράβευσις τῆς προσπαθείας	200

Ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου κατωχύρωσε τὴν Ἐθνικὴν Ἀσφάλειαν καὶ ἐξυγίανε τὴν Ἑλληνι- κὴν Κοινωνίαν	
--	--

Κεφ. I.—Ἡ γενεσιουργὸς ἀφορμὴ τῆς Μεταβολῆς	205
---	-----

	Σελίς
Κεφ. II.—'Η προλεταριοποίησις τῶν μαζῶν . . .	206
Κεφ. III.—Αἱ προετοιμασίαι διὰ τὴν ἐπανάστασιν	209
Κεφ. IV.—'Η Ἐθνικὴ ἀποστολὴ τοῦ Ὑφυπουργείου Ἀσφαλείας	211
Κεφ. V.—'Ο ἀπολογισμὸς τοῦ ἀντικομμουνιστικοῦ ἁγῶνος	213

** Ἡ Κυβερνητικὴ ἀνασυγκρότησις εἰς τὴν Τριατατικὴν*

κὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὰ Ταχυδρομικὰ Ταμιευτήρια 217—243

Κεφ. I.—Ταχυδρομεῖα	219
Κεφ. II.—Τηλέγραφοι	227
Κεφ. III.—Τηλέφωνα	229
Κεφ. IV.—Τεχνικὴ Τριατατικὴ Ὑπηρεσία	232
Κεφ. V.—Προσωπικὸν	233
Κεφ. VI.—'Ασφαλιστικὴ καὶ Κοινωνικὴ Πρόνοια	235
Κεφ. VII.—Ταμεῖα Ἀρωγῆς καὶ Ἀλληλοβοηθείας	237
Κεφ. VIII.—Ταχυδρομικὰ Ταμιευτήρια	239

** Ἡ ζωογόνος καὶ δημιουργικὴ δράσις τοῦ Νέου Κρά-*

τους τῆς 4ης Ἀυγούστου εἰς τὰς περιοχὰς τῶν Γε-

νικῶν Διοικήσεων 245—340

Προλογιστικὸν σημείωμα 247

I.—Γενικὴ Διοίκησις Μακεδονίας 249—270

Μέρος Α'.—Γεωργία	249
Κεφ. I.—Σκαλιστικὴ καλλιέργεια	249
Κεφ. II.—Τοπικαὶ ἐπιτροπαὶ Γεωργίας	251
Κεφ. III.—Ἐπέκτασις καλλιέργειας ὁσπρίων	252
Κεφ. IV.—Ἐποικιστικὰ ζητήματα	253
Κεφ. V.—Οἱ νομάδες κτηνοτρόφοι	254
Κεφ. VI.—Ἰνστιτούτον Καλλιτερεύσεως Φυτῶν	255
Κεφ. VII.—Ἀμπελοκαλλιέργεια	257
Μέρος Β'.—'Η Μηχανικὴ Καλλιέργεια	254
Κεφ. I.—'Η ἀξιοποίησις τῶν ἀποκαλυφθεῖσων γαιῶν	259
Κεφ. II.—Ἰνστιτούτον Βάμβακος	260
Μέρος Γ'.—Ἐξυγιαντικὰ ἔργα	261
Μέρος Δ'.—Στέγαισις προσφύγων	263
Κεφ. I.—Ἀνέγερσις οἰκημάτων καὶ δάνεια	263
Κεφ. II.—Κοινωφελῆ κτίρια	265

Μέρος Ε'.—Δημόσια ἔργα	266
Μέρος ΣΤ'.—Τηλεφωνικὴ Συγκοινωνία	269
Μέρος Ζ'.—Βιομηχανία	270
2.—Γενικὴ Διοίκησις Θράκης	271—295
Μέρος Α'.—Τοπικὴ Αὐτοδιοίκησις	271
Μέρος Β'.—Δημόσια ἔργα	273
Μέρος Γ'.—Δημοσία Ἀσφάλεια	274
Μέρος Δ'.—Ὑγεία	275
Κεφ. I.—Ἐν τῷ Νομῷ Ροδόπης	275
Κεφ. II.—Ἐν τῷ Νομῷ Ἐβρου	276
Κεφ. III.—Ἐν τῷ Νομῷ Δράμας	277
Κεφ. IV.—Ἐν τῷ Νομῷ Καβάλλας	278
Μέρος Ε'.—Κοινωνικὴ πρόνοια καὶ δημοσία ἀντί-	
ληψις	279
Μέρος ΣΤ'.—Γεωργία	281
Μέρος Ζ'.—Ἐποικισμὸς	285
Μέρος Η'.—Δάση	287
Μέρος Θ'.—Τριατατικαὶ Ὑπηρεσίαι	289
Μέρος Ι'.—Ἐκπαίδευσις καὶ Ε.Ο.Ν	291
Μέρος ΙΑ'.—Ἐργατικὴ Προστασία	295
3.—Γενικὴ Διοίκησις Κρήτης	296—316
Μέρος Α'.—Τοπικὴ Αὐτοδιοίκησις	296
Μέρος Β'.—Ἀγροτικὴ ἀσφάλεια	298
Μέρος Γ'.—Παραγωγικὰ ἔργα	299
Μέρος Δ'.—Ὀδοποιητικὰ καὶ ἄλλα ἔργα	300
Μέρος Ε'.—Γεωργία καὶ Κτηνοτροφία	301
Μέρος ΣΤ'.—Ἔργα ἐγγείων βελτιώσεων	305
Μέρος Ζ'.—Τὸ Ἐποικιστικὸν ἔργον	306
Μέρος Η'.—Κοινωνικὴ Πρόνοια καὶ μέριμνα ὑπὲρ	
τῶν ἐφέδρων	309
Μέρος Θ'.—Αἱ Τριατατικαὶ Ὑπηρεσίαι	312
Μέρος Ι'.—Ἐκπαίδευσις	313
Μέρος ΙΑ'.—Ἡ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας	314

Μέρος ΙΒ'.—'Αγορανομικά μέτρα	315	Σελις
Μέρος ΙΓ'.—Δημοσία 'Ασφάλεια	316	
4.—Γενική Διοίκησις 'Ηπείρου	317—340	
Μέρος Α'.—Διοικητική ὀργάνωσις	317	
Μέρος Β'.—Δημοτικά καὶ Κοινοτικά ἔργα	318	
Μέρος Γ'.—'Αγροτική 'Ασφάλεια	321	
Μέρος Δ'.—Δημοσία 'Ασφάλεια	322	
Μέρος Ε'.—Οἰκονομικαὶ 'Υπηρεσίαι	324	
Μέρος ΣΤ'.—'Εκπαίδευσις	325	
Μέρος Ζ'.—Γεωργία	327	
Μέρος Η'.—Διεύθυνσις Δασῶν	329	
Μέρος Θ'.—'Εποικισμός	331	
Μέρος Ι'.—Διεύθυνσις Κατασκευῶν 'Ηπείρου	332	
Μέρος ΙΑ'.—Διεύθυνσις Δημοσίων 'Εργῶν	333	
Μέρος ΙΒ'.—Τριατατικά 'Υπηρεσίαι	337	
Μέρος ΙΓ'.—Καταπολέμησις τῆς ἐλαιοποιίας	339	
Μέρος ΙΔ'.—Κοινωνική Πρόνοια	340	
Παράρτημα φωτογραφιῶν.	341—374	

ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΙΝΑΞ

ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΤΕΡΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΛΗΦΘΕΙΣΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

ΚΑΤΑ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΕΤΟΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1937

- 4 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἐναρξίς τοῦ Β' ἔτους τῆς Νεωτέρας Ἑλληνικῆς Ἀναγεννήσεως. Ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἐγκυκλοῦται πλέον μὲ ζωηρὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦς Ἑθνικοῦς σκοποῦς καὶ τὸ ἔργον τοῦ Νέου Κράτους.
—Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς νέας συνοικιακῆς ἀγορᾶς τῆς Κυψέλης.
—Ἐθεμελιώθησαν τὰ νέα ἔργα διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ γυμναστηρίου τῆς Νέας Φιλαδελφείας.
—Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ ἀνακαινισθέντος πλήρως Δημοτικοῦ μεγάρου Ἀθηνῶν.
—Ἐγένετο ἡ θεμελίωσις 100 νέων κατοικιῶν εἰς τὸν συνοικισμὸν Νέων Σφαγείων.
- 5 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη ὁ νέος Ὅργανισμὸς τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, πρὸς ἀναδιοργάνωσιν τῆς διπλωματικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἀναζωογόνησιν τῶν στελεχῶν τῆς.
—Κατετέθη ὁ θεμέλιος λίθος τῆς Σχολῆς Νοσοκόμων, ἡ ὁποία ἰδρύθη εἰς συνέχισιν τοῦ ἔργου τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν νοσοκομείων καὶ ἄλλων ὑγειονομικῶν ὑπηρεσιῶν.
- 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ βαθμιαία κατεδάφισις τῶν προσφυγικῶν παραπηγμάτων τοῦ Δήμου Ἀγίου Γεωργίου Κερατσινίου καὶ ἡ ἀνέγερσις νέων μονίμων κρατικῶν οἰκημάτων.
- 7 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, ἤρξαντο αἱ συνεννοήσεις διὰ τὴν ταχεῖαν ἔναρξιν τῶν ἔργων κατασκευῆς τοῦ ὀριστικοῦ δικτύου ὑπονόμων τῶν Ἀθηνῶν.
- 11 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἐγένετο ἡ ἐπίσημος ἔναρξις τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἐν Πειραιεὶ ἐργοστασίων τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.
—Ἐλήφθησαν διάφορα μέτρα διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς καλῆς ποιότητος τῆς Κορινθιακῆς σταφίδος.
—Κατηρτίσθη Νόμος περὶ ἐφαρμογῆς διαφόρων μέτρων διὰ τὴν προώθησιν τῆς ἐντατικῆς καλλιέργειας.

12 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἐπετράπη ἡ εἰσαγωγή βάμβακος ἐξ Αἰγύπτου πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐγχωρίου νηματουργίας.

—Ἐπεξετάθη ἡ ἀστυίατρικὴ ἐπιθεώρησις καὶ εἰς τὰ ἐξοχικὰ κέντρα τῶν Προαστείων.

13 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη Νόμος περὶ συστάσεως ἐν Ἀθήναις Σχολείου Μετεκπαιδεύσεως ἀνθυπομητάρχων.

—Ἐδημοσιεύθη Νόμος περὶ συστάσεως ἐν Πάτραις Ταμείου Ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀγορᾶς γηπέδων καὶ τὴν ἀνέγερσιν διδαστηρίων.

—Ἀποκατεστάθη τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία μετὰ τὴν Ἑλλάδος καὶ Ἀργεντινῆς.

—Ἀπεφασίσθη ὅπως γίνῃ ἐκμετάλλευσις τῶν ὕδατοπτώσεων τῆς Μακεδονίας, ἵνα χρησιμοποιηθοῦν, διὰ τῆς ἐκτελέσεως διαφόρων ἔργων, πρὸς ἠλεκτροφωτισμὸν ἢ ἠλεκτροκίνησιν.

—Ἐπελύθησαν συγκοινωνιακὰ ζητήματα τῆς Ἠπείρου δι' αὐτοπροσώπου μεταβάσεως ἐπὶ τόπου τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Σιδηροδρόμων.

14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Προστασίας τοῦ καπνοῦ, μετὰ σκοπὸν τὸν συντονισμὸν τῶν ἐνεργειῶν τῶν διαφόρων ἐνδιαφερομένων Ὑπουργείων διὰ τὴν παντοειδῆ προστασίαν τοῦ καπνοῦ.

17 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη Νόμος, δι' οὗ κυροῦται σύμβαισις μετὰ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς διὰ τὴν προμήθειαν καὶ διάθεσιν 30 χιλιάδων τόννων ἀραβοσίτου.

—Ὑπεγράφη συλλογικὴ σύμβασις διὰ τοὺς ἐργάτας κατεργασίας ξύλου.

18 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις δύο μεγάλων συγχρονισμένων νοσοκομείων ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἕτοι ἐνὸς ψυχιατρείου μετὰ 700 κλίνας καὶ ἐνὸς συνήθους γενικοῦ νοσοκομείου μετὰ 500 κλίνας.

—Ἐτελέσθη ἡ θεμελίωσις τοῦ νέου εἰς τὸν προβλήτα τῆς Τροῦμπας μεγάρου τοῦ Λιμένος Πειραιῶς, τοῦ προοριζομένου διὰ τὴν εὐπρόσωπον ἐγκατάστασιν τῶν Ὑπηρεσιῶν ἐλέγχου τῶν ἀποσκευῶν τῶν ἐπιβατῶν, τῆς τουριστικῆς ἀστυνομίας καὶ τοῦ ἐλέγχου συναλλάγματος.

—Ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν Νόμος, δι' οὗ ἐπιβάλλεται φορολογία ἐπὶ τῆς παραφίνης καὶ γενικῶς ἐπὶ τῶν πρώτων ὑλῶν τῆς κηροποιίας μετὰ σκοπὸν τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐφημεριακοῦ κλήρου.

19 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἐγένετο ἡ ἐναρξίς τῆς λειτουργίας ἐν Πειραιεὶ τοῦ ἀνεγερθέντος Μετεωρολογικοῦ Σταθμοῦ καὶ τῆς τηλεφωνικῆς ἐπικοινωνίας τῶν δύο πόλεων μετὰ τῶν ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ καταπλεόντων σκαφῶν.

22 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Παρουσία τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, ἐγένοντο εἰς Χαλκίδα τὰ ἐγκαίνια τῆς Ἀ' Πανεμβοϊκῆς Ἐκθέσεως.

—Ἀνεκοινώθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας ἐπίσημα στατιστικὰ στοιχεῖα, ἐξ ὧν ἐμφαίνεται ὅτι κατὰ τὸ 1937 ὀργανώθησαν μόνον ὑπὸ τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος λαϊκὰ συσσίτια διὰ τοὺς ἀπόρους εἰς 79 πόλεις καὶ κομπολόεις τῆς Ἑλλάδος.

24 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἐτελέσθησαν, παρουσία τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνίας καὶ Σιδηροδρόμων, τὰ ἐγκαίνια τῶν μεγάλων λιμενικῶν ἔργων τῆς Θεσσαλονίκης.

—Ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις Ἰνστιτούτου Οἴνου καὶ Ἀμπέλου διὰ τὴν μελέτην τῶν ποικιλιῶν τῆς Ἑλληνικῆς ἀμπέλου, τῶν Ἑλληνικῶν οἴνων, τὴν καλλιτέρευσιν καὶ τυποποίησιν τῶν, τὴν ἔρευναν καὶ ἐπιλογὴν τῶν καταλλήλων ζυμομυκῆτων κατὰ ποιότητας καὶ περιφερείας καὶ τὴν παροχὴν αὐτῶν εἰς τοὺς παραγωγούς, τὴν μελέτην τῶν ἀποσταγμάτων οἴνου καὶ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀνεκτῶν ὀρίων τῶν διαφόρων εἰδῶν οἴνων ἐσωτερικῆς καταναλώσεως, τὴν ἀνάπτυξιν, τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν προστασίαν τῆς οἴνοπαραγωγῆς κ.λ.π.

—Ἀπεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις στρατιωτικῆς Ἀεροπορικῆς Σχολῆς εἰς τὸ Θριάσιον πεδίον παρὰ τὴν Ἐλευσίνα.

25 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἀπεστάλη ἐγκύκλιος πρὸς ὅλας τὰς δημοσίας Ἀρχὰς τοῦ Κράτους διὰ τὴν αὐστηρὰν τήρησιν τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας.

—Ἐλήφθησαν νέα προστατευτικὰ μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς σταφίδικῆς ἐσοδείας.

—Ἠρέξατο ἡ λειτουργία τῶν Γραφείων Εὐρέσεως Ἐργασίας.

—Ἀπεφασίσθη ὁ καταρτισμὸς πίνακος τῶν καθ' ἅπαν τὸ Κράτος ἀναγκαίων ἀγροῦδραυλικῶν ἔργων μετὰ σκοπὸν τὴν βαθμιαίαν ἐκτέλεσιν αὐτῶν, πρὸς προστασίαν τοῦ πληθυσμοῦ καὶ τῆς παραγωγῆς ἀπὸ τὰς καταστροφὰς τῶν χειμάρρων.

26 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης λαμβάνονται μέτρα διὰ τὴν μεταρρύθμισιν καὶ πληρεστέραν ἀνα-

διοργάνωσιν τοῦ ἐπικρατοῦντος σωφρονιστικοῦ συστήματος.

23 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—'Απεφασίσθη, τῇ ὑποδείξει τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὀργάνωσις κλάδου ναυτικῆς πίστεως παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Κτηματικῇ Τραπεζῇ.

—'Εγένετο ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως ἡ θεμελιώσις τῆς νέας στρατιωτικῆς Ἀεροπορικῆς Σχολῆς παρὰ τὴν Ἐλευσίνα.

29 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—'Επερατώθη ἡ ἀνέγερσις οἰνοδεξαμενῶν εἰς Νεμέαν, Χαλκίδα καὶ Ρίον πρὸς συγκέντρωσιν τοῦ προΐοντος ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, ἵνα ἀντιμετωπισθῇ ἡ πτώσις τῶν τιμῶν.

—'Απεφασίσθη ἡ Ἰδρυσις κολυμβητικῆς δεξαμενῆς εἰς τὰς Ἀθήνας.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 1937

3 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—'Ενεκρίθη καὶ ἐδημοσιεύθη ὁ Κανονισμὸς λειτουργίας τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

4 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—'Ενεκρίθη τὸ δάνειον διὰ τὴν Ἰδρυσιν τρίτου Νεκροταφείου ἐν Ἀθήναις καὶ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ πρώτου.

5 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—'Ετέθησαν πλήρως αἱ βάσεις διὰ τὴν ἀσκήσιν τῆς Δασικῆς Πίστεως ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς, διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῶν δασοπαγωγῶν, τὴν δημιουργίαν δασικῶν ὁδῶν, τὴν ἀξιοποίησιν τεραστίων ὀρεινῶν ἐκτάσεων μέχρι τοῦδε ἀνεκμεταλλεύτων κλπ.

—'Απεφασίσθη ὅπως, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς παρατηρουμένης αὐξήσεως τῆς κινήσεως τῶν καταθέσεων τῶν ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων καὶ τῆς εὐρύνσεως τῶν ἐργασιῶν τοῦ Ἐνεχυροδανειστηρίου, ἐνοικιασθῇ νέον κεντρικὸν κτίριον πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν μετ' αὐτῶν συναλλασσομένων.

—'Ετελέσθησαν μεγαλοπρεπῶς, παρουσίᾳ τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου καὶ τῶν Ὑφυπουργῶν Τύπου καὶ Τουρισμοῦ καὶ Ναυτικῶν, τὰ ἐγκαίνια τῆς 12ης περιόδου τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης.

6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—'Υπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ ἐδόθη ἐντολὴ εἰς τὴν Τουριστικὴν Ἀστυνομίαν ὅπως προβῇ εἰς τὸν καθορισμὸν τουριστικῶν ζωνῶν ἐμφανίσεως εἰς Χανιά, Σαντορίνην, Μύκονον, Τήνον, Χίον, Μυτιλήνην, Σάμον, Σκύρον, Σκιάθον, Σπέτσας.

Καλάβρυτα, Κιάτον, Ξυλόκαστρον, Τρίκκαλα, Σαραντάπηχον, Φτέρην, Λεβάδειαν, Χαλκίδα, Καρπενήσιον, Ἰωάννινα, Καλαμπάκαν, Ἐδεσσαν, Φλώριναν, Θάσον καὶ Κεφαλληνίαν.

—'Εδόθη ἐντολὴ εἰς τὰ ὑποκαταστήματα τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς ὅπως παρασχεθοῦν δάνεια πρὸς τοὺς κτηνοτρόφους, ὥστε νὰ κατορθώσουν οἱ τοῖοι νὰ ἐνοικιάσουν βοσκάς, νὰ προμηθευθοῦν ζωοτροφίας κ.λ.π., ἄνευ τῆς προσφυγῆς εἰς τρίτους, ἔναντι τῶν ὁποίων συνήθως ἀναλαμβάνουν δεσμευτικὰς ὑποχρεώσεις.

8 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—'Απεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις νοσοκομείου καὶ παιδικοῦ σταθμοῦ εἰς Πάτρας.

—'Απεφασίσθη ἡ ἀμειψοὺς ἔναρξις τῆς κατασκευῆς ἀρδευτικῶν ἔργων εἰς Πατελάρι Κολυμβαρίου Κρήτης.

9 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—'Υπεγράφη νέα συλλογικὴ σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἐνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν καὶ τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ρυθμίζουσα λεπτομερῶς τὸ μισθολόγιον πάντων τῶν ἐπὶ Ἑλληνικῶν ἐμπορικῶν πλοίων ἐργαζομένων ναυτεργατῶν. —Λαμβάνονται διάφορα μέτρα διὰ τὴν πρόληψιν τῶν πυρκαϊῶν τῶν δασῶν, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ προέλθουν ἀπὸ ἀπρροεξίας τῶν ἐκδρομῶν καὶ τῶν κυνηγῶν.

12 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἦρχισεν ἐν Θεσσαλονίκῃ τὰς ἐργασίας του τὸ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ὀργανωθὲν Ἀ' Γεωργικὸν Συνέδριον Μακεδονίας καὶ Θράκης πρὸς ἐξέτασιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς πολιτικῆς τῆς ἐντατικῆς καλλιέργειας εἰς τὰς περιφέρειας τῆς βορείου Ἑλλάδος καὶ διὰ τὸν πρὸς τοῦτο ἑναρμονισμόν τῆς δράσεως τῶν γεωργικῶν καὶ γεωπονικῶν ὀπηρεσιῶν.

—'Επελύθησαν διάφορα ἐκκρεμῇ ζητήματα τοῦ Νομοῦ Θεσπρωτίας.

—Κατηρτίσθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ὁλόκληρος ἡ προκαταρκτικὴ ἐργασία διὰ τὴν προστασίαν καὶ ἐπέκτασιν τῆς καλλιέργειας τῆς ὀρύζης.

14 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—'Απεφασίσθη ἡ ἐν Θεσσαλονίκῃ Ἰδρυσις Ἑστίας Ἐργαζομένων Γυναικῶν καὶ Κοριτσιῶν καὶ Ἀναμορφωτικοῦ Ἰδρύματος, ἵνα τὰ παιδιά, τὰ ἄνευ οἰκογενείας καὶ στέγης, μανθάνουν γράμματα καὶ τέχνας διὰ νὰ γίνωνται πολῖται χρήσιμοι εἰς τὸ ἔθνος.

15 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—'Απεφασίσθη ὅπως καὶ διὰ Νόμου ἀναγνωρι-

σθῇ τὸ ἔργον τῆς Ἑταιρίας διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἀποφυλακισμένων.

16 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη Νόμος, δι' οὗ παρατείνεται ἐπὶ ἔντος ἡ προθεσμία ἡ ἀφορῶσα τὴν ὑπὸ τοῦ Προέδρου ἀναστολὴν ἐκτελέσεως πρὸς εἰσπραξιν ἀπαιτήσεων εἰς χρυσόν.

18 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—ὑπὸ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Θράκης καθιερώθη ἐτήσια γεωργοκτηνοτροφικὴ Ἐκθεσις Θράκης.

19 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ὅπως ληφθοῦν τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ταχυδρομικῆς ἐπικοινωνίας Ἡπείρου.

21 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—Ὑπεγράφη συλλογικὴ σύμβασις μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Ἐφοπλιστῶν καὶ τῆς Πανελληνίου Ἐπαγγελματικῆς Ἑνώσεως Πλοιάρχων Ἐμπορικοῦ Ναυτικοῦ, διὰ τῆς ὁποίας καθορίζεται λεπτομερῶς τὸ μισθολόγιον πάντων τῶν ἐπὶ Ἑλληνικῶν πλοίων ἐργαζομένων ὡς πλοιάρχων, ὑποπλοιάρχων καὶ ἀνθυποπλοιάρχων.

22 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη διάταγμα περὶ ἰδρύσεως νέων Σχολείων Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀθηνῶν καὶ τὰς Ἐπαρχίας.

—Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, τῆς ἰδρυθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργείου Τύπου καὶ Τουρισμοῦ, διὰ τὴν ἐκπαιδεύσιν καὶ τὴν συστηματικὴν θεωρητικὴν καὶ πρακτικὴν μόρφωσιν τῶν ἀσχολουμένων μὲ τουριστικὰ ἐπαγγέλματα.

23 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀρχίζει ἐν Θεσσαλονίκῃ ἡ λειτουργία τῆς Γεωπονικῆς καὶ Δασολογικῆς Σχολῆς.

24 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐδόθησαν ἐντολαὶ διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἑλληνικῆς ἀλιείας ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζίης, διαγραφᾶς τοῦ σκοποῦς καὶ τὴν μορφήν τῆς πιστωτικῆς αὐτῆς ἐνισχύσεως.

26 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ὅπως, πρὸς πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τοῦ Κοινοῦ, πυκνωθῶν αἱ τηλεφωνικαὶ γραμμαὶ τόσον τοῦ Ἐξωτερικοῦ ὅσον καὶ τοῦ Ἐσωτερικοῦ διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως ἑξ νέων γραμμῶν ὑψηλῆς συχνότητος διὰ τὴν ἐπικοινωνίαν μὲ τὸ Ἐξωτερικόν καὶ τῆς προσθήκης 4 γραμμῶν Ἀθηνῶν—Θεσσαλονίκης, 1 Θεσσαλονίκης—Κομοτινῆς, 4 Ἀθηνῶν—Πατρῶν, 1 Ἀθηνῶν—Καλαμῶν, 1 Ἀθηνῶν—

Ἰωαννίνων καὶ 1 Ἀθηνῶν—Λαρίσης, ὡς καὶ διὰ τῆς προσθήκης ἐνισχυτῶν διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς ἀκουστικότητος.

—Ἐκοινοποιήθη ἐγκύκλιος διὰ τὴν καλλιτέραν συλλογὴν τοῦ βάμβακος.

—Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἡ συγκρότησις Συνεταιρισμῶν δασοκτημόνων καὶ δασεργατῶν μὲ πρόγραμμα τὴν ἀρτιωτέραν ἐκμετάλλευσιν τῶν δασῶν.

28 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐλήφθησαν μέτρα, βάσει τῶν ὁποίων ὑποχρεοῦνται οἱ ἀλευροβιομήχανοι καὶ ἀλευρέμποροι ν' ἀγοράζουσιν τὸν ἐγχώριον σῖτον ἐκ τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου εἰς τὴν αὐτὴν τιμὴν, μὲ τὴν ὁποίαν ἀγοράζει τοῦτον καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ Συγκεντρώσεως Σίτου. ἵνα προστατευθοῦν οἱ σιτοπαραγωγοί, οἱ πωλοῦντες τὰ προϊόντα διὰ τοῦ ἐλευθέρου ἐμπορίου.

29 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐτροποποιήθη ὁ Νόμος περὶ συνθετικοῦ φόρου ἐπὶ τῶν καθαρῶν προσόδων, πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς φορολογικῆς δικαιοσύνης καὶ ἀποφυγῇ τῶν καταστρατηγήσεων.

—Κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Ὑφυπουργείου Συγκοινωνίας πρὸς αὐξήσιν τῶν τροchioδρομικῶν συγκοινωνιακῶν μέσων τῆς Πρωτευούσης, ἡ Ἑταιρία Μεταφορῶν ἀπέδεχθη τὴν ἀγορὰν 60 τροchioδρομικῶν ὀχημάτων ἀπὸ Ἰταλικούς Οἴκους, βάσει τοῦ ὑπάρχοντος Ἑλληνο-Ἰταλικοῦ κληρίγκ.

—Κατόπιν ἐνεργειῶν τοῦ Ὑπουργοῦ Προνοίας, ἀπεφασίσθη ἡ εἰσαγωγή εἰς τὴν Σιβιτανίδειον Σχολήν, πρὸς ἐπαγγελματικὴν μόρφωσιν, 50 ὀρφανῶν ἐξεληθόντων ἐκ τῶν διαφόρων Κρατικῶν Ὀρφανοτροφείων.

—Συνεστήθη ἐπιτροπὴ πρὸς ρύθμισιν τῆς ἐμπορείας τῶν οἴνων Σάμου, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ συναγωνισμοῦ.

—Ἐδημοσιεύθη Νόμος διὰ τὴν ἰδρύσιν πέντε Ἐθνικῶν Δρυμῶν εἰς διαφόρους περιοχάς.

30 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ.—Ὑπεγράφη ἡ συλλογικὴ σύμβασις διὰ τοὺς ἐργάτας τυπογράφους.

—Διετάχθη ἡ ἐναρξίς τῆς ἐκτελέσεως ἐξωραϊστικῶν ἔργων τοῦ πέριξ τῆς Ἀκροπόλεως χώρου μὲ πρόγραμμα διευρύνσεως τῆς ὁδοῦ Διονυσίου Ἀρεοπαγίτου καὶ κατασκευῇ πεζοδρομίων διὰ τὴν κυκλοφορίαν τῶν πεζῶν.

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 1937

3 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ. —Υπό τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἐλήφθησαν διάφοροι ἀποφάσεις διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος τῆς ἐγχωρίου ὀρύζης.

—Διεκανονίσθησαν ὁριστικῶς τὰ προσόντα διὰ τὴν ἀπόκτησιν πτυχίων εἰδικότητος εἰς τὸ Ἑμπορικόν Ναυτικόν.

—Συνεχίζονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τοῦ ἐν Δελφοῖς Μουσείου.

4 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ. —Ἐλήφθησαν διάφορα προστατευτικὰ μέτρα διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ μορφωτικοῦ καὶ ἐπαγγελματικοῦ ἐπιπέδου καὶ διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων.

—Μεγάλα στρατιωτικὰ γυμνάσια, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ἀεροπορίας, διεξήχθησαν εἰς τὴν πεδιάδα τῶν Σερρών, παρουσίᾳ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, στεφθέντα ὑπὸ μεγάλης ἐπιτυχίας.

5 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ. —Ἐρρυθμίσθη ὁριστικῶς, κατὰ τὸν δικαιότερον καὶ εὐεργετικώτερον τρόπον διὰ τοὺς ἐνδιαφερομένους, τὸ ἀπὸ ἐτῶν ἐκκρεμοῦν ζήτημα τῶν κτημάτων τῆς ἀνταλλαξίμου περιουσίας. Εἰδικὰ προστατευτικὰ μέτρα ἐλήφθησαν διὰ τοὺς ἀκτήμονας ἀγρότας, διὰ τοὺς ἀστέγους πρόσφυγας καὶ γηγενεῖς, διὰ τοὺς δικαιοδόχους ἀγοραστῶν κτημάτων καὶ διὰ τοὺς ὀφειλέτας ἐκ μισθωμάτων.

6 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ. —Καθωρίσθησαν ὠρισμέναι τιμαὶ φαγητοῦ εἰς τὰ ἀτμόπλοια διὰ τοὺς ἐπιβάτας πρὸς ἀποσόβησιν αἰσχροκερδεῶν.

—Κατετέθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ ἀνεγειρομένου ἐν Καλαμαριᾷ τῆς Θεσσαλονίκης «Ἀσύλου τῶν Ἀλητοπαίδων», διὰ τὴν προστασίαν τῶν ἐγκάταλελειμμένων παιδιῶν.

—Κατηρτίσθη ἐπιτροπὴ πρὸς ὁριστικὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἀκτοπλοϊκοῦ ζητήματος.

—Ἐγένετο ἡ ὀρκωμοσίᾳ τοῦ προσληφθέντος κατόπιν διαγωνισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐνάρξεως τοῦ μεγάλου κοινωνικοῦ θεσμοῦ.

8 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ. —Ὁ Ὑφυπουργὸς τῆς Ἑργασίας ἀνακοινεῖ τὰς ἐνεργείας τοῦ διὰ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, τόσοις εἰς τὰς ἐπαρχίας, ὅσον καὶ εἰς τὴν Πρωτεύουσαν.

9 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ. —Ἐπετράπη διὰ Νόμου ἡ ἀπόσπασις ἐκ τοῦ Κέντρου λειτουργῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως εἰς τὰ Ἑλληνικὰ γυμνάσια τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ἵνα ἐξασφαλισθῇ ἡ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ αὐτὰ ἐκπαιδευτήρια τοποθέτησις καθηγητῶν ἐγνωσμένης ἱκανότητος καὶ μορφώσεως.

10 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ. —Ἦρχισεν ἡ προεργασία διὰ τὴν συστηματοποίησιν τῆς ἐξαγωγῆς ἐσπεριδοειδῶν εἰς τὰς ἀγορὰς τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

—Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας διετέθησαν 100 χιλ. δραχμῶν διὰ τὴν ἰδρυσιν σχολικοῦ γυμναστηρίου εἰς Ληξούριον, 50 χιλ. πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν Ἑλληνίδων Ὁδηγῶν τῆς Θεσσαλονίκης, 25 χιλ. πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ Ὁμίλου Ἀντισφαίρισεως Θεσσαλονίκης διὰ τὴν τέλεσιν διαβαλκανικῶν ἀγώνων τέννις, 15 χιλ. διὰ τὴν ἀνέγερσιν λουτρῶν εἰς τὴν Ἱερατικὴν Σχολὴν Χανίων, 15 χιλ. εἰς τὸν ἀθλητικὸν δμίλον «Ἀστήρ» Θεσσαλονίκης κλπ.

11 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ. —Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἡ διευθέτησις τῶν χειμάρρων καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἔργων ἀναχαίσεως καὶ προστατευόντων τὴν ἔτι μεγαλυτέραν ἀνάπτυξιν τῶν δασῶν.

—Ἐλήφθησαν μέτρα πρὸς κατοχυρώσιν τῶν ἐσόδων τοῦ Τ.Α.Κ.Ε. καὶ ἐδόθησαν ἐντολαὶ εἰς τοὺς Μητροπολίτας πρὸς ἐντατικὴν καὶ συνεχῆ ἐξάσκησιν ἐλέγχου ἐπὶ τῆς διαχειρίσεως τῶν ναδῶν.

12 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ. —Ὁ Ὑφυπουργὸς τῆς Ἑργασίας ἀγγέλλει ὅτι, μετὰ πάροδον μηνός, αἱ διατάξεις περὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐργατῶν μετὰλλου ἐπεκτείνονται εἰς ὅλας τὰς πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Εἰς τὸ ἐπικουρικὸν Ταμεῖον συμπεριελήφθησαν καὶ οἱ ἀσχολούμενοι εἰς μεταλλουργικὰς ἐργασίας ἐργάται καὶ οἱ τῆς Ἐταιρίας Φωταερίου, τοῦ Ὁργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς καὶ τοῦ Πυριτιδοποιείου.

—Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐξιστορεῖ ἐν Θεσσαλονίκῃ τὰ ἐπιτελεσθέντα διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν καπνεργατικῶν ζητημάτων, τὴν σημαντικὴν βελτίωσιν τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῶν ἐργατῶν, τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς ἀσθενείας, τὴν μείωσιν τῆς ἀνεργίας, τὴν προστασίαν τῶν ἀνηλίκων καὶ τῶν ἀτυχησάντων ἐμπόρων, τὴν αὔξησιν τῶν συντάξεων τῶν καπνεργατῶν, κλπ.

—Συνεχίζονται αἱ ἔρευναι διὰ τὴν ἀνακάλυψιν πετρελαίων ἐν Θράκῃ. Παρατηρεῖται ζωηρὸς ὀργανισμὸς

εἰς τὴν παραγωγικὴν κίνησιν τῶν μεταλλείων τῆς Ἑλλάδος.

13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ σύγκλησις Γεωπονικοῦ Συνεδρίου εἰς Λάρισαν, πρὸς ἐμπεριστατωμένην μελέτην τῶν γεωργικῶν ζητημάτων τῆς Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Θεσσαλίας καὶ πλήρη κατατόπισιν τοῦ Κέντρου ἐπὶ τῶν ληπτέων πρὸς ἐπίλυσίν των μέτρων.

—Εἰς μακρὰν σύσκεψιν ἐρρυθμίσθησαν τὰ ἀθλητικὰ ζητήματα τῆς Πρωτευούσης καὶ τῶν περιχώρων, ἐγκριθείσης δαπάνης 18 ἑκατομ. δραχμῶν πρὸς τελειοποίησιν τῶν ὑφισταμένων ἀθλητικῶν χώρων, ἱδρυσιν νέων γυμναστηρίων, προμήθειαν ὀργάνων καὶ ἄλλων ἀθλητικῶν εἰδῶν κ.λ.π.

—Ἐλήφθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως σύντονα μέτρα διὰ τὴν συστηματικὴν καταπολέμησιν τοῦ τραχώματος, τεθεισῶν τῶν βάσεων τῆς ὅλης ὁργανώσεως τοῦ ἀγῶνος καὶ ἐγκριθεῖσῶν πιστώσεων πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ βελτίωσιν τῆς λειτουργίας τῶν ἐν Ἀθῆναις καὶ Πειραιεὶ 12 δημοσίων ἀντιτραχωματικῶν ἰατρείων, τὴν ἱδρυσιν νέων ἀντιτραχωματικῶν ἰατρείων εἰς τὰς τραχωματοπλήκτους περιφερείας καὶ τὴν ἀνέχεσθαι Ὀρφανοτροφείου τῶν ἀπὸρων καὶ ἀπροστατευτῶν τραχωματικῶν παιδιῶν.

14 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Ὑπεγράφη νέα συλλογικὴ σύμβασις διὰ τοῦς ἰδιωτικοῦς ὑπαλλήλους, τοῦς ὑπαλλήλους ἀνωνύμων ἐταιριῶν καὶ πάσης ἄλλης ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, ἐκτὸς τῶν ἤδη ὑπογραφεισῶν διὰ τοῦς ἐμποροῦπαλλήλους καὶ τοῦς τραπεζιτικούς.

—Ἀπεφασίσθη ἡ ὁργάνωσις τακτικῶν δημοτικῶν συναυλιῶν εἰς τὸν Πειραιᾶ διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν λαϊκῶν τάξεων.

17 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Διὰ Νόμου ἐλήφθησαν νέα μέτρα σχετικὰ μετὰ τὴν ἐξαγωγήν τῆς σταφίδος, τείνοντα εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος καὶ τὴν ἐδραίωσιν τῆς ἐμποροσύνης τῆς ξένης καταναλώσεως πρὸς τὸ ἔθνικόν μας προϊόν.

—Ἐδημοσιεύθη νέος Νόμος διὰ τὴν ὁργάνωσιν τῆς Ριζαρείου Σχολῆς, ἀξιοποιῶν τὴν παρεχόμενην εἰς τὸ ἱδρυμα τοῦτο ἐκπαίδευσιν διὰ τῆς διευρύνσεως τοῦ κύκλου τῆς χρησιμοποίησεως τῶν ἀποφοίτων αὐτοῦ.

—Ἐξεδόθη διάταγμα, δι' οὗ συνιστῶνται νέα Τριτατικά Πρακτορεῖα εἰς Ἑκάλην, συνοικισμοὺς Ζω-

γράφου καὶ Φιλοθέης, Μπογιάτι καὶ ἐντὸς τῶν Ἀθηνῶν εἰς τὰ ξενοδοχεῖα «Μεγάλης Βρετανίας», «Βασιλεὺς Γεώργιος» καὶ «Ἀκρόπολ Παλλὰς».

—Διετάχθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ὁ ἑορτασμός καὶ εἰς τὰ Ἑλληνικὰ Σχολεῖα τῆς Παγκοσμίου ἡμέρας Ἀποταμιεύσεως πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ πνεύματος τῆς ἀποταμιεύσεως τῶν μικρῶν μαθητῶν.

—Παρεσχέθησαν πιστώσεις εἰς διαφόρους Κοινοτήτας τῆς Χώρας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ἀξιοποιήσεως καὶ ἀποκαλύψεως νέων γαιῶν.

18 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου ἔλαβεν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης χρονοτριβῆς ὅλα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς περίθαλψιν καὶ στέγασιν τῶν θυμάτων τῆς σημειωθείσης καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα καταστρεπτικῆς νεροποντῆς.

19 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Διὰ τοῦ δημοσιευθέντος Νόμου «Περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας τουριστικῶν καὶ ταξιδιωτικῶν γραφείων καὶ περὶ τουριστικῶν καὶ ἐκδρομικῶν σωματείων» ρυθμίζονται, πλὴν τῶν ζητημάτων τῶν τουριστικῶν γραφείων, καὶ πάντα τὰ ζητήματα τὰ σχετικὰ μετὰ τὸν ὑπὸ τῶν Σωματείων ἐξασκούμενον τουρισμὸν καὶ τὸν ἐκδρομισμόν.

—Ἦνοιξε καὶ ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν ἡ ἐν Στοκχόλμῃ ἐγκαινιασθεῖσα Ἑλληνικὴ Ἐμπορικὴ Ἐκθεσις.

—Ἐγένετο ἑναρξίς τῶν μαθημάτων τῆς Σχολῆς Ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς διὰ τὴν ἐπιστημονικὴν κατάρτισιν καὶ ἐξύψωσιν τῶν Ἀξιωματικῶν τοῦ Σώματος.

20 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Ἠγγέλθη ἡ τοποθέτησις χάριν τῶν ναυτιλλομένων δύο νέων φάρων ἐπὶ τῆς ἄκρας Σαΐτας τῆς νήσου Φοῦρνοι καὶ ἐπὶ τῆς ἄκρας Ἁγίος Δομένικος τοῦ Μαραβοκάμπου τῆς Σάμου.

21 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἐλήφθησαν μέτρα διὰ τὴν διατήρησιν ἱστορικῶν ἀρχαιολογικῶν μνημείων, ὑποκειμένων εἰς φθοράν καὶ καταστροφὴν. —Ἦρχισε καθ' ἅπαν τὸ Κράτος ἡ λειτουργία τῶν νέων ἀντιτραχωματικῶν ἰατρείων, ἱδρύθησαν δὲ συμπληρωματικῶς τοιαῦτα ἰατρεῖα καὶ εἰς Λιόπεσι, Κορωπί, Μαρκόπουλον, Σπάτα, Καλύβια, Κουβαρᾶν, Κερατέαν, Λαύριον, Ἐλευσίνα, Μέγαρο καὶ Σαλαμίνα. —Ἐνισχύθη ἡ Κρατικὴ ἐπιχορήγησις διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν μαθητικῶν συσσιτίων, διατεθέντος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας ποσοῦ ἐκ ὀρχ. 16 ἑκατομμυρίων.

22 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας διωρίσθησαν 400 νέοι δημοδιδάσκαλοι εἰς ἀπάσας τὰς ἐκπαιδευτικὰς περιφερείας τοῦ Κράτους, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑπαρχόντων κενῶν.

—Κατεδαφίσθησαν τὰ παραπήγματα τοῦ συνοικισμοῦ Τζίτζιφιῶν, τῶν κατοικοῦντων εἰς αὐτὰ στεγασθέντων εἰς τὰς πολυκατοικίας τῆς Καλλιθέας.

—Ὑπεβλήθη νομοσχέδιον περὶ ἰδρύσεως Ζώσιμαίας Βιβλιοθήκης ἐν Ἡπείρῳ, ἥτις θὰ περιλάβῃ ὅλας τὰς ὑπαρχούσας ἐν Ἡπείρῳ Ἐθνικὰς Βιβλιοθήκας.

—Ἠγγέλθη δι' ἀνακοινώσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας, ὅτι κατὰ τὸ σχολικὸν ἔτος 1937 ἰδρύθησαν 329 δημοτικὰ σχολεῖα καὶ προστετέθησαν 1320 ὀργανικαὶ θέσεις δημοδιδασκάλων.

23 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Ἐλήφθησαν διὰ διατάγματος μέτρα διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ξυλουργικὰ ἐργοστάσια. Ἰδίως δὲ ἡ ἀπαγόρευσις χρησιμοποίησεως μηχανημάτων ὑπὸ ἐργατῶν ἀνηλίκων καὶ μὴ εἰδικευμένων.

24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ ἰδρυσις Ἐνώσεως Φιλαρμονικῶν εἰς τὴν περιοχὴν τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης, διὰ τῆς ὁποίας θὰ παρασχεθῇ ἡ εὐκαιρία τῆς ὁργανώσεως τούτων ἐπὶ νέων βάσεων, τῆς ἐκλαϊκεύσεως τῆς μουσικῆς καὶ τῆς συστηματικῆς ψυχαγωγήσεως τοῦ κόσμου τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

—Ἐντείνονται ἐκ νέου τὰ μέτρα διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς σκαλιστικῆς καλλιτεχνίας καὶ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν ἀγροτῶν διὰ τῶν ἀπαιτούμενων μηχανημάτων.

—Ἐρρυθμίσθησαν τὰ ζητήματα διὰ τὸν διακανονισμὸν τῆς θέσεως τῶν ἐν Ἑλλάδι διαμενόντων ὁμογενῶν καὶ ξένων ὑπηκόων.

25 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ὅπως εἰς τὴν ἑορτὴν τῆς Ἡμέρας τῆς Ἀποταμιεύσεως λαμβάνουν μέρος καὶ τὰ Ταχυδρομικὰ Ταμιευτήρια, ὅπως κατανοηθῇ ἡ σημασία καὶ ἡ μεγάλη ὠφελιμότης τοῦ ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος παρὰ τῷ Λαῷ.

—Ἐδημοσιεύθη Νόμος, δι' οὗ κυροῦται ἡ ὑπογραφείσα σύμβασις μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς διὰ τὴν διαχείρισιν τῆς ἀνταλλαξίμου περιουσίας.

—Ἐνετάλησαν αἱ ἀνὰ τὸ Κράτος δασικαὶ Ἀρχαὶ ν' ἀναφέρουν τὰ παρ' αὐτῶν ληφθέντα μέτρα διὰ τὴν ἐκ τῆς αἰγοβοσκῆς προστασίαν τῶν φυλλοβόλων δρυμῶν.

26 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Ἀνεκοινώθη ὅτι εἰς τὴν ὑπογραφείσαν συλλογικὴν σύμβασιν διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, περιλαμβάνονται καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν ἐργατικῶν, ὑπαλληλικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν ὁργανώσεων, ὡς καὶ οἱ ὑπάλληλοι καὶ θυρώροι τῶν πολυκατοικιῶν.

—Δι' ἐγκυκλίου τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐργασίας ἐπεστήθη ἡ προσοχὴ τῶν διαφόρων ὁργανώσεων καὶ τῶν ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν ἐπὶ τῆς διεξαγομένης ἐργασίας τῶν ἀνηλίκων ὑπηρετῶν καὶ ὑπηρετριῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς διαμονῆς τῶν, καθ' ὅσον παρετηρήθη ὅτι πλείστοι ἐξ αὐτῶν ὑποβάλλονται εἰς βαρυτάτας καὶ δυσαναλόγους πρὸς τὴν ἡλικίαν τῶν ἐργασίας, διαιτῶνται δὲ πολλάκις εἰς ἀνηλίκους καὶ ἀνθυγιεινὰς σοφίτας.

—Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς θεμελιώσεως τοῦ νέου σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ τῆς Θεσσαλονίκης.

27 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ὅπως τὰ μαθητικὰ συσσίτια ἀποβοῦν παιδαγωγικὸς καὶ ἐκπαιδευτικὸς θεσμός, παρασκευάζονται δὲ κατὰ σχολεῖα ἢ ομάδας σχολειῶν.

—Ἐδόθησαν ἐντολαὶ πρὸς τὰς δασικὰς Ἀρχὰς πρὸς συστηματικὴν καὶ σύντονον καταπολέμησιν τῆς ἐμφανισθείσης εἰς τὰς πεύκας κάμπης, ὡς καὶ διὰ τὴν ἐντατικὴν συνέχισιν τῶν ἀναδασώσεων.

—Προήχθησαν ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως, τὰ ἔχοντα τὸν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπόμενον ἀριθμὸν μαθητῶν.

—Ἀπεφασίσθη ἡ διάθεσις ὑπὸ τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων 1300 κουμπαραδῶν διὰ τὴν βράβεισιν τῶν μαθητῶν, οἱ ὅποιοι ἔγραψαν τὰς καλλιτέρας ἐκθέσεις περὶ ἀποταμιεύσεως.

31 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ.—Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας λαμβάνει σύντονα μέτρα πρὸς καταπολέμησιν τῆς ἀκρίδος.

—Ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως ἐγένοντο εἰς Αἰγιαλείαν τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων τοῦ Σελινοῦντος.

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1937

1 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἰδρύθη σχολὴ νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν ἀδελφῶν τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῆς φιλανθρωπικῆς καὶ κοινωνικῆς ἀποστολῆς του.

2 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Διαρρυθμίζεται καταλλήλως καὶ ἐξωραίζεται ὁ περὶ τοὺς Στύλους τοῦ ναοῦ τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς χώρος, μεταβάλλεται δὲ εἰς κήπον τὸ πρὸ τῆς ὁδοῦ Ἀναπαύσεως τμήμα αὐτῆς.

—Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῶν ὑδραυλικῶν ἔργων Πλατανίων Κρήτης.

—Ἀπεφασίσθη ἡ ἐπέκτασις τοῦ θεσμοῦ τῶν λαϊκῶν ὑπνωτηρίων εἰς τὰς μεγάλας πόλεις, ἐκτὸς τῶν λειτουργούντων ἤδη εἰς Ἀθήνας καὶ Πειραιᾶ.

7 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἐλήφθησαν διάφορα μέτρα διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν νομάδων κτηνοτρόφων.

—Παρουσία τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, ἐγένετο ἡ θεμελίωσις ἐν Πάτραις τοῦ νέου νοσοκομείου—σανατορίου «Ἅγιος Ἀνδρέας».

11 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀνηγγέλθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἰδρυσις, παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἀγορανομίας, μονίμου Ἐπιτροπῆς πρὸς ἐξέτασιν τῶν ζητημάτων τῶν σχετικῶν μὲ τὸ κόστος τῆς ζωῆς, προκειμένου ν' ἀποτελέσῃ αὕτη τὸ συμβουλευτικὸν ὄργανον τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τῆς ἀκριβείας τοῦ βίου.

—Ἐγένετο ἐνάρξις τῶν μαθημάτων τοῦ ἐν τῇ Στρατιωτικῇ Λέσχῃ Κεντρικοῦ Σχολείου Παιδικῆς Ἀεραμύνης.

12 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Διεξάγονται συνεννοήσεις διὰ τὴν προώθησιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς Ἑλληνο-τουρκικῆς τουριστικῆς κινήσεως.

13 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Πρωθυπουργοῦ, ἐλήφθησαν ἐν εἰδικῇ συσκέψει ἀποφάσεις ἱκανοποιητικαὶ τόσον διὰ τοὺς παράγοντας τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς ἐπεξεργασίας τοῦ καπνοῦ, ὅσον καὶ διὰ τὸ καπνεμπόριον.

—Ἐξησφαλίσθησαν εὐθηνὰ τρόφιμα εἰς τὰς λαϊκὰς ἀγορὰς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

—Διὰ τῶν ληφθέντων ριζικῶν μέτρων ἡ ἐγκληματικὴ κότις ἐν Ἑλλάδι ἐμειώθη ἐντὸς ἑνὸς ἔτους κατὰ 30—50%.

15 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐλήφθησαν μέτρα πρὸς ἀποτροπὴν τυχόν διενεργουμένου λαθρεμπορίου ἐμπορευμάτων μεταξὺ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου καὶ τῶν ἀκτῶν τῆς Μικρασίας. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τίθεται ἐν ἐφαρμογῇ καὶ ἡ μετὰ τῆς Τουρκίας ὑπογραφείσα σχετικὴ συμφωνία.

—Ἀπεφασίσθη ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν σπουδαιότερων αἰτοπαραγωγικῶν περιφερειῶν διὰ μηχανοκινήτων ἐγκαταστάσεων καθαρισμοῦ καὶ ἀπολυμάνσεως σπόρων μικρῶν σιτηρῶν.

16 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐρρυθμίσθησαν διὰ Νόμου δασμολογικὰ τινα ζητήματα διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας.

—Συνήλθεν εἰς πρώτην συνεδρίαν ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν παρακολούθησιν τοῦ κόστους τῆς ζωῆς.

—Ἀπεφασίσθη ὅπως διενεργηθῇ ἀπογραφή τῶν διακινουμένων ἀσφαλίσσεως ἐμπόρων, προκειμένου νὰ ἰδρυθῇ τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεώς τῶν

—Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας συνέστησε μεγάλην Ἐπιτροπὴν πρὸς συγκέντρωσιν ὅλων τῶν αἰτημάτων, γενικῶς καὶ εἰδικῶς, τῆς ἐπαγγελματοβιοτεχνικῆς τάξεως, τὴν μελέτην τούτων καὶ τὴν ὑπόδειξιν τῶν ληπτέων κατὰ τὴν κρίσιν τῆς μέτρων διὰ τὴν ἱκανοποίησιν αὐτῶν.

17 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ὑπεγράφη σύμβασις, δι' ἧς ἡ συνέχισις τῆς ἀξιοποιήσεως τῶν ἀποκαλυφθεισῶν ἐκτάσεων ἐκ τῆς ἀποξηράνσεως τῶν λιμνῶν Ἀρτζάν, Ἀματόβου καὶ Γιαννιτσῶν, τῶν ἐλῶν τοῦ Λουδία καὶ τοῦ Ἀχινού καὶ τῶν τεναγῶν τῶν Φιλίππων, ἀνατίθεται εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν, τὸ ὁποῖον χρηματοδοτεῖ τὴν μηχανικὴν καλλιέργειαν. Πρὸς ἀξιοποίησιν τῶν ἀνωτέρω ἐκτάσεων θὰ ἐκτελεσθοῦν κυλινδρίσματα πρὸς καταστροφὴν τῶν καλὰμῶν καὶ ἄλλων αὐτοφυῶν ἐπιβλαβῶν φυτῶν, ἐκχερσώσεις μετὰ βαθειῶν ἀρόσεων εἰς τρεῖς διαδοχικὰς περιόδους, θ' ἀνοιχθοῦν ἀποχετευτικοὶ χάνδακες καὶ θὰ κατασκευασθοῦν ἀγροτικαὶ ὁδοί.

18 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀνηγγέλθη ἡ μεταρρύθμισις τοῦ Νόμου περὶ Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν, πρὸς βελτίωσιν τῶν ὄρων τῆς μορφώσεως τῶν ἐξερχομένων ἐξ αὐτῶν νέων διδασκάλων.

—Κατηρτίσθη καὶ ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν Νόμος, δι' οὗ συμπληροῦται ὁ τελευταῖος περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀγροτικῶν χρῶν.

19 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Συνεστήθη εἰδικὴ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν λύσιν τῶν ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων προκυπτόντων ζητημάτων.

21 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐξεδόθησαν νέα λεπτομερεῖς ὁδηγίαι διὰ τὴν προφύλαξιν τοῦ Κοινοῦ ἀπὸ ἐναερίου ἐπιθέσεως ἐν καιρῷ πολέμου.

— Ἐπικειμένης τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν Νόμων, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας συνέστησεν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον ὅπως μελετήσῃ τούτους καὶ ἐπιφέρῃ τὰς ἀπαιτούμενας τροποποιήσεις, παραπέμψῃ δὲ ταύτας κατὰ τὴν τελικὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ἐκκλησιαστικῶν Νόμων.

— Τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας ἐκοινοποίησε πρὸς τὰς διαφόρους Σχολὰς ἐγκύκλιον ὅπως οἱ μαθηταὶ συμβάλουν εἰς τὴν ἀναληφθεῖσαν προσπάθειαν ὑπὲρ τοῦ πρασίνου.

— Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἀπεφάσισε νὰ προβῇ εἰς τὴν κατάρτισιν Μητρώου τῶν συστηματικῶν κτηνοτροφείων τοῦ Κράτους.

— Ἐγένοντο ἐπισήμως τὰ ἐγκαίνια τῆς ἀναληφθείσης γενικῆς ἀναδασωτικῆς προσπάθειας μετὰ τὴν ἀνάδασωσιν τοῦ παρὰ τὸ Δαφνὶ χώρου.

22 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Τὸ Ἀνώτατον Ἱππικὸν Συμβούλιον ἀπεφάσισε τὴν ἀγορὰν 100 ἐκλεκτῶν ἐπιβητόρων ἱππῶν καὶ 50 ἐπιβητόρων ὄνων ἐκ Κύπρου, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἵπποπαραγωγῆς καὶ ὀνοπαραγωγῆς τῆς Χώρας μας, τὴν ἀνέγερσιν ἐν Ἠλείᾳ μεγάλου σταθμοῦ ἐπιβητόρων πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἵπποπαραγωγῆς Πελοποννήσου καὶ τὴν μετὰ κλησιν ξένου ζωοτέχνου διὰ μίαν διετίαν πρὸς τελειοτέραν ὀργάνωσιν τῆς ἵπποπαραγωγῆς ἐν Ἑλλάδι.

23 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη ὁ Νόμος περὶ ἰδρύσεως Ὁργανισμοῦ Διδακτικῶν Βιβλίων.

— Ἰδρύθη παρὰ τῇ Παιδαγωγικῇ Ἀκαδημίᾳ τμήμα ἐκπαιδεύσεως διδασκάλων διὰ τὰς Σχολὰς τῶν Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων καὶ Παροικιῶν τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

— Ἐγένοντο μετὰ πάσης ἐπισημότητος τὰ ἐγκαίνια τῆς συνδέσεως δι' ἀσυρμάτου τηλεφώνου τῆς Αἰγίνης μετὰ τῆς νηϊδὸς Ἀγκιστρίου, ἥτις ἐστερεῖτο τηλεγραφικῆς ἐπικοινωνίας.

— Ἐγένοντο αἱ νέαι ἐν Κρήτῃ ἐγκαταστάσεις ἀσυρμάτου τηλεφώνου πρὸς τηλεφωνικὴν σύνδεσιν τῆς νήσου μετὰ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος. Ἐπίσης ἀπεφασίσθη ἡ ἐπέκτασις τοῦ συστήματος τῆς ἀσυρμάτου τηλεφωνίας καὶ δι' ὅλας τὰς Ἑλληνικὰς νήσους, περατωθειῶν ἤδη καὶ τῶν ἐν Μυτιλήνῃ ἐγκαταστάσεων.

24 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ συμπλήρωσις τῆς ἰσχυοῦσης νομοθεσίας πρὸς ὀλοκλήρωσιν τῆς προσφυγικῆς ἀποκαταστάσεως, ἐγένοντο δὲ καὶ αἱ σχετικαὶ προκα-

ταρκτικαὶ ἐργασίαι καὶ συνεργασίαι μεταξὺ τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν.

25 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως δι' ἀνακοινώσεων τοῦ ἀγγέλλει τὰ ληφθέντα νέα μέτρα πρὸς ρύθμισιν τῶν ζητημάτων τῆς καπνοκαλλιέργειας, βάσει τῶν ὁποίων τὸ Κράτος θὰ βοηθήσῃ τοὺς ἀγρότας ν' ἀναδιοργανώσουν ἐπὶ ἀσφαλεστέρων βάσεων τὴν γεωργικὴν τῶν οἰκονομίαν.

28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Κατετέθη ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ νέου κρατικοῦ περιπτέρου εἰς τὸ Γηροκομεῖον Ἀθηνῶν.

— Διὰ Νόμου εἰσάγεται νέον εἶδος ἐνιαίας ὀργάνωσης τῶν δημοσίων νοσοκομείων, μετὰ τὰ ὁποῖα ἐξομοιοῦνται καὶ τὰ ἐξ εἰδικῶν φορολογιῶν συντηρούμενα, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἐπιδιωχθῇ ἡ νοσηλεία ἐν αὐτοῖς ὅσον τὸ δυνατόν περισσοτέρων ἀπὸρων.

— Ἦρχισαν καταρτιζόμεναι αἱ μελέται διὰ τὴν διαρρύθμισιν τῶν χειμάρρων τῆς Θράκης.

— Ἀπεφασίσθη ἡ συμμετοχὴ τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἐκθεσὶν Δειγμάτων τῆς Φιλιππουπόλεως πρὸς βελτίωσιν καὶ τῶν ἐμπορικῶν μετὰ τῆς Βουλγαρίας σχέσεων.

— Ἐλήφθησαν σύντονα μέτρα διὰ τὸν ἐξωραϊσμὸν καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν ὁρῶν τῆς διαμονῆς τῶν παρθεριστῶν εἰς Κηφισίαν.

— Ἀπεφασίσθη ἡ ρύθμισις καὶ ὁ εὐτρετισμὸς τοῦ μεγάρου τοῦ Κεντρικοῦ Ταχυδρομείου Ἀθηνῶν, ἵνα ἐπιδιωχθῇ οἰκονομία χώρου, ἐξυπηρετοῦσα καὶ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ τὸ κοινόν, μέχρι τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ νέου Ταχυδρομικοῦ μεγάρου.

— Κατηρτίσθησαν αἱ μελέται τῶν ὀρισθειῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως ἐπιτροπῶν διὰ τὴν ἐξέυρεσιν τοῦ καλλιτέρου τρόπου ὀργανώσεως τοῦ ἀγῶνος ἐναντίον τῆς φυματώσεως, τοῦ τραχώματος καὶ τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων.

— Κατ' ἐπίσημον ἀνακοίνωσιν, ἐπερατώθη ἡ ἀνέγερσις τῶν δύο παρὰ τοὺς Ἀμπελοκήπους μεγάλων πολυκατοικιῶν διὰ τὴν στέγασιν προσφύγων ἐκ τῶν διαμενόντων εἰς παραπήγματα.

29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἦρχισεν ἡ ἐπικοινωνία Ἀθηνῶν-Ναυπλίου διὰ τῶν παραγγεληθέντων καὶ ἀφικθέντων ὠτομοτρίδων, τὰ ὁποῖα συνδυάζουν οἰκονομίαν εἰς τὴν κατανάλωσιν καυσίμου ὕλης, ἀνεσιν καὶ συντόμευσιν τῆς δια-

δρομής, με ἐπικειμένην ἐπέκτασιν καὶ εἰς ἄλλας γραμμάς.

— Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀνακοινοῖ εἰς τὸν Καπνεργατοῦπαλληλικὸν Συνέδριον τὰ ληφθέντα καὶ ἐπιτευχθέντα ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν μέτρα ὑπὸ τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου.

30 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ Ἱδρυσις Ταμείου Ἐκπαιδευτικῆς Προνοίας καὶ εἰς Βόλον με ἐτησίαν κρατικὴν ἐπιχορήγησιν 1 ἑκατομ. δραχμῶν.

— Δημοσιεύεται Νόμος, δι' οὗ ἱδρύεται Σχολὴ Ἀξιωματικῶν στρατιωτικῶν ὑπηρεσιῶν, ὑγειονομικοῦ σώματος, αὐτοκινήτων, στρατολογίας καὶ οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν.

— Ἐδημοσιεύθη Νόμος περὶ ὑποχρεωτικῆς δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως πράξεων ἀφορώσων τὸ προσωπικὸν τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, πρὸς κατοχύρωσιν τῆς θέσεως τῶν ἐν αὐτοῖς ἐργαζομένων ὑπαλλήλων.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1937

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Δι' ἀνακοινώσεων τοῦ ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀγγέλλει τὴν οὐσιαστικὴν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ἐφαρμογὴν τοῦ θεσμοῦ τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

— Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ πρώτου ἱδρυθέντος κατὰ τὸ ἀγγελθὲν πρόγραμμα τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας, μαθητικοῦ συσσιτίου τῶν δημοτικῶν σχολείων τῆς Νέας Φιλαδελφείας.

3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Κατηρτίσθη Ἐπιτροπὴ διὰ τὴν μελέτην τοῦ ζητήματος τῆς εἰσαγωγῆς καὶ ἐν Ἑλλάδι τῶν νέων μέτρων καὶ σταθμῶν.

4 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις ἐν τῇ μερίμνῃ της διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἀξιωματικῶν, ἐκοινοποίησεν εἰς ὅλας τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας δημοσιευθέντα Νόμον περὶ παροχῆς ἀτόκου δανείου ἐξ ἑνὸς πλήρους μισθοῦ εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ χορηγήσεως μηνιαίου ἐπιδόματος στολῆς εἰς τοὺς ἀνθυπασιωτάς τῆς ξηρᾶς, τῆς θαλάσσης καὶ τοῦ ἀέρος, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐορτῶν τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα.

5 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐκοινοποιήθη ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Παι

δείας πρὸς τὰ Σχολεῖα διὰ τὴν ἐπιβαλλομένην εὐπρεπῇ συμπεριφορὰν τῶν διδασκάλων ἔναντι τῶν πολιτῶν.

— Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ ἐπέκτασις τῶν γραμμῶν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐταιρίας Ἐναερίων Συγκοινωνιῶν μέχρις Ἀλεξανδρείας.

7 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ ἄμεσος ἀνέγερσις νέων διδασκτηρίων εἰς Ν. Κοκκινιάν.

8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη Νόμος, δι' οὗ κυροῦται καὶ ἄρχεται ἰσχύουσα ἡ ἐν Γενεύῃ ὑπογραφείσα σύμβασις πρὸς καταστολὴν τοῦ παρανόμου ἐμπορίου τῶν ναρκωτικῶν φαρμάκων.

— Ἐπερατώθη ἡ ἔρευνα, τὴν ὁποίαν, κατ' ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἐνήργησε τὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον, ὅσον ἀφορᾷ τὸν θεσμὸν τῶν εἰδικῶν Ταμείων, προκειμένου νὰ καταβληθῶν προσπάθειαι διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ τὴν πρόοδον τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τῆς Χώρας.

9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Κατηρτίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐργασίας διάταγμα, διὰ τοῦ ὁποῦ αὐξάνονται τὰ πρὸς τοὺς καπνεργάτας χορηγούμενα ἐπιδόματα ἀπορίας.

10 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Τὸ Ὑφυπουργεῖον Ἐργασίας δι' ἐγκυκλίῳ του πρὸς τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ τὰ ἐργοστάσια ὑπενθυμίζει τὰς ὑποχρεώσεις τῶν διὰ τὴν προστασίαν τῆς υγείας καὶ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος τῶν ἐργατῶν.

11 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσθη ὅπως διατεθοῦν ὑπὲρ τοῦ Σχολείου Ἀναλφαβήτων Μακεδονίας 300 χιλ. δραχμαὶ καὶ Θράκης 150.000 δραχμαί.

12 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ὑπεγράφη σύμβασις διὰ τὴν ἀνέγερσιν γυνικοῦ νοσοκομείου εἰς Χίον με ἐτησίαν Κρατικὴν ἐπιχορήγησιν 1 ἑκατομ. δραχ.

— Ἐλήφθησαν διάφορα μέτρα διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἀθλητικοῦ πνεύματος εἰς τὰ Σχολεῖα.

13 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ Ἱδρυσις ἀστυνομικοῦ σώματος εἰδικοῦ ἐπὶ τῆς καθαριότητος τῆς Πρωτευούσης.

14 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Εἰς εἰδικὴν συνάντησίν του με ὁμάδα ζωγράφων, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καθορίζει τὰς ἀντιλήψεις τοῦ Κράτους διὰ τὰς εἰκαστικὰς τέχνας ἐν Ἑλλάδι, τὰς ὁποίας ἐννοεῖ νὰ ὑποστηρίξη.

— Ἀπεφασίσθη ἡ Ἱδρυσις νυκτερινῆς σχολῆς μηχανι-

κῶν καὶ ἐν Σύρῳ, ἰσοτίμου πρὸς τὰς λειτουργούσας ἐν Πειραιεῖ, μὲ ἐτησίαν Κρατικὴν ἐπιχορήγησιν.

15 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη διάταγμα, δι' οὗ ἀπαλλοτριούται εἰς τὴν θέσιν Κεφαλομάντουκο τῆς Κερκύρας ἑκτασίς 45.000 τετραγωνικῶν μέτρων πρὸς τὸν σκοπὸν ἀνεγέρσεως φθισιατρείου. Ἐπίσης ἀπαλλοτριούται, πρὸς ἐπέκτασιν τοῦ Ψυχιατρείου Κερκύρας, ἡ πρὸς δυσμὰς αὐτοῦ ἑκτασίς ἐκ 2.900 τετρ. μέτρων.

16 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργείου Ἑργασίας ἡ χορήγησις δανείων καὶ ἐπιδομάτων εἰς διαφόρους κατηγορίας ἐργατῶν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων.

—Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς ἡ ἰδρυσις ἐνὸς συγχρονισμένου Ὑγειονομείου πλησίον τοῦ λιμένος Πειραιῶς.

17 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν Νόμος πρὸς ἰδρυσιν ἐν Ἀθήναις Μουσείου τῶν νεωτέρων Ἀθηνῶν, περιλαμβάνοντος ποικίλα Ἀθηναϊκὰ ἱστορικὰ κειμήλια.

—Ὑπεγράφη ἡ σύμβασις διὰ τὴν ἀνέγερσιν πολυώροφων ἀποθηκῶν ἀποταμιεύσεως ἐμπορευμάτων εἰς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς, ἐλεγκτηρίων, ἔργων ὁδοποιίας τῶν προκυμαίων καὶ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ μηχανικοῦ ἐξοπλισμοῦ τοῦ λιμένος.

19 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἡ χορήγησις ἐπιδομάτων εἰς τοὺς ἀνέργους ναυτικούς ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων.

—Ἀπεφασίσθη ἡ πλήρης ἐξυγίανσις τοῦ Ἀμαρουσίου.

20 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ κωδικοποίησις καὶ τροποποίησις ὅλων τῶν Νόμων, ποὺ ἀφοροῦν τοὺς φυματικούς Τριατατικούς πρὸς ὀριστικὴν λύσιν τοῦ ζητήματος καὶ ἄρσιν τῶν δυσχερειῶν, τὰς ὁποίας παρυσιάζει ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐν πολλοῖς ἀλληλοσυγκρουομένων διατάξεων.

—Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς ἰδρύσεως Ἑργατικῆς Ἑστίας ἐν Κοζάνῃ.

—Ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν ὁ νέος Νόμος περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὴν ἀποκατάστασιν τῶν προσφύγων.

21 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐνεκρίθησαν τὰ νομοσχέδια διὰ τὴν ἐθνικὴν διαπαιδαγώγησιν τῶν νέων.

—Παρεσχέθησαν ἑκτακτὰ ἐπιδόματα καὶ διευκολύνσεις εἰς τοὺς ἡσφαλισμένους καὶ τοὺς συνταξιούχους ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων.

—Ἀποφυλακίζονται πάντες οἱ χρεώσται τοῦ Δημοσίου οἱ κρατούμενοι διὰ χρέη μέχρι 500 δραχμῶν.

22 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη Νόμος, δι' οὗ ὁ τόκος τῶν ὑπὸ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων χορηγουμένων δανείων μειοῦται εἰς 6 1/2 %.

24 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Εἰς ἀνακοινώσεις τοῦ δ' Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀγγέλλει ὅτι ἀπεφασίσθη ὅπως, πρὸς ἐντατικωτέραν ἐκμετάλλευσιν τοῦ δασικοῦ πλοῦτου τῆς Χώρας, ἡ Ἀγροτικὴ διαθήκη 140 ἑκατομ. δραχμῶν διὰ τὴν κατασκευὴν ὁδικῶν δικτύων εἰς τὰ δάση.

26 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ὑπεγράφη συλλογικὴ σύμβασις, καθορίζουσα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐργάτας κοπῆς μετάλλων.

—Ἀπεφασίσθη ἡ δημιουργία εὐπρεποῦς πάρκου ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ ἐγένοντο αἱ σχετικαὶ προεργασίαι.

—Ἐψηφίσθη ὁ Κῶδιξ περὶ Δικηγόρων.

29 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Ὑπεγράφη συλλογικὴ σύμβασις καθορίζουσα κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ αὐξήσεις διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐταιριῶν.

31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ.—Εἰς τὸν πρὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Διοικήσεως Πρωτεύουσας χώρον ἐγένετο, ἐνώπιον τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως κ. Ι. Μεταξᾶ, ἡ ὀρκωμοσία καὶ ἡ παράδοσις τῆς σημαίας εἰς τοὺς φαλαγγίτας τῆς πρώτης φάλαγγος Διοικήσεως Ἀνωτάτων Σχολῶν ἐξ 600 φοιτητῶν καὶ 200 φοιτητριῶν.

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1938

- 2 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.—Εἰς τὸ τηλεφωνικὸν καὶ τηλεγραφικὸν Κέντρον τῆς Θεσσαλονίκης ἀποπερατοῦνται αἱ ἐργασίαι τῆς ἐγκαταστάσεως τῶν μηχανημάτων ὑψηλῆς συχνότητος πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν μετὰ τοῦ Ἐξωτερικοῦ συγκοινωνιῶν.
- 3 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.—Παρουσία τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἰδρυθέντος εἰς Μαλακᾶσαν νοσοκομείου διὰ τοὺς ἐξ ἐλαιοσπασίας πάσχοντας ὑπαλλήλους τῶν Κρατικῶν Σιδηροδρόμων. Τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο διαθέτει 30 κλίνας, εἶναι δὲ ἐφωδιασμένον μὲ ὅλα τὰ μέσα τῆς συγχρόνου ἐπιστήμης. —Δι' ἀνακοινώσεών του ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀγγέλλει ὅτι ἐδημοσιεύθη ὁ Νόμος περὶ ἀγροτικῆς ἀσφαλείας πρὸς ἐμπέδωσιν αὐτῆς καθ' ἅπασαν τὴν Χώραν.
- 11 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.—Κατόπιν ἐντολῆς τῆς Κυβερνήσεως, τὸ Ἀνώτατον Οἰκονομικὸν Συμβούλιον μελετᾷ τὴν καλλιτέραν ρύθμισιν τοῦ κτηνοτροφικοῦ προβλήματος. —Δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐρρυθμίσθη τὸ ζήτημα τῆς μεταφορᾶς ζώων δι' ἐπιβατικῶν αὐτοπλοίων καὶ καθορίζονται οἱ χῶροι, ὥστε νὰ προφυλάσσονται οἱ ἐπιβάται ἀπὸ ὑγιεινῆς ἀπόψεως. —Ἐγένοντο διορισμοὶ νέων καθηγητῶν τῆς Μέσης Ἑκπαιδεύσεως πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὑπαρχόντων κενῶν.
- 13 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.—Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως καὶ προτάσει τοῦ Νομάρχου Ἀιτωκοβιοῦτιδος, ἐνεκρίθη ἡ ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς χορήγησις δανείου 1.000.000 δραχμῶν, ἐξοφλητέου τοκοχρεωλυτικῶς ἐντὸς δεκαπενταετίας, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ὑδρεύσεως ἐν τῇ Κοινότητι Μάνδρας.
- 14 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως ὅπως ὅπως ὁλόκληρος ὁ χῶρος εἰς τὴν Λεωφόρον Κηφισιάς, ὁ κατεχόμενος ἄλλοτε ἀπὸ τὰς Στρατιωτικὰς ἐγκαταστάσεις καὶ κτίρια, ἐκτάσεως περίπου 300.000 τετραγωνικῶν πήχων, διατεθῇ διὰ τὴν δημιουργίαν νέου ἄλσους, πλουτισμένου μὲ ἀθλητικὰς

- ἐγκαταστάσεις, διὰ τὴν ἀσκήσιν καὶ ψυχαγωγίαν τῶν παιδιῶν.
- Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐσωτερικῶν ἐλήφθη τὸ μέτρον ὅπως εἰς τὰς ὑποχρεωτικὰς εἰσφορὰς καὶ δαπάνας τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων προστίθενται καὶ αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν πρόληψιν καὶ καταπολέμησιν τῶν λοιμωδῶν νόσων.
- 16 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.—Νέα ἐγκαίνια μαθητικῶν συσσιτίων ἐγένοντο εἰς διάφορα σχολεῖα τῶν Ἀθηνῶν.
- Ἀπεφασίσθη ἡ ἐκτέλεσις ἀποξηραντικῶν, προστατευτικῶν καὶ ἀρδευτικῶν ἔργων εἰς τὴν πεδιάδα τῆς Μεσσαρᾶς Κρήτης. Τὸ σύνολον τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης ἀνέρχεται εἰς 100.000.000 δραχμῶν, θὰ καταστή δὲ παραγωγικῶς ἐκμεταλλεύσιμος ὁλόκληρος ἡ πεδιάς Μεσσαρᾶς, ἐκτεινομένη εἰς 225 τετραγωνικά χιλιόμετρα.
- 17 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ ἐφαρμογὴ νέων μέτρων διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν συνταξιούχων δημοσίων ὑπαλλήλων ἀπὸ διάφορα οἰκονομικὰ βάρη, τὰ ὅποια ὀχι μόνον πιέζουν αὐτοὺς φορτικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐξανεμίζουν τὴν μικρὰν τῶν σύνταξιν. Συγκεκριμένως ἐπιδιώκεται ἡ κεφαλαιοποιήσις τῶν χρεῶν τῶν συνταξιούχων, τῶν προερχομένων ἐξ ἀλλεπαλλήλων δανείων καὶ ὁ καθορισμὸς διὰ τὴν ἐξόφλησιν αὐτῶν ποσοστοῦ ἀνταποκρινομένου εἰς τὴν οἰκονομικὴν τῶν ἀντοχὴν καὶ τὰς βιωτικὰς τῶν ἀνάγκας.
- 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως ἡ ἀνέγερσις καὶ ὀργάνωσις δύο νέων πολυϊατρειῶν εἰς τοὺς συνοικισμοὺς Βύρωνος καὶ Δραπετσώνας χάριν τῶν λαϊκῶν τάξεων. Ἐπίσης ἡ ἀνέγερσις 4 εἰσέτι τοιοῦτων ἱατρειῶν εἰς Ἀθήνας, 2 εἰς Πειραιᾶ καὶ 3 εἰς Θεσσαλονίκην διὰ τὴν πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν ἀπόρων ἀσθενῶν.
- 19 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἀπηγορεύθησαν αἱ δικαιοπραξίαι ἐπὶ ἀκινήτων εὐρισκομένων εἰς παραμεθορίους περιοχάς.
- 20 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἡ ἱδρυσις φιλοδασικῶν συλλόγων καὶ σωματείων εἰς ὅλας τὰς Κοινότητας τοῦ Κράτους, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν προσπαθειῶν διὰ τὴν ἀναδάσωσιν ὅλων τῶν ἀκαλύπτων ἐκτάσεων τῆς Χώρας.
- 21 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ ἀποπεράτωσις τῶν αὐτοκινητικῶν ὁδῶν Πατρῶν — Τριπόλεως καὶ Πατρῶν —

Πύργου, διὰ τὴν πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν συγκοινωνιακῶν ἀναγκῶν τῆς Πελοποννήσου.

— Ἀπὸ τὰ δάση τοῦ Ὀλύμπου ἀρχίζει ἡ κοπὴ κορμῶν ὄξυδς διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν πρὸς κατασκευὴν στρωτήρων τῶν σιδηροδρομικῶν τροχιῶν, καὶ τὸν ἐπεξεργασίας τῶν εἰς ἀνεγειρόμενον εἰδικὸν ἐργοστάσιον ἐν Κατερίνῃ, ἀποφειγομένης τοιοῦτο τρόπου τῆς εἰσαγωγῆς τῶν ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ καὶ τῆς διαρροῆς τοῦ ἀναγκαίου πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν συναλλάγματος. Διὰ τὴν μεταφορὰν τῶν κορμῶν κατεσκευάσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας δρόμος 8 χιλιομέτρων.

23 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.— Ἐν τῇ μερίμνῃ τῆς δι' ὅλα τὰ Ἐθνικὰ προϊόντα, ἡ Κυβέρνησις συνεκάλεσεν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας σύσκεψιν ὅλων τῶν εἰδικῶν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν μελέτην τῶν ὄρων τῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ ἐμπορίου τῆς φυσικῆς μετάξης, προκειμένου νὰ ληφθοῦν σχετικαὶ προστάτευτικαὶ ἀποφάσεις ὑπὲρ τῆς σηροτροφίας.

— Καθωρίσθη ἡ αὐστηρὰ τήρησις τοῦ χρόνου ρητινεύσεως τῶν δένδρων.

— Διὰ δημοσιευθέντος διατάγματος προβλέπεται ἡ ἀπαλλοτριώσις ἐκτάσεως 60.000 περίπου τετραγωνικῶν μέτρων παρὰ τὴν Ἑκάλην διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῆς ἐξοχῆς τῶν ἐργαζομένων γυναικῶν.

— Κατηρτίσθη ὁ νέος ἐνοριακὸς Νόμος.

— Ὑπεγράφη πρᾶξις περὶ διορισμοῦ 80 νηπιαγωγῶν διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν κατὰ περιφέρειας καὶ ἀναλόγως τῶν τοπικῶν ἀναγκῶν.

— Ἀπεφασίσθη ἡ ἰδρυσις σωφρονιστηρίου κληρικῶν εἰς Μυτιλήνην, διὰ τὴν νοσηλείαν καὶ θεραπείαν πασχόντων κατὰ τὰς φρένας ἱερωμένων.

— Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας διετέθησαν 200.000 δρχ. πρὸς τὴν Πανεπιστημιακὴν Λέσχην διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ Πανεπιστημιακοῦ ἀθλητισμοῦ. Ἐπίσης 10.000 δρχ. ὑπὲρ τοῦ σωματείου «Ἥλιος, Ἀἴρ, Θάλασσα».

25 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.— Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Γεωργίας καὶ Παιδείας ὅπως ἐγκατασταθοῦν εἰς τὰ σχολεῖα τοῦ Κράτους, ἰδίως τῶν ἀγροτικῶν περιφερειῶν, πρότυπα ζωοτροφεῖα, διὰ τὴν ἐκμάθησιν εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους μαθητὰς τοῦ τρόπου τῆς διατροφῆς καὶ συντηρήσεως τῶν κατοικιδίων ζώων καὶ τὸν προπαγανδισμόν ὑπὲρ τῆς οἰκιακῆς κτηνοτροφίας.

— Διὰ πρώτην φορὰν ὑψώθη λευκὴ σημαία εἰς τὴν

ἄλλοτε ληστοκρατούμενην περιφέρειαν Γρεβενῶν, χάρις εἰς τὰ ληφθέντα ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως συστηματικὰ μέτρα κατὰ τῆς ληστείας καὶ τῆς ἐγκληματικότητος.

— Παρελήφθησαν 108 νέαι κατοικίαι παρὰ τὴν λεωφόρον Ἀλεξάνδρας, πρὸς στέγασιν τῶν διαμενόντων εἰς κατεδαφιζόμενα παραπήγματα τοῦ Πολυγώνου.

27 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.— Ἀπεφασίσθη ὅπως παρὰ τῇ Λέσχῃ τῶν Φοιτητῶν λειτουργήσῃ συσσίτιον διὰ τοὺς ἀπόρους ἐξ αὐτῶν, μερίμνη τῶν Ὑπουργείων Προνοίας καὶ Παιδείας καὶ τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος.

— Ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὁ νέος Νόμος, ὁ καταρτισθεὶς ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργείου Τύπου καὶ Τουρισμοῦ, περὶ δημοσιογραφικῶν ὀργανώσεων, διὰ τοῦ ὁποῦ κατοχυροῦται τὸ δημοσιογραφικὸν ἐπάγγελμα νομοθετικῶς.

— Ἀνελήφθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν ὁ ἀγὼν διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν καταπολέμησιν καὶ πλήρη κατάργησιν τῆς γραφειοκρατίας.

28 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.— Κατηρτίσθη ὁ Νόμος περὶ τοῦ τρόπου ἀπαλλοτριώσεως διὰ τὴν στρώσιν τῆς γραμμῆς τοῦ ἠλεκτρικοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν—Κηφισιάς.

30 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.— Κατηρτίσθη ἡ μελέτη διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ Πανεπιστημιακοῦ νοσοκομείου ἐν Γουδί.

— Ὑπεγράφη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας ἡ ἀπόφασις περὶ ἐνάρξεως τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ μεγάλου σανατορίου ἐν Τριπόλει, προωρισμένου νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὰς ἀνάγκας ὁλοκλήρου τοῦ νομοῦ Ἀρκαδίας.

— Ἀπεφασίσθη ἡ χρησιμοποίησις τῶν ὁδάτων Ἀργυρουπόλεως Κρήτης διὰ τὴν ἄρδυσιν τοῦ βαθυπέδου Ἐπισκοπῆς. Ἐπίσης ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀποξηραντικῶν ἔργων τῆς λίμνης Ἀποκορώνου.

— Ἦρχισεν ἡ μεταφορὰ τῶν πολυτίμων Μινωϊκῶν ἀρχαιοτήτων εἰς τὸ ἀνεγειρόμενον ἐν Ἡρακλείῳ νέον Μουσεῖον.

31 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ.— Κατηρτίσθη σύμβασις, δι' ἧς οἱ Σ. Ε. Κ. ἀναλαμβάνουν ὅπως ἐνεργοῦν δωρεὰν ἐφεξῆς ὅλας τὰς μεταφορὰς τοῦ Δημοσίου καὶ νὰ παρέχουν δωρεὰν εἰσιτήρια εἰς τοὺς μετατιθεμένους δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ταξιθεύοντας διὰ λόγους ὑπηρεσιακοῦς.

τους μεγάλων αποξηραντικῶν καὶ ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων.

- 14 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Προεκηρύχθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας διαγωνισμός διὰ τὴν προμήθειαν γεωργικῶν μηχανημάτων πρὸς ἔντασιν τῆς μηχανικῆς καλλιέργειας. —Κατετέθη ὁ θεμέλιος λίθος τῆς ἰδρύσεως τοῦ Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν εἰς τὴν διασταύρωσιν τῶν ὁδῶν Γ'. Σεπτεμβρίου καὶ Καποδιστρίου.
—Ἐπεξετάθη ὁ θεσμός τῶν λαϊκῶν ἀγορῶν καὶ εἰς ἄλλας συνοικίας τῆς Πρωτευούσης.
- 15 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἠγγέλθη ἡ ὑπογραφή νέας συλλογικῆς συμβάσεως μεταξὺ ἀλευροβιομηχανῶν καὶ μυλεργατῶν.
—Ἐψηφίσθη ἀναγκαστικός Νόμος διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῶν ἀπαιτουμένων πόρων ἐκτελέσεως μεγάλων κοινωνικῶν ἔργων πρὸς διάσωσιν τοῦ λιμενοβραχίονος τῆς Ἀνδρου.
—Διὰ διατάγματος ἰδρύεται παιδικὸς σταθμὸς εἰς Βουρλοπόταμον Παλαιοῦ Φαλήρου.
—Διὰ διατάγματος ἰδρύθη δευτέρα χειρουργικὴ κλινικὴ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν.
- 17 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Συνεστήθη Ταμεῖον Προνοίας τῶν Συμβολαιογράφων Ἀθηνῶν.
- 18 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις ἀγορᾶς καὶ καταστημάτων εἰς τὴν Βουλιαγμένην, ὡς καὶ συγχρονισμένων λουτρῶν.
- 19 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Διετέθη ποσὸν 11.750.000 δρχ. δι' ἐπισκευᾶς καὶ συμπληρώσεως ἀρχαιολογικῶν μουσείων τῆς Χώρας.
—Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια εἰς Πειραιᾶ τοῦ νέου κτιρίου τῆς Σχολῆς Λιμενικῶν Δοκίμων.
- 22 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Κατηρτίσθη τὸ πρόγραμμα καταπολέμησης τοῦ δάκκου τῆς ἐλαίας, προβλεφθείσης τῆς ἐγκαίρου προμηθείας τῶν ἀπαιτητῶν φαρμάκων καὶ τῆς διεξαγωγῆς προπαγάνδας μεταξὺ τῶν παραγωγῶν, ὥστε οὗτοι νὰ διαφωτισθοῦν καταλλήλως περὶ τῶν πρώτων μέτρων διὰ τὴν καταπολέμησιν τῆς ἀσθενείας ταύτης.
—Συνεχίζονται αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν ἐξωραϊστικῶν ἔργων τοῦ Πεδίου Ἀρεῶς.
—Διὰ διατάγματος ἰδρύεται Κεντρικὴ Ἐπιτροπὴ παρὰ τῷ κ. Πρωθυπουργῷ διὰ τὸν συντονισμόν τῶν ἐνεργειῶν πρὸς πληρεστέραν ὀργάνωσιν τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας.

- 23 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἐλήφθησαν διὰ Νόμου διάφορα μέτρα πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἀνεργίας τῶν ναυτεργατῶν τῆς ἀκτοπλοίας κατὰ τοὺς 4 χειμερινοὺς μῆνας.
- 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Διὰ διατάγματος συνιστᾶται ἐντὸς τοῦ Ὑπουργείου Στρατιωτικῶν εἰδικὸν Τριατατικὸν γραφεῖον, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῶν ἐν Ἀθῆναις καὶ Περιχώροις στρατιωτικῶν μονάδων καὶ σχηματισμῶν.
- 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ὁ ἐξωραϊσμός τοῦ λόφου Στρέφης.
- 26 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη Νόμος διὰ τὴν κατασκευὴν πλωτῆς δεξαμενῆς εἰς Σῦρον.
—Ἐγκατεστάθη ἀσύρματος τηλέγραφος καὶ τηλέφωνον εἰς Λήμνον διὰ τὴν τηλεγραφικὴν ἐπικοινωνίαν τῆς νήσου μετὰ τῶν Ἀθηνῶν μέσῳ τοῦ Σταθμοῦ Χίου.
—Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἐλήφθησαν μέτρα διὰ τὸν περιορισμὸν τῶν ἐξόδων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων εἰς τὰς δαπάνας τὰς ἐξυπηρετούσας ἀμέσους καὶ πραγματικὰς ἀνάγκας τῶν ὀργανισμῶν τούτων.
- 27 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ.—Ἰδρύθη Γενικὸν Προξενεῖον εἰς Γιοχάνεσμπουργκ τῆς Νοτίου Ἀφρικῆς πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐκεῖ ἐγκατεστημένης πολυαριθμοῦ Ἑλληνικῆς παροικίας.
—Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ νέου δρόφου τῆς Σχολῆς Νοσοκόμων εἰς τὸ κτίριον τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

ΜΑΡΤΙΟΣ 1938

- 9 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Πρὸς ἄρσιν παρεξηγήσεων καὶ ἀδικιῶν, αἱ ὁποῖαι μοιραίως ἐγίνοντο, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπῆρχεν ἀκριβὴς κηθορισμός καὶ σαφὴς φορολογικὴ ἑρμηνεία μεταξὺ βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας, ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις εἰδικοῦ φορολογικοῦ δικαστηρίου, ὅπως ἐκδικάζονται αἱ ἐνστάσεις ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι ἰσχυρίζονται ὅτι δὲν εἶναι βιομηχανικαί, καί, κατὰ συνέπειαν, δὲν ὑποβάλλονται εἰς τὸν φόρον τοῦ κύκλου ἐργασιῶν.
- 3 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Καθειλκύσθη εἰς Γκλασκώβην τῆς Ἀγγλίας ὑπὸ τῶν ναυπηγείων Γιάρροου τὸ πρῶτον παραγγελθέν Ἑλληνικὸν ἀντιτορπιλικόν, εἰς τὸ ὁποῖον ἐδόθη τὸ ὄνομα «Βασιλεὺς Γεώργιος ὁ Α'».

6 ΜΑΡΤΙΟΥ.—'Ενεκρίθη πίστωσις ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν ὑπὲρ ἐνισχύσεως τοῦ νοσοκομείου Πύργου.

— Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἑμπορικῆς Ναυτιλίας ηὔξηθη ὁ μισθὸς τῶν κυβερνητῶν, μηχανικῶν, θερμαστῶν καὶ ναυτῶν τῶν ρυμουλκῶν Πειραιῶς.

8 ΜΑΡΤΙΟΥ.—'Εν συνεχείᾳ τῶν μέτρων, τὰ ὁποῖα ἡ Ἑθνικὴ Κυβέρνησις ἔλαβε πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς βαμβακοπαραγωγῆς, ἀπεφασίσθη ἡ ἐξασφάλισις σπόρων καλῆς ποιότητος διὰ τῆς ἀναθέσεως τοῦ ἔμπορίου αὐτῶν ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Ὁργανισμοῦ Βάμβακος.

— Δι' ἀναγκαστικοῦ Νόμου συνιστῶνται Σύνδεσμοι τῶν Κοινοτήτων Δύστου (Εὐβοίας) καὶ Σαρῆ-Γκιόλ (Κοζάνης), ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ταχυτέρας ἀποξηράνσεως τῶν ἐκεῖ ὑπαρχόντων εἰσέτι ἑλῶν.

— Ἡ Κυβέρνησις ἀνέλαβε διὰ Νόμου τὴν χαριστικὴν ἐπιχορήγησιν καὶ τῶν μικρῶν καὶ μέσων ἔγγειοβελτιωτικῶν ἔργων διὰ ποσοστοῦ 20%—65% ἐπὶ τοῦ ὀλικοῦ κόστους, ἀναλόγως τῶν ἰδιαιτέρων τοπικῶν γεωργοοικονομικῶν συνθηκῶν.

— Ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἑργασίας ἐντολὴ πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Ταμεῖου Ἑργατῶν Μετάλλου, ὅπως ἐντὸς δεκαπενθημέρου τακτοποιήσῃ ἀφαστικῶς τοὺς φυματικούς ἐργάτας, κατόπιν ὑποβληθέντων σχετικῶν παραπόνων.

9 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Ἰδρύθησαν ἀντιφυλλοξηρικά φυτώρια πρὸς ἐξοπλισμὸν τοῦ Κράτους μὲ τὰ μέσα ἐκεῖνα, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἀποτραπῇ ὁ κίνδυνος τῆς ἐξαφανίσεως τῶν ἀμπέλων.

— Ἐπεχορηγήθη διὰ Κρατικῆς ἐνισχύσεως τὸ Νοσοκομεῖον Χατζηκώστα Μεσολογγίου διὰ 400.000 δραχμῶν.

10 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Ἐλήφθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ὄλα τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα πρὸς καλλιέργειαν δι' ἑαρινῶν σπορῶν ὄλων ἐκείνων τῶν ἐκτάσεων, αἱ ὁποῖαι ὑπέστησαν καταστροφὰς συνεπείᾳ θεομηνιῶν.

11 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Ἐξησφαλίσθη ἡ εἰσαγωγή τριῶν χιλιάδων τόνων μελάσσης ἐκ σακχαροκαλάμου ὥς ἀπαραιτήτου βάσεως πρὸς κατασκευὴν τοῦ φαρμάκου, δι' οὗ καταπολεμεῖται ὁ δάκος.

— Δι' ἐγκυκλίου τοῦ Ὑπουργείου Ἑσωτερικῶν συνεστήθη εἰς τοὺς Δήμους καὶ τὰς Κοινότητας τοῦ Κράτους ὅπως ἐνισχύσουν, ἀναλόγως τῶν πόρων τῶν,

τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ἱδρυσιν οὐλικῶν κήπων, δεδομένου ὅτι αὕτη θὰ χρησιμοποιοῖται καὶ ὥς ἡθροπλαστικὴ ἀπασχόλησις τῆς Νεολαίας καὶ ὥς ἐνίσχυσις τῆς ἀγάπης πρὸς τὸ πράσινον.

12 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Ἐτελέσθησαν εἰς θέσιν Κεραμάτες τῆς Ἀρτῆς τὰ ἐγκαίνια τῆς ἐνάρξεως τῶν μεγάλων παραγωγικῶν ἔργων τοῦ Ἀράχθου.

13 ΜΑΡΤΙΟΥ.—'Ενεκρίθη ἐν Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ ἡ χορήγησις πιστώσεως 6 ἑκατομμυρίων δραχμῶν πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν λιγνιτωρυχείων τοῦ Κράτους, ὥστε νὰ καταστῇ γνωστὸν ποῖα ἐξ αὐτῶν εἶναι δυνατόν νὰ τύχουν ἐκμεταλλεύσεως καὶ ποῖα ὄχι, ὥς καὶ ὁ τρόπος τῆς καλλιτέρας ἐκμεταλλεύσεως τῶν πρώτων.

— Ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἀπεστάλη ἐγκύκλιος πρὸς τὰς κατὰ περιφερείας γεωργικὰς ὑπηρεσίας, τονίζουσα τὴν σημασίαν τῆς καλλιέργειας τῆς σόγιας ἀπὸ ἀπόψεως διατροφῆς τῶν πληθυσμῶν καὶ ἀναπτύξεως τῆς βιομηχανίας διὰ τὴν καλλιτέραν χρησιμοποίησιν τῶν θρεπτικῶν συστατικῶν αὐτῆς—ἐλαίου, ἀλεύρου, γάλακτος, καφέ κ.λ.π.

— ἤρχισαν αἱ ἐργασίαι τῆς στερεώσεως τοῦ μεσημβρινοῦ τείχους τῆς Ἀκροπόλεως.

16 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Εἰδικὰ μέτρα προστασίας λαμβάνονται καὶ ὑπὲρ τῶν ἀπὸρων σπουδαστῶν τοῦ Πολυτεχνείου. Οὕτω παρεχωρήθησαν εἰς αὐτοὺς δέκα θέσεις τοῦ «Οἴκου τοῦ Φοιτητοῦ», ἐξησφαλίσθη ἀνὰ μία δωρεὰν κλίνη εἰς ὅλα τὰ νοσοκομεῖα τῶν Ἀθηνῶν, διετέθησαν χάριν τῶν ἐξ αὐτῶν φυματικῶν τρεῖς θέσεις εἰς τὸ περίπτερον Λοβέρδου τῆς «Σωτηρίας», παρεχωρήθησαν 100.000 δραχ. πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ συσσιτίου τῶν μαθητῶν τοῦ Πολυτεχνείου, πρὸς παροχὴν φαρμάκων καὶ ἄλλων εἰδῶν περιθάλψεως, ἐξησφαλίσθη ἡ ἀποστολὴ ἀπὸρων σπουδαστῶν εἰς τὰς θερινὰς ἐξοχὰς κ.λ.π.

— Ἀπεφασίσθη ἡ λήψις τῶν ἐνδεδειγμένων μέτρων ἐναντίον τῶν βιομηχανικῶν παρασίτων, τὰ ὁποῖα παρενοχλοῦν τὴν καλὴν λειτουργίαν τῶν ραδιοφώνων. — Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως, τὸ Συμβούλιον Δημοσίων ἔργων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας, ἔλαβε τὰς κάτωθι ἐν συνόψει χαρακτηριστικὰς ἀποφάσεις ἐν τῇ καταρτίσει τοῦ ὁδικοῦ προγράμματος τῆς Χώρας διὰ τὴν χρῆσιν 1938—39: Ἡ Χώρα πρέπει νὰ συνδεθῇ διὰ τελείων αὐτοκίνη-

» Νομίζω ότι το Πανεπιστήμιον, οἱ τρόφιμοι τοῦ Πανεπιστημίου, δὲν εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου ἐμπνευσμένοι διὰ τὴν ἰδέαν, ὅτι πρέπει νὰ γίνουν καθαροὶ ἐπιστήμονες. Τὸ ἔργον τοῦτο τὸ Κράτος τὸ ἀφίνει εἰς τὰς χεῖράς σας μετὰ τὴν πεποίθησιν ὅτι εἰς τοιοῦτους ἀνδρας ἐμπιστευόμενον τὸ ἔργον τοῦτο, θὰ ἀποδώσῃ τοὺς ἀγλαοὺς καρπούς, τοὺς ὁποίους προσδοκῶμεν καὶ ἀναμένομεν ὡς βεβαίους καὶ ἀσφαλεῖς.»

Τὴν 16ην Ἀπριλίου 1937, πρὸς τοὺς ἐλθόντας εἰς τὰς Ἀθήνας φοιτητάς ἐκ Μακεδονίας, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐξέφρασε τὸν ἐνθουσιασμόν του διὰ τὴν στενὴν ἐπαφὴν ποὺ κατώρθωσε νὰ δημιουργήσῃ μεταξὺ

Πρέπει νὰ ἔχετε στὴν καρδιά σας πάντα τὸ θεῖον πῦρ γιὰ νὰ νικήσετε κάθε ἐμπόδιο εἰς τὸ μέλλον σας.

τῶν φοιτητῶν ὅλης τῆς Ἑλλάδος:

«Ἐδῶ θὰ ἔχετε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἰδῇτε πῶς ζοῦν οἱ συνάδελφοί σας τῆς Νοτίου Ἑλλάδος.

Ἔχουν καὶ αὐτοὶ τὰ ἴδια βάσανα, τοὺς ἴδιους ἀγῶνας μετὰ σᾶς. Ἀλλὰ ἡ νεότης εἶναι πλασμένη διὰ νὰ ἀντικρύξῃ καὶ διὰ νὰ υπερβῇ τὰ βάσανα καὶ τοὺς ἀγῶνας.

» Δὲν πιστεύω νὰ εἶναι κανεὶς ἀπὸ σᾶς, νὰ ὑπάρχῃ νέος καὶ νέα, ποὺ νὰ κάθεται καὶ νὰ γκρινιάζῃ μπροστὰ στοὺς ἀγῶνας, στὰ βάσανα καὶ στὰς δυσκολίας. Ἀμα δὲν ἔχετε στὴν καρδιά σας τὸ θεῖον πῦρ, τὴν ἀπόφασιν νὰ περάσετε καὶ νὰ νικήσετε κάθε ἐμπόδιο γιὰ τὸ μέλλον σας, ἐὰν δὲν ἔχετε τὴν πεποίθησιν ὅτι θὰ υπερβῇτε ὅλες τῖς δυσχέρειες, τότε δὲν εἴσθε νέοι, ἀλλὰ γέροι, καὶ γέροι ἀξιολύπητοι.

» Εἶμαι εὐτυχὴς προσωπικῶς ποὺ σᾶς βλέπω ἔτσι, ὅπως σᾶς εἶδα τόσες φορές ποὺ γύρισα τὸν τόπον σας καὶ μέσα εἰς τὸν πόλεμον καὶ μέσα εἰς τὴν εἰρήνην. Διότι βρῆκα, πάντοτε ἐκεῖ εἰς τὸν τόπον σας, τὸν ἴδιον ἐθνικὸν ἐνθουσιασμό, τὴν ἴδια ζωντανὴν καρδιά.

» Χαίρω πολὺ ὅτι ἐπετάξατε ἀπὸ πάνω σας κάθε δηλητηριώδη ἐπαφὴ καὶ ὅτι ἐνοιώσατε ὅτι δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἄλλος δρόμος σωτηρίας δὲν ὑπάρχει, παρὰ νὰ αἰσθανώμεθα βαθεῖα καὶ νὰ εἴμεθα ἀποφασισμένοι πάντοτε νὰ εἴμεθα Ἕλληνες.»

Ἀλλὰ καὶ αἱ διαρκεῖς παραινέσεις πρὸς τοὺς διδασκάλους, τοὺς φωτεινοὺς στυλοβάτας τῆς διανοήσεως, δὲν παύουν νὰ δίδωνται ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ Ἀρχηγοῦ. Ἰδοὺ τί ἐτόνισε

Εἶναι τεράστιον τὸ ἔργον μας καὶ μόνον ψυχαὶ νέαι καὶ τελημερεῖς ἡμπορεῦν νὰ τὸ ἀναλάβουν.

σχετικῶς, τὴν 3ην Ἰουνίου 1937, πρὸς τοὺς διδάσκοντας τῆς Μαρσλείου Παιδαγωγικῆς Ἀκαδημίας:

«Πιστεύω ὅτι ὅλοι σας ἔχετε πλήρη συνείδησιν τοῦ ἔργου, τὸ

ὁποῖον σᾶς ἐνεπιστεύθη ἡ Κοινωνία. Ἔχετε ἀναλάβει τὴν ὑπο-

χρέωσιν νὰ δημιουργήσετε σώματα καὶ πρὸ παντὸς ψυχὰς Ἑλλήνων, οἱ ὅποιοι μίαν ἡμέραν θὰ γίνουν οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες, ποὺ θὰ συνεχίσουν τὸ τεράστιον ἔργον μας καὶ τὸν τεράστιον προορισμόν τῆς Ἑλλάδος. Εἶναι μεγάλο ἔργον καὶ μόνον ψυχὰὶ νέαι καὶ ζωηραὶ δύνανται νὰ τὸ ἀναλάβουν.

» Χρειάζονται δύο πράγματα διὰ νὰ φέρετε εἰς πέρας τὸ ἔργον τοῦτο: Πίστις πρὸς τὰ μεγάλα ἰδανικά τῆς Πατρίδος, τῆς θρησκείας καὶ τῆς οἰκογενείας καὶ ἀγάπη καὶ ἀφοσίωσις εἰς αὐτά.

» Ἄν δὲν ἔχετε τὴν ἀγάπην αὐτὴν πρὸς τὴν ἰδέαν καὶ τὴν πίστιν, εἶναι περιττὸν νὰ μέινετε εἰς τὸ ἱερὸν ἐπάγγελμα, τὸ ὁποῖον ἐξελέξατε. Δὲν θὰ μπορέσετε νὰ κάμετε τίποτε. Πρέπει τὰ ἰδανικά αὐτά νὰ τὰ αἰσθανθῇτε ὡς πράγματα καὶ ὄχι ὡς φαντασιοπληξίας καὶ διακοσμητικά.

» Ἀκόμη πρέπει νὰ ἔχετε καὶ ἓνα ἄλλο προσόν, χωρὶς τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδύνατον νὰ μεταδώσετε αὐτά, τὰ ὁποῖα αἰσθάνεσθε. Πρέπει νὰ ἀγαπᾶτε τὴν παιδικὴν ψυχὴν καὶ νὰ εἰσθε ἀφωσιμένοι εἰς τὸ καθήκον σας.

» Μὴ λησμονῇτε ὅτι ἀγάπη, πίστις καὶ ἀφοσίωσις εἰς τὰ ἰδανικά αὐτά θὰ σᾶς βοηθήσουν νὰ περάσετε ὅλας τὰς δυσχερείας, ποὺ θὰ συναντήσετε εἰς τὸν δρόμον σας.

» Ὅλοι δέον νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας ὅτι θὰ δημιουργήσετε πρῶτον Ἕλληνας καὶ ἔπειτα ἀνθρώπους. Τοὺς ἀνθρώπους τοὺς δημιουργεῖ ἡ φύσις, τοὺς Ἕλληνας σεῖς.»

Τὴν 13ην Ἰουνίου 1937, ὁ κ. Πρωθυπουργός, ἐπωφελοῦμενος λόγου του πρὸς τὸν Ἑπειρωτικὸν λαόν, κατὰ τὴν μετάβασίν του εἰς Ἰωάννιννα, ἀπηύθυνε τὸν ἀκόλουθον συγκινητικὸν χαιρετισμόν

πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Νεολαίαν τῆς Ἠπείρου:

Ἔχετε ὑποχρέωσιν νὰ φανήτε ἀντάξιοι ἐκείνων ποὺ ἔχυσαν τὸ αἷμα των διὰ νὰ εἰσθε σήμερον ἐλευθεροὶ καὶ ἀνεξάρτητοι Ἕλληνες.

«Ἐδῶ ἦλθα καὶ γιὰ ἓνα ἀκόμη λόγον: Ἦλθα διὰ νὰ ἰδῶ τὰ παιδιά σας. Ἐγὼ ἀκούσει τόσα πολλά διὰ τὴν νεολαίαν σας, ὥστε ἠθέλησα νὰ ἔλθω Ἐδῶ διὰ νὰ τὰ ἰδῶ ἀπὸ κοντά, διὰ νὰ χαρῶ καὶ νὰ χαρῇ καὶ ἡ ψυχὴ μου.

» Μὴ λησμονῇτε, παιδιά τῆς Ἠπείρου, ὅτι διὰ νὰ ἐλευθερωθῇ ἡ γῆ τῆς Ἠπείρου ποὺ πατάτε, χύθηκαν ποτάμια ἀπὸ αἷμα, χύθηκε τόσο πολὺ αἷμα, ποὺ ἀπορῶ πῶς αὐτὴ ἡ λίμνη δὲν εἶναι κόκκινη.

» Ἔχετε λοιπὸν καὶ σεῖς ὑποχρέωσιν νὰ φανῇτε ἀντάξιοι ἐκείνων, ποὺ ἔχυσαν τὸ αἷμα των διὰ νὰ εἰσθε σήμερον ἐλευθεροὶ καὶ ἀνεξάρτητοι Ἕλληνες. Καὶ ὄχι μόνον αὐτὴν τὴν ὑποχρέωσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ γίνετε καλῦτεροι καὶ ἀνώτεροι ἀπὸ ἡμᾶς: Νὰ μὴ ἔχετε τὰ ἰδικὰ μας σφάλματα, νὰ τὰ σβύσετε. Σᾶς θέλω

δλους ἡνωμένους μὲ μιά καρδιά, νά μὴ συλλογίζεσθε τίποτε ἄλλο, παρὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ μόνον τὴν Ἑλλάδα.

» Μὴ λησμονῆτε ἐπίσης, παιδιὰ τῆς Ἡπείρου, ὅτι ὁ τόπος αὐτὸς ἦτο ἡ κούνια τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων εἰς τὰ παλὰ χρόνια. Ὅλοι οἱ μεγάλοι διδάσκαλοι ἐδίδασαν ἐδῶ. Πόσοι Ἑλληνες γραμματισμένοι καὶ σοφοὶ ἐβγήκαν ἀπὸ τὰ σχολεῖα τῆς Ἡπείρου διὰ νὰ διαδώσουν τὰ γράμματα εἰς τὴν ἄλλην Ἑλλάδα, καὶ διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ πατριωτισμοῦ!

» Μὴν τὰ λησμονῆτε αὐτά. Ζητῶ νὰ μὴ γίνετε μόνον ἄνθρωποι γραμματισμένοι, ἀλλὰ νὰ εἰσθε ἄνθρωποι τῆς τάξεως καὶ τοῦ πρακτικοῦ βίου, νὰ γίνετε ἄνθρωποι μὲ μυαλό, μὲ γράμματα, ἀλλὰ καὶ πρὸ παντὸς νὰ ἔχετε μέσα σας ἐνέργεια, χαρακτηριστήρα.

» Ὅσοι ἀπὸ σᾶς εἰσθε παιδιὰ ἀγροτῶν, νὰ ἀγαπᾶτε τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πατέρα σας, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ εὐγενέστερον ἐπάγγελμα. Μὲ αὐτὲς τὶς ἐλπίδες ἔρχομαι ἐδῶ, μὲ αὐτὲς τὶς ἐλπίδες ἐργάζομαι, μὲ αὐτὲς τὶς ἐλπίδες ἀρχισα τὸ ἔργον μου, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι καὶ ὀλίγον κοπιῶδες, ἀλλὰ μὲ μεγάλην χαρὰν διότι προβλέπω τ' ἀποτελέσματα.

Τὴν ἰδίαν ἡμέραν ἀπαντῶν εἰς προσφώνησιν τοῦ Γενικοῦ Επιθεωρητοῦ Ἡπείρου, ἀπευθύνεται καὶ πάλιν πρὸς τὴν Νεολαίαν, διδάσκων καὶ νοουθετῶν ἀρχὰς ἀκαταλύτους:

Ἡ Νεολαία εἶναι ἐκείνη πού θ' ἀνανεώσῃ τοὺς δύο προηγούμενους Ἑλληνικοὺς πολιτισμοὺς διὰ νὰ δημιουργήσῃ τὸν τρίτον μεγάλον καὶ ἀκατάλυτον πολιτισμόν.

« Κύριε Γενικὲ Ἐπιθεωρητᾷ,
» Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ διὰ τὰ θερμὰ καὶ ἐμπνευσμένα λόγια σας, τὰ ὁποῖα πιστεύω ὅτι θὰ ἔχουν μίπῃ μέσα στὴν καρδιά ὅλων τῶν παιδιῶν πού βρίσκονται ἐδῶ.

» Παιδιὰ τῆς Ἡπείρου καὶ τῆς δυτικῆς Ἑλλάδος, τῆς Κερκύρας καὶ τῆς Λευκάδος. Ἀπὸ ἀρκετὸ καιρὸ ἔχω ἀκούσει γιὰ σᾶς, ὅτι κάμνετε προόδους. Δὲν θέλω νὰ σᾶς εἴπω πολλὰ λόγια. Περιμένω νὰ δεχθῆτε τὸ σύνολον, νὰ δείξετε τὸ σύνολον, πού ἀποτελεῖτε.

» Διὰ τὸν καθένα σας, παιδιὰ καὶ κορίτσια, πιστεύω ὅτι θὰ εἰσθε τέλεια, ἀλλὰ θέλω ὅλα μαζί νὰ σᾶς ἴδω πῶς θὰ σταθῇτε. Ἐσεῖς ἀποτελεῖτε τὸ σύνολον, τὸ ὁποῖον θὰ εἶναι μίαν ἡμέραν τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους. Ἀπὸ τώρα πρέπει νὰ εἰσθε ἐτοιμασμένοι δι' αὐτὸ πού θὰ κάμετε. Τότε ἐσεῖς, θὰ ἴδῃτε τὸν τρίτον πολιτισμόν τὸν Ἑλληνικόν.

» Ὁ πρῶτος ἐπέρασε καὶ δὲν δύνασθε νὰ τὸν ξανακάμετε σεῖς, οὔτε εἶναι δουλειά σας. Ἦτο πολιτισμός, ὁ ὁποῖος εἶχε μεγάλο πνεῦμα. Τοῦ ἔλειπεν ὅμως ἡ θρησκευτικὴ πίστις.

» Ἦλθεν ὁ δεύτερος Ἑλληνικὸς πολιτισμός. Αὐτὸς εἶναι δυ-

νατὸν νὰ μὴ ἔκαμε μεγάλα ἔργα διανοίας. Εἶχε ὅμως βαθεῖα θρησκευτικὴ πίστι.

» Καὶ τώρα ἔρχεσθε σεῖς καὶ θὰ ἀνανεώσετε καὶ τοὺς δύο αὐτοὺς πολιτισμοὺς καὶ ἀπὸ μέσα ἀπὸ μιά πολὺ βαθεῖα θρησκευτικὴν πίστι, θὰ κυττάξετε πῶς θὰ ἀτενίσετε τὰ ἔργα τῶν μεγάλων προγόνων σας, θάλλοντες αὐτὰ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν πίστιν τὴν θρησκευτικὴν, τὴν ὁποῖαν ἔχετε ὡς χριστιανοί, διότι ἡ μεγάλῃ πλειονότης ἀπὸ σᾶς εἶναι χριστιανοί.

» Αὐτὸ τὸ πρᾶγμα θὰ ἐτοιμασθῇτε ἀπὸ τώρα καὶ διὰ νὰ τὸ κατορθώσετε, πρέπει νὰ εἰσθε ψυχὲς Ἑλληνικῆς. Δὲν φτάνει ἡ ψυχὴ, χρειάζεται καὶ τὸ κορμί. Οὔτε τὸ κορμί φθάνει χωρὶς ψυχὴ. Χρειάζονται καὶ τὰ δύο μαζί».

Εἰς τὴν ἀπάντησίν του εἰς πρόποσιν τοῦ Δημάρχου Ἰωαννῶν τὴν ἑσπέραν τῆς 13ης Ἰουνίου 1937, ὁ κ. Πρωθυπουργὸς ἐξέφρασε τὰς εὐχαριστίας του διὰ τὴν πρόοδον πού ἐπετελέσθη εἰς τὴν νεανικὴν Ἡπειρωτικὴν

Εἶδα στὴν Ἡπειρὸ παιδιὰ ζωντανά, μὲ τὸ μέτωπο ὕψηλά, μὲ κορμωστασιά ὑπερήφανη, κορίτσια πραγματικῆς Ἑλληνοπούλες

ψυχὴν:

«Ἡ χαρὰ μου εἶναι μεγάλη πού βλέπω πῶς ἡ γενεὰ πού ἔρχεται εἶναι ἀκόμη καλύτερη ἀπὸ ἡμᾶς.

» Εἶδα παιδιὰ ζωντανά μὲ τὸ μέτωπον ὕψηλά, μὲ κορμωστασιά ὑπερήφανη, εἶδα κορίτσια πραγματικῆς Ἑλληνοπούλες καὶ δὲν δύναμαι παρὰ νὰ ἐκφράσω τὰ συγχαρητήριά μου δημοσίᾳ καὶ εἰς τὸν Ὑπουργὸν τῆς Παιδείας καὶ εἰς τὸν Γενικόν Ἐπιθεωρητὴν τῶν σχολείων τῆς 12ης ἐκπαιδευτικῆς περιφερείας δι' αὐτό, τὸ ὁποῖον μᾶς παρουσιάσθηκε σήμερα εἰς τὰ Γιάννενα, τὰ ἑακουσμένα Γιάννενα.

» Μὲ συγχωρεῖτε διότι ὁμιλῶ ἔτσι, ἀλλὰ μὲ ποῖαν ἄλλην γλῶσσαν θέλετε νὰ σᾶς ὁμιλήσω παρὰ μὲ τὴν γλῶσσαν πού σᾶς ἔψαλλεν ὁ Ἀριστοτέλης Βαλαωρίτης;».

Καὶ τὴν 14ην Ἰουνίου 1937, ἀποχαιρετῶν εἰς συγκέντρωσιν τοὺς καθηγητὰς καὶ τοὺς διδασκάλους τῆς Ἡπείρου, τοὺς ὑπενθυμίζει δι' ἄλλην μίαν φοράν τὸ καθήκον των μὲ τὰς ἀπλᾶς, ἀλλὰ μεγάλας πάντοτε εἰς ἔθνικὸν περιεχόμενον φράσεις του:

Ὁ δρόμος πού ἔχει νὰ διανυθῇ εἶναι μακρὸς καὶ ἀτέρμων, ἀλλὰ δι' αὐτὸ δὲν πρέπει ν' ἀποθαρρύνεται κανεὶς.

«Ὁ δρόμος τὸν ὁποῖον ἔχετε νὰ διανύσετε, ἀκόμη καὶ ἂν φθάσετε εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ἔθνους προσδοκώμενον ἀποτέλεσμα, θὰ σᾶς ἔλεγα ὅτι εἶναι ἀκόμα μακρὸς καὶ ἀτέρμων. Οὐδέποτε θὰ πάύσῃ τὸ ἐκπαιδευτικὸν σῶμα νὰ προάγῃ τοὺς Ἑλ-

ληνόπαιδας ἐπὶ μάλλον καὶ μᾶλλον, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει Ἑλληνικόν Ἔθνος καὶ θὰ ὑπάρῃ αἰωνίως.

» Εὐχарιστήθηκα πολὺ ἀπὸ τὴν ἐπίδοσιν τῶν παιδιῶν εἰς τὰς ἀσκήσεις. Βέβαια ἄτομα εἴμεθα, ἀλλὰ τὰ ἄτομα, ἂν δὲν ἀποτελοῦν ἓν σύνολον, δὲν ἀξίζουν τίποτε. Καὶ τὸ σύνολον πρέπει νὰ ἀποτελεῖται καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ ἄτομα, τὰ ὁποῖα εἶναι μεταξύ των συνηγμένα, ἀλληλέγγυα, ὥστε ν' ἀποτελοῦν ἓνα σύνολον.

» Δι' αὐτὸ ἔχουν μεγίστην σημασίαν αἱ ἀσκήσεις καὶ ἡ συνήθεια τῶν μαθητῶν νὰ ἐργάζωνται ὡς σύνολον.

» Εἶπα ὀλίγας λέξεις προχθές, ἀλλὰ προκειμένου περὶ ἐκπαιδευτικῶν λειτουργιῶν, θὰ ἔπρεπε νὰ τὰς ἀναπτύξω ὀλίγον περισσότερον. Δὲν μᾶς φθάνει ὁ καιρὸς, εἶναι θέμα βαρὺ. Εἰς τὰ χέρια σας τὸ Ἔθνος ἔχει ἐναποθέσει τὴν δημιουργίαν τῆς νέας γενεᾶς. Ποῦ θὰ τὴν κατευθύνετε σεῖς, εἶναι γνωστὸν καὶ δὲν πιστεύω ν' ἀμφιβάλλῃ κανεὶς περὶ τούτου.

» Ὀφείλετε, πρὸ πάντων, νὰ τονώσετε τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα τῶν παιδιῶν. Νὰ τοὺς δώσετε νὰ ἐννοήσουν, ὅτι δὲν ἦλθαν εἰς τὸν κόσμον παρὰ μὲ ἓνα προορισμόν: Ὅτι δὲν εἶναι ἀπλᾶ γεννήματα τῆς τύχης, ἀλλὰ ὅτι ἔχουν ἓνα προορισμόν ἀνώτερον: νὰ ἐμψυχωθοῦν καί, διὰ μέσου τῆς βαθείας αὐτῆς θρησκευτικῆς πίστεως, νὰ ἰδοῦν καὶ νὰ ἀντιμετωπίσουν τὰ προβλήματα, τὰ ὁποῖα οἱ ἄρχαῖοι Ἑλληνες ἀντιμετώπισαν χωρὶς τὴν θρησκευτικὴν αὐτὴν πίστιν.

» Εἰς τὰ χέρια σας, κύριοι, εἶναι νὰ τὸ κάμετε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, νὰ τονώσετε τὸ αἶσθημα τὸ θρησκευτικὸν ἄφ' ἑνός, τὴν διάνοιαν ἄφ' ἑτέρου καὶ τὴν πρωτοβουλίαν, καὶ νὰ μὴ λησμονήτε ποτέ, ὅτι νοῦς ὕγιης μέσα εἰς σῶμα ὑγιές θὰ ὑπάρῃ, καὶ ἐπομένως νὰ κάμετε σώματα ἐπίσης ἰσχυρά.

» Νὰ εἶσθε βέβαιοι, ὅτι ἅμα γίνῃ αὐτό, ὁ τρίτος Ἑλληνικὸς πολιτισμὸς θὰ παραχθῇ μόνος του ἄφ' ἑαυτοῦ, ἀπὸ τὴν ἰδίαν φύσιν τῶν Ἑλληνοπαίδων, ποὺ ἔχετε εἰς τὰ χέρια σας.

» Ἔργασθητε. Τὸ γνωρίζω: Ἡ δουλειά σας εἶναι ἐπίπονος καὶ κοπιώδης. Γίνεται πολλὰς φορὰς ὑπὸ συνθήκας περιέργους, εἰς κόσμον ὁ ὁποῖος δὲν σᾶς ἐννοεῖ, ἀλλὰ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ κάμετε νὰ σᾶς ἐννοήσῃ.

Ἄλλ' ὁ Ἀρχηγὸς δὲν παραλείπει καὶ τοὺς Ἑλλήνας νέους ποὺ ζοῦν εἰς τὸ Ἐξωτερικόν. Αἱ σκέψεις του καὶ ἡ φροντίς του πετοῦν καὶ εἰς πολὺ μακρυνούς ἀκόμη ὀρίζοντας, ὥστε νὰ ἐπω-

Ὁ ἀπανταχοῦ Ἑλληνισμὸς ἐνστερνίζεται μὲ ἐνθουσιασμόν τὰ κηρύγματα τοῦ Ἀρχηγοῦ.

« Καλῶς ὠρίσατε εἰς τὰς Ἀθήνας. Σᾶς εὐχομαι ἡ διαμονή

σας ἐδῶ νὰ εἶναι εὐχάριστος αὐτὰς τὰς ἡμέρας. Ἦκουσα μὲ πολλὴν συγκίνησιν τοὺς λόγους τοῦ κ. Πτέρη. Εἶμαι βέβαιος ὅτι οἱ λόγοι του ἀνταποκρίνονται πρὸς τὰ αἰσθήματά σας καὶ δὲν θὰ τοὺς λησμονήσετε ποτέ, ὅχι μόνον τώρα ποὺ ἀνήκετε εἰς τὸν προσκοπισμόν, ἀλλὰ καὶ ὅταν μεγαλώσετε καὶ ἐπιδοθῇτε εἰς τὴν βιοπάλην.

» Ἡ Αἴγυπτος εἶναι μία χώρα, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνθεῖ ὁ Ἑλληνισμός. Νὰ μὴ λησμονήτε ὅτι εἰς τὴν χώραν αὐτὴν ὁ Ἑλληνισμός ἐδέχθη τὴν προστασίαν τοῦ Βασιλέως τῆς Αἰγύπτου. Μὴ λησμονήτε, ὅτι ἡμεῖς καὶ οἱ Αἰγύπτιοι θεωρούμεθα ὡς δύο ἀδελφοὶ ἀπὸ πολλὰς χιλιάδας ἑτῶν, ἀντιπροσωπεύοντες τὸν πολιτισμόν τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου.

» Διατηρήσατε τὴν Ἑλληνικότητά σας, βέβαιοι ὄντες, ὅτι μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἐξυπηρετεῖτε καὶ τὰ συμφέροντα τῆς δευτέρας σας πατρίδος.

Ὁ ἀθλητισμὸς ἀπετέλεσε μίαν ἀπὸ τὰς βάσεις, ἐπάνω εἰς τὴν ὁποῖαν, ὡς ἐπὶ ἄρραγῶν θεμελίων, ἐπάσχισε νὰ ἀνεγείρῃ τὴν Ἑλληνικὴν νεότητα ὁ Ἀρχηγός. Καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς κα-

Ὁ πατροπαράδοτος Ἑλληνικὸς ἀθλητισμὸς θ' ἀποτελέσῃ μίαν ἀπὸ τὰς βάσεις τῆς νέας Ἑλληνικῆς ἀνερθώσεως.

τασκευῆς Σταδίου εἰς τὴν Νέαν Φιλαδέλφειαν διὰ τὴν τόνωσιν τοῦ φιλαθλητικοῦ αἰσθήματος, ἐτόνισε, τὴν 4ην Αὐγούστου 1937, πρῶτην ἐπέτειον τῆς Ἱστορικῆς

Μεταβολῆς, τὰ ἐξῆς πρὸς τοὺς ἀθλητὰς τοῦ ὠραίου προαστείου τῆς Πρωτευούσης:

« Σεῖς, νέοι ἀθληταί, οἱ ὁποῖοι μὲ τὸν ἰδρωτὰ σας θὰ ποτίσετε τὸ γῆπεδον αὐτὸ καὶ θὰ ἀγωνίζεσθε σὲ μιᾷ εὐγενῇ ἀμιλλᾷ διὰ νὰ κάμετε σώματα ρωμαλέα, νὰ μὴ λησμονήτε ποτέ τὰ λάθη τὰ ἰδικὰ μας, νὰ μὴ λησμονήτε ποτέ ὅτι ἡ ἔνωσις εἶναι ὁ πρῶτος καὶ κύριος κρίκος συνδέσμου μέσα σ' ἓνα τόπον. Καὶ ὅτι ἡ πειθαρχία, τὴν ὁποῖαν ἐδίδαξαν καὶ ἐφήρμοσαν οἱ κοινοὶ μας προπάτορες, ἡ πειθαρχία τῶν Σπαρτιατῶν, εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία κάμνει τὰ Ἑθνη ἰσχυρά.

» Ὅταν θὰ κάμετε τὸ σῶμά σας γερὸ ἐδῶ μέσα, νὰ μὴ λησμονήτε ὅτι καὶ ἡ ψυχὴ σας θὰ εἶναι ἐπίσης γερὴ. Διότι σῶμα γερὸ χωρὶς ψυχὴ γερὴ δὲν ἀξίζει τίποτε. Καὶ διὰ νὰ γίνῃ ἡ ψυχὴ σας γερὴ, διὰ νὰ εὐρὴ ἡ ψυχὴ σας τὸ νέκταρ ποῦ τῆς χρειάζεται διὰ τὴν ἐνδυνάμωσίν της καὶ διὰ τὴν ἀναπτέρωσιν τοῦ φρονήματός της, δὲν ἔχετε παρὰ νὰ στρέψετε τὰ μάτια σας εἰς τὸ παρελθόν τὸ Ἑλληνικόν, εἰς τὸ παρελθόν τῆς Πατρίδος μας, παρελθόν γεμᾶτο ἀπὸ πραγματικὸν πολιτισμόν, παρελθόν γεμᾶτο ἀπὸ ὑποβλητικὴν μεγαλοπρέπεια.

» Ἀπὸ ἐκεῖ θὰ ἀντλήσῃ ἡ ψυχὴ σας τὸ νέκταρ, ποῦ ἐδημιούργησε τὴν οὐσίαν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Αὐτὰ δὲν ἔμπορεῖτε νὰ

τά βγάλετε ποτέ από την ψυχήν σας. Ξέναι θεωρίαι, θεωρίαι φθοροποιοί, θεωρίαι καμωμένοι διά λαούς, πού κατοικοῦν μέσα εἰς τὴν ομίχλην καὶ τὴν παγωνιά, δὲν εἶναι θεωρίαι πού ἡμποροῦν νὰ κάμουν διά τὰ παιδιά τοῦ ἡλίου καὶ τοῦ γαλανοῦ οὐρανοῦ.

» Ἐδῶ θὰ βασιλεύῃ διά πάντα ἡ Ἑλληνικὴ ἰδέα. Καὶ μόνον μὲ αὐτὴν ἡμποροῦμεν νὰ ζήσωμεν. Εἶμαι βέβαιος ὅτι ὅλα τὰ αἰσθήματα, πού πλημμυροῦν τὴν ψυχήν τὴν ἰδικήν μου, πλημμυροῦν ἐπίσης καὶ τὰς ἰδικὰς σας ψυχάς, τὰς ψυχὰς σας πού τόσα καὶ τόσα ὑποφέρατε διά τὴν Πατρίδα».

Τὴν 21ην Αὐγούστου 1937, εἰς προσφώνησιν ἐκ μέρους τῶν Γυμναστικῶν καὶ Ἀθλητικῶν σωματείων, ἐτόνισε τὰ ἐξῆς διὰ τὴν προσπάθειαν, πού θὰ καταβάλῃ τὸ Κράτος ὅπως προαγάγῃ τὸν ἀθλητισμόν, ἐνισχύων αὐτόν εἰς κάθε του ἐκδήλωσιν :

Ἡ μέριμνα καὶ ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους διὰ τὸν ἀθλητισμόν θὰ ἐκδηλοῦται πάντοτε ἀμέριστος.

« Σὰς εὐχαριστῶ θερμῶς διὰ τὴν σημερινήν σας ἐμφάνισιν καὶ διὰ τὰ κολακευτικά λόγια σας. Εἶναι ἀληθές, ὅτι πᾶν ὅ,τι

μέχρι τοῦδε ἐπετέλεσεν ὁ Ἑλληνικὸς ἀθλητισμός, ὀφείλεται εἰς τὴν ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν, εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τὴν ἰδικήν σας.

» Ἡ μέριμνα τοῦ Κράτους καὶ ἡ ἐπέμβασις αὐτοῦ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὸν ἀθλητισμόν, χρονολογεῖται ἀπὸ τῆς Μεταβολῆς καὶ ὀφείλομεν νὰ ὁμολογήσωμεν, ὅτι εὕρισκόμεθα ἀκόμη εἰς τὰ πρῶτά μας βήματα ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Διότι κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς Μεταβολῆς, ἀναγκασθέντες νὰ δώσωμεν τὴν παροχήν μας εἰς τὰς βαθυτέρας πληγὰς, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔπαυσε τὸ κοινωνικὸν σῶμα τῆς Ἑλλάδος, δὲν εἶχομεν ὅλον τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον νὰ προσέξωμεν περισσότερον τὸν ἀθλητισμόν.

» Ἦδη εἰσερχόμεθα εἰς τὴν περίοδον τοῦ δευτέρου ἔτους, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐν ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ἔργα καὶ τὰς σπουδαιότερας ἀπασχολήσεις μας θὰ εἶναι ἡ προσπάθεια διὰ τὴν ἀνύψωσιν τῆς Νεολαίας ἐν γένει.

» Δύνασθε νὰ εἰσθε βέβαιοι διὰ τὴν ὑποστήριξιν ἐκ μέρους τοῦ Κράτους εἰς πᾶν ὅ,τι ἡ ἰδικὴ σας πρωτοβουλία ἤθελε νομίσει ἀναγκαῖον, καὶ ἀφ' ἑτέρου δύνασθε νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι, ὅπου τὸ Κράτος ἤθελε κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πρωτοβουλίαν ἐνεργῇ, ἡ συνδρομὴ σας θὰ εἶναι εὐπρόσδεκτος».

Ἀκούραστος ὁ Ἀρχηγὸς περιοδεύει τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία τῆς Ἑλλάδος, μέγας ἀπόστολος τῆς ἐξυψώσεως τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος, διὰ νὰ προτρέψῃ καὶ νὰ ἐνθαρρύνῃ, νὰ νουθετήσῃ καὶ νὰ ποδηγετήσῃ. Τὴν 22αν Αὐγούστου 1937, ἐκφωνεῖ τὸν ἀκόλουθον λόγον πρὸς τὴν Νεολαίαν τῆς Εὐβοίας :

Ὅποιος ἔχει θάρρος, ὑπομονήν, τόλμην καὶ πεποίθησιν, αὐτὸς θὰ προκόψῃ καὶ θὰ εὐημερήσῃ.

« Εὐχαριστήθηκα πολὺ πού σὰς εἶδα σήμερα μὲ τέτοιο παράστημα καὶ μὲ τέτοιο βῆμα εὐσταλὲς νὰ περνάτε μπροστά μου. Πρέπει νὰ γνωρίζετε, ὅτι κάθε παιδί καὶ κάθε νέος, ὅπως εἰσθε σεῖς, ὅταν βαδίζῃ, πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ κεφάλι ὑψηλὰ καὶ ὑπερήφανο καὶ νὰ ἔχῃ τὰ μάτια του ἐπάνω καὶ νὰ βαδίζῃ μὲ βῆμα σταθερό. Ὅλα αὐτὰ ἅμα τὰ ἔχετε συγκεντρωμένα, σημαίνει ὅτι ἔχετε ἀπόφασιν καὶ νὰ κάνετε εἰς τὴν ζωὴν σας.

» Ἀνθρώπος νέος, πού ἔχει τὸ κεφάλι του γυρμένο πρὸς τὰ κάτω, τὰ μάτια του ἀδιάφορα, νωθρὸ τὸ βῆμα, εἶναι ἄνθρωπος ἀπελπισμένος, ἀπαισιόδοξος, ἄνθρωπος πού δὲν θὰ κάμῃ τίποτε εἰς τὴν ζωὴν του.

» Νὰ γνωρίζετε ὅτι ἐσεῖς εἰσθε τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀπὸ σὰς ἐξαρτᾶται νὰ γίνῃ ἡ χώρα μας περισσότερον πολιτισμένη ἀπὸ ὅ,τι εἶναι τώρα, περισσότερον εὐτυχισμένη. Ἀπὸ τώρα πρέπει νὰ προετοιμάζεσθε δι' αὐτὴν τὴν ἀποστολήν πού ἔχετε.

» Νὰ μὴ σὰς τρομάζουν αἱ δυσκολίαι τοῦ βίου. Καὶ τὸ λέγω αὐτὸ σὲ σὰς, οἱ ὅποιοι πρόκειται νὰ βγῇτε εἰς τὴν κοινωνικὴν ζωὴν.

» Τί ἀξίζει ἡ ζωὴ χωρὶς ἀγῶνα; Ἐκεῖ δοκιμάζεται ὁ ἄνθρωπος. Ἐκεῖ θριαμβεῖ ἡ ὑπομονή, τὸ θάρρος καὶ ἡ τόλμη. Αὐτὰ πρέπει νὰ ἔχετε διὰ νὰ ὑπερβῇτε ὅλα τὰ ἐμπόδια καὶ ὅλας τὰς δυσχερείας τοῦ βίου.

» Ὅποιος δὲν φροντίζει νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ αὐτά, εἶναι χαμένος. Καὶ τούναντίον, ὅποιος ἔχει θάρρος καὶ πεποίθησιν, αὐτὸς θὰ προκόψῃ καὶ θὰ εὐημερήσῃ».

Τὴν 31ην Ὀκτωβρίου 1937, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὸν λαόν τοῦ Αἰγίου ἐπὶ τοῖς ἐγκαινίοις τῶν ἔργων τοῦ Σελινούντος, διαγράφει τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τὴν Ἑλληνοπρεπὴ μόρφωσιν πού ζητεῖ νὰ δημιουργήσῃ διὰ τοὺς ἀπογόνους μεγάλων παραδόσεων :

Θὰ συμπληρώσωμεν τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδεύσεως σύμφωνα μὲ τοὺς σκοπεύς καὶ τὸ μέλλον τοῦ ἔθνους καὶ τῶν ἀτόμων.

« Θὰ συμπληρώσωμεν τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδεύσεως, οὕτως ὥστε νὰ παράσχωμεν εἰς τὰ παιδιά τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τὰ κορίτσια τῶν Ἑλλήνων τὴν πνευματικὴν τροφήν, ἡ ὁποία

ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς σκοποὺς καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους καὶ πρὸς τὴν εὐτυχίαν καὶ εὐημερίαν αὐτῶν τῶν ἰδίων τῶν παιδιῶν.

» Ἰδιαίτερος θὰ δώσωμεν τὴν προσοχὴν μας εἰς τὰ Πανεπιστήμια, εἰς τὰ ὁποῖα θὰ προβῶμεν, μετὰ περισκέψεως βέβαια, εἰς ριζικὴν ἀναδιοργάνωσιν. Οὕτως ὥστε νὰ μὴ σὰς δίδουν πλέον, ὅπως τώρα δυστυχῶς, ἐπιστήμονας μὴ δυναμένους νὰ ἀποζήσουν, ἀλλὰ νὰ καταστοῦν ταῦτα πραγματικοὶ ναοὶ τῆς ἐπιστήμης καὶ νὰ δημιουργήσουν Ἑλληνικὴν ἐπιστήμην.

» Καὶ θὰ προβῶμεν εἰς τὴν διοργάνωσιν τῆς Νεολαίας, ὅχι μόνον διατηροῦντες τοὺς ὑφισταμένους σήμερον ὁργανισμοὺς, ἀλλὰ καὶ συνεννοῦντες αὐτοὺς πρὸς ἀλλήλους, ἔκαστον μὲ τὴν ἰδιοτυπίαν του, εἴτε σχολικὸς ὁργανισμὸς εἶναι, εἴτε ἐξωσχολικὸς, ἀλλὰ ζητοῦντες ἀπὸ ὅλους τοὺς ὁργανισμοὺς, ὅσοιδήποτε καὶ ἂν εἶναι καὶ ὅπωςδήποτε καὶ ἂν συνέστησαν, ὅχι μόνον ἀθλητικὰς παιδιὰς καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ σώματος, ὅχι μόνον ἀνάπτυξιν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ καὶ πίστιν πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς 4ης Αὐγούστου, τῶν ὁποίων, ἐσεῖς παιδιὰ καὶ ἐσεῖς κορίτσια, νὰ ἐπωφεληθῇτε μίαν ἡμέραν, καὶ τὴν σημαίαν, ποὺ θὰ πάρετε ἀπὸ ἡμᾶς, νὰ τὴν φέρετε παραπέρα, ἕως ὅτου ἀρκέσῃ ὁ βίος σας διὰ νὰ τὴν παραδώσετε εἰς τοὺς ἐπερχομένους νέους, οἱ ὅποιοι καὶ αὐτοὶ θὰ τὴν πᾶνε πέρα πέρα εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

» Τονίζω αὐτὰς τὰς ὀλίγας γραμμάς, διότι οὔτε ὁ καιρὸς εἶναι, οὔτε ἡ ὥρα διὰ μακρὰς ἀναπτύξεις, αἱ ὁποῖαι ἄλλως τε καὶ δὲν ὠφελοῦν, διότι ὁ καθ' ἑνας ἀπὸ σὰς καὶ ἡ κάθε μία ἀπὸ σὰς ἔχετε εἰς τὴν ψυχὴν σας ξεκαθαρισμένο τὸ τί ὀφείλετε νὰ κάμετε εἰς κάθε περίστασιν.

» Ποῦ πᾶτε; Πᾶμε πρὸς δημιουργίαν τοῦ τρίτου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, τὸν ὁποῖον δὲν θὰ τὸν δημιουργήσῃ τὸ Κράτος, ἀλλὰ σεῖς ὡς σύνολον καὶ ὁ καθένας σας ὡς ἄτομον.

» Πρέπει νὰ βάλετε ἕνα κανόνα εἰς τὴν ζωὴν σας: Ἀγωνίζεσθε ὁ καθένας καὶ ἡ κάθε μία σας διὰ τὸν βίον σας, τὴν οἰκογενεὶάν σας καὶ τὴν εὐημερίαν τοῦ σπιτιοῦ σας, διὰ τὰς ἀτομικὰς σας ἀνάγκας.

» Μὴ περιορισθῇτε ὅμως μόνον ἐκεῖ. Νὰ βάλετε ἕνα ἀκόμη ποσοστὸν χρόνου καὶ προσπάθειας διὰ νὰ ἐργασθῇ ὁ καθένας καὶ ἡ κάθε μία σας διὰ τὸ σύνολον τοῦ Ἔθνους. Καὶ ζητήσατε ὁ καθένας σας, μέσα εἰς τὴν ψυχὴν σας, τὴν στιγμὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἠμπορεῖτε νὰ διαθέσετε καιρὸν καὶ κόπους καὶ χρῆμα, διὰ νὰ κάμετε ὅτι πρέπει διὰ τὸ γενικὸν καλόν. Καὶ αὐτὰ ποῦ πρέπει νὰ διαθέσετε, θὰ τὰ εὑρετε, ἐπειδὴ εἴσθε παιδιὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς φυλῆς, ἐπειδὴ μιὰ γλῶσσα σὰς συνδέει ὅλους καὶ ὅλας, ἐπειδὴ μιὰ καὶ κοινὴ εἶναι ἡ καταγωγὴ σας, θὰ τὰ

εὑρετε ὅλα αὐτὰ ἐργαζόμενοι ὁ εἰς παράλληλα πρὸς τὸν ἄλλον καὶ ὅλοι μαζί.

» Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐργαζόμενοι θὰ βάλετε τὴν βάσιν τοῦ νέου πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος. Μὴ τὸν ζητήσετε τὸν πολιτισμὸν αὐτὸν εἰς τὰ ξένα περιοδικὰ καὶ εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα σὰς ἔρχονται ἀπὸ ἔξω. Ζητήσατε ταῦτα μέσα εἰς τὴν ψυχὴν σας.

» Νὰ εἴσθε βέβαιοι, ὅτι τὸ Κράτος τὸ σημερινόν, τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, θὰ σὰς εἶναι ὁδηγός, διότι τὸ Κράτος αὐτὸ εἶναι Κράτος δημιουργὸς πολιτισμοῦ.

» Ὅδηγοὶ σας θὰ εἶναι καὶ οἱ πνευματικῶς ὑπερέχοντες Ἕλληνες, οἱ διδασκαλοὶ σας, οἱ καθηγηταὶ σας, ὅλοι ἐκεῖνοι, τοὺς ὁποίους ἡ τύχη ᾤονόησεν ἢ ἡ ἀξιοῦς των τοὺς ἔφερεν εἰς ἀνωτέραν πνευματικὴν ἀνάπτυξιν καὶ οἱ ὅποιοι, ἀπὸ ὅπου καὶ ἂν εἶναι, εὐχομαι νὰ ἀκούσουν τὴν φωνὴν μου.

Ἡθικαὶ παραινέσεις πρὸς
τοὺς μαθητὰς Αἰγίου τὴν
31ην Ὀκτωβρίου 1937:

«Τρεῖς συμβουλὰς ἔχω νὰ σὰς δώσω: Νὰ ἀγαπᾶτε τὴν ἀλήθειαν. Νὰ λέγετε τὴν ἀλήθειαν καὶ νὰ θυσιάζεσθε διὰ τὴν ἀλήθειαν, ὅπως τὴν αἰσθάνεται ὁ καθένας σας καὶ ἡ κάθε μία σας. Ψέμμα νὰ μὴ βγῇ ποτέ ἀπὸ τὸ στόμα σας.

Καλλίτερον ὀλίγον καὶ κατὰ
βάθος καὶ εἰς ὅλην τοῦ τὴν
ἔκτασιν, παρὰ πολλὰ καὶ
ἐπιπόλαια.

» Δευτέρα συμβουλὴ, ποῦ σὰς δίνω εἶναι, ὅταν ἐργάζεσθε, νὰ ἐργάζεσθε σοβαροί, καὶ αὐτό, εἰς τὸ ὅποιον ἐργάζεσθε, νὰ τὸ κάμετε σοβαρό. Καλλίτερον ὀλίγον καὶ κατὰ βάθος καὶ εἰς ὅλην τοῦ τὴν ἔκτασιν, παρὰ πολλὰ καὶ ἐπιπόλαια. Αὐτὸ θὰ σὰς χρησιμεύσῃ δι' ὅλην σας τὴν ζωὴν.

» καὶ τρίτη συμβουλὴ: Νὰ ἔχετε ἀπόφασιν νὰ εἴπετε εἰς ἡμᾶς, τὴν γενεάν, ἢ ὁποῖα ἦλθε καὶ σὰς καθοοήγει τώρα, ἐκεῖνο ποῦ ἔλεγαν τὰ παιδιὰ τῶν Σπορτιατῶν εἰς τοὺς πατέρας των καὶ τοὺς συντρόφους των: «Ἄμμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῶ κάρρονες». Τότε ἡ Ἑλλάς θὰ πάῃ μπροστά».

Πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Νεολαίαν Πατρῶν τὴν 7ην Νοεμβρίου 1937:

«Θελῶ ἀπὸ σὰς νὰ μοῦ ὑποσχεθῇτε μερικά πράγματα, ἐδῶ ποῦ εἴσθε συγκεντρωμένοι, καὶ πρῶτοι οἱ φαλαγγῖται καὶ σκαπανεῖς καὶ κατόπιν ὅλοι οἱ ἄλλοι νέοι, οἱ ὅποιοι εἴσθε ἐδῶ παρόντες: Πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Πατρίδα, πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου καὶ ἀπό-

φασιν νά εἰσθε ἀπλοῖ στρατιῶται χωρίς καμμίαν ἰδιοτέλειαν
Ἀπόφασιν νά θυσιάζετε τὰ πάντα καί τήν ζωήν σας ἀκόμη.

» Διά νά ἀποτελήτε φάλαγγα, πρέπει νά εἰσθε ἕνα σύνολον
ψυχικῶς καί ἕνας ἀπό τοὺς κυρίους σκοποὺς, πού μέ ἐκίνησαν
εἰς τήν πράξιν τῆς 4ης Αὐγούστου, ἦτο ὁ φόβος καί ἡ ἀγωνία
διά τὸ μέλλον σας, διὰ τήν ψυχὴν σας.

» Ἐσεῖς θὰ τὸ φέρετε μπροστὰ τὸ μέλλον σας. Νά μὴ σὰς
καταλάβῃ ποτὲ ἀπογοήτευσις ἀπὸ τὰς ἀτυχίας τοῦ βίου σας. Νά
κυττάξετε νά ὑπερπηδήσετε ὅλας τὰς δυσκολίας τοῦ βίου μέ
θάρρος καί ἀπόφασιν. Νά μένετε πιστοὶ εἰς τὰ ἰδανικά σας. Καί
τότε δύνασθε νά εἴπετε καί σεῖς, ὅταν μεγαλώσετε, στὰ παιδιά
σας, τὰ ὁποῖα θὰ ἔλθουν κατόπιν ἀπὸ σᾶς: Ἡμεῖς ἐβαστάξαμε
τίμια τὴν λαμπάδα τοῦ Ἔθνους. Σᾶς τὴν δίνουμε στὰ χέρια
σας».

Ἐπὶ τῇ ὁρκωμοσίᾳ τῶν φοιτητῶν Ἀθηνῶν τὴν 20ὴν Νοεμ-
βρίου 1937:

« Εἰσέρχεσθε εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, οἱ πρωτοετείς, εἰς μίαν
ἐποχὴν Ἐθνικῆς ἐξορμήσεως, εἰς
μὴν ἐποχὴν, κατὰ τὴν ὁποίαν
Δὲν ἔμπορεῖ νά ὑπάρξῃ Φυ-
λὴ, ἂν δὲν δημιουργήσῃ πο-
λιτισμὸν ἰδικόν της.

σθὲν καὶ ἐξεγερθὲν, ἀπέβαλε
τὸν μακροχρόνιον μαρσσμόν καὶ
δημιουργεῖ ἰσχυρὸν Κράτος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου θὰ βαδίσῃ τὴν μέλ-
λουςαν ἐξελίξιν του, φιλοδοξεῖ δὲ νά δημιουργήσῃ, συνεχίζον
τὰς μακρὰς χιλιετηρίδων παραδόσεις του, ἴδιον σύγχρονον πο-
λιτισμόν.

» Ἡθέλα νά ἦτο δυνατόν ὁ καθεὶς ἀπὸ σᾶς νά φαντασθῇ
ὅτι εἶναι μόνος του μαζί μου καί ὅτι δὲν ὁμιλῶ αὐτὴν τὴν στι-
γμὴν πρὸς ἕνα σύνολον, ἀλλὰ μόνον πρὸς αὐτόν, μόνος ἐγὼ
πρὸς μόνον αὐτόν, μάτια μέ μάτια, διὰ νά τὸν ἐρωτήσω:

—> Παιδί μου, διατί ἦλθες εἰς τὸ Πανεπιστήμιον; Χθὲς ἕνα
παιδί σὺν κί' ἑσένα, εἰς τὰ χρόνια σου, μέ συνήντησεν εἰς τὸν
δρόμον καί μοῦ εἶπε:

—> Δὲν θὰ γίνῃ καί δι' ἡμᾶς τίποτε, κύριε Πρόεδρε; »

» Δὲν ἤξευρα τί ἦτο. Μοῦ εἶπεν ὅτι ἦτο ὑποψήφιος φοιτητῆς.
ὁ ὁποῖος δὲν κατώρθωσε νά εἰσέλθῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον.

» Καί τοῦ εἶπα: Ἐχεις ἔφεισιν νά σπουδάσῃς; Λέγει: ναί.

» Τὸν συνεβούλευσα τί νά κάμῃ.

» Μοῦ εἶπεν: Ἐγὼ δὲν ἔμπορῶ νά ἐξοδεύω τὰς ὥρας μου
εἰς τὴν σπουδὴν, διότι συγχρόνως ἔχω καί νά ἐργασθῶ.

» Τοῦ εἶπα: Παιδί μου, ἢ τὸ ἕνα ἢ τὸ ἄλλο, δὲν συμβιβάζον-
ται καί τὰ δύο μαζί.

—> Κύριε Πρόεδρε, μοῦ λέγει, πρέπει νά τὰ καταφέρω νά
πάρω καί ἐγὼ ἕνα χαρτί.

» Λοιπὸν θέλω νά σ' ἐρωτήσω ἑσένα, πού ὁμιλεῖς μαζί μου
αὐτὴν τὴν στιγμὴν: Εἰσῆλθες εἰς τὸ Πανεπιστήμιον διὰ νά πάρῃς
ἕνα χαρτί; Ἄν, παιδί μου, αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς σου, τότε ἔλα
μαζί μου, χωρίς νά ποῦμε τίποτε εἰς τὸν ἄλλον, ἔλα νά σέ πάρω
νά φύγωμε, διότι δὲν πρόκειται νά γίνῃς ἀληθινὸς ἐπιστήμων
πρόκειται νά γίνῃς πλαστογράφος τῆς ἐπιστήμης.

» Διότι αὐτὸ τὸ χαρτί θὰ εἶναι μία πλαστογραφία τῆς ἐπι-
στήμης, μέ τὴν ὁποίαν θὰ πᾶς νά ἐπιδιώξῃς, τίς οἶδε, ποῖα μι-
κροφελήματα καί μέ τὸ ὁποῖον χαρτί θὰ καταντήσῃς μίαν
ἡμέραν ἐλεεινὸς καί τρισάθλιος. Καί δὲν θὰ σέ βεβαιῇ τὸν ἑαυτὸν
σου οὔτε σὺ ὁ ἴδιος. Πᾶμε λοιπὸν νά φύγωμε.

» Ἀλλὰ εἶμαι βέβαιος, ὅτι ὁ καθένας ἀπὸ σᾶς θὰ μοῦ εἴπῃ:
Ὅχι, δι' ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Τέτοια σκέψις νά περάσῃ ἀπὸ τὸ κεφάλι
μου; Θέλω νά μάθω τὴν ἐπιστήμην, τὴν ὁποίαν ἐδιόλεξα. Θέλω
νά καταβάλω κόπους διὰ νά σπουδάσω πραγματικά καί σοβαρά.

» Ἀλλὰ καί ἐγὼ πάλιν θὰ σέ ἐρωτήσω: Μήπως ἔχεις στὸ
μυαλό σου νά ἀποκτήσῃς μάθῃσιν καί γνῶσιν καί σοφίαν διὰ νά
ἀνέβῃς ἐπάνω εἰς αὐτὰ τὰ скалоπάτια, διὰ νά ἀνέβῃς τὴν κοι-
νωνικὴν κλίμακα, διὰ νά ἀποκτήσῃς τιμὰς, τίτλους, πλοῦτον,
κοινωνικὴν ἐπικράτησιν ἢ ἐπικράτησιν εἰς ἄλλα πεδία σᾶν τῆς
πολιτικῆς; Μήπως ἔχεις στὸ μυαλό σου τέτοιο πρᾶγμα; Μήπως
δι' αὐτὰ θέλεις ν' ἀποκτήσῃς τὴν μάθῃσιν καί τὴν γνῶσιν;

Οἱ πλαστογράφοι καί με-
ταπράται τῆς Ἐπιστήμης.

» Τότε βέβαια δὲν εἶσαι πλαστογράφος τῆς ἐπιστήμης, εἴ-
σαι ὅμως μεταπράτης τῆς ἐπιστήμης. Διότι παίρνεις αὐτὴν τὴν
σοφίαν, πληρώνοντας ὅσα παίρνεις μέ τὸν κόπον σου, ὅχι διὰ νά
τὰ ἀφομοιώσῃς μέσα σου καί νά παραγάγῃς κάτι τι ἄλλο νέον,
ἀλλὰ διὰ νά τὰ μεταπωλήσῃς εἰς τὴν Κοινωνίαν, τὴν ὁποίαν
θέλεις νά ἐκμεταλλεύεσαι ὑπὲρ ἰδιοτελῶν σου σκοπῶν.

» Καί ἴσως ἴσως πωλώνοντας τὰ νά τὰ νοθεύσῃς συγχρόνως,
νά τὰ δηλητηριάσῃς διὰ τῆς νοθείας αὐτῆς καί κατὰ τὸν τρό-
πον αὐτὸν νά τὴν βλάψῃς τὴν Κοινωνίαν, μόνον καί μόνον διὰ
νά ὠφεληθῇς ἐσὺ.

» Ὅχι, παιδί μου, αὐτὸ μὴν τὸ κάμῃς καί διὰ τὸν ἑαυτὸν
σου ἀκόμα, διότι ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία ἔχει ἐξεγερθῇ πλέον καί
δὲν θὰ ἀφήσῃ ποτὲ οἷονδήποτε μεταπράτην τῆς ἐπιστήμης νά
τῆς πωλήσῃ τὰ νοθευμένα του προϊόντα. Ἐχει ἐπὶ κεφαλῇ τῆς
Κράτος ἰσχυρόν, τὸ ὁποῖον εἰς τὴν περίστασιν ταύτην θὰ βάλῃ
τὸν μεταπράτην εἰς θέσιν, ἢ ὁποῖα τοῦ ἀρμόζει.

» Εἶμαι βέβαιος ὅτι καθένας ἀπὸ σᾶς, μέ τὸν ὁποῖον ὁμιλῶ
ἔτσι ἰδιαιτέρως, θὰ μοῦ εἴπῃ: Ἀλλοίμονον ἂν ἡ φιλοδοξία μου
ἦτο τόσο χαμηλὴ καί ταπεινὴ. Θέλω νά γίνω ἐπιστήμων, ἀλη-

θινός επιστήμων, μὴ ἔχων ἄλλον σκοπὸν παρὰ αὐτὴν ταύτην τὴν ἐπιστήμην, τὴν προσπάθειαν πρὸς ἀναζήτησιν τῆς ἀληθείας. Αὐτὸς θὰ εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς ζωῆς μου εἰς οἰονδήποτε κλάδον τῆς ἐπιστήμης καὶ ἂν ἀνήκω.

» Ἄν εἶναι ἔτσι, καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀπόφασίς σου, τότε καλῶς ὥρισε ἐδῶ. Θὰ ἀκούσετε ἐδῶ ἀπὸ τοὺς καθηγητάς σας καὶ ἰδίως ἀπὸ τοὺς καθηγητάς σας ἐκείνους, ποὺ ἀναμειγνύουν ὀλίγον τι καὶ τὴν φιλοσοφίαν εἰς τὰ ζητήματά των. Θὰ ἀκούσετε ὅτι ἡ ἐπιστήμη, ἡ ἀναζήτησις τῆς ἀληθείας διὰ τῆς ἐπιστήμης, γίνεται δι' ὀρισμένων μεθόδων.

• Καὶ ἡ θρησκεία ἀναζητεῖ τὴν ἀλήθειαν. Ἀλλὰ τὴν ἀναζητεῖ διὰ τῆς πίστεως. Καὶ ἡ τέχνη ἀναζητεῖ τὴν ἀλήθειαν, ἀλλὰ τὴν ἀναζητεῖ διὰ τοῦ συναισθήματος.

» Ἡ ἐπιστήμη τὴν ἀναζητεῖ κατὰ τὸν ἴδιον αὐτῆς τρόπον. Διὰ τῶν μεθόδων τῶν ἐπιστημονικῶν, αἱ ὁποῖαι δὲν ἔχουν καμμίαν σχέσιν οὔτε μὲ τὴν θρησκευτικὴν πίστιν, οὔτε μὲ τὰ συναισθήματα. Καὶ θὰ ἔχουν δίκαιον νὰ σᾶς εἴπουν ἔτσι καὶ ἔτσι εἶναι.

» Αἱ μέθοδοι αἱ ἐπιστημονικαὶ εἶναι ἡ διαλεκτική, εἶναι ὁ ὀρθολογισμός, εἶναι ἡ ἀπόδειξις, εἶναι ἡ ἐμπειρία, εἶναι ἡ παρατήρησις, εἶναι τὸ πείραμα καὶ ὅ,τι ἄλλο. Ἀλλὰ, ἐάν, διὰ τῶν μεθόδων αὐτῶν τῶν ἐπιστημονικῶν, ἀναζητῆτε τὴν ἀλήθειαν, κάμνετε μίαν προϋπόθεσιν μέσα σας, τὴν ὁποῖαν οὐδεμία ἐμπειρία σᾶς τὴν παρέχει, οὐδεὶς ὀρθολογισμός τὴν ἀποδεικνύει, τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὑπάρχει ἀλήθεια, τὴν ὁποῖαν ἀναζητεῖτε. Καὶ αὕτη εἶναι ζήτημα πίστεως, πίστεως θρησκευτικῆς.

Χωρὶς πίστιν δὲν ἔμπο-
ρεῖ νὰ γίνῃ τίποτε.

» Ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτῆς, τῆς τοιαύτης πίστεως, οἰκοδομεῖται ὁλόκληρον τὸ ἐπιστημονικὸν οἰκοδόμημα διὰ τῶν μεθόδων τῶν ἀκριβῶν, τῶν ἐπιστημονικῶν μεθόδων. Ἐάν δὲν ἔχετε μέσα σας μίαν τοιαύτην πίστιν, δὲν ἔμπορεῖτε νὰ γίνετε πραγματικοὶ ἐπιστήμονες.

» Πῶς θὰ ἀναζητῆτε πρᾶγμα ποὺ δὲν πιστεύετε ὅτι ὑπάρχει; Ἀλλὰ τί σᾶς ἐπιβάλλει μίαν τοιαύτην πίστιν; Σᾶς ἐπιβάλλει νὰ εἰσθε ἀληθινοί, ἀφοῦ πιστεύετε τὴν ἀλήθειαν, νὰ εἰσθε οἱ ἴδιοι ἀληθινοὶ εἰς ὅλας τὰς ἐκφάνσεις τοῦ βίου σας.

» Πῶς εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ἓνας ἐπιστήμων ἐρευνητῆς τῆς ἀληθείας, ὅταν ὁ ἴδιος εἰς τὸν ἄλλον τοῦ βίου εἶναι ψεύτικος ἄνθρωπος; Αὕτη εἶναι μίαν ἀντινομίαν, ἡ ὁποία δὲν ἔμπορεῖ νὰ συμβιβασθῇ. Ἄν εἰσαι ψεύτικος ἄνθρωπος, δὲν ἔμπορεῖς νὰ ἀναζητῆς τὴν ἀλήθειαν διὰ τῆς ἐπιστήμης, θὰ ἀναζητῆς ἄλλα πράγματα: τὸ ἴδιόν σου ὄφελος, τὴν ἀλήθειαν ὅπως ποτὲ.

» Ἄν θέλετε νὰ εἰσθε πραγματικοὶ ἐπιστήμονες, ἀναζητοῦντες τὴν ἀλήθειαν εἰς τὸν κλάδον, τὸν ὁποῖον καθέννας σας ἔχει διαλέξει, τότε πρέπει νὰ εἰσθε ἐξ ὁλοκλήρου ἀληθινοὶ ἄνθρωποι εἰς ὅλην τὴν ἔκφασιν τοῦ βίου σας. Ἐάν ἐπομένως πιστεύετε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ὀφείλετε νὰ τὴν πιστεύετε, ἀφοῦ πρόκειται νὰ τὴν ἀναζητήσετε διαρκῶς ὡς ἐπιστήμονες, ἐάν ἔχετε συμμορφώσει ὁλόκληρον τὸν βίον σας πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ εἰσθε, κατὰ πάντα ἀληθινοὶ ἄνθρωποι, τότε ὑπάρχει καὶ ἕνα ἀντικείμενον, μὲ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ξεκαθαρίσετε τοὺς λογαριασμοὺς σας τοὺς ψυχικοὺς. Ζῆτε μέσα εἰς τὴν Κοινωνίαν, μέσα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν. Εἰσθε μέλη ἀναπόσπαστα τῆς Κοινωνίας αὐτῆς, εἰσθε ἀναπόσπαστα μέλη τῆς Ἑλλάδος. Διότι αὕτη εἶναι ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία. Ἀποτελεῖτε ὅχι μόνον ἱστορικῶς, ἀλλὰ καὶ βιολογικῶς καὶ φυσιολογικῶς ἀναπόσπαστα μέλη τῆς Ἑλληνικῆς φυλῆς. Αὐτὸ εἶναι μία ἀλήθεια, τὴν ὁποῖαν οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ, ὅπως ὅταν βλέπετε εἰς τὸν οὐρανὸν τὸν ἥλιον νὰ λάμπῃ, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ὁ ἥλιος λάμπει εἰς τὸν οὐρανόν.

Ἡ σχέσις τοῦ Ἑλλήνος ἐπιστή-
μονος μὲ τὴν ἰδέαν τῆς Πατρίδος.

» Ἀπὸ τοιαύτης ἀπόψεως ἐάν θεωρήσετε τὸ πρᾶγμα, σᾶς γεννᾶται τὸ ζήτημα, ποία εἶναι ἡ σχέσις ὑμῶν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν, τὴν Πατρίδα; Ἡ σχέσις σας εἶναι ὅτι εἰσθε ὑπηρεταὶ εἰς πᾶν ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν Πατρίδα, ἀφωσιωμένα τέκνα τῆς. Ἐάν βγῆτε ἀπ' αὐτὴν τὴν ἀντίληψιν, τότε δὲν εἰσθε ἀληθινοὶ ἄνθρωποι, τότε δὲν δύνασθε νὰ εἰσθε οὔτε ἐπιστήμονες, διότι ἐπαύσατε νὰ σχετίζεσθε μὲ τὴν ἀλήθειαν.

» Ἐπομένως ἡ σχέσις σας πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Πατρίδα εἶναι σχέσις στενωτάτη, ἀκόμη στενωτέρα ἀπὸ τὴν σχέσιν τοῦ παιδιοῦ πρὸς τοὺς γονεῖς του. Καὶ ἡ ἀφοσίωσις εἶναι ἀπόλυτη. Μάλιστα δὲ τώρα, ὅποτε αὕτη ἡ Πατρίς ἀνύψωσε τὸ κεφάλι τῆς καὶ μὲ τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον σᾶς δημιουργῶ, σᾶς ἀνοίγει εὐρυτάτους ὀρίζοντας, μέσα εἰς τὰ βάθη τῶν ὁποίων ὀρθοῦνται τὰ ἰδανικά, εἰς τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ κατευθύνεται καὶ τὰ ὁποῖα πρέπει νὰ ζητῇ νὰ πραγματοποιήσῃ κάθε Ἑλληνας.

» Δὲν εἶναι μάταιον τὸ σύνθημα, τὸ ὁποῖον ἔρριψα περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ τῆς συγχρόνου Ἑλλάδος. Δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ μία φυλὴ, ἐάν δὲν δημιουργήσῃ πολιτισμὸν ἰδικόν της. Ἄλλως, τὸ ἔθνος δὲν εἶναι παρὰ μόρια νεκροῦ σώματος, τὰ ὁποῖα ἔμπορουν νὰ χρησιμεύσουν ὡς λίπασμα δι' ἄλλας φυλάς. Ὅντοῦτα δὲν δύνανται ν' ἀποτελέσουν.

» Οὔτε εἶναι ἡ δημιουργία τοῦ τρίτου Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ κάτι, τὸ ὁποῖον νὰ εἶναι ἀνώτερον τῶν δυνάμεων τοῦ Ἑλι

ληνικοῦ λαοῦ. Μὴ σὰς τρομάζουν οἱ πολιτισμοὶ μας, οἱ ὁποῖοι ἐπέερασαν. Νὰ μὴ σὰς τρομάζουν καθόλου. Δὲν ἦσαν τέλειοι. Σεῖς πρόκειται νὰ τὸν κάμετε τελειότερον. Ὁ ἀρχαῖος πολιτισμός, μέγας εἰς τὴν τέχνην, μέγας εἰς τὴν ἐπιστήμην, χαλὸς εἰς τὴν θρησκείαν—συμβατικὴ ἦτο ἡ θρησκεία. Ἡ δὲ φιλοσοφία τοῦ δὲν ἦτο θρησκεία. Χωλότερος ἀκόμη εἰς τὴν πολιτικὴν τοῦ ἐξέλιξιν.

» Δὲν πιστεύω, ἂν μελετήσῃ κανεὶς ἀπὸ σὰς τὴν ἱστορίαν, νὰ θαυμάσῃ τὰς σκέψεις τῶν πολιτικῶν, οἱ ὁποῖοι ὠδήγησαν τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν Πελοποννησιακὸν πόλεμον. Οὔτε πιστεύω κανεὶς νὰ θαυμάζῃ τοὺς πολιτικούς τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, οἱ ὁποῖοι ἀντέδρασαν εἰς τὴν Μακεδονικὴν Ἡγεμονίαν.

» Ἀλλὰ θὰ μοῦ εἴπητε, ὅτι ἦσαν ὠραῖα αὐτὰ τὰ ὁποῖα εἶπαν. Ὠραῖα, ὠραιότατα, σὰς λέγω καὶ ἐγώ, ἀξιοθαύμαστα καὶ ἀπὸ ρητορικῆς καὶ ἀπὸ συναισθηματικῆς ἀπόψεως. Δὲν ἀποτελοῦν ὁμῶς πολιτικὴν.

» Ὁ μεσαιωνικὸς Ἑλληνισμὸς ὑπῆρξεν ἀναμφισβητήτως ἀπὸ ἀπόψεως τέχνης καὶ ἐπιστήμης πολὺ καθυστερημένος ἀπὸ τὸν ἀρχαῖον Ἑλληνισμόν. Ἀλλὰ ἀπὸ ἀπόψεως θρησκευτικῆς ἦτο πολὺ ἀνώτερος καὶ ἐδημιούργησε ἕνα θρησκευτικὸν ἰδεῶδες, τὸ ὁποῖον διετήρησεν εἰς ἑκατομμύρια ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων τὴν παρηγορίαν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν των, καὶ τὸ ὁποῖον θρησκευτικὸν ἰδεῶδες μᾶς συνεκράτησε καὶ μᾶς συγκρατεῖ καὶ σήμερον. Ἐδημιούργησε δὲ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως πολιτικῆς Κράτος. Διότι τὸ Κράτος τὸ μεσαιωνικόν, τὸ Ἑλληνικόν, εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς ἀκμῆς τοῦ ἦτο ἕνα ἀπὸ τὰ καλλίτερα καὶ ἰσχυρότερα Κράτη τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἂν ὅχι τὸ ἀνώτερον ὅλων.

Αἱ στερήσεις καὶ ἐναντιότητες τῆς τύχης δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐμποδίσουν εἰς τὸν δρόμον μας.

» Δὲν ἔχετε, νέοι Ἕλληνες, τὴν φιλοδοξίαν ἀπὸ τοὺς δύο αὐτοὺς πολιτισμοὺς νὰ σχηματίσετε τὸν ἰδικόν μας πολιτισμόν. Δὲν σὰς ἀρέσει ἕνα τοιοῦτον ὑψηλὸν ἰδεῶδες καὶ ἕνος τοιοῦτος μέγας σκοπός; Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ Νεότης, ἡ ὁποία ἐνθουσιάζεται διὰ τὰ μεγάλα ζητήματα καὶ ἡ ὁποία ξὲν ἡμπορεῖ νὰ ζῇ χωρὶς μεγάλα ἰδανικά—ὅχι νὰ ἀνοπυχεῖ μήτε νὰ νά νὰ ζῇ—δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, λέγω, ὅτι θὰ ἐρῶν τὴν σημαίαν, τὴν ὁποίαν σὰς παρουσιάζομεν καὶ θὰ τὴν φέρῃ εἰς τὴν νίκην.

» Θὰ ὑποφέρετε εἰς τὴν ζωὴν σας, ἂν θελήσετε νὰ εἰσθε ἀληθινοί, ὅπως πρέπει νὰ εἰσθε καὶ θὰ θέλετε νὰ εἰσθε. Ἄν ἐλέτε νὰ εἰσθε ἐπιστήμονες, λειτουργοὶ τῆς ἐπιστήμης, πραγματικοὶ ἱερεῖς τῆς ἐπιστήμης, ἂν ἐλέτε νὰ εἰσθε Ἕλληνες πα-

λαῖοντες διὰ μεγάλα ἰδανικά, θὰ ὑποφέρετε εἰς τὸν βίον σας. Καὶ θὰ ὑποφέρετε καὶ πολὺ. Καὶ οἱ πλούσιοι καὶ οἱ εὐποροὶ ἀπὸ σὰς, ὅσοι εἰσθε, θὰ ὑποφέρετε, ἀκόμη δὲ περισσότερο οἱ πτωχοί. Στερήσεις πάσης ἀπόψεως, ἐναντιότητες τῆς τύχης, ἐναντιότητες τῶν ἀνθρώπων, κακοτυχίαι, ὅλα θὰ σὰς ἔλθουν.

» Ἀλλὰ τί νομίζετε; Νομίζει κανεὶς ἀπὸ σὰς ὅτι προορισμός τοῦ βίου εἶναι ἡ ἀπόλαυσις; Πρέπει νὰ ἐννοήσετε ὅτι ἡ μεγαλυτέρα εὐτυχία, τὴν ὁποίαν ἔδωκεν ὁ Θεὸς εἰς τὸν ἄνθρωπον, εἶναι νὰ παλαίῃ καὶ νὰ ὑποφέρῃ εἰς τὴν ζωὴν τοῦ. Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν ἐννοεῖ ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ εὐτυχία, δὲν ἔχει ἐννοήσει τὴν ἀξίαν τῆς ζωῆς.

» Ἀλλὰ μὲ τὴν ὁρμὴν τῆς Ἑλληνικῆς νεότητος θὰ μέινετε σταθεροὶ εἰς τὰ ἰδανικά σας καὶ θὰ μέινετε πιστοὶ εἰς τὸν ἑαυτὸν σας. Θὰ ἔλθουν αἱ στιγμαὶ τῆς δοκιμασίας. Εἰς κάθε ἕνα ἀπὸ σὰς θὰ ἔλθουν αἱ στιγμαὶ τῆς ἀδυναμίας.

» Πόσες φορές δὲν ἔχουν ἔλθει εἰς ὅλους μας αἱ στιγμαὶ αὐταί, πόσες φορές δὲν τὰς ἠσθάνθημεν ὅλοι μας μέσα εἰς τὴν μὲνῶσιν, τότε ποῦ βλέπαμε μέσα εἰς τὸν ἑαυτὸν μας, πόσες φορές δὲν τὰς αἰσθανθήκαμε μέσα εἰς τὴν ἐγκατάλειψιν! Τότε θὰ ἔλθῃ κοντὰ σου ὁ δαίμων τῆς ἀλαζονείας καὶ τοῦ ἐγωῖσμοῦ καὶ τῆς ἰδιοτελείας καὶ θὰ σὲ πάρῃ, ἀγαπητέ μου νέε φίλε, καὶ θὰ σὲ ἀνεβάσῃ σὲ ἕνα ὑψηλὸ βουνὸ καὶ θὰ σοῦ εἴπῃ: Κύτταξε τὸ βασίλειο τῆς γῆς. Σοῦ τὸ δίδω. Ἀρκεῖ νὰ πέσης νὰ μὲ προσκυνήσης.

» Θὰ ἔχῃς τὸ θάρρος ἐκείνην τὴν στιγμὴν νὰ τοῦ εἴπῃς: «Ὑπάγε ὀπίσω μου σατανᾶ;» Θὰ ἔχῃς τὸ θάρρος νὰ τὰ εἴπῃς αὐτὰ ἐκείνην τὴν στιγμὴν;

» Τότε ἔγινες ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὁ κ. Πρύτανις σοῦ συνέστησε νὰ γίνῃς: Ἐγίνες προσωπικότης.

» Ἡμεῖς, οἱ ὁποῖοι ἡγοῦμεθα τοῦ τόπου αὐτοῦ, ὅλοι ὅσοι ἡγοῦνται τοῦ τόπου αὐτοῦ εἰς τὰ διάφορα στάδια τῆς ἐνεργείας καὶ τῆς δράσεως τοῦ τόπου, εἰς ὅλα τὰ σκαλοπάτια τῆς ἱεραρχίας, ἐγὼ ὁ ἴδιος, ὁ ὁποῖος ἔχω ἀναλάβει ἐπάνω εἰς τοὺς ὤμους μου τὸ βαρύτερον φορτίον τῶν εὐθυνῶν τοῦ δρόμου, εἰς τὸν ὁποῖον σὰς κατευθύνω, σὰς λέγω, ὅπως σὰς τὰ λέγουν καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι κύριοι ποῦ σὰς ἀνέφερα: Πόσον εὐκολώτερον εἶναι δι' ἡμᾶς τὸ ἔργον μας! Πόσον ὀλιγώτερον αἰσθανόμεθα τὸν κόπον, ὅταν βαδίζοντες εἰς τὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον βαδίζομεν, ἀκούωμεν τὴν Νεότητα ἀκολουθοῦσαν καὶ ἐρχομένην πίσω μας ἐνθουσιῶδη, ὅταν ἀντηχοῦν εἰς τὰ αὐτιά μας τὰ γέλια τῆς χαρᾶς τῆς καὶ ἡ κραυγὴ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς!

Πρὸς τοὺς νέους σπουδαστάς τῆς Ἀνωτάτης Σχολῆς Ἑμπορικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν, τὴν 27ην Νοεμβρίου 1937:

«Ἀπέναντι τῶν συναδέλφων σας, τῶν φοιτητῶν τοῦ Ἑθνικοῦ

Δὲν ἔμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ἀπόλυτος ἐλευθερία, διότι αὕτη ἀποτελεῖ τὴν ἀναρχίαν εἰς βάρος τῶν Κοινωνιῶν.

Πανεπιστημίου, ἔχετε μίαν ἰδιοτυπίαν: Ὁ σκοπὸς τῶν σπουδῶν σας δὲν εἶναι ὅπως ἀσχοληθῆτε εἰς μίαν ἐιδικὴν ἐπιστήμην. Ὁ σκοπὸς τῶν σπουδῶν σας εἶναι νὰ ἀποκτήσετε γενικωτάτας γνώσεις καὶ ὅλας τὰς ἀναγκαίας, ἔστω καὶ λεπτομερεῖς, γνώσεις,

διαφόρων ἐπιστημῶν καὶ τεχνῶν, ὅπως τὰς ἐφαρμόσετε εἰς τὸ μέλλον, ὅταν θὰ ἐξέλθετε εἰς τὴν Κοινωνίαν, ὅχι πρὸς θεραπείαν ὀρισμένης ἐπιστήμης, ἀλλ' ὅπως τὰς ἐφαρμόσετε εἰς ὀρισμένας ἀσχολίας τοῦ βίου, εἰς βιωτικὰς ἀσχολίας.

» Ἐπομένως, δὲν θὰ εἴσθε οἱ θεράποντες μιᾶς ἐπιστήμης καὶ ἡ ἀσχολία σας δὲν θὰ εἶναι ἡ διὰ τῆς ἐπιστήμης ταύτης ἀνεύρεσις τῆς ἀληθείας, ἀλλὰ θὰ εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀληθειῶν, τὰς ὁποίας σὰς παρουσιάζουν αἱ ἐπιστήμαι, ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἐπιστημονικῶν ἀληθειῶν εἰς τὸν βίον. Ἐπομένως, πρέπει νὰ εἴσθε ἱκανοὶ ὅχι μόνον νὰ κατανοήσετε τὰς ἀληθείας ταύτας, τὰς ὁποίας ἀνευρίσκουν αἱ ἄλλαι ἐπιστήμαι, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχετε τὴν ἱκανότητα νὰ ἐλέγξετε τὸ γνήσιον αὐτῶν καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ τὰς ἐφαρμόσετε.

» Καὶ ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰς ἀληθείας, τὰς ὁποίας προσκομίζουν αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι, ὁ ἔλεγχος τῆς γνησιότητος αὐτῶν εἶναι πολὺ ἀκοπώτερος, διότι αἱ φυσικαὶ ἐπιστήμαι δὲν σφάλλουν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὰ πορίσματά των.

» Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως τὰς ἀληθείας, τὰς ὁποίας σὰς προσκομίζουν αἱ καλούμεναι πνευματικαὶ ἐπιστήμαι, ἐπειδὴ αὗται δὲν παρουσιάζονται ὡς νόμοι τῆς φύσεως, ἀλλὰ παρουσιάζονται κυρίως ὡς συστήματα, τὰ ὁποῖα ἕνας ἕκαστος ἐπιστήμων προσκομίζει διὰ τῶν συγγραμμάτων ἢ τῶν μελετῶν του, αὗται ἔχουν πολὺ μεγαλυτέραν ἀνάγκην μὰ πάρα πολὺ μεγαλυτέραν ἀνάγκην—ἐλέγχου τῆς γνησιότητος τῆς ἀληθείας αὐτῶν, διὰ νὰ δύνασθε νὰ τὰς ἐφαρμόσετε.

» Διὰ τοῦτο, θὰ ἦτο εὐκτέον νὰ ὑπῆρχεν εἰς τὴν σχολὴν ταύτην ἓνα μάθημα ἐπὶ τούτου, ἐπὶ τοῦ πῶς δηλαδὴ σκέπτεται κανεὶς διὰ νὰ ἀνεύρῃ τὸ γνήσιον ἑνὸς συστήματος ἐπιστημονικοῦ, μιᾶς ἀληθείας ἐπιστημονικῆς, κατὰ πόσον δηλαδὴ ὁ ἐπιστήμων, ὁ ὁποῖος ἠσχολήθη εἰς αὐτήν, ἠκολούθησε τοὺς ὀρθοὺς ἐπιστημονικοὺς δρόμους, ὅπως ἐξαγάγῃ τὰ συμπεράσματα αὐτοῦ, ὁπότε καὶ τὰ δέξεσθε, ἢ κατὰ πόσον εἴτε ἔσφαλεν, εἴτε παρεσύρθη ἀπὸ προκαταλήψεως ἢ δοξασίας ἀπριοριστικὰς καὶ δὲν ἐφήρμοσε τὰς καθαρῶς ἐπιστημονικὰς μεθόδους, ὅπως ἐξαγάγῃ τὰ συμπεράσματα αὐτοῦ ἐπὶ τῆς ἀληθείας. Καὶ τότε, ἐκεῖνο τὸ

ὅποιον σὰς παρουσιάζεται, εἶναι ἀλήθεια οὐχὶ σαφής, ἀλλ' ὑποπτος ἢ πολλὰκις καὶ ψεῦδος.

» Βλέπετε ἐπομένως, ὅτι τὸ ἔργον σας δὲν εἶναι καθόλου ἄσκοπον, ἀλλ' ἐπιπονώτατον, ἐφ' ὅσον. θέλετε, ἐξερχόμενοι εἰς τὴν Κοινωνίαν, νὰ ἐκπληρώσετε καθαρῶς ἐκεῖνο τὸ ὅποιον ἡ Κοινωνία ἀξιοῖ καὶ περιμένει ἀπὸ σας.

Τὰ καθήκοντα ὅσων ἀξιοῦν νὰ εὐρίσκωνται ἐπὶ κεφαλῇς τῶν Κρατικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς Κοινωνίας.

» Τὸ ἔργον σας, ὅπως σὰς εἶπα, εἶναι εὐρὺ καὶ διευθύνεται πρὸς διαφόρους κατευθύνσεις. Πολλοὶ ἀπὸ σας, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχετε ἀνάγκην διὰ νὰ ζητήσετε νὰ τεθῇτε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἄλλων, δύνασθε νὰ προετοιμάξετε ἑαυτοὺς διὰ νὰ ἀναλάβετε εἴτε ἐπιχειρήσεις βιομηχανικὰς εἴτε ἐμπορικὰς, εἴτε τραπεζικὰς εἴτε ἐν γένει ἐπιχειρήσεις μεγάλας, φύσεως οἰκονομικῆς, ἐπὶ ἰδίοις κινδύνοις.

» Αὐτοί, ὑποθέτω, δὲν θὰ εἶναι πολλοί, διότι ἡ τύχη μικρὸν ποσοστὸν ἀνθρώπων εὐνοεῖ συνήθως διὰ τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς, τοῦ νὰ δύνανται ἐπὶ ἰδίῳ κινδύνῳ νὰ ἀγωνίζωνται εἰς τὰ πεδία ταῦτα.

» Πολλοὶ ὅμως ἀπὸ σας θὰ εἰσέλθετε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μεγάλων ἢ καὶ μικροτέρων οἰκονομικῶν ἰδρυμάτων, εἴτε τραπεζικῶν, εἴτε βιομηχανικῶν, εἴτε ἐμπορικῶν, εἴτε καὶ τῶν ἰδρυμάτων τῶν οἰκονομικῶν αὐτοῦ τούτου τοῦ Κράτους.

» Ἐννοεῖτε κατόπιν τούτου μὲ τί ἄγρυπνον μάτι τὸ Κράτος σὰς ἐπιτηρεῖ, ὅχι μόνον εἰς τὰς σπουδὰς σας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ χαρακτῆρός σας καὶ εἰς τὰς βάσεις καὶ εἰς τὰ φρονήματά σας. Διότι, ἀφοῦ πρόκειται νὰ εἰσέλθετε εἰς τὰ ἰδρύματα, διὰ τῶν ὁποίων ζῇ οἰκονομικῶς ἡ Κοινωνία, ἀφοῦ πρόκειται νὰ εἰσέλθετε εἰς τὰς ὑπηρεσίας διὰ τῶν ὁποίων τὸ Κράτος ἐξασκεῖ τὴν ἐξουσίαν καὶ διευθύνει τὸ ἔθνος καὶ τὴν τύχην τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἐννοεῖτε καλὰ μὲ ποῖαν προσοχὴν καὶ μὲ ποῖαν φροντίδα τὸ Κράτος ἀποβλέπει εἰς τὸ ἔργον ἑνὸς ἐκάστου ἐξ ὑμῶν καὶ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν του καὶ εἰς τὸν χαρακτῆρα καὶ εἰς τὰ φρονήματά του.

» Τοῦτο πρέπει νὰ τὸ ἐννοήσετε καλῶς, διὰ νὰ κατευθύνετε καλῶς καὶ τὰς προσπάθειάς σας.

» Ἐνθυμεῖσθε ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα μᾶς ἐδίδαξαν; Ἐνθυμεῖσθε τὴν ὥρσιαν θρησκευτικὴν παράδοσιν τοῦ ἁμαρτήματος τῶν προπατόρων μας καὶ τοῦ ἰοβόλου ὄψεως, ὁ ὁποῖος τοὺς παρεπλάνησεν ἐναντίον τοῦ Θεοῦ; Δὲν τοὺς παρεπλάνησεν ὁ ὄψις μὲ τὸ νὰ τοὺς εἴπῃ ὅλας τὰς προθέσεις του καὶ τὸ βάθος του. Τοὺς ἤρ-

χισε με πολύ γλυκά λόγια. Τους είπε ότι θέλει να τους κάμη να αποκτήσουν σοφίαν. Να μάθουν τί είναι το καλόν και το κακόν. Και τόσα άλλα ωραία πράγματα.

» Έτσι οι ὄφεις τῆς σημερινῆς ἐποχῆς: Δέν σᾶς ὁμιλοῦν ποτέ ποῦ θέλουν νά κατευθύνουν τὴν ἐνέργειάν των. Δέν σᾶς ὁμιλοῦν καὶ δέν ἀποκαλύπτουν ποτέ τὸ βάθος τῶν προθέσεων των. Θά σᾶς ὁμιλήσουν δι' ὅλα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἐξεγείρουν ἰδιαιτέρως τὴν νεότητα, διὰ τὴν ἐλευθερίαν!

» Σᾶς λέγουν αὐτοὶ: «Ἐλᾶτε νά ἀποκτήσωμεν τὴν ἐλευθερίαν μας, τὴν ὁποῖαν ἐχάσαμεν ἢ τὴν ὁποῖαν πρέπει νά ἐπεκτείνωμεν ἀπεριορίστως». Βέβαια ἡ νεότης ἔτσι ἀρχίζει: Μὲ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν ἐλευθερίαν.

» Πρέπει ὅμως νά γνωρίζετε ὅτι εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν κανεὶς δέν εἶναι ἐλεύθερος, μὰ κανεὶς ἀπολύτως. Ἐγὼ δέ, ὁ ὁποῖος σᾶς ὁμιλῶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν καὶ τὸν ὁποῖον, ἴσως, θεωρεῖτε ὡς τὸν ἄνθρωπον εἰς τὴν Ἑλλάδα, ὁ ὁποῖος ἡμπορεῖ νά κάμη ὅ, τι θέλει. Ἐγὼ εἶμαι ὁ πλέον ἀπὸ ὅλους σας σκλαβωμένος.

Δέν ἡμπορεῖ κανεὶς ν' ἀφεθῇ ἐλεύθερος
νά βλάψῃ τὸ σύνολον, τὴν Κοινωνίαν.

» Τὸ Κράτος, ἡ Κοινωνία, τὸ ἴδρυμα αὐτό, διὰ τῶν σπουδῶν σας σᾶς ἀφίνουν ἐλευθέρους δρόμους πολλοὺς, ἐλευθέρους νά τοὺς ἀκολουθήσετε, ἐλευθέρους νά ἀναπτύξετε τὰς σκέψεις σας, ὅπως θέλετε, ἐλευθέρους νά κατευθύνετε τὰς σπουδὰς σας, ὅπως θέλετε.

» Μίαν μόνον ἐλευθερίαν δέν σᾶς ἀφίνουν: νά βλάψετε τὸ σύνολον, ὁλόκληρον τὴν Κοινωνίαν. Αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν δέν σᾶς τὴν ἀφίνουν. Τὸ δὲ Κράτος δέν θά σᾶς ἀφήσῃ ποτέ αὐτὴν τὴν ἐλευθερίαν. Ὅποιος δὲ ἀπὸ σᾶς φαντάζεται—καὶ ὑποθέτω ὅτι δέν εἶναι κανεὶς ἀπὸ σᾶς—ἀλλ' ὁποῖος ἀπὸ τοὺς ἔξω ἀπὸ σᾶς φαντάζεται ὅτι ἡμπορεῖ νά σᾶς εἴπῃ νά γίνετε ἐλεγκταί, ἄρα καὶ ὑπέρτεροι ἀπὸ τὸ Κράτος, θά παραλογίζεται. Καὶ ἂν κανεὶς ἀπὸ σας τὸν ἀκούσῃ ποτέ, τότε καὶ αὐτὸς θά παραλογίζεται.

» Διότι πρέπει νά σκεφθῇτε καλὰ, πρῶτον: ὅτι τὸ Κράτος εἶναι μία δύναμις ἐκπροσωποῦσα τὴν θέλησιν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ—καὶ ἀποτελεῖ δύναμιν, ὅπως τὸ λέγει καὶ ἡ λέξις «Κράτος»—καὶ ἐπομένως ἔχουσα καὶ τὸ δικαίωμα καὶ τὰ μέσα νά ἀμυνθῇ ἑαυτῇ.

» Δεύτερον: αὐτὴ ἡ δύναμις εἶναι ἐκείνη, ἡ ὁποία ἐξασφαλίζει τὸ ὅτι εἴσθε αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐδῶ. Πῶς ἐσπουδάσατε; Ποῖος ἐπλήρωσε καὶ κατεσκεύασε τὰ διδασκλήρια, εἰς τὰ ὁποῖα ἐσπουδάσατε; Ποῖος ἐκλέγει καὶ ἀνταμείβει τοὺς διδασκάλους

καὶ καθηγητάς, ἐκ τῶν χειρῶν τῶν ὁποίων διήλθτε διὰ νά φθάσετε ἔως ἐδῶ; Ποῖος ἐπλήρωσε τὰ μέσα, ὥστε νά ὑπάρχουν βιβλία εἰς τὰ χεῖρά σας;

» Ποῖος ἐξασφαλίζει τὴν ἡσυχίαν σας καὶ τὴν γαλήνην τοῦ οἴκου σας; Ποῖος ἐξασφαλίζει τὴν τιμὴν ὑμῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν σας; Ποῖος σᾶς ἐξασφάλισε τὸ νά δύνασθε νά ἐξέρχεσθε εἰς τὸν δρόμον καὶ νά μὴ φοβῆσθε νά δολοφονηθῇτε ἀπὸ ἕναν ἄλλον οἰονδήποτε; Ποῖος σᾶς ἐξασφάλισε τέλος παντῶν τὸ ὅτι ζῆτε;

» Ἡ ὥργανωμένη Κοινωνία, τὸ Κράτος δηλαδή. Ἡ δὲ σύνθεσις καὶ ἡ μορφή τοῦ Κράτους προέρχεται ἐκάστοτε ἀπὸ λόγους ἱστορικοὺς, ἀπὸ ἀνάγκας ἱστορικὰς βαθυτάτας καὶ οὐχὶ ἀπὸ ἀκαδημαϊκὰς δογματικὰς συζητήσεις.

» Τὸ Κράτος εἶναι δύναμις ζωντανὴ καὶ οὐχὶ μηχανικὸν κατασκευάσμα ἀπλοῦ ὀρθολογισμοῦ. Εἶναι δυνατόν, ἐπομένως, τὸ Κράτος αὐτὸ νά ἀφεθῇ εἰς τὴν διάλυσιν, ἡ ὁποία μοιραίως θά ἐπέλθῃ, ὅταν ὁ καθένας ἔχῃ τὸ δικαίωμα νά τεθῇ ὑπὲρ αὐτοῦ καὶ νά τὸ κατευθύνῃ σύμφωνα μὲ τὰς ὁρέξεις του;

» Διότι, ἂν τὸ ἔχῃ αὐτὸ τὸ δικαίωμα ἕνας, δύο, τρεῖς, τὸ ἔχουν τὸ δικαίωμα αὐτὸ καὶ ὅλα τὰ ἑκατομύρια τῶν Ἑλλήνων. Καὶ τότε τὸ Κράτος δέν ὑπάρχει. Τότε πρέπει νά ἐπανέλθετε εἰς τὴν ἀγρίαν κατάστασιν.

» Ἀρα πρέπει νά σκεπτεται κανεὶς, ὅτι αὐτὸ τὸ ὁποῖον προκύπτει ἐκ τῆς ὥργανωμένης θελήσεως μιᾶς ὁλοκλήρου Κοινωνίας καὶ τὸ ὁποῖον ἐκπροσωπεῖ τὴν δύναμιν ἑνὸς ὁλοκλήρου λαοῦ, αὐτὸ δέν ἡμπορεῖ νά τὸ ὑπερβῇ κανεὶς. Οὐδεὶς δύναται νά τεθῇ ἐπ' αὐτοῦ καὶ νά τὸ κατευθύνῃ μὲ τὰς ἰδιοτροπίας του καὶ με τὰς φαντασιοπληξίας του.

» Δι' αὐτὸ βλέπετε πῶς περιορίζεται ἡ ἐλευθερία σας καὶ πῶς ἔχετε τόσας ἄλλας πολλὰς ἐλευθερίας, μὲ τὰς ὁποίας δύναται νά εὐχαριστηθῇ ἡ νεότης.

Ἡ ὑποχρέωσις τῆς προσαρμογῆς
πρὸς τὸ Ἑλληνικὸν περιβάλλον.

» Καὶ ἕνα ἄλλο θέλω νά σᾶς εἴπω καὶ κάπως βαθύτερον. Τί εἶναι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον λέγεται «ἐλευθερία»; Ἡ ἐλευθερία ἡ ἀπόλυτη εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ, εἶναι ἐκείνη, τὴν ὁποῖαν ἔχει ὁ καθένας σας μέσα σου. Αὐτὴ εἶναι ἀπόλυτη. Καὶ δι' αὐτὴν δέν ὑπάρχει κανεὶς περιορισμός, πλὴν τῶν περιορισμῶν, τοὺς ὁποῖους σεῖς οἱ ἴδιοι θά θέσετε εἰς τὸν ἑαυτὸν σας.

» Καὶ δέν μπορεῖτε παρὰ νά θέσετε σεῖς οἱ ἴδιοι περιορισμοὺς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν σας αὐτὴν ἐλευθερίαν. Διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον, ὅτι δέν εἶναι ὁ καθεὶς ἀπὸ σας ἕνας μόνον ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον καὶ τίποτε ὁλόγουρά του. Καὶ ἀκόμη καὶ

αὐτὸ ἐὰν συνέβαινε, πάλιν θὰ εἶχατε νὰ κάμετε μὲ τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως.

» Ἀλλὰ ἀκόμη περισσότερον, ὅταν ζητε μέσα εἰς μίαν Κοινωνίαν, δὲν ἠμπορεῖτε παρὰ νὰ προσαρμοσθῇτε πρὸς τὸ ὅλον περιβάλλον σας, πρὸς τὴν ὅλην Κοινωνίαν, πρὸς τὰς βίβας ἀνάγκας, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἔξω ἀπὸ σᾶς. Ἐσεῖς δὲ θὰ θέσετε εἰς τὸν ἑαυτὸν σας τοὺς κανόνες, διὰ τῶν ὁποίων θὰ προσαρμοσθῇτε πρὸς τὸν ἐξωτερικὸν σας κόσμον, τὸν ἀνθρώπινον καὶ τὸν φυσικόν.

» Διότι, ἐὰν νομίζετε ὅτι ἔχετε τὴν ἐλευθερίαν, ὥστε νὰ μὴ θέσετε οἱ αὐτοί, οἱ ἴδιοι, τοὺς κανόνες καὶ τοὺς περιορισμούς εἰς τὴν ἐσωτερικὴν σας αὐτὴν ἐλευθερίαν, τότε θὰ συντριβῇτε. Ἀλλ' ἐκτὸς τούτου, τότε θὰ ἀποδείξετε ὅτι δὲν ἔχετε τὴν δύναμιν τῆς προσαρμογῆς εἰς τὸ περιβάλλον, μέσα εἰς τὸ ὅποιον ζῆτε. Ὁργανισμὸς δὲ οἰοσδήποτε, εἴτε ἀνθρώπου, εἴτε ζῴου, ἢ οἰοσδήποτε βιολογικὸς ὀργανισμὸς, μὴ ἔχων τὴν δύναμιν τῆς προσαρμογῆς πρὸς τὸ περιβάλλον του, θνήσκει. Ἡ φύσις, ὁ Θεός, τὸν καταδικάζει εἰς ἀνυπαρξίαν. Ἀποδεικνύεται δὲ ὁ ἀνθρώπος, ὁ στερούμενος τῆς ἱκανότητος αὐτῆς, ἀνισόρροπος—αὐτὸ εἶναι ἀκριβῶς ἡ ἀνισορροπία, ἡ ἑλλειψὶς τῆς ἰσορροπίας αὐτῆς—καὶ ἐπομένως εἶναι καταδικασμένος εἰς τὴν ἀπώλειαν.

» Ἀρα εἴθε ὑποχρεωμένοι νὰ προσαρμοσθῇτε πρὸς τὸ περιβάλλον σας, εἴθε ὑποχρεωμένοι νὰ προσαρμοσθῇτε πρὸς ὁλόκληρον τὴν Κοινωνίαν, εἴθε ὑποχρεωμένοι νὰ προσαρμοσθῇτε πρὸς τὴν ἱστορίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, πρὸς τὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος, διότι αὐτῆς εἶναι ἀπαύγασμα ἡ παρούσα γενεά, εἴθε ὑποχρεωμένοι νὰ προσαρμοσθῇτε πρὸς τὰς ἐπιταγὰς τοῦ Κράτους, τὸ ὅποιον εἶναι ἡ δύναμις, διὰ τῆς ὁποίας ἐμφανίζεται ἡ θέλησις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

» Καὶ ἐπομένως καὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν σας ἐλευθερίαν, τὴν ἀπόλυτον, εἴθε ὑποχρεωμένοι νὰ θέσετε αὐτοὺς τοὺς κανόνες καὶ τοὺς φραγμούς αὐτοὺς τῆς αὐτοπροσαρμογῆς, ἀνευ τῆς ὁποίας δὲν εἶναι δυνατόν, ὅχι μόνον νὰ παραγάγετε τίποτε, ὅχι μόνον νὰ εὐημερήσετε, ἀλλ' οὔτε κἂν νὰ ὑπάρξετε εἰς τὴν Κοινωνίαν, εἰς τὴν ὁποίαν ζῆτε. Ὅσον δὲ περισσότερον ἔχει συνείδησιν ἡ Κοινωνία τῆς δυνάμεώς της, τόσο ἡ κατ' αὐτῆς ἐπανάστασις καθίσταται ἀδύνατος.

» Δύναμαι νὰ σᾶς βεβαιώσω, ὅτι ἡ σημερινὴ Ἑλληνικὴ Κοινωνία, ἥτις ἔδωκε ζωὴν εἰς τὸ σημερινὸν Ἑθνικὸν Κράτος, ἔχει πληρεστάτην συνείδησιν, ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ τελευταίου—ἀπὸ τοῦ πλουσιωτέρου μέχρι τοῦ μικροτέρου ἀγρότου καὶ ἐργάτου, τῆς δυνάμεως αὐτῆς καὶ ἔχει πληρεστάτην συνείδησιν τῶν ἀξιώσεων αὐτῆς πρὸς ὅλα τὰ ἄτομα. Κατὰ τὰ ἄλλα αἱ ἐξωτερικαὶ σας ἐλευθερίαι ἔχουν περιορισμούς.

» Καὶ διὰ νὰ ἐννοήσετε πῶς κατ' ἀνάγκην ἐπέρχεται ἐκ τῆς συμβιώσεως εἰς μίαν Κοινωνίαν ὁ περιορισμὸς τῶν ἐλευθεριῶν,

σᾶς φέρω ἓνα μικρὸν παράδειγμα ἀπὸ τὴν καθημερινὴν σας ζωὴν : Δὲν περιορίζονται αἱ ἐλευθερίαι σας καὶ ἀπὸ τὴν μόδαν ἀκόμη, δηλαδὴ ἀπὸ ἓνα πρᾶγμα, τὸ ὅποιον ὁ καθένας ἀπὸ σᾶς δύναται νὰ τὸ γελᾷ μέσα του ; Ἀλλὰ τοῖμα κανεὶς ἀπὸ σᾶς, ἢ καμμία ἀπὸ σᾶς, νὰ παρουσιασθῇ ντυμένη ἔξω ἀπὸ τὴν μόδα ;

» Καταλαβαίνετε τώρα πόσον ἡ ἐξωτερικὴ σας ἐλευθερία, ἡ ἔξω τοῦ ἐσωτερικοῦ σας κόσμου, εἶναι περιορισμένη μέχρι καὶ τῶν ἐλαχίστων πραγμάτων ;

» Ἀλλὰ παρ' ὅλα αὐτά, ὑπάρχει στάδιον ἀνοικτὸν δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ ζήσουν ἐλευθέρως, νὰ ἐργασθῶν ἐλευθέρως, ὅπως προαγάγουν καὶ τὸν ἑαυτὸν τους καὶ τὴν Κοινωνίαν καὶ τὸ Ἔθνος ὁλόκληρον καὶ γίνουσι πιστοὶ ὑποστηρικταὶ καὶ συντρέχοντες τὸ σημερινὸν Κράτος. Εἰς τὸ στάδιον αὐτὸ ὑπάρχει τόση ἐλευθερία, ὥστε δύναμαι νὰ σᾶς βεβαιώσω καὶ ἐκ τῆς πείρας μου, ὅτι ὁλόκληρος ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου δὲν δύναται νὰ ἐπαρκέσῃ διὰ νὰ ἐκμεταλλεῖται τὰς ἐλευθερίας αὐτάς.

» Γνωρίζω, Νεότης, τὴν βαθεῖαν ἀνησυχίαν, ἡ ὁποία ἐμφωλεῖται μέσα εἰς τὴν ψυχὴν ἑνὸς ἐκάστου ἀπὸ σᾶς. Τί θὰ γίνῃ ; Ποῖον εἶναι τὸ μέλλον μου ; Πῶς θὰ ζήσω ; Θὰ ἤθελα, ἐὰν μπορούσα, νὰ σᾶς ἀφαιρέσω αὐτὴν τὴν ἀνησυχίαν, ἡ ὁποία πιστέψατέ με, εἶναι ἐντελῶς φανταστικὴ.

» Ἀλλὰ ἐὰν ἠμποροῦσα νὰ τὸ κάμω αὐτό, ἐὰν ἠμποροῦσα νὰ ἀφαιρέσω αὐτὴν τὴν ἀνησυχίαν, θὰ σᾶς ἀφαιρούσα συγχρόνως καὶ τὴν νεότητά. Τόσον συναφῆς εἶναι μὲ τὴν νεότητά. Διότι μόνον ἡ πείρα τῆς προχωρημένης ἡλικίας μᾶς μανθάνει ὅτι αὐτὴ ἡ ἀνησυχία εἶναι ἐντελῶς ἀνευ πραγματικῆς αἰτίας.

» Ἐὰν ἠμποροῦσα λοιπὸν νὰ σᾶς μεταδώσω τὴν πείραν μου καὶ τὴν πείραν ὅλων τῶν γηραιότερων ἀπὸ τὸ ἀκροατήριόν μου, θὰ ἐβλέπατε ὅτι ἐκεῖνος προοδεύει, ὁ ὁποῖος πιστεύει πῶς θὰ προοδεύσῃ, ἐκεῖνος προκόπτει εἰς τὴν ζωὴν του, ὁ ὁποῖος πιστεύει ὅτι ὅλα θὰ τοῦ ἔλθουν καλὰ.

» Καὶ τοῦναντίον ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος φοβεῖται διαρκῶς τί θὰ τοῦ συμβῇ καὶ πῶς θὰ ζήσῃ, καὶ ἂν θὰ τὰ καταφέρῃ, καὶ ἀρχίζει νὰ αἰσθάνεται τὴν ἀπαγοήτευσιν, αὐτὸς χάνει τὴν μεγαλύτεραν δύναμιν, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ ἀνθρώπος εἰς τὰ χέρια του, τὴν πίστιν εἰς τὸν ἑαυτὸν του.

Ἡ ἀπαισιοδοξία εἶναι ἔν ἀπὸ τὰ χειρότερα ἐλαττώματα.

» Λοιπὸν ἀφήσατε αὐτάς τὰς σκέψεις τοῦ τί θὰ γίνετε καὶ πιστεύσατε ὅτι, ἅμα ἀποκτήσετε μίαν ἀξίαν, θὰ γίνετε κατῆ.

» Μά, ὁπωσδήποτε, ἅμα ἔχετε μίαν ἀξίαν, καὶ ἐπομένως καὶ τὴν δύναμιν νὰ ἐκδηλώσετε τὴν ἀξίαν σας, θὰ ὑπερβῇτε κάθε ἐμπόδιον, τὸ ὅποιον θὰ σᾶς παρουσιασθῇ τυχόν, ἂν δὲ σᾶς

φράξη ένα εμπόδιον έντελώς τόν δρόμον, δέν ήμπορεΐτε νά σταθίτε οδυρόμενοι, αλλά θά αλλάξετε δρόμον καί θά προχωρήσετε από άλλας κατευθύνσεις. Μή σκέπτεσθε εΐς τήν πόρταν τής ζωής· όπου εισέρχεσθε, ότι ή ζωή εΐναι ένα δυστύχημα, ένας δλεθρος, εΐς τόν όποιον πρόκειται νά καταποντισθήτε. 'Αλλοίμονον. 'Αμα τό βγάλετε αυτό από μέσα σας, καί αΐ σπουδαί σας θά εΐναι καλοί.

» 'Ενας άξιος άνθρωπος, ό όποιος εΐργάσθη καί έγινε κάτι, ποτέ δέν θά πάη χαμένος, έκτός βέβαια, άν ό Θεός τόν άφαιρέση από τήν ζωήν».

Πρός τούς έθελοντάς του
Α'. Τάγματος 'Εργασίας τήν
26ην Δεκεμβρίου 1937:

«'Εάν έδω καί δύο χρόνια, άνθρωποι τών γραμμάτων καί τών τεχνών μαζί μέ τούς νέους εργάτας άπετέλουν ιδίαν ομάδα δια νά εργασθούν μέ άξίνας καί φυτάρια, όπως σεις σήμερα, μέ τόν σκεπτικισμόν πού τότε
"Αν ή Νεότης δέν στηριχθῇ επικρατούσε εΐς τήν Κοινωνίαν, στα χέρια της, δέν ήμπορεΐ θά επροκάλουν σκωπτικούς γέλωτας.
νά προχωρήσῃ.

» Τό ότι γίνεται από σήμερα χωρίς έντροπή, αλλά μέ αΐσθημα τιμής καί υπερηφανείας καί τό ότι σάς βλέπουν οί έδω παριστάμενοι κύριοι καί σās ζηλεύουν, αυτό δεικνύει τήν μεταβολήν καί τήν πρόοδον πού επήλθεν εΐς τόν τόπον. 'Ανθρωπος πού δέν μπορεί σέ μιά στιγμή ανάγκης νά πάσῃ στα χέρια του τήν άξίνα καί τό φυτάρι καί νά εργασθῇ δια νά κερδίσῃ τήν ζωήν του, όσῃν ύψηλήν διανόησιν καί άν έχῃ, εΐναι μισός άνθρωπος. Τό θάρρος δια τήν εργασίαν μέ τά χέρια εΐναι ή βάση τοῦ καθενός πολιτισμοῦ».

Πρός τούς Φαλαγγίτας
τῆς 'Εθνικῆς Νεολαίας
τήν 31 Δεκεμβρίου 1937:

«Τραβήξατε μπροστά μέ θάρρος καί μέ χαράν, τήν χαράν τῆς Νεότητος, εΐς τήν ζωήν σας, έχοντες πάντα ύπ' όψιν σας ότι δέν εΐσθε μόνοι, άλλ' ότι, καθένας από σās εΐναι άλληλεγγύως συνδεδεμένος μέ όλους τούς συναδέλφους του, οί όποιοι
'Ο δρόμος μας δέν τελειώνει ποτέ, όπως δέν τελειώνει ποτέ καί ή 'Ελλάς.
έδωκαν τόν ίδιον όρκον, καθώς καί ή κάθε μία από σās εΐναι άλληλεγγύως συνδεδεμένη μέ
όλας τās συναδέλφους της, αΐ όποια έδωκαν τόν ίδιον όρκον.

» 'Η ένωσις άποτελεΐ τήν δύναμιν. Αυτό μή τό λησμονήσετε ποτέ εΐς τήν ζωήν σας καί καταστείλατε κάθε άτομικήν ιδιοτροπίαν ύπέρ τῆς διατηρήσεως τῆς ένώσεως τοῦ συνόλου σας. 'Ο δρόμος, τόν όποιον έχομεν νά τραβήξωμεν, εΐναι μακρός, ύσσι δέ δέν τόν φέρομεν εΐς πέρας, θά τόν αφήσωμεν ως κληρονομίαν δια σās, δια νά τόν φέρετε σεις εΐς πέρας, όπως καί σεις θά τόν αφήσετε μίαν ήμέραν κληρονομίαν εΐς τούς νέους τῆς εποχῆς τῆς μελλούσης.

» 'Ο δρόμος μας δέν τελειώνει ποτέ, όπως δέν τελειώνει ποτέ ή 'Ελλάς, 'Αλλά εΐς κάθε βήμα τοῦ δρόμου αὐτοῦ πρέπει νά έχετε μπροστά εΐς τά μάτια σας τήν δόξαν καί τό μεγαλείον τῆς Πατρίδος καί τήν επιβολήν καί τήν κυριαρχίαν εΐς τό έσωτερικόν ύπέρ τών ιδεών τῆς Πατρίδος, τās όποιās εξεδήλωσεν ή 4η Αὐγούστου».

'Απάντησις εΐς προσφώνησιν έκ
μέρους τών φοιτητῶν Θεσσαλονίκης, τήν 23ην Φεβρουαρίου 1938:

«Χαίρω ιδιαιτέρως, διότι ό δρόμος μου πρὸς τό φίλον καί σύμμαχον Κράτος, τό όποιον θά επισκεφθῶ μετά τών αντιπροσώπων τών άλλων φίλων καί συμμάχων Κρατῶν, ἵνα συσχεφθῶμεν δια τήν διατήρησιν τῆς εΐρήνης εΐς τήν γωνίαν αὐτῆς τῆς Εὐρώπης, μέ έφερειν εΐς τήν τόσον ένθουσιώδη έορτήν τών εγκαινίων τῆς Φοιτητικῆς Λέσχης.
Οί Νέοι, μέ τήν ἔλλειψιν τῆς αὐτοπειθαρχίας, ήμποροῦν νά παρασυρθοῦν εΐς δρόμον στραβόν.

»'Η Φοιτητική Νεολαία Θεσσαλονίκης, έν πλήρει συνειδήσει τοῦ καθήκοντος καί τοῦ προορισμοῦ αὐτῆς, εύρίσκει στέγην, εΐς τήν όποιαν θά δύναται νά συνεννοηται καί νά αΐσθάνεται τό αΐσθημα τῆς άλληλεγγύης.

» Σεις εΐσθε ή 'Ελλάς τῆς αύριον. Εΐμεθα εύτυχεΐς ήμεΐς σήμεραν, διότι σās βλέπομεν ένθουσιώδεις, γεμάτους ζωή, έτοιμους νά φέρετε τό 'Εθνος μπροστά καί ό ένθουσιασμός αὐτός χαρίζει καί εΐς ήμās ζωήν δια νά συνεχίσωμεν τό έργον μας.

» Πρέπει νά έχετε ύπ' όψιν σας ότι οί νέοι, ύπό τήν έλλειψιν τῆς αὐτοπειθαρχίας, ήμποροῦν νά παρασυρθοῦν εΐς δρόμον στραβόν. Πρέπει νά αποκτήσετε τήν αὐτοπειθαρχίαν, έχοντες ύπ' όψιν σας ότι δέν εΐσθε έλεύθεροι νά κάμετε τό κακόν, αλλά εΐσθε έλεύθεροι νά κάμετε μεγαλύτερον καλόν από ήμās.

» Από σās εξαρτᾶται νά τό πράξετε. Τότε θά καταστήτε άξιοι τοῦ προορισμοῦ σας, άλλέως θά καταπέσετε σάν τά ξερά φύλλα. 'Αλλ' εΐμαι βέβαιος ότι αὐτό δέν θά συμβῇ ποτέ.

» Βλέπω τόν ένθουσιασμό σας, βλέπω τήν ζωτικότητα σας, καί τώρα πού σās βλέπω, τόσον ένθουσιώδεις, ό ένθουσιασμός

σας μοῦ δίδει τὴν δύναμιν νὰ προχωρῶ πρὸς τὰ ἔμπροσ. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ξέρετε καὶ σεῖς νέοι, σεῖς ποὺ σπρώχνετε τὴν Ἑθνικὴν ὑπαρξίν πρὸς τὰ ἔμπροσ, ὅτι πρέπει νὰ εἰσθε ἀποφασισμένοι νὰ ὑπερνικήσετε κάθε ἐμπόδιον, κάθε δυστυχίαν, κάθε δυσκολίαν τοῦ βίου, κρατοῦντες ὑψηλά τὰ ἔθνικα ἰδεώδη».

Ἀπάντησις εἰς προσφώνησιν τοῦ ἀρχηγοῦ Ταγμάτων Ἑργασίας ἐν τῷ θεάτρῳ «Ἴρις» τὴν 24ην Μαρτίου 1938:

«Ἐχομεν νὰ ὑπερνικήσωμεν ὕλικά καὶ ἠθικά ἐμπόδια. Τὰ ὕλικά ἐμπόδια σεῖς δὲν τὰ βλέπετε ἀκόμη ἐξ ὀλοκλήρου, διότι εἰσέρχεσθε τώρα εἰς τὴν ζωὴν καὶ δὲν ξεύρετε ἀκόμη τὰς ὕλικας αὐτάς δυσκολίας, ἀλλὰ μόνον οἱ οἰκογένεαί σας καὶ οἱ γονεῖς σας καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι σᾶς περιβάλλουν, τὰς γνωρίζουν.

Σεῖς, ἡ Νεολαία, εἰσθε ὁ καλλίτερος βοηθὸς νὰ ὑπερνικήσωμεν τὰ ἠθικά ἐμπόδια, ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν κούρασιν καὶ τὴν ἀπιστίαν τῆς παρερχομένης ἤδη γενεᾶς.

κανεῖς εἰς αὐτήν, νὰ κοπιᾷ, γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ καρπούς, τοὺς ὁποίους καμμία ἄλλη γῆ δὲν μπορεῖ νὰ δώσῃ. Ἑλληνικὴ γῆ δύσκολος καὶ θάλασσα ἀκόμη δυσκολωτέρα, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ὁ Ἕλλην ἀγωνίζεται μὲ τὸ μικρὸ του βαρκάκι καὶ ἡ ὁποία τὸν καταπίνει σὺν παιδί δικό της, τὸ ὁποῖον θέλει νὰ τὸ θάψῃ μέσα στὰ σπλάγχνα της.

»Σὲ κανέναν ἄλλον λαὸν περισσότερον ἀπὸ τὸν Ἑλληνικὸν δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ρητόν: «ἐν ἱδρώτι τοῦ προσώπου φαγεῖν τὸν ἄρτον σου». Αὐταῖ εἶναι αἱ ὕλικαι δυσκολίαι.

»Εὐρήκαμε τὸν τόπον αὐτὸν ἔρημον, γεμᾶτον ἀπὸ βάλτους, χωρὶς συγκοινωνίαν, καὶ πρέπει νὰ τὸν φτιάξουμε καὶ πρέπει νὰ τὸν διορθώσουμε. Σεῖς, τὰ Τάγματα Ἑργασίας, ἀνταποκρίνεσθε εἰς τὴν ἀνάγκην αὐτὴν καὶ προσφέρετε, μὲ τὴν δύναμιν τῶν χειρῶν σας, μὲ τὴν τσάπαν σας καὶ τὸν πέλεκύν σας, τὴν ἐργασίαν σας τὴν σωματικὴν καὶ ὕλικήν, ἐμπνευσμένην ἀπὸ μέγαν ἐνθουσιασμόν, δι' ἔργα ὕλικῆς ἀναπτύξεως.

» Ἀλλὰ τὰ ἠθικά ἐμπόδια εἰς τὸν δρόμον μας εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερα. Σεῖς ἡ Νεολαία εἰσθε ὁ καλλίτερος βοηθὸς νὰ τὰ ὑπερνικήσωμεν ὅλα αὐτὰ τὰ ἠθικά ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀπιστίαν καὶ τὴν ἠθικὴν κούρασιν τῆς γενεᾶς, ἡ ὁποία εἶναι τώρα ἔτοιμη νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν Ἑθνικὸν στίβον. Γενεά, ἡ ὁποία ἐξεπλήρωσε τὸν προορισμόν της καὶ ἡ ὁποία ἐκουράσθη, κατέπεσεν, ἔχασε τὴν πίστιν της εἰς τὴν πρόοδον τοῦ ἔθνους καὶ ἔγινε πλέον περιττή.

» Ἐρχεσθε σεῖς νὰ τὴν ἀντικαταστήσετε καὶ νὰ ἔχετε τὴν ἀπόφασιν, ἐν ἀνάγκῃ, ἀκόμη καὶ νὰ τῆς ἐπιβληθῇ, ἂν σᾶς τὸ ἀρνηθῇ. Εἶμαι γεμᾶτος ἀπὸ χαράν, ὅταν βλέπω τὸν ἐνθουσιασμό σας εἰς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον μὲ τόσῃ θερμῇ μοῦ ἐξεφράσατε, ὅτι σὲ κάθε ἀγῶνα θὰ εἰσθε εἰς τὸ πλευρόν μου».

Τὴν 17ην Μαΐου 1938, εἰς λόγον τὸν ὁποῖον ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐξεφώνησε πρὸς τὸν λαὸν τῆς Σπάρτης, ἐξῆρε τὴν διαρκῶς συντελουμένην ἐξύψωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, ἀποβαλοῦσης πλέον τὰ μιάσματα τοῦ παρελθόντος, τονίσας τὰ ἑξῆς:

Ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία, ἀποβάλλουσα τὰ μιάσματα τοῦ παρελθόντος, ἀνυψοῦται ἤδη καὶ ἐνθαρρύνει τὴν Ἑθνικὴν τῆς Ἑλλάδος ἐμφάνισιν.

«Σᾶς σημειῶνω ἀκόμη καὶ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θεωρῶ ὡς σπουδαιότατον: τὴν προσοχήν, τὴν ὁποίαν ὀλόκληρος ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία ἔστρεψε πρὸς τὴν ὁργάνωσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῆς Νεολαίας, ἡ ὁποία εἶναι τὸ μέλλον αὐτῆς τῆς Χώρας, ἡ ὁποία ἀναπτυσσομένη ἔθνικῶς μὲ τὰς παραδόσεις τὰς τιμίας τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους, ἀναπτυσσομένη πλέον καὶ εἰς τὸ σῶμα καὶ εἰς τὸν χαρακτήρα, θὰ δημιουργήσῃ τὴν γενεάν ἐκείνην, ἡ ὁποία θὰ διαδεχθῇ τὴν παρούσαν καὶ ἡ ὁποία πλέον θὰ ἀνυψώσῃ τὴν Ἑλλάδα εἰς ἀκόμη μεγαλύτεραν βαθμίδα ἰσχύος καὶ μεγαλείου.

Καὶ ὄχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ ἀποβάλλουσα πλέον ἀπὸ τὴν ψυχὴν της τὰ μιάσματα τῆς ἐποχῆς, τὴν ὁποίαν ἐπεράσαμεν, μιάσματα, τὰ ὁποῖα τὴν εἶχον καταρρίψει, τὰ ὁποῖα εἶχον ἀφαιρέσει κάθε αἰσιοδοξίαν, κάθε θάρρος εἰς τὴν ζωὴν καὶ αὐτοπεποίθησιν, ἀποβάλλουσα, λέγω, τὰ μιάσματα αὐτά, ἀνυψοῦται ἤδη καὶ ἐνθαρρύνει ὀλόκληρον τὴν Ἑθνικὴν τῆς Ἑλλάδος ἐμφάνισιν».

Ἀκούρατος Ἑθνικὸς Ἀπόστολος ὁ Μεγάλος Κυβερνήτης περιοδεύει διαρκῶς παντοῦ, κηρύσσων τὸ Εὐαγγέλιον τῆς Ἑλληνικῆς Ἀναπλάσεως καὶ μὲ δικαίαν ὑπερηφάνειαν ἐκφράζει, τὴν 19ην Μαΐου 1938, πρὸς τὸν λαὸν

Πρέπει νὰ ἐξασφαλίσωμεν μίαν ἠθικὴν ἀναγέννησιν τοῦ τόπου μας ὅχι μόνον διὰ τὴν γενεάν. μας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἐπομένους γενεάς.

τοῦ Γυθείου τὴν ἱκανοποίησιν του διὰ τὰ ἐπιτυχανόμενα ἀποτελέσματα:

«Ἡδυνήθημεν μέσα εἰς ἕνα τοιοῦτον περιβάλλον—τονίζει ὁ Ἀρχηγός—νὰ ἀπευθυνθῶμεν πρὸς

τὴν Νεολαίαν τοῦ τόπου μας διὰ νὰ συγκεντρώσωμεν τὰς δυνάμεις της καὶ διὰ νὰ τὴν συστήσωμεν εἰς ἕνα σῶμα, πειθαρχημένην, ἐνθουσιασμένην, καλλιεργοῦσαν μέσα εἰς τὴν ψυχὴν της τὰ ἰδανικά τοῦ ἔθνους, ὥστε νὰ ἐξασφαλίσωμεν μίαν ἠθικὴν ἀναγέννησιν τοῦ τόπου μας, ὅχι μόνον διὰ τὴν γενεάν μας,

άλλά και τὰς ἐπομένας γενεάς εἰς τὸν αἰῶνα τὸν ἅπαντα.

»Μὰς ἐβοήθησεν εἰς αὐτὸ ἡ Ἐκκλησία, μὰς ἐβοήθησαν εἰς αὐτὸ οἱ ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοί, μὰς ἐβοήθησαν εἰς αὐτὸ οἱ γονεῖς. Καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ ἐντείνετε ἀκόμη περισσότερον τὰς δυνάμεις σας διὰ τὴν ἠθικὴν ὑψωσιν τῆς νεολαίας τοῦ τόπου. Εἶμαι βέβαιος ὅτι τὰ παιδιὰ, τὰ ὅποια τὰ βλέπω ἐδῶ πέρα συγκεντρωμένα, θὰ δώσουν ἐκεῖνο, τὸ ὅποιον ζητεῖ ἀπὸ αὐτὰ τὸ Ἔθνος καὶ θὰ τὸ δώσουν ἐνθουσιασμένα, καὶ ὄχι μόνον ἐνθουσιασμένα, ἀλλὰ καὶ μὲ τὴν πειθαρχίαν ἀπόλυτον καὶ μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ γίνουν πρότυπα ἐντίμων πολιτῶν».

Εἶναι πρωτοφανές τὸ φαινόμενον τῆς διαρκοῦς αὐτῆς ἀπασχολήσεως Ἀρχηγοῦ Κυβερνήσεως πρὸς τὰ Ἑλληνόπουλα. Καὶ ἡ στενὴ αὐτὴ ἐπαφὴ προκαλεῖ τὸν θαυμασμόν, ὅταν σκεφθῇ

Πρέπει νὰ κατακτηστέ μόνον τὴν θέσιν σας καὶ ν' ἀνοίξετε τὸν δρόμον εἰς ὁλοκληρον τὴν Ἑλληνικὴν Νεολαίαν.

καλεῖς ὅτι ἡ νέα τοῦ Ἑθνικοῦ γενεά, πάντοτε παρημελημένη, καθίστατο τὸ ὄργανον ξένων ἀναρχικῶν ἰδεῶν, καφενοβιοῦσα καὶ παραστρατημένη ἀπὸ τὸν Ἑλληνικόν της δρόμον. Ἰδοὺ ἀρχαὶ μεγαλειώδους περιεχομένου, τοῦ ἐκτρέφοντα σήμερα εἰς τὰς καρδίας τῶν νέων ἐλπίδων τοῦ Ἑθνικοῦ. Συστάσεις γεγνησιν, τὴν 12ην Ἰουνίου 1933, πρὸς τοὺς φαλαγγίτας καὶ σκαπανεῖς Πατρῶν :

«Θέλω νὰ γνωρίζετε ὅλοι σας, ὅτι τὴν θέσιν σας μέσα εἰς τὸν Ἑλληνικὸν κόσμον, ἐσεῖς οἱ σημερινοὶ φαλαγγίται καὶ σκαπανεῖς, πρέπει νὰ τὴν κατακτήσετε μόνον σας καὶ ν' ἀνοίξετε τὸν δρόμον εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλληνικὴν Νεολαίαν.

» Καὶ πρῶτον, πρέπει νὰ εἰσθε ἀπολύτως ἀφωσιωμένοι εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ νέου Κράτους καὶ νὰ εἰσθε καὶ ἀπολύτως ἀποφασισμένοι νὰ εἰσθε ἐφ' ὅρου ζωῆς ἀφωσιωμένοι εἰς αὐτάς. Ἔτσι θὰ ἔχετε ὡς περιεχόμενον τοῦ ὀργανισμοῦ σας μεγάλα καὶ ὑψηλὰ ἰδανικά, τὰ ὅποια μὰς δίδουν ζωὴν καὶ ἐνθουσιασμόν.

» Δεύτερον, πρέπει νὰ εἰσθε ἀπολύτως πειθαρχοῦντες, ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκεσθε, εἴτε μέσα εἰς τὴν ὀργάνωσιν εἰς τοὺς βαθμοφόρους τῆς Νεολαίας, εἴτε μέσα εἰς τὸ σχολεῖον, πειθαρχικοὶ εἰς τοὺς διδασκάλους καὶ τοὺς καθηγητάς σας, εἴτε εἰς τὰ ἐργαστάσια καὶ ἐργαστήρια καὶ γραφεῖα πειθαρχικοὶ εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι σὰς διευθύνουν. Παντοῦ, ὅπου καὶ ἂν εἰσθε, πρέπει νὰ εἰσθε πρότυπον πειθαρχίας, τάξεως καὶ κοσμιότητος.

» Τρίτον : Πρέπει νὰ εἰσθε οἱ νέοι εἰς ὅλην σας τὴν παράστασιν μέσα εἰς τὴν Κοινωνίαν, πρότυπα τιμῆς καὶ καθήκοντος, οὕτως ὥστε ὅλη ἡ Κοινωνία νὰ στρέφῃ τὰ βλέμματά της πρὸς σὰς μὲ ἀγάπην καὶ ἐνθουσιασμόν. Πρότυπα τιμῆς καὶ καθήκοντος μέσα εἰς τὰ σπιτία σας, πρότυπα τιμῆς καὶ καθήκοντος μέσα εἰς

τὰς οἰκογενείας, μὲ τὰς ὁποίας συνδέεσθε, πρότυπα τιμῆς καὶ καθήκοντος ὅπου καὶ ἂν εὐρίσκεσθε. Ἔτσι θὰ διαμορφωθῇ ἡ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος.

» Ἐσεῖς εἰσθε οἱ πρωτοπόροι στὸν δρόμον ποῦ θ' ἀνοίξετε ἐσεῖς, καὶ ὅπως τὸν ἀνοίξετε, θὰ τὸν ἀκολουθήσουν ὅλοι οἱ νέοι καὶ τὰ παιδιὰ. Ἀπὸ τώρα πρέπει νὰ εἰσθε οἱ ὀδηγοὶ τῶν νέων καὶ ὅταν δὲν ἀνήκουν ἀκόμη εἰς τὰς τάξεις σας.

» Νὰ ἀγαπᾶτε τοὺς νέους, εἴτε φέρουν τὴν στολὴν σας, εἴτε ὄχι. Εἶναι ἕνα μαζί σας. Καὶ ἕνας ἐνθουσιασμός σας ἐμπνέει. Νὰ εἰσθε βέβαιοι ὅτι ἔτσι θὰ γίνετε οἱ ὀδηγοὶ των.

» Δι' αὐτὸ ἔκαμα τὴν ὀργάνωσίν σας ἐκουσίαν καὶ δὲν ὑπεχρέωσα κανένα δι' αὐτήν, διὰ νὰ σὰς κάμω νὰ κατακτήσετε μὲ τὰς ἰδίας σας δυνάμεις τὸ σύνολον τῆς νεότητος καὶ νὰ χαλυβώσω τὸν χαρακτήρὰ σας. Ἔτσι σὰς θέλω.

» Εἶχα τὴν χαροποιὸν εἰδήσιν ὅτι ἀπὸ πέρους ἕως τώρα αἱ τάξεις ἐπληθύνθησαν. Δὲν δίδω τόσην σημασίαν εἰς τὸν ἀριθμόν, ὅσην δίδω εἰς τὸ ποῖόν. Τοῦ χρόνου, ὅταν θὰ σὰς ξαναδῶ, νὰ εἰσθε ὄχι μόνον διπλάσιοι εἰς ἀριθμόν, ἀλλὰ διπλάσιοι καὶ πολυπλαπλάσιοι εἰς ἀποτελέσματα ἠθικά».

Ἡ Ἑθνικὴ δρᾶσις τοῦ Ἀρχηγοῦ δὲν περιορίζεται μόνον εἰς συμβουλὰς καὶ παραινέσεις. Οὐδέποτε ἄλλοτε, ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος, ἐλήφθησαν μέτρα τοιαῦτα ὑπὲρ τῆς πνευ-

ματικῆς ἀναπτύξεως τῶν παιδῶν. Διαρκῶς ἀναγγέλλεται ἡ ἱδρυσις νέων σχολείων, ὁ διορισμός διδασκάλων καὶ καθηγητῶν εἰς κενὰς θέσεις, εἰς τρόπον ὥστε καὶ τὸ τελευταῖον χωριὸν νὰ ἔχῃ τὸν διδάσκαλόν του καὶ ἡ κάθε ἐκπαιδευτικὴ θέσις νὰ ἔχῃ πλέον συμπληρωθῇ διὰ τὴν ἀρτίαν μὀρφωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος. Καὶ ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἐγκαινίων τῶν νέων διδαστηρίων τῶν Πατρῶν, ὁ Ἀρχηγός ἀπευθύνεται, τὴν 13ην Ἰουνίου 1933, πρὸς τοὺς ἐκπαιδευτικούς, τοὺς μαθητάς καὶ τὰς μαθητρίδας τῆς Πελοποννησιακῆς Πρωτευούσης καὶ τοὺς λέγει :

« Ἦλθον ἐδῶ μὲ πολὺ μεγάλην εὐχαρίστησιν διὰ νὰ ἐγκαινιάσωμεν τὰ ἀποτελέσματα τῆς πολιτικῆς τῶν διδαστηρίων, τὴν ὁποίαν ἐνεκοιπώθη ἡ Ἑθνικὴ Κυβέρνησις.

» Σιγά-σιγὰ ἡ ἰδέα αὐτῇ, ἡ τόσον ἐξαιρετικὴ, καὶ τὰ ἀποτελέσματά της θὰ ἐπεκταθοῦν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα. Καὶ τὰ μὲν διδαστήρια τῶν Πατρῶν θὰ γίνουν. Τὸ τί θὰ γίνῃ ὁμοῦς μέσα εἰς αὐτά, ἐξαρτᾶται ἀπὸ σὰς, κύριοι διδάσκαλοι καὶ κυρίαι διδασκάλισσαι, καὶ χαίρω πολὺ διὰ τὴν διαβεβαίωσιν, τὴν ὁποίαν μοῦ

ἔδωκεν ἐξ ὀνόματός σας ὁ κ. Γενικός ἐπιθεωρητής, περὶ τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὅποια ἐμνέουν τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς καὶ περὶ τῆς ἀπολύτου πίστεως καὶ ἀφοσιώσεως εἰς τὸν σκοπὸν, διὰ τὸν ὁποῖον ἱδρύονται ταῦτα.

» Τὸ ὑπόλοιπον ἐξαρτᾶται ἀπὸ σᾶς, μαθηταὶ καὶ μαθήτριαι, καὶ πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι εἰς τὸν δρόμον, τὸν ὁποῖον ἐχαράξαμεν, παραστράτημα δὲν ἐπιτρέπεται. Εἰς τὸν τόπον μας δὲν ἐπιτρέπονται πειράματα, διότι τὸν δρόμον τοῦ *Ἐθνους τοῦτου ἐχάραξε πεῖρα προσπαθείας χιλιάδων ἐτῶν, ἡ ὁποία ἔδωκε τ' ἀποτελέσματα τὰ σημερινά.

» *Ἐτι θὰ ὠθήσετε τὸν τόπον σας, διότι εἰς τὰ χέρια σας θὰ παραδοθῇ ἡ χώρα αὕτη εἰς τὸ ὕψος ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὠνευέθησαν διὰ τὴν Πατρίδα των καὶ οἱ πρό ἡμῶν καὶ ἡμεῖς.

*Ἀλλά, διὰ νὰ κατορθωθῇ νὰ ξεριζωθοῦν ἰδέαι διαλυτικαὶ καὶ ψυχοφθόροι, τὰς ὁποίας τὸ παλαιοκομματικὸν Κράτος εἶχε μὲ ἐγκληματικὴν ἀδιαφορίαν ἀφήσει νὰ ἀναπτυχθοῦν εἰς τὰς ψυχὰς τῶν νεαρῶν *Ἑλλήνων, ἡ

***Ἡ Ἑλληνικὴ Παιδεία πρέπει νὰ καταστῇ βαρύτερα *Ἐθνικὴ καὶ νὰ συνεργασθῇ ἀπόλυτα μὲ τὸ Κράτος εἰς τὴν ἠθικοπλαστικὴν διαμόρφωσιν τῆς Νεολαίας. Καὶ δι' αὐτὸ ὁ Ἀρχηγός, ἀπευθυνόμενος, τὴν 28ην Νοεμβρίου 1938, ἐπὶ τῇ ἀναλήψει τῆς Διευθύνσεως τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, πρὸς τοὺς ἀνωτέρους ὑπαλλήλους αὐτοῦ, ἐπέστησεν αὐστηρῶς τὴν προσοχὴν των ἐπὶ τῆς πιστῆς ἐκπληρώσεως τῶν σκοπῶν τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου:**

«Ὁφείλετε νὰ γνωρίζετε—τονίζει ὁ Ἀρχηγός—ὅτι ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις Νεολαίας εἶναι θεσμὸς Κρατικός, ἔργον μου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου στηρίζω τὰς μεγίστας ἐλπίδας. Προσεπαθήσαμεν τελευταίως νὰ τὸν προσαρμόσωμεν καὶ μὲ τὸ σχολεῖον, οὕτως ὥστε νὰ ἀλληλοσυμπληροῦνται. Ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ, Κύριοι, εἶμαι ἀποφασισμένος, ἔαν παρουσιασθῇ οἰαδήποτε ἀντίδρασις, νὰ τὴν θραύσω κατὰ τρόπον ἀμείλικτον.

» Θὰ σᾶς παρακαλέσω ἐπομένως ἐπὶ τοῦ ζητήματος αὐτοῦ νὰ μὴ μοῦ παρουσιασθῇ ποτὲ ἀπὸ κανένα ἐκπαιδευτικὸν ἀντίδρασις, ὅχι φανερά βέβαια, πού δὲν θὰ τὸ κάμῃ, ἀλλ' οὔτε ὑπόκωφος.

» Εἶναι θέλησίς μου καὶ θέλησίς μου, ἡ ὁποία ἀποσκοπεῖ γενικώτερα συμφέροντα τῆς ἐκπαιδεύσεως, τῆς μορφώσεως τῆς Νεολαίας καὶ τοῦ Κράτους ἐν γένει. Λοιπὸν, θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ εἰσθε εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ βοηθοὶ ἀφωσιωμένοι».

Τὸ σημερινὸν Κράτος, ἐν τῇ γενικῇ ὑπὲρ τῆς Χώρας προσπαθεία του, ἐτόνωσε καὶ προήγαγε καὶ τὸν θεσμόν τῶν μαθητικῶν συσσιτίων μὲ τὰς ἀθρόας ἐπιχορηγήσεις του καὶ τὰς ποικίλας

Τὸ σημερινὸν Κράτος ἐτόνωσε καὶ προήγαγε τὸν θεσμόν τῶν μαθητικῶν συσσιτίων, διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν χαρὰν τῆς τροφῆς εἰς τοὺς ἀπόρους μαθητάς.

ἄλλας ἐπὶ τοῦ ζητήματος τοῦτου ἐθνικὰς ἐνεργείας του. Καὶ ὁ Κυβερνήτης, τοῦ ὁποίου ἡ κολοσσιαία μέριμνα διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν τυχῶν τῆς Πατρίδος μας δὲν τοῦ ἀφίνει οὔτε μιὰς ὥρας ἀνάπαυσιν, ἐργάζεται σκληρὰ διὰ νὰ γενικεύσῃ τὸν θεσμόν ἀπανταχοῦ τοῦ Κράτους, ὥστε νὰ προστατεύσῃ τὴν παιδικὴν ὑγείαν. Ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας ἀποστέλλει, τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου 1938, τὴν ἐξῆς ἐγκύκλιον πρὸς τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς:

«Ἀπευθυνόμενος πρὸς ὑμᾶς, θεωρῶ περιττὸν νὰ σᾶς ὁμιλήσω διὰ τὴν σημασίαν τῶν μαθητικῶν συσσιτίων καὶ διὰ τοὺς σκοποὺς των, ἀπὸ τε κοινωνικῆς, ὑγιεινολογικῆς καὶ ἐκπαιδευτικῆς ἀπόψεως.

» Περισσότερον παντὸς ἄλλου σεῖς εἰσθε εἰς θέσιν νὰ τοὺς ἐκτιμῆσετε, διότι σεῖς ἀντιμετωπίζετε καθ' ἑκάστην τὸ δράμα τῶν μικρῶν σας μαθητῶν, οἱ ὁποῖοι προσέρχονται νηστικοὶ καὶ μ' ἓνα κομμάτι ξηροῦ ψωμοῦ εἰς τὸ σχολεῖον.

» Παιδιά ὅμως μὲ κενὸν τὸν στόμαχον εἶναι ἀδύνατον νὰ σᾶς ἀποδώσουν, ἐκτὸς καὶ τοῦ σοβαροῦ κινδύνου τῆς υγείας των. Καθηκὸν μας λοιπὸν ἱερὸν ἀποτελεῖ ἡ ἐξασφάλις τροφῆς διὰ τοὺς πεινῶντας μαθητάς.

» Τὸ Κράτος κατὰ τὸ περυσινὸν σχολικὸν ἔτος ἐτόνωσε καὶ προήγαγε, ὡς γνωρίζετε, τὸν θεσμόν τῶν μαθητικῶν συσσιτίων μὲ τὴν βοήθειαν τὴν ἰδικήν σας καὶ τῆς Κοινωνίας, ὥστε πολλὰ χιλιάδες μαθητῶν νὰ τραφοῦν ἐπαρκῶς.

» Σὰς συγχάρω διὰ τὸ ἔργον αὐτό, τὸ ὁποῖον τόσον καλὰ ἀποτελέσματα ἀπέδωκεν. Εἶναι ἀνάγκη ὅμως ὅχι μόνον νὰ συνεχισθῇ, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπεκταθῇ, διὰ νὰ ἀντιμετωπισώμεν ἐξ ὁλοκλήρου, εἰ δυνατόν, τὸν μαθητικὸν ὑποσιτισμόν.

» Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ θέλησίς σας θὰ ἐπιστρατεύσῃ ὅλους τοὺς κοινωνικοὺς παράγοντας τοῦ τόπου σας ὑπὲρ τῆς τροφῆς τῶν μαθητῶν σας, οἱ ὁποῖοι ἀναμένουν ἀπὸ σᾶς νὰ τοὺς δώσετε τὴν χαρὰν τῆς τροφῆς, τὴν ὁποίαν ἀδυνατοῦν νὰ δώσουν οἱ φυσικοὶ των προστάται».

Ἰδοὺ οἱ σκοποὶ, ποὺ ὠδήγησαν τὸν Ἀρχηγὸν εἰς τὴν δημιουργίαν καὶ τὴν ὁργάνωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος. Ἰδοὺ καὶ αἱ ἀντιδράσεις, ποὺ κατενικήθησαν, παρὰ ταῦτα. Ἡ ἐλπίς καὶ τὸ

Ὁ σκοπὸς διὰ τὴν Ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος πρέπει νὰ ἐμπνέῃ κάθε φελαγγίτην καὶ φελαγγίτισσιν μὲ ἐνθουσιασμόν, μὲ ὁρμήν, μὲ φανατισμὸν γιὰ τὸν Ἀγῶνα καὶ τὴν Ἰδέαν.

καύχημα τοῦ Ἑθνους, ἡ πνευματικὴ ἡγεσία του εἰς τὸ μέλλον, προχωροῦν πάντοτε ὑπερήφανα πρὸς τὴν μεγάλην ἱστορικὴν των ἀποστολήν. Τὴν 25ην Δεκεμβρίου 1938, τονίζει ὁ Ἀρχηγὸς εἰς τὸ γεῦμα ποὺ παρετέθη πρὸς τιμὴν του ὑπὸ τῆς Νεολαίας:

«Ἦλθα μὲ μεγάλη μου εὐχαρίστησι νὰ ἑορτάσω ἀπόψε τὴν ἑορτὴν τῶν Χριστουγέννων μαζί σας, μαζί μὲ τὴν Νεότητά τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἑθνους.

» Ὁ Χριστὸς, τοῦ ὁποῖου τὴν γέννησιν ἑορτάζομεν, ὑπῆρξεν ὁ Θεὸς τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς ταπεινώσεως. Ὑπῆρξεν ὅμως συγχρόνως καὶ ὁ Θεὸς τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς μάχης, ὁ ὁποῖος εἶπε, ὅταν ἄνθρωποι μικροὶ τὸν ἐπίεσαν καὶ προσεπάθησαν νὰ τοῦ ἀνακόψουν τὸ ἔργον: «Οὐκ ἦλθον βαλεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν», μάχαιραν δηλαδὴ μεταξὺ σάπιου καὶ ὕγιους, παρελθόντος καὶ μέλλοντος, κακοῦ καὶ καλοῦ.

» Ἀπόψε διπλᾶ ἑορτάζετε τὸν Χριστόν, ὡς Θεὸν μας, ὡς Θεὸν τῆς ἀγάπης, ἀλλὰ καὶ ὡς σύμβολον γιὰ τὸν ἀγῶνα ποὺ εἶσθε προωρισμένοι σεῖς, ἡ Ἑλληνικὴ Νεότης.

» Ὅταν ἔκαμα τὴν 4ην Αὐγούστου μαζί μὲ τὸν Βασιλέα μας, σκέφθηκα ἁμέσως ποῖοι θὰ ἦσαν ἐκεῖνοι, ποὺ θὰ ἔπαιρναν στὰ χέρια τους τὴν λαμπάδα ποὺ ἀνάψαμε ἡμεῖς γιὰ νὰ τὴν φέρουν εἰς τὸ μέλλον καὶ νὰ τὴν παραδίδῃ κάθε γενεὰ εἰς τὴν ἐπερχομένην.

» Βέβαια θὰ ἦτο ἡ νεότης αὐτὴ, τὴν ὁποῖαν εἶχον δηλητηριάσει, ἡ νεότης ἡ ὁποία ἀγωνιοῦσε, ἡ νεότης ὅμως ποὺ οὐδέποτε εἶχε παύσει νὰ πιστεύῃ μέσα εἰς τὸ βάθος τῆς ψυχῆς της σὲ ἰδανικὰ ἔστω οἰαδήποτε.

Αἱ ἀντιδράσεις καὶ τὰ ἀρχικὰ ἐμπόδια.

» Καὶ ὅταν ἠθέλησα νὰ πραγματοποιήσω τὴν σκέψιν μου αὐτήν, ποὺ ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἀνήγγειλα στὸν Ἑλληνικὸ λαόν, ἐνθουσιάζομαι στὴν Πλατεία τοῦ Συντάγματος, ἀντελήφθηκα ἀντίδρασιν, δισταγμούς, σκεπτικισμό, ἀπὸ ἐκείνους, ποὺ ἤρχοντο πρῶτοι εἰς τὴν σειράν γιὰ νὰ μὲ βοηθήσουν.

» Τότε ἔκαμα ὅτι καὶ ὁ Ἀρχηγὸς τοῦ Εὐαγγελίου. Ἐκάλεσα τοὺς παρακατιανούς καὶ ὅταν ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἦλθαν μερικοὶ, ἐκάλεσα τοὺς πιὸ παρακατιανούς καὶ ἔτσι ἐμπήκε ὅλος ὁ λαός, ὅλα

τὰ παιδιὰ τοῦ λαοῦ, ὅλη ἡ νεότης ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τοῦ λαοῦ μας, μέσα εἰς τὴν Ὀργάνωσίν μας.

» Αὐτὸ ὑπῆρξεν ἐπανάστασις: «Ε, βέβαια. Ἐάν, διὰ νὰ θριαμβέσῃ μία ἰδέα, πρέπει νὰ γίνῃ ἐπανάστασις, τότε αὐτὸ ποὺ ἐκάμαμε ἦτο ἐπανάστασις. Καί, ἐνῶ ἡ φάλαγγ ἐσχηματίζετο ραγδαίως καὶ ἄρχισε νὰ βαδίζῃ πρὸς τὴν νίκην, αἱ ἀντιδράσεις ὑποῦλα ἐσυνεχίζοντο.

» Ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει, πόση σκέψι, πόσο πόνος καὶ φροντίδα καὶ πόσες νύχτες ἀϋπνίας ἐκόστισε σὲ μᾶς ποὺ διευθύνουμε, ἡ ὑπόθεσις αὐτή. Μᾶς εἶπαν λούστρους καὶ λέτσους καὶ σᾶς, τὰ κορίτσια μας, σᾶς εἶπαν πρόστυχες καὶ ἀλήτισσες.

» Βέβαια αὐτὰ δὲν σᾶς τὰ λέγω διὰ νὰ ἔχετε μέσα σας κακία. Τώρα, παιδιὰ μου, ἐκατακτήσαμε τὴ θέσιν μας, ἐνίκησαμε. Οἱ νικηταὶ δὲν ἔχουν κακία μέσα τους, εἶναι μεγαλόψυχοι καὶ γενναῖοι.

» Σᾶς τὰ λέω ὅμως αὐτὰ γιὰ νὰ καταλάβετε καὶ νὰ ἐνθυμησθε πάντοτε τί ἀγῶνα ἐκάμαμε μαζί γιὰ νὰ νικήσουμε. Καὶ ἐνίκησαμε.

» Ὁ Διάδοχος, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ἦταν μέσα εἰς τὴν ὁργάνωσίν μας, ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῆς ὁργανώσεως. Ἡ Πριγκίπισσα Φρειδερίκη καὶ ἡ Πριγκίπισσα Εἰρήνη ἔλαβαν τὰ πρῶτα ἀξιώματα εἰς τοὺς σχηματισμοὺς θηλέων τῆς Νεολαίας.

» Πολλὲς φορές ἐσκέφθηκα, γιὰ αὐτὴ ἡ ἀντίδρασις: Πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου ὑπῆρχαν χίλιες δυὸ ὁργανώσεις νέων, μὲ σκοποὺς ἡλιθίους καὶ πολλὰς φορές ἐπιζημίους. Καὶ ὅμως τότε κανένας ἀπὸ τὴν Κοινωνία δὲν σηκώθηκε νὰ ἀντιδράσῃ, κανένας δὲν ἐνωχλήθηκε. Καὶ ὅταν ἐδημιουργήθηκε μία ὁργάνωσις ποὺ συμβολίζει πίστιν εἰς τὸν Βασιλέα, πίστιν εἰς τὴν Πατρίδα, πίστιν εἰς τὰ ἰδανικὰ τῆς Οἰκογενείας καὶ τῆς Θρησκείας, πίστιν εἰς ὅτι μεγάλο καὶ ὠραῖο ἔχει ὁ Ἑλληνισμός, τότε γεννήθηκε ἀντίδρασις. Γιὰτί ἄραγε;

Οἱ ἀνόητοι, φόβοι καὶ ὁ τελικὸς θρίαμβος.

» Δύο λόγους εὗρήκα, τοὺς ὁποίους πρέπει καὶ σεῖς νὰ ξεύρετε. Ὁ πρῶτος ἦταν γιὰ τὴν, μέσα στοὺς πρωταρχικοὺς σκοποὺς καὶ τὰ ἰδανικὰ τῆς ὁργανώσεώς μας, εἶναι καὶ ἡ 4η Αὐγούστου, μὲ ὅλα ὅσα σημαίνει καὶ συμβολίζει αὐτὴ ἡ 4η Αὐγούστου, τὴν ὁποῖαν ἄνθρωποι μωροὶ καὶ ἀνόητοι ἐνόμισαν ὅτι θὰ μπορούσαν νὰ τὴν πνίξουν μέσα εἰς τὰ στήθη καὶ εἰς τὰ πλήθη τῆς νεότητος.

» Ὁ δεύτερος ἦταν ἕνας ἀβάσιμος φόβος τῶν γονέων, καταλλήλως καλλιεργηθεῖς, ὅτι μέσα εἰς τὴν ὁργάνωσιν θὰ ἔχαναν τὰ παιδιὰ ὠριμένης τάξεως τὸ ἀβροδαίτον καὶ τὴν ἀπαλότητά των, γιὰ τὴν βέβαια ἡ ὁργάνωσίς μας δὲν εἶναι ὁργάνωσις παιδιῶν κοιμωμένων, δὲν εἶναι ὁργάνωσις παιδιῶν ἀβούλων, ἀλλὰ παιδιῶν ἀγωνιστικῶν, μὲ τὸ ἦθος τοῦ ἀγωνιστοῦ, αἰσθανομένων καὶ ἐχόντων συνείδησιν τῆς ἀνάγκης τοῦ ἀγῶνος καὶ τῆς Νίκης.

» Τώρα όμως τους συνεπήραμεν όλους. Ἐσεῖς τὰ παιδιὰ συνεπήρατε τοὺς γονεῖς σας, ὅσοι ἐδίσταζαν, ἀλλὰ ποὺ δὲν διστάζουν πλέον καὶ ἔχουν πεποιθῆσιν. Καὶ ἡμεῖς οἱ διευθύνοντες τὸ Ἔθνος συνεπήραμε τὴν Κοινωνίαν ὁλόκληρον. Καὶ τώρα ἡ μαβιά στολὴ τοῦ φαλαγγίτου καὶ τῆς φαλαγγίτισσας, μὲ τὴν ἄσπρη γραβάτα καὶ τὸν διπλοπέλεκυ, στολίζει ὁλόκληρὴ τὴν Ἑλλάδα πέρα ὡς πέρα, καὶ οἱ σκαπανεῖς καὶ οἱ σκαπάνισσες πληθαίνουν σὰν μαβιά μανιτάρια.

» Ἀλλὰ δὲν φθάνει ὁ ἐνθουσιασμός, δὲν φθάνει ἡ νίκη. Γιὰ νὰ ὁλοκληρωθῇ αὕτῃ καὶ γιὰ νὰ σταθῇ στὸ ὕψος τῆς μεγάλης σας ἀποστολῆς, πρέπει νὰ αὐτοπειθαρχήσθε, πρέπει νὰ συνειδητοποιήσετε ὅλους καὶ ὅλες.

» Ἀποτεινόμενος σὲ σὰς τοὺς φαλαγγίτας—φοιτητὰς καὶ φαλαγγίτισσας—φοιτητρίδας τῶν ἀνωτάτων σχολῶν, ποὺ μέσα στὴν ὀργάνωσιν ἀποτελεῖτε τὸ πιὸ μορφωμένο στοιχεῖο καὶ οἱ ὅποιοι θὰ ἀντικαταστήσετε τοὺς σημερινοὺς διανοουμένους: ἐσᾶς ποὺ μιὰ μέρα θὰ γίνετε οἱ πνευματικοὶ ὁδηγοὶ τοῦ ἔθνους, θέλω νὰ σᾶς δώσω μερικὲς συμβουλές, γιὰ νὰ ἀποτελέσετε μιὰν ἡμέραν μιὰν ἀξίαν τοῦ ρόλου τῆς, πνευματικὴν ἡγεσίαν τοῦ ἔθνους.

» Θέλω νὰ εἰσθε πάντοτε χαρούμενοι, χαρούμενοι ἀκόμη καὶ μέσα στὴ δυστυχία, γιὰτὶ ἄνθρωποι ἀπαισιόδοξοι δὲν εἶναι Ἀγωνισταί. Νὰ ἔχετε ἐνθουσιασμό, φανατισμό καὶ πάθος, γιὰτὶ νεότης χωρὶς ἐνθουσιασμό, χωρὶς φανατισμό, χωρὶς πάθος, χωρὶς καὶ τρέλλα ἀκόμη γιὰ τὸν ἀγῶνα καὶ τὴν ἰδέαν, δὲν εἶναι νεότης. Εἶναι γῆρας καὶ μάλιστα γῆρας χωρὶς πείρα, δηλαδὴ τὸ χειρότερο γῆρας.

«Θέλω ὅμως ὁ ἐνθουσιασμός σας καὶ τὸ πάθος σας νὰ εἶναι συνειδητὰ καὶ πειθαρχημένα στὸν ἕνα μεγάλο σκοπὸ, ποὺ περιέχεται ὁλόκληρος μέσα σὲ δυὸ μόνον λέξεις: Στὸ σκοπὸ τῆς Ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος, σκοπὸ ποὺ περιλαμβάνει ὅλα τὰ ἰδιαιτέρητά μας. Ἐνθουσιασμός ναί, φανατισμός ναί, καὶ τρέλλα ἀκόμη ναί, ἀλλὰ γι' αὐτὸν τὸν σκοπόν».

Κατὰ τὴν πρώτην ἐναρκτήριον συνεδρίασιν τῆς Διασκέψεως τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων τῆς Ε.Ο.Ν., γενομένην τὴν 4ην Ἰανουαρίου 1939, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐξιστορεῖ τοὺς καταβληθέντας ἀγῶνας καὶ διαγράφει

**Βασιλεὺς! Πατρίς, Ὀρθοκεία!
Οἰκογένεια! Ἀναγέννησις
τῆς Ἑλλάδος! Καὶ καθ' ὅσον
τῆς 4ης Αὐγούστου, οἱ δεμε-
λιώδεις σκοποὶ τῆς Ἐθνικῆς
Ὀργάνωσης τῆς Νεολαίας.**

τοὺς Ἐθνικοὺς σκοποὺς ποὺ ἐπι-
διώκει ἡ ὀργάνωσις, τὰς θεμελιώ-
δεις βάσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων πρέ-
πει νὰ στηριχθῇ διὰ νὰ πραγμα-
τοποιήσῃ τὴν μεγάλην ἱστορικὴν
τῆς ἀποστολήν:

«Εἶναι περιττὸν νὰ σᾶς ἐξη-
γήσω ποιά σημασία ἔχει γιὰ τὴν ἐξέλιξιν καὶ τὸ μέλλον τῆς
Νεολαίας ἡ παρουσία τοῦ Διαδόχου καὶ τῶν Πριγκιπισσῶν τῆς
Βασιλικῆς Δυναστείας τῆς Ἑλλάδος μεταξύ σας.

» Βέβαια τὸ συνέδριο αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ περάσῃ χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀποτελέσματα γιὰ τὴν ὀργάνωσιν. Ἡ γνωριμία μεταξύ σας εἶναι μεγάλο πρᾶγμα, πρὶν σπουδαῖο ὅμως θὰ εἶναι τὸ ὅτι θὰ καταλήξετε ἐπάνω στὰ θέματα, ποὺ θὰ συζητήσετε, σὲ συμπεράσματα, ποὺ θὰ ἰσχύσουν γιὰ ὅλην τὴν ὀργάνωσιν.

» Γιὰ τοῦτο λόγοι, ὁσοδήποτε χαρμώσιμοι καὶ γεμάτοι ἐνθουσιασμό καὶ ἂν εἶναι, νομίζω ὅτι εἶναι περιττοί. Καὶ τὸ περισσότερο, ἐπάνω εἰς τὸ ὅποιον πρέπει νὰ καταγίνουν οἱ συζητηταί, θὰ εἶναι τὰ θέματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἔχωμεν νὰ ἐξετάσωμεν καὶ νὰ λάβωμεν ἀποφάσεις καὶ νὰ βγάλωμεν συμπεράσματα. Καὶ ἐγὼ ὁ ἴδιος σήμερον δὲν θ' ἀσχοληθῶ παρὰ στὸ νὰ σᾶς ἐκθέσω τὶς παρατηρήσεις μου, ποὺ ἐγγαλὰ ἀπὸ τὴν ἀνάμειξιν μου στὴν Νεολαία καὶ ἀπὸ τὴν πείρα ποὺ ἀπέκτησα ἀπὸ τὴν ἀνάμειξιν μου στὴν ὀργάνωσιν σας, καὶ, δόξα τῷ Θεῷ, ἔχω ἀναμιχθῇ ἄρκετὰ.

Πῶς ἐγεννήθη καὶ ἐδη- μιουργήθη ἡ Ὀργάνωσις.

» Καὶ τὸ πρῶτο ποὺ ἔχω νὰ σᾶς ἐξηγήσω, εἶναι τὸ πῶς γεννήθηκε καὶ πῶς προήλθεν ἡ ὀργάνωσις αὕτη. Γιὰτὶ ἔχει μεγάλην σημασίαν γιὰ κάθε πρᾶγμα τὸ πῶς γεννήθηκε, τὸ πῶς προήλθε.

» Κρατικὴ ἦταν ἡ πρώτη ἐμφάνισίς της καὶ νόμος τοῦ Κράτους τὴν ἴδρυσεν. Ὅμως ἀπὸ τὸν νόμον ἀπ' εὐθείας δὲν ἐπη-
δησε ἡ ὀργάνωσις. Ἐβράδυνε πολὺ μετὰ τὸν νόμον καὶ θυμᾶμαι ἀκόμη τὶς ἀνησυχίες τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου διὰ τὴν βραδύτητα αὕτη.

» Εἶχα ὅμως τὸ λόγο μου. Εἶχα σκεφθῇ ὅτι μιὰ τέτοια ὀργάνωσις ἔπρεπε κατ' ἀνάγκην νὰ εἶναι μαχητικὴ καὶ ἀγωνιστικὴ. Καὶ οἱ μαχητικὲς καὶ ἀγωνιστικὲς ὀργανώσεις ποὺ παρορνοῦν νὰ κυροῦνται μὲ νόμον, ἀλλὰ πρέπει νὰ βγαίνουν ἀπὸ τὰ μύχια τοῦ λαοῦ, ὅπως τὸ δένδρον τὸ μεγάλο καὶ ὑπερφύκνον βγαίνει ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς γῆς.

» Ἀφῆκα, λοιπόν, κατὰ μέρος τὸν νόμον καὶ ἀφῆκα νὰ δημιουργηθῇ μονάχη τῆς ἡ ὀργάνωσις, μὲ ὅλες τὶς ἀνωμαλίες ποὺ παρακολουθοῦν τὴν αὐτόματη ἀνάπτυξιν, μὲ ὅλες τὶς ἀταξίες καὶ διαφοροποιήσεις καὶ ὅλες τὶς ἀντιξοότητες, ποὺ παρουσιάζονται πάντοτε μέσα εἰς τὶς μεγάλες αὐθόρμητες κινήσεις. Εἶπα ὅτι ἦταν προτιμότερο νὰ τὰ πάρουμε ὅλα αὐτὰ εἰς βάρος μας, παρὰ νὰ χαλάσωμε τὴν γενικὴν ἀρχήν: Ὅτι ἡ Νεολαία, κάτω ἀπὸ τὴν προστασία βέβαια τοῦ Κράτους, πρέπει νὰ ξεπηδήσῃ μονάχη τῆς. Καὶ ἔτσι ξεπήδησε.

» Ἐχω καθήκον νὰ ἀναφέρω ὅτι εἰς τὰς Πάτρας καὶ τοὺς Γαργαλιάνους ἔγινε ἡ πρώτη ἐμφάνισίς της, ὕστερα στὰς Ἀθήνας καὶ κατόπιν στὶς ἄλλες πόλεις καὶ στὰ χωρία τῆς Ἑλλάδος. Ὅλες αὐτὲς οἱ ἐμφάνσεις ἔγιναν μὲ διαφορετικοὺς κανονισμοὺς,

μέ διαφορετική διαίρεσι, μέ διαφορετικούς βαθμοφόρους καί μέ διαφορετικούς έσωτερικούς οργανισμούς καί πολλές φορές μέ διαφορετικές στολές.

» Αυτό είχε κάμει βέβαια στην άρχή μιὰ έντύπωσι άταξίας, αλλά πραγματικά δέν ήτανε άταξία, γιατί, μέσα σ' αυτούς που έκαμαν τις έμφανίσεις αυτές, ή αυτή ψυχή έθέρμαινε παντού τά κορμιά των, τά Έλληνόπουλα καί τις Έλληνοπούλες, καί αυτές οί φαινομενικές άνωμαλίες ήτανε άποτέλεσμα του «παρτικουλαρισμού» που έχομεν οί Έλληνες μέσα μας.

» Σιγά-σιγά όμως εξαφανισθήκανε μόνες των καί αυτές οί διαφορές καί οί άνωμαλίες καί έγινε ή όργάνωσις όμοιόμορφο σύνολο στις άρχές του έτους αυτού.

Ο άγών καί ή δύναμις της κατακτήσεως.

» Για νά γίνη όμως αυτό τό πράγμα, μέσα σέ μύριες άντιδράσεις, έχρειάζετο όχι μονάχα ή άγωνιστική πρόθεσις, αλλά καί ένα άγωνιστικό καί μαχητικό πρόσωπον, που νά διευθύνη την όλην κίνησιν των νέων. Καί τόν νέον αυτόν, παρ' όλην την μετριοφροσύνην του—ήμπορώ νά τόν όνομάσω—τόν βρήκα στό πρόσωπο του κ. Άλ. Κανελλοπούλου. Νά μή νομίζετε ότι ό άγώνας δέν ήτανε επικίνδυνος: Έπαιζετο ή τύχη της Νεολαίας καί ό κ. Κανελλόπουλος έπαιζε φυσικά καί τό πρόσωπό του καί έγώ τό δικό μου.

» Από αυτά, που σās είπα, καταλαβαίνετε ότι άποφασίσαμε όλοι μας νά πάμε στόν άγώνα της κατακτήσεως της θέσεως της Νεολαίας μέσα στην Κοινωνία, μή θέλοντας νά έχωμεν ούτε τά σύμβολα ούτε την δύναμι του Κράτους καί παλαιώντας μέ την ίδια την δύναμή μας μονάχα. Καί έπετύχαμε.

» Έπετύχαμε γιατί παρουσιάσθηκαν καί άλλα πρόσωπα, πρώτης τάξεως άγωνιστικά πρόσωπα, καί νέοι καί νέες καί άνδρες καί γυναίκες, καί στας Άθήνας καί στις έπαρχίες, που άγωνίσθηκαν από την άρχήν μέ όλες τις άντιδράσεις καί διακινδυνεύοντας πολλοί από αυτούς καί αυτές τις θέσεις που κατείχαν.

» Καί άποτελέσθηκε άπ' αυτούς τό στέλεχος, γιατί τό στέλεχος φυσικά άποτελείται από εκείνους που άγωνίζονται έντατικώτερα. Αυτό ήτανε ή πρώτη όρμή.

» Ωστε έξηγούμεθα τώρα: Τη στιγμή αυτή, που ή άντίδρασις έλειψε πλέον κατά μεγάλο μέρος, τώρα που επί κεφαλής της όργάνωσεως στέκεται ό Γενικός Άρχηγός αυτής, ή Α.Β.Υ. ό Διάδοχος, τώρα που έγώ ό ίδιος έπήρα στό χέρι μου τό Υπουργείο της Παιδείας, τώρα μπαίνει στόν άγώνα τό Κράτος μέ όλο του τό κύρος καί την δύναμίν του. Δηλαδή σέ κείνο που μόνη της ή όργάνωσις, μέ τά ίδια της τά μέσα, έκέρδισε, τώρα σ' αυτό θά την βοηθήση τό Κράτος νά τό άποτελειώση.

» Καί ή άντίδρασις στό έξής δέν θά άντιμετωπίζη διόλου μόνον την έθνικήν όργάνωσι της Νεολαίας, αλλά καί τό Κράτος. Αυτό είναι ή γενική ιδέα που δέν συζητείται, αλλά ύπάρχει καί επάνω σ' αυτήν θά πρέπη νά προσαρμολοθουν οί σκέψεις καί οί συζητήσεις που θά κάνετε έδω.

Οί θεμελιώδεις σκοποί.

» Τώρα τό δεύτερο δεδομένο είναι οί σκοποί της όργάνωσεως: Ποιοι είναι οί σκοποί; Βασιλεύς! Πατρίς! Θρησκεία! Οίκογένεια! Άναγέννησις της Έλλάδος, καί καθεστώς της 4ης Αυγούστου.

» Αυτό τό τελευταίο, καθεστώς της 4ης Αυγούστου, σās τό τονίζω, γιατί είναι ή ασφάλεια, ή άγρυπνη φρούρησις των άλλων που προανέφερα. Όταν δέν τό είχαμε αυτό, όταν δέν είχαμε τό καθεστώς της 4ης Αυγούστου, είδαμε που είχανε πέσει καί Βασιλεία καί Θρησκεία καί Πατρίς καί Οίκογένεια καί τά πάντα.

» Τό καθεστώς, λοιπόν, αυτό έχει πρώτό του καί κύριο προορισμό νά περιφρουρήση την ύπαρξιν καί την επικράτησιν εκείνων, που σās προανέφερα. Γι' αυτό είναι καί άπó τους κυριωτέρους σκοπούς της Όργάνωσεως καί γι' αυτό διαπαιδευγείται ή νεότης μέ αυτό τό ιδεώδες.

» Καί έχομεν τό δικαίωμα νά την διαπαιδαγωγήσωμεν την νεολαίαν κατ' αυτόν τόν τρόπον; Βεβαίωτατα. Γιατί άν δέν τό κάμωμεν ήμεις αυτό, θά τό κάμουν άλλοι για τους σκοπούς τους.

» Θυμάσθε έδω καί λίγα χρόνια τί γινότανε μέ τις διάφορες όργάνωσεις νεολαίας. Είχαμε κομμουνιστική νεολαία, είχαμε του Α κόμματος, του Β κόμματος, του Γ κόμματος, της Δ κομματικής ένώσεως καί δέν θυμάμαι πόσες.

» Τώρα τά σβύσαμε αυτά όλα καί έχομε μιὰ καί μόνο Νεολαία, την Έθνικήν Νεολαία. Άλλ' αυτή την Έθνικήν Νεολαία δέν ήμπορούμε νά την αφήσουμε χωρίς περιεχόμενο, νά ζή μέσα σ' ένα πλήρη άδιαφορισμό δι' ό,τι συμβαίνει γύρω της. Γιατί, άν τό Κράτος κάμει αυτό τό πράγμα, τότε θά έλθουν οί πρώτοι ή οί δεύτεροι, που δέν θά είναι άδιάφοροι, καί θά την προπαγανδίσουν καί θά την παρασύρουν.

» Δεύτερον, γιατί τό Κράτος έχει άναμφισβήτητον δικαίωμα νά διαπαιδαγωγήση την Νεολαίαν προς τους σκοπούς του. Άν δέ τό προηγούμενον από ήμās Κράτος είχεν αφήσει την διαπαιδαγωγήσι της Νεολαίας σέ χίλιες δυό ομάδες ιδιωτικές, τοúτο γινότανε τότε, διότι τό Κράτος εκείνο ήτανε κλωτσοσκοῦφι. Σήμερα τό Κράτος δέν είναι κλωτσοσκοῦφι καί τά δικαιώματά του τά παίρνει στα χέρια του καί τά έξασκεί.

Ἡ θέσις τῆς Νεολαίας ὡς συνόλου.

» Αὐτοὶ εἶναι οἱ σκοποὶ. Ἐπάνω σ' αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς δὲν ἔχετε ἀνάγκη νὰ συζητήσετε.

» Ἐνα ἄλλο, πού πρέπει ἐπίσης νὰ προσέξετε, εἶναι τοῦτο: Ποιὰ εἶναι ἡ θέσις τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως τῆς Νεολαίας ὡς συνόλου.

» Ἡ θέσις σας αὐτὴ ἔχει δύο ὅψεις: Ἡ πρώτη εἶναι ἐπιβοηθητικὴ καὶ ἡ ἄλλη εἶναι αὐτοτελής. Ἡ ἐπιβοηθητικὴ θέσις τῆς εἶναι ὅτι πρέπει νὰ βοηθῇ τίς προσπάθειες τῆς Ἐκκλησίας, τοῦ Σχολείου, τῆς Οἰκογενείας καὶ ὅλων τῶν ὁργανώσεων πού ἔχουν σκοποὺς ἐθνικοὺς καὶ ἐθνικὰ ἰδεώδη. Ἡ αὐτοτελής θέσις τῆς εἶναι τὸ ὅτι ἀποτελεῖ ἓνα ἰδιαίτερον ἐνιαῖον σύνολον, πού ἔχει, νὰ ποῦμε, τοὺς ἰδιαιτέρους του συνολικοὺς σκοποὺς καὶ τὴν συνολικὴν του ἐπίδρασι στὴν Κοινωνία γενικά.

» Γιατί, νὰ μὴ μᾶς φεύγῃ ἀπὸ τὸ νοῦ ὅτι ἡ Νεολαία περιλαμβάνει καὶ ὅλας τὰς μυριάδας τῶν παιδιῶν, πού ἀγωνίζονται τὸν ἀγῶνα τοῦ βίου ὡς ἐργάτες, ἐργάτριες στὶς πόλεις καὶ στὰ χωριά, τὰ ἀπειράριθμα παιδιὰ τῶν ἀγροτῶν. Λοιπόν, ἀποτελεῖ ἓνα σύμπλεγμα αὐτοτελές, αὐθόπαρκτον. Οὕτε ἐπάνω σ' αὐτὸ ἔμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ συζήτης.

» Καὶ μένει τώρα νὰ ἐξετάσουμε πῶς θὰ ἐκτελέσῃ τὸ ἔργο τῆς. Αὐτὸ εἶναι τὸ γενικὸ θέμα, πού θὰ περιλάβῃ ὅλα τὰ ἀντικείμενα καὶ πάνω στὸ ὁποῖον θὰ εἰσφέρετε ἐδῶ τὴν πειρὰν σας.

» Τὰ στοιχεῖα, μὲ τὰ ὁποῖα ἔχουμε νὰ κάμουμε, εἶναι πρῶτα ἡ Θρησκεία ἀντιπροσωπευμένη ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν. Ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας εἶναι ὁργάνωσις Χριστιανικὴ, γιατί αὐτὴ εἶναι ἡ θρησκεία, μὲ τὴν ὁποίαν τὸ Ἔθνος μας εἶναι ἀπὸ αἰῶνων στενωτάτα συνυφασμένο. Αὐτὸ δὲν συζητεῖται. Τοῦτο δὲ καθόλου δὲν σημαίνει ὅτι δὲν σεβόμασθε τὰς πεποιθήσεις τοῦ καθενὸς ἄλλου. Ἀλλὰ θέλομεν νὰ ποῦμε ὅτι ἡ ὁργάνωσίς μας εἶναι χριστιανικὴ καὶ περιλαμβάνει πρῶτα τὸ ὀρθόδοξο δόγμα, τὸ ὁποῖον κυριαρχεῖ εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ κατόπιν ὅλα τὰ δόγματα τοῦ Χριστιανισμοῦ. Ὡστε ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα δὲν νομίζω ὅτι ἔχετε τίποτε ἄλλο νὰ συζητήσετε, παρὰ μονάχα τὸ πῶς θὰ ἀποφευχθῇ μὲ ἐπιμέλεια, ἐπιμελέστατα, κάθε ἐνέργεια πού ἔμπορεῖ νὰ θίξῃ τὰς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τῶν ὑπηκόων τῆς Χώρας αὐτῆς, πού δὲν εἶναι χριστιανοί.

» Ἐπάνω σ' αὐτὸ τὸ θέμα ἤθελα νὰ σᾶς πῶ ὅτι τὰ μέλη τῆς νεολαίας, πού ἤθελον γίνεῖ ποτὲ αἰτίαν νὰ θιγῶν αἱ θρησκευτικαὶ πεποιθήσεις ἄλλου, δὲν θὰ τὰ θεωρήσω πλέον ὡς ἀνήκοντα εἰς τὴν νεολαίαν. Ὁ σεβασμὸς στὶς θρησκευτικὰς πεποιθήσεις τῶν μὴ χριστιανῶν πρέπει νὰ εἶναι ἀπόλυτος.

» Ἐννοεῖται, καὶ σ' αὐτὸ πού θὰ σᾶς πῶ θέλω νὰ προκαλέσω ὁλόκληρον τὴν προσοχήν σας, ὅτι ἂν ὑπάρχουν γονεῖς ὄχι χριστιανοί, ἀλλὰ πού θέλουν μὲ ὅλην τους τὴν ψυχὴν τὰ

παιδιὰ τους νὰ ἔμπουν εἰς τὴν ὁργάνωσι μὲ πλήρη ἐπίγνωσι ὅτι πρόκειται περὶ ὁργανώσεως καθαρὰ χριστιανικῆς, καὶ τὰ παιδιὰ τους τὸ θέλουν ἐπίσης, ἐμεῖς μὲ εὐμένειαν θὰ ἐξετάσουμε τὴν ἐπιθυμίαν τῶν αὐτῶν, ἀφοῦ πρῶτα βεβαιωθῶμε ἀπολύτως, ἐξετάζοντες κάθε περιστατικὸ χωριστά, ὅτι καμμία πῆσις ἀπὸ κανένα, οὔτε ἡ ἐλαχίστη, δὲν ἐξασκήθηκε, οὔτε στοὺς γονεῖς οὔτε στὰ παιδιὰ.

» Καὶ αὐτὸ εἶναι ἐπίσης θέμα πού μπορεῖτε νὰ συζητήσετε, μὲ πολλὴ ὅμως προσοχὴ καὶ πάντα ἡ ἐφαρμογὴ του μόνο στὸ μέλλον ἔμπορεῖ νὰ γίνῃ.

Ἡ στενὴ συνεργασία Ἐκκλησίας καὶ Νεολαίας.

» Κατὰ τὰ ἄλλα, ἡ Ἐθνικὴ ὁργάνωσις τῶν Νέων μὲ τὸ παράδειγμα, πού θὰ δίδῃ, τῆς ἀγάπης καὶ ὑπακοῆς στὴν Ἐκκλησίαν μας, καθὼς καὶ μὲ τὸ νὰ μετέχῃ στὶς θρησκευτικὰς τελετὰς, ὅσο εἶναι δυνατόν, μὲ τὸ νὰ δείχνῃ πάντοτε τὸν σεβασμὸ τὸν ἀπόλυτο στὴν χριστιανικὴν θρησκείαν, θὰ βοηθῇ μὲ αὐτὸν τὸν τρόπον στὴν ἐκπλήρωσι τοῦ κυρίου αὐτοῦ σκοποῦ.

» Εὐτυχῶς μὲ τὴν Ἐκκλησίαν μας τὴν ὀρθόδοξον δὲν ἤρθαμε ποτὲ σὲ διενέξεις καὶ ἡ ἀντίδρασις πού παρουσιάσθηκε ἀλλοχού μέσα στὴν Κοινωνία, δὲν παρουσιάσθηκε ποτὲ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας. Ἡμπορῶ νὰ πῶ ὅτι ἡ Ἐκκλησία μας ἦταν πάντοτε ἐνθουσιώδης βοηθός.

» Καὶ τὰ ἐκπαιδευτικὰ ἱδρύματα τῆς Καθολικῆς Ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα τελευταῖα, ἀφ' ὅτου παρέλαβα τὸ Ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας, ἔδειξαν μεγάλην προθυμίαν νὰ βοηθήσουν τὴν ἀνάπτυξιν τῆς ὁργανώσεως καὶ νὰ παροτρύνουν τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων νὰ μετᾶσχουν σ' αὐτὴν.

» Ἐπίσης ἱδρύματα ἐκπαιδευτικὰ καὶ ἀνάλογα διαμαρτυρομένων μᾶς ἐβοήθησαν. Τελευταῖα ἡ Χριστιανικὴ Ἀδελφότης Νέων, ἡ Χ.Α.Ν., ἤλθεν ἀμέσως πρόθυμος βοηθός καὶ ἐτέθη κατὰ τρόπον ἀπόλυτο στὴν διάθεσι τῆς ὁργανώσεως τῆς Νεολαίας. Καὶ αὐτὸ τὸ τελευταῖο, παρακαλῶ τὸν Περιφερειακὸ Διοικητὴ τῆς Θεσσαλονίκης, νὰ τὸ ἔχῃ ὑπ' ὄψει του, διότι εἰδικὰ τὸν ἐνδιαφέρει.

Τὸ Σχολεῖον ὡς ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τῆς Νεολαίας.

» Τὸ σχολεῖον; Τὸ σχολεῖον στὰς ἀρχὰς ἦταν διστακτικόν. Μονάχα τὸ δημοτικὸν σχολεῖον προσήλθε μὲ μεγάλο, μὲ ὑπέροχον ἐνθουσιασμό. Τὰ μέσης τάξεως σχολεῖα στὰς ἀρχὰς ἐδίστασαν νὰ μᾶς βοηθήσουν. Κάμποσα πρόσωπα ἐκλεκτά, πού ἀνήκουν στὴ Μέση Ἐκπαίδευσιν, παρουσιάσθηκαν ὡς ἀγωνιστικὰ στοιχεῖα

πού έγιναν μάλιστα και στελέχη. Ο λόγος, τὸν ὁποῖον ὀφείλεται αὐτό, ἦτανε ὅτι οἱ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας εἶχαν στήν ἀρχὴν δυσπιστίαν, πού μὲ τὸν καιρὸ μεταστράφηκε ἐντέλως, ἀλλὰ ὁ τόνος εἶχε δοθῇ.

» Ἀλλὰ καὶ σεῖς ἡ Νεολαία σιγά-σιγά, καὶ χωρὶς καμμιὰ ἀπειλὴ ἢ βία, καὶ μονάχα μὲ τὴν πειθῶ, καταρθώσατε νὰ κατακτήσετε καὶ νὰ παρασύρετε καὶ τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου, καὶ καθηγητὰς καὶ καθηγήτριας καὶ παιδιὰ.

» Τελευταῖα μάλιστα ἡ προσέλευσις εἶναι τόσον ὀρμητικὴ, πού δὲν ἐπαρκεῖ ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις νὰ ἐνδύσῃ τὰ παιδιὰ.

» Ἕνας ἄλλος λόγος, γιὰ τὸν ὁποῖον τὸ σχολεῖο ἦτανε διστακτικόν, ἦτανε ὅτι μερικοὶ ἀπὸ τοὺς διδασκάλους ἐφοβοῦντο μήπως τὰ παιδιὰ φύγουν τάχα ἀπὸ τὰ χέρια τοὺς καὶ ἐπαναστατήσουν κατὰ τοῦ διδασκάλου καὶ τοῦ Σχολείου.

» Αὐτὸς ὁ δισταγμὸς ἦτανε μιά φυσικὴ ἀνησυχία μπροστὰ στὸ καινούργιο πρᾶγμα, στὸ ἄγνωστο, ἀκόμα, πού ἔσβυσε μόνη τῆς ἀπὸ τὴν ἀλήθειαν τῶν πραγμάτων. Οἱ περισσότεροι καὶ καλλίτεροι ἀπὸ τοὺς ἐκπαιδευτικούς λειτουργοὺς, ἅμα ἐπείσθησαν, συνέτειναν μόνοι τοὺς, καὶ χωρὶς καμμιάν ἀνωτέραν προσταγὴν, νὰ λείψῃ ἀπὸ ὅλους τὸ αἶσθημα αὐτὸ τοῦ δισταγμοῦ.

» Εἰς τὴν ἐξάλειψιν ὅμως αὐτὴ ἐβοήθησε πολὺ καὶ αὐτὴ ἡ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας, τὰ πρόσωπα δηλαδὴ πού διευθύνουν τὰ διαφορὰ τμήματα αὐτῆς, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν προσωπικὴν τὸν ἐπαφὴν μὲ τοὺς διευθυντὰς καὶ τὰς διευθυντριάς τῶν σχολείων κατάρθωσαν νὰ τοὺς πείσουν ὅτι, ὅχι μονάχα δὲν τρέχει κανένα κίνδυνον τὸ σχολεῖο, ἀλλὰ ὅτι ἔχει καὶ τὴν ἀπόλυτη ἀνάγκη τῆς Ἐθνικῆς Ὁργάνωσεως τῆς Νεολαίας, ὅτι ἡ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας εἶναι τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τοῦ Σχολείου.

» Ἕνα ἀπὸ τὰ πειστικώτερα ἐπιχειρήματα σὰς τὸ ἀναφέρω: Τί θὰ γίνουν τὰ παιδιὰ, ἅμα τελειώσουν τὰ μαθήματα τῆς μιᾶς ἡμέρας μέχρι πού ν' ἀρχίσουν τὰ μαθήματα τῆς ἄλλης ἡμέρας; Τὰ παιδιὰ τῶν γυμνασίων τὰ περισσότερα ἐπῆγαιναν στὰ καφφενεῖα, στὰ καταγῶγια τῶν πόλεων, σὲ συντροφίᾳς ἄθλιες καὶ παρεδίδοντο στήν προπαγάνδα τοῦ κομμουνισμοῦ. Δύσκολα μπορούσαν νὰ τὰ παρακολουθήσουν οἱ γονεῖς τῶν. Οὕτε ἦτανε δυνατόν νὰ τὰ παρακολουθήσουν οἱ διδάσκαλοι.

» Δὲν εἶναι ἀλήθεια αὐτό; Ποιὸς πατέρας ἤμπορούσε νὰ εἶναι βέβαιος πού βρισκότανε τὸ παιδί του καὶ τί ἔκανε;

» Αὐτὰ τὰ παιδιὰ τὰ συγκέντρωσε τώρα ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας καὶ, μὲ τὴν διαπαιδαγώγησιν πού τοὺς κάμνει, διατηροῦν τὰ παιδιὰ καὶ ἐκεῖνα πού τοὺς ἐδίδαξαν οἱ καθηγηταὶ τοὺς καὶ ταυτόχρονα ἀναπτύσσουν τίς δημοκρατικὰς τοὺς δυνάμεις καὶ τίς ἄλλες ἀρετὰς τοὺς καὶ ἰδιότητες πού ἔχουν.

» Τὸ σχολεῖον πρέπει νὰ εὐγνωμονῇ γι' αὐτὸ τὴν ὀργάνωσιν.

» Ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος πρέπει νὰ μὴ μᾶς φεύγῃ ἀπὸ τὸν νοῦν ὅτι τὰ σχολεῖα τῆς Μέσης καὶ Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως περιλαμβάνουν μέρος μόνον, καὶ ὄχι μεγάλο, τῆς Νεολαίας.

Τὰ παιδιὰ τῶν ἀγροτῶν καὶ τῶν ἐργατῶν.

» Τὰ παιδιὰ τῶν περισσοτέρων ἀγροτῶν καὶ ἐργατῶν καὶ τῶν οἰκογενειῶν πού πένονται, ἅμα τελειώσουν τὸ δημοτικὸν σχολεῖον, μπαίνουν σὲ ἐργασίᾳς ἢ στὰ χωράφια τῶν ἢ στὰ ἐργοστάσια ἢ σὲ ἄλλου εἶδους ἀσχολίες. Καὶ εἶναι πολλές μυριάδες αὐτὰ τὰ παιδιὰ, ἐπάνω εἰς τὰ ὁποῖα τὸ σχολεῖον δὲν ἔχει καμμιὰ ἐπίδρασι.

» Ἐ, λοιπόν, αὐτὰ τὰ παιδιὰ τὰ ἐπῆρε εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἡ Ἐθνικῆς Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας, προσήλθον μόνά τους τὰ περισσότερα καὶ μὲ τὸν μεγαλύτερον ἐνθουσιασμόν. Γιὰ τοῦτο πολλὰ ἐργοστάσια ὠργάνωσαν τμήματα ἐσωτερικὰ τῆς Νεολαίας καὶ φροντίζουν μὲ ἐπιμέλεια γι' αὐτά. Ἀφίνω δὲ τὰ χωριά τῆς Ἑλλάδος πού εἶναι γεμάτα. Λοιπόν, ἡ Ὁργάνωσις ἀντικαθιστᾷ τὸ σχολεῖον ἐκεῖ ὅπου αὐτὸ κατ' ἀνάγκην ἀπουσιάζει.

» Μία ἄλλη δυσχέρεια παρουσιάσθηκε εἰδικώτερα ἀνάμεσα στὰ κορίτσια. Ἐπειδὴ ἡ Ὁργάνωσις περιέλαβε καὶ τὰ ἐργαζόμενα παιδιὰ καὶ τίς ἐργαζόμενες νέες, παρουσιάσθηκε σὲ μερικοὺς κύκλους τῆς Κοινωνίας μας μιὰ κάποιαν, ἃς ποῦμε, ἀριστοκρατικὴ ἀντίδρασις, πού συνίστατο στὸ φόβο μὴ διαφθοροῦν τὰ παιδιὰ τοὺς ἀπὸ τὸν συγχρωτισμὸ αὐτὸ μὲ παιδιὰ-ἐργάτες καὶ ἐργάτριες.

» Εὐτυχῶς καὶ αὐτὴ ἡ ἀντίδρασις ἔλειψε. Πρῶτα μὲν μιὰ γενικὴ ἀρχὴ τῆς Ὁργανώσεώς μας εἶναι πὼς ὅλα τὰ μέλη τῆς Ὁργανώσεως, ἀνεξάρτητα ἀπὸ κοιωνικὴ θέσι, ἀνεξάρτητα ἀπὸ καταγωγὴ, ἀνεξάρτητα ἀπὸ πλοῦτο καὶ ἀνεξάρτητα ἀπὸ μόρφωσι, ὅλα τὰ μέλη, εἶναι ἴσα μεταξὺ τοὺς καὶ ἴσα ἀπέναντι τοῦ ἔθνους μας, χωρὶς νὰ διαφέρουν σὲ τίποτε ἄλλο παρά μονάχα κατὰ τίς ἱκανότητές καὶ τίς ἀρετὰς πού θὰ δείξουν καὶ κατὰ τίς ὑπηρεσίες πού θὰ προσφέρουν. Ἀνεξάρτητα, λοιπόν, ἐπαναλαμβάνω, ἀπὸ τὸν σκοπὸν αὐτόν, δὲν ἦτανε καὶ κανένας ἀπολύτως κίνδυνος διαφθορᾶς ἀπὸ τὸν συγχρωτισμὸ αὐτόν. Δὲν ἐπέφερε κανένα κίνδυνο ὁ συγχρωτισμὸς μὲ τὰ παιδιὰ τῶν ἐργατῶν καὶ μὲ τὰ ἐργαζόμενα κορίτσια. Ἦμπορῶ νὰ προσθέσω μάλιστα, ὅτι τὰ παιδιὰ αὐτὰ πολλές φορές εἶναι πρότυπα ἀγνότητος καὶ καθαρότητος ψυχῆς καὶ πρότυπα ἀρετῆς καὶ ἡθους καὶ νὰ μὴ λησμονοῦμε ποτὲ ἕνα πρᾶγμα: ὅτι δὲν εἶναι τίποτε πού νὰ ἐξευγενίσῃ τὸν ἄνθρωπο περισσότερο ἀπὸ τὴν ἐργασία, ἀπὸ τὴν πάλιν εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

» Λοιπόν, καὶ ἀπὸ τὴν ἀποψιν αὐτὴν ἐπῆγαμε καλὰ καὶ σιγά-σιγά ἀναγνωρίσθηκε καὶ εἰς αὐτὸ τὸ πρᾶγμα πὼς ἔχουμε δίκην. Τώρα βέβαια τὰ σχολεῖα, ἀπὸ τὴν ἰδιότυπο φύσιν πού

τοδρόμων, νά αποπερατωθῶν αἱ ἡμιτελεῖς ὁδοί, νά ἐκτελεσθῶν καὶ δευτερευούσης σημασίας ὁδικὰ ἔργα εἰς τὰς περιφέρειας, αἵτινες στεροῦνται στοιχειωδῶν μέσων συγκοινωνίας καὶ νά διατεθῶν ὠρισμένα ποσὰ διὰ τὴν τεχνικὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν κατασκευαζομένων διὰ προσωπικῆς ἐργασίας ὁδῶν.

17 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Τὸ Ὑπουργεῖον Συγκοινωνίας ὠργάνωσεν εἰδικὴν ὑπηρεσίαν ἐντὸς τῆς ταχείας ἀμαξοστοιχίας τοῦ Σεμπλὸν διὰ τὴν ἐπίδοσιν τηλεγραφημάτων ὑπὸ τῶν ἐπιβατῶν.

18 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Δι' εἰδικοῦ Νόμου ἐθεσπίσθη ἡ χορήγησις ἀνά τριετίαν ἐπιδόματος εὐδοκίμου ὑπηρεσίας διὰ τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ἰσοδυναμοῦντος πρὸς τὸ ἐν τρίτον τῆς διαφορᾶς τοῦ μισθοῦ τῶν ἀπὸ τὸν μισθὸν τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ.

21 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως τὰ ἐγκαίνια τῆς Πανελληνίου Καλλιτεχνικῆς Ἐκθέσεως εἰς τὸ Ζάππειον, ὁργανωθείσης τῇ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Κράτους, ἵνα συναγάγῃ ἐπὶ τὸ αὐτὸ τὰ ἔργα τῆς ἐτησίως παραγωγῆς τῶν καλλιτεχνῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ δημιουργήσῃ τὴν ἀπ' εὐθείας ἐπαφὴν αὐτῶν μὲ τὸ Κοινὸν πρὸς ἀνάπτυξιν τῶν καλλιτεχνικῶν διαθέσεων.

22 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης ἡ πρότασις περὶ ἀνεγέρσεως δικαστικοῦ μεγάρου εἰς τὴν Μακεδονικὴν Πρωτεύουσιν, ὅπως στεγασθῶν εἰς ἐν καὶ τὸ αὐτὸ κτίριον ὅλαι αἱ δικαστικαὶ ὑπηρεσίαι τῆς Θεσσαλονίκης.

—Διὰ διατάγματος ἰδρύνονται δημόσια γενικὰ νοσοκομεῖα εἰς Κέρκυραν, Καλάμας καὶ Πάτρας καὶ νοσοκομεῖον σανατόριον εἰς Λάρισαν πρὸς νοσηλείαν τῶν φυματικῶν.

24 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Δι' ἀναγκαστικοῦ Νόμου παρεσχέθη ἡ ἐγγυήσις τοῦ Κράτους διὰ τὴν χορήγησιν δανείων ἐκ μέρους ἀνεγνωρισμένης Τραπεζῆς ἡ ἐτέρου οἰκονομικοῦ ὁργανισμοῦ εἰς τοὺς πυροπαθεῖς κατοίκους τῆς Ἐδέσσης, πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς οἰκιακῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς αὐτῶν στέγης, κατὰστραφείσης ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει συνεπείᾳ πυρκαϊᾶς.

—Ὑπεγράφη συμπληρωματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας διὰ τοὺς ἐργάτας κατεργασίας ξύλων τῶν περιφερειῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς.

— Προεκκλήθη δημοπρασία ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Συγκοινωνίας διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὁδοποιητικῶν ἔργων ἀνά τὰς διαφόρους περιφέρειας τοῦ Κράτους, βάσει τοῦ κατάρτισθέντος προγράμματος.

25 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια καὶ ἡ πρώτη ἐκπομπή τοῦ ἀνεγερθέντος Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Ἀθηνῶν διὰ διαγγέλματος τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῆς Ἑθνικῆς Παλιγγενεσίας.

—Ἐνετάθησαν αἱ προσπάθειαι τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας διὰ τὴν αὐξησιν τῆς μελισσοκομίας, διατεθεισῶν, μετὰ τῶν ἄλλων μέτρων, ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς, 12.500 κυψελῶν τελειοτάτου συστήματος εἰς τὰς περιφέρειας Χανίων, Ἡρακλείου, Κορίνθου, Πατρῶν, Λαμίας, Θεσσαλονίκης καὶ Πειραιῶς. Ἐπίσης ἡγοράσθησαν καὶ διανεμήθησαν μετὰ τῶν μελισσοκόμων 5.000 χιλιόγραμμα τεχνητῶν κηρυθρῶν.

26 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Ἐτέθησαν εἰς λειτουργίαν δύο νέα Τηλεφωνικὰ Κέντρα τῆς Πρωτεύουσας.

—Ἐγένοντο ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως τὰ ἐγκαίνια ὅλων τῶν δημιουργηθέντων ἐν Ἀθήναις Κέντρων Παιδικῆς Χαρᾶς.

—Ἀπεπερατώθη τὸ δημοτικὸν νοσοκομεῖον Τρικκάλων καὶ ἀνηγέρθη περίπτερον διὰ τοὺς φυματικούς.

27 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ ἀποξήρανσις τοῦ ἔλους τοῦ Λιτοχώρου, τοῦ διήκοντος ἀπὸ Κατερίνης μέχρι Πλαταμῶνος καὶ κατακλύζοντος ὁλόκληρον τὴν παραλιακὴν ζώνην τῆς περιφέρειας μὲ κώνωπας φορεῖς τῶν ἐλωδῶν πυρετῶν.

—Ἀνασυνεστήθη ἡ Παλαιὰ «Φιλοδασικὴ Ἐνωσις» διὰ τὴν εὐρυθμοτέραν καὶ συστηματικωτέραν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων τῆς ἀναδασώσεως τῆς Χώρας.

—Ἀνετέθη διὰ δημοπρασίας εἰς τεχνικὴν Ἑταιρίαν ἡ ἐκτέλεσις τεχνικῶν ἔργων κατὰ μῆκος τῆς κοίτης τοῦ Πηνειοῦ τῆς Ἡλείας διὰ τὴν προστασίαν μεγάλων ἐκτάσεων γῆς ἐκ τῶν πλημμυρῶν τοῦ ποταμοῦ, τῆς συνολικῆς δαπάνης προϋπολογισθείσης εἰς 17 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

—Ἦρχισαν αἱ ἐργασίαι τοῦ δευτέρου μέρους τῶν ἀποστραγγιστικῶν ἔργων εἰς Μοσχοχώριον τῆς Λαμίας, διὰ τὴν ἀποκάλυψιν ὑπερχιλίων στρεμμάτων καλλιεργησίμων γαιῶν.

—Δι' εἰδικοῦ νόμου προεβλέφθη ἐπιχορήγησις μέχρις

25% διὰ τὴν ἀγορὰν ἀντλητικῶν μηχανῶν ἀπ' εὐθείας εἰς τοὺς προοδευτικοὺς γεωργοὺς.

— Ἐνεκρίθη ἡ σύστασις πειραματικῶν ἀγρῶν εἰς Χανία, Ἡλείαν, Ἄρταν, Φλώριναν, Ἡράκλειον Κρήτης, Ἀττικοβοιωτίαν, Χαλκιδικήν, Κέρκυραν, Λάρισαν, Τρίκκαλα, Καβάλλαν, Αἰτωλοακαρνανίαν, Λασιθίον, Κιλίκις, Φθιωτιδοφωκίδα κλπ., διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ πολυτίμου φυτοῦ τῆς σόγιας. Ἐπίσης ἀπεφασίσθη ἡ ἐνίσχυσις τῆς ροδοκαλλιέργειας πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς παραγωγῆς ροδελαίου.

— Ἦρχισε τὰς ἐργασίας τῆς ἡ συσταθεῖσα εἰδικῆ ἐπιτροπὴ διὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν παραπόνων τῶν γεωργικῶν περιφερειῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀπηγορεύθη ἡ καπνοκαλλιέργεια.

— Συνεστήθη ἡ ἴδρυσις προτύπων ποτιστικῶν ἀγρῶν καλλιέργειας αἵτου εἰς τὰς περιφέρειας τῆς Πελοποννήσου καὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου καὶ Ἰονίου πελάγους.

— Συνεχίζονται ἱκανοποιητικῶς αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀεροδρομίου Ἡρακλείου, διὰ τὴν ἐγκαινίαν ἀεροπορικῆς γραμμῆς μετὰξὺ Ἀθηνῶν—Ἀλεξανδρείας.

28 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Τὸ Ὑφυπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐν τῇ Κυβερνητικῇ μερίμνῃ ὑπὲρ τῆς τελείας ὁργανώσεως τῆς σπογγαλιείας, ἀπέστειλεν εἰδικὸν λιμενικὸν ἀξιωματικὸν εἰς Β. Ἀφρικὴν, παρακολουθήσαντα ἐκ τοῦ πλησίον τοὺς ὁρους ἐργασίας τῶν σπογγαλιευτικῶν ἐπιχειρήσεων.

29 ΜΑΡΤΙΟΥ.—Δι' ἀνακοινώσεων τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως ἀγγέλλεται ἡ δημοσίευσις νέου Νόμου περὶ κεντρικῆς ὁργανώσεως τῶν Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, δι' οὗ τίθενται αἱ βάσεις διὰ τὴν γενικωτέραν ἀναδιοργάνωσιν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὁργανώσεων, τῆς συνεταιριστικῆς κινήσεως καὶ τῆς ἐπί στερεῶν καὶ ὕγιων ἀρχῶν προωθήσεως αὐτῆς.

— Κατὰ τὴν τροποποίησιν ἀρθρῶν τινῶν τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐλήφθη φροντίς ὅπως ἐπανορθωθοῦν καὶ ἀδικίαι τινές, τὰς ὁποίας ὑφίσταντο οἱ ἐπαγγελματίαι καὶ ἀγρόται μετὰ τὴν ἐλλειψὶν ἐγγυήσεων ἀσφαλείας τῶν ἐργαλείων τῶν.

— Ἦρχισε λειτουργοῦσα ἡ εἰς τὴν συνοικίαν Ἀγίας Σοφίας τοῦ Πειραιῶς συσταθεῖσα Λέσχη τοῦ Ἐργαζομένου Παιδιοῦ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 1938

1 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ἐχορηγήθησαν αἱ ἀναγκαῖαι πιστώσεις διὰ τὴν ἄμεσον ἑναρξιν ἔργων ἐξωραΐσμοῦ καὶ προστασίας ὄλων τῶν περὶ τὸν ἱερὸν χώρον τῆς Ὀλυμπίας λόφων.
— Ἐγένοντο ἐν Πειραιεὶ τὰ ἐγκαινία τοῦ ἱδρυθέντος Διαγνωστικοῦ Ἰνστιτούτου πρὸς καταπολέμησιν τῆς φυματιώσεως.

2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐγκαινίασε νέα Κέντρα Παιδικῆς Χαρᾶς εἰς τὰς συνοικίας τῆς Πρωτεύουσας.

3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Κατετέθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἀεροπορίας εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων αἱ ἀποζημιώσεις τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν χώρων τῶν ἀεροδρομίων Ἡρακλείου, Τανάγρας καὶ Κερκύρας.

4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαινία τοῦ νέου μεγάλου ἰδιοκτητοῦ οἰκήματος τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

5 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ἐγένοντο τὰ ἐγκαινία τοῦ νέου Σταθμοῦ Πρώτων Βοηθειῶν εἰς Νέον Φάληρον.

— Ἀπεφασίσθη ἡ διάθεσις ποσοῦ 1 ἑκατομ. δραχμῶν διὰ τὴν ἐπέκτασιν καὶ βελτίωσιν τῆς λειτουργίας τοῦ νοσοκομείου Καρδίτσης «Ὁ Ἅγιος Σεραφεῖμ».

— Ἀνεκοινώθη ἡ ἐπέκτασις τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὸν Πειραιᾶ καὶ εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις τὰς ἀπασχολοῦσας ὀλιγωτέρους τῶν πέντε μισθωτῶν.

6 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Διὰ δημοσιευθέντος Νόμου καθωρίσθησαν αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ὁργανισμῶν τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως καὶ τῶν πολιτῶν εἰς τὴν ὁργάνωσιν τῆς παθητικῆς ἀεραμύνης τῆς Χώρας ἐν περιπτώσει πολέμου καὶ πρὸ αὐτοῦ.

— Ἦρχισεν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Νόμου τοῦ προβλέποντος τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ θεσμοῦ Ἀμίλλης τῆς Ἐργασίας.

— Συνεσφίχθησαν αἱ τουριστικαὶ σχέσεις μετὰξὺ Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας διὰ τῆς λήψεως κοινῶν ἀμοφτέρωθεν ἀποφάσεων.

7 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας ἐξεδόθη ἀπόφασις, δι' ἧς χορηγεῖται σύνταξις εἰς ἡσφαλισμένους φυματικούς καὶ ὑπερήλικας ἐργάτας μετὰλλου.

8 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—'Εν 'Υπουργικῇ Συμβουλίᾳ ἐνεκρίθη ἡ κατάργησις τῶν κάτωθι φορολογιῶν πρὸς ἀνακούφισιν τῶν λαϊκῶν τάξεων: 1) τοῦ φόρου ἐξαγομένων ἢ μεταφερομένων ξηρῶν σύκων, 2) τοῦ φόρου ἐπὶ τῶν κτηνοτροφικῶν καὶ ἰχθυοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων, 3) τοῦ προσθέτου φόρου ἐπὶ τῆς καταναλώσεως οἴνου εἰς φιάλας, 4) τοῦ προσθέτου φόρου ἐπὶ τοῦ εἰς Κέρκυραν ἀρσβασίτου, 5) τοῦ δεκαλέπτου βιβλιοσήμου ἐπὶ τῶν διδακτικῶν βιβλίων τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, 6) τοῦ φόρου ἐπιτηδεύματος τῶν αὐτοκινήτων αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως (ταξί, ἀγοραίω). 'Επίσης ἠδξήθησαν τὰ ποσοστὰ τὰ ἐκπιπτόμενα ἐκ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος τῶν ἀκινήτων διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς καθαρᾶς προσόδου καὶ τὴν ἐπιβολὴν φόρου ἐπὶ τῶν οἰκρομῶν κ.λ.π.

—'Επερατώθησαν αἱ ἐργασίαι ἰσοπεδώσεως τοῦ ἀεροδρομίου 'Αγρινίου.

—'Ενεκρίθη συμπληρωματικὴ πίστωσις 300.000 δραχμῶν διὰ τὴν ἰδρυσιν ἀκτινολογικοῦ ἐργαστηρίου εἰς τὸ Νοσοκομεῖον Πύργου.

10 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—'Εγένοντο εἰς Φιλιάτες 'Ηπείρου τὰ ἐγκαίνια τῆς διανοίξεως τῆς ὁδοῦ Φιλιατῶν—Τσαμαντᾶ—Κουρεμαδίου, ἀποστάσεως 90 χιλιομέτρων. 'Επερατώθη ἡ διάνοιξις τῆς ὁδοῦ 'Ηγουμενίτης—Πάργας, ἀποστάσεως 90 χιλιομέτρων.

Συνιστᾶται διὰ διατάγματος ἐν Σταυρουπόλει Στρατιωτικὴ Λέσχη.

—'Εθεσπίσθησαν μέτρα ἐποπτείας καὶ ἐλέγχου τῶν κοινωφελῶν ἰδρυμάτων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—'Εδημοσιεύθη Νόμος τοῦ 'Υφυπουργείου Τουρισμοῦ συμπληρῶν τὰς ὑφισταμένας διατάξεις τοῦ Ἰδρυτικοῦ Νόμου διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ 'Ελληνικοῦ Τουρισμοῦ, τὴν ὀργάνωσιν 'Εκθέσεων, τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἱαματικῶν πηγῶν κ.λ.π.

12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Συνεχίσθησαν αἱ ὀργανοῦμεναι ὑπὸ τῆς 'Εργατικῆς 'Εστίας ἐκδρομαί. Εἰς τὴν δεκάτην ἐκδρομὴν εἰς Χαλκίδα συμμετέσχον οἱ ὑπάλληλοι ἀνωνύμων 'Εταιριῶν καὶ Τραπεζῶν.

—'Επραγματοποιήθη, κατόπιν προσωπικῆς ἐπεμβάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ τῆς Προνοίας, ἡ ἰδρυσις τοῦ Καλογερείου Γηροκομεῖου ἐν Μυκόνῳ.

13 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ἠδξήθη, κατόπιν κυβερνητικῆς ἐπεμβάσεως, τὸ παρεχόμενον ἐπίδομα διατροφῆς εἰς τοὺς λεπροῦς τῆς Σπιναλόγκας.

14 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—'Ο 'Αρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως δι' ἀνακοινώσεών του ἀγγέλλει τὴν δημοσίευσιν τοῦ Νόμου περὶ Νομαρχῶν, δι' οὗ τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ἡ πολιτικὴ πλήρους ἀποσυγκεντρωτικοῦ συστήματος καὶ ἐπιτυχάνεται ὄντως ἢ ἀνευ πολλῶν διατυπώσεων ταχεῖα ἐξυπηρέτησις τοῦ πολίτου, ὥστε νὰ μὴ καταφεύγῃ οὗτος διὰ μεσαζόντων διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ὑποθέσεων του εἰς τὸ Κέντρον.

—'Απεφασίσθη ἡ ἰδρυσις καὶ λειτουργία Θεολογικῆς Σχολῆς ἐν Βορείῳ 'Αμερικῇ ὑπὸ τὴν προστασίαν καὶ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς ἐκεῖ 'Αρχιεπισκοπῆς.

15 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Μετὰ τὴν ὑπαγωγὴν τῆς διοικήσεως τῆς λουτροπόλεως Λουτρακίου εἰς τὸ 'Υπουργεῖον Τύπου καὶ Τουρισμοῦ, ἤρχισεν ἀμέσως ἡ συμπλήρωσις πλείστον ἑλλείψεων, αἵτινες παρετηρήθησαν εἰς τὰ λουτρικὰ καταστήματα καὶ τὰ πάρκα τῆς λουτροπόλεως.

—'Ενεκρίθη πίστωσις διὰ τὴν προσωρινὴν στέγασιν τοῦ νοσοκομεῖου Πρεβέζης εἰς ἰδιωτικὸν κτίριον, μέχρι τῆς ἐπισκευῆς τῶν ζημιῶν, τὰς ὁποίας ὑπέστη ἐκ σεισμῶν.

—'Ενεκρίθησαν οἱ πίνακες προαγωγῆς δημοδιδασκάλων.

—Διὰ διατάγματος ἰδρύθησαν τέσσαρες νέαι περιφέρειαι στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως εἰς Πύλον, 'Αμαλιάδα, Λαμίαν καὶ Λάρισαν.

16 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—'Ο 'Υπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν δι' ἀνακοινώσεών του ἀγγέλλει ὅτι ἐπραγματοποιήθη, μείωσις δαπανῶν ἑνὸς δισεκατομμυρίου εἰς τὸν προϋπολογισμόν χρήσεως 1938—1939, χωρὶς νὰ μειωθῇ καὶ ὁ ρυθμὸς τῆς ἐντάσεως τῶν πολεμικῶν παράσκευδων τῆς Χώρας καὶ τῆς συνεχίσεως τῶν παραγωγικῶν ἔργων καὶ χωρὶς νὰ ἐπιβληθοῦν νέαι φορολογίαι εἰς τὸν λαὸν ἄμεσοι ἢ ἔμμεσοι.

—'Απεστάλη ἐπιχορήγησις 5.000.000 δρχ., δι' ἀνέγερσιν τοῦ σανατορίου—νοσοκομεῖου Ροδόπης.

—Διὰ διατάγματος ἐκηρύχθη παραμεθόριος ὁλόκληρος ἡ νῆσος Κρήτη, ἀπαγορευθείσης τῆς ἀγοραπωλησίας κτημάτων παρὰ ξένων ὑπηκόων.

17 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—'Επερατώθη ἡ ἐργασία τῆς καταρτίσεως μελετῶν διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν ἐξῆς νέων νοσοκομειακῶν κτιρίων: 1) τοῦ κτιρίου ἀσύλου 'Ανιάτων Παιδιῶν τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος ἐν Κορυδαλλῷ με δαπάνην 11.400.000 δρχ. 2) ὀρφανοτροφείου καὶ παιδικῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ Δήμου 'Αθηναίων με προϋπολογί-

σιμόν δαπάνης 11.000.000 δρχ. 3) φθισιατρείου εις Σπάρτην με προϋπολογισμόν δαπάνης 10.000.000 δρχ. και 4) ὀρφανοτροφείου εις Κόνιτσαν με προϋπολογισμόν δαπάνης 2.700.000 δρχ.

— Κατηρτίσθη διάταγμα περί ἀπογραφῆς γεωργικῶν μηχανημάτων, προκειμένου νά μελετηθοῦν τὰ λειτουργοῦντα ἀνά τὴν χώραν διάφορα γεωργικά μηχανήματα καὶ ληφθοῦν ὠρισμένα μέτρα ἀφορῶντα τὴν κατανομήν αὐτῶν ἀνά τὰς διαφόρους περιφερείας.

18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ἐνισχύθη τὸ Ἑλληνικὸν Ἀντικαρκινικὸν Ἰνστιτοῦτον δι' ἐπιχορηγήσεως 14 ἑκατομ. δραχμ. διὰ τὰς δαπάνης τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ τὴν λειτουργίαν αὐτοῦ.

—Ἐνεκρίθη τὸ σγέδιον ἀσφαλίσεως τῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ βιοτεχνῶν τῆς Χώρας. Εἰς σχετικὰς ἀνακοινώσεις τοῦ ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀγγέλλει τὴν οὐσιαστικὴν λειτουργίαν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐπαγγελματοβιοτεχνῶν κατὰ τῶν κινδύνων τῆς ἀναπηρίας καὶ τοῦ γήρατος ἀπὸ 1ης Μαΐου.

—Ἡ παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἑργασίας Ἑργατικῆ Ἑστίας, ἐπεκτείνουσα τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προγράμματος αὐτῆς διὰ τὴν ψυχαγωγίαν καὶ μόρφωσιν τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων ἐν γένει, μετὰ τὰς καθιερωθεῖσας τακτικὰς ἐκδρομὰς, ἴδουσε καὶ ἐργατικὸν θέατρον καὶ συνεκρότησε θίασον, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς θεατρικῆς τέχνης καὶ εἰς τὰς ἐργατικὰς τάξεις.

19 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ἐνεκρίθη ἡ καταρτισθεῖσα προμελέτη διὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ λειτουργίαν Μαθητικῆς Πολυκλινικῆς εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, περιλαμβανοῦσης ὀκτὼ πλήρη ἐξωτερικὰ τμήματα πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀπόρων μαθητῶν. Ἐπίσης ἐνεκρίθη ἡ προμελέτη διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ παρὰ τὸ Γουδί λειτουργοῦντος λαϊκοῦ νοσοκομείου διὰ 400 εἰσέτι κλινῶν. Ὁμοίως ἐνεκρίθησαν τὰ ἐκπονηθέντα σχέδια διὰ τὴν ἐν Βούλᾳ ἐγκατάστασιν θερινῶν ἐξοχῶν τοῦ Ἑργαζομένου Κοριταίου.

—Ἐνεκρίθησαν τὰ νέα μεγάλα ἔργα εἰς συμπλήρωσιν τῶν τεχνικῶν ἐξοπλισμῶν τοῦ Λιμένος Πειραιῶς.

20 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη ὁ νέος Νόμος περί τοῦ προγράμματος καὶ τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων.

—Ἐδημοσιεύθη διάταγμα περί μέτρων πρὸς περιορισμὸν τοῦ ἀθεμίτου ἀνταγωνισμοῦ, ὁ ὁποῖος ἀνε-

πύσσετο εἰς τὸ ἐμπόριον ἐξ ἐκποιήσεως ἐμπορευμάτων με ἡλαττωμένας δῆθεν τιμὰς ὑπὸ τὸ πρόσχημα τέλους τῆς θερινῆς ἢ χειμερινῆς περιόδου

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ἐλήφθησαν διάφορα μέτρα διὰ τὴν τήρησιν τῶν ὁρῶν ὑγιεινῆς καὶ καθαριότητος εἰς τὰ ξενοδοχεῖα, κρεοπωλεῖα καὶ δημόσια σφαγεῖα.

25 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ὅπως χορηγοῦνται βραβεῖα καὶ δῶρα εἰς τοὺς σιτοκαλλιεργητάς, οἱ ὅποιοι θὰ ἐπιδείξουν τὴν καλλιτέραν ἐπίδοσιν καὶ τὰ καλλίτερα ἀποτελέσματα ἐργασίας, πρὸς ἀνάπτυξιν τῆς εὐγενοῦς ἀμίλλης καὶ μεταξὺ τῶν γεωργῶν.

—Ἐδημοσιεύθη Νόμος περί ἰδρύσεως ἐν Ἀθήναις Στέγης Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν διὰ τὴν προαγωγὴν τῶν Ἑλληνικῶν γραμμάτων καὶ τεχνῶν.

28 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ ὑποχρεωτικὴ εἰσαγωγή τοῦ μαθήματος τῆς κολυμβητικῆς εἰς τὰ σχολεῖα.

30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ.—Ἦνοιξεν εἰς τὸ Ζάππειον ἡ Ἐκθεσίς Χαρᾶς καὶ Ἑργασίας, ἀποδεικνυούσης τί ἐπραγματοποιήθη ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως ὑπὲρ τῶν ἐργατῶν.

ΜΑΪΟΣ 1938

1 ΜΑΪΟΥ.—Αἱ ἐργατικαὶ τάξεις τῆς Χώρας, ἀναγνωρίσασαι πλέον ὅτι τὰ συμφέροντά των ἐξυπηρετοῦνται πολὺ καλλίτερον ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ Ἑθνικοῦ Κράτους καὶ παρακολουθήσασαι ὅτι εἰς ἐλάχιστον χρονικὸν διάστημα τὰ λογικά των ὄνειρα μετεβλήθησαν εἰς πραγματικότητα, ἐώρτασαν με ἀκράτητον καὶ πηγαῖον ἐνθουσιασμόν, παρὰ τὸ πλεονὸν τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Κράτους, τὴν Ἑθνικὴν Ἡμέραν Ἑργασίας.

—Ἡ Τουριστικὴ Ἀστυνομία δι' ἐγγράφου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης ἐζήτησεν ὅπως συντονισθοῦν αἱ ἐνέργειαι τῆς μετὰ τῶν δικαστηρίων διὰ τὴν περιστολὴν τῆς ἐπαιτείας καὶ ἀλχητείας.

2 ΜΑΪΟΥ.—Κατὰ τοὺς συγκεντρωθέντας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας πίνακας τῶν γενομένων ἀνά τὰς διαφόρους περιφερείας ἀναδασώσεων, κατεδείχθη ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1937—1938 ἐφυτεύθησαν ἀπὸ τὰς δασικὰς ὑπηρεσίας 1.400.000 δασικὰ δενδρύλλια ἐναντι 500.000 τοῦ ἔτους 1936—1937. Ἐπίσης ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Ὑδραυλικῶν Ἑργῶν Μακεδονίας

έφυτεύθησαν ἕτερα 2.000.000 δένδρων. Τὰ Κρατικά φυτώρια απέδωκαν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος 10 ἑκατομμύρια περίπου δενδρόλλια. Ἐξ αὐτῶν τὰ 6 ἑκατομμύρια διετεύθησαν εἰς διαφόρους ὁργανώσεις καὶ σχολεῖα.

3 ΜΑ'Ι'ΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ ἱδρυσις σανατορίου εἰς τὴν περιοχὴν Κορινθίας διὰ τοὺς πάσχοντας ἐκ φυματιώσεως.

—Συνεστήθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐπιτροπὴ πρὸς συλλογὴν τῶν ἀναγκαίων στοιχείων διὰ τὴν μελέτην σειρᾶς πολεοδομικῶν μέτρων, ἀποβλεπόντων εἰς τὴν διατήρησιν καὶ ἑξαρσιν τοῦ τοπικοῦ χαρακτῆρος τῆς Κερκύρας, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν ἐνὸς ἀνωτέρου βαθμοῦ ἀριότητος τόσον εἰς τὴν ἐμφάνισιν ὅσον καὶ εἰς τὴν καθόλου συγκρότησιν τῆς πόλεως.

4 ΜΑ'Ι'ΟΥ.—Κατ' ἀνακοινώσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Προνοίας, κατὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1937—1938 ἐπραγματοποιήθη ἡ ἀνέγερσις 2045 ἐν συνόλῳ νέων κρατικῶν κατοικιῶν διὰ τοὺς πρόσφυγας.

5 ΜΑ'Ι'ΟΥ.—Δι' ἀνακοινώσεώς του πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Δικαιοσύνης, ὁ Διευθυντὴς τῶν φυλακῶν Ζακύνθου ἀνέφερεν ὅτι διὰ πρώτην φορὰν ἀπὸ δεκαπενταετίας οὐδεὶς κρατεῖται εἰς τὰς ἐκεῖ φυλακάς.

6 ΜΑ'Ι'ΟΥ.—Διὰ δημοσιευθέντος Νόμου ἐπετράπη ὅπως, πρὸς ἀποκατάστασιν γηγενῶν καὶ προσφύγων κτηνοτρόφων, διατεθοῦν διάφοροι γεωργικαὶ ἐκτάσεις ἀνήκουσαι εἴτε εἰς τὴν Ἑθνικὴν Τράπεζαν εἴτε εἰς τὸ Δημόσιον.

—Ἀπεφασίσθη ἡ ὁργάνωσις πλήρους τεχνικοῦ προγράμματος διὰ τὴν πολεοδομικὴν ρύθμισιν τῶν ζητημάτων τῆς Θεσσαλονίκης.

7 ΜΑ'Ι'ΟΥ.—Κωδικοποιοῦνται εἰς ἑνιαῖον κείμενον αἱ διατάξεις περὶ φορολογίας τῶν αὐτοκινήτων καὶ τῶν ποδηλάτων, πρὸς ἄρσιν διαφόρων ὑφισταμένων μέχρι τοῦδε ἀδικιῶν διὰ τοὺς ἀποζῶντας ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν αὐτοκινητιστῶν.

—Ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ ὁ πίναξ τῶν ὑπὸ ἐκτέλεσιν διαφόρων τουριστικῶν καὶ ἐξωραϊστικῶν ἔργων εἰς Ἀττικοβοιωτίαν, Στερεὰν Ἑλλάδα, Θεσσαλίαν, Πελοπόννησον, Μακεδονίαν, Ἡπειρον καὶ τὰς νήσους Αἰγαίου καὶ Ἰονίου πελάγους, πρὸς ἔτι μεγαλυτέραν τόνωσιν τῆς ἀπαρχοῦσης τουριστικῆς κινήσεως.

—Κατ' ἀνακοινώσιν τοῦ Γενικοῦ Χημείου τοῦ Κράτους, ἡ νοθεὶα ἐπὶ τῶν τροφίμων, κατόπιν τοῦ ἀσκουμένου συστηματικοῦ καὶ αὐστηροῦ ἐλέγχου, ἐμειώθη αἰσθητῶς κατὰ τὰ ἔτη 1936 καὶ 1937, ἐν σχέσει μὲ τὰ προηγούμενα ἔτη. Οὕτω, ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν, ἐνῶ κατὰ τὸ ἔτος 1935 ἀνῆρχετο εἰς 23 %, τῷ 1936 κατῆλθεν εἰς 18 % καὶ τὸ 1937 εἰς 17 %. Ἡ αὕτῃ μείωσις τῆς νοθείας παρατηρήθη κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα καὶ εἰς τὴν λοιπὴν Χώραν, κατελθοῦσα εἰς 12 %.

8 ΜΑ'Ι'ΟΥ.—Κατηρτίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Παιδείας λεπτομερὲς πρόγραμμα διὰ τὴν ἀναδιοργάνωσιν καὶ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ ἐπαρχιακοῦ ἀθλητισμοῦ, διαιρεθείσης τῆς Χώρας εἰς ἑπτὰ ἀθλητικὰς περιοχάς, ἀναλόγως τῶν ὑπαρχόντων κατὰ τόπους ἀθλητικῶν σωματείων καὶ τῶν μέσων συγκοινωνίας.

10 ΜΑ'Ι'ΟΥ.—Εἰς τὸν ψηφισθέντα προϋπολογισμὸν τῶν δαπάνων τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως τῆς χρήσεως 1938—1939 ἀνεγράφησαν διὰ τὴν ἐπιχορήγησιν τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων πιστώσεις ἐν συνόλῳ 120.270.000 δραχμῶν ἐναντι συνόλου 108.939.274 τῆς προηγούμενης χρήσεως.

13 ΜΑ'Ι'ΟΥ.—Δι' ἀνακοινώσεών του ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀγγέλλει τὴν ἀποφασισθεῖσαν ἱδρυσιν Βασιλικοῦ Θεάτρου ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ θερινοῦ λαϊκοῦ θεάτρου ἐν Ἀθήναις χωρητικότητος 10 χιλιάδων θέσεων.

14 ΜΑ'Ι'ΟΥ.—Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ποιότητος καὶ προστασίαν τοῦ καπνοῦ ἐδημοσιεύθη Νόμος περὶ ὑποχρεωτικῆς χωρικῆς συσκευασίας του.

—Κατεκυρώθη δημοπρασία διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τῆς Μονῆς τῆς Ἀγίας Λαύρας καὶ τὴν ἀνέγερσιν αἰθουσῶν πρὸς στέγασιν τῶν ἱστορικῶν τῆς κειμηλίων.

15 ΜΑ'Ι'ΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ ἐπέκτασις τοῦ θεσμοῦ τῶν λαϊκῶν ἀγορῶν καὶ εἰς τὰς ἐπαρχιακὰς πόλεις.

—Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας ἡ ἱδρυσις ἀναγνωστηρίων διὰ τοὺς ἐργάτας πρὸς συμπλήρωσιν τῆς μορφώσεώς των καὶ πρὸς τέρψιν των.

—Ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας ἡ ὁργάνωσις τῶν ἱστορικῶν βιβλιοθηκῶν τῶν Ἐπαρχιῶν ἵνα προστατευθοῦν πολύτιμα χειρόγραφα καὶ δυσεύρετα βιβλία καὶ νὰ παραμείνουν ὡς ἠθικὰ πνευματικὰ κεφάλαια τῆς Ἑλληνικῆς ζωῆς.

—'Απεφασίσθη ἡ ἐπὶ νέων βάσεων ὁργάνωσις τῶν Μουσείων τοῦ Κράτους.

—'Απεφασίσθη ἡ ἱδρυσις 10 εἰσέτι ἀντιτραχωματικῶν σχολείων μετὰ ἀντιτραχωματικῶν ἰατρείων εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀθηνῶν.

16 ΜΑΪΟΥ.—'Εγκριθεὶς τῶν ἀναγκαιουσῶν πιστώσεων, διὰ τὴν συνέχισιν τῆς προσφυγικῆς ἀποκαταστάσεως, ἀπεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις 32 νέων κατοικιῶν εἰς τὸν συνοικισμόν Νέας Ἰωνίας Βόλου, 24 κατοικιῶν εἰς τὸν συνοικισμόν Χαλκίδος, 50 εἰς τὸν συνοικισμόν Νέας Ἐρυθραίας, 24 εἰς Καισαριανήν, 12 εἰς Καλάμας, Ναύπλιον καὶ Μυτιλήνην.

17 ΜΑΪΟΥ.—Δι' αὐτοπροσώπου μεταβάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Σιδηροδρόμων εἰς Κρήτην, ἐξητάσθησαν καὶ ἐπελύθησαν τὰ ἐκκρεμῇ συγκοινωνιακὰ ζητήματα τῶν αὐτοκινήτων τῆς μεγαλονήσου.

—'Εδημοσιεύθη Νόμος, δι' οὗ ἡ μέχρι τοῦδε παρὰ τῷ Ὑπουργεῖῳ Ἐσωτερικῶν Γενικὴ Διεύθυνσις Ἀγοραιομίας χειραφετεῖται εἰς ἀνεξάρτητον Ὑφυπουργεῖον πρὸς συντονισμόν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀγοραιομικῶν ζητημάτων.

18 ΜΑΪΟΥ.—Ὑπεγράφη συμπληρωματικὴ συλλογικὴ σύμβασις διὰ τοὺς ἐργάτας τυπογράφους.

—Ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς κατέθεσεν ἐν Θεσσαλονίκῃ τὸν θεμέλιον λίθον τοῦ ἱδρυομένου πολιτικοῦ ἀεροδρομίου εἰς θέσιν Μίκραν.

19 ΜΑΪΟΥ.—'Απεφασίσθη ἡ ἱδρυσις Λαϊκοῦ Πανεπιστημίου καὶ θεάτρου τῶν παιδιῶν εἰς τὴν περιφέρειαν Πρωτευούσης.

21 ΜΑΪΟΥ.—Ἦρχισεν ἡ λειτουργία τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῶν Ἀθηνῶν.

24 ΜΑΪΟΥ.—Δι' ἀνακοινώσεών του ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀγγέλλει τὴν παροχὴν ἐτησίου ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς φυματικούς συνταξιούχους ἐργάτας, ἐργατρίας καὶ ὑπαλλήλους.

—Ἦρχισεν ἡ λειτουργία τοῦ Κέντρου στρατιωτικῆς προπαιδεύσεως τῶν στελεχῶν τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας.

—Διετέθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας διάφορα ποσὰ διὰ τὴν δημιουργίαν νέων σχολικῶν κήπων.

26 ΜΑΪΟΥ.—'Ενεκρίθη δημοπρασία διὰ τὴν ἀνέγερσιν σανατορίου εἰς Μαντινείαν.

27 ΜΑΪΟΥ.—Κατόπιν τῆς ἐπιτυχίας τοῦ θεσμοῦ τῶν Κοινοτικῶν καὶ Ἐπαρχιακῶν γεωπόνων, ἀπεφασίσθη ἡ ἐπέκτασις του καὶ εἰς ἄλλας Κοινότητες.

—Κατόπιν τῆς ἐντάσεως τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν τῆς Ἑλλάδος μετὰ τῶν Σκανδιναυικῶν χωρῶν ἀπεφασίσθη ἡ ἱδρυσις Ἑλληνικῆς Πρεσβείας ἐν Στοκχόλμῃ τῆς Σουηδίας.

31 ΜΑΪΟΥ.—Καθωρίσθησαν κεχωρισμέναι ζῶναι παραβερισμοῦ τῶν ὕγιων καὶ πασχόντων Ἀθηναίων.

ΙΟΥΝΙΟΣ 1938

2 ΙΟΥΝΙΟΥ.—'Εγένετο εἰς τὰ Ἀγγλικά ναυπηγεῖα Γιάρρου ἡ καθέλκυσις τοῦ δευτέρου ἀντιτορπιλικοῦ «Βασίλισσα Ὀλγα» τοῦ ναυπηγηθέντος διὰ λογαριασμόν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

—'Εγένετο ἡ θεμελίωσις τοῦ πολιτικοῦ ἀεροδρομίου τῆς Πρωτευούσης, εἰς τὸν συνοικισμόν Κομνηνῶν (Χασάνι), τοῦ ἀνεγειρομένου διὰ τὴν καλλιτέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἀεροναυτιλομένων, τοῦ ταχυδρομείου καὶ τοῦ ἐμπορίου.

6 ΙΟΥΝΙΟΥ.—'Εγένετο ἡ θεμελίωσις τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν νέων γυμναστηρίων Νέας Σμύρνης καὶ Παλαιοῦ Φαλήρου, ὡς καὶ τοῦ παρὰ τὸ τέρμα τῆς ὁδοῦ Δορυλαίου ἀνεγειρομένου Μεγάρου Πάλης καὶ Πυγμαχίας.

7 ΙΟΥΝΙΟΥ.—'Απεφασίσθη ἡ ἀνέγερσις νέου νοσοκομείου εἰς Ἀγρίνιον καὶ Γηροκομείου εἰς Πειραιᾶ.

—Κατετέθησαν οἱ θεμέλιοι λίθοι τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν νέων ἀθλητικῶν στίβων Ν. Κοκκινιάς καὶ τῶν ἔργων ἐπεκτάσεως τοῦ παρὰ τὸ Ζάππειον γυμναστηρίου τοῦ Ἐθνικοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου.

—Ἐτέθησαν εἰς λειτουργίον νέοι φάροι, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ναυτιλλομένων, εἰς ἀκρωτήριο Κεφάλι Λευκάδος, ἀκρωτήριο Καμιλαῦκα Ἀκαρνανίας, ἀκρωτήριο Ἅγιος Ἰωάννης Ἰθάκης, τοποθετοῦνται δὲ τρεῖς ἐντατικοὶ φάροι εἰς Ἀθερίδα Θεσσαλονίκης, Πίννες Ἀθῶνος καὶ Τίμιον Πρόδρομον Ἀθῶνος καὶ εἰς μικρότερος εἰς Λυμπιάδα Σταγείρων τοῦ Στρυμωνικοῦ.

8 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Διενεμήθησαν εἰς παραπηγματούχους πρόσφυγας 98 κατοικίαι τοῦ συνοικισμοῦ Καραβᾶ—Πειραιῶς, 20 τοῦ συνοικισμοῦ Χαλανδρίου, 14 τοῦ συνοικισμοῦ Νέων Κυδωνιῶν, 4 τοῦ συνοικισμοῦ Νεαπόλεως Καλο-

γρέζας καὶ 18 τῶν συνοικισμῶν Σκοπευτηρίου (Καλ-
λιθέας) καὶ Παλαιῶν Σφαγείων.

9 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Ἐγένετο εἰς τὸν Ἅγιον Ἀνδρέαν καὶ παρὰ τὴν
θεοῖν Ζούμπερι ἡ θεμελίωσις τοῦ προτύπου στρατο-
πέδου τῆς Ε.Ο.Ν. «Ἰωάννης Μεταξᾶς» διὰ τὴν ἐξα-
σφάλισιν τῆς ψυχγωγίας καὶ τῆς σωματικῆς καὶ
πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῆς νέας Ἑλληνικῆς γενεᾶς.

10 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Καθωρίσθη ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἡ τιμὴ τοῦ σίτου
καὶ ἐλήφθησαν ὅλα τὰ ἐνδεδειγμένα μέτρα διὰ τὴν
καλλιτέραν ὀργάνωσιν τῆς συγκεντρώσεως καὶ τὴν
προστασίαν τῶν παραγωγῶν.

—Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως δι' ἀνακοινώσεων
τοῦ ἀγγέλλει τὴν ἱδρυσιν «Βιοτεχνικῆς Ἑστίας» καὶ
τὴν λήψιν σειρᾶς ἄλλων μέτρων προστασίας τῆς
Ἑλληνικῆς βιοτεχνίας καὶ τῶν βιοτεχνῶν.

12 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ὅπως ἡ Ἑλλὰς συμμετάσχη ἐπισήμως
δι' ἰδίου μεγαλοπρεποῦς περιπτέρου εἰς τὴν Διεθνῇ
Ἐκθεσιν Νέας Ὑόρκης.

—Κατετέθη ἐν Πάτραις ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυ-
βερνήσεως ὁ θεμέλιος λίθος τῶν ἀνεγειρομένων ἐκεῖ
νέων διδακτηρίων καὶ τῶν νέων ὑδραυλικῶν ἔργων
διευθετήσεως τῆς κοίτης τοῦ Γλαύκου.

—Ἐπεβλήθη εἰσφορά ἐπὶ τῶν ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ
εἰσαγομένων κουκουλίων πρὸς ἐνίσχυσιν καὶ ἐνθάρ-
ρυνσιν τῆς ἐγχωρίου σπρωτοτροφίας.

14 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη ὁ κανονισμὸς ἀσθενείας τοῦ Ἰδρύ-
ματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

15 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Διετέθησαν ἐκ τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουρ-
γείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως 2.000.000
δρχ., διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν οἰκιῶν τῶν ἀπόρων
κατοίκων Πρεβέζης καὶ Λευκάδος, αἱ ὁποῖαι ὑπέστη-
σαν ζημίας ἐκ σεισμῶν.

16 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Ἡδξήθησαν οἱ μισθοὶ τῶν θαλαμηπόλων φορηγῶν
καὶ ἐπιβατικῶν ὁκαφῶν.

17 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Ὑπεγράφη σύμβασις διὰ τὴν πλήρη κάλυψιν καὶ
διαρρῦμσιν τοῦ Ἰλισσοῦ.

18 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Ἦρχισαν αἱ ἐργασίαι τοῦ συσταθέντος ὑπὸ τῆς
Κυβερνήσεως Ἀνωτάτου Πολεοδομικοῦ Συμβουλίου,
ἀπαρτισθέντος ἐξ ἀρμοδίων προσώπων καὶ τῶν, πρὸς
διευκόλυνσιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ προγράμματος διὰ
τὴν μελλοντικὴν διαμόρφωσιν τῶν πραγμάτων τῆς
Πρωτευούσης.

23 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Κρατικῆς Ὑγιει-
νῆς καὶ Ἀντιλήψεως πρὸς τὸν Γενικὸν Διοικητὴν
Κρήτης ποσὸν 300.000 δρχ., διὰ τὴν ἐνδυσιν καὶ ὑπό-
δυσιν ἀπόρων μαθητῶν τῆς νήσου.

24 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Κατηρτίσθη τὸ νέον τριετές πρόγραμμα ἐπαρχια-
κῆς ὁδοποιίας τῆς περιφερείας Ἀττικοβοιωτίας, πρὸς
συμπλήρωσιν διὰ δαπάνης 40 ἑκατομ. δραχμῶν τοῦ
ὅλου συγκοινωνιακοῦ δικτύου τοῦ Νομοῦ.

—Ἐλήφθησαν διάφορα προστατευτικά μέτρα ὑπὲρ
τῆς σταφιδοπαραγωγῆς, ἀνετέθη δὲ εἰς τὸν Αὐτόνο-
μον Σταφιδικὸν Ὄργανισμὸν ἡ διαχείρισις τῶν ζη-
τημάτων τῆς.

25 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Παρηγγέλθησαν τρία νέα ἀεροπλάνα διὰ τὴν ἐξυ-
πηρέτησιν τῶν ἐναερίων συγκοινωνιακῶν γραμμῶν
τῆς Ἑλλάδος.

26 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Κατηρτίσθη τὸ νέον πρόγραμμα διὰ τὴν λαϊκὴν
στέγασιν, τὴν ἐκτέλεσιν ἐξυγιαντικῶν ἔργων εἰς τοὺς
συνοικισμοὺς Παλαιῶν Σφαγείων καὶ Δραπετσώνας
καὶ τὴν πλήρωσιν νοσηλευτικῶν ἀναγκῶν.

27 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ παραχώρησις οἰκοπέδων καὶ δα-
νειῶν πρὸς μόνιμον ἐγκατάστασιν εἰς προσωρινῶς
στεγαζομένους πρόσφυγας διὰ τὴν ταχυτέραν συμ-
πλήρωσιν τῆς ἀποκαταστάσεώς των.

30 ΙΟΥΝΙΟΥ.—Ἀπεφασίσθη ἡ ἱδρυσίς 5 νέων μόνιμων πολυῖα-
τρείων εἰς Ἀθήνας, 2 εἰς Πειραιᾶ, 3 εἰς Θεσσαλο-
νίκην καὶ ἑτέρων 10 εἰς διαφόρους ἄλλας πόλεις.

ΙΟΥΛΙΟΣ 1938

1 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Πολεοδομικοῦ Συμβουλίου
ἀπεφασίσθη ὀριστικῶς ἡ ἀνέγερσις τοῦ νέου Ὁδείου
Ἀθηνῶν εἰς τὸν χώρον τοῦ Δημοτικοῦ Νοσοκομείου.
—Ἀπεφασίσθη ἡ ἐνίσχυσις τῶν ὑδάτων τῆς λίμνης
Μαραθῶνος διὰ τῆς μεταφορᾶς εἰς αὐτὴν καὶ τῶν
υδάτων τῶν πηγῶν Σουβάλας.

3 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη ὁ νέος ὀργανισμὸς τῆς Σχολῆς Εὐελ-
πίδων.

—Ἦρχισαν αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν ἀπλούστευσιν, ἐνο-
ποίησιν τοῦ συστήματος τῶν συντάξεων καὶ τὴν κωδι-
ποποίησιν τῆς νομοθεσίας των, πρὸς διευκόλυνσιν τῶν
συνταξιούχων καὶ δικαίαν κατανομήν τῶν συντάξεων.

5 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Εἰς ἀνακοινώσεις του ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως

ἀγγέλλει τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διὰ τῆς ὁλοκληρώσεως τῶν παροχῶν τοῦ κλάδου ἀσθενείας. Συγκεκριμένως διετάχθη ἡ χορήγησις α) ἐπιδομάτων κυοφορίας καὶ λοχείας εἰς τὰς ἀμέσως ἡσφαλισμένους ἐπὶ 6 ἐβδομάδας πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ 6 ἐβδομάδας μετὰ τὸν τοκετόν, ἐφ' ὅσον ἀπέχουν τῆς ἐργασίας τῶν, ἀνερχομένων δὲ εἰς τὸ $\frac{1}{3}$ τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ τῶν β) ἐπιδομάτων θηλασεως, ἀνερχομένου εἰς τὸ ἐν τρίτον τοῦ μισθοῦ, καταβαλλομένου δὲ ἐπὶ 60 ἡμέρας μετὰ τὸ πέρας τῆς περιόδου τῆς λοχείας γ) 500δράχμου βοηθήματος τοκετοῦ, διδομένου ὅχι μόνον εἰς τὰς ἀμέσως ἡσφαλισμένας γυναῖκας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς συζύγους τῶν ἡσφαλισμένων, πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἐξόδων τοῦ τοκετοῦ. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1939 ὀρίζεται εἰς δραχ. 750. Ἐκτὸς τοῦ βοηθήματος τούτου, παρέχεται εἰς τὰς ἐπιτόκους ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος δωρεάν καὶ ἐν ἐσφραγισμένον δέμα, περιέχον τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὸν τοκετόν φάρμακα καὶ ἀσηπτικά εἶδη. Ἐάν ὁ τοκετός δὲν εἴναι ὁμαλός, ἡ ἡσφαλισμένη δικαιούται νὰ εἰσαχθῇ εἰς κλινικὴν τοῦ ὀργανισμοῦ. Ἐξ ἄλλου ἀπεφασίσθη ἡ καταβολὴ τῶν ἐξόδων κηδείας ἐκ δραχ. 1250 εἰς τοὺς οἰκεῖους τῶν ἀποβιούντων ἀμέσως ἡσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων τοῦ Ἰδρύματος.

— Ἐνεκρίθησαν τὰ σχέδια τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος διὰ τὴν ἱδρυσιν νηπιαγωγείου εἰς τὴν περιφέρειαν Νευροκοπίου καὶ Ἐθνικοῦ παιδικοῦ σταθμοῦ εἰς τὴν περιφέρειαν Κοζάνης. Ἐπίσης ἐνεκρίθησαν τὰ σχέδια βελτιώσεως τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ νοσοκομείου Συγγροῦ.

6 ΙΟΥΛΙΟΥ.— Ἦρchiσεν ἡ λειτουργία τῆς ἀπ' εὐθείας νέας τηλεφωνικῆς γραμμῆς Ἀθηνῶν—Βερολίνου καὶ διὰ μέσου ταύτης Ἀθηνῶν—Λονδίνου, ὅπως ἀνταποκριθῇ ἡ Ἑλλάς εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν τηλεφωνικῶν μετὰ τοῦ Ἐξωτερικοῦ συγκοινωνιῶν της. Τὸ αὐτὸ πνεῦμα ὤθησε τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν εἰς τὴν σύνδεσιν τῶν Ἀθηνῶν καὶ διὰ δευτέρας τηλεφωνικῆς γραμμῆς πρὸς τὰ Βουλγαρικὰ σύνορα καὶ διὰ νέας πρὸς τὰ Τουρκικὰ μέ προσπτικὴν τὴν ἀπ' εὐθείας σύνδεσιν τῶν Ἀθηνῶν μετὰ τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ τῆς Ἀγκύρας.

— Διετάχθη ἡ λήψις νέων μέτρων διὰ τὴν ἐμφάνισιν καὶ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς καθαριότητος τῶν εἰδῶν τῶν πωλουμένων εἰς τὰς λαϊκὰς ἀγοράς.

7 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Κατηρτίσθη Νομοσχέδιον, δι' οὗ παρέχονται σημαντικαὶ διευκολύνσεις εἰς τοὺς χρεωμένους πολιτικούς καὶ στρατιωτικούς συνταξιούχους.

— Ἐν Ὑπουργικῷ Συμβουλίῳ ἐλήφθησαν ἀποφάσεις ἀνακουφίσεως τοῦ Ὄργανισμοῦ Σεισμοπαθῶν Κορινθίας, προκειμένου νὰ τὸν διευκολύνουν εἰς τὴν ἀποστολὴν τοῦ τῆς ἀποπερατώσεως καὶ ὁλοκληρώσεως τῆς ἀνοικοδομήσεως τῆς Κορίνθου.

— Δι' ἀνακαινώσεώς του τὸ Ὑφυπουργεῖον Τύπου καὶ Τουρισμοῦ ἀγγέλλει ὅτι ἀπεφασίσθη ἡ ὀργάνωσις Β' Ζωοτεχνικῆς καὶ Γεωργικῆς Ἐκθέσεως εἰς Ἀνδρόν.

8 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Εἰς ἀναποκαταστάτους πρόσφυγας διενεμήθησαν διὰ κληρώσεως 380 νέα οἰκήματα εἰς τοὺς συνοικισμοὺς Εὐγενίας, Ἀμφιάλης, Ἀναστάσεως, Ὑμητιοῦ, λεωφόρου Ἀλεξάνδρας, Πολυγώνου, Νέων Σφαγείων, Περιστερίου κ.λ.π.

— Ἐνεκρίθη ἡ χορήγησις δανείου 20.000.000 δραχ. διὰ τὴν ἱδρυσιν Ἀγορᾶς ἐν Ξάνθῃ.

— Ἐνεκρίθη ἡ ἐκτέλεσις ἐξυγιαντικῶν ἔργων εἰς τὰς Κοινότητας Ἀδελφῶν, Ἀγρινίου, Ἀγίων Θεοδώρων, Βεσσινίου, Διονάτων, Θυραμένων, Καστανιάς, Κοκκαριοῦ, Καντέλης, Κονταρράχης, Κορνέλου, Μαρκοπούλου, Μεντιλιογλέτου, Νέου Ἀγίου Βασιλείου, Προλίθου, Πλατιῶν Βαλεριάνων, Σουλίου, Τσακαρασιάνου καὶ Παλαιοῦ Φαλήρου.

10 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Ἐγένετο ἡ θεμελίωσις τοῦ νέου ἐν Θεσσαλονίκῃ θερινοῦ θεάτρου.

— Ἀπεφασίσθη ἡ ἀγορὰ ὑπὸ τοῦ Πατριωτικοῦ Ἰδρύματος αὐτοκινήτων—μαιευτηρίων, διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν ἀπόρων ἐπιτόκων.

— Ἐδόθη ἐντολὴ διὰ τὴν ἀγορὰν δύο νέου τύπου φορτηγῶν αὐτοκινήτων, διὰ λογαριασμόν τῆς γεωργικῆς ὑπηρεσίας, κινουμένων οὐχὶ διὰ βενζίνης ἢ πετρελαίων, ἀλλὰ διὰ τῶν ἀερίων, τὰ ὁποῖα παράγονται ἐκ τῆς καύσεως ξύλων ἐντὸς εἰδικῆς συσκευῆς φερομένης ἐπὶ τοῦ αὐτοκινήτου, προκειμένου νὰ χρησιμοποιηθοῦν δοκιμαστικῶς πρὸς ἐξοικονόμησιν συναλλάγματος διὰ καύσιμον ὕλην.

11 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Ἐδόθη νέα ἐπιχορήγησις 500.000 δραχμῶν εἰς τὸ Βοστανεῖον Νοσοκομεῖον Μυτιλήνης διὰ τὴν ἱδρυσιν Οἴκου Ἀδελφῶν Νοσοκόμων.

— Ἐδημοσιεύθη Νόμος συμπληρῶν προγενεστέρους διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς κανονικῆς λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν ἀγροτικῆς ἀσφαλείας.

- 12 ΙΟΥΛΙΟΥ.—'Εν ειδικῇ συσκέψει, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἑργασίας, ἐλήφθησαν ἀποφάσεις εὐεργετικά διὰ τοὺς αὐτοκινητιστάς.
- 13 ΙΟΥΛΙΟΥ.—'Επετρέπη ἡ εἰσαγωγή ἐξ Ἰταλίας 60 τροchioδρομικῶν ὀχημάτων νεωτάτου τύπου μὲ πληρωμὴν τῶν 95 % τῆς ἀξίας των βάσει τοῦ ὕφισταμένου Ἑλληνο-ιταλικοῦ κλήρικ.
- 16 ΙΟΥΛΙΟΥ.—'Εγένετο ἡ ἐγκαινίασις τῆς λειτουργίας τῆς νέας αἰθούσης ἐπιβατῶν τοῦ τελωνείου Πειραιῶς, τῆς κατασκευασθείσης πρωτοβουλία τοῦ Ὑφυπουργοῦ Τύπου καὶ Τουρισμοῦ.
—'Υπεγράφησαν συλλογικαὶ συμβάσεις, διὰ τῶν ὁποίων ρυθμίζονται τὰ κατώτερα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν χημικῶν, τὰ ἡμερομίσθια τῶν λατόμων μαρμάρου καὶ ἡ βελτίωσις τῆς θέσεως τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς βιομηχανίας κατασκευῆς μπισκότων.
— Κατηρτίσθη ὑπὸ τῶν Ὑφυπουργῶν Τύπου καὶ Τουρισμοῦ καὶ Ἑργασίας Νόμος διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ ζητήματος τῆς κατοχυρώσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν ἐφημεριοπωλῶν.
- 17 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Κατόπιν συνεννοήσεως τῶν Ὑπουργείων Γεωργίας καὶ Οἰκονομικῶν ἀπεφασίσθη ἡ λήψις μέτρων διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς οἰκοδομησίου ξυλείας ἐκ τῶν Ἑλληνικῶν δασῶν, πρὸς ἀντίστοιχον μείωσιν τῆς εἰσαγωγῆς ξενικῆς ξυλείας.
— Συνεχίζονται αἱ ἐργασίαι τῆς ἀποπερατώσεως τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ὀρεινῶν παιδικῶν ἐξοχῶν εἰς τὴν Πάρνηθα.
—'Ενεκρίθησαν αἱ τεχνικαὶ μελέται διὰ τὴν ἀνέγερσιν δύο νέων μεγάλων περιπτέρων εἰς τὸ νοσοκομεῖον «Σωτηρίας», διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἐργαστηρίων τοῦ νοσοκομείου Νέας Ἰωνίας, τὴν ἐπισκευὴν τῶν περιπτέρων τοῦ σανατορίου Ἀσβεστοχωρίου, καὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἐξυγιαντικῶν ἔργων εἰς τὴν Κοινότητα Τηγαλίου Σάμου.
- 18 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Εἰς 114.652 ἀναβιβάζονται οἱ ἀναλφάβητοι, οἱ ὁποῖοι ἐντὸς ἐνὸς ἔτους ἐφοίτησαν εἰς 1237 νυκτερινὰ σχολεῖα καὶ ἐδιδάχθησαν τὰ πρῶτα γράμματα, κατόπιν τῶν καταβληθεισῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας ἐνεργειῶν.
— Προεκκηρύχθησαν δημοπρασίαι διὰ τὴν ἀνέγερσιν 652 νέων προσφυγικῶν κατοικιδίων.
- 19 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Διετέθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Σιδηροδρόμων εἰδικὰ λεωφορεῖα μὲ ἡλαττωμένον εἰσιτήριο δι' ἐκ-

- δρομὰς εἰς τὴν ἀκτὴν τοῦ Σαρωνικοῦ, πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐξόδου τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Πρωτευούσης κατὰ τὰς Κυριακάς καὶ ἑορτὰς εἰς τὴν ἐξοχὴν.
— Ἀπεφασίσθη ἡ διενέργεια γενικῆς ἀπογραφῆς τῶν κατοίκων τοῦ Κράτους πρὸς ἐξαγωγὴν διαφορῶν συμπερασμάτων χρησίμων εἰς τὴν μελέτην τῶν ἀναγκῶν καὶ τῶν συνθηκῶν τῆς ζωῆς τοῦ λαοῦ.
—'Ενεκρίθη ἡ μελέτη διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὕδραυλικῶν ἔργων τῆς πεδιάδος τοῦ Ἀργολικοῦ.
- 20 ΙΟΥΛΙΟΥ.— Ὑπὸ τοῦ Ἀὐτονόμου Σταφιδικοῦ Ὁργανισμοῦ ἐλήφθησαν διάφορα μέτρα ὑπὲρ τῆς σταφιδοπαραγωγῆς τῆς ἐσοδείας 1938—1939.
— Ἐλήφθησαν ἄνευ τῆς ἐλαχίστης ἀναβολῆς ὑπὸ τοῦ Κράτους τὰ μέτρα τῆς ὁργανώσεως τῶν βοηθειῶν πρὸς τοὺς σεισμοπαθεῖς τῆς Ἀττικῆς δι' ἀμέσου αὐτοπροσώπου μεταβάσεως τῶν ἀρμοδίων Ὑπουργῶν.
- 22 ΙΟΥΛΙΟΥ.—'Εγένοντο τὰ ἐγκαινία τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀλιευτικοῦ φράγματος τοῦ Δέλτα τοῦ Ἑβρου ὡς πρώτη ἐκδηλώσις τοῦ Κράτους ὑπὲρ τοῦ ἀλιευτικοῦ πληθυσμοῦ τῆς Χώρας.
- 23 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Διετάχθη ἡ συχνὴ διενέργεια ἐπιθεωρήσεων εἰς ἅπαντα τὰ ἐπιβατικά ἀτμόπλοια πρὸς διαπίστωσιν τῶν ἐλλείψεων των καὶ ὑπόδειξιν τῶν ἀναγκαιῶν μέτρων διὰ τὴν τήρησιν ἀπολύτου καθαριότητος ἐν αὐτοῖς καὶ ἐξασφάλισιν πάσης ἀνέσεως εἰς τοὺς ἐπιβάτας.
- 24 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Ἐξεδόθησαν εἰς εἰδικὸν τεύχος τὰ πορίσματα τῆς διεξαχθείσης, κατ' ἐντολὴν τῆς Κυβερνήσεως, ὑπὸ τοῦ Ἀνωτάτου Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου, ἐρεύνης ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὁργανώσεως τῆς ἀλιείας καὶ τῆς ἀλιευτικῆς πίστεως.
- 26 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Διὰ Βασιλικοῦ Διατάγματος ἰδρύονται νέοι Ἑθνικοὶ Παιδικοὶ Σταθμοὶ εἰς Λαμίαν, Λάρισαν, Πρέβεζαν, Ἰωάννινα, Ζάκυνθον, Χανιά, Φλώριναν, Πολύγυρον, Ἄργος, Νιγρίταν, Καστορίαν, Λευκάδα καὶ Σουφλίον.
- 28 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Κατετέθη ὁ θεμέλιος λίθος τοῦ κτιρίου τῆς Σχολῆς Ἐπισκεπτριῶν Ἀδελφῶν παρὰ τὸ τέρμα Ἀμπελοκήπων.
- 30 ΙΟΥΛΙΟΥ.—Δ' ἀνακοινώσεων του ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀγγέλλει τὴν λήψιν ἀποφάσεων διὰ τὴν οἰκο-

νομικήν ἐνίσχυσιν τῶν ὑπαλλήλων μεταφορᾶς σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων.

— Ἀποκατεστάθη αὐτοκινητική συγκοινωνία μεταξύ Τρικκάλων καὶ Ἰωαννίνων.

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 1938

- 1 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Ἐδημοσιεύθη Νόμος ἀποβλέπων εἰς νέαν προ-
στασίαν τῆς σηροτροφικῆς παραγωγῆς τῆς Χώρας.
— Ἐμειώθη τὸ ποσοστὸν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐγχωρίου βάμ-
βακος ἐπιβαλλομένου καὶ παρὰ τῶν βιομηχάνων
εἰσπραττομένου καὶ καταβαλλομένου φόρου ὑπὲρ
τοῦ Ὄργανισμοῦ Βάμβακος εἰς μίαν δραχμὴν κατ'
ὁκᾶν ἐκκοκκισμένου βάμβακος ἑναντι τῶν τεσσάρων
εἰς ἃς ἀνήρχετο μέχρι τοῦδε.
- 2 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ.—Εἰς ἀνακοινώσεις του ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερ-
νήσεως ἀγγέλλει τὴν εἰς τοὺς καπνοπαραγωγούς
ἀπόδοσιν τοῦ δευτέρου μεριδίου τῶν ἀπὸ τὰ κέρδη
τῆς συγκεντρώσεως καὶ διαχειρίσεως τοῦ καπνοῦ ἐκ
μέρους τοῦ Κράτους κατὰ τὴν περίοδον τῆς κρίσεως.
- 3 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ. — Τέλος τοῦ Β'. ἔτους τῆς Ἐθνικῆς
Ἀναδημιουργίας.

ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΜΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΚΑΙ Η ΝΕΟΛΑΙΑ

ΠΩΣ ΤΗΝ ΩΝΕΙΡΟΠΟΛΗΣΕ, ΠΩΣ ΤΗΝ
ΗΣΘΑΝΘΗ, ΠΩΣ ΕΠΑΣΧΙΣΕ ΝΑ ΤΗΝ ΔΗ-
ΜΙΟΥΡΓΗΣΗ, ΠΩΣ ΤΗΝ ΕΙΔΕ Ν' ΑΝΑ-
ΠΤΥΣΣΕΤΑΙ, ΝΑ ΔΙΑΜΟΡΦΟΥΤΑΙ, ΝΑ ΕΞ-
ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ ΝΑ ΕΠΕΚ-
ΤΕΙΝΕΤΑΙ ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΩΣ ΑΝΑ ΤΑ ΠΕ-
ΡΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

ΥΠΕΡΟΧΟΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

ΕΠ' ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΜΙΑΣ ΙΣΤΟΡΙΚΗΣ ΤΕΤΡΑΕΤΙΑΣ

Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΚΑΙ Η ΝΕΟΛΑΙΑ

ΠΩΣ ΤΗΝ ΩΝΕΙΡΟΠΟΛΗΣΕ, ΠΩΣ ΤΗΝ
ΗΣΘΑΝΘΗ, ΠΩΣ ΕΠΑΣΧΙΣΕ ΝΑ ΤΗΝ ΔΗ-
ΜΙΟΥΡΓΗΣΗ, ΠΩΣ ΤΗΝ ΕΙΔΕ Ν' ΑΝΑ-
ΠΤΥΣΣΕΤΑΙ, ΝΑ ΔΙΑΜΟΡΦΟΥΤΑΙ, ΝΑ ΕΞ-
ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ ΝΑ ΕΠΕΚ-
ΤΕΙΝΕΤΑΙ ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΩΣ ΑΝΑ ΤΑ ΠΕ-
ΡΑΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ

ΥΠΕΡΟΧΟΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΟΥΛΑ

Ἡ ἀνάπλασις τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, Ἡ ἐξύψωσις τῶν ἰδανικῶν τῆς Ἑθνικῆς διαπαιδαγώγησις καὶ ἡ ἐπίγνωσις τῆς μεγάλης τῆς ἀποστολῆς. Ἡ πραγματοποιήσις ἐνὸς ἀνεκπληρώτου ὀνείρου σειρᾶς δλοκλήρων γενεῶν. Νά μὲ ἄλλα λόγια μία ἀπὸ τὰς μεγαλειωδεστέρας καὶ εὐγενεστέρας φιλοδοξίας τῆς ζωῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως, ὁ ὁποῖος, μέσα εἰς τὰς τόσας πολλαπλᾶς φροντίδας του διὰ τὴν διαχείρισιν τῶν τυχῶν τῆς Πατρίδος μας, ἔχει ἀφιερώσει ὅλην του τὴν ψυχὴν καὶ ὅλας του τὰς δυνάμεις διὰ νὰ καταστήσῃ τὴν Ἑλληνικὴν Νεότητα ἀνταξίαν τοῦ μεγάλου τῆς προορισμοῦ.

Ἴδού μία ἀπὸ τὰς κεντρικὰς κατευθυντηρίους γραμμάς, ἕνας ἀπὸ τοὺς θεμελιώδεις σκοποὺς πὺν ἔταξεν εἰς ἑαυτὸ ὡς ἱερὸν καθήκον καὶ ἑθνικὴν ὑποχρέωσιν τὸ Κράτος τῆς 4ης Ἀυγούστου, τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἀνατείλῃ ἐπὶ τέλους κάποιε διὰ νὰ ἀναζωογονηθῇ ἡ ἄλκιμος Ἑλληνικὴ Νεότης, νὰ ἐπανεύρῃ τὰ χαμένα τῆς ἰδανικά, τὸν δρόμον τὸν εὐρὺν καὶ τὸν καλόν, πὺν τῆς ἀνοίγει πρωτοπόρος ὁ Ἀρχηγός.

Καὶ τὸ πρῶτον ἐγεγνήριον σάλπισμα τοῦ Κυβερνήτου, καλοῦντος τὴν Ἑλληνικὴν Νεολαίαν νὰ ἐπανακτήσῃ, μέσα εἰς τὸν αἰῶνιον Ἑλληνικὸν πολιτισμόν, τὰ ἰδανικά τῆς καὶ τὰ ὄνειρά τῆς, ἀπετέλεσε τὸ ὑπέροχον, ὅσον καὶ συγκινητικὸν ἐκεῖνο διάγγελμα πὺν ἀπηρνήνε πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαὸν ἀπὸ ραδιοφώνου τὴν ἑσπέραν τῆς 10ης Ἀυγούστου 1936 καὶ εἰς τὸ ὁποῖον, ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν Νεολαίαν, τονίζει τὰ ἐξῆς :

ΜΕΡΟΣ Α'.

— ΕΜΠΡΟΣ ΓΙΑ ΜΙΑ ΕΛΛΑΔΑ ΝΕΑ!... ΤΟ ΕΓΕΡΤΗΡΙΟ ΣΑΛΠΙΣΜΑ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

«... Αποτείνομαι ιδιαιτέρως σέ Σέ, 'Ελληνική Νεολαία. Δέν φταῖς ἐσὺ ἂν παρεστράτησες. Ἀφισμένη ἐγκαταλελειμμένη μετὰ τόσας καταστροφάς τῶν ἰδανικῶν καὶ τῶν ὀνείρων, τὰ

Δέν ὑπάρχει διὰ Σέ, Νεολαία, ἄλλη πραγματικότης παρὰ ἡ 'Ελληνικὴ Πατρίς! Μόνον ἐκεῖ θὰ ἐπανεύρης τὸν ἑαυτὸν σου, τὰς 'Εθνικὰς Παράδόσεις, τὰ ἰδανικά καὶ τὰ ὀνείρα σου.

ὅποια θὰ ἔπρεπε νὰ σοῦ πλημυρίζουν τὴν ψυχὴν, ἀφοῦ οἱ ὁδηγοί σου ἄψυχοι καὶ ἀπογοητευμένοι σοῦ ἐγέμισαν τὴν ψυχὴν μὲ ἀπελπίσαν, τί νὰ κάμης καὶ σύ, δύστυχη 'Ελληνικὴ Νεολαία; Ἀφοῦ ἐκεῖνοι, οἱ ὅποιοι ἦσαν ἐντεταλμένοι νὰ σέ ὁδηγοῦν, σοῦ ἔσπειραν τὴν ἀπογοήτευσιν καὶ τὸν φόβον

τοῦ ἀγῶνος τῆς ζωῆς, τί νὰ κάμης καὶ σύ, 'Ελληνικὴ Νεολαία; Χωρὶς ἐλπίδας, χωρὶς ὄνειρα, ἀκολούθησες τοὺς ἀγῶντας καὶ τοὺς λαοπλάνους, νομίζουσα ὅτι ἔτσι θὰ μπόρῃσιν καὶ σὺ νὰ ἴδῃς ἕνα κομμάτι φωτεινοῦ οὐρανοῦ καὶ ἔτσι ὠδηγήθηκες εἰς τὴν κόλασιν τῆς ἀπελπίσεως καὶ τοῦ ὀλισμοῦ.

Σήκω ἐπάνω, 'Ελληνικὴ Νεολαία. Δέν ὑπάρχει διὰ σέ ἄλλη πραγματικότης παρὰ ἡ 'Ελληνικὴ Πατρίς. Μόνον ἐκεῖ θὰ ἐπανεύρης τὸν ἑαυτὸν σου. Μόνον μέσα εἰς τὰς 'Εθνικὰς παραδόσεις θὰ ἐπανεύρης τὰ ἰδανικά σου καὶ τὰ ὄνειρά σου. Χωρὶς αὐτὰ δέν ἡμπορεῖς νὰ ζήσης, 'Ελληνικὴ Νεολαία. Μόνον ἐκεῖνα, τὰ ὅποια σοῦ ἐδημιούργησε ἡ 'Ελληνικὴ ἱστορία, ἀποτελοῦν τὸ σῶμά σου καὶ τὴν ψυχὴν σου. Τὰ ξένα κατασκευάσματα, μὲ τὰ ὅποια ἠθέλησαν νὰ σέ παρασύρουν οἱ ἀγῶνται μὲ τοὺς παράφρονας ρωμαντισμοὺς των, εἶναι ψεύτικα διὰ σέ καὶ ἀποτελοῦν δηλητήριον.

Διότι, ἐννόησέ το, δέν ἡμπορεῖς νὰ ζήσης ἀλλέως παρὰ 'Ελληνικά μέσα εἰς τὴν φυλὴν σου καὶ μόνον ἐκεῖ μέσα θὰ εὕρῃς τὸν λόγον καὶ τὸν προορισμὸν τῆς ὑπάρξεώς σου. Καὶ τότε θὰ ἴδῃς ὅτι θὰ ἐπανεύρης τὴν χαρὰν καὶ τὴν αἰσιοδοξίαν, τὰ ὅποια σοῦ ἔλειψαν. Καὶ ὅταν θὰ τὰ ἐπανεύρης, θὰ ἴδῃς μὲ τί εὐκολίαν θὰ ὑπερπηδήσῃς τὰ ἐμπόδια καὶ τὰς δυσκολίας τῆς ζωῆς καὶ τί μέλλον θὰ παρασκευάσῃς καὶ διὰ τὸν ἑαυτὸν σου καὶ διὰ τὴν 'Ελλάδα, εἰς τὴν ὁποῖαν ἀνήκεις ἀναποσπάστως.

Σήκω λοιπόν, 'Ελληνικὴ Νεολαία, ἀπόβαλε μακράν σου τὰς ἀγυρτείας καὶ τὰ ψεύδη, μὲ τὰ ὅποια σοῦ ἐδηλητηρίασαν

τὴν ψυχὴν. Πέταξε μακράν σου τὰ ἐλεεινὰ ἀναγνώσματα, τὰ ὅποια σέ διδάσκουν τὴν ἀνηθικότητα καὶ τὴν ἀνανδρίαν, ἀκόμη καὶ ἐκεῖνα, τὰ ὅποια δῆθεν φιλολογικὰ ἔργα σέ διδάσκουν νὰ φοβᾶσαι τοὺς ἀγῶνας τῆς ζωῆς καὶ νὰ μὴ σκέπτεσαι παρὰ τὸ ἄτομόν σου καὶ τὴν ὀλικὴν ἀπόλαυσίν σου».

Τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1936 δίδει τὴν ἀκόλουθον συνέντευξιν πρὸς τὸν ἀπεσταλμένον τῆς Γαλλικῆς ἐφημερίδος «Ἡχώ τῶν Παρισίων» κ. Ζὰν Ντελάζ, διὰ τὰς βάσεις, ἐπὶ τῶν ὁποίων

Αἱ βάσεις διὰ τὴν ἀνάπλαισιν τῆς Νέας 'Ελληνικῆς Γενεᾶς: — Θέλω μίαν Νεολαίαν ὕγιάν, ἰσχυράν καὶ ἀθλητικὴν.

πρέπει νὰ στηριχθῇ ἡ ἀνάπλαιομένη νέα 'Ελληνικὴ γενεά.

— Τί φρονεῖτε κ. Πρόεδρε— ἐρωτᾷ ὁ Γάλλος ἀπεσταλμένος — διὰ τὴν 'Ελληνικὴν νεολαίαν καὶ τί θὰ κάμετε δι' αὐτήν;

— Ἡ Νεολαία; Ἐπιτρέψατέ μου νὰ σᾶς ἀναφέρω περὶ αὐτῆς τὴν φράσιν ἐνὸς συγγραφέως σας, τὸν ὁποῖον πολὺ ἐμελέτησα. Ὁ Ταῖν λέγει ὅτι ὁ νέος μέχρις 27 ἐτῶν εἶναι ἐπαναστάτης. Ἄλλ' ὅτι ἐντὸς ὀλίγου, ἀφοῦ νυμφευθῇ καὶ ἀντιμετωπίσῃ τὰς δυσκολίας τῆς ζωῆς, γίνεται συντηρητικὸς. Λοιπόν, πρὶν νὰ γίνῃ συντηρητικὸς, ὁ νέος χρειάζεται ἐν ἰδεῶδες. Θέλω νὰ δώσω εἰς αὐτὸν τὸ 'Εθνικὸν ἰδεῶδες.

Πρέπει ἡ Νεολαία μας νὰ ἐπανεύρῃ τὴν πίστιν εἰς τὸν 'Ελληνικὸν πολιτισμὸν, νὰ ἐπανεύρῃ τὴν ἐλπίδα καὶ νὰ τρέφῃ διὰ τὴν Πατρίδα ἄκραν ἀγάπην. Κατόπιν τούτης προπαγάνδας ὑπὲρ τῆς ἀδιαφορίας, μὲ τὰς κακὰς αὐτῆς συνεπειάς, ἡ ἀγάπη τῆς Πατρίδος δέον νὰ ἀναζωπυρωθῇ.

Θέλω μίαν Νεολαίαν ὕγιάν καὶ ἰσχυράν, ἀθλητικὴν. Τὸ αἷμα χρειάζεται κατὰ περιόδους νέας δυνάμεις. Ἄλλοτε παύσας αὐτὰς αἱ ἐπιδρομαὶ τῶν βαρβάρων. Αἱ τελευταῖαι αὐταὶ εὐτυχῶς ἐξηφανίσθησαν. Ὁ ἀθλητισμὸς παραμένει τὸ σημερινὸν μέσον ἀναζωογονήσεως τοῦ αἵματος: «Ὁ ἀθλητισμὸς δι' ὅλους».

Τὴν 'Ελληνικὴν Νεολαίαν ἀντιλαμβάνεται τις (τονίζει ἐν συνεχείᾳ ὁ αὐτὸς ἀνταποκριτὴς) — ὁ Πρόεδρος κ. Μεταξᾶς βασιλεὺς ἐπ' αὐτῆς μεγάλας ἐλπίδας — τὴν θέλει κοινωνικὴν, ἀπληγαγμένην δηλαδὴ τῶν κοινωνικῶν προλήψεων. Τὴν θέλει ἐπίσης ἔξυπνον μὲ τὴν πλέον βαθειὰν ἐννοίαν τῆς λέξεως.

Εἰς ἐρώτησιν τοῦ ἀνταποκριτοῦ, ἂν προβλέπη μεταρρυθμίσεις τῆς πανεπιστημιακῆς ζωῆς:

— Ὁχι, πρὸς τὸ παρόν, ἀπαντᾷ. Ἄλλ' εἰς τὸ μέλλον, μάλιστᾳ. Τὸ σημερινὸν σύστημα ἐκπαιδεύσεως μᾶς δίδει ἀρίστους δικηγόρους, καθηγητὰς, μηχανικοὺς, ἰατροὺς. Ἄλλ' εἶναι ἴσως παρὰ πολὺ πρακτικόν.

Ἐπιθυμῶ μὲν ὅπως ὕψηλότεραν, περισσότερον θεωρητικὴν. Θὰ ἤθελα οἱ νέοι νὰ σπουδάζουν νομικά, μαθηματικὰς ἐπιστήμας, ἱατρικὴν, ὅχι μόνον διὰ νὰ ἐξασκήσουν τὰ ὡς ἄνω

ἐπαγγέλματα, ἀλλ' ἵνα ἐμβαθύνουν περισσότερο εἰς τὰ ζητήματα ταῦτα, ἵνα προβοῦν εἰς ἐρεῦνας. Ἡ θεωρία αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἢ ἐπιστὴμὴ ἄνευ πρακτικοῦ σκοποῦ, ἀξίζουν καὶ αὐταὶ κάποιαν θέσιν. Μήπως κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον δὲν διέπλκτον τὴν νεολαίαν ὁ Πλάτων καὶ ὁ Σωκράτης, καταπολεμοῦντες τοὺς σοφιστὰς, οἵτινες ἀπέβλεπον ἀποκλειστικῶς εἰς ἐπωφελὲς ἐπάγγελμα;

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τῆς Λαρίσης, τὴν 9ην Ὀκτωβρίου 1936, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως, εὐθὺς μετὰ τὸν λόγον τοῦ πρὸς τὸν λαόν, ἐπληροίωσε τὴν παρατεταγμένην μαθητικὴν Νεολαίαν καὶ, προκειμένου νὰ προσφωνήσῃ αὐτὸν ὁ Γυμνασιάρχης, ὁ κ. Πρόεδρος εἶπε:

Εὐστασίαι πρὸς τοὺς καθηγητάς:—Νὰ τὰ κάμετε τὰ παιδιὰ αὐτὰ Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδας, μὲ συνείδησι, φρόνημα καὶ προκοπή.

Ἄνθρωποι ἔχουν; Θέλω αὐτὸν τὸν ἐνθουσιασμόν νὰ μὴ τὸν χάσουν. Ἄν συμβῇ τοῦτο, θὰ ἔχετε νὰ δώσετε λογαριασμὸν σὲ μίνα γιὰ κάθε τι. Προσέξατε καλά. Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θέλω τὰ ζωντανὰ αὐτὰ παιδιὰ νὰ χάσουν τὸν ἐνθουσιασμόν των».

Κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν εἰς Λεβάδειαν τὴν 9ην Ὀκτωβρίου 1936 ἀπευθύνεται εἰς τοὺς συγκεντρωμένους ἐκεῖ νέους καὶ τοὺς λέγει:

«Ἰδιαιτέρως ἀπευθύνομαι πρὸς σᾶς, νέοι, οἱ ὅποιοι ἤλθατε ἐδῶ μὲ ὅλον τὸν ἐνθουσιασμόν τῆς ψυχῆς σας διὰ νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι ἔχετε μεγάλην εὐθύνην εἰς τὰ χέρια σας, σεῖς εἰσθε ἢ μέλλουσα Ἑλλάς. Ἡμεῖς δὲ, καὶ ἂν κάμωμεν, καλὸν ἢ κακόν, θὰ περάσουμε, σεῖς θὰ ἔλθετε. Ἀλλοίμονον δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἂν δὲν εὕρῃ εἰς τοὺς πολίτας τοὺς μέλλοντας καὶ τοὺς σημερινούς νέους, τοὺς νέους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι θὰ τῆς δώσουν τὴν ἔξαρσιν».

Τὴν 25ην Ὀκτωβρίου 1936, παραμονὴν τῆς ἐπετείου τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Μακεδονικῆς Πρωτεύουσας, ἀπευθύνεται πρὸς τὴν Νεολαίαν τῆς Θεσσαλονίκης, μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς σημαίας τῆς, καὶ τῆς διαγράφει

Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ εἰσθε τίποτε ἄλλο παρὰ Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες εἰς ὅλην σας τὴν ζωὴν. Εἰσθε ὅλοι ἕνα σύνολον καὶ διὰ ἐργασθῆτε διὰ τὸ σύνολον.

» Ἡ Ἑλλάς δὲν εἶναι τίποτε ξένον ἀπὸ σᾶς, κατοικεῖ μέσα

«Εγὼ δὲν θέλω προσφωνήσεις. Εγὼ ἔχω νὰ σᾶς ἀποτείνω προσφώνησι. Τὰ βλέπετε τὰ παιδιὰ αὐτὰ πόσον ἐνθουσια-

σμοὶ ἔχουν; Θέλω αὐτὸν τὸν ἐνθουσιασμόν νὰ μὴ τὸν χάσουν.

Ἄν συμβῇ τοῦτο, θὰ ἔχετε νὰ δώσετε λογαριασμὸν σὲ μίνα γιὰ κάθε τι. Προσέξατε καλά. Ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ θέλω τὰ ζωντανὰ αὐτὰ παιδιὰ νὰ χάσουν τὸν ἐνθουσιασμόν των».

«Ἰδιαιτέρως ἀπευθύνομαι πρὸς σᾶς, νέοι, οἱ ὅποιοι ἤλθατε ἐδῶ μὲ ὅλον τὸν ἐνθουσιασμόν τῆς ψυχῆς σας διὰ νὰ σᾶς εἰπῶ ὅτι ἔχετε μεγάλην εὐθύνην εἰς τὰ χέρια σας, σεῖς εἰσθε ἢ μέλλουσα Ἑλλάς. Ἡμεῖς δὲ, καὶ ἂν κάμωμεν, καλὸν ἢ κακόν, θὰ περά-

σουμε, σεῖς θὰ ἔλθετε. Ἀλλοίμονον δὲ εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἂν δὲν εὕρῃ εἰς τοὺς πολίτας τοὺς μέλλοντας καὶ τοὺς σημερινούς νέους, τοὺς νέους ἐκείνους, οἱ ὅποιοι θὰ τῆς δώσουν τὴν ἔξαρσιν».

Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ εἰσθε τίποτε ἄλλο παρὰ Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες εἰς ὅλην σας τὴν ζωὴν. Εἰσθε ὅλοι ἕνα σύνολον καὶ διὰ ἐργασθῆτε διὰ τὸ σύνολον.

» Πατρίς μας δὲ εἶναι ἡ Ἑλλάς.

» Ἡ Ἑλλάς δὲν εἶναι τίποτε ξένον ἀπὸ σᾶς, κατοικεῖ μέσα

σας, μέσα στὸν καθένα ἀπὸ σᾶς, μέσα στὴν κάθε μία ἀπὸ σᾶς. Εἶναι ἕνα πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἠμπορεῖτε νὰ τὸ ἀφαιρέσετε ἀπὸ μέσα σας ποτέ, οὔτε νὰ τὸ ἀποχωρισθῆτε ποτέ εἰς ὅλην σας τὴν ζωὴν. Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ εἰσθε τίποτε ἄλλο παρὰ Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες εἰς ὅλην σας τὴν ζωὴν. Καὶ ἂν ἠθέλατε ἀκόμη, δὲν ἠμπορεῖτε νὰ χωρίσετε ἀπὸ τὸν ἑαυτὸν σας τί κα-
θήκοντα ἔχετε πρὸς αὐτό, τὸ ὁποῖον λέγεται Ἑλλάς.

» Ἐχετε τὰ καθήκοντα ποὺ ἔχετε πρὸς τὴν μάνα σας, σὲ κεῖνη ποὺ σᾶς ἐγέννησε, διότι καὶ ἡ Ἑλλάς εἶναι ἡ μεγάλη μάνα ὅλων μας. Εἰσθε τὰ παιδιά της, ὅχι μονάχα ἔτσι στὰ λόγια, εἰσθε πραγματικὰ παιδιά της. Τὸ αἷμά της εἶναι μέσα εἰς τὰς φλέβας σας, ἡ ψυχὴ της εἶναι μέσα στὴν ψυχὴ σας. Σεῖς οἱ ἴδιοι ἀγῶρια καὶ κορίτσια, εἰσθε ἡ Ἑλλάς.

» Ὅταν ἀγαπᾶτε τὴν Ἑλλάδα, ἀγαπᾶτε τὸν ἑαυτὸν σας. Μία μέρα, ὅταν θὰ μεγαλώσετε, θὰ ἔχετε νὰ τῆς προσφέρετε μεγάλα πράγματα καὶ τὸ μεγαλύτερον πρᾶγμα ποὺ ἔχετε, τὸ ὠραιότερον καὶ καλλίτερον, εἶναι ἡ ζωὴ σας. Ἄν χρειασθῇ, θὰ τῆς τὴν δώσετε, ὅχι μόνον μὲ ἐνθουσιασμό, ἀλλὰ καὶ διότι εἶναι ἡ φύσις τοῦ πράγματος τέτοια. Διότι, ἂν δὲν τῆς δώσετε μίαν μέρα τὴν ζωὴν σας, ἐκεῖνοι ποὺ θὰ ἔλθουν ὑστερὰ ἀπὸ σᾶς, θὰ εἶναι δοῦλοι, δὲν θὰ εἶναι πλέον Ἕλληνες.

» Καὶ τώρα πρέπει νὰ μάθετε, ὅτι εἰσθε μικροὶ ἀκόμη, καὶ σεῖς οἱ μεγαλύτεροι ἀκόμη. Πρέπει νὰ μάθετε πῶς θὰ ἐργασθῆτε μίαν ἡμέραν διὰ τὸν τόπον σας, διὰ νὰ γίνετε μίαν ἡμέραν πολῖται καλοὶ. Καὶ ἅμα μάθετε ἕνα ἔργον, μὲ τὸ ὁποῖον θὰ ζήσετε, πρέπει νὰ γνωρίζετε ὅτι θὰ εἶναι δουλειά, τὴν ὁποίαν θὰ προσφέρετε στὸ σύνολον τῆς Κοινωνίας.

» Δὲν εἶναι ὁ καθένας σας χωριστὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους, οὔτε ἡ κάθε μία σας χωριστὴ ἀπὸ τὴν ἄλλη. Εἰσθε ὅλοι σας ἕνα σύνολον καὶ θὰ ἐργασθῆτε διὰ τὸ σύνολον. Γιατὶ τὴν εὐτυχίαν σας δὲν θὰ τὴν εὕρετε, παρὰ μόνον στὴν εὐτυχίᾳ τοῦ συνόλου. Τώρα ἔχετε ὁδηγοὺς μπροστὰ σας τοὺς δασκάλους σας, οἱ ὅποιοι θὰ σᾶς ὁδηγήσουν στὰ πρῶτα βήματα καὶ τοὺς ὁποίους θὰ ἀκολουθήσετε.

» Ἀπὸ τώρα πρέπει νὰ ἐτοιμασθῆτε νὰ γίνετε καλοὶ πολῖται καὶ καλὰ πολίτιδες. Ἀπὸ τώρα πρέπει νὰ ἀσκηθῆτε στὸ μεγάλο σας ἔργον. Αὐριον θὰ ἐορτάσετε τὴν μεγαλυτέραν ἑορτὴν τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ὅλης τῆς Ἑλλάδος. Αὐριον θὰ νοιώσετε στὸ γενικὸ ἐνθουσιασμό γιὰ τὴν ἐλευθερώθηκε ἡ Θεσσαλονίκη, ἐδῶ καὶ 24 χρόνια.

» Τώρα δὲν ἔχομε πολέμους μπροστὰ μας, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐννοήσετε ὅλοι σας, ἐσεῖς οἱ μεγαλύτεροι πρὸ πάντων, ὅτι μπορεῖ νὰ πολεμήσουμε μίαν ἡμέραν. Δι' αὐτὸ πρέπει νὰ εἰσθε ὅλοι σας ἐτοιμοί. Κάθε μόλυσμα ποὺ σᾶς ὀμιλεῖ ἢ τολμήσῃ νὰ σᾶς ὀμιλήσῃ ἐναντίον τῶν ἰδεῶν τῆς Πατρίδος, πρέπει νὰ τὸ ἀποβάλετε».

Τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1936 συγκαλεῖ τοὺς καθηγητὰς καὶ τοὺς διδασκάλους τῆς Θεσσαλονίκης, πρὸς τοὺς ὁποίους ἀπευθύνει τὰς ὑπερόχους ἐκείνας παραινέσεις, βάσει τῶν ὁποίων πρέπει νὰ διαπλασθῇ ἡ νέα Γενεά :

Σοφὴ ὑποθήκει πρὸς τοὺς καθηγητὰς : — Νὰ ἐμπνεύσετε τὸν σεβασμὸν, τὴν περὶ θρησκείας καὶ τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα.

« Σὰς ἐζήτησα νὰ σὰς μιλήσω. Γνωρίζω ὅτι αἱ δυσχερεῖαί σας εἶναι πολλαί, ἀλλὰ πρέπει νὰ τὰς ὑπερβῇτε. Δὲν πρέπει τίποτε νὰ ὑπάρχῃ εἰς τὸ

ἑσωτερικόν σας πού νὰ σὰς δυσκολεύῃ νὰ βαδίζετε ἐπάνω εἰς τὸν δρόμον πού χαράσσει τὸ Κράτος.

» Πρέπει νὰ βαδίζετε ὅπως θέλει αὐτό.

» Θέλω ἐπίσης νὰ σὰς πῶ μερικὰ πράγματα ἀπὸ τὰς τελευταίας μου ἐντυπώσεις : Ἐδῶ ἡμπορῶ νὰ πῶ ὅτι εἶμαι ἀπολύτως εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴν ἐμφάνισιν τῶν μαθητῶν καὶ τῶν μαθητριῶν. Βεβαίως καταλαβαίνω τὰς δυσκολίας σας, ἂν καὶ ἐλπίζω ὅτι θὰ καταβάλετε ὅλην σας τὴν δύναμιν, ὥστε εἰς τὸ μέλλον νὰ τὰς ὑπερβῇτε.

» Ἀλλὰ δὲν ἡμπορῶ νὰ μὴ παρατηρήσω ὅτι καὶ μερικοὶ ἀπὸ σὰς φταῖτε σὲ μερικὰ πράγματα. Ἀπὸ τὴν προχθεσινὴν παρέλασιν δὲν εἶμαι ἀπόλυτα εὐχαριστημένος. Δὲν θέλω νὰ μοῦ πῆτε ὅτι δὲν ἦταν παρέλασις καὶ δὲν εἶχατε προετοιμασθῇ, ἀλλὰ ὅτι ἐγένεν ἑξαφνα ἀπὸ ἐμέ, χωρὶς νὰ τὴν περιμένετε. Διότι αὐτὸ ἀκριβῶς ἀξίζει. Τὸ νὰ δῇ κανεὶς τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια πού περνοῦν ἐν σώματι εἰς τοὺς δρόμους, χωρὶς νὰ εἶναι προετοιμασμένα οὔτε αὐτὰ οὔτε οἱ διδάσκαλοί των.

» Διότι, ὅταν εἶναι προετοιμασμένοι ὅλοι, τότε ἡ παρέλασις αὐτὴ ἡμπορεῖ μὲν νὰ γίνῃ παρὰ πολὺ καλὰ, ὅμως ἡ ἀξία τῆς θὰ εἶναι ἡ μισὴ ἀπὸ τὴν ἀξίαν τῆς ἄλλης παρελάσεως πού γίνεταί ξαφνικά. Θέλω λοιπὸν νὰ πῶ, ὅτι παρατήρησα πολλοὺς ἀπὸ τοὺς διδασκάλους, ὅτι δὲν ἦσαν ἐνδεδυμένοι ἀκριβῶς ὅμοια μὲ τοὺς μαθητὰς τοὺς ὁποίους διηύθυναν. Δηλαδή, ἐνῶ τὰ παιδιὰ ἦσαν χωρὶς ἐπανωφόρια, παρατήρησα ὅτι μερικοὶ καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι, ἐφοροῦσαν ὅχι μονάχα τὸ καπέλλο των, ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπανωφόρι των, καὶ κρατοῦσαν μάλιστα καὶ μίαν ὀμβρέλλαν ὑπὸ μάλης καὶ ἕνας μάλιστα εἶχε τὰ χέρια του στὶς τσέπες.

Νὰ ὑφίστασθε ὅ,τι ὑφίστανται καὶ τὰ παιδιὰ.

» Ἐάν θέλετε νὰ σὰς σέβωνται τὰ παιδιὰ τὴν στιγμὴν πού τὰ διευθύνετε, πρέπει νὰ ὑφίστασθε καὶ σεῖς ὅ,τι ὑφίστανται καὶ αὐτὰ. Ἄν αὐτὰ βρέχωνται, πρέπει νὰ βρέχεσθε καὶ ἐσεῖς, οἱ διδάσκαλοι. Ἄν αὐτὰ κρυώνουν, πρέπει νὰ κρυώνετε καὶ ἐσεῖς.

Τὴν ὥραν πού αὐτὰ πηγαίνουν βῆμα, πρέπει καὶ σεῖς νὰ πηγαίνετε βῆμα μαζί μὲ αὐτὰ, καὶ πρὸ πάντων νὰ μὴ τοὺς χαλάτε τὸ βῆμα, ὅπως παρατήρησα προχθές ὅτι ἔγινε. Γιατὶ ἀλλοιῶς τὰ παιδιὰ δὲν θὰ σὰς σεβασθοῦνε ποτὲ πραγματικά, καὶ ἅμα δὲν σὰς σέβωνται ἀπὸ μέσα των, τότε δὲν θὰ ἡμπορέσετε οὔτε πραγματικά νὰ τοὺς ἐπιβληθῇτε καὶ οὔτε νὰ τὰ διευθύνετε.

» Πρέπει ὁ διδάσκαλος νὰ ἔχῃ τὸ κεφάλι του σηκωμένο ψηλά, γιὰ νὰ διαβαίνουν καὶ τὰ παιδιὰ μὲ τὸ μέτωπο ψηλά καὶ ὑπερήφανα.

» Αὐτὰ πού σὰς εἶπα ἀφοροῦν τὴν σωματικὴν ἐμφάνισιν τῶν παιδιῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πνευματικὴν μόρφωσιν καὶ τὴν διανοητικὴν ἀνάπτυξιν των, θέλω τὰ ἐξῆς πράγματα : Πρῶτα - πρῶτα νὰ τὰ κάμετε πραγματικά Ἑλληνόπουλα καὶ Ἑλληνοπούλες, ἔχετε δέ, διὰ νὰ τὰ ἐνθουσιάζετε, μία τέτοια Πατρίδα σὰν τὴ δική μας. Καὶ περισσότερο ὕλικὸ ἀπὸ κάθε ἄλλο Ἔθνος. Γιατὶ μέσα σὲ τρεῖς χιλιάδες χρόνια, τὸ Ἔθνος αὐτὸ τὸ δικό μας ἔδωκε τὰ μεγαλύτερα πράγματα.

» Καὶ πρῶτα-πρῶτα τὸ Ἔθνος μας ἐδημιούργησε τὴν βάσιν τοῦ σημερινοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολιτισμοῦ. Αὐτὸ τὸ ἀναγνωρίζουν, καὶ τὸ γράφουν μάλιστα, ὅλοι οἱ μεγάλοι Εὐρωπαῖοι συγγραφεῖς. Ἐπὶ χιλιάδες χρόνια τὸ Ἔθνος μας ἔδωσε τὰ ὠραιότερα δείγματα Ἑθνικῶν ἀγώνων ἀνδρείας, ἡρωϊσμοῦ καὶ κατορθωμάτων, τὰ ὁποῖα πραγματικῶς ἐδόξασαν τὴν Ἱστορίαν του. Ἡ καλλιτεχνία καὶ ἡ ποίησις τῶν προγόνων μας ὑπῆρξαν ἀπαράμιλλοι. Ἡ ποίησις μας, μάλιστα καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς χρόνους τῆς δουλείας, ὑπῆρξεν ὑπέροχος.

Ἐλευθερία χωρὶς τάξιν καὶ πειθαρχίαν εἶναι ἀναρχία.

» Ὅταν ἔχετε τὸ πολῦτιμον αὐτὸ ὕλικόν, ἡμπορεῖτε εἰς κάθε μάθημά σας νὰ ὁμιλῇτε εἰς τὰ παιδιὰ γιὰ τὸ Ἔθνος ὅπου ἀνήκουν καὶ νὰ τοὺς φέρετε τὰ παραδείγματα διὰ νὰ τὰ τουνώσετε καὶ νὰ τὰ ἐνθουσιάζετε, ὥστε μίαν ἡμέραν καὶ αὐτὰ νὰ μιμηθοῦν τὰ μεγάλα παραδείγματα τῶν προγόνων των.

» Πρέπει νὰ τὰ μάθετε νὰ εἶναι πειθαρχικά, διότι ἀνήκουν εἰς ἕνα σύνολον, πρὸς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ ἐναρμονίζωνται, καὶ νὰ μὴ κἀνῃ τὸ κάθε ἕνα ὅ,τι τοῦ κατεβαίνει στὸ κεφάλι. Πρέπει νὰ τὰ μάθετε ὅτι ἔλευθερία χωρὶς τάξιν καὶ πειθαρχίαν εἶναι ἀναρχία.

» Τὸ ἄλλο πρᾶγμα πού ἔχω νὰ σὰς συστήσω, εἶναι ὅτι πρέπει νὰ τοὺς ἀναπτύξετε τὸ θρησκευτικὸν αἶσθημα. Δὲν σὰς ζητῶ νὰ τὰ κάνετε θεολόγους, οὔτε μὲ ἐνδιαφέρει νὰ μάθουν τὰς λεπτομερείας τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας.

» Ἐκεῖνο ὅμως πού θέλω, εἶναι νὰ πιστεύουν εἰς τὴν ἀνω-

τέραν δύναμιν τοῦ Θεοῦ καὶ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτήν. Θέλω νὰ ζήσουν σὰν Ἕλληνες Χριστιανοί.

» Δὲν ἠμπορεῖτε, Ἕλληνες ἐκπαιδευτικοί, ποὺ ἐργάζεσθε πρὸ παντός εἰς τὰ σχολεῖα τῆς στοιχειώδους καὶ μέσης ἐκπαίδευσεως, νὰ εἰσθε οὐδέτεροι καὶ ἀδιάφοροι πρὸς τὴν θρησκείαν καὶ νὰ λέτε: Δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ θρησκεία γιὰ τὸ παιδί; ὅταν μεγαλώσῃ, ὅς διαλέξῃ ὅποια θρησκεία θέλει. Αὐτὸ καθαρά εἶναι μία προσπάθεια νὰ κάμετε τὰ παιδιά ἄθεα καὶ νὰ τοὺς δώσετε γιὰ σημαῖα τὸν ἀθεϊσμόν.

Διὰ νὰ διαπλασθῇ ὁ χαρακτήρ καὶ ἡ θεληματικότης τῶν παιδιῶν.

» Ἀλλὰ ἡ ἱστορία διδάσκει ὅτι τὰ Ἕθνη δὲν μποροῦν νὰ ἀναπτύξουν μεγάλον μορφωτικὸν πολιτισμόν, χωρὶς νὰ προηγηθῇ βαθύ θρησκευτικὸν αἶσθημα.

» Τὸ τρίτον πλέον πρᾶγμα ποὺ σᾶς ζητῶ, εἶναι νὰ μὴ περιορίζεσθε εἰς τὸ νὰ ἀποκοτῶν τὰ παιδιά ξηρὸν φορτίον γνώσεων. Δὲν πρόκειται νὰ κάμετε τὰ παιδιά μας ἐγκυκλοπαιδικὰ λεξικά. Νὰ τοὺς δίδετε, βέβαια, τὰς ἀναγκαῖας γνώσεις, ἀλλὰ πρὸ παντός νὰ τοὺς μάθετε νὰ μεταχειρίζωνται τὸ ὕλικόν τῶν γνώσεων πρὸς δημιουργίαν καὶ παραγωγὴν.

» Κύριον ἔργον σας νὰ εἶναι ἡ διάπλασις τοῦ χαρακτήρος των καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς θεληματικότητός των. Θέλω πρὸ παντός νὰ μᾶς δώσετε παιδιά δημιουργικά, τὰ ὅποια νὰ μάθουν ὅχι νὰ ἀπολαμβάνουν τὴν ζωὴν ἀργὰ καὶ ἄδρανῃ, ἀλλὰ νὰ ἀγωνίζωνται καὶ νὰ δημιουργοῦν.

» Διότι αὕτη εἶναι ἡ ζωὴ. Ζωὴ εἶναι ἡ δρᾶσις, ὅπωςδήποτε καὶ ἂν εὐρίσκειται ὁ ἄνθρωπος, εἴτε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐπιστήμης, εἴτε εἰς τὴν τέχνην, εἴτε τοῦ Κράτους, εἴτε τῆς βιομηχανίας, εἴτε τοῦ ἐμπορίου, εἴτε τῆς γεωργίας, εἴτε καὶ τῆς ἀπλῆς χειρωνακτικῆς ἐργασίας.

» Πρέπει τὸ παιδί νὰ μάθῃ νὰ ἀνεβαίνει δημιουργῶντας καὶ ὅχι κατεβάζοντας τοὺς ἄλλους εἰς ἐπίπεδον χαμηλότερον τοῦ ἰδιοῦ του.

» Διότι ὅποιο μυαλὸ στραβῶσῃ καὶ γίνῃ ἄδρανὲς στὰ μαθητικά χρόνια, δύσκολα πλέον διορθώνεται, ἂν διορθωθῇ ποτέ»

Τὴν 7ην Νοεμβρίου 1936, ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Σημαίας, ὁμιλεῖ πρὸς τοὺς μαθητὰς Χανίων, διὰ νὰ τοὺς τονώσῃ τὸ πατριωτικὸν αἶσθημα:

«Ἡ Πατρίς εἶναι μέσα εἰς τὸν
Ἕνα μοναδικὸν καθῆκον ἔχετε: καθένα καὶ εἰς τὴν κάθε μιὰ ἀπὸ
Νὰ μᾶς περάσετε. σᾶς, ἀγόρια καὶ κορίτσια τῆς
ἡρωϊκῆς Κρήτης, διότι τὸ αἷμα
σας εἶναι Ἑλληνικόν, τὰ κόκκαλά σας εἶναι Ἑλλήνων κόκ-

καλα, διότι ἐβγῆκαν ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ἥρωας ποὺ ἐσκόρπισαν ἐδῶ ἄφθονο τὸ αἷμά των καὶ ποὺ ἐσπείραν τὴν γῆν αὐτὴν μὲ τὰ κόκκαλά των διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τόπου αὐτοῦ. Τὸ μυαλὸ σας εἶναι Ἑλληνικόν, ἡ ψυχὴ σας ψυχὴ Ἑλλήνων.

» Ἕλληνες εἰσθε καὶ Ἕλληνες θὰ μένετε γιὰ πάντα, καὶ σὲ κάθε περίστασι τῆς ζωῆς σας, ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται τὸ μέλλον τοῦ Ἕθνους. Ἡμεῖς δὲ καὶ ἀνυπόρξαμεν, θὰ περάσωμε μιὰ μέρα καὶ μετὰ κάμποσα χρόνια, δὲ καὶ ἂν κάμωμε, θὰ τὸ κληρονομήσετε ἐσεῖς, ἀγόρια καὶ κορίτσια τῆς Κρήτης. Θὰ μᾶς διαδεχθῆτε καὶ ἔχετε ἓνα μοναδικόν καθῆκον: Νὰ μᾶς περάσετε. Ἀπὸ τώρα ὁμῶς πρέπει, καὶ ὅπως σᾶς εἶδα, σᾶς ἀξίζει, νὰ λέτε:

» Ἀρμες δὲ γ' ἐσόμεθα πολλῶ κάρρονες», δηλαδὴ ἡμεῖς θὰ γίνωμεν πολὺ καλύτεροι ἀπὸ σᾶς. Ὅταν αὐτὸ νὰ λέτε καὶ τὸ πιστεύετε, καὶ ἀποφασίσετε νὰ τὸ κατορθώσετε, τότε ἐκάματε τὸ στοιχειῶδες καθῆκόν σας».

Ἐπ' αὐτὸν ἐπισκέψατο, τὴν 8ην Νοεμβρίου 1936, εἰς τὸ Ἡράκλειον Κρήτης, τονίζει πρὸς τοὺς κατοίκους τοῦ τὰς προσπάθειας, τὰς ὁποίας καταβάλλει διὰ τὴν τόνωσιν τοῦ Ἑθνικοῦ αἰσθήματος καὶ τῆς σωμα-

Ζητοῦμε νὰ κάμουμε τὴν Νεολαίαν γερὴ στὰ σώματα καὶ τὴν ψυχὴ, εὐθυμὴ καὶ ἐνθουσιώδη ὡς ἐν σύνολον.

τικῆς διαπλάσεως τῶν νέων:

«Διὰ νὰ αἰσθανθῇ καλύτερα τὸν ἑαυτὸν τῆς ἡ Νεολαία, θὰ τὴν ὁργανώσωμε. Καὶ ἐδημοσι-

εῦθι τὰς πλῆρες καὶ ὁ νόμος ὁ ὁργανικὸς τῆς Νεολαίας. Ζητοῦμε νὰ τὴν κάμουμε τὴν Νεολαίαν γερὴ στὰ σώματα, γερὴ στὴν ψυχὴ, εὐθυμὴ καὶ ἐνθουσιώδη καὶ πρὸ πάντων ἐν σύνολον. Πρέπει νὰ μάθῃ κάθε νέος καὶ κάθε νέα, ὅτι εἰς μιάν Κοινωνίαν σὰν τὴν ἰδικήν μας, δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι καθένας μόνος καὶ νὰ προσέχῃ μόνον τὸν ἑαυτὸν του καὶ νὰ φροντίζῃ καὶ νὰ ἐργάζεται μονάχα γιὰ τὸν ἑαυτὸν του. Πρέπει ὅλοι νὰ ἀποτελοῦν ἓνα σύνολον καὶ νὰ αἰσθάνωνται καλὰ, ὅτι ἡ εὐτυχία ἡ ἰδικὴ των δὲν ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρχῃ, παρὰ ὅταν ὑπάρχῃ εὐτυχία καὶ χαρὰ εἰς τὸ σύνολον».

Πρὸς τὸν λαόν τοῦ Ἀγίου Νικολάου Κρήτης ἐτόνισε, τὴν 9ην Νοεμβρίου 1936, τὰ ἐξῆς διὰ τὰς καταβληθείσας φροντίδας ὅπως ἡνομοθεσία διὰ τὴν ὁργάνωσιν τῆς Νεολαίας καταστῆ τελεία καὶ πρότυπος.

Τὰ ζητήματα τῆς Νεολαίας ἐξετάζονται μὲ μεγάλην προσοχὴν. Νομοθεσία τελεία καὶ πρότυπος.

«Ἐχρειάσθη κόπον διὰ νὰ διαμορφωθῇ εἰς νομοθεσίαν ἡ ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας. Εὐρήκα μιάν Νεολαίαν, τὴν ὁποίαν εἶχαν ἐπηρεάσει αἱ σκέψεις αἱ ἀνατρεπτι-

καί, ἡ ὁποία, ὅπως κάθε Νεολαία, ἐζητεῖ νὰ εὕρῃ ἰδανικά καὶ

ἐπειδὴ δὲν εὗρισκε μπροστά της Ἐθνικά Ἰδανικά, ἐπήγαινε πρὸς ἐκεῖνα ποὺ τῆς παρουσίαζαν οἱ ἀνατροπείς.

» Ἦτο πολὺ φυσικὸν τὰ νέα παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος νὰ ζητοῦν μίαν ἔξαρσιν καὶ ἐνόμιζαν ὅτι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον τοὺς προσεφέρετο, ἦτο ἔξαρσις. Ἐπταίε καὶ ἓνα μέρος τῶν διδασκάλων τῶν, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὸ δὲν τὰ ἐφώτιζε ὅπως ἔπρεπε νὰ τὰ φωτίσῃ. Ὁ κίνδυνος ἦτο παμμέγιστος, καὶ δι' αὐτὸ τὰ ζητήματα τῆς Νεολαίας τὰ ἐξετάζομεν μὲ μεγάλην προσοχήν. Τὸ νομοθέτημα εἶναι ἔτοιμον καὶ θὰ χρειασθῇ ἡ ἐκτέλεσις. Θὰ ζητήσω δὲ ἀπὸ τώρα τὴν βοήθειαν τῶν διδασκάλων καὶ τῶν γονέων».

Τὴν 23ην Νοεμβρίου 1936, τονίζει τὰ ἐξῆς πρὸς τοὺς ἐλθόντας εἰς τὰς Ἀθήνας διὰ τὴν κηδεῖαν τῶν ἀειμνήστων Βασιλέων Κωνσταντίνου καὶ Σοφίας Δημάρχους καὶ Κοινοτάρχας ἐπὶ τοῦ ἰδίου ζητήματος:

Με τὰς Ἐθνικὰς παραδόσεις «Γνωρίζετε τὰς ἰδέας μου περὶ Νεολαίας καὶ ὁργανώσεως καὶ τὰ ἰδανικά οἱ Νεοὶ προχωροῦν μ' ἐλπίδας διὰ τὸ μέλλον. τῆς Νεολαίας. Τὸ θεωρῶ αὐτὸ ἔργον ἀπαραίτητον. Ἄλλως τε,

ὅλοι σας ὑπῆρξατε νέοι καὶ πολλοὶ ἀπὸ σᾶς, καθὼς βλέπω, εἴσθε ἀκόμη νέοι. Ἐπομένως, καταλαβαίνετε ποῖαν σημασίαν ἔχει διὰ τὸν τόπον μας νὰ ἡμποροῦν οἱ νέοι νὰ προχωροῦν μὲ ἐλπίδας διὰ τὸ μέλλον. Ἄν ἀφαιρέσετε ἀπὸ τοὺς νέους τὰς ἐλπίδας, δὲν τοὺς μένει τότε τίποτε. Καὶ τότε οἱ νέοι ἐκτρέπονται εἰς ἀταξίας, εἰς τὰς ὁποίας, καθὼς εἶδομεν, ἐξετρέποντο κατὰ τὸ παρελθόν.

» Εἶναι ἀνάγκη νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς νέους Ἰδανικά καὶ νὰ τοὺς τρέψωμεν πρὸς τὰς παλαιὰς μας Ἐθνικὰς παραδόσεις. Θέλομεν τοὺς νέους, τὰ παιδιὰ μας, τὰ ἀδελφία μας, νὰ γίνουν Ἑλληνας, καὶ νὰ αἰσθάνωνται ὡς Ἑλληνας».

Πρὸς τοὺς εἰς Ἀθήνας ἐλθόντας διὰ τὴν κηδεῖαν τῶν Βασιλέων φοιτητὰς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, τοὺς ἐκπροσώπους τῆς σπουδάζουσας Νεολαίας Μακεδονίας καὶ Θράκης καὶ

Τὸ καθῆκον τῆς Φοιτητικῆς Νεολαίας: — Αὐτὰ ποὺ σπουδάζετε πρέπει νὰ τὰ αἰσθάνεσθε, νὰ τὰ ἀναπτύξετε, διὰ νὰ γίνετε μίαν ἡμέραν ἡ ἰθύνουσα τάξις τῆς Ἑλλάδος. τοὺς ἐκπροσώπους τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ἑλληνικῆς Νεολαίας, διέγραψε, τὴν 23ην Νοεμβρίου 1936, ὡς ἐξῆς τὸν ρόλον, τὸν ὁποῖον καλεῖται νὰ ἐκπληρώσῃ ἡ Φοιτητικὴ Νεολαία:

«Εἴσθε οἱ μέλλοντες ὁδηγοὶ καὶ αἱ μέλλουσαι ὁδηγήτριαι τοῦ ἔθνους. Ἀκριβῶς τὸ ὅτι σπουδάζετε καὶ ἀναπτύσσετε τὴν διανοίαν σας, τὸ πνεῦμά σας καὶ τὸ φρόνημά σας, αὐτὸ καὶ μόνον

σᾶς κάμνει ὁδηγοὺς καὶ ὁδηγήτριαις τοῦ μέλλοντος, τῆς γενεᾶς τοῦ ἔθνους ποὺ μέλλει νὰ ἔλθῃ. Αὐτὸ νὰ μὴ τὸ λησμονῇτε ποτέ. Δὲν ἤξεύρω ποῦ θὰ φέρῃ ἡ μοῖρα τὸν καθένα ἀπὸ σᾶς. Ἄλλον θὰ τὸν φέρῃ ὑψηλὰ, ἄλλον χαμηλὰ καὶ πολλὰς φορὲς ἀδίκως καὶ ἀδικαιολογῶς.

» Ἀλλὰ ἡ ἀξία τοῦ ἀνθρώπου ἔγκειται εἰς τὸ νὰ εἶναι ἀνθρώπος σωστός, ὅπουδῆποτε καὶ ἂν τὸν ἔχῃ τάξει ἡ μοῖρά του. Αὐτὰ ποὺ σπουδάζετε τώρα, προσέξετέ τα καλὰ νὰ μὴ σᾶς παραφέρουν καὶ νὰ μὴ σᾶς παρασύρουν εἰς τὸ ὅτι χρησιμεύουν μόνον διὰ τὸ ἐπάγγελμα ποὺ ἔχετε ἐκλέξει. Αὐτὰ ποὺ σπουδάζετε, πρέπει πρὸ παντός νὰ τὰ αἰσθάνεσθε, καὶ τὰ ἐφόδια αὐτὰ νὰ τὰ ἀναπτύξετε μέσα εἰς τὴν ψυχὴ σας, ὥστε νὰ γίνετε μίαν ἡμέραν ἡ ἰθύνουσα τάξις τῆς Ἑλλάδος.

» Ἡ ἰθύνουσα τάξις δὲν εἶναι μόνον εἰς τὴν Πρωτεύουσαν, εἶναι καὶ εἰς ἄλλας πόλεις καὶ εἰς τὸ μικρότερον χωριό. Ἡ ἰθύνουσα τάξις δὲν ἀποτελεῖται μονάχα ἀπὸ ἐκείνους, ποὺ ἔχουν μεγάλας θέσεις, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἐκείνους, ποὺ εὐρίσκονται εἰς μικρότερας καταστάσεις. Παντοῦ ὁ ἀνθρώπος ποὺ ἐμόρφωσε τὴν σκέψιν του καὶ τὸν χαρακτῆρά του ἀνήκει εἰς τὴν ἰθύνουσαν τάξιν.

• Εἰμαι πολὺ εὐτυχής, διότι τὰ λόγια μου εὗρον ἀπήχησιν εἰς τὰς νέας ψυχὰς σας. Τὸ ὅτι ὁμῶς εὗρον τοιαύτην ἀπήχησιν, θὰ εἴπῃ ὅτι ἡ γῆ ἦτο κατάλληλος διὰ νὰ ριζώσῃ ὁ σπόρος ποὺ ἐρρίψαμεν. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία εἶναι πλασμένη κατὰ τρόπον ποὺ τὰ ἰδανικά, ποὺ τῆς προσφέρομεν, νὰ εὐρίσκουν μέσα εἰς αὐτὴν τὸ κατάλληλον ἔδαφος, ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἀναπτυχθοῦν καὶ θὰ φέρουν καλοὺς καρπούς.

» Γι' αὐτὸ ὁ ἐνθουσιασμός μας εἶναι καὶ ἰδικός σας ἐνθουσιασμός, ἡ πίστις μας ἔγινε καὶ ἰδική σας πίστις. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ κήρυγμά μου καὶ ὁ ἀγὼν μου νὰ σᾶς κάμω νὰ ἀποκτήσετε ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἑαυτὸν σας, εἶχε τόσον γοργὰ τὰ ἀποτελέσματά του: νὰ ἀποκτήσετε τὴν ἐμπιστοσύνην εἰς τὸν ἑαυτὸν σας.

• Ἐχάρηκα ἰδιαιτέρως διὰ σᾶς, τὰς νέας τῆς Ἑλλάδος, ποὺ βλέπω ἐδῶ συγκεντρωμένας, γιατί μοῦ διδετε καὶ πάλιν τὴν εὐκαιρίαν νὰ σᾶς εἴπω, ὅτι ὁ προορισμός, διὰ τὸν ὁποῖον μορφώνεσθε, πρέπει νὰ ἀποβλέπῃ μόνον εἰς τὴν οἰκογένειαν. Ἡ γυναῖκα εἶναι ὁ πραγματικὸς ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας καὶ ἡ γυναῖκα θὰ διαφυλάξῃ τὴν παράδοσιν. Ἡ γυναῖκα, πιστὴ εἰς τὰς παραδόσεις μας καὶ εἰς τὰς ἰδέας ποὺ ἐκκληρονομήσαμεν, μὲ ὁπλισμὸν τὴν μόρφωσίν της, θὰ ἐναρμονίσῃ καὶ θὰ τοποθετήσῃ εἰς τὴν ἀκριβῆ θέσιν μὲ μεθοδικὴν παρακολούθησιν τὰ ἰδανικά ποὺ θὰ τῆς παράσχωμεν γιὰ τὰ παιδιὰ μας. Ἀπὸ σᾶς τὰς γυναῖκας ἐξαρτᾶται τί παιδιὰ θὰ ἔχῃ εἰς τὸ μέλλον ἡ Ἑλλάς. Αὐτὸ μὴ τὸ λησμονῇτε ποτέ.

» Συγχαίρω ιδιαιτέρως τούς νέους, τούς αντιπροσώπους της Νεολαίας της Ἀλεξανδρείας, ἡ παρουσία τῶν ὁποίων καί ἡ παρουσίασιν με συγκινεῖ. Εἶναι ιδιαιτέρως συγκινητικόν νά βλέπη κανεῖς τούς νέους τῶν Ἑλληνικῶν παροικιῶν εἰς τὸ Ἑξωτερικόν νά ἐνθουσιάζονται τόσο καλὰ τὴν Πατρίδα των, τὴν Μητρόπολιν. Ἡξεύρετε ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ εἶναι ἐν μέρει σκορπισμένη. Ὅταν τὰ παιδιὰ της τοῦ Ἑξωτερικοῦ τὴν λησμονήσουν, λησμονήσουν τὴν μητέρα των, εἶναι σὰν ἓνα δένδρον πού τοῦ ἔχουν κόψει τὰ κλαδιά του».

Τὴν 21ην Δεκεμβρίου 1935, κατὰ τὰ ἐγκαίνια τοῦ «Οἴκου τοῦ Φοιτητοῦ», ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐτόνισε τὰ ἑξῆς διὰ τὰς φροντίδας, πού καταβάλλει σήμερον τὸ Κράτος καὶ τὴν συνδρομὴν πού παρέχει διὰ τὴν ἀνοίξῃ εὐρυτέρους τοὺς ὁρίζοντας τῆς πνευματικῆς διανοήσεως εἰς τὴν σπουδάζουσαν Ἑλληνικὴν Νεολαίαν:

«Χάρις εἰς τὴν ἐνθουσιώδη καὶ συγκινητικὴν πρωτοβουλίαν, ἐν μέσῳ καιροῦ ἀδιαφορίας, τοῦ Ἑθνικοῦ Παμφοιτητικοῦ Συλλόγου, καὶ χάρις σήμερον, ὁπότε παρήλθε πλέον ὁ καιρὸς τῆς ἀδιαφορίας, εἰς τὴν δραστηριότητα καὶ τὸν ὀργανωτικὸν νοῦν τοῦ κ. Ὑπουργοῦ τῆς Προνοίας, ἐγκαινιάζομεν τὸν Οἶκον τοῦ Φοιτητοῦ, καθὼς καὶ τὴν σειρὰν τῶν ἔργων, τὰ ὁποῖα σᾶς ἀνέφερε ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Προνοίας. Δὲν εἶναι αὐτὰ παρὰ τὸ πρῶτον βῆμα· ἀλλὰ εἶναι συγχρόνως καὶ ἓνα μεγάλο σύμβολον τῆς μελλούσης ἐργασίας ὑπὲρ τῆς σπουδάζουσας Νεολαίας.

» Ἐπάνω εἰς ἓνα βράχον μικρὸν καὶ ἐγκαταλειμμένον ἐστήσαμεν τὴν σημαίαν τῆς ἐπιστήμης, τῆς Ἑλληνικῆς ἐπιστήμης. Τὰ ἐπόμενα εἶναι ἔργον καιροῦ καὶ τῆς βοηθείας σας. Βεβαίως ἡ ὁρμὴ καὶ ἡ προσέλευσις μεγάλου ἀριθμοῦ φοιτητῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, δὲν μπορούμεν νὰ εἰπώμεν, ὅτι εἶναι πραγματικὴ ἔφεσις πρὸς τὴν ἐπιστήμην. Εἶναι καὶ ἀνάγκη βιωτικῇ, ἀνάγκη ἀποκτήσεως ἐνὸς ἐπαγγέλματος διὰ τὸν περαιτέρω βίον.

» Τοῦτο μᾶς ἔφερεν εἰς μίαν κατάστασιν κρίσιμον ἀπὸ ἀπόψεως σπουδάζουσας νεολαίας, καὶ ἀπὸ ἀπόψεως κόσμου, ὁ ὁποῖος διηλθεν ἀπὸ τὸ Πανεπιστήμιον εἰς μίαν ἀνεργίαν, ἀπὸ ἀπόψεως τοῦ κόσμου τῶν διανοουμένων, ἡ ἀνεργία τοῦ ὁποίου δύσκολον εἶναι νὰ προῖδῃ κανεῖς πῶς θὰ ἀντιμετωπισθῇ.

» Ἡ ἀπώλεια ἐκ μέρους τοῦ Πανεπιστημίου τῆς ἰδέας, ὅτι τοῦτο εἶναι καθ' ἑαυτὸ ἐπιστημονικὸν ἴδρυμα καὶ ἡ ἰδέα, ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ μόνον πρὸς ἀπόκτησιν ἐνὸς διπλώματος δι' ἔργον βιοποριστικόν, ἔφεραν τὸ ἀποτέλεσμα αὐτό. Τὸ ἐκ τούτου συμπέρασμα εἶναι ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον θὰ

ἔπρεπε νὰ μείνῃ ἀνοικτὸν διὰ μόνους ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι θὰ εἶχον τὰ οἰκονομικὰ ἐφόδια διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ σπουδάσουν καὶ νὰ ἀντιμετωπίσπιν τὰς δαπάνας τῆς σπουδῆς των, ὡς καὶ τὰς κατόπιν δαπάνας τῆς ἐν τῷ βίῳ σταδιοδρομίας, τοῦλάχιστον κατὰ τὰ πρῶτα αὐτῆς ἔτη. Τὸ συμπέρασμα τοῦτο θὰ μᾶς ἤγεν εἰς ἓνα ἄλλο συμπέρασμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ἀντίθετον πρὸς αὐτὴν τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων.

» Ὁ Θεός, τοῦ ὁποίου τὰς βουλὰς δὲν δυνάμεθα νὰ ἐξιχνιάσωμεν, τὸν ἀνθρώπινον νοῦν δὲν τὸν ἐμοίρασε κατὰ τὰς ἀνθρωπίνους τάξεις εἰς προνομιοῦχους ἀπὸ ἀπόψεως οἰκονομικῆς καὶ γένους καὶ εἰς δυστυχεῖς. Τὸν ἀνθρώπινον νοῦν ὁ Θεὸς τὸν ἐμοίρασεν, ὅπως ἤθελεν ὁ Ἰδιος, καὶ ἐπομένως ἡμποροῦμεν νὰ εὐρώμεν καὶ εἰς τὰς δυστυχεῖς τάξεις νοῦν τοιοῦτον, ὁ ὁποῖος θὰ δύναται νὰ προαγάγῃ τὴν ἐπιστήμην.

Ἡ Ἐπιστήμη δὲν πρέπει νὰ περιορίζεται εἰς τοὺς εὐποροῦντας

» Διὰ τοῦτο εἶναι ἔργον τῆς Κοινωνίας ὁλοκλήρου καὶ συνεπῶς τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον ἐκπροσωπεῖ τὴν Κοινωνίαν, νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν ἀνοδὸν τῶν ἀνωτέρων διανοητικῶν στρωμάτων καὶ ἀκριβῶς ἐκείνων, τὰ ὁποῖα ὀνομάζομεν συνήθως ὅτι εἶναι οἱ ἀπόκληροι τῆς τύχης. Ἄν δὲν γίνῃ τοῦτο, περιορίζομεν τὴν ἐπιστήμην εἰς τὰ πρόσωπα ἐκείνα, τὰ ὁποῖα ὀχι μόνον ἴσως δὲν θὰ εἶναι κατάλληλα κατὰ μέγα ἢ μικρὸν μέρος διὰ τὴν ἐπιστήμην, ἀλλ' ἀντιτίθενται καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν φύσιν τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος.

» Ἐπομένως, τὸ ἔργον τοῦτο, μολονότι δὲν ἀνταποκρίνεται ἐν ὅλῃ τῇ ἐκτάσει τοῦ πρὸς τὴν ἀνάγκην, τὴν ὁποῖαν αἰσθανόμεθα, εἶναι ὅμως ἡ ἀρχή, καὶ ὡς τοιαύτην καλὴν ἀρχήν, τὴν χαιρετίζομεν μετὰ χαρᾶς καὶ μετὰ βεβαιότητος ὅτι τὸ Κράτος θὰ δυνηθῇ μίαν ἡμέραν νὰ συναγάγῃ ἐξ ὁλοκλήρου τῆς Κοινωνίας, ἐξ ὅλων τῶν τάξεων, ἐκείνους, τῶν ὁποίων τὸ πνεῦμα θὰ δυνηθῇ νὰ τιμήσῃ μίαν ἡμέραν τὴν ἐπιστήμην καὶ τὸν πολιτισμὸν τοῦ τόπου.

» Ἀλλὰ τώρα, ἀφοῦ βλέπετε τὴν διάθεσιν αὐτὴν τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἔφεσιν καὶ ὁλοκλήρου τῆς Κοινωνίας, θέλω νὰ ζητήσω καὶ ἀπὸ σᾶς τοὺς φοιτητὰς μερικά πράγματα. Πρόκειται νὰ γίνετε ἐπιστήμονες. Δηλαδή θὰ πρέπει νὰ ἀναζητήσῃ ἕκαστος, εἰς τὸν κλάδον ἐκείνον, τὸν ὁποῖον ἤθελεν ἐκλέξει νὰ εἶναι καθαρῶς ἐπιστήμων, νὰ θυσιάσῃ τὸ πᾶν, τὴν ζωὴν του, τὰς δυνάμεις του, εἰς τὴν εὐρεσιν τῆς ἀληθείας, εἰς τὴν ἐπιστήμην σας δηλαδή, διότι αὐτὸς εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς ἐπιστήμης· ἡ ἀνεύρεσις τῆς ἀληθείας.

» Ἐχετε πρότυπα εἰς τὸ παρελθὸν παμμένιστα. Δὲν θέλω

νά σᾶς ἀναφέρω τὴν ἀρχαιότητα, οὔτε θέλω νά σᾶς ἀναφέρω τὸν βίον τοῦ Ζήνωνος τοῦ Ἑλεάτου. Σᾶς φέρω εἰς τοὺς ἀληθινὰς τοῦ Μεσαίωνος, οἱ ὅποιοι ἔζων καταδιωκόμενοι ἀπὸ τὴν Κοινωνίαν ὡς μάγοι, οἱ ὅποιοι ἔζων πτωχότατοι καὶ μὲ θυσίας παμμεγίστας καὶ οἱ ὅποιοι, ἐπιδιώκοντες τὴν ἀνεύρεσιν τῆς ὑψίστης ἀληθείας, ἱδρυσαν, χωρὶς νά τὸ φαντάζονται, τὴν νεωτέραν χημείαν.

Μὴ ζητῆτε τὰ ἔργα σας νά στεφθοῦν ἀμέσως ὑπὸ ἐπιτυχίας.

» Ἐχομεν πλεῖστα παραδείγματα θυσιασθέντων διὰ τὴν ἐπιστήμην, χωρὶς ἀνυπομονησίας καὶ χωρὶς νά ζητοῦν νά στεφθοῦν τὰ ἔργα των ἀπὸ ἐπιτυχίαν ἀμέσως. Γνωρίζετε ὅλοι σας τὸν Ἀγγλον σοφόν, ὁ ὅποιος ἐπὶ 30 ἔτη δὲν ἡσχολεῖτο εἰς τίποτε ἄλλο, παρὰ εἰς τὸ νά παρακολουθῇ τὴν ἐργασίαν τῶν σκωλῆκων. Τὸ ἀποτέλεσμα δὲ τῆς ἐργασίας του αὐτῆς ἦτο νά εὑρεθῇ ὅτι ἡ φυτικὴ γῆ, ἡ ὁποία μᾶς παράγει σήμερον τὴν ζωὴν μας, δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἡ κατεργασία τῶν σκωλῆκων. Καὶ ἔδωκεν εἰς τὴν ἐπιστήμην τὴν γεωργικὴν τὴν μεγαλυτέραν βάσιν διὰ τὴν πρόοδόν της.

» Εἶναι πλεῖστα παραδείγματα. Μὲ τοιοῦτον τρόπον πρέπει νά ἀφοσιωθῆτε εἰς τὴν καθαρὰν ἐπιστήμην. Δὲν πρόκειται νά ἐξέλθετε μὲ ἓνα χαρτί γιὰ νά ἀποκτήσετε πελατεῖαν, ὁ ἱατρός ἢ ὁ δικηγόρος. Ὁ νοῦς σας πρέπει νά ὑψωθῇ εἰς τὸ πῶς θὰ παράγεται, εἰς τὸ πῶς θὰ δημιουργήσετε τὴν ἐπιστήμην τὴν καθαρὰν, ἡ ὁποία δὲν ἔχει οὔτε ἔθνος, οὔτε πατρίδα, ἡ ὁποία εἶναι μία καὶ μόνη, ἀλλ' ἡ ὁποία ἄλλως ὑπηρετήθη ἀπὸ τὰς διαφόρους φυλάς.

» Μόνον αὕτῃ ἡ διαφορὰ εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον σᾶς κάμνει ἢ Ἑθνικότης σας. Ἐπειδὴ δὲ ἡ Ἑλλάς εἶναι ἐκεῖνη ποὺ ἐδημιούργησε τὸν σημερινὸν Εὐρωπαϊκὸν πολιτισμὸν καὶ τὴν ἐπιστήμην, δι' αὐτὸ καὶ σεῖς πρέπει νά ἔχετε τὴν υπερηφάνειαν ταύτην, ὑπηρετοῦντες τὴν καθαρὰν καὶ, δυνάμεθα νά εἰπωμεν, τὴν ὑπερεθνικὴν ἐπιστήμην, νά τὴν ὑπηρετήσετε ὡς Ἑλληνες, ὅπως οἱ προπάτορές σας, μὲ τὴν αὐτὴν ἀφοσίωσιν, θερμότητα καὶ αὐτοθυσίαν.

Ἡ Κυβέρνησις θὰ εὐρεθῇ ἀρωγὸς κοντὰ σας.

» Εἰς τὸ ἔργον σας αὐτό, θὰ εὐρετε ἀρωγὸν τὴν Κυβέρνησιν. Ἡ σημερινὴ ἡμέρα σᾶς τὸ ἀποδεικνύει αὐτό. Ὅσα σᾶς εἶπεν ὁ κ. Ὑπουργός, εἶναι αἱ πρωταρχικαὶ μας προθέσεις. Τὸ ἐνδιαφέρον μας θὰ εἶναι ἀμείωτον, ὥστε νά παράσχωμεν πάντα τὰ

μέσα εἰς τὸ ἔργον σας αὐτό καὶ νά σᾶς δώσωμεν πᾶσαν ἐνθάρρυνσιν».

Εἰς τὸν λόγον τοῦ πρὸς τοὺς καθηγητὰς τοῦ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστημίου, ἐκφωνηθέντα τῇ 22ᾳ Δεκεμβρίου 1935, ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως προέβη εἰς τὰς ἀκολουθοῦσας συστάσεις διὰ τὸν μεγάλον ρόλον ποὺ ἀνέλαβον, νά διαμορφώσουν ἐπιστημονικῶς τὴν διανοομένην Ἑλληνικὴν Γενεάν :

Ὁ φοιτητὴς πρέπει νά ἀφοσιωθῇ εἰς τὸν καθαρὸν σκοπὸν τῆς ἐπιστήμης, ποὺ εἶναι ἡ ἀνεύρεσις καὶ ἡ ἔρευνα τῆς ἀληθείας.

« Τὸ Κράτος θὰ ἀποβλέψῃ μετὰ στοργῆς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ θὰ παράσχῃ εἰς αὐτό,

παρὰ τὰς μεγάλας οἰκονομικὰς δυσχερείας, τὰς ὁποίας διερχόμεθα, πᾶσαν δυνατὴν συνδρομήν. Περισσότερον ὅμως θὰ σᾶς παράσχῃ τὴν ἡθικὴν αὐτοῦ συνδρομήν.

» Ἀλλὰ ὑπὸ ἓνα καὶ ἀπαραίτητον ὅρον : Ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον θὰ γίνῃ πραγματικῶς Πανεπιστήμιον, ἐξυπηρετικὸν τῆς ἐπιστήμης, οὕτως ὥστε νά ἐμβληθῇ εἰς τὰς καρδίας καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν τροφίμων του, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ ἐπιστήμονος δὲν εἶναι πῶς νά κερδίσῃ χρήματα ἢ πῶς θὰ ἀποκτήσῃ πελατεῖαν ἢ ἀξιώματα, ἀλλὰ ὁ σκοπὸς εἶναι νά ἀποβῇ καθαρῶς ἐπιστήμων, δηλαδὴ νά ἐργασθῇ διὰ τὴν ἔρευναν καὶ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ἀληθείας.

» Δὲν θέλω νά ἐρωτήσω, ὅπως ὁ Πόντιος Πιλάτος, τί ἐστὶν ἀλήθεια. Διότι καὶ ἐγὼ τότε θὰ εὐρεθῶ εἰς δύσκολον θέσιν νά μὴ δύναμαι νά σᾶς ἀπαντήσω.

» Ἀν ὅμως ἡ ἀπόλυτος ἀλήθεια εἶναι ἐξ ὀλοκλήρου ἀδύνατον νά ἀνευρεθῇ ἐκ μέρους τῶν ἀνθρώπων, ὑπάρχει ὅμως καὶ ἡ σχετικὴ, ἡ ἀνθρωπίνη ἀλήθεια, ἐκείνην τὴν ὁποίαν δύναται νά ἀντιληφθῇ ὁ ἀνθρώπινος νοῦς, καὶ τῆς ὁποίας ἡ ἀνεύρεσις ἀσφαλῶς εἶναι ἐφικτή.

» Οἱ φοιτηταὶ πρέπει νά ἀποβάλουν τὴν σκέψιν ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον εἶναι ἓνα μεγάλο ἐπαγγελματικὸν σχολεῖον. Τὸ Πανεπιστήμιον δὲν εἶναι τὸ ἐπαγγελματικὸν σχολεῖον. Τὸ Πανεπιστήμιον εἶναι ὁ ναὸς τῆς ἐπιστήμης καὶ ἐκεῖνος, ὁ ὅποιος εἰσέρχεται εἰς αὐτόν, πρέπει νά ἔχῃ ὑπ' ὄψει του ὅτι, ὅταν θὰ εἰσέλθῃ, θὰ θυσιάσῃ τὰ πάντα, τὴν εὐημερίαν του, τὴν εὐτυχίαν του, ἐν ἀνάγκῃ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν του, διὰ νά ἀφοσιωθῇ εἰς τὸν καθαρὸν σκοπὸν τῆς ἐπιστήμης.

» Τοῦτο τὸ θεωρῶ ἀπαραίτητον. Διότι ἔχω τὴν ἐντύπωσιν· μοιλονότι ἐγὼ δὲν ἐξῆλθον ἀπὸ τὰς αἰθούσας αὐτὰς καὶ μοιλονότι ἕνεκα τῶν ἀσχολιῶν μου εὐρέθην μακρὰν τῆς ἐπιστήμης, ἔχω τὴν ἐντύπωσιν, ὅτι ἡ ἐπιστήμη εἰς τὴν Ἑλλάδα ἔχει καταπέσει, οὐχὶ ἐν συγκρίσει πρὸς τὰ ἄλλα εὐρωπαϊκὰ ἔθνη, ἀλλ' ἐν συγκρίσει πρὸς ἑαυτήν.

έχουν, γιατί δεν έχουν τις ίδιες ώρες ελεύθερες με τις ίδιες ώρες που έχουν ελεύθερες τα εργαζόμενα παιδιά, ζητήσανε μερικές διευκολύνσεις ως προς τις ώρες και ήτανε φυσικόν να τις δώσουμε τις εύκολες αυτές, γιατί δεν μπορούμε να παίρνουμε τα παιδιά από τα μαθήματά τους.

» Καί στην εμφάνισι, έφ' όσον τα σχολεία εμφανίζονται ως τοιαύτα μόνα τους, ένομίσασμε σωστό να περιλαμβάνουν αυτά τα τμήματα της Έθνικης Νεολαίας, που ανήκουν σ' αυτά, ντυμένα βέβαια με την στολήν τους. Καί αν όλο το σχολείο ανήκει εις την όργάνωσι, φυσικά θα είναι ντυμένο όλόκληρο. Σ' αυτό βέβαια το σημείο πρέπει ν' αναγνωρίζουμε καί την φιλοτιμία του σχολείου καί τας παραδόσεις του. Αυτά είναι ζητήματα εύκολα καί θα τα συζητήσετε καί θα τα κανονίσετε μόνοι σας.

» Θα έκτεθούν, έξ άλλου, έδω όλες οι σχετικές γνώμες.

Η σχέσις Νεολαίας καί Οίκογενείας.

» Η οίκογένεια: Δεν ήμπορεί να χωρέση εις το κεφάλι μου αυτό που θα σάς πώ: Πολλές φορές, βραδυές όλόκληρες, νύχτες καμιά φορά, έλειπαν παιδιά, αγόρια, καί κάποτε κορίτσια από τα σπίτια τους. Είναι γνωστά τα περασμένα της Κοινωνίας μας καί δεν θέλω να είπω περισσότερα, γιατί εκείνα που περάσαμε καί σκεπάσαμε δεν πρέπει να τα φέρουμε στην επιφάνεια.

» Πώς τότε πολλοί γονείς δεν λέγανε τίποτε; Το εύρισκαν φυσικόν αυτό; Δεν λέγανε: «Τί κατάστασις είναι αυτή; Χάσαμε τα παιδιά μας!» καί βταν ήλθε ή Έθνική όργάνωσις της Νεολαίας, άκούσθηκαν οι γονείς αυτοί να λένε: «Έχασαμε τα παιδιά μας!» Δεν τα έχασαν τότε που έκινδύνευαν να πέσουν στον βοϋρkon; Τώρα που πρόκειται να σώζονται από τον βοϋρkon καί την διαφθορά, τώρα τα χάνουν;

» Ανεξάρτητα από αυτό το φαινόμενον, που το αναφέρω έτσι παροδικά, διότι ή άνοησία αυτή δεν αξίζει να μάς άπασχολήση περισσότερο, άφου καί θεραπεύθηκε πλέον, ανεξάρτητα, λέγω, από αυτό το φαινόμενον, είναι καί μία φυσική τάσι των Έλλήνων γονέων που άντέδρασε.

» Έδω ό γονεύς λατρεύει το παιδί του, γονατίζει μπροστά του καί το θεοποιεί. Τόσο το λατρεύει, που πολλές φορές δεν έχει το θάρρος να του έπιβληθί, ούτε καί να του κόψη τα έλαττώματά του. Τα βάζει μάλιστα καί με το δάσκαλο, άμα είναι αυτός αύστηρός.

» Αί Έλληνίδες μητέρες είναι αλήθεια αύστηρότερες. Οι πατέρες όμως οι Έλληνες είναι παιδολατρες.

» Αλλά καί οι δυό μαζί νομίζουν πολλές φορές ότι τα παιδιά τους τα έκαμαν για τον έαυτό τους καί ότι δεν πρέπει να

χρησιμεύουν εις τίποτε άλλο παρά γι' αυτούς τους ίδιους. Υπάρχουν μερικοί που νομίζουν ότι, αν θελήση κανείς να τους τα πάρη για να χρησιμεύσουν καί για άλλο άνώτερο σκοπό, αυτό είναι καταστροφή στην οίκογένεια.

» Ξέρετε πόσην αντίστασιν πολλοί Έλληνες γονείς έκαναν εις τας άρχάς, καί τώρα βέβαια πολύ λιγώτερο, κατά της στρατιωτικής θητείας, για να μείνη το παιδί στο σπίτι του. Αυτό είναι ένα συμπαθέστατο έλάττωμα πολλών μελών της Έθνικης Κοινωνίας, που πρέπει σύρριζα να κοπή. Τα παιδιά που κάμνομεν οι γονείς, πρέπει να είμεθα έτοιμοι σέ μία ώρισμένη στιγμή να τα προσφέρωμεν υπερήφανοι στο σύνολο, δηλαδή στην Πατρίδα, στην Κοινωνίαν καί γενικά σέ ό,τι άποτελεί την Έθνικήν ένότητα.

» Καμάρι είναι τα παιδιά στους γονείς τους μόνον όταν γίνουν ίκανά για να άνταποκρίνονται στις άνάγκες που έχει το σύνολον της Κοινωνίας, το σύνολον του Έθνους, ή Πατρίς. Το παιδί δεν είναι σκοπός του να χρησιμεύση ως ένα πολύτιμο έπιπλο του σαλονιού του σπιτιού. Αυτή την ιδέα πρέπει να την κόψωμεν στην Ελλάδα. Το παιδί πρέπει να συνηθίση να αγωνίζεται για άνώτερα πράγματα, να παλαίη, καί τότε ό γονεύς καί δικαίωμα καί καθήκον έχει να το καμαρώση.

» Τα παιδιά των Έλλήνων γονέων ανήκουν στην Ελλάδα. Αλλά στο ζήτημα αυτό πρέπει ή Έθνική Όργάνωσις της Νεολαίας να προχωρήση με πολλήν προσοχή. Να προσέξη το αίσθημα αυτό το φυσικόν μερικων Έλλήνων γονέων καί να το θεραπεύση καί να τους δώση στο τέλος να έννοήσουν ότι τή παιδί δεν ήμπορεί να μένη κολλημένο διαρκώς με τους μεγάλους, ούτε συμφέρει, ούτε πρέπει, ούτε οι μεγάλοι να θυσιάζουν όλες τις ώρες για τα παιδιά.

» Ακριβώς, λοιπόν, αυτές του τις ώρες χρησιμοποιοεί ή Όργάνωσις για να το διαπαιδαγωγή, μαζί με τα άλλα παιδιά, καί να τους άναπτύσση τα εύγενέστερα αίσθήματα. Έτσι θα έχη καί την ήσυχίαν του ό γονεύς, ότι το παιδί του τις ώρες που δεν το βλέπει δεν εύρίσκεται σέ κακόν δρόμο, ούτε σέ κακές συντροφίες.

» Τώρα θα έννοήσουν όλοι οι γονείς καί, αν είναι καί μερικοί καθυστερημένοι, θα το έννοήσουν οια-οια καί μόνοι τους. Δεν χρειάζεται πλέον πολός κόπος για να βγίη από την ψυχήν όλων ή άνησυχία καί να καταλάβουν όλοι ότι το παιδί τους τους ανήκει. Βέβαια είναι δικό τους, αλλά για να προετοιμασθί για ένα γενικώτερο σκοπό καί ό σκοπός αυτός είναι ή ύπηρεσία της Πατρίδος.

» Είναι ένα ζήτημα αυτό, στο όποιον πρέπει να πάτε με προσοχή. Έχω χρέος να σάς πώ ότι αυτό το λεπτεπίλεπτο αίσθημα, που έχουν οι γονείς, το ήθέλησαν να το έκμεταλλευθοϋν

διάφοροι άνθρωποι, που νομίζουν ότι πρέπει να θάψουν κάτω από τον σκεπτικισμό τους ή την κατοικίαν της ψυχής των κάθε γενικώτερη προσπάθεια για την αναγέννηση του τόπου.

» Πολλοί απ' αυτούς—ξέρω και εγώ μερικούς—έχουν διεφθαρμένα παιδιά και θα έπρεπε να ήσαν ευτυχείς, αν τα παιδιά τους είχε προλάβει να τα διορθώσει ή 'Οργάνωση της Νεολαίας, άλλοι δὲ δὲν ἔκαμαν παιδιά και μιλοῦν για πράγματα που δὲν γνωρίζουν.

Διά την εκπλήρωσιν τῶν προσδοκιῶν τῆς Κοινωνίας.

» Εἶπαμε, λοιπόν, παιδιά μου, τί ἔχετε να συζητήσετε. Για την 'Εκκλησία, για τὸ Σχολεῖο, για τὴν Οἰκογένεια, για τὰ ἔργα-ζόμενα παιδιά.

» Μένει ἡ Κοινωνία: Ἡ Κοινωνία, πρέπει να σὰς πῶ, φάνηκε πρὸς ἑσὰς γενικὰ εὐμενέστατα. Θυμᾶμαι με ποιά χειροκροτήματα σὰς ὑποδέχθηκε παντοῦ και πάντοτε. Ἡ Κοινωνία γενικὰ φάνηκε ἐνθουσιασμένη με τὴν παρουσία σας και με τὴν δημιουργία σας.

» Τώρα ἐδῶ εἶναι τὸ ζήτημα, πῶς θὰ ἀνταποκριθῇτε στίς ἀπαιτήσεις τῆς Κοινωνίας. Γιατί ἀπαιτεῖ ἀπὸ σὰς μεγάλα αἰσθήματα, ἀπαιτεῖ ἀπὸ σὰς να γίνετε πρότυπα νέων και νεανίδων, να σὰς δείχνουν στὸν δρόμον και να λένε: «Τὸν βλέπεις αὐτὸν τὸν νέο; Τὴν βλέπεις αὐτὴ τὴ νέα; Εἶναι τόσο σεμνὴ, εἶναι τόσο καλὴ, γιατί ἀνήκει στὴν Ἐθνικὴ Ὁργάνωσι τῆς Νεολαίας».

» Γι' αὐτὸ θὰ χρειασθῇ μία αὐτοπειθαρχία ἀπὸ ὅλα τὰ μέλη και μία πειθαρχικὴ αὐστηρότης τῆς Ὁργάνωσης. Σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα θὰ ἀσχοληθῇτε ἐσεῖς, κατὰ τὸ συνέδριό σας. Ἐσεῖς θὰ ἀσχοληθῇτε να εὑρετε με ποιὸν τρόπο θὰ δώσετε τὴν ἐντύπωσι στὴν Κοινωνία ὅτι πραγματικὰ εἴσασθε παιδιά ἄξια τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, που σὰς περιβάλλει με στοργή και πού, μονάχα με μιά παράκλησι που τῆς ἔκαμα, ἔδωκεν ἀμέσως μέσα σε λίγες μέρες για τὴ στολή σας 8.000.000 δραχμές.

Εἰς τὰ Πανεπιστήμια και τὰς ἄλλας Ἀνωτάτας Σχολάς.

» Μένει τώρα να πῶ ὅτι ἔχω να πῶ για τὰ Πανεπιστήμια: Στὰ Πανεπιστήμια εὐρήκαμε στὴν ἀρχὴ μεγάλη ἀντίδρασι. Τους λόγους τους γνωρίζετε. Μεγάλην ἀντίδρασιν και ἀπὸ μέρους τῶν νέων και ἀπὸ μέρους ἑνὸς μεγάλου τμήματος τοῦ διδάσκοντος προσωπικοῦ.

» Ἀλλ' ἀφοῦ πρόκειται να συζητήσουμε για να βάλουμε τὰ θεμέλια για τὴν περαιτέρω πρόοδό μας, δὲν ἠμποροῦμε να κρυ-

βώμαστε πίσω ἀπὸ τὸ δάκτυλό μας και να κρύβουμε τὰ πραγματικὰ γεγονότα.

» Ὁ λόγος ἦταν ἀπλοῦς: Πρῶτα-πρῶτα κάποια ὑπερφροσύνη, που ἦταν σε μεγάλο μέρος τῆς πανεπιστημιακῆς νεότητος, ὅτι ἀπὸ αὐτὴν θὰ βγοῦν οἱ πνευματικοὶ ἡγήτορες τοῦ ἔθνους, και ὅτι ἐπομένως αὐτοὶ ἀποτελοῦν κάτι τι, που δὲν ἠμπορεῖ κανένας να τὸ διευθύνῃ.

» Γνωρίζετε ἕνα πρᾶγμα; Ὅτι ἀπὸ ἐκείνους που πολεμήσανε και μᾶς ἐλευθερώσανε στὰ 1821, κανένας δὲν ἦταν πνευματικὸς ἡγὴτωρ;

» Αὐτὸ δὲν τὸ λέγω για να μειώσω τὴν ἀξίαν τῆς πνευματικῆς γενικὰ ἀσχολίας. Κάθε ἄλλο. Ἀλλὰ θὰ μοῦ ἐπιτραπῇ να πῶ, ὅτι τὴ θεωρῶ δευτερεύουσα μπροστὰ στὸ πρωτεῖον που εἶναι ὁ χαρακτήρ. Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ ὑπερφροσύνη, φυσικὴ ἐξ ἄλλου, εἶναι ἕνα πρᾶγμα που περνάει με τὸν καιρό, και κατὰ ἕνα μεγάλο μέρος, ὅσον ἀφορᾷ τους νέους και τὰς νέας, πέρασε κι' ὅλας.

» Ἀπὸ μέρους τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ ὁμολογῶ ὅτι βρῆκα κάποιαν ἀντίδρασι, ὅχι ἀπὸ ὅλους, ἀλλὰ ἀπὸ κάμποσους. Ἀλλὰ ἀπὸ τότε που παρέλαβα τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, ὀφείλω να ὁμολογήσω ὅτι εὐρίσκω πολὺ μεγαλύτερη κατανόησι και προθυμία και μάλιστα εἰς πολλὰ πρόσωπα και ἐνθουσιασμόν, ὥστε να εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ πᾶμε καλά.

» Στὸ ζήτημα αὐτὸ ὀφείλεται πραγματικὸς ἐπαινός και σ' ἐκείνους και ἐκείνας που ὀργάνωσαν τὴν Νεολαία στίς Ἀνώτατες Σχολές, γιατί μέσα σε τέτοιες δυσκολίες τὸ ἔργο ἦταν βαρὺ. Τώρα τὸ πρᾶγμα πηγαίνει με πολὺ γρήγορα βήματα και τὸ βλέπει κανένας σ' ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις.

» Δὲν εἶναι ὅμως ἀκόμα ὅλοι μέλη τῆς Νεολαίας και πρέπει να περιληφθοῦν εἰς αὐτὴν με τὴν πειθὴ και τὸν ἐνθουσιασμό ὅλοι κι' ὅλες. Πρέπει να καταλάβῃ ὁ καθένας που θέλει να γίνῃ πνευματικὸς ἡγέτης στὴν Ἑλλάδα ὅτι, ἂν δὲν εἶναι συσσωματωμένος με ὅλο τὸ ἔθνος, ἂν δὲν κλείνῃ μέσα του ὅλους τους πόθους τοῦ ἔθνους, ἂν δὲν εἶναι βγαλμένο τὸ πνεῦμά του ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τοῦ ἔθνους, και δὲν ἔχῃ αἰσθανθῇ τὶς ἀνάγκες και τὸν πόνον και ὅλη τὴ λαχτάρα τοῦ ἔθνους, ὅσοδήποτε και ἂν γίνῃ μεγάλος ἐπιστήμων—ἠμπορεῖ να γίνῃ και ἐπιστημονικὴ κορυφή—ἀλλὰ δὲν ἠμπορεῖ να εἶναι ποτὲ πνευματικὸς ἡγὴτωρ τοῦ ἔθνους.

» Στὰ ζητήματα τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν θὰ μᾶς διαφωτίσετε καλλίτερα οἱ διευθύνοντες τὴν νεότητα τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν, καθὼς και οἱ ἄλλοι εκπαιδευτικοὶ λειτουργοί, που μετέχουν τῆς διασκέψεως ταύτης.

» Βλέπετε τὰ ἀντικείμενα εἶναι πολλὰ και μεγάλα. Τὸ μόνον που σὰς παρακαλῶ, εἶναι να καταλήξετε σε πρακτικὰ συμπεράσματα. Να μὴ διστάσετε να ὁμολογήσετε τὰς ἐλλείψεις, ἀλλὰ να προτείνετε και τὰ μέσα τῆς διορθώσεως.

Ἡ ἀπαρχὴ μιᾶς ἐντατικωτέρας ἐξορμήσεως.

» Εἶμαι βέβαιος ὅτι ἡ πρώτη αὐτὴ διδασκαλὴ θὰ γίνῃ ἡ ἀρχὴ μεγαλυτέρας δράσεως, ἐντατικωτέρας ἐξορμήσεως τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας. Τὰ συμπεράσματά σας, πού θὰ πρέπει νὰ διατυπωθοῦν κατὰ ὅσο τὸ δυνατόν συντομώτερον, περιληπτικώτερον καὶ σαφέστερον τρόπον, νομίζω ὅτι θὰ εἶναι καλὸν νὰ τυπωθοῦν καὶ νὰ διανεμηθοῦν σὲ ὅλη τὴν Ὀργάνωσιν τῶν νέων γιὰ ν' ἀποτελέσουν τὸν ὁδηγὸ τους.

» Ἐγὼ ἔχω τώρα νὰ σᾶς ἐκφράσω τὰς εὐχαριστίας μου, γιατί με βοηθήσατε. Καὶ με βοηθήσατε ὅλοι σας χωρὶς καμμιὰ ἰδιοτέλεια.

» Δὲν μοῦ ἔγινε ἀπὸ τὰ μέλη τῆς Ἑθνικῆς Ὀργανώσεως τῆς Νεολαίας οὔτε μία παράκλησις ἀτομικῆς ἰδιοτελείας. Ἰδιαιτέρως με βοηθήσατε με τὴν ψυχὴν σας ὅσοι ἀπὸ σᾶς εἰσθε ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ τοῦ Κράτους ἢ ἔχετε ἄλλα ὑπουργήματα ἢ ἀξιώματα. Καὶ χωρὶς καμμιὰ ἀπόλαυσι κανενὸς ἀγαθοῦ, πλὴν τοῦ ἀγαθοῦ πού σᾶς ἔδωκεν ἡ ἐκτίμησις τῆς ἐργασίας σας.

» Ἰδιαίτερα ἔχω νὰ εὐχαριστήσω τοὺς ἀξιωματικούς τοῦ Στρατοῦ. Ἀπὸ ὅλες τὶς κρατικὰς ὑπηρεσίας, ἐκεῖνη πού περιέβαλε με συμπάθεια ἀνεκτίμητη τὴν Ἑθνικὴ Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας καὶ προσεφέρθηκε νὰ τὴν βοηθήσῃ με κάθε τρόπο, ἦταν ὁ Στρατὸς καί, μαζί με τὸν Στρατόν, ὁ Στόλος καὶ ἡ Ἀεροπορία.

» Ὁ Στρατὸς μᾶς ἔδωκε τοὺς ἀξιωματικούς του, ἡ Ἀεροπορία μᾶς ἔδωκε τὰ ἀνεμόπτερά της καὶ τόσα ἄλλα μέσα ἐκπαιδεύσεως, ὁ Στόλος τὸ ἴδιο καὶ εἶναι πρόθυμος νὰ μᾶς βοηθήσῃ ἀκόμη περισσότερο.

» Καὶ τὸ λέγω αὐτὸ με καύχημα, γιατί τὸ ὅτι αἱ πολεμικαὶ δυνάμεις τῆς Χώρας, ἐκεῖνοι δηλαδή, ἐπάνω στοὺς ὤμους τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ ὑπαρξὶς τοῦ ἔθνους, αἰσθανθήκανε τόσο βαθειὰ τὴ σημασίαν τῆς ὀργανώσεως αὐτῆς, ἀποτελεῖ γιὰ τὴν Ἑθνικὴ Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας τὸν μεγαλύτερον τίτλον τιμῆς.

Κατὰ τὸ γεῦμα πού παρέθεσε τὴν 9ην Ἰανουαρίου 1939 πρὸς τοὺς Περιφερειακοὺς Διοικητὰς καὶ τὰς Διοικητρίδας τῆς Ε.Ο.Ν., ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἀπηύθυνε τὰς ἀκολουθούσας συστάσεις

πρὸς τοὺς ἀπερχομένους εἰς τὰς ἐπαρχίας ἀντιπροσώπους τοῦ Ἀ' Συνεδρίου διὰ τὴν πραγμάτωσιν τοῦ μεγάλου ἔργου τῆς Ἑθνικῆς ἀναπλάσεως τῆς Νεότητος, τὸ ὁποῖον τοὺς ἔχει ἀνατεθῇ:

» Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ὥραϊα ἐνθύμησιν πού ἔδωκατε

ἀπόψε ὅλη ἡ Νεολαία καὶ τὰ ἰδιαίτερα ἐνθύμια πού εἶχατε τὴν καλωσύνην νὰ μοῦ προσφέρετε οἱ διάφοροι ἀντιπροσώποι. Ὑστερα ἀπὸ ὀλίγες ἡμέρες, οἱ πλείστοι ἀπὸ σᾶς θὰ γυρίσετε στὶς ἐπαρχίας. Θὰ ἀποκομίσετε ἀπὸ ἐδῶ ἓνα πρᾶγμα: ὅτι ἡ Ἑθνικὴ Νεολαία τῆς Ἑλλάδος ἀποτελεῖ ἓνα ἀδιάσπαστο σύνολο, ἓνα σύνολο ἀτρανταχτό.

» Αὐτὸ πού εἶδατε ἐδῶ, θὰ τὸ μεταφέρετε σ' ὅλες τὶς ἐπαρχίας τοῦ Κράτους, καὶ τὶς πλέον μακρινάς. Καὶ πρέπει νὰ φθάσῃ καὶ στὰ τελευταῖα χωριά τὸ πνεῦμα πού ἀποκομίζετε ἀπὸ ἐδῶ καὶ πού δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο, παρὰ ἡ ἐνίσχυσις καὶ ἡ τελείωσις ἐκείνου, πού ἔχετε ἤδη μέσα στὴν ψυχὴν σας. Αὐτὸ τὸ πνεῦμα, σᾶς ἐπαναλαμβάνω, πρέπει νὰ φθάσῃ ἕως τὰ ἄκρα τῆς Ἑλλάδος.

» Βέβαια εἶναι προαιρετικὴ καὶ θεληματικὴ ἡ προσχώρησις τῶν νέων, πρέπει ὅμως νὰ κατορθώσετε με τὸ παράδειγμά σας καὶ τὶς προτροπὰς σας νὰ περιλάβῃ ἡ Ἑθνικὴ Ὀργάνωσις ὅλους καὶ ὅλες.

» Ἰδιαιτέρως θέλω νὰ συστήσω σὲ σᾶς νὰ δώσετε τὴν μεγαλύτερη ἐπιμέλεια καὶ πρυσοχὴ στὰ ἐργαζόμενα παιδιὰ καὶ στὰ ἐργαζόμενα κορίτσια. Θὰ ἦτανε μεγάλη ἀτέλεια τῆς ὀργανώσεώς μας, ἂν δὲν περιλαμβάναμε ὅλα αὐτὰ τὰ παιδιὰ καὶ ὅλα αὐτὰ τὰ κορίτσια.

» Καὶ ὄχι μονάχα αὐτό. Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἓνα αἶσθημα εὐγνωμοσύνης ἀκόμη, ὀφείλομεν νὰ τὰ περιλάβουμε αὐτὰ τὰ παιδιὰ, γιατί δὲν πρέπει νὰ λησμονοῦμε ὅτι στὰ πρῶτά μας βήματα, ὅταν τὰ πάντα δὲν ἦσαν τόσον εὐκόλα, ὅπως σήμερα, αὐτὰ τὰ παιδιὰ καὶ αὐτὰ τὰ κορίτσια, ἐλεύθερα ἀπὸ κάθε δεσμὸν, σταθῆκαν στὸ πλευρό μας καὶ ἀπετέλεσαν τὶς πρώτες φάλαγγες.

» Πρέπει ἐπίσης νὰ δώσετε τὴν προσοχὴν σας νὰ περιλάβετε ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν δημοτικῶν σχολείων. Πρέπει ὅλα νὰ ἀποτελοῦνται ἀπὸ σκαπανεῖς καὶ σκαπάνισσες. Χωρὶς νὰ θέλω νὰ μειώσω τὸ ἔργο κανενὸς καὶ καμμιᾶς, πρέπει νὰ ξέρετε ὅτι αὐτὰ τὰ παιδιὰ θὰ εἶναι τὸ καλλίτερον ὕλικόν, πού θὰ ἔχωμεν εἰς τὸ μέλλον.

» Δὲν εἶναι ἀνάγκη παρὰ νὰ τὰ κυττάζετε μονάχα στὸ δρόμο, ὅπως τὰ βλέπω ἐγώ, ὅταν περνῶ, νὰ κυττάζετε μέσα στὰ μάτια των καὶ νὰ ζητήσετε τὴν ἀγνὴ καὶ ἄδολη ψυχὴ, πού ἔχουν τὰ μικρὰ παιδιὰ, γιὰ νὰ ἐννοήσετε, καὶ σεῖς, καὶ εἶμαι βέβαιος ὅτι τὰ ἔχετε παρατηρήσει, ποιά σημασία πρέπει νὰ δώσετε σ' αὐτὰ τὰ παιδιὰ. Λοιπόν, σκαπανεῖς καὶ σκαπάνισσαι, θὰ τὴν γεμίσετε τὴν Ἑλλάδα.

» Σᾶς εὐχομαι νὰ τελειώσετε τὶς ἐργασίας σας, ὅπως τὶς ἀρχίσατε, με τὸ ἴδιο πνεῦμα τῆς τάξεως, τῆς εὐκοσμίας, τῆς πειθαρχίας καὶ τῆς πρακτικότητος.

» Νομίζω ὅτι μεθαύριον εἶναι ἡ τελευταία σας συγκέντρω-

σις. "Όπως σὰς εἶπα, ἐπιθυμῶ νὰ καταλήξετε σὲ πρακτικὰ συμπεράσματα, ποὺ νὰ διατυπωθοῦν μὲ συντομία καὶ μὲ σαφήνεια σὲ ὀλίγες σελίδες, ποὺ νὰ φθάνουν ἕως τὰ πέρατα τῆς Ἑλλάδος καὶ ἕως τὰ ἄκρα τῆς Ὀργανώσεως.

» Πρέπει νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψιν σας, περιφερειακοὶ Διοικηταὶ καὶ Διοικήτριαι καὶ ἀνώτεροι ἀξιωματοῦχοι τῆς Νεολαίας, ὅτι ἐδῶ δὲν εἰσθε διὰ τὸν ἑαυτὸν σας μονάχα. Ἐντιπροσωπεύετε τὴν Ὀργάνωσι, τίς χιλιάδες καὶ χιλιάδες τῶν παιδιῶν καὶ τῶν κοριτσιῶν, τῶν φαλαγγιτῶν καὶ τῶν φαλαγγιτισσῶν, τῶν σκαπανέων καὶ τῶν σκαπανισσῶν, ποὺ δὲν εἶναι ἐδῶ μέσα, γιὰ τοὺς ὁποίους καὶ γιὰ τίς ὁποῖες ὁμως ἐργάζεσθε ἐσεῖς, καὶ ὅτι πρέπει νὰ τοὺς μεταφέρετε αὐτὸ τὸ φῶς, ποὺ ἐδημιουργήσατε στὸ συνέδριό σας, νὰ τοὺς μεταφέρετε τὴν φλόγα, ἀπὸ τὴν ὁποίαν πρέπει κι' αὐτοὶ ν' ἀνάψουν τὴν λαμπάδα τὴν ἰδική τους. Πρέπει τὸ ἔργον νὰ εἶναι κοινόν ἀπὸ τὴν μιὰ ἄκρη ἕως τὴν ἄλλη ἄκρη τῆς Ἑλλάδος σὲ ὅλα τὰ παιδιὰ καὶ σὲ ὅλα τὰ κορίτσια τῆς Ἑλλάδος».

Ἐπὶ τῇ παραδόσει τῶν σημαίων εἰς τὰ πέντε δημοτικά σχολεῖα τῆς Νέας Ἰωνίας, τὴν 14ην Ἰανουαρίου 1939, ὁ Ἀρχηγὸς ἀπευθύνει τὰς ἱστορικές του ὑποθήκας πρὸς τοὺς μικροὺς μα-

Δὲν πρέπει ποτὲ νὰ χάνετε τὸ θάρρος σας καὶ τὴν αἰσιοδοξίαν σας γιὰ τὴ ζωὴ. Ἡ φτώχεια δὲν εἶναι καταφρόνια γιὰ νὰ ἐξεγείρεται κανεὶς κατὰ τῆς Κοινωνίας καὶ τῆς Πατρίδος.

θητάς, συμβουλευτῶν καὶ νοθετῶν αὐτοὺς ὡς φιλόστοργος πατήρ, ποὺ ὀνειρεύεται καὶ πασχίζει διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν παιδιῶν του, συνδυασμένην πάντοτε μὲ τὴν εὐτυχίαν καὶ εὐημερίαν τῆς μεγάλης τῶν Πατρίδος.

» Θέλω νὰ σὰς εἶπω, παιδιὰ μου καὶ κορίτσια μου τῆς Νέας

Ἰωνίας, πῶς ποτὲ δὲν πρέπει νὰ χάσετε τὸ θάρρος σας καὶ τὴν αἰσιοδοξίαν σας γιὰ τὴ ζωὴ. Μὴ σὰς ἀπελπίζῃ ἡ φτώχεια σας ἡ σημερινή. Καὶ ἐγὼ ποὺ ἤλθα σήμερα νὰ σὰς ἰδῶ, ἐξεκίνησα γιὰ τὴ ζωὴ, ὅπως τώρα ἐσεῖς.

» Ἡ φτώχεια δὲν εἶναι ποτὲ καταφρόνια καὶ δὲν μπορεῖ κανένα νὰ κατηγορήσῃ τὸν φτωχὸ γι' αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ἐκεῖνο ποὺ εἶναι μεγάλο κακὸ καὶ ἀδικία, εἶναι νὰ παραπονῆται ὁ καθένας ἐναντίον τοῦ ἄλλου καὶ νὰ ζητῇ νὰ ρίψῃ σ' αὐτὸν τὴ φτώχεια του καὶ τὴν ἀτυχία του. Αὐτὸς εἶναι ἀξιοκατάκριτος, ὁ ὁποῖος, λέγω, βρίσκει πάντοτε πῶς ὅλοι οἱ ἄλλοι τοῦ πταίουν ἔξω ἀπ' αὐτὸν τὸν ἴδιον.

» Ἀλλὰ πῶς θέλετε νὰ σὰς βοηθήσουν οἱ ἄλλοι, ὅταν ἐσεῖς θὰ θέλετε νὰ τοὺς ἀδικήσετε καὶ νὰ τοὺς πάρετε ἐκεῖνο, ποὺ αὐτοὶ ἀπέκτησαν μὲ κόπους, μὲ ἰδρώτα καὶ μὲ κινδύνους ἀκόμα;

» Μπῆτε στὴ ζωὴ μὲ θάρρος, μὴν ἀπελπίζεσθε ποτὲ, ἀγασ-

πᾶτε ὅσο μπορεῖτε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, ποὺ τοὺς νομίζετε εὐτυχεῖς, καὶ τότε καὶ σεῖς θὰ ἀγαπηθῆτε ἀπὸ αὐτοὺς καὶ θὰ ἰδῆτε ὅλα τὰ καλὰ νὰ ἔρχονται μόνον τους.

» Ἐτοί θὰ συμβῇ καὶ μὲ τὴν Κοινωνίαν καὶ μὲ τὴν Πατρίδα πολὺ περισσότερο, ποὺ ἀλλοίμονον ἂν γιὰ μιὰ στιγμή νομίσουμε πῶς μᾶς ἀδικεῖ καὶ παύσουμε νὰ τὴν ἀγαποῦμε.

» Τώρα θὰ σὰς παραδώσω τὰς σημαίας σας. Θέλω νὰ τὰς ἔχετε πάντοτε στὰ μάτια σας ὡς σύμβολα τῆς αἰωνίας Πατρίδος μας, ἡ ὁποία ἀποβλέπει μὲ χαρὰ καὶ ἐμπιστοσύνη σὲ σὰς, τὴν Νεολαία τῆς σήμερον».

Κατὰ τὴν θεμελίωσιν, τὴν 16ην Φεβρουαρίου 1939, τῶν νέων Πανεπιστημιακῶν κτιρίων τῆς Θεσσαλονίκης, ὁ Ἀρχηγὸς ἀπευθύνει τὸν ἀκόλουθον λόγον πρὸς τοὺς καθηγητάς, τοὺς φοιτη-

Εἶναι ὁ ἔρος μας καὶ ὁ σταυρὸς μας ἡ Γῆ αὐτὴ ἡ Ἑλληνικὴ καὶ πρέπει νὰ τὴν καλλιεργήσουμε ἐντατικὰ διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν τροφήν καὶ τὴν εὐημερίαν μας.

τάς καὶ τὰς φοιτητρίδας τῆς Μακεδονικῆς Πρωτεύουσας διὰ τοὺς σκοποὺς καὶ τὴν ἀνωτέραν ἀποστολὴν ποὺ ἐπιδεικνύει ἡ Κυβέρνησις πρὸς μὀρφωσιν καὶ ἐκπαίδευσιν τῶν Νέων τῆς Βορείου Ἑλλάδος:

«Ἡ σημερινὴ ἡμέρα εἶναι πραγματικῶς ἡμέρα ἀξιοσημείωτος διὰ τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης. Μιὰ ὀλικὴ μεταβολὴ τοῦ Πανεπιστημίου ἐπέφερε εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο βαθεῖας μετατροπὰς καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸν προορισμὸν τοῦ καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐξέλιξίν του. Ἐπομένως, ἡ ἡμέρα τῆς θεμελιώσεως τῶν νέων κτιρίων, μολονότι ἐπιφανειακῶς συνδέεται μὲ μιαν ὀλικὴν μεταρρύθμισιν τοῦ Πανεπιστημίου, κατὰ βάθος συνδέεται καὶ μὲ ὅλην του τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἐξέλιξιν.

» Τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης, ὅταν ἰδρῦθῃ, ἐγέννησε εἰς πολὺν κόσμον ἓνα συναίσθημα δυσφορίας, διότι πολὺς κόσμος ἐσκέπτετο: Δὲν μᾶς φθάνει τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ θὰ προσθέσωμεν καὶ δεύτερον Πανεπιστήμιον; Διότι, ὁμολογουμένως, εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν τὸ τότε ὑπάρχον Πανεπιστήμιον—καὶ ἐνομίζετο ὅτι καὶ τὸ δεύτερον θὰ ἠκολούθει τὰ ἴχνη του—ἐθεωρεῖτο ὅτι προορισμὸν εἶχε μόνον καὶ μόνον νὰ ὑπερπληρώσῃ τὴν Κοινωνίαν ἐπιστημόνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἐπέδιδον τὴν ἐπιστήμην καθ' ἑαυτὴν, οὐδὲ κἂν τὴν ἐπιστήμην ὡς βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, ἀλλὰ ἐπέδιδον μόνον καὶ μόνον νὰ πάρουν ἓνα χαρτὶ διὰ νὰ ἐπιζητήσουν κατόπιν θέσεις ἢ ἀπολαυτὰς δευτερευούσας.

» Τὸ πρᾶγμα τοῦτο καὶ τὴν ἐπιστήμην αὐτὴν καθ' ἑαυτὴν ὑπεδίκαιζε, ἀλλὰ ἀκόμη τὴν ὑπεδίκαιζε καὶ ὡς βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, ἐγέννα δὲ συγχρόνως καὶ ἀνωμαλίας μέσα εἰς τὴν

Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν, πολλάκις δὲ καὶ τραγικὰς ἀνωμαλίας.

» Εἶδα μὲ τὰ μάτια μου ἐγὼ ἓνα πατέρα, ὁ ὁποῖος εἶχε πωλήσει τὸν μόνον γεωργικὸν κλῆρον, τὸν ὁποῖον εἶχε, διὰ τὴν σπουδᾶν τοῦ παιδὶ τοῦ καὶ τὴν τὴν κάμην δικηγόρον. Ποιὸς ξέρει τί ἤλπιζε καὶ τί ἀνέμενε !

» Ἐν τῷ μεταξύ αἱ σπουδαὶ τοῦ παιδιοῦ τοῦ ἤργησαν, ἡ περιουσία, τὰ ὀλίγα χρήματα ἐξηντλήθησαν, εἰς τὸν δυστυχὴ πατέρα δὲν ἔμεινε τίποτε καὶ ἤλθε πρὸς ἐμὲ διὰ τὴν τοῦ εὐρω χειρωνακτικὴν ἐργασίαν. Καὶ ἐδοῦλεψεν ὁ πατέρας ὡς χειρῶναξ, ἐνῶ τὸ παιδί τοῦ δὲν ἐδέχετο χειρωνακτικὴν ἐργασίαν καὶ ἄφινε τὸν πατέρα τοῦ νὰ ἐργασθῇ.

» Αὐταὶ αἱ ἀνωμαλίαι δὲν εἶναι φαινόμενα, τὰ ὁποῖα νὰ εἶναι συμφυῆ μὲ τὴν ἰδικήν μας, τὴν Ἑλληνικὴν νοοτροπίαν. Αὐτὸ τὸ αἶσθημα τῆς δυσφορίας παρουσιάσθη κατ' ἀρχὰς μὲ τὴν γέννησιν τοῦ Πανεπιστημίου.

Ὁ ρόλος τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονίκης.

» Ἀλλὰ αὕτη ἡ κατάστασις καὶ τῶν δύο Πανεπιστημίων εἶναι βεβαίως παροδική καὶ θὰ ἔλθουν σὺν τῷ χρόνῳ εἰς τὸν ἀληθὴ αὐτῶν προορισμὸν καὶ δὲν πρέπει μίαν τοιαύτην σκέψιν νὰ ἐπηρεάζῃ τὰς ἰδικὰς μας γνώμας.

» Ἡ ἰδέα, ἡ ὁποία ἐπρυτάνευεν ὅταν ἐγίνετο τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης, ἦτο ἄλλη. Τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν εἶχε ἀποδείχθῃ ὅτι ἦτο δύσκολον εἰς τὸ νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν εἰς αὐτὸ εἰσοδὸν τῶν νέων ἰδεῶν.

» Ἐννοεῖται δέ, ὅτι ἐπειδὴ ἡ ἀνθρωπότης δὲν μένει στάσιμος καὶ εἰς τὴν ἐπιστήμην καὶ εἰς τὸν τρόπον τοῦ χειρισμοῦ τῆς ἐπιστήμης, παρουσιάζονται νέαι ἰδέαι, καὶ τὰ Πανεπιστήμια ἀκόμα, τὰ ὁποῖα ἔχουν κλειστὰς τὰς θύρας αὐτῶν καὶ δὲν ἐπιτρέπουν τὴν ἐμφάνισιν διαφόρων νέων καθηγητῶν, παρουσιάζουν βεβαίως μίαν ἀνωμαλίαν καὶ προκαλοῦν μίαν δυσφορίαν.

» Συνήθως εἰς ἄλλα Πανεπιστήμια αἱ ἰδέαι αὐταὶ κρούουν τὰς θύρας, καὶ διάπλατα αἱ θύραι ἀνοίγονται, διότι, ἔαν δὲν ἀνοίγωνται αἱ θύραι, τότε μοιραίως συντρίβονται, καὶ αἱ ἀνωμαλίαι εἶναι πολὺ χειρότεραι.

» Καὶ συνέβη αὐτὸ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν. Συνέβη νὰ συντρίβουν αἱ θύραι, αἱ θύραι τοῦ δις, μολοντί τοῦτο δὲν ὠφέλισε, διότι ἡ ἔντασις μετ' ὀλίγον ἐκόπασε εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῶν Ἀθηνῶν καὶ τὸ Πανεπιστήμιον τοῦτο ἐπανήλθε εἰς τὴν ἀρχικὴν του ὑπερορθόδοξον συντηρητικότητα.

» Ἐγενήθη ἐπομένως ἡ ἐλπίς, ὅτι τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης θὰ ἦτο πλέον προσηγορώτερον ἔδαφος, καὶ ὡς ἐκ τῆς τοποθεσίας του εἰς τὴν Β. Ἑλλάδα, εἰς τὸ νὰ ἀνοίξῃ τὰς θύ-

ρας του εἰς τὰς νέας ἰδέας, εἰς τὰ νέα συστήματα, εἰς μίαν καποῖαν ἐλευθερωτέραν θεραπείαν τῆς ἐπιστήμης καὶ πλέον ἀνεξάρτητὰ ἀπὸ παραδόσεις συντηρητικὰς.

» Καὶ ὁμολογουμένως, ἀπὸ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης διεκρίθη. Ὁφείλομεν ὅμως νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ὑπερέβαλε τὸν σκοπὸν του, εἴτε λόγῳ ὑπερπληρώσεως ἀπὸ νέας ἰδέας, εἴτε λόγῳ τῆς διαταραχῆς, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκετο ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία, καὶ παρουσίασεν ἐνίοτε ἐξαιρετικῶς φαινόμενα τινά, τὰ ὁποῖα δὲν ἦσαν καθόλου εὐχάριστα καὶ δὲν προήγαγον οὔτε τὴν Ἑλληνικὴν ἐπιστήμην οὔτε τὴν Ἑλληνικὴν παιδείαν οὔτε καὶ τὴν διάπλαιν τῆς Νεότητος.

» Ἀλλὰ αὐτὰ ἃς τὰ περάσουμε εἰς τὸν κατάλογον τῶν ἀσθενείων τῆς πρώτης νεότητος.

» Θὰ ἦτο λίαν ὠφέλιμον ἔαν ἐπῆρχετο ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς μία μεγαλύτερα ἐπαφὴ τῶν δύο Πανεπιστημίων, διότι ἐν τινι μέτρῳ ἡ ὑπερβολικὴ συντηρητικότης δὲν εἶναι ὠφέλιμη, ὅπως ἂν ἑτέρου καὶ ὑπερβολικὴ ὁρμὴ εἰς τὴν ἐμφάνισιν καὶ διαχείρισιν τῶν νέων ἰδεῶν ἴσως νὰ μὴ εἶναι ἡ ἀρμόζουσα.

» Ἀλλὰ, ἂν ἠδύνατο νὰ τὰ συνδυάσῃ κανεὶς αὐτὰ τὰ δύο, γεννᾶται ἡ σκέψις μήπως θὰ ἦτο ὠφέλιμον, ἀπὸ ἀπόψεως προόδου καὶ Πανεπιστημιακῆς σπουδῆς καὶ ἐπιστήμης ἐν γένει, νὰ ἐγίνετο καὶ ἀνταλλαγὴ καθηγητῶν τῶν δύο Πανεπιστημίων. Δηλαδή νὰ κατελάμβανον ἔδρας τακτικὰς διὰ τινὰ χρόνον προσωρινῶς καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης καὶ τὰνὰπαλιν, καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης νὰ κατελάμβανον ἔδρας τακτικὰς εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν προσωρινῶς ἐπὶ τινὰ χρόνον καὶ νὰ διδάσκωσιν. Αὕτη εἶναι μία σκέψις, ἡ ὁποία βεβαίως δὲν ὥριμασε ἀκόμη.

» Ἀλλὰ ἓνα ἄλλο χαρακτηριστικόν, τὸ ὁποῖον ἐπέδρασε εἰς τὴν διαμόρφωσιν τοῦ Πανεπιστημίου τούτου, ἦτο ἡ τροπὴ, ἡ ὁποία, δύνανται κανεὶς νὰ εἴπῃ, ἐγένετο μᾶλλον τυχαίως, τοῦ Πανεπιστημίου τούτου εἰς τὰς ἐφηρμοσμένας κυρίως ἐπιστήμας. Καὶ ναὶ μὲν περιέχει καὶ τὴν νομικὴν σχολὴν καὶ τὴν φιλοσοφικὴν, αἱ ὁποῖαι εἶναι καθαρῶς θεωρητικαὶ ἐπιστήμαι, ἀλλ' εἴπομεν ὅτι ἔπρεπε νὰ δοθῇ μία διέξοδος εἰς ἀντιλήψεις, αἱ ὁποῖαι δὲν εὕρισκον τὸν δρόμον των εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν.

Ἡ ἀνάπτυξις πρὸς τὰς ἐφηρμοσμένας ἐπιστήμας.

» Καὶ πραγματικὰ, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, μία ἀνάπτυξις ἀκόμη μεγαλύτερα τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης εἰς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν, δηλαδή εἰς τὰς ἐφηρμοσμένας ἐπιστήμας, ἦτο ἐπιτακτικὴ καὶ ἐλπίζομεν ὅτι θὰ κατορθωθῇ. Τὸ ἐμπόδιον ἦτο ἡ ἑλλειψὶς τῶν κτιρίων.

» Πῶς ἦτο δυνατόν νά δοθῇ ἑκτάσις εἰς τὰς ἐφηρμοσμένας ἐπιστήμας τὴν στιγμήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔλειπον τὰ ἐργαστήρια καὶ αἱ αἰθούσαι Συλλόγων καί, ὅπως τὸ ἀντελήφθημεν, συνωθοῦντο ὅλα αὐτὰ εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ Πανεπιστημίου; Δέν ἦτο δυνατόν.

» Ἐλπίζομεν ὅτι, ἀπὸ ἀπόψεως χώρου, τώρα πραγματικὰ ἡ ἐπίδοσις εἰς τὰς ἐφηρμοσμένας ἐπιστήμας θὰ εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερα. Καὶ θὰ εἶναι αὐτὸ ὁ δεύτερος, καὶ ἴσως καὶ ὁ κυριώτερος, λόγος ὑπάρξεως τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

» Εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ ὀφείλω ἀπὸ τῆς θέσεως ταύτης, καὶ ἐνώπιον τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος, νὰ εὐχαριστήσω τοὺς συμπολίτας ἡμῶν Ἰσραηλίτας, διότι τόσον πρόθυμα συνήνεσαν εἰς τὸ νὰ παράσχουν μέρος τῶν Νεκροταφείων διὰ τὴν διευκόλυνσιν τῆς οἰκοδομῆσεως τῶν νέων κτιρίων τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονίκης, ὑπερβάντες εἰς τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν μερικὰς θρησκευτικὰς δυσκολίας. Ὀφείλονται ἐπομένως εἰς αὐτοὺς διὰ τοῦτο ἰδιαίτεροι εὐχαριστίαι.

» Εἰς τὴν προώθησιν τῶν ἐφηρμοσμένων ἐπιστημῶν θὰ συντείνῃ καὶ τὸ ὅτι προσετέθη ἡ Γεωπονικὴ Σχολὴ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης.

» Ἡ Γεωπονικὴ Σχολή, ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς Ἀνωτάτης Γεωπονικῆς Σχολῆς τῶν Ἀθηνῶν, παρέσχε βεβαίως ὄχι ὀλίγας ὑπηρεσίας. Ἡ ὀρθὴ τοποθεσία της ὅμως δέν ἦτο ἡ Ἀθήνα. Ἡ θέσις της ἦτο ἐδῶ εἰς τὰς Βορείους ἐπαρχίας. Καὶ μολονότι αὐτὴ ἡ μετάστασις ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὑπὸ μορφήν Σχολῆς πλέον ἀνηκούσης εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Θεσσαλονίκης, συνοδεύεται μὲ ἀρκετὰς ἀνωμαλίας καὶ προσωπικὰς δυσκολίας διότι καὶ ἡ μετατόπισις τῶν καθηγητῶν δικαιολογημένως τοὺς ἠνώχλησε, ἀλλὰ καὶ ἄλλας ἀνωμαλίας ἐπέφερε καὶ μικράν τινα καθυστέρησιν διὰ τὴν πρόοδον τῆς Σχολῆς ταύτης, μολονότι λοιπὸν ἐπέφερεν ἡ μετάστασις αὐτὴ ἀνωμαλίας τινάς, ἐν τούτοις ἦτο ἀπολύτως ἀναγκαῖα.

» Γνωρίζετε ὅλοι σας ὅτι ἡ χώρα μας εἶναι πραγματικὰ ὠραία. Ἀλλὰ εἶναι γεμάτη ἀπὸ βουνά καὶ ὀλίγα πεδιάδες της πλημμυρίζουν πολὺ εὐκολα. Ἐχρειάσθησαν πραγματικὰ ἔργα γιγαντιαῖα διὰ νὰ προφυλάσσουν τὰς πεδιάδας αὐτάς ἀπὸ τὰς καταστροφὰς καὶ ἄλλα ἔργα μεγάλα ἐκτελοῦνται καὶ ἄλλα θὰ ἐκτελεσθοῦν.

» Ἡ Χώρα μας, τὴν ὁποίαν δέν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ἄγονον, εἶναι χώρα ἐλάχιστα ἀποδοτικὴ ἀπὸ ἀπόψεως γεωργικῆς.

» Δι' αὐτὸ ἡ Φυλὴ μας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἐσκόρπιζεν εἰς τὰ πέριξ, ἔφευγε ἀπὸ τὴν κυρίως Ἑλλάδα καὶ ἐπήγαινε εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, εἰς τὰ παράλια τοῦ Εὐξείνου Πόντου, κατόπιν εἰς τὰς ἀκτὰς τῆς Μεσογείου, κατόπιν δέ, εἰς τοὺς χρό-

νους μας, εἰς τὴν Ἀμερικὴν, ὅπου διαβιοῦσι πολλοὶ ἑκατοντάδες χιλιάδων Ἑλλήνων, εἰς τὴν Αἴγυπτον καὶ ἄλλοι.

» Ἀπέφευγον τὴν γῆν αὐτὴν, ἡ ὁποία δέν τοὺς ἀπέδιδε.

Ὀφείλομεν νὰ ζήσωμεν εἰς τὴν γῆν αὐτὴν ἢ ν' ἀποθάνωμεν.

» Τώρα τὰ πράγματα ἄλλαξαν. Ὀφείλομεν νὰ ζήσωμεν εἰς τὴν γῆν αὐτὴν καὶ οἱ Ἕλληνες, ἢ πρέπει νὰ ζήσωμεν εἰς τὴν γῆν αὐτὴν καὶ ἀπὸ τὴν γῆν αὐτὴν, ἢ πρέπει νὰ ἀποθάνωμεν. Διότι καὶ ὁ πληθυσμὸς μας κατ' ἔτος αὐξάνει καὶ αὐξάνει ἀλματωδῶς.

» Εἶναι βέβαια εὐλογία Θεοῦ ἡ αὐξησις αὐτὴ, ἀλλὰ γεννᾷ καὶ ἕνα ἀγωνιώδες πρόβλημα. Ἐπομένως, πρέπει νὰ βγάλωμεν ἀπὸ τὴν γῆν αὐτὴν ὅ,τι ἡμποροῦμεν νὰ βγάλωμεν ἀπὸ τὰ βάθη αὐτῆς, τὴν τροφήν μας καὶ τὴν εὐημερίαν μας. Πρέπει νὰ τὴν κατακτήσωμεν ἕως εἰς τὰ ἔγκατά της. Καὶ τὰ βουνὰ ἀκόμη πρέπει νὰ ἀποδώσουν ὅσον εἶναι δυνατόν περισσότερα.

» Ἐπομένως πρέπει νὰ καταβάλωμεν κόπους καὶ θυσίας καὶ νὰ χύσωμεν ἰδρώτας καθημερινούς. Κόπους ὄχι μόνον τῶν ἀγροτῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ Κράτους. Τὸ Κράτος τὸ ἴδιο πρέπει νὰ θεωρῇ πρῶτον καὶ κύριον προορισμὸν τοῦ τὸ νὰ κἀνῃ τὴν Ἑλληνικὴν γῆν νὰ ἀποδώσῃ ὅσον τὸ δυνατόν περισσότερα.

» Εἶναι ὠραία ἡ Χώρα μας, δέν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία. Καὶ ὅποιος τὴν γνωρίσῃ, δέν ἡμπορεῖ νὰ ζήσῃ εὐκολὰ εἰς ξένον μέρος, οὔτε ἡμπορεῖ νὰ τὴν λησμονήσῃ ποτέ.

» Ἀλλὰ χρειάζεται καὶ κόπους μεγάλους καὶ θυσίας μεγάλας διὰ νὰ γίνῃ ἀποδοτικὴ. Εἶναι ὁ ἔρως μας καὶ ὁ σταυρὸς μας, ἡ γῆ αὐτὴ ἡ Ἑλληνικὴ δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας.

» Ἐπομένως ὁ προορισμὸς τῆς Γεωπονικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονίκης εἶναι παμμέγιστος. Εὐρίσκεται δὲ εἰς τὸν ἀγῶνα αὐτὸν ὑπὲρ τῆς γῆς καὶ ἐναντίον τῶν δυσχερειῶν της, τὸν ὁποῖον διεξάγομεν καὶ ὁ ὁποῖος θὰ διεξαχθῇ ἀκόμη ἐντονώτερος, εὐρίσκεται εἰς τὸ καίριον σημεῖον τοῦ ἀγῶνος, εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ἐν μέσῳ δηλαδὴ τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης, τῶν ἐπαρχιῶν τῆς Ἑλλάδος, αἱ ὁποῖαι καὶ προφορώτεροι εἶναι ἀπὸ γεωργικῆς ἀπόψεως.

» Ἐδῶ εἶναι ὅπου θὰ νικήσωμεν καὶ θὰ ὑποτάξωμεν τὴν γῆν μας, τὴν ὁποίαν τόσο ἀγαπήσαμε καὶ τόσον ἀγαπῶμεν.

Διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τοῦ στρατοῦ τῶν ἀγωνιστῶν τῆς Ἑλληνικῆς γῆς.

» Ἐπομένως ὁ προορισμὸς τῆς Γεωπονικῆς Σχολῆς εἶναι μέγιστος, ὁ δὲ προορισμὸς τῶν καθηγητῶν της εἶναι παμμέγιστος. Διότι ἐσεῖς εἴθε τὰ ἀνώτερα στελέχη τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ τῶν

ἀγωνιστῶν, οἵτινες ζητοῦν νὰ κάμουν τὴν Ἑλληνικὴν γῆν ἀποδοτικωτέραν.

» Ἀπὸ τὰ χέρια σας, ἐπαναλαμβάνω, θὰ βγοῦν οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἀγῶνος, δηλ. οἱ γεωπῶνοι, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀρκεῖ νὰ εἶναι μόνον καλὰ ἐπιστημονικῶς κατῃρημένοι, ἀλλὰ πρέπει συγχρόνως καὶ κυρίως νὰ πιστεύουν ὅτι ἡμποροῦμε νὰ ζήσωμεν καὶ νὰ ζήσωμεν καλὰ μέσα εἰς τὴν γῆν μας καὶ νὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ βάλουν ὅλη των τὴν δύναμιν, τὴν ψυχὴν των καὶ τὴν ζωὴν των ἀκόμη ὑπὲρ τῆς ἐκπληρώσεως αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ.

» Ἀπὸ τὰ χέρια τὰ ἰδικά σας θὰ βγοῦν ὅλα τὰ ἀνώτερα καὶ κατώτερα γεωπονικά στελέχη τῆς Ἑλλάδος. Καὶ ἐπομένως τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον θὰ μεταδώσετε σεῖς εἰς αὐτά, εἶναι τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον θὰ μεταδοθῇ εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα.

» Καὶ πρέπει αὐτὸ τὸ πνεῦμα νὰ εἶναι πνεῦμα πιστεῦον εἰς τὴν ἀξίαν καὶ εἰς τὰς δυνατότητας τῆς Ἑλληνικῆς γῆς καὶ συγχρόνως πνεῦμα ἀγωνιστικὸν καὶ μαχητικόν. Τότε βεβαίως θὰ ζήσωμεν καλὰ εἰς τὴν γῆν μας. Καὶ ὅχι μόνον ἡμεῖς, ἀλλὰ καὶ ὅλος ὁ πληθυσμός, ὁ ὁποῖος θὰ γεννηθῇ καὶ ὁ ὁποῖος θὰ ἀυξήσῃ τοὺς σημερινούς κατοίκους τῆς Χώρας.

» Προσεγγίζει ὁ πληθυσμός τῆς Ἑλλάδος τὰ 8.000.000 καὶ σὺν Θεῷ θὰ τὰ φθάσωμεν καὶ θὰ τὰ ὑπερβῶμεν κατὰ πολὺ. Καὶ ὑπάρχουν εἰδικοί ποὺ ὑποστηρίζουν σοβαρῶς ὅτι, ὅταν ἡ Ἑλληνικὴ γῆ καλλιεργηθῇ ὅπως πρέπει καὶ ἐπιστημονικῶς καὶ μὲ ὅλην τὴν ἐντάσιν, δύναται νὰ θρέψῃ πληθυσμὸν καὶ μέχρι 12.000.000.

» Δι' αὐτό, μολονότι ὁποτείνομαι εἰς ὅλους τοὺς καθηγητάς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Θεσσαλονίκης, ἰδιαιτέρως ἀσχολοῦμαι μὲ τὸ ἔργον τῶν καθηγητῶν τῆς Γεωπονικῆς Σχολῆς, διὰ τὸν μεγάλον ρόλον, τὸν ὁποῖον ἔχουν νὰ παίξουν.

» Καὶ τελευτῶν σὰς ἐκφράζω τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὴν υποδοχὴν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐκάματε ἐδῶ, καὶ συγχρόνως τὰς εὐχαριστίας μου διὰ τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον βλέπω ἐπικρατοῦν ἐν γένει εἰς τὸ Πανεπιστήμιον τῆς Θεσσαλονίκης.

» Τὸ πνεῦμα τοῦτο, καὶ ἰδίως τῶν φοιτητῶν, θὰ καλλιεργηθῇ ἀκόμη καλλίτερον εἰς τὴν Πανεπιστημιακὴν λέσχην, τὴν ὁποίαν μετὰ μεγάλης χαρᾶς, γενικῆς χαρᾶς μας, ἡ Α. Μ. ὁ Βασίλεὺς ἐθεμελίωσε σήμερον. Θὰ εἶναι ἡ Πανεπιστημιακὴ Λέσχη τὸ κέντρον τῆς ἀναπτύξεως τῶν προσωπικῶν σχέσεων τῶν φοιτητῶν καὶ φοιτητριῶν μας, τῶν προσωπικῶν σχέσεων, αἱ ὁποῖαι παίζουν πολὺ μεγάλον ρόλον εἰς τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὸ κέντρον τῆς ἐνισχύσεως, τὴν ὁποίαν ὁ κάθε ἕνας ἀπὸ σὰς, φοιτηταί, καὶ ἡ κάθε μία ἀπὸ σὰς, φοιτήτριαι, θὰ ἔχετε, ὅταν βλέπετε ὅτι τὰ ἴδια αἰσθήματα, τὰ ὁποῖα βλέπετε ἀναπτυσσόμενα μέσα εἰς τὴν ψυχὴν σας, συμμερίζονται καὶ ὅλοι οἱ ἄλλοι καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι».

Περικοπαὶ λόγου ἐκφωνηθέντος, τὴν 22αν Ἀπριλίου 1939, πρὸς τοὺς Ἑλλήνας τεχνικοὺς διὰ τὸν τεράστιον ρόλον ποὺ παίζει ἡ πειθαρχία πρὸς τὸ Κράτος διὰ τὴν εὐημερίαν των καὶ

Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκτελεσθοῦν ἔργα μεγάλα, ὅταν οἱ πολῖται διαιροῦνται μεταξύ των, διχάζονται, καὶ ὅταν ὁ ἕνας ἀνατρέπη τὸ ἔργον τοῦ ἄλλου.

διὰ νὰ δοθῇ τὸ παράδειγμα καὶ εἰς τοὺς νέους, ὅτι μόνον ἡ ἐνῶσις καὶ ἡ ὁμόνοια μιᾶς χώρας ἐπιφέρουν τὴν ποθητὴν ἀνύψωσίν της:

«...Ἐκεῖνο ποὺ χρειάζεται ἀπολύτως διὰ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ τεραστία ἐργασία, τὴν

ὁποίαν ἔχετε νὰ ἐπιτελέσετε, εἶναι ἡ ἀπόλυτος, πειθαρχία εἰς τὸ Κράτος. Δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐκτελεσθοῦν μεγάλα ἔργα, ὅταν οἱ πολῖται διαιροῦνται μεταξύ των, διχάζονται, καὶ ὅταν ὁ ἕνας ἀνατρέπη τὸ ἔργον τοῦ ἄλλου.

» Ἐτσι νομίζω ὅτι θὰ βαδίσωμεν οἱ Ἕλληνες πρὸς τὸ μέλλον πραγματικὰ καλλίτερον. Ἐτσι θὰ δώσωμεν καὶ τὸ παράδειγμα εἰς τοὺς νέους, ὅτι ἡ γενεὰ ἡ ἰδική μας, ἡ ὁποία τόσον διεσπάσθη εἰς τὸ παρελθὸν καὶ τόσα κακὰ εἰργάσατο εἰς τὴν χώραν—διὰ νὰ μεταχειρισθῶ τὴν ἀρχαίαν ἑκφρασίαν—ἡσθάνθη καὶ ἡσθάνθη ὅτι ἔπρεπε νὰ ἀφήσῃ τὰς διαιρέσεις, νὰ ἀφήσῃ πᾶν ὅ,τι ἔφερε δυστυχίαν καὶ ζημίαν εἰς τὸν τόπον, νὰ θυσιάσῃ ὅλα, νὰ συνενωθῇ, νὰ πειθαρχήσῃ καὶ νὰ ἐκτελέσῃ κᾄτι τι μεγάλο καὶ ἀσφαλές.

» Αὐτὸ τὸ παράδειγμα, τὸ ὁποῖον δίδομεν εἰς τὴν Νεολαίαν, εἶναι ἡ μεγαλυτέρα ὑπηρεσία, τὴν ὁποίαν τῆς προσφέρομεν».

Περικοπαὶ λόγου ἐκφωνηθέντος τὴν 24ην Ἀπριλίου 1939 πρὸς τὸν λαὸν τῶν Καλαμῶν διὰ τοὺς βασικοὺς σκοποὺς ποὺ ἐπιδιώκονται μὲ τὴν Ὁργάνωσιν τῆς Νεολαίας:

«Ὁ ἕκτος σκοπὸς τῆς 4ης Αὐγούστου—καὶ ἐδῶ σὰς βεβαιῶ εἶμαι βαθύτατα συγκεκινημένος—ἦτο ἡ ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας. Διότι ἐσκέφθηκα, ὅπως σκέπτεσθε καὶ ὅλοι σεῖς, ὅτι ὅποιοδήποτε μεγαλοῦργημα καὶ ἂν κατωρθώναμε, ὅτι δῆποτε μεγαλοπρεπῆ πράγματα καὶ ἂν ἐκάναμε, ὅλα αὐτά θὰ ἦσαν τίποτε, ἂν ἡ Γενεὰ, ἡ ὁποία ἔρχεται μετὰ ἀπὸ ἡμᾶς, δὲν εἶναι εἰς θέσιν, ὅχι μόνον νὰ τὰ ἐκτιμήσῃ, ἀλλὰ καὶ νὰ τὰ προαγάγῃ καὶ νὰ τὰ ὑψώσῃ ἀκόμη πλεονέκων ἀπὸ κεί ποῦ τῆς τὰ ἐδῶσαμεν ἡμεῖς.

» Ἐάν δὲν ἔχωμεν τὴν γενεάν, ἢ ὁποία ἔρχεται ὕστερα ἀπὸ ἡμᾶς, μαζί μας ἀπὸ τοῦδε καὶ ἀποφασισμένην νὰ ὑπερακοντίσῃ τὸ ἔργον μας, τότε δὲν κάνομεν τίποτε.

» Δι' αὐτὸ ἐπῆγα ἀπὸ δύο μεριές συγχρόνως. Πρῶτον μὲν διὰ τῆς παιδείας καί, χωρὶς νὰ ἀναφέρω πολλά, ἀρκεῖ νὰ σᾶς εἰπῶ μερικοὺς ἀριθμούς. Τί ἐκάναμε γιὰ τὴν Παιδεία κατὰ τὸ διάστημα τῆς τριετίας αὐτῆς; Ἰδρύσαμεν 1.730 σχολεῖα, διωρίσαμε 3.288 δημοδιδασκάλους καὶ νηπιαγωγούς καὶ 100 ἀκόμη ἐκτάκτους καὶ ἀκόμη δὲν εἰμαι εὐχαριστημένος, διότι νομίζω ὅτι δὲν ἐκάμαμε ἀκόμη ἀρκετά, καὶ μόλις μοῦ ἐπιτρέψουν αἱ δαπάναι τῆς πολεμικῆς προπαρασκευῆς, θὰ κάμω τὰ ἀδύνατα δυνατὰ διὰ νὰ ἐνισχύσω ἀκόμη περισσότερο τὴν παιδείαν.

» Ἀλλὰ ἡ παιδεία, ἡ ἐκπαίδευσις, τὰ σχολεῖα δὲν περιλαμβάνουν ὅλα τὰ παιδιὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ. Ἐάν θέλετε μάλιστα, ἡ Μέση Ἐκπαίδευσις καὶ ἡ Ἀνωτέρα Ἐκπαίδευσις εἰς τὰ Πανεπιστήμια δὲν περιλαμβάνουν παρὰ ἓνα ἐλάχιστο ποσοστό.

» Τὰ περισσότερα παιδιὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, μόλις τελειώσουν τὴν 4ην τοῦ Δημοτικοῦ, καὶ πολλὰ ἀπ' αὐτὰ τὴν 6ην τοῦ Δημοτικοῦ, πηγαίνουν εἰς τὰς ἐργασίας των, εἴτε ἀγροτικὰς εἴτε ἐργατικὰς, εἴτε ἐπαγγελματικὰς ἐν γένει.

» Τί θὰ ἐγίνοντο αὐτὰ τὰ παιδιὰ; Ὅλα αὐτὰ, λοιπόν, μαζί μὲ τὰ παιδιὰ τῶν σχολείων, τὰ περιλαμβάνομεν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας, τὴν ὁποίαν βλέπετε τώρα παρατεταγμένην ἐδῶ ἐνώπιόν σας.

» Αὐτὴ ἡ Ὀργάνωσις πόσες ἀγρόπνιες δὲν μοῦ ἐστοίχισε, πόσες ἀγωνίες δὲν ἐπέρασα γι' αὐτὴν καὶ πόσας ὥρας δὲν ἐμαρτύρησα, διότι εἶχα μία φιλοδοξία: Νὰ τὴν θέσω βέβαια ὑπὸ τὴν προστασίαν τοῦ Κράτους, ἀλλὰ νὰ ἐκπαιδευθῇ μόνῃ της, ὡς θέλησις τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, μέσα ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, καὶ ὅχι νὰ κατασκευάσωμεν μίαν ὀργάνωσιν σηματοεισμένην, ἐπιβεβλημένην. Καὶ ἔτρεμα μὴ μοῦ παραστρατήσουν.

» Τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ μοῦ ἐδικαίωσαν τὴν πίστιν μου, τὴν ὁποίαν ἔχω καὶ εἰς αὐτὰ καὶ εἰς ὅλον τὸν Ἑλληνικὸν λαόν ἐν γένει: Καὶ τώρα τὴν βλέπετε ἀκμάζουσαν καὶ ἠμπορεῖτε νὰ τὴν καμαρώνετε καί, ὅσοι δὲν ἔχετε τὰ παιδιὰ σας εἰς αὐτὴν, νὰ σπεύσετε νὰ τὰ ντύσετε.

» Ἐάν τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλληνίδος ἀνέρχωνται εἰς 900.000 περίπου εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ μικρά, εἰς τὴν Νεολαίαν αὐτὴ τὴ στιγμή εἰσηλθόν περί τὰς 600.000 παιδιὰ καὶ κορίτσια καὶ τὰ ὑπόλοιπα θὰ εἰσέλθουν προσεχῶς.

» Ἀλλὰ ζητῶ καὶ αὐτὴ ἡ Νεολαία νὰ ἐννοήσῃ καλὰ τί περιμένουμε ἀπὸ αὐτῆς, ὅτι θέλομεν νὰ γίνουν ἄνδρες Ἕλληνες καὶ μητέρες Ἑλληνίδες, οἱ ὅποιοι καὶ αἱ ὁποῖαι νὰ βάσταξουν εἰς τοὺς ὤμους των τὸ Κράτος καὶ τὴν Ἐθνικὴν παράδοσιν, τὴν ὁποίαν θὰ τοὺς παραδώσωμεν».

Ἡ σφυρηλάτης τοῦ καθαρῶς Ἑλληνικοῦ φρονήματος εἶναι μία ἀπὸ τὰς πρωταρχικὰς σκέψεις τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὰς ὁποίας ἐκδηλώνει εἰς κάθε παρουσιαζομένην εὐκαιρίαν. Καὶ τὴν 25ην Ἀπριλίου 1939, ἀπευθυνόμενος πρὸς

Τὰ Ἔθνη δὲν γίνονται μεγάλα, παρὰ ὅταν οἱ πολῖται ἔχουν μέσα των τὸ αἶσθημα τῆς αὐτοθυσίας καὶ τῆς ἀποφασιστικότητος νὰ δώσουν τὴν ζωὴν των διὰ τὴν Πατρίδα.

τὴν Νεολαίαν τῶν Καλαμῶν τονίζει τὰ ἑξῆς:

« Ὅσα ἀπὸ σᾶς, ἀγόρια καὶ κορίτσια τῆς Ἑλλάδος, ἐδιαβάσατε τὸ διάγγελμά μου τῆς 5ης Αὐγούστου πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν, εἶδατε ἐκεῖ μέσα ὅτι

ἀμέσως ἀπὸ τὴν πρώτην ἡμέραν σᾶς καλῶ, ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, νὰ σηκωθῆτε ἀπὸ κεῖ ποῦ σᾶς εἶχαν καταρρίψει αἱ ἐλβερινότητες τῶν περιστάσεων ποῦ ἐπέρασαν καὶ νὰ ἔλθετε εἰς τὸ πλευρόν μας, συμπαραστάται τοῦ ἔργου μας καὶ διάδοχοι αὐτοῦ.

» Ἐγὼ ἔχω τὸ αἶσθημα ὅτι, ἀπὸ ὅλες τῆς δημιουργίης ποῦ ἔγιναν εἰς τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, εἰς τὰς ὁποίας μετέσχεν ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαός, ἡ καλλιτέρα ἀπὸ ὅλας, καὶ ἐκείνη τὴν ὁποίαν, ὅταν θὰ ὑπάγω εἰς τὴν ἄλλην ζωὴν, θὰ τὴν πάρω μαζί μου διὰ νὰ τὴν βλέπω ὡς τὸ καλλίτερον ποῦ ἔκαμα εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, εἶναι ἡ Ὀργάνωσις τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας.

» Ἀποτεινόμενος τώρα εἰς τοὺς παρόντας ἐδῶ γονεῖς καὶ τῶν δύο φύλων, ἔχω νὰ τοὺς εἰπῶ ὅτι πρέπει νὰ προσέχουν τὰ παιδιὰ των δὲν θὰ τὰ χωρίσῃ ἀπὸ τὴν ἡλικίαν τῆς νεότητος καὶ τὴν ἀνδρικήν κανένα τεῖχος ἀδιαπέραστο. Πᾶνε σιγά-σιγά ἀπὸ νήπια εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν καί, σιγά-σιγά ἀπὸ χρόνον σὲ χρόνον, χωρὶς νὰ τὰ χωρίσῃ τίποτε, μπαίνουν εἰς τὴν νεανικὴν ἡλικίαν καὶ κατόπιν εἰς τὴν μεγαλύτεραν. Καὶ εἶναι χωριστὰ τὰ παιδιὰ διὰ νὰ εἴπῃς ὅτι ἕως αὐτὴ τὴν ἡλικία ἔχεις ἓνα παιδί καὶ ἀπὸ ἐκεῖ καὶ πέρα ἔχεις ἓνα ἄνδρα.

» Τὰ παιδιὰ, ὅσο εἶναι παιδιὰ, πρέπει νὰ τὰ μπάσετε εἰς τὴν ζωὴν τῶν μεγάλων καὶ πρέπει οἱ μεγάλοι νὰ κανονίσουν τὴ ζωὴ σας, ἔτσι ὥστε νὰ ἠμποροῦν νὰ τὴν βλέπουν τὰ παιδιὰ σας ἀφοβα καὶ νὰ μὴ ἔχετε νὰ κρύψετε τίποτε. Διότι, ἂν θελήσετε νὰ βγάλετε τὸ παιδί σας ἔξω ἀπὸ τὴν ζωὴν σας, ὥστε νὰ μὴ εἰς τὴν ζωὴν ὅταν θὰ γίνῃ μεγάλο, θὰ ἀπατηθῆτε.

» Αὐτὸ θὰ μὴ μόνον του μέσα εἰς τὴν ζωὴν, ὅσον εἶναι μικρό, καὶ θὰ καταλάβῃ ὅλα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα θέλετε νὰ τοῦ κρύψετε. Εἶναι καλλίτερα νὰ τὸ ἀναθρέψετε καὶ σιγά-σιγά νὰ τὸ πᾶτε εἰς τὴν μεγάλην ἡλικίαν κατευθύνοντες σεῖς ὅλα του τὰ βήματα, καὶ νὰ τὸ μπάσετε εἰς ὅλην τὴν ζωὴν, ὅχι μόνον τὴν οἰκογενειακὴν, ἀλλὰ καὶ τὴν κοινωνικὴν, καὶ τὴν ζωὴν τῆς Πολιτείας καὶ τὴν ζωὴν τοῦ Ἔθνους. Διότι, ἂν θελήσῃ κανεὶς νὰ βγάλῃ

τὸ παιδί του ἔξω ἀπὸ τὴν ζωὴν, αὐτὸ θὰ βρῇ τὸν τρόπο νὰ πάρῃ ἕνα κομμάτι ἐφημερίδος καὶ θὰ μάθῃ ὅ,τι σεῖς τοῦ κρύψατε, καὶ θὰ τὸ μάθῃ δυστυχῶς στραβὰ τότε.

» Δι' αὐτὸ ἔμπασα εἰς τὴν Ἑθνικὴν Ὀργάνωσιν Νεολαίας τὰ ἀγόρια σας καὶ τὰ κορίτσια σας, τὰ ἐπῆρα καὶ τὰ συνεσωμάτωσα εἰς ἕνα σύνολον καὶ τὰ ἔμπασα μέσα εἰς τὴν ζωὴν τῆς Κοινωνίας καὶ τοῦ Ἔθνους, τὰ ἔκαμα ὡς σύνολον Κρατικοῦ θεσμοῦ, διότι ἔπρεπε τὰ παιδιά νὰ μποῦν μέσα εἰς τὴν ζωὴν τοῦ Κράτους, διὰ νὰ ἡμπορέσουν νὰ τὴν αἰσθανθοῦν, νὰ τὴν καταλάβουν, νὰ τὴν ἀγαπήσουν καὶ νὰ τὴν συνεχίσουν. Δισταγμοὶ ἐκ μέρους τῶν γονέων δὲν ἐπιτρέπονται πλέον καὶ οὔτε πιστεύω ὅτι ὑπάρχουν δισταγμοί.

» Ἄν ἐξετάσετε πολλοὶ ἀπὸ σᾶς τοὺς κινδύνους ποὺ διέτρεχαν τὰ παιδιά σας ἄλλοτε, κατὰ τὰς ὥρας ποὺ τὰ ἀφίνατε ἐλεύθερα νὰ βγοῦν ἀπὸ τὸ σπῆτι των διὰ νὰ περιπατήσουν καὶ νὰ διασκεδάσουν—εἶμαι καὶ ἐγὼ γονεὺς καὶ τὰ γνωρίζω—ἀναλογισθῆτε τοὺς κινδύνους ποὺ διέτρεχαν.

» Ἐπρεπε νὰ εἶχατε εὐλογῆσαι ἀπὸ τὴν πρώτην στιγμήν τὴν ὥραν ποὺ ἦρθε τὸ Κράτος καὶ ἐπῆρε τὰ παιδιά αὐτὰ διὰ νὰ τὰ μπάσῃ εἰς τὴν Νεολαίαν, διὰ νὰ τὰ πειθαρχήσῃ, διὰ νὰ τοὺς δώσῃ φρόνημα Ἑθνικόν, διὰ νὰ τὰ σώσῃ ἀπὸ ὅλους τοὺς κινδύνους καὶ ἀπὸ ὅλους τοὺς πειρασμοὺς. Καὶ δὲν ὑπάρχουν πλέον δισταγμοί, παρὰ ἴσως μονάχα μερικοὶ ὀπισθοδρομικοὶ γονεῖς, πού νομίζουν ὅτι τὰ παιδιά των τὰ ἔκαμαν δι' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους καὶ μόνον.

» Ἐχουν μεγάλο λάθος οἱ γονεῖς αὐτοί. Πρῶτα-πρῶτα τὰ παιδιά των τὰ ἔκαμαν διὰ τοὺς ἑαυτοὺς των καὶ ἔπειτα διὰ τὸ σύνολον, τὸ ὁποῖον λέγεται Ἔθνος.

Ἡ σφυρηλάτησις καθαρῶς Ἑλληνικοῦ φρονήματος.

» Ἀποτενιόμενος τώρα σὲ σᾶς, παιδιά καὶ κορίτσια—καὶ ἀποτενίνομαι σὲ σᾶς, ὅπως σᾶς εἶπα, ἔτσι ὥστε νὰ μὲ ἀκούσουν ὅλα τὰ παιδιά καὶ τὰ κορίτσια τῆς Ἑλλάδος—ἔχω νὰ σᾶς πῶ τὰ ἑξῆς: «Ὅτι εἰσθε γέννημα καὶ θρέμμα τοῦ Νέου Κράτους, τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου.

» Καὶ πρέπει νὰ βάλετε μέσα εἰς τὴν ψυχὴν σας βαθειὰ τὸν κύριον σκοπὸν τοῦ Κράτους αὐτοῦ, ὁ ὁποῖος εἶναι νὰ ἔχωμεν φρόνημα Ἑθνικόν, φρόνημα καθαρὰ Ἑλληνικόν, ἔτσι ὥστε νὰ ὑπερφανευώμεθα ὅτι εἴμεθα Ἕλληνες καὶ Ἑλληνίδες. Καὶ τέτοιο φρόνημα, ὥστε νὰ γεννήσῃ μέσα εἰς τὴν ψυχὴν σας καὶ νὰ ἐξαπολύσῃ ὅλας ἐκείνας τὰς δυνάμεις, μὲ τὰς ὁποίας μίαν ἡμέραν θὰ κάμετε τὴν Πατρίδα μεγάλην, ὅταν τραγουδάτε τὸ τραγούδι σας, ποὺ τραγουδάει τώρα ὅλος ὁ κόσμος εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἀπὸ

τὴν μίαν ἄκρην ἕως τὴν ἄλλην, καὶ λέγεται: «Ἐμπρὸς γιὰ μιά Ἑλλάδα νέαν». Πρέπει αὐτὸ νὰ τὸ κάμετε πρᾶγμα καὶ νὰ τραβήξετε μπροστὰ πραγματικά διὰ νὰ κάμετε μίαν Ἑλλάδα νέαν.

» Μίαν ἡμέραν, ἔσεῖς τὰ ἀγόρια, θὰ μῆτε εἰς τὸν στρατὸν καὶ σεῖς τὰ κορίτσια, σὲ μιά στιγμή θὰ ἔλθετε καὶ σεῖς νὰ προσφέρετε τὰς ὑπηρεσίας σας εἰς τὸν στρατὸν ὡς νοσοκόμοι καὶ εἰς ἄλλας ὑπηρεσίας ποὺ ἀρμόζουν εἰς τὰς γυναῖκας.

» Ὅταν θὰ κληθῆτε, πρέπει νὰ μῆτε μέσα μὲ τὴν ἀπόφασιν τῆς αὐτοθυσίας, διότι τὰ Ἕθνη δὲν γίνονται μεγάλα, παρὰ ὅταν οἱ πολῖται ἔχουν μέσα των τὸ αἶσθημα τῆς αὐτοθυσίας καὶ ὅταν εἰς κάθε στιγμή τῆς ζωῆς των, ἐν πλήρει εἰρήνῃ καὶ μέσα εἰς τὴν μεγαλυτέραν εὐτυχίαν, ἔχουν τὸ αἶσθημα ὅτι εἶναι ἔτοιμοι, ἂν τύχῃ καὶ τοὺς ζητηθῇ, ἐκείνη ἀκριβῶς τῇ στιγμῇ, νὰ δώσουν τὴν ζωὴν των διὰ τὴν Πατρίδα, καὶ ὅχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ νὰ ἔχουν καὶ τὴν ἀπόφασιν νὰ τὴν δώσουν.

» Καὶ μέσα σὲ τόσας ἄρχας τῆς 4ης Αὐγούστου, μίαν ἀπὸ τίς πύθ σπουδαῖες εἶναι ἡ πειθαρχία. Ἡ πειθαρχία δὲν εἶναι μόνον εἰς τὸν Στρατὸν ἀναγκαία, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς πολίτας. Καὶ ἀλλοίμονον ὅταν οἱ πολῖται δὲν ἔχουν πειθαρχίαν. Διότι τότε δὲν δύναται νὰ ἔχῃ οὔτε ὁ Στρατός, διότι καὶ αὐτὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ πολίτας.

» Αὕτῃ ἡ πειθαρχία πρέπει νὰ εἶναι σύμβολόν σας καὶ πρέπει νὰ βγάλετε μέσα ἀπὸ τὴν ψυχὴν σας κάθε οἰοδήποτε ἄλλο αἶσθημα, οἰανδήποτε ἄλλην ὀρεξιν, ποὺ ἀντιτάσσεται εἰς τὴν πειθαρχίαν, ὥστε νὰ πειθαρχῆτε πρῶτα εἰς ἐκείνους ποὺ σᾶς ὀδηγοῦν. Καὶ ὅταν δὲν ἔχετε κανένα νὰ σᾶς ὀδηγήσῃ, νὰ πειθαρχῆτε εἰς τὸν καλλίτερον ἀπὸ σᾶς.

» Πρέπει νὰ τὸ μάθετε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, διότι μέσα εἰς τὴν ψυχὴν σας θὰ εἶναι πάντοτε νὰ πειθαρχῆτε σὲ κάποιον, ὅπως καὶ κάποιον ἄλλον θὰ πειθαρχοῦν σὲ σᾶς, γιὰ νὰ πάῃ ἔμπρὸς ἡ Κοινωνία. Αὐτὴν τὴν πειθαρχίαν νὰ τὴν ἔχετε βάσιν καὶ κανόνα τῆς διαγωγῆς σας καὶ τίποτε δὲν πρέπει νὰ σᾶς κλονίσῃ.

Ὁ Ἑθνικὸς ρόλος τῆς Ἑλληνίδος.

» Ἀποτενιόμενος σὲ σᾶς τώρα, κορίτσια, ἔχω νὰ πῶ: νὰ ξέρετε ὅτι ἡ γυναῖκα εἶναι τὸ στολίδι τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου καὶ νὰ γνωρίζετε πολὺ καλά, ὅτι εἰσθε τὰ στολῖδια τῶν σπιτιῶν σας τῶν τωρινῶν καὶ ἐκείνων ποὺ θὰ δημιουργήσετε ἀργότερα. Ἡ γυναῖκα εἶναι ὁ στόχος, γύρω ἀπὸ τὸν ὁποῖον στρέφεται ὅλη ἡ ζωὴ τῆς οἰκογενείας καὶ, ἂν ἡ γυναῖκα δὲν εἶναι εἰς τὴν θέσιν τῆς, ἂν ἡ γυναῖκα παραστρατήσῃ, ἡ οἰκογένεια πέφτει καὶ διαλύεται. Αὐτὰ νὰ σᾶς ἐντυπωθοῦν καλά εἰς τὸ μυαλό σας, διὰ νὰ ἐννοήσετε τὴν φοβεράν εὐθύνην ποὺ ἔχετε ἐπάνω σας, κορίτσια τῆς Ἑλλάδος.

» Σας ευχαριστώ πολύ, διότι με ακούσατε με όλην αυτήν την προσοχήν, με όλον αυτό το συναίσθημα της συμπαθείας και αγάπης, πού έχετε πρὸς ἐμέ, καὶ νὰ εἰσθε βέβαιοι καὶ βέβαιες, ὅτι καὶ ἐγὼ σὰς ἀγαπῶ σὰν νὰ εἰσθε παιδιὰ μου.

» Καὶ εἰσθε ὑπὸ μίαν ἔννοιαν παιδιὰ μου, διότι, ἂν ἡ οἰκογένειά σας σὰς ἔφερε στὸν κόσμον, ἀνήκετε ὁμῶς καὶ εἰς ἐμέ, πού σὰς ἔφερα στὴν Ὁργάνωσιν τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας, εἰς τὴν ὁποίαν βασιζόμεν τόσας ἐλπίδας καὶ τόσα ὄνειρα».

Ἡ Ἐθνικὴ ὑπερφάνεια διὰ τὸ ἔργον, πού ἐδημιούργησεν ὁ Ἀρχηγός, ἐκδηλοῦται παντοῦ εἰς ὅλας τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία τῆς Ἑλλάδος, οἱ κάτοικοι τῶν ὁποίων, μετὰ τὴν Νεολαίαν ἐπὶ

κεφαλῆς, σπεύδουν νὰ τὸν χαιρετήσουν ὥς τὸν μέγαν ἀναμορφωτὴν πού ἀπὸ αἰῶνων ἀνέμενε νὰ ἔλθῃ. Πῶς λοιπὸν νὰ μὴ συγκινηθῇ μέχρι δακρύων ὁ Ἐθνικός Κυβερνήτης καὶ νὰ μὴ τονίσῃ, τὴν 27ην Ἀπριλίου 1939, πρὸς τὸν λαὸν τῆς Κυπριασίας :

« Ἀποτείνομαι εἰς ὅλους σας, διὰ νὰ εἶπω ὅτι ἀπὸ ὅλα ὅσα καὶ ἂν ἔκαμα, ἡ μεγαλυτέρα καὶ ἡ καλλιτέρα δημιουργία μου εἶναι αὐτό, τὸ ὁποῖον ἔχετε καὶ περιβάλλετε μετὰ τὴν πυκνὴν παράταξίν σας αὐτὴν τὴν στιγμὴν (ὁ κ. Πρόεδρος δεικνύει τὸ κέντρον τῆς πολυπληθοῦς συγκεντρώσεως τοῦ λαοῦ, ὅπου φαίνονται τὰ τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν.) μετὰ τὴν ἀγάπην καὶ μετὰ τὴν στοργὴν. Εἶναι τὰ παιδιὰ σας καὶ τὰ κορίτσια σας.

» Εἶναι, ἐπαναλαμβάνω, τὰ παιδιὰ σας καὶ τὰ κορίτσια σας, ὅχι πλέον μέσα εἰς τοὺς κινδύνους ὅπου ἔτρεχαν πρὶν, ἀλλ' ἡθικά, πιστεύοντα εἰς τὴν θρησκείαν, τιμῶντα τοὺς γονεῖς των καὶ ἀγαπῶντα τοὺς διδασκάλους των, πειθαρχικά, ἀποφασισμένα νὰ γίνουν μίαν ἡμέραν ὁ νέος, ὁ ἐρχόμενος Ἑλληνικός λαός. Ἡ νέα γενεά, ἡ ὁποία τὴν λαμπάδα πού θὰ τῆς παραδώσωμεν ἡμεῖς θὰ τὴν ὑψώσῃ ὑψηλότερα ἀπὸ ἡμᾶς διὰ νὰ τὴν φέρῃ ἀναμμένην πάντοτε εἰς τὸν δρόμον τῆς καὶ θὰ τὴν παραδώσῃ καὶ αὐτὴ μίαν ἡμέραν εἰς τὴν κατόπιν τῆς ἐπερχομένην γενεάν, διότι τὴν Πατρίδα μας δὲν τὴν θέλομεν μονάχα ὠραίαν, δυνατὴν καὶ ἰσχυράν, τὴν θέλομεν καὶ αἰώνιαν, μετὰ τοιαῦτα αἰσθήματα κοινὰ εἰς ὅλους, καὶ εἰς ἐκείνους τοὺς Ἕλληνας πού δὲν εἶναι παρόντες ἐδῶ, τοὺς κατοίκους τῶν ἄλλων μερῶν τῆς Ἑλλάδος, κοινὰ μετὰξὺ σας καὶ ἐμοῦ ».

Τὴν 28ην Μαΐου 1939, ἐπὶ τῇ παραδόσει τῆς Σημαίας τῆς Νεολαίας πρὸς τοὺς φαλαγγίτας μαθητὰς τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Συνεταιριστῶν, ἐξαίρει τοὺς ἐθνικοὺς σκοποὺς πού ἐπιδιώκει ἡ ἀγροτικὴ Σχολὴ των :

**Ὁ μέγας ρόλος τῶν φαλαγγι-
τῶν τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς Συ-
νεταιριστῶν εἶναι ἡ μεταλαμ-
πάδευσις τῶν ἀρχῶν τῆς Ε.Ο.Ν.
ἀνὰ τὴν ὑπαιθρον.**

« Προκειμένου σήμερα νὰ σὰς παραδώσω τὴν σημαίαν σας, ὀφείλω νὰ σὰς ἐκφράσω τὴν ἰδιαίτην χαρὰ, τὴν ὁποίαν αἰσθάνομαι δι' αὐτό.

» Πρῶτον, γιατί εἰσθε ἕνας πολῦτιμος καὶ ἐκλεκτός σχηματισμός τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας.

» Δεύτερον, διότι εἰσθε ἡ Σχολὴ τῶν Συνεταιριστῶν καὶ συνεπῶς σεῖς θ' ἀποτελέσετε τοὺς ἀπεσταλμένους καθ' ὅλην τὴν ὑπαιθρον χώραν τῆς Ἑλλάδος, εἰς τὴν ὁποίαν θὰ μεταφέρετε καὶ θὰ ἐκδηλώνετε τὰς ἀρχάς, ἐπὶ τῶν ὁποίων βασιζέται ἡ Ἐθνικὴ Ὁργάνωσις Νεολαίας, τὸ τί ἐλπίζομεν ἀπὸ αὐτὴν καὶ τὰς ἀρχάς τῆς 4ης Αὐγούστου.

» Θὰ βρῇτε ἔδαφος προετοιμασμένον κάλλιστα πρὸς ἀποδοχὴν ὅλων αὐτῶν, τὰ ὁποῖα θὰ μεταφέρετε. Οἱ ἀγρόται τῆς Ἑλλάδος εἶναι τὸ πολῦτιμον στήριγμα τοῦ καθεστῶτος τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἐπομένως αἱ ἰδέαι, τὰς ὁποίας θὰ μεταφέρετε ἐκεῖ, θὰ εὐρουν τὸ κατάλληλον ἔδαφος πρὸς ἀνάπτυξίν των. Θὰ εἰσθε δὲ πάντοτε ὁ συνδετικός κρίκος τοῦ ὅλου αὐτοῦ ἰδεολογικοῦ καθεστῶτος καὶ αὐτὸς εἶναι, ὅπως σὰς εἶπα προηγουμένως, ὁ δεύτερος καὶ σπουδαιότερος λόγος, διὰ τὸν ὁποῖον αἰσθάνομαι σήμερον ἰδιαίτεραν χαρὰν παραδίδων τὴν σημαίαν σας.

» Στὴ σημαία αὐτὴ θὰ εἰσθε ὅλοι πιστοί. Ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι θὰ σὰς διαδεχθοῦν κατόπιν στὴ Σχολὴ αὐτὴ, νὰ τὴν παραλάβουν ἀπὸ τὰ χέρια σας ἀγνή, ὅπως σὰς τὴν παραδίδω».

Ἰδοὺ ὑπέροχοι Ἐθνικαὶ παραινέσεις κατὰ τὰ ἐγκαίνια τῶν νυκτερινῶν σχολῶν τῆς Νέας Φιλαδελφείας, τὰς ὁποίας ἀπηύθυνε πρὸς τοὺς καθηγητὰς αὐτῶν ὁ Ἀρχηγός, τὴν 16ην Ὀκτωβρίου 1939 :

**Δὲν εἶναι μόνον τὰ γράμματα
πού χρειάζεται ἡ ζωὴ, χρειά-
ζεται καὶ ψυχὴ διὰ νὰ διευ-
θύνῃ τοὺς ἀνθρώπους πού με-
θαίνουσιν τὰ γράμματα.**

« Αὐτὸ μετὰ τὸ ὁποῖον συγκινεῖται ἰδιαίτερος ἡ ψυχὴ μου εἶναι πού σὰς βλέπω ἐδῶ, σὰς ὅλους, εἰς τὴν Ἑλλάδα, μετὰ τὰ τόσα παθήματα, νὰ συνεχίζετε τὸ ἔργον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐπὶ αἰῶνας ἐκάνετε ἔξω ἀπὸ τὰ ὅρια τῆς Ἑλλάδος.

» Ἐκεῖ εἶχατε ἀνάψει καὶ διατηρήσει τὴν λαμπάδα τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ, τὴν ὁποίαν μεταφέρατε ἐδῶ.

» Καὶ τώρα, ἔχω νὰ σὰς πῶ καί. Βέβαια ὑπάρχουν παιδιὰ

εὐνοημένα ἀπὸ τὴν τύχη, ποὺ σπουδάζουν μὲ ὅλας τὼν τὰς ἀνέσεις, ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ παιδιὰ μὴ εὐνοημένα ἀπὸ τὴν τύχη, ποὺ σπουδάζουν μὲ θυσίες. Αὐτὰ ποὺ θὰ σπουδάσουν ἐδῶ μέσα δὲν εἶναι ἀπὸ τὰ εὐνοημένα. Ἡ Κοινωνία, λοιπόν, ἔχει καθήκον νὰ ἐργάζεται, ὅπου εἶναι δυνατόν, διὰ νὰ διορθώσῃ τὰ σφάλματα αὐτὰ τῆς τύχης καὶ χαίρω ἰδιαίτερος ποὺ σεῖς ἐργάζεσθε μὲ τόσον ζῆλον δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν.

» Καὶ τώρα ἀπευθύνομαι σὲ σᾶς, παιδιὰ μου, ποὺ θὰ σπουδάσετε ἐδῶ μέσα, διὰ νὰ σᾶς πῶ ὅτι δὲν εἶναι ἀρκετὸν καίνεας νὰ κρατᾷ ἓνα οἰονδήποτε ὅπλον στὰ χέρια του. Χρειάζεται δυνατό χέρι διὰ νὰ τὸ κρατῇ καὶ ψυχὴ διὰ νὰ τὸ χρησιμοποίησιν καὶ φέρῃ ἀποτελέσματα.

» Ἔτσι λοιπόν καὶ τὰ γράμματα: Εἶναι ἓνα ὅπλο βέβαια γιὰ τὴ ζωὴ σας, ἀλλὰ αὐτὰ μόνον τοὺς δὲν ἀξίζουν μεγάλα πράγματα. Χρειάζεται καὶ ψυχὴ διὰ νὰ διευθύνῃ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ μαθαίνουν τὰ γράμματα.

» Δὲν πρέπει νὰ εἰσθε ἐγωῖσταί. Δὲν πρέπει νὰ νομίζετε ὅτι μαθαίνετε γράμματα γιὰ τὸν ἑαυτὸ σας.

» Δι' αὐτό, παιδιὰ μου, σᾶς συνιστῶ ὅλα αὐτὰ τὰ γράμματα ποὺ θὰ μάθετε, νὰ τὰ χρησιμοποιήσετε διὰ νὰ δώσετε εὐημερίαν σ' ὅλο τὸ Ἔθνος, ὥστε καὶ σεῖς μέσα εἰς τὸ σύνολον νὰ εὐημερῇτε καὶ εὐτυχῇτε. Διότι ἡ εὐημερία καὶ μόνον τοῦ συνόλου θὰ εἶναι καὶ δική σας.

» Εὐχομαι μὲ ὅλην μου τὴν καρδίαν νὰ ἐξακολουθήσετε ὅλοι σας τὸ ἔργον αὐτὸ ποὺ ἀναλάβετε καὶ τόσον καλὰ ἐφέρατε ἔως ἐδῶ μὲ τόσας θυσίας.

» Δὲν εἶχα ἰδῇ τὴν ἐργασίαν σας. Τώρα ὅμως ποὺ ἦλθα καὶ σᾶς εἶδα ἀπὸ κοντά, καὶ ἀντελήφθην τί ἔχετε ἐπιτελέσει, καὶ ποὺ ἡ ψυχὴ μου αἰσθάνεται τόσην συγκίνησιν, σᾶς ὑπόσχομαι τὸ Κράτος νὰ σᾶς βοηθήσῃ ἀκόμη πλεονέκως.

Νὰ καὶ αἱ μεγάλοι ὑποθήκαι πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους διὰ τὸν τρόπον, μὲ τὸν ὅποιον θὰ γίνον τὰ παιδιὰ μας πραγματικὰ εὐτυχισμένα, ἐφ' ὅσον τὸ σημερινὸν Κράτος ἔθε-

Αἱ μεγάλοι ὑποθήκαι πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ διδασκάλους:—Εἶναι μεγάλος ὁ ρόλος, τεραστίαι καὶ αἱ εὐθύναι, τὰς ὁποίας ἔχετε, διὰ νὰ ἀναπτυχῇ ζωντανὴ καὶ θαρραλέα, ἠθικὴ καὶ τιμίαν Ἑλληνικὴν Γενεάν.

σε στερεὰ τὰ ἰδανικὰ ἐκεῖνα, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ ἀθάνατος Ἑλληνικὴ φυλὴ. Ὁ κατωτέρω λόγος εἶναι ὁ πρῶτος ποὺ ἐξεφωνήθη ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὴν 18ην Ὀκτωβρίου 1939, εἰς τὴν κεντρικὴν αἴθουσαν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῶν

συγκεντρώσεων, τὰς ὁποίας διωργάνωσεν ὁ Σύλλογος Γονέων Ἀθηνῶν:

«Ὅταν λέγωμεν «Γονεῖς», ἐννοοῦμε τὰς φροντίδας, τὰς μερίμνας διὰ τὸ παιδί. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς λόγος νὰ ἀσχοληθῶμεν διὰ τοὺς γονεῖς, ὡς πρόσωπα κοινωνικά, παρὰ δι' ὅτι ἀφορᾷ τὴν σχέσιν πρὸς τὸ παιδί καὶ τὸ μέλλον του. Οἱ γονεῖς μαζί μὲ τὰ παιδιὰ ἀποτελοῦν τὴν οἰκογένειαν.

Ἡ Οἰκογένεια θεσμός ἀπολύτως ἀναγκαῖος.

» Ἡμεῖς ἐδῶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, δὲν θὰ ἐξετάσωμεν, ἐάν ἡ οἰκογένεια εἶναι θεσμός ἀπολύτως ἀναγκαῖος διὰ τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν, διότι ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας μᾶς ἀρκεῖ ὅτι εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος, καὶ αὐτὸ δὲν τὸ ἀμφισβητεῖ κανεὶς.

» Ὅσον ἀφορᾷ τὸ τί συμβαίνει εἰς τὰ ἄλλα Ἔθνη, καὶ ἂν ἐκεῖ σκέπτονται κατ' ἄλλον τρόπον καὶ ἄλλα φρονοῦν, αὐτὸ δὲν μᾶς ἐνδιαφέρει.

» Μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ Ἑλλάς, καὶ δι' ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας ἡ οἰκογένεια εἶναι θεσμός, ὁ ὁποῖος εἶναι βαθύτατα συνυφασμένος μὲ τὴν ὑπαρξίν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, φυσιολογικῶς δὲ μαζί τῆς συνδεδεμένος. Ὁ λόγος δὲ τοῦ φαινομένου τούτου εἶναι πρῶτον, ὅτι ἡ Ἑλληνικὴ ἐθνότης ἔχει ὑποστῇ πολλὰς καταστροφάς, πολλὰς ὑποδουλώσεις.

» Πολλὰς φορές καὶ διὰ μακροὺς αἰῶνας ἡ Ἑλληνικὴ ἐθνότης δὲν ἀπετέλεσε Κράτος καὶ ἐπομένως ὅλη ἡ παράδοσις, ὅλος ὁ πολιτισμὸς τῆς φυλῆς, εἶχε συγκεντρωθῇ συνεπτυγμένος μέσα εἰς τὴν οἰκογένειαν. Ἔνεκα τούτου βλέπετε ὅλοι, καὶ ἰδιαίτερος ὅσοι καταγίνεσθε μὲ τὰς λαϊκὰς παραδόσεις, μὲ τὰ παραμύθια, μὲ τὰ δημοτικὰ τραγούδια τῆς Ἑλλάδος, ὅτι τὴν πρωτεύουσιν θέσιν εἰς ὅλα κατέχει ἡ οἰκογένεια.

» Καὶ δεύτερον εἶναι τοῦτο: Λόγος θρησκευτικὸς. Ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες εἴμεθα κατὰ μεγίστην πλειοψηφίαν ὀρθόδοξοι.

» Μεταξὺ τῶν ὀκτὼ ἑκατομμυρίων, εἰς τὰ ὅποια ὑπολογίζεται ὅτι ἀνέρχονται οἱ Ἕλληνες τοῦ Βασιλείου, μόλις διακρίσονται, τὸ πολὺ διακρίσονται πενήκοντα, χιλιάδες, εἶναι ἄλλοδοξοι, μὴ ὀρθόδοξοι. Ὅλοι λοιπόν οἱ Ἕλληνες εἶναι ὀρθόδοξοι. Ἐπομένως ὀφείλομεν νὰ ἐξετάσωμεν πῶς ἴσταται ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία πρὸς τὴν οἰκογένειαν.

» Ἡ Ἑλληνικὴ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία θεωρεῖ τὴν οἰκογένειαν θεσμὸν ἱερὸν, διότι ἡ οἰκογένεια βασιλεῖται ἐπὶ τοῦ γάμου, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ μυστήριον, ὅπως ὁ σύνδεσμος τῶν παιδιῶν μὲ τὴν Ἐκκλησίαν γίνεται διὰ τοῦ βαπτίσματος, τὸ ὅποιον εἶναι ἐπίσης μυστήριον. Ἡ Χριστιανικὴ Ἑλληνικὴ Οἰκογένεια ἀσπάζεται, βεβαίως, καὶ τὰ ἄλλα μυστήρια τῆς Θρησκείας μας, ἀλλὰ ἡ οἰκογένεια βασιλεῖται εἰδικῶς ἐπὶ τῶν δύο μυστηρίων, τοῦ γάμου καὶ τοῦ βαπτίσματος.

» Είναι επομένως θεσμός θεῖος καί, ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἀσχαλεισθε μὲ τὴν Γραφήν, θὰ ἐδιαβάσατε τὰς θαυμασίας σελίδας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου διὰ τὸν θεσμόν τοῦ γάμου, τὸν σύνδεσμον ἀνδρὸς καὶ γυναικός, τὴν ἀγάπην, τὴν ὁμόνοιαν, τὴν ὑπακοὴν καὶ τὸν σεβασμὸν μεταξὺ τῶν συζύγων καὶ τὴν φροντίδα διὰ τὰ παιδιά. Ἄρα καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἀναπτύξεως φυσιολογικῆς καὶ ἀπὸ θρησκευτικῆς ἀπόψεως εἶναι ἀπαραιτήτως συνδεμένη ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία μὲ τὴν οἰκογένειαν.

» Ἡ οἰκογένεια ἀποτελεῖ τὸ κύτταρον τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας. Καὶ ὅπως, εἰς τοὺς οργανισμοὺς τοὺς ζῶντας, ἡ ὑγεία τοῦ συνόλου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὑγίαν τῶν κυττάρων, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον, ἡ ὑγεία καὶ ἡ εὐδαιμονία τῆς Κοινωνίας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὑγίαν καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς οἰκογενείας.

» Καὶ ἀντιθέτως, ὅπως εἰς ἓνα οργανισμόν ζῶντα, ἂν δὲν πηγαινῇ καλὰ, θὰ ἐπιδράσῃ ἡ κακὴ τοῦ αὐτοῦ κατάστασις καὶ ἐπὶ τῶν κυττάρων βαθμιαίως, ἔτσι καὶ ἡ κακὴ κατάστασις τῆς Κοινωνίας θὰ ἐπιδράσῃ βαθμιαίως καὶ ἐπὶ τῆς οἰκογενείας.

» Αὐτὰ τὰ ἐννοεῖτε πολὺ καλὰ ὅλοι σας καὶ δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς τὰ εἶπω μὲ παραδείγματα, διότι ἐζήσατε ὅλοι εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ γνωρίζετε πόσῃν κατὰπτωσιν ὑπέστη καὶ ἡ Ἑλληνικὴ οἰκογένεια.

» Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἤρχισε νὰ ἀνυψοῦται—καὶ ὁ Σύλλογος Γονέων ἀποτελεῖ τὴν πλέον τρανὴν ἀπόδειξιν τῆς ἀνανήψεως ταύτης—βλέπετε πῶς τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἀναπτύσσεται καὶ ἀναβιοῖ ἐν τῷ συνόλῳ του.

Ἡ σχέσις τῶν γονέων πρὸς τὰ παιδιά.

» Ἡ οἰκογένεια ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς γονεῖς καὶ τὰ παιδιά. Καὶ ἔρχεται ἀμέσως ἓνα ζήτημα σπουδαιότατον: Ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ σχέσις τοῦ γονέως πρὸς τὰ παιδιά; Οἱ γονεῖς ἔχουν ἀπόλυτον δικαίωμα νὰ κάμουν τὰ παιδιά τῶν ὅτι θέλουν; Ναὶ ἢ ὄχι; Αὐτὸ τὸ ζήτημα εἶναι σπουδαιότατον, τὸ ὁποῖον ὁ Σύλλογος Γονέων πρέπει νὰ τὸ ἔχῃ λύσει ὡς βάσιν διὰ τὴν δράσιν του.

» Βεβαίως ἐδῶ ἔχομεν νὰ κάμωμεν μὲ μίαν κατηγορίαν γονέων, ἡ ὁποία εἶναι ἔξω καὶ μακρὰν τῶν κατηγοριῶν, πού θὰ σᾶς ἀναφέρω τώρα. Αὐτὰ πού θὰ ἀναφέρω τώρα ἀνήκουν εἰς κατηγορίας γονέων ἀνωμάτων, ἀλλὰ πρέπει καὶ σεῖς νὰ τὰ ἀκούσετε, διὰ νὰ ἴδετε καὶ ἀντιληφθῇτε τὸ μέγεθος τοῦ κακοῦ πού γίνεται:

» Εἶναι μία κατηγορία γονέων, ἡ ὁποία λατρεῖ τὰ παιδιά τῆς μέχρῃ σημείου μανίας, ὥστε σχεδὸν νὰ τὰ θεοποιῇ.

» Δι' αὐτοὺς τοὺς γονεῖς, τὰ παιδιά τῶν εἶναι ἀλάθητα,

ἔχουν πάντοτε δίκαιον. Πρέπει νὰ προχωρήσουν ὅπως-ὅπως εἰς τὴν Κοινωνίαν τὰ παιδιά τῶν, διότι αὐτὰ εἶναι τὰ πλέον ἄξια καὶ τὰ μόνα ἄξια παιδιά.

» Ἄν εἶναι ἄρσενικά, αὐτὰ πρέπει νὰ γίνουν οἱ μεγαλύτεροι ἀξιωματοῦχοι τοῦ Κράτους καὶ τῆς Κοινωνίας.

» Ἄν εἶναι κορίτσια, αὐτὰ πρέπει νὰ φθάσουν εἰς τὴν κορυφὴν τῆς Κοινωνίας. Αὐτὰ πρέπει νὰ γίνουν τὸ πᾶν, διότι αὐτὰ εἶναι τὰ ἀξιώτερα.

» Ἄν δὲ θελήσῃ ὁ παπᾶς τῆς ἐνορίας νὰ ἐπέμβῃ διὰ νὰ τοὺς εἴπῃ ὅτι τὰ παιδιά τῶν ἔκαμαν μίαν ἀταξίαν, ὁ παπᾶς εἶναι καταδικαστέος.

» Ἄν θελήσῃ ὁ δάσκαλος νὰ τιμωρήσῃ τὸ παιδί τῶν, θὰ ἀκούσῃ ὅτι δὲν φαντάζεσθε. Πῶς ἐτόλμησε νὰ τιμωρήσῃ τὸ παιδί τῶν; Δὲν περιγράφεται τὸ τί θὰ κάμουν.

» Θαυμάζει κανεὶς πῶς βρίσκουν ἓνα σωρὸ ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τοῦ παιδιοῦ καὶ κατὰ τοῦ διδασκάλου.

» Ἄλλοτε προσέφευγαν εἰς τοὺς βουλευτάς, οἱ ὅποιοι ἐπενέβαιναν διὰ νὰ ἀναγκάσουν τὸν διδάσκαλον νὰ προβιβάσῃ τὸ παιδί τῶν. Ἄλλως ἠπείλουν τὸν βουλευτὴν ὅτι δὲν θὰ τὸν ἐψήφισαν ποτὲ πλέον.

» Σᾶς ἀναφέρω τί συνέβη εἰς ἐμὲ προσωπικῶς εἰς τὸν τόπον μου, ἐπικειμένων τῶν ἐκλογῶν τοῦ Αὐγούστου τοῦ 1928, κατὰ τὰς ὁποίας καὶ ἔπρεσα.

» Ἄμα ἐπῆγα ἐκεῖ, μὲ ἐπεσκέφθη ἓνας μέγας ἀριθμὸς γονέων, οἱ ὅποιοι μοῦ κατήγγειλαν τὸν Σύλλογον τῶν Καθηγητῶν, διότι ἄφηκε τὰ παιδιά τῶν μετεξεταστέα. Εἶδα τὸν γυμνασιάρχην, ὁ ὁποῖος μοῦ εἶπεν:

«Αὐτὰ τὰ παιδιά εἶναι ἀμελέστατα». Καὶ τότε ἐγὼ ἐκάλεσα τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς συνεβούλευσα νὰ ἀναγκάσουν τὰ παιδιά τῶν νὰ ἐργάζωνται, νὰ διαβάζουν καὶ νὰ μελετοῦν. Τοὺς τὰ εἶπα, τοὺς εἶπα ὅτι αὐτὸ εἶναι διὰ τὸ καλὸ τῶν παιδιῶν καὶ διὰ τὸ συμφέρον τῶν παιδιῶν καὶ τὸ ἰδικόν των.

» Ἄμα μεγαλώσουν αὐτὰ τὰ παιδιά, τί θὰ γίνουν; Ἄμα μεγαλώσουν, πρέπει ὅλα νὰ εἰσέλθουν εἰς τὸ Πανεπιστήμιον καὶ τὰ κορίτσια πρέπει νὰ εἰσέλθουν εἰς τὴν Κοινωνίαν.

» Πρέπει ὅλος ὁ κόσμος νὰ τὰ θαυμάζῃ. Οὐαὶ καὶ ἀλλοίμονον σὲ ἐκεῖνον πού θὰ τὸν ἀκούσουν νὰ πῇ ὅτι ἡ θυγατέρα των δὲν εἶναι ὡμορφῆ, δὲν χορεύει καλὰ, δὲν στέκει καλὰ. Καμμιά συγκατάβασις. Πρέπει νὰ βγοῦν καὶ νὰ γίνουν σπουδαῖοι ἄνθρωποι.

» Ἄμα κληθῇ ἡ κλάσις των εἰς τὸν στρατόν, τοὺς ἀκούετε νὰ λέγουν: «Τὸ παιδί μου θὰ πάῃ στρατιώτης; Στρατιώτης θὰ πάῃ ὁ πτωχός». Θὰ πρέπῃ νὰ ὑπάγουν ὅλοι οἱ ἄλλοι καὶ ὄχι τὰ ἰδικὰ των τὰ παιδιά. Αὐτὰ τὰ παιδιά συνήθως, καὶ ὡς εἶναι φυσικόν, καταστρέφονται. Καὶ δὲν ὑπάρχει καμμία ἀμφιβολία περὶ τούτου.

Τὰ ἀρσενικά γίνονται ἀρριβίσται καὶ τὰ κορίτσια τυχοδιώκτρια παντρεῖας. Καὶ αὐτὰ τὰ ἀποτελέσματα εἶναι βαρύνοντα διὰ τὰ παιδιά.

» Ἄν ὅμως καμμίαν φοράν «κατὰ στραβοῦ ἐπιτύχουν», ἀσφαλῶς λησμονοῦν τοὺς γονεῖς των καὶ τοὺς ἀγνοοῦν. Καὶ ἔτσι οἱ γονεῖς αὐτοὶ ἀποτυγχάνουν καὶ εἰς τὴν βάσιν τοῦ θέτουν, ὅτι θὰ τοὺς γηροκομήσουν μίαν ἡμέραν τὰ παιδιά των αὐτὰ τὰ ἐξαιρετικά. Καὶ τοῦτο εἶναι μία δίκαια τιμωρία—ἡμποροῦμεν νὰ εἰπωμεν—διὰ τοὺς γονεῖς τοὺς οὕτω σκεπτομένους.

Οἱ ἀνῶμαλοι καὶ οἱ ἀμαθεῖς γονεῖς.

» Μία ἄλλη κατηγορία γονέων εἶναι ἡ κατηγορία τῶν γονέων ἐκείνων, οἱ ὅποιοι θεωροῦν ὅτι ἔχουν λάβει μόρφωσιν ἀπὸ ἐφημερίδας, ἀπὸ περιοδικὰ, ἀπὸ χίλια-δυὸ ἀναγνώσματα καὶ νομίζουν ὅτι ἔχουν εἰς τὸ κεφάλι των ἐκπαιδευτικὰ συστήματα διὰ τὰ παιδιά των. Τοὺς ἀκούετε νὰ οἶσιν λέγουν, ὅτι τοὺς τὰ ἐξηγοῦν ὅλα, μὰ ὅλα, δὲν ἀφίνουν τίποτε χωρὶς νὰ τοὺς τὸ ἐξηγήσουν.

» Ἐννοεῖτε περὶ τίνος πρόκειται. Πρόκειται περὶ τοῦ σεξουαλισμοῦ. Βεβαίως αὐτὸ εἶναι μία φυσικὴ ροπὴ τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία ἀναπτύσσεται εἰς μίαν ὠριμένην ἡλικίαν, εἰς τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ καταβάλλεται μεγάλη προσοχὴ ὑπὸ τῶν γονέων καὶ ἡ ὁποία πολλάκις εἶναι ἐπικίνδυνος καὶ διὰ τὴν σωματικὴν καὶ τὴν ψυχικὴν ὑγείαν.

» Αἱ, λοιπόν, αὐτοὶ οἱ γονεῖς αὐτὰ τὰ πράγματα ἀπὸ πρὶν τοὺς τὰ μαθαίνουν ὅλα, εἰς τὰ παιδιά των, ὅλα ἐκ τῶν προτέρων. «Τίποτε δὲν ἀφίνουν», τοὺς ἀκούτε νὰ σᾶς λέγουν. Τώρα ἐννοεῖτε τὸ ἀποτέλεσμα.

» Ἀλλὰ καὶ δὲν σταματοῦν ἐκεῖ, πηγαίνουν καὶ παρὰ πέρα. Ἀκούεις τὸν γονέα, ὁ ὁποῖος... διαβάζει ἐφημερίδας καὶ νομίζει ὅτι τὰ κατέχει ὅλα, νὰ λέγῃ εἰς τὸ παιδί του: «Ὁ Θεός: Εἶναι ἀνοησία. Εἶναι κατασκευάσμα, τὸ ὅποιον ἔκαμαν οἱ τύραννοι διὰ νὰ καταπιέζουν τοὺς λαούς, διὰ νὰ τοὺς κάμουν νὰ λησμονοῦν ὅτι πρέπει νὰ ἀγωνίζωνται εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν τὸν ἐπίγειον, ἀφοῦ θὰ ἔχουν τὴν ἀνταμοιβὴν των εἰς τὴν μέλλουσαν ζωὴν. Καὶ ἐπομένως, εἰς τὸν ἐπίγειον κόσμον πρέπει νὰ συγκεντρώνεται κάθε προσοχή. Ἐμεῖς οἱ ἐλεύθεροι ἄνθρωποι, τοὺς ἀκούετε νὰ λέγουν, πρέπει νὰ τὰ σταματήσωμεν αὐτά».

» Δὲν σταματοῦν δὲ ἐκεῖ, ἀλλὰ ἀναπτύσσουν τὸ παιδί των ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀθρείας, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀθρησκείας.

» Καταλαμβάνετε τώρα ποῖον εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα. Γίνονται οἱ μεγαλύτεροι κακοῦργοι—καὶ δὲν ἐννοῶ τοὺς κακοῦργους, τοὺς ὁποίους ἐγκλείομεν εἰς τὰς φυλακὰς καὶ τοὺς ὁποίους τιμωροῦν τὰ δικαστήρια—ἐννοῶ τοὺς κακοῦργους τῆς Κοινωνίας.

τοὺς ὁποίους δὲν ἡμπορεῖ νὰ συλλάβῃ ὁ νόμος δυστυχῶς, διότι εἶναι πολλὰ πράγματα, τὰ ὁποῖα δὲν ἡμπορεῖ νὰ προβλέψῃ ὁ Ποινικὸς Νόμος καὶ τῶν ὁποίων ἡ ἀπόδειξις δὲν εἶναι εὐκολος.

» Αὐτοὶ εἶναι οἱ χειρότεροι κακοῦργοι, οἱ ὅποιοι ἀπατοῦν τὰ κορίτσια τοῦ κόσμου, οἱ ὅποιοι, ἀγῶρια καὶ κορίτσια, βάζουν ἠθικὴ φωτιά εἰς τὰ σπείτια τοῦ κόσμου. Ὑπεύθυνοι δι' ὅλα αὐτὰ εἶναι ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ κακία τῶν γονέων.

» Εἶναι καὶ ἄλλη κατηγορία γονέων, εἶναι ἡ κατηγορία ἐκείνων, οἱ ὅποιοι δὲν δίδουν πεντάρα, ὅπως λέγομεν, διὰ τὰ παιδιά των. Εἶναι ἐκεῖνοι τοῦ ἐμπιστεύονται τὰ παιδιά των εἰς μίαν νταντᾶ καὶ ἀπ' ἐκεῖ καὶ πέρα τὰ παιδιά των θὰ γίνουν ὅτι θὰ γίνουν μόνον των.

» Καὶ νὰ σᾶς εἰπῶ τὴν ἀλήθειαν; Ἀπὸ τὰς τρεῖς αὐτὰς κατηγορίας, ἐγὼ προτιμῶ αὐτὴν τὴν τελευταίαν, διότι δι' αὐτὸ τὸ παιδί, διὰ τὸ ὅποιον δὲν φροντίζει κανεὶς γονεὺς, φροντίζει ὁ Θεός, ὁ ὁποῖος μέσα εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ παιδιοῦ ἔχει βάλει τὴν συνείδησίν του, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ τὸ παιδί καλλίτερα ἀπὸ ὅτι θὰ τὸ ὠδήγουν οἱ τέτοιοι γονεῖς.

» Αὐτὰ τὰ παιδιά ὁδηγούμενα ἀπὸ τὴν συνείδησίν των βγαίνουν καλλίτερα ἀπὸ τὰ προηγούμενα. Ἀλλὰ, βέβαια, αὐτὸ δὲν ἡμπορεῖ νὰ θεωρηθῇ καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς βάση.

» Σταματῶ ἕως ἐδῶ τὰ παραδείγματα ἀνωμάτων γονέων, τὰ ὁποῖα ἀνέφερα, διὰ νὰ σᾶς δείξω πόσον ἐσφαλμένως παίρνουν οἱ γονεῖς τὴν ζωὴν τῶν παιδιῶν.

Πῶς θὰ γίνῃ τὸ παιδί εὐτυχισμένο.

» Τὸ βασικὸν λάθος τῶν γονέων εἶναι τοῦ νομίζουν ὅτι τὰ παιδιά των ἄλλον προορισμὸν δὲν ἔχουν παρὰ τοὺς γονεῖς των. Ὁ σκοπὸς των εἶναι πῶς νὰ εὐτυχίσουν οἱ γονεῖς ἀπὸ τὰ παιδιά των, πῶς τὰ παιδιά νὰ γηροκομήσουν τοὺς γονεῖς, πῶς νὰ ἀποτελέσουν τὸ καμάρι των, τὸ καύχημά των, πῶς νὰ τιμήσουν τὸ δνομά των.

» Αὐτὸς εἶναι ἕνας ἐγωϊσμός, τὸν ὅποιον ὅλοι οἱ γονεῖς τὸν ἔχουν μοιραίως, ποῖος πολὺ, ποῖος λίγο, μέσα μας.

» Πρέπει ὅμως νὰ ἐννοήσωμεν, ὅτι ὁ προορισμὸς τῶν γονέων εἶναι πῶς θὰ γίνῃ τὸ παιδί εὐτυχὲς καὶ ὄχι πῶς θὰ εὐτυχίσουν αὐτοὶ διὰ τοῦ παιδιοῦ.

» Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτον λάθος τῶν γονέων.

» Τὸ ἄλλο εἶναι ἕνα γενικὸν σφάλμα, τὸ ὅποιον ἔχει ἡ Κοινωνία. Οἱ γονεῖς λέγουν: «Εἴμεθα κύριοι τῶν παιδιῶν μας. Κανεὶς δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀναμιχθῇ».

» Αὐτὸ εἶναι ἐπίσης βασικὸν σφάλμα, διότι ἡ ἀπλουστερά λογικὴ ἀρκεῖ διὰ νὰ δείξῃ ὅτι, ἂν ὑπάρχουν οἱ γονεῖς αὐτοί, τὸ ὀφείλουν εἰς τὴν Κοινωνίαν. Ὑποθέσατε ὅτι καταλύεται ἡ Κοινω-

νία. Είναι δυνατόν νά ζήσουν πλέον αὐτοὶ οἱ ἴδιοι τότε; Είναι δυνατόν νά σωθῇ ἡ τιμὴ των, ἡ περιουσία των;

» Ἐπομένως οφείλουν τὴν ὑπαρξίν των οἱ ἴδιοι γονεῖς εἰς τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον, εἰς τὴν Κοινωνίαν, εἰς τὸ Ἔθνος, ὅπως λέγομεν τὴν Κοινωνίαν, διότι τὸ Ἔθνος καὶ ἡ Κοινωνία διὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτό.

» Ἐπομένως πῶς εἶναι δυνατόν νά σκέπτονται, ὅτι εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν δὲν εἶναι δυνατόν νά λάβουν μέρος ἄλλοι; Αὐτὸ εἶναι σφάλμα τεράστιον, διότι ἔτσι θὰ ἐπῆρχετο μία ἀναρχία πλήρης, τῆς ὁποίας τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἴναι ἡ λύσις τῶν κοινωνικῶν δεσμῶν, ὁπότε καταλύεται καὶ ἡ οἰκογένεια καὶ τὰ πάντα.

» Τώρα πῶς θὰ λυθοῦν τὰ ζητήματα αὐτά;

» Ποῖαι εἶναι αἱ δυνάμεις μέσα εἰς τὴν Κοινωνίαν, αἱ ὁποῖαι δρῶσι; Δύο εἶναι αἱ δυνάμεις αὐταί: Ἡ Πολιτεία, τὸ Κράτος δηλαδὴ, καὶ ἡ Ἐκκλησία.

» Εἰς ἄλλας χώρας ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὑπὲρ τῆς ιδέας, ὅτι τὸ Κράτος δὲν πρέπει νά ἔχῃ καμμίαν ἀνάμειξιν εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν καὶ ὅτι ἡ ἀνατροφή αὐτῶν πρέπει νά μείνῃ ἀποκλειστικῶς εἰς τὰς οἰκογενείας, ἐνῶ ἐξ ἀντιθέτου αἱ Πολιτεῖαι τῶν Χωρῶν αὐτῶν ἔχουν τὴν ἰδέαν ὅτι αὐταὶ καὶ μόνον πρέπει νά φροντίζουν διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν παιδιῶν, ἀποκλείουσαι τὴν οἰκογένειαν μὲν ἐν μέρει, ἀλλὰ ἐξ ὁλοκλήρου τὴν Ἐκκλησίαν.

» Τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὰς Χώρας αὐτάς ὑπάρχει ἀντίθεσις μετὰ τὴν Ἐκκλησίαν καὶ Πολιτείαν. Ἐκεῖ εἶναι ἄλλοι οἱ σκοποὶ τοῦ Κράτους, τὸ ὁποῖον φθάνει πολλάκις νά εἶναι καὶ ἐναντίον τῆς Θρησκείας. Ἐκεῖ, εἰς αὐτάς τὰς Χώρας, ὑπάρχει σύγκρουσις μετὰ τῶν δύο αὐτῶν μεγάλων δυνάμεων, τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κράτους.

» Ἄν, εἰς ὅσα εἶπα, προσθέσετε ὅτι εἰς πολλὰς τῶν Χωρῶν τούτων ὀφίστανται πολλαὶ Ἐκκλησίαι, θὰ ἔχετε τὴν ἐξήγησιν, ἡ ὁποία ἐπέρχεται μόνῃ της.

Ἐκκλησία καὶ Ἔθνος ἀποτελοῦν ἓν ὡς ἓν σύνολον τελείως ἀδιάσπαστον.

» Ἀλλ' ἐδῶ ἡ Θεία Πρόνοια ἠθέλησε διὰ τὴν Ἑλλάδα ὥστε Ἐκκλησία καὶ Ἔθνος νά ἀποτελοῦν ἓν ὡς ἓν σύνολον ἀδιάσπαστον, τελείως συνυφασμένον μετὰ τῶν.

» Ἡ Ἐκκλησία ἡ Ἑλληνικὴ καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος ἔχουν μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἱστορίαν ἀπὸ τῆς ἐμφανίσεως τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ἐφεξῆς.

» Μαζὶ αἱ εὐτυχίαι, μαζὶ αἱ δυστυχίαι, μαζὶ αἱ καταδιώξεις, μαζὶ τὰ μαρτύρια, μαζὶ τὸ χυνόμενον αἷμα καὶ μαρτύρων καὶ ἡρώων. Τόσον δὲ κοινὰ εἶναι ὅλα αὐτά, ὥστε ὁ Ἕλληνας νά μὴ

διακρίνῃ ποτὲ εἰς τοὺς ἀγῶνάς του τῆς ἐλευθερίας τὴν πίστιν ἀπὸ τὴν Πατρίδα.

» Ἐπομένως εὐρισκόμεθα ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς εἰς εὐνοϊκωτάτην θέσιν. Ἐξ ἄλλου τὸ Κράτος ἐδῶ δὲν ἐτόλμησε ποτὲ νά ἐπιδιώξῃ ἀντιθρησκευτικούς σκοπούς. Καὶ λέγω «δὲν ἐτόλμησε», διότι ὑπῆρξαν Κυβερνήσεις εἰς τὸ παρελθόν, αἱ ὁποῖαι εἶχον ὅλην τὴν ὁρεξιν νά τὸ κάμουν καὶ αἱ ὁποῖαι διὰ διαφόρων μεθόδων ἐμμέσως ἔφθασαν εἰς τὰ πρῶτα βήματα, ἔκαμαν μερικὰς κρούσεις, ἀλλὰ αἱ Κυβερνήσεις αὐταὶ ὑπεχώρησαν.

» Καὶ ἂν ἦλθον ἄλλαι Κυβερνήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐπεδίωξαν τὸ αὐτὸ δι' ἄλλου τρόπου, καὶ αὐταὶ δὲν κατώρθωσαν τίποτε τὸ οὐσιῶδες. Δὲν ἐτόλμησε λοιπὸν καμμία Κυβέρνησις ποτὲ νά ἀντιταχθῇ ὀρισμένως καὶ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς κατὰ τῆς Θρησκείας καὶ νά εἴπῃ ὅτι ἔχει ἀντιθρησκευτικούς σκοπούς.

» Ἀκόμη καὶ εἰς τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν τοῦ 1927 δὲν ἐτολμήθη τοῦτο, παρ' ὅλον τὸ πνεῦμα, τὸ ὁποῖον ἐπεκράτει τὴν ἐποχὴν ἐκείνην, δὲν ἐτολμήθη, λέγω, νά ἀφαιρεθῇ ἡ ὑπερέχουσα θέσις τῆς Ὁρθόδοξου Ἐκκλησίας, μολοντί ὑπῆρχεν ἡ διάθεσις. Διατί; Διότι ἡ Ἑλληνικὴ Κοινωνία ἦτο πάντοτε θρησκευτικὴ καὶ προσηλωμένη εἰς τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν καὶ κανεὶς δὲν ἐτόλμησε τότε νά τὰ βάλῃ μετ' ὁλοκλήρου τὴν Κοινωνίαν.

» Ἀλλ' ἐννοεῖται ὅτι ἡ κατάστασις αὐτὴ ἤρχισε νά ἐπιδρᾷ κακῶς, διότι αἱ Κυβερνήσεις αὐτοῦ τοῦ εἴδους, ἐπειδὴ δὲν ἠδύναντο νά ἐπιδράσουν ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἔστρεφον τὰς ἐνεργείας των κατὰ τῆς Ἱεραρχίας διὰ διαφόρων μέσων καὶ ἐπέτυχον νά κλονίσουν μέχρι σημείου λίαν ὀδυνηροῦ τὴν θέσιν τῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ ἀπόψεως προσώπων.

» Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο ὀδυνηρόν.

Τὸ σημερινὸν Κράτος ἀνύψωσεν εἰς τὴν περιωπὴν τῶν Πατρὶδα, Θρησκείαν, Οἰκογένειαν.

» Καὶ ἐγὼ τὴν θλιβεράν κατάστασιν, ἡ ὁποία εἶχεν ἐπικρατήσῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα μέχρι τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936, τὴν ἀποδίδω κυρίως εἰς τὴν ἀθρησκείαν, ἡ ὁποία ἤρχισε νά ἐπικρατῇ μέσα εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν καὶ ἡ ὁποία εἶχε διαδοθῇ εἰς μεγάλον βαθμόν.

» Ἀλλὰ ἀπὸ ἐκείνης τῆς στιγμῆς, ἀπὸ τῆς Μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου, τὰ πράγματα ἠλλαξαν. Τὸ Κράτος τὸ σημερινόν, τὸ Ἐθνικὸν Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, τοῦ ὁποίου ἡ ζωὴ δὲν εἶναι ἐφήμερος, οὔτε προσωρινή, ἀλλὰ διαρκής, τὸ Κράτος τὸ σημερινόν ἔθεσε τὰ ἰδανικά ἐκεῖνα, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ καὶ τὰ ὁποῖα διετήρησε διὰ μέ-

σου τῶν αἰῶνων, τὴν Πατρίδα, τὴν Οἰκογένειαν, τὴν Θρησκείαν, ὡς τοὺς στυλοβάτας, ἐπὶ τῶν ὁποίων θὰ στηριχθῇ ἡ μέλλουσα ἀναγέννησις τοῦ ἔθνους.

» Ἐπομένως Κράτος καὶ Ἐκκλησία, εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν ἡθικοπλαστικὴν δρᾶσιν ἐν τῇ Κοινωνίᾳ—διότι τὸ ζήτημα τὸ θρησκευτικόν, τὸ δογματικόν δηλαδή, εἶναι ἄλλο—πηγαίνουν χέρι με χέρι καὶ ἐργάζονται μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου, μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας, πρὸς τοὺς αὐτοὺς σκοποὺς, οἱ ὁποῖοι εἶναι Ἐθνικοὶ σκοποί, διότι ἡ Ἐκκλησία μας πρὸς τοὺς αὐτοὺς σκοποὺς ἀπέβλεψε πάντοτε, ὅπως καὶ τὸ Κράτος τὸ Ἑλληνικόν, μετὰ τὴν διαφοράν ὅτι βαδίζουν διὰ τῆς οἰκείας τῶν ὁδοῦ, διὰ τῆς ὁδοῦ, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἴδια εἰς τὴν Ἐκκλησίαν, ἡ ἴδια εἰς τὸ Κράτος.

» Ὅταν ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα, εἰς ἡμᾶς δὲν γεννᾶται ζήτημα κατὰ πόσον ἡ Ἐκκλησία ἔχει δικαίωμα νὰ ἐνδιαφερθῇ καὶ νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς τῶν παιδιῶν. Ἐχει τὸ δικαίωμα καὶ εἶναι τοῦτο ἀναμφισβήτητον, κυρίως δὲ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος.

» Αὐτό, ἐπαναλαμβάνω, εἶναι ἀναμφισβήτητον καὶ δι' αὐτὸ ἀσχέτως μετὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν θρησκευτικῶν μαθημάτων, ἡ ὁποία γίνεται εἰς ὅλα τὰ σχολεῖα, πλὴν τῶν Πανεπιστημίων, ἔχουμεν τὴν ἄμεσον ἐπίδρασιν τῆς Ἐκκλησίας διὰ τοῦ κηρύγματος, διὰ τῆς κατηχήσεως, διὰ τῶν διδασκάλων, τῶν ἱερέων, δι' ὧν τῶν μέσων, τὰ ὁποῖα ἔχει ἡ Ἐκκλησία.

» Τὸ Κράτος, ἀφ' ἑτέρου, ἀσχέτως μετὰ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησίας, ἔχει εἰς τὰ χέρια τοῦ δύο τεραστίους ὁργανισμοῦ, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδιῶν.

Τὸ παιδί εἶναι μέλος τῆς Κοινωνίας τῆς Ἑλληνικῆς.

» Τώρα θὰ μοῦ εἴπητε σεῖς οἱ γονεῖς: «Δὲν ἔχουμεν τὸ δικαίωμα νὰ κάμωμεν ἡμεῖς τὸ παιδί μας ὅτι θέλομεν;»

» Ὅχι! πρῶτον μὲν διότι τὸ παιδί σας θὰ ἀποτελέσῃ μέλος τῆς Κοινωνίας καὶ ἔχει ἔπομένως ἡ Κοινωνία καθήκον νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλει αὐτὴ τὸ παιδί σας καὶ νὰ τὸ προετοιμάσῃ διὰ τοὺς σκοποὺς τοὺς ἰδικούς της. Ἡ Κοινωνία ἡ Ἑλληνικὴ δέ, ὅπως σᾶς εἶπα ἤδη, εἶναι τὸ ἔθνος τὸ Ἑλληνικόν, τὸ ὁποῖον ἐκδηλοῦται ἐν τῇ δυνάμει καὶ τῇ θελήσει τοῦ διὰ τοῦ Κράτους τοῦ Ἑλληνικοῦ.

» Ἐπομένως ἔχει τὸ Κράτος ὅλον τὸ δικαίωμα νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν ἀνατροφὴν τοῦ παιδιοῦ σας. Ἀρκεῖ πάντοτε νὰ τείνῃ πρὸς τὴν ἐπιτέλεισιν Ἐθνικῶν σκοπῶν.

» Διότι, ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι παραστρατεῖ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς καὶ θελήσῃ νὰ διαπλάσῃ μίαν γενεάν ἄσχετον πρὸς τοὺς Ἐθνικοὺς σκοποὺς, τότε βέβαια θὰ προσκρούσῃ εἰς τὴν

Ἐθνικὴν θέλησιν, δὲν θὰ εἶναι πλέον τὸ Κράτος ἐκδήλωσις τῆς Ἐθνικῆς θελήσεως, ἡ ὁποία θὰ ἐκδηλωθῇ διὰ τῆς ἀντιθέσεως τῆς Κοινῆς Γνώμης καὶ εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἄνευ τῆς συγκαταθέσεως τῆς Κοινῆς Γνώμης, οὐδεμία Κυβέρνησις εἶναι δυνατόν νὰ προχωρήσῃ εἰς τὸ ἔργον της. Ἐπομένως ἔχομεν ἀνάγκην τῆς συμφωνίας ὧν διὰ νὰ προβῶμεν εἰς κάτι τί.

» Ὅταν λέγωμεν ὅτι θέλομεν τὰ παιδιά σας νὰ τὰ ἀναθρέψωμεν, διὰ τὴν ἐπιτέλεισιν τῶν Ἐθνικῶν σκοπῶν, δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ κανεὶς Ἑλλήν, ὁ ὁποῖος νὰ διαφωνῇ. Καί, ἂν εἶναι κανεὶς, ὁ ὁποῖος τὸ σκέπτεται μέσα του, ἡ πίστις του εἰς αὐτὸ πού σκέπτεται δὲν θὰ εἶναι τόση, ὥστε νὰ τὸ εἴπῃ δυνατὰ καὶ νὰ τὸ ἀκούσωμεν ὅλοι ἡμεῖς ἐδῶ πέρα.

» Ἄν εἶναι κανεὶς, ὅς σιωπῇ αὐτὴν τὴν στιγμὴν νὰ μᾶς εἴπῃ ὅτι νομίζει, ὅτι τὰ νέα παιδιά πρέπει νὰ μὴ ἀνατρέφονται πρὸς τοὺς σκοποὺς αὐτοὺς. Δὲν εἶναι κανεὶς.

Τὸ Σχολεῖον καὶ ἡ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας.

» Ἐχει ἔπομένως τὸ δικαίωμα τὸ Κράτος τὰ παιδιά σας νὰ σᾶς τὰ ἀναθρέψῃ καὶ νὰ σᾶς βοηθήσῃ νὰ ἀνατραφοῦν πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπόν. Καὶ διὰ ποίων μέσων;

» Δύο εἶναι τὰ μέσα: Πρῶτον εἶναι τὸ Σχολεῖον καὶ δεύτερον εἶναι ἡ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας, ἡ ὁποία εἶναι θεσμός νέος, ὁ ὁποῖος ἐγένετο πρὸς αὐτὸν τὸν σκοπόν, νὰ συμπληρώσῃ καὶ ἐπεκτείνῃ τὸ Σχολεῖον.

» Ἐρχομαι εἰς τὸ Σχολεῖον.

» Δὲν πιστεύω νὰ ἔχῃ κανεὶς καμμίαν ἀνάγκην νὰ τοῦ ἐξηγήσω τὴν σημασίαν τοῦ σχολείου. Δὲν ὑπάρχει κανεὶς ἐδῶ, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ αἰσθάνεται τὴν σημασίαν τοῦ σχολείου διὰ τὸ παιδί του.

» Ἀλλὰ τὸ σχολεῖον ἔχει μερικά ἰδιόζοντα χαρακτηριστικά. Εἰς τὸ σχολεῖον ὁ διδάσκαλος εἶναι κύριος. Τὸ παιδί δὲν εἶναι ἐλεύθερο ἀπέναντί του. Θὰ διαβάσῃ ὅπως θὰ τοῦ εἴπῃ ὁ διδάσκαλος του. Ἡ θέλησίς του ἐκλείπει.

» Βέβαια ἡ νέα μορφή τῆς ἐκπαιδεύσεως δίδει μίαν σχετικὴν ἐλευθερίαν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ παιδιοῦ. Ἀλλὰ τὸ παιδί εἰς τὸ δημοτικὸν σχολεῖον ὑποχρεωτικῶς πρέπει νὰ φοιτήσῃ. Δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μὴ φοιτήσῃ, διότι ἄλλως τιμωρεῖται ὁ γονεὺς.

» Ἐπομένως τὸ σχολεῖον ἔχει κάτι τι τὸ ἐπιτακτικόν, τὸ κυριαρχικόν ἐπὶ τοῦ παιδιοῦ. Ἐπομένως τὸ σχολεῖον εἶναι ἕνας μοχλὸς σπουδαιότατος, τὸν ὁποῖον τὸ Κράτος θὰ κινήσῃ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν Ἐθνικῶν σκοπῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας.

» Ἀπὸ αὐτοὺς δὲ τοὺς Ἐθνικοὺς σκοποὺς δὲν ἐξαιροῦνται

πλέον από της 4ης Αυγούστου ούτε τὰ ἀνώτατα ἐκπαιδευτικά ἴδρύματα.

» Δὲν ὁμιλῶ περὶ τῶν παιδαγωγικῶν ἀκαδημιῶν, αἱ ὁποῖαι πάντως συνέβαλον εἰς αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς, μολοντί καὶ ἐκεῖ παρουσιάσθησαν πολλάκις ἀνωμαλίες τινὲς ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἄν ἦτο ἐπιτετραμμένον νὰ ἔχουν οἱ διδάσκαλοι ἐλευθέραν κρίσιν εἰς αὐτὰ τὰ ζητήματα καὶ δὴ ἀνατρεπτικὴν τῶν σκοπῶν τοῦ Κράτους. Δὲν ὁμιλῶ διὰ τὸ Πολυτεχνεῖον, τὸ ὁποῖον εἶναι καθαρῶς τεχνικὴ σχολή.

» Ὅμιλῶ δι' ὅλας τὰς σχολὰς τὰς ἄλλας, τὰ Πανεπιστήμια, τὴν Ἀνωτάτην Ἑμπορικὴν Σχολήν, τὴν Πάντειον Σχολήν.

Τὸ παιδί ἔπαυσε πλέον νὰ εἶναι ἀσύδοτος.

» Καὶ εἰς αὐτὰς δὲν εἶναι πλέον ἡ σπουδὴ ἀσύδοτος.

» Δὲν ἔμπορεῖ ἕνας καθηγητὴς οἷοσδήποτε νὰ διδάξῃ ιδέας, αἱ ὁποῖαι νὰ ἀνατρέπουν τὴν Κοινωνίαν εἴτε τὸ Κράτος, εἴτε, πρὸ παντός, τὸν Ἑθνισμόν. Δὲν ἐπιτρέπεται σήμερον εἰς τὸν διανοούμενον νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ τὰ ρίξῃ ὅλα κάτω. Καὶ ὅστις θελήσῃ νὰ τὸ ἀποτολμήσῃ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, εἴτε ἀγράμματος εἶναι εἴτε διανοούμενος, θὰ εὕρῃ τὴν τιμωρίαν του. Αὐτὸ εἶναι τὸ Σχολεῖον.

» Τώρα ἡ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας εἶναι ἄλλο πρᾶγμα. Ἐκεῖ τὸ παιδί προσέρχεται μόνον του, οἰκειοθελῶς. Ἐκεῖ διοικεῖται παρὰ τῶν ἰδίων τῶν παιδιῶν, ἀπὸ τοὺς συναδέλφους του, τοὺς ὁποῖους ἐβοήθησαν πολὺ τὰ στελέχη τοῦ στρατοῦ, τοῦ ναυτικοῦ, τῆς ἀεροπορίας, στελέχη παλαιὰ τοῦ στρατοῦ, ἀπόστρατοι ἢ ἐφεδροὶ, καὶ ἰδίως οἱ ἐκπαιδευτικοί. Καὶ δι' αὐτὸ ἀπὸ τῆς θέσεως αὐτῆς τοὺς εὐχαριστῶ ὅλους. Ἐπομένως ἡ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας ἔχει δύο χαρακτηριστικά: τὴν ἐθελουσίαν προσέλευσιν εἰς τὴν διοίκησιν διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς δυνάμεων, τὰ ὁποῖα χαρακτηριστικὰ θεραπεύουν μίαν τάσιν, τὴν ὁποίαν ἔχει τὸ παιδί. Τὸ παιδί, πρέπει νὰ γνωρίζετε καὶ τὸ γνωρίζετε ὅλοι, μανθάνει καὶ προσδεύει, ὅταν αὐτὸ τὸ ἴδιο θέλῃ νὰ κάμῃ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον συντελεῖ εἰς τὴν πρόοδόν του καὶ ὅταν τὸ κάμῃ παίζοντας.

» Αὐτὰ εἶναι τὰ δύο χαρακτηριστικὰ τοῦ παιδιοῦ, εἰς τὰ ὁποῖα ἡ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας ἔδωκε μεγίστην σημασίαν. Λέγει εἰς τὸ παιδί: Ἄν θέλῃς, ἔλα, ἂν θέλῃς, μὴν ἔρχεσαι. Ἐννοεῖται ἔρχονται ὅλα.

» Μέχρι τῆς στιγμῆς εἶναι καταγεγραμμένα εἰς τὴν Ὁργάνωσιν τῆς Νεολαίας 750 χιλιάδες ἀγόρια καὶ κορίτσια. Δηλαδή τὰ 2/3 τῶν ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν τῆς Ἑλλάδος. Ἐντὸς λίαν προσεχοῦς χρόνου, ἐντὸς τοῦ ἔτους αὐτοῦ, θὰ εἶναι καταγεγραμμένα καὶ τὰ ὑπόλοιπα.

» Εἶναι ἐθελουσία ἢ προσέλευσις τοῦ παιδιοῦ.

» Ἐχει τὴν εὐχαρίστησιν τὸ παιδί νὰ ἀνήκῃ εἰς ἓνα ὄργανισμὸν μὲ τὴν ἰδίαν του θέλησιν.

» Δεύτερον, ἐκεῖ ἐργάζεται καὶ προσδεύει παίζοντας. Ἐνὰ παιγνίδι διὰ τὸ παιδί καὶ δι' αὐτὸ ἔρχεται μὲ ὅλην του τὴν εὐχαρίστησιν. Παίζοντας ἀσκεῖται, παίζοντας συλλαμβάνει τὰς ιδέας, παίζοντας παίρνει τὸ καλὸ ποῦ ἔχει ὁ συνάδελφός του καὶ τοῦ δίδωκεν ὁ ἄλλος τὸ κακὸ, παίζοντας παρελαύνει.

Κατεργασία ψυχῶν καὶ σωμάτων.

» Ἀλλὰ τὸ παιγνίδι εἶναι τὸ μέσον τῆς ἀναπτύξεως τοῦ παιδιοῦ. Ὅτι διὰ τοὺς μεγάλους εἶναι ἡ διανοητικὴ ἐργασία καὶ αἱ πάσης φύσεως ἐργασίαι του, διὰ τὸ παιδί εἶναι τὸ παιγνίδι, τὸ τόσον περιφρονημένο αὐτὸ παιγνίδι, ποῦ τόση ζωὴ καὶ χαρὰ δίδει καὶ εἰς τὰ παιδιά καὶ εἰς τοὺς γονεῖς των. Συγχρόνως δὲ τὸ παιδί ἀποκτᾷ ἐκεῖ μέσα τὴν πεποίθησιν ὅτι εἶναι κάτι.

» Δὲν εἶναι τὸ παιδί, τὸ περιφρονημένο πολλάκις, εἰς τὸ ὁποῖον λέγει ὁ γονεὺς—καὶ θυμηθῆτέ το, παρακαλῶ—«κάτσε κεῖ, μὴ μᾶς σκοτίζῃς».

» Τώρα ἐκεῖ στὴν Ὁργάνωσιν τῆς Νεολαίας τὸ παιδί εἶναι κάτι. Εἶναι φαλαγγίτης, φαλαγγίτισσα, σκαπανεὺς, σκαπάνισσα, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ παρελαύνη μπροστὰ στὸν Βασιλέα, μπροστὰ εἰς τὸν Διάδοχον, θέλει νὰ μὲ χαιρετᾷ ὅπου μὲ βρίσκει καὶ νὰ ἀπαιτῇ νὰ τοῦ ἀνταποδώσῃ τὸν χαιρετισμὸν καὶ τοῦ τὸν ἀνταποδίδω.

» Εἶναι κάτι τι τώρα ἐκεῖ τὸ παιδί.

» Αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἀπέκτα ἄλλοτε πολὺ ἀργὰ τὸ παιδί, τώρα τὸ ἀποκτᾷ ἐκεῖ εἰς τὴν Νεολαίαν. Θεραπεύει ἐκεῖ τὴν φιλοτιμίαν του καὶ τὴν καλῶς ἐννοουμένην φιλαυτίαν του εἰς ἓνα μέγιστον βαθμόν. Ἀρκεῖ πάντοτε νὰ κατευθύνεται πρὸς τοὺς σκοποὺς τοὺς ἑθνικοὺς καὶ ἡ Ἑθνικὴ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας εἶναι πραγματικῶς ἕνας στρατὸς τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα θὰ ἀποτελέσουν τὸν μέλλοντα μάχιμον στρατὸν αὐτῆς, μέσα εἰς τὸν ὁποῖον γίνεται ἡ κατεργασία τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων των γιὰ νὰ γίνουν Ἑλληνες καὶ Ἑλληνίδες.

Ὁ ἀνώτερος ρόλος τοῦ γονέως.

» Ἄς ἔλθωμεν εἰς τοὺς γονεῖς αὐτοὺς καθ' ἑαυτοὺς.

» Ποῖος εἶναι ὁ ρόλος των;

» Ἡ ἀνατροφή ποῦ θὰ δώσουν εἰς τὰ παιδιά των μέσα εἰς τὰ σπιτία των. Καὶ πρέπει νὰ σᾶς εἴπω, ὅτι αὐτὸ εἶναι τόσον βασικὸν πρᾶγμα, ὥστε ἐλαττώματα οἰκογενειακῆς ἀνατροφῆς,

τά οποία έχουν πάρει τα παιδιά από μικρά, δεν διορθώνονται δυστυχώς εις ὅλην των τὴν ζωὴν.

» Δὲν ἐννοῶ βέβαια ἐλαττώματα ἀνατροφῆς: τὸ πῶς θὰ κρατήσουν τὰ παιδιά τὸ μαχαῖρι καὶ τὸ πηροῦνι, ὅταν τρώγουν, οὔτε τὸ πῶς θὰ καθήσουν εἰς τὸ τραπέζι. Ἐννοῶ τὰ πραγματικά ἐλαττώματα τῆς ἀνατροφῆς.

» Παραδείγματος χάριν, τὸ πρῶτον καὶ κύριον μέλημα τῶν γονέων εἶναι νὰ μάθουν τὰ παιδιά των νὰ μὴ λέγουν ποτὲ ψέματα, νὰ λέγουν πάντοτε τὴν ἀλήθειαν. Ἄς ἀφήσω ὅλα τὰ ἄλλα τῆς ἠθικῆς, τοῦ σεβασμοῦ πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς μεγαλύτερους. Νὰ μάθουν τὰ παιδιά των νὰ λέγουν τὴν ἀλήθειαν ὅπως τὴν αἰσθάνονται. Νὰ τὰ μάθουν νὰ μὴ γίνονται ὑποκριταί.

» Ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα τὰ βασικά, τὰ ὅποια θὰ τὰ πάρουν μέσα εἰς τὸ σπῆτι των καὶ τὰ ὅποια θὰ τὰ συμπληρώσῃ τὸ Σχολεῖο καὶ ἡ Νεολαία, θὰ τὰ δώσετε σεῖς αἱ μητέρες καὶ οἱ πατέρες. Ἄν δὲν τὸ κατορθώσετε αὐτὸ καὶ τὸ παιδί σας πάρῃ ἐλαττώματα τοιαύτης φύσεως, δὲν θὰ τὰ ἀποβάλλῃ δυστυχῶς εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν καὶ εἰς ὅλην του τὴν ζωὴν θὰ αἰσθάνεται τὴν ἐπήρειαν τῶν ἐλαττωμάτων αὐτῆς τῆς κακῆς οἰκογενειακῆς ἀνατροφῆς.

» Πόσα καὶ πόσα λάθη, καὶ χωρὶς νὰ τὰ θέλουν βέβαια, δὲν διαπράττουν οἱ γονεῖς! Νὰ σᾶς ὑπομνήσω ἕνα. Ἰδοὺ:

» Ὁ σύζυγος καὶ ἡ σύζυγος εὐρίσκονται γύρω-γύρω στὸ τραπέζι των καὶ τρώγουν, περιβαλλόμενοι καὶ ἀπὸ τὰ παιδιά των φυσικά.

» Πόσες φορές δὲν θίγονται θέματα ποὺ δὲν πρέπει νὰ ἀκούσῃ τὸ παιδί! Λέγει ὁ πατέρας: «Κατάφερα σήμερὰ μιὰ δουλειὰ ποὺ θὰ μοῦ ἀποφέρῃ τόσες χιλιάδες δραχμές». Καὶ ἡ μητέρα τοῦ λέγει: «Μπράβο, καὶ μόνον, μονάχα ποὺ εἶναι λίγα».

» Εἶναι ἀλήθεια αὐτὰ ποὺ σᾶς λέγω. Εἶναι διάφοροι κακίαι αὐταὶ ποὺ λέγονται, καὶ ὅταν τὸ παιδί εἶναι παρὸν καὶ τὰς ἀκούῃ.

» Τὸ παιδί, πρέπει νὰ γνωρίζετε, εἶναι ἕνα μεγάλο σφουγγάρι, τὸ ὅποιον τὰ ἀπορροφᾷ ὅλα αὐτὰ καὶ τὰ κατεργάζεται μέσα εἰς τὸ κεφάλι του καὶ θὰ τὰ βγάλῃ μιὰν ἡμέραν ἔξω.

» Πόσας φορές δὲν ἀκούουν τὰ παιδάκια καὶ χυδαίας ἀκρόμῃ ἐκφράσεις! Καὶ βλασφημίας! Καὶ βέβαια ἀπὸ τὸν πατέρα συνήθως καὶ ὄχι ἀπὸ τὴν μητέρα.

» Ἐνα ἄλλο λάθος ποὺ γίνεται ἀπὸ τοὺς γονεῖς εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς:

Εὐρίσκεσθε εἰς μιὰν συναναστροφήν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκονται καὶ τὰ παιδιά σας. Θέλετε τότε νὰ πῆτε κάτι τι, ποὺ δὲν πρέπει νὰ τὸ ἀκούσουν οἱ μικροί. Ἀλλὰ μεταχειρίσεσθε τὸν χειρότερον τρόπον γιὰ νὰ τὰ συζητήσετε μόνοι σας.

» Λέγετε εἰς τὰ παιδιά: «Ἄντε πηγαίνετε τώρα ἔξω· δὲν πρέπει ἐσεῖς νὰ τὰ ἀκούσετε αὐτά».

» Λάθος σας μεγάλο αὐτὸ καὶ λάθος ἀψυχολόγητον, διότι τὸ ἐναντίον ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ θέλετε, ἐπιτυγχάνετε ἔτσι. Τὸ πρῶτον ποὺ θὰ κάνουν τὰ παιδιά εἶναι νὰ ἐξερευνήσουν νὰ μάθουν ποῖα ἢ κουβέντα αὐτῇ, καὶ θὰ τὴν μάθουν—τὸ γνωρίζετε, ἄλλως τε, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα—μὲ ὅλας τῆς τὰς λεπτομερείας.

» Ἄν νομίζετε ὅτι αὐτὸ εἶναι ἀνατροφή, ἀπατᾶσθε καὶ ἀπατᾶσθε βασικῶς.

» Θὰ μοῦ εἴπουν πολλοὶ γονεῖς: «Μὰ Κύριε Πρόεδρε, καλόγηροι θέλετε νὰ γίνωμεν διὰ νὰ ἀναθρέψωμεν τὰ παιδιά μας;»

Νὰ εἰσθε παιδιά μὲ τὰ παιδιά σας.

» Κάθε ἄλλο, κύριοι. Ὁχι. Ὁχι καλόγηροι. Θὰ γίνετε ἀπλοῦστατα γονεῖς. Ὁ καλόγηρος ἔχει μιὰν μόνον χαρὰν εἰς τὸν κόσμον, ὅτι ἐξυπηρετεῖ τὸν Θεὸν ἀπ' εὐθείας μὲ τὰς δεήσεις του.

» Σεῖς ὅμως ἔχετε τόσες ἄλλες χαρές. Ἐχετε τὰ παιδιά σας, ποὺ τὰ βλέπετε πῶς μεγαλώνουν, πῶς ἀναπτύσσονται, πῶς ὠφελοῦνται τὰ ἴδια, πῶς ἐκτελοῦν τὸν προορισμὸν των, διὰ τὴν Οἰκογένειαν καὶ τὴν Κοινωνίαν καὶ τὴν Πατρίδα των. Ἐχετε τόσες καὶ τόσες χαρές. Τότε τί θὰ γίνουν οἱ γονεῖς; Θὰ γίνουν παιδιά οἱ γονεῖς; Καὶ βέβαια παιδιά θὰ γίνετε. Καὶ τότε θὰ ἡμπορέσετε νὰ ἀναθρέψετε παιδιά.

» Ἄν δὲν εἰσθε σὺν παιδιά μὲ τὰ παιδιά σας, ποτὲ δὲν θὰ ἀναθρέψετε παιδιά. Παιδιά θὰ ἐξευγενίσετε καὶ πρέπει πρῶτα—πρῶτα οἱ γονεῖς, καὶ μάλιστα οἱ πατέρες, νὰ κόψουν ὅλα τὰ ἐλαττώματά των, χάριν τῶν παιδιῶν των. Καὶ τίς μικροχαρές των ἀκόμῃ τῆς ἐργενικῆς ζωῆς των θὰ τίς κόψουν χάριν τῶν παιδιῶν τους.

» Ὡστε οἱ γονεῖς θὰ γίνετε παιδιά καὶ θὰ ἀποκτήσετε ὅλην τὴν ἀγνότητα καὶ τὴν ἀφρότητα τοῦ παιδιοῦ. Θὰ εἰσθε παιδιά μαζί μὲ τὰ παιδιά σας, ἕως ὅτου τὰ μεγαλώσετε καὶ τὰ ἀποκαταστήσετε. Καὶ τότε καὶ σεῖς, γέροι πλέον καὶ γρηῆς, ἂν θέλετε, θὰ ἔχετε τὴν ἀδειαν νὰ κάμετε τὰ γλέντια σας.

» Εἰσθε οἱ φύλακες αὐτῶν τῶν παιδιῶν καὶ εἶναι περιττὸν νὰ σᾶς εἴπω ποῖαν ἐπίδρασιν ἔχει εἰς τὸ παιδί τὸ νὰ βλέπῃ τὸν πατέρα νὰ ἔρχεται εἰς τὸ σπῆτι του μεθυσμένος καὶ τὸ νὰ ἀκούῃ ὅτι ὁ πατέρας του κατὰσπαταλᾷ τὴν περιουσίαν του εἰς τὸ μεθύσι ἢ εἰς τὰ χαρτιά ἢ εἰς ἄλλας κακὰς ἐξεις.

» Αὐτὸ τὸ κακὸ τὸ βλέπομεν εἰς ὅλας τὰς κατηγορίας τῶν οἰκογενειῶν μας.

» Φαντασθῆτε τὴν ἐπίδρασιν, ποὺ θὰ ἔχῃ εἰς τὸ παιδί τὸ νὰ βλέπῃ τὸν πατέρα του νὰ κάμνῃ πράγματα ἀσυμβίβαστα μὲ τὴν οἰκογενειακὴν ζωὴν, νὰ κάμνῃ πράγματα, ποὺ δὲν μπορῶ καὶ νὰ τὰ ἀναφέρω κἀν ἐδῶ, ἀλλὰ καὶ τὰ ὅποια ἐννοεῖτε ὅλοι σας.

» Φαντασθήτε τί ἔγκλημα γίνεται κατὰ τοῦ παιδιοῦ, ὅταν τοῦ προσφέρεται τὸ θέαμα νὰ κακομεταχειρίζεται ὁ πατέρας του τὴν μητέρα του ἢ καὶ τὸ ἀντίθετο· πολλάκις ἡ μητέρα νὰ κακομεταχειρίζεται τὸν πατέρα.

» Φαντάζεσθε τὴν καταστροφὴν, ποῦ γίνεται στὸ παιδί.

Εἶναι τεραστία ἡ εὐθύνη τῶν γονέων ἔναντι τοῦ ἔθνους.

» Ὁ ρόλος σας εἶναι τεράστιος καὶ ἡ εὐθύνη σας βαρεῖα παρ' ὅλα ὅσα σὰς ἀφήρесе τὸ Κράτος, ἡ Ἐκκλησία, τὸ Σχολεῖον, ἡ Ὀργάνωσις τῆς Νεολαίας, τὰ ὅποια ἄλλωστε δὲν θὰ ἡμπορούσατε νὰ κάμετε σεῖς καὶ διότι ἦτο τὸ συμφέρον τοῦ παιδιοῦ νὰ σὰς ἀφαιρεθοῦν. Παρ' ὅλα ταῦτα, λέγω, ἡ περιωρισμένη αὐτὴ ἐλευθερία σας εἰς τὸ νὰ ἀναθρέψετε τὰ παιδιὰ σας, εἶναι τεραστία.

» Καὶ εἰς ὅλα αὐτὰ τὰ ζητήματα ὁ Σύλλογος τῶν Γονέων ἔχει σπουδαῖον ρόλον νὰ παίξῃ.

» Δι' ἡμᾶς βεβαίως, καὶ ὁμιλῶ αὐτὴν τὴν στιγμὴν περὶ τοῦ Κράτους—διότι ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἄλλον προορισμὸν ἐπὶ τοῦ παιδιοῦ καὶ εὐτυχῶς σήμερον ἡ Ἐκκλησία εἶναι εἰς χεῖρας τόσο ἀξίας, ὥστε νὰ εἴμεθα βέβαιοι περὶ τοῦ μέλλοντος—δι' ἡμᾶς οἱ Σύλλογοι τῶν Γονέων, οἱ ὅποιοι ἐπιθυμῶ νὰ διασπαροῦν εἰς ὅλην τὴν Ἑλλάδα, εἰς τὰς μεγάλας πόλεις τοῦλάχιστον, θὰ ἀποτελοῦν, οὕτως εἰπεῖν, μίαν διαφώτισιν τῶν ἀναγκῶν τῶν οἰκονομικῶν διὰ τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν καὶ εἰς τοὺς ἐκπαιδευτικούς καὶ εἰς τοὺς διευθύνοντας τὰ τῆς Νεολαίας καὶ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας καὶ εἰς ἐμὲ προσωπικῶς, διότι ἔχομεν ἀνάγκην νὰ γνωρίζωμεν ἀπὸ τοὺς γονεῖς ποῖα ἐλαττώματα βλέπουν εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν καὶ πῶς βλέπουν αὐτοὶ ὅτι μποροῦν νὰ διορθωθοῦν.

» Δὲν θέλω βέβαια νὰ μοῦ στείλουν τηλεγραφήματα καὶ αἰτήσεις περὶ ἰδρύσεως νέων Γυμνασίων εἰς τὴν τάδε περιφέρειαν, διότι αὐτὸ δὲν εἶναι δουλειὰ ἰδική των, ἀλλὰ θέλω νὰ μοῦ ὑποδεικνύουν ἐλαττώματα εἰς τὴν ἀνατροφὴν τῶν παιδιῶν, εἴτε εἰς τὸ Σχολεῖον, εἴτε εἰς τὴν Νεολαίαν, εἴτε ὅπουδήποτε ἄλλοι τὰ βλέπουν.

» Αὐτοὶ εἶναι οἱ Σύλλογοι Γονέων καὶ αὐτὸς εἶναι ὁ προορισμὸς των διὰ τὰ παιδιὰ ὡς μέλλοντας πολίτας τῆς μελλούσης νὰ ἀναπτυχθῇ Κοινωνίας. Δι' αὐτὸ θὰ μᾶς εἶναι πολυτιμότετοι βοηθοὶ καὶ δι' αὐτὸ ἔδωκα αὐτὴν τὴν μεγάλην προσοχὴν εἰς τὸν Σύλλογον Γονέων.

» Ἀλλὰ καὶ τὸ ἀντίθετον εἶναι δυνατόν νὰ συμβαίῃ. Καὶ ἡμεῖς θὰ σὰς εἴπωμεν πολλάκις ὅτι πλανᾶσθε, δὲν ἔχετε δικαίον εἰς αὐτό, ποῦ ζητεῖτε. Αὐτὰ ποῦ σκέπτεσθε εἶναι ἐπιζή-

μία, λανθάνεσθε εἰς αὐτὸ καὶ εἰς αὐτό. Καὶ σεῖς θὰ μᾶς ἀκούσετε καὶ θὰ συμμορφωθῇτε.

» Ἐπομένως μία ἐπικοινωνία καὶ ἀλληλεπίδρασις μεταξὺ ἡμῶν καὶ τοῦ Συλλόγου Γονέων εἶναι ἀναγκαιοτάτη καὶ εὐχομαι ὁ Σύλλογος νὰ διατηρηθῇ πάντοτε μὲ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, τὸ ὅποιον βλέπω ἐδῶ μέσα ἐπικρατοῦν καὶ μὲ τὰς ἐλπίδας, τὰς ὁποίας ἔχω πάντοτε διὰ τὴν μέλλουσαν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ Συλλόγου τῶν Γονέων».

Κατὰ τὴν ἐναρξιν τῆς λειτουργίας τῶν νυκτερινῶν Σχολῶν τῆς Λέσχης τοῦ Ἑργαζομένου Κοριτσιοῦ, ὁ κ. Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως ἐξεφώνησε, τὴν 24ην Ὀκτωβρίου 1939, τὸν ἀκόλουθον λόγον:

Νὰ μὴ νομίξῃ κανένας ἐργαζόμενον κορίτσι ὅτι εἶναι κατώτερο ἀπὸ ἕνα ὁποιοδήποτε ἄλλο. Οἱ χαρὲς τῆς ζωῆς πρέπει νὰ εἶναι κοινὲς γιὰ ὅλους.

«Πρῶτα-πρῶτα ὀφείλω νὰ μνημονεύσω καὶ εὐχαριστήσω τοὺς Ἀμερικανοὺς ποὺ ἱδρυσαν τὸ Ἰδρυμα τοῦτο τῆς Ἑγγύς Ἀνατολῆς. Μέσα στὴ δυστυχία, ποῦ ἦταν μεγάλη στὴν Ἑλλάδα τότε, τὸ ὅτι τὸ Ἀμερικανικὸν Ἔθνος συλλογίστηκε τοὺς πτωχοὺς καὶ δυστυχισμένους καὶ ἔκαμε ὅ,τι τοῦ ἦταν δυνατόν νὰ κάμῃ στὴ χώρα αὐτή, εἶναι ἕνα μεγάλο πρᾶγμα ποῦ ὁ Ἑλληνισμὸς δὲν θὰ λησμονήσῃ ποτέ.

» Ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς ὡς Ἔθνος ἔχομεν τὸ καθήκον νὰ μὴ ἐπιβαρύνωμεν πλέον τοὺς φίλους μας καὶ ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ ἀναλάβωμεν μὲ τοὺς ἰδικούς μας κόπους καὶ μὲ τὰς ἰδικὰς μας θυσίας αὐτὸ ποῦ οἱ φίλοι μας ἔχουν κάμει ἕως τώρα.

» Γι' αὐτό, ἡ Λέσχη τοῦ Ἑργαζομένου Κοριτσιοῦ, ὅπως καὶ ἡ ἀδελφὴ της, ἡ Λέσχη τοῦ ἐργαζομένου Παιδιοῦ, γίνονται πλέον μέλημα καὶ φροντίδες τοῦ Κράτους. Καὶ ἀπὸ τὴν θέσιν αὐτὴν ἔχω νὰ εὐχαριστήσω, ἐρχόμενος γιὰ πρώτη φορὰ ἐδῶ, τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς Λέσχης, καθὼς καὶ τὰς Ἐφορεῖας τῶν παραρτημάτων αὐτῆς, διὰ τὸ ἕως τώρα ἔργον, τὸ ὅποιον ἐλπίζω ὅτι θὰ ἐξακολουθήσῃ μὲ τὴν αὐτὴν ἀπόδοσιν.

» Τώρα ἀποτείνομαι σὲ σὰς, ἀγαπητὰ μου κορίτσια.

» Ἡμπορῶ νὰ σὰς πῶ ὅτι δὲν εἰμαι εὐχαριστημένος ποῦ ἡ βοήθεια τοῦ Κράτους δίδεται σὲ τόσο μικρὸν ἀριθμὸν κοριτσιῶν, 1000 στὴν Ἀθήνα καὶ 500 στὸν Πειραιᾶ. Εἶναι οἱ ἀριθμοὶ αὐτοὶ μικροί, πολὺ μικροί, μέσα στὶς ἀνάγκες τῶν ἐργαζομένων κοριτσιῶν στὶς δύο αὐτὰς πόλεις. Ἀλλὰ αὐτὸ εἶναι μία ἀρχὴ καὶ καλὴ ἀρχή. Νὰ εἴσθε βέβαια ὅτι θὰ ἐπεκτείνωμεν τὸ ἔργο αὐτὸ καὶ σὲ ἄλλες πόλεις, τὸν Βόλον, τὴν Καβάλλαν, τὰς Πάτρας. Τρία νέα τμήματα θὰ γίνουν στὰ προάστεια τῆς Πρωτευούσης, ἀκριβῶς στὰ ἐργατικά κέντρα, γιὰ νὰ εἶναι κοντὰ

στά κορίτσια. "Όπως σ'ας είπα, είναι μία αρχή για να πάμε πάρα πέρα.

» Τώρα σ'ας λέγω, αγαπητά μας κορίτσια, ότι κάθε φροντίδα θα ληφθῇ για σ'ας.

» Αλλά και σεις ἔχετε τὴν ὑποχρέωσι, τὴν φροντίδα αὐτὴ νὰ τὴν ἀνταποδώσετε στὴν Κοινωνία καὶ τὸ Κράτος. Ἐχετε ἐπίσης μίαν ὑποχρέωσιν στὸν ἑαυτὸν σας: Νὰ μὴ νομίζῃ ποτὲ καμμία ἀπὸ σ'ας, ὅτι εἶναι κατώτερη ἀπὸ ὁποιαδήποτε ἄλλη γυναῖκα. Ἄν ἡ τύχη καὶ αἱ περιστάσεις δὲν σ'ας ἡνύνησαν καὶ σ'ας ἀναγκάζουν νὰ ἐργάζεσθε μὲ τὰ χέρια σας, δὲν θὰ πῇ ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἔχετε ὅλες τίς χαρὲς τῆς ζωῆς. Διότι ὁποία ἀπὸ σ'ας θὰ ἤθελε νὰ κρύψῃ μέσα στὴν ψυχὴ τῆς αἰσθήματα φθόνου ἢ κακίας γιὰ ἐκείνους πού ἡ τύχη ἐβόηθησε, τότε αὐτὴ ἀμάρτανει καὶ ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ καὶ ἀπέναντι τοῦ ἑαυτοῦ της.

» Δὲν εἶναι ὁ πλοῦτος ἐκεῖνος πού δίδει τὴν εὐτυχίαν. Πολλὲς φορὲς ὁ πτωχὸς πού μέσα στὴν ἐργασία του κατορθώνει νὰ βρῇ τὴν ἱκανοποίησιν του, αὐτὸς ἡμπορεῖ νὰ εἶναι πολὺ εὐτυχέστερος ἀπὸ τὸν πλούσιον, πού δὲν εὐρίσκει πάντοτε τὴν ἱκανοποίησιν αὐτὴν».

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως ἐξεφώνησεν εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ», τὴν 25ην Ὀκτωβρίου 1939, τὸν ἀκόλουθον δεῦτερον πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τὴν Ε.Ο.Ν. βαρυσήμαντον λόγον τοῦ διὰ τὴν ἀνωτέραν ἀποστολὴν τοῦ Συλλόγου

Μέσα ἀπὸ τὰς ἀστραπὰς καὶ τὰς βροντὰς τῶν κανονιῶν καὶ τῶν βομβῶν ἔρχεται μὲ βαρεῖά καὶ δυνατὰ βήματα τὸ Μέλλον. Τὴν Νέαν μας Γενεὰν τὸ Μέλλον αὐτὸ πρέπει νὰ τὴν εὕρῃ γρηγορῶσαν.

Γονέων εἰς τὴν διάπλασιν τῆς νέας γενεᾶς, ὡς καὶ διὰ τὴν σχέσιν τῶν γονέων πρὸς τὴν Ἑθνικὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας:

« Ἐρχομαι διὰ δευτέραν φοράν ἐνώπιόν σας διὰ δύο λόγους: Ὁ πρῶτος εἶναι τὸ ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἔχω διὰ τὸν

Σύλλογον Γονέων. Τὸν θεωρῶ ὡς ἕνα μοχλόν, ὁ ὁποῖος, καλῶς χειριζόμενος, δύναται νὰ προσφέρῃ μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τὸν τόπον καὶ ἰδίως εἰς τὴν διάπλασιν τῆς νέας γενεᾶς.

» Ὁ δεῦτερος λόγος εἶναι, διότι θέλω νὰ σ'ας εἰσαγάγω εἰς ἕνα θέμα, τὸ ὁποῖον ἔθιγῃ ἕως τὰ τώρα ἀπὸ τοὺς προηγουμένους ὁμιλητὰς καὶ ὁμιλητρίδας, ὅσους ἤκουσα, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον δὲν διεξήχθη εἰς ὅλην αὐτοῦ τὴν ἑκτασιν. Δηλαδή ποῖα θὰ εἶναι ἡ σχέσις τῶν γονέων πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν. Εἶναι φυσικὸν νὰ σ'ας ὁμιλήσω ἐγὼ δι' αὐτό, διότι ἐγώ, οἱ συνεργάται μου καὶ τὰ παιδιά σας μαζί μου, εἴμεθα ἐκεῖνοι πού ἐδημιουργήσαμε τὴν Ε.Ο.Ν.

» Εἶναι ἔργον μας καὶ εἶναι φυσικὸν νὰ σ'ας ὁμιλήσω ἐγώ

περὶ τῶν σχέσεων, τὰς ὁποίας οἱ γονεῖς συμφέρει νὰ ἔχουν πρὸς τὴν Ε.Ο.Ν.

» Πρῶτον: γενικῶς λέγεται ἡ φράσις «ἡ Ε.Ο.Ν. εἶναι τὸ συμπλήρωμα καὶ ἡ ἐπέκτασις τοῦ σχολείου». Σωστὸν εἶναι αὐτό, ἀλλὰ νομίζω ὅτι δὲν διδεται ἡ δέουσα σημασία εἰς τὴν φράσιν αὐτήν. Δὲν διδεται ἡ δέουσα σημασία, διότι τὸ νὰ νομίζῃ κανεὶς ὅτι σκοπὸς τῆς Ε.Ο.Ν. εἶναι νὰ διασκεδάξῃ τὰ παιδιά κατὰ τὰς ὥρας, πού τὰ ἀφίνει ἐλεύθερα τὸ σχολεῖον, αὐτὸ εἶναι πλάνη. Ἡ τὸ νὰ νομίζῃ κανεὶς ὅτι, ἐπειδὴ τὸ σχολεῖον δὲν ἡμπορεῖ νὰ διαπλάσῃ τελείως σωματικῶς τὰ παιδιά, αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τὸ ἀναλαμβάνει ἡ Ε.Ο.Ν., τὴν διάπλασι δηλαδὴ τὴν σωματικὴν. Καὶ αὐτὸ εἶναι πλάνη. Εἶναι ἐντελῶς ἄλλο πρᾶγμα.

» Θὰ ἤθελα δὲ νὰ σ'ας παραστήσω ποῖα εἶναι τὰ κύρια χαρακτηριστικὰ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τότε θὰ καταλάβετε ποῖα εἶναι ἡ σημασία της καὶ τὸ ἔργον της.

» Τὸ πρῶτόν της χαρακτηριστικόν, τὸ ὁποῖον τὴν κάμνει ἐντελῶς διάφορον ἀπὸ τὸ σχολεῖον, εἶναι ὅτι ἡ κατὰταξις εἰς αὐτὴν εἶναι ἐθελοντική. Τὰ παιδιά προσέρχονται ἐθελοντικά, ἔαν θέλουν. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι προσέρχονται ὅλα, ἀλλὰ ὅλα προσέρχονται ἐθελοντικά. Αὐτὸ δὲ ἔχει μεγάλην σημασίαν διὰ τὸ παιδί, διότι, ξεύρετε ὅλοι, τὸ παιδί ποτὲ δὲν κάνει τόσον καλὰ ἕνα πρᾶγμα, παρὰ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κάμνει θεληματικά, ἢ νομίζει ὅτι τοῦλάχιστον τὸ κάμνει θεληματικά. Βέβαια εἰς τὸ σχολεῖον δὲν ἡμποροῦμεν νὰ τὸ ἀφήσωμεν νὰ πηγαίῃ θεληματικά, διότι αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατόν. Βλέπετε ἀμέσως μίαν οὐσιώδη διαφοράν, ἡ ὁποία, ὑπάρχει μεταξύ σχολείου καὶ Ε.Ο.Ν.

» Ἡ δευτέρα διαφορὰ τώρα εἶναι: Τὸ σχολεῖον ἀναπτύσσει κυρίως τὸ πνεῦμα τοῦ παιδιοῦ καὶ διὰ τοῦ πνεύματος προσπαθεῖ νὰ ἐπιδράσῃ ἐπὶ τῶν ἄλλων ψυχικῶν αὐτοῦ ἰδιοτήτων, ἐπὶ τοῦ χαρακτήρος του, σωματικῶς δὲ ἀσχολεῖται, κυρίως διὰ τῶν γυμνασμάτων του, κατὰ δεῦτερον λόγον. Ἄλλ' ὁ κύριος σκοπὸς του εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τοῦ πνεύματος, τῆς διανοίας, διὰ νὰ δώσῃ εἰς τὸ παιδί τὰς γνώσεις, τὰς ὁποίας θὰ χρειασθῇ εἰς τὸν βίον του, ὥστε νὰ λάβῃ τὰ ἀναγκαῖα διανοητικὰ ἐφόδια.

» Βεβαίως τὸ σχολεῖον ἐπιδρᾷ καὶ ἐπὶ τοῦ χαρακτήρος τοῦ παιδιοῦ διὰ τῶν διδασκαλιῶν, τὰς ὁποίας τοῦ κάμνουν οἱ διδάσκαλοί του, κυρίως διὰ τῶν διδασκαλιῶν τῆς ἱστορίας, διὰ τῶν παραδειγμάτων, τὰ ὁποῖα φέρει ἡ ἱστορία, μεγάλων πράξεων, μεγάλων ἀνδρῶν κλπ., πάντοτε ὁμῶς διὰ τοῦ πνεύματος, διὰ τῆς διανοίας.

Ἡ Ε.Ο.Ν. ἀσκεῖ τὸ παιδί σωματικῶς καὶ ψυχικῶς.

» Ἡ Ε.Ο.Ν. ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ παιδιοῦ συναισθηματικῶς πρὸς ἀνάπτυξιν τοῦ χαρακτήρος του, τοῦ θάρρους του, τῆς ἀποφασί-

στικότητα του και των λοιπών ιδιοτήτων του, διά της άσκήσεως και όχι διά του πνεύματος ή της διανοίας. Δηλαδή άσκει το παιδί σωματικώς και ψυχικώς και υπερβαίνει τα έμπόδια, διανοητικώς δέ το κάμνει να σκέπτεται να εύρη τα μέσα διά να υπερβαίη τα έμπόδια. Κυρίως, δέν διδάσκει την άρετήν, αλλά άσκει την άρετήν.

«Δι' αυτό, είναι άλλα τα μέσα που μεταχειρίζεται ή Ε.Ο.Ν. και τα όποια οι γονείς, αν θέλετε να τα ίδετε εφαρμοζόμενα εις την πράξιν, ήμπορείτε να κάμετε του χρόνου το καλοκαίρι ένα ταξιδάκι με το λεωφορείο εις το στρατόπεδον Ζούμπερη και θά τα ίδετε εκεί εφαρμοζόμενα ή, αν θέλετε, διαβάστε τας περιγραφάς, τας όποιās έχουν κάμει τα ίδια τα παιδιά, τας άσκούμενα εις το στρατόπεδον και εις τους ύποτομείς, διδασκόμενα διά της άσκήσεως και μανθάνοντα διά της άσκήσεως να δυναμώνουν τον χαρακτήρα των και τας ψυχικάς των ιδιότητας.

«Βεβαίως τα παιδιά διδάσκονται μέσα εις την Ε.Ο.Ν. και την ιδεολογίαν, επί της όποιās στηρίζεται το Κράτος και το Έθνικόν φρόνημά των. Άλλά αυτά τα διδάσκονται παίζοντα και άσκούμενα, όχι ως μάθημα, όχι ως μαθητικήν διδασκαλίαν. Πολύ σπανίως γίνεται αυτό.

«Η διδασκαλία αυτή, καθώς και πᾶσαι αἱ ἄλλαι, γίνονται μέσα εις την άσκησιν, μέσα εις συνομιλίαν, τας όποιās κάμνουν με τους άρχηγούς των, εις μίαν διακοπήν των άσκήσεων ή της πορείας, μεταξύ ενός μπάνιου και γυμνασίων στρατιωτικῶν.

«Αυτό το σύστημα αναπτύσσει περισσότερο το παιδί, διότι το παιδί βάζει και το δικό του μέσα, θέλει και αυτό να συζητήσει πολλές φορές, θέλει να αντικρούση το άλλο παιδί, το όποιον έχει άλλην ιδέαν και συζητεί με αυτό. Έννοείται, δλα αυτά γίνονται υπό τας οδηγίας του βαθμοφόρου.

Μαθαίνουν και διοικούνται από τον καλλίτερον.

«Η τρίτη μεγάλη διαφορά: Το σχολείον διοικείται από τους διδασκάλους και δέν είναι δυνατόν να γίνη διαφορετικά. Οι διδάσκαλοι είναι άνθρωποι πεπειραμένοι, οι όποιοι έπέρασαν από σπουδές ώριμένες, είτε των Παιδαγωγικών Άκαδημιών, είτε του Πανεπιστημίου, είναι μορφωμένοι υπάλληλοι του Κράτους, οι όποιοι έχουν δλο το κύρος, το όποιον τους δίδει ή τοιαύτη θέσις των.

«Εις την Ε.Ο.Ν. τα παιδιά διοικούνται από τα άλλα παιδιά, από τους συντρόφους των. Ο ένωμοτάρχης ή ο ομαδάρχης, αν πάρωμεν τους μικροτέρους βαθμούς, είναι ένα από τα άλλα παιδιά.

«Θά μου είπτε, πώς τον άνέχονται; Είναι τα ίδια που τον θέλουν, που τον θεωρούν καλλίτερον, διότι τον έχουν αναγνωρίσει εις την πράξιν, μέσα εις τας άσκήσεις, τας όποιās κάμνουν, και άνεγνώρισαν μόνα των ότι είναι ο καλλίτερος. Βεβαίως δέν τον εκλέγουν, τον εκλέγει και τον διορίζει ή Διοίκησις, αλλά είναι καλλίτερος. Και είναι καλόν οι άνθρωποι να μανθάνουν και να δέχονται να διοικούνται από τον καλλίτερόν των. Και πρέπει να συνηθίσωμεν όλοι μας να διοικούμεθα από εκείνον, τον όποιον έμεις οι ίδιοι μέσα μας θεωρούμεν καλλίτερόν μας.

«Βεβαίως, όσον άνεβαίνει ή ιεραρχία, τόσον ή εκλογή γίνεται δυσκολωτέρα. Καί, επαναλαμβάνω, εις την ανωτάτην ιεραρχίαν, δέν μεταχειρισθήκαμε από τα ίδια τα παιδιά, παρά ένα μέρος μόνον. Ένα άλλο μέρος το εξητήσαμεν από τον στρατόν, από το ναυτικόν, από την αεροπορίαν, από τους έφέδρους ή αποστράτους αξιωματικούς, και ιδίως από τους εκπαιδευτικούς, από τον εκπαιδευτικόν κλάδον, ο όποιος μάς έδωκε στελέχη όντως πολυτιμότατα. Άλλά ποία ή διαφορά;

«Ο,τι δέν ήμπορεί να κάμη το Σχολείον και ή Οίκογένεια, το κάμνει ή Ε. Ο. Ν.

«Ο Γυμνασιάρχης ο όποιος είναι φαλαγγάρχης, μπροστά στο παιδί, όταν είναι ή φάλαγξ συγκεντρωμένη, είναι με την στολήν της φάλαγγος, δέν είναι πλέον ο γυμνασιάρχης, είναι ο φαλαγγάρχης, ο σύντροφός των, ο όποιος φέρει την ιδίαν στολήν μαζί με τα παιδιά, και ο όποιος τους δίδει όλην του την πείραν, ο όποιος τους δίδει όλην την μάθησιν της ζωής του, ο όποιος μαζί με αυτά είναι ως ένας σύντροφος ανώτερος, ανωτέρου ποιοῦ και ανωτέρας μορφώσεως, αλλά πάντως ως ένας σύντροφος. Βλέπετε λοιπόν την διαφοράν.

«Η άλλη διαφορά είναι ο αριθμός. Τα Δημοτικά σχολεία περιλαμβάνουν όλα τα παιδιά, κατά νόμον, τα όποια είναι εις το έβδομον έτος της ηλικίας των. Μένουν εις τα Δημοτικά σχολεία τα παιδιά το πολύ έξ χρόνια και έπειτα φεύγουν. Εις την μέσην εκπαίδευσιν δέν πηγαίνει παρά το έν δέκατον των παιδιών, και είναι ζήτημα αν πηγαίη και το έν δέκατον. Δηλαδή από τα 100 παιδιά, τα όποια έτελείωσαν το δημοτικόν σχολείον, τα δέκα μόνον πηγαίνουν εις την μέσην εκπαίδευσιν, γυμνάσια, έμπορικάς σχολάς κλπ.

«Τα άλλα ένενήντα δέν πηγαίνουν εκεί. Πού πηγαίνουν; Η γυρίζουν εις τους γονείς των, ιδίως τα παιδιά των άγροτών, διότι οι γονείς των τα έχουν ανάγκην διά τας εργασίας των, ή πηγαίνουν εις άλλας εργασίας, διότι ή ζωή, και μάλιστα τώρα,

είναι δύσκολη και δουλεύουν και τὰ παιδιά, και ἀγόρια και κορίτσια.

» Τί γίνονται τὰ ἐνενηντα παιδιά ἀπὸ τὰ ἑκατόν; Τὸ σχολεῖον δὲν τὰ ἔχει. Τί θὰ γίνουν; Αὐτὰ ἔφυγαν ἀπὸ τὸ σχολεῖον περίπου δώδεκα χρονῶν. Ἔως οὗ τὰ παραλάβῃ ὁ στρατὸς εἰς τὸ εἰκοστὸν ἢ εἰκοστὸν πρῶτον ἔτος, τί θὰ γίνουν; Ποῖος θὰ τὰ προσέξῃ; Ποῖον κακὸν δρόμον θὰ ἀκολουθήσουν, ἐάν τὸν ἀκολουθήσουν; Τίνων κακῶν αἰσθημάτων θὰ γίνουν λεία; Μέγα πρόβλημα.

» Αὐτὸ τὸ πρόβλημα ἔρχεται νὰ λύσῃ ἡ Ε.Ο.Ν. Τὸ πρόβλημα, τὸ ὅποιον δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὸ λύσῃ τὸ σχολεῖον, δὲν ἤμπορεῖ νὰ τὸ λύσῃ ἡ οἰκογένεια — διότι συλλογισθῇτε πόσα εἶναι ἡ θέσις τῶν γονέων αὐτοῦ τοῦ εἴδους τῶν παιδιῶν—ἔρχεται νὰ τὸ λύσῃ ἡ Ε.Ο.Ν., ἡ ὁποία ὅλα αὐτὰ τὰ παιδιά τῶν ἀγροτῶν, τῶν ἐργατῶν, τὰ παιδιά και τὰ κορίτσια τῶν ἐργοστασίων, τοὺς μικροὺς ὑπαλλήλους τῶν καταστημάτων, ποὺ βλέπετε κάθε ἡμέρα ἔμπρὸς σας οἱ Ἀθηναῖοι, θὰ τὰ παραλάβῃ ὅλα ἡ Ε.Ο.Ν. Ἄνευ αὐτῆς καταλαμβάνετε ποῖα θὰ ἦτο ἡ φοβερὰ ἀπώλεια διὰ τὸ ἔθνος.

Δὲν ὑπάρχουν εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. κοινωνικαὶ διακρίσεις και ἀντιζηλῖαι.

» Ἡ τετάρτη διαφορὰ: Εἰς τὸ σχολεῖον πηγαίνουν τὰ παιδιά ὅλων τῶν κοινωνικῶν τάξεων. Βεβαίως ἔμπρὸς εἰς τὸν διδάσκαλον εἶναι ὅλα ἴσα και κανεὶς δὲν ἤμπορεῖ νὰ περιμένῃ διότι ὁ διδάσκαλος τὸ παιδί τῆς καλλιτέρας τάξεως θὰ τὸ μεταχειρισθῇ καλλίτερον ἀπὸ τὸ παιδί τῆς πτωχοτέρας τάξεως. Ἐνὰς ἀληθινὸς διδάσκαλος δὲν θὰ τὸ κάμῃ αὐτὸ ποτέ.

» Ἀλλὰ τὰ παιδιά ἔρχονται διαφορετικὰ ντυμένα. Τὸ παιδί τῆς καλλιτέρας τάξεως ἔρχεται καλλίτερα ντυμένο, φορεῖ ὠραῖα παπούτσια, ὠραῖο καπέλλο. Τὸ παιδί τῆς πτωχῆς τάξεως ἔρχεται ντυμένο πολὺ πτωχικὰ, καθαρὰ, εἶναι ἀλήθεια, ἢ μητέρα του τοῦ ράβει τὰ φορεματάκια του, ἀλλὰ εἶναι ἐφθαρμένα, και τὰ παπουτσάκια του εἶναι πατημένα.

» Ἡ διαφορὰ εἶναι ἄμεσος και φανερά, διότι τὸ ἕνα παιδί κάθετα μαζί με τὸ ἄλλο. Βλέπετε τὸ πλουσιόπαιδο, βλέπετε και τὸ πτωχόπαιδο και διακρίνετε ἄμεσως τὴν διαφορὰν. Καὶ ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ, ὅταν τρώγουν εἰς τὸ σχολεῖον, ὅπως ἐγίνετο ἄλλοτε, ἢ εἰς μίαν ἐκδρομὴν, τὸ πλουσιώτερο παιδί φέρνει ἀπὸ τὸ σπῆτι τοῦ πλουσιώτερου φαγητὸ ἀπὸ τὸ πτωχότερο.

» Ἡ διακρίσις εἶναι φανερά.

» Εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. δὲν ἤμποροῦν νὰ ὑπάρξουν αὐτά. Εἶναι ἀπολύτως ἀδύνατον νὰ ὑπάρξουν αὐτά, διότι ὅλα ἐκεῖ τὰ παιδιά εἶναι τὸ ἴδιον. Ὅλα τὰ παιδιά φοροῦν ἐκεῖ τὴν ἴδια στολὴν, ὅλα τὰ παιδιά εἶναι ντυμένα κατὰ τὸν ἴδιον τρόπο, οὔτε τὸ ὕψος μὴ πορρεῖ νὰ εἶναι διαφορετικόν.

» Ἐάν θὰ κάμουν μαζί ἐκδρομὴν και φέρουν τὸ φαγητόν των, ἐκεῖ ποὺ θὰ σταματήσουν νὰ φᾶνε, θὰ τὸ ἀνακατέψουν. Ἐκεῖνος ποὺ ἔφερε κεφτέδες θὰ τοὺς ἀνακατέψῃ με τὶς ντομάτες τοῦ ἄλλου και ἐκεῖνος ποὺ ἔφερε πασιτίσιο θὰ τὸ ἀνακατέψῃ με τὰ κρεμμύδια τοῦ ἄλλου και θὰ φάγουν ὅλοι ἀπὸ τὸ ἴδιο φαγητό. Αὐτὸ εἶναι ὑποχρεωτικόν.

» Βλέπετε, λοιπόν, ποῖα εἶναι ἡ διαφορὰ. Δηλαδή εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. αἱ κοινωνικαὶ τάξεις ἐξισοῦνται, δὲν ὑπάρχει καμμία διαφορὰ. Ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ λοχίτης τὸ παιδί τοῦ ἐργάτου και τὸ παιδί ἐνὸς πλουσίου μορφωμένου ἀνθρώπου νὰ μὴ μπορῇ νὰ γίνῃ λοχίτης και θὰ τὸ διοικήσῃ τὸ παιδί τοῦ ἐργάτου. Ὡστε, βλέπετε, διαφοραὶ κοινωνικῶν τάξεων δὲν ὑπάρχουν, ὅχι μόνον κατὰ θεωρίαν, ἀλλ' οὔτε κατ' ἐπίφασιν, οὔτε και εἰς τὸ πρᾶγμα. Εἶναι ὅλα τὰ ἀγόρια τὸ ἴδιο, ὅλα τὰ κορίτσια εἶναι τὸ ἴδιο. Ὅταν δὲ πηγαίνουν εἰς τὰ στρατόπεδά των, κοιμοῦνται εἰς ὅμοια κρεβάτια ὅλα και τρώγουν τὸ ἴδιο φαγητό ὅλα. Βλέπετε, λοιπόν, ποῖα οὐσιώδεις διαφοραὶ ὑπάρχουν μεταξύ Σχολείου, Οἰκογενείας και Ε.Ο.Ν.

Τὸ ἀγαθὸν τῆς ὁμαδικῆς συμβιώσεως.

» Καὶ τέλος τὸ σπουδαιότερον: Εἰς τὸ σχολεῖον κατ' ἀνάγκην, μόλις τελειώσουν τὰ μαθήματα, τὰ παιδιά χωρίζονται και θὰ πάνε εἰς τὰ σπῆτια των. Ἡ συμβίωσις των διαρκεῖ ὅσον και ἡ ὥρα τῆς διδασκαλίας ἢ ὅσον διαρκεῖ ἡ ἐκδρομή, ἐνῶ εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. ἡ συμβίωσις εἶναι ὁμαδική. Ὅλα μαζί τὰ παιδιά, σχολικά και ἐξωσχολικά, συμβιοῦν κατὰ τὴν ὥραν, κατὰ τὴν ὁποίαν εἶναι συγκεντρωμένα πρὸς τοὺς σκοποὺς τῆς Ε.Ο.Ν. Αὕτη δὲ ἡ συμβίωσις διὰ τὸ παιδί εἶναι ἀπαραίτητος.

» Ἐάν νομίζετε οἱ γονεῖς, ὅτι ἀνατρέφετε τὸ παιδί σας ἐάν τὸ πάρετε ἀπὸ τὸ χέρι και τὸ πᾶτε περίπατο, διὰ νὰ τοῦ μάθετε ἄλλα ὠραῖα πράγματα, ἀπατᾶσθε πολὺ. Τὸ παιδί σας δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἀνατραφῇ παρὰ πηγαίνοντας μαζί με ἄλλα παιδιά. Βέβαια πρέπει νὰ εἶναι και ὑπὸ τὰς ὁδηγίας ἐνὸς μεγάλου, ὁ ὁποῖος νὰ τὰ διευθύνῃ. Εἶναι ἀναμφισβήτητον αὐτό. Ἀλλὰ τὸ παιδί δὲν ἤμπορεῖ νὰ ἐννοήσῃ καλλίτερα παρὰ ἕνα ἄλλο παιδί. Τὸν μεγάλον τὸν ἀκούει, τὸν σέβεται, τὸν ἐμπιστεύεται, ἀλλὰ δὲν τὸν συναισθάνεται.

» Ὡστε βλέπετε διότι ἡ Ε.Ο.Ν. ἔχει ἄλλας μεθόδους ἀπὸ τὴν οἰκογένειαν και ἀπὸ τὸ σχολεῖον. Βέβαια ὅλα αὐτά, Οἰκογένεια, Σχολεῖον, Ε.Ο.Ν., βαίνουν παραλλήλως πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἀλλὰ εἶναι ἰδιαίτεροι αἱ μέθοδοι, με τὰς ὁποίας ἐργάζεται καθενας ἀπὸ τοὺς ὁργανισμοὺς αὐτοὺς. Ἄν μποροῦσα νὰ σᾶς τὸ εἰπῶ ἔτσι σύντομα, θὰ σᾶς ἔλεγα ὅτι ἡ οἰκογένεια κάμνει ἀνθρώπους, τὸ σχολεῖον κάμνει ἀνθρώπους πνευματικούς, μορφωμέ-

νους πνευματικῶς. Ἡ Ε.Ο.Ν. κάμνει ἀνθρώπους ἀγωνιστικούς, πρωορισμένους διὰ τὸν ἀγῶνα, διὰ παντός εἰδους ἀγῶνας.

Ἡ Νεολαία μας εἶναι Ἑλληνική, διότι ἐδημιουργήθη μόνη της ἐκ τῶν κάτω.

» Τώρα ἡ Νεολαία ἡ ἰδική μας, ἡ Ἑλληνική, δὲν εἶναι ἀντίγραφον οὐδεμιᾶς ξένης Νεολαίας.

» Ἐβγήκε μέσα ἀπὸ τὰ σπλάγχνα μας, ἀνταποκρίνεται εἰς τὰς ἰδίας ἡμῶν ἀνάγκας.

» Διὰ τοῦτο καὶ ὅσοι ἀπὸ σᾶς ἔτυχε νὰ ἴδετε εἰς ἄλλα Κράτη σχηματισμοὺς αὐτοῦ τοῦ εἶδους—διότι ὑπάρχουν σχηματισμοὶ αὐτοῦ τοῦ εἶδους εἰς ὅλα τὰ Κράτη, ὅχι μόνον εἰς τὰ λεγόμενα ὀλοκληρωτικά, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ δημοκρατικά—καὶ ἠθελήσατε νὰ τοὺς σπουδάσετε ἐκ τοῦ πλησίον, θὰ εἴδατε ἐκ τῶν σχηματισμῶν τῶν Νεολαίων τῶν Κρατῶν αὐτῶν ὅτι ἡ ἰδική μας Ε.Ο.Ν. εἶναι Ἑλληνική καὶ εἶναι καμωμένη δι' ἡμᾶς, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι ὁμοίωμα οὔτε ἀντίγραφον καμμιᾶς ἄλλης.

» Ἐν τοσοῦτῳ, ὅταν ἐπρόκειτο νὰ τὴν κάμω, εὐρέθην πρὸ ρευμάτων ἀντιξῶν, οὕτως ὥστε ἠναγκάσθην νὰ τὴν ἀφήσω νὰ δημιουργηθῇ—διὰ νὰ σᾶς εἴπω τὴν λέξιν καὶ ἄς μὴ σᾶς τρομάξῃ—ὡς μία ἐπανάστασις. Δηλαδή, ἀντὶ νὰ τὴν ἐπιβάλω ἐκ τῶν ἄνω, ἠθέλησα νὰ ἀνακύψῃ ἐκ τῶν κάτω μόνη της, δηλαδή ἀπὸ τὰ παιδιά τὰ ἴδια.

» Καὶ ἔτσι ἤρχισεν ἀπὸ τὰ παιδιά τὰ ἴδια, εἰς τὰ ὁποῖα ἐδόθη ἡ ὠθις, ὀλίγον τι ἄτακτα, ὀλίγον τι ἀσυστηματοποίητα, χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ὁ συνολικὸς ὁργανισμὸς, ἀλλὰ μὲ μεγάλη ζωηρότητα καὶ μὲ μεγάλην ὁρμὴν, τόσῃ πολλήν, ὥστε παρέσυρε κάθε ἐμπόδιον.

» Ἐννοεῖται, ὅταν εἶδαμεν ὅτι ἡ κίνησις αὕτη ἐδημιουργήθη, τὴν παρέλαβε τὸ Κράτος. Δηλαδή τὸ Κράτος τὴν ἀφῆκε νὰ δημιουργηθῇ ἔτσι ἀκριβῶς διὰ νὰ ἔχῃ ὅλην τὴν ζωὴν, ἡ ὁποία τῆς χρειάζεται, διότι ἔτσι αἱ κινήσεις αἱ μεγάλαι, αἱ κοινωνικαί, ἔχουν μεγάλην δύναμιν, ὅταν προέρχονται ἀπὸ τὰς μάζας τὰς ἰδίας. Ἔτσι ἔγινε καὶ ἡ Νεολαία. Ἐπεὶ τὴν ἐπῆρε τὸ Κράτος εἰς τὸ χέρι του, τὴν ὠργάνωσε καὶ τὴν διηύθυνε καὶ τὴν ἔκαμε Κρατικὸν θεσμόν.

Ἐνα χαρακτηριστικὸν φαινόμενον προθυμίας καὶ ἐνθουσιασμοῦ.

» Ὅφειλω τώρα νὰ σᾶς πῶ ἓνα περίεργον πρᾶγμα, ποὺ παρατηρήθη ἐπάνω εἰς τὴν δημιουργίαν τῆς Νεολαίας. Ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς τάξεις, ἔκεῖναι ποὺ ἔδωσαν εὐθὺς ἀμέσως ὅλην τὴν

τὴν βοήθειαν, ὅχι μονάχα τὰ παιδιά των, ἀλλὰ ὅλην τὴν βοήθειαν, καὶ οἱ γονεῖς τῶν παιδιῶν ἀκόμα, ἦσαν ὁ ἀγροτικὸς καὶ ὁ ἐργατικὸς κόσμος, ὅπως καὶ αἱ πτωχότεραι ἀπὸ τὰς κοινωνικὰς τάξεις τῶν πόλεων.

» Ἡμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι τὰ παιδιά των εἰσώρμησαν εἰς τὴν Νεολαίαν ἀκράτητα, ἀγόρια καὶ κορίτσια. Λέγω καὶ τὰ κορίτσια των ἀκόμη, διότι ἡμποροῦσε διὰ τὸν Ἑλληνα ἀγρότην νὰ ὑπάρξῃ δυσκολία νὰ βλέπῃ τὸ κορίτσι του, ποὺ ἀλλοιῶς ἦτο συνηθισμένο, καὶ γνωρίζομεν πῶς, νὰ βλέπῃ τὸ κορίτσι του νὰ παρελαύνῃ μὲ τὴν στολὴν τῆς Νεολαίας.

» Καὶ μ' ὅλα ταῦτα, τὰ παιδιά καὶ τὰ κορίτσια τῶν ἀγροτῶν καὶ τῶν ἐργατῶν, ἀγρόται καὶ ἐργάται, καὶ αἱ πτωχότεραι τάξεις τῶν πόλεων εἰσώρμησαν εἰς τὴν Ἑθνικὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας. Διὰ τὴν ἑξήγησιν. Ἐγὼ τὸ παίρνω ὡς δεδομένον, διότι τὸ εἶδα.

» Αἱ ἀστικαὶ τάξεις ἐφάνησαν ἐπιφυλακτικώτεραι διὰ τοῖους λόγους; Θὰ σᾶς τὸ ἐξηγήσω, ἐπειδὴ εὐρίσκομαι πρὸ γονέων, οἱ ὁποῖοι ἀνῆκουν εἰς τὴν ἀστικὴν τάξιν. Θὰ πρέπη νὰ τὸ ἐξηγήσω τώρα, ποὺ ἔλειψεν ἡ ἐπιφυλακτικότης αὕτη διὰ νὰ πάρωμεν μερικὰ μαθήματα διὰ τὸ μέλλον.

» Ἡ πρώτη ἀντίρρησης τῶν ἀστῶν γονέων ἦτο, ὅτι τοὺς παίρνομεν τὰ παιδιά των ἀπὸ τὸ σπίτι των. Ἰδίως τὸ ἔλεγαν διὰ τὰ κορίτσια των. Τὰ παίρνει ἡ Ὀργάνωσις Νεολαίας ἀπὸ τὸ σπίτι των καὶ τὰ χάνουν. Διὰ τὴν ἑξήγησιν. Ἐπειδὴ πηγαίνουν τὰ παιδιά νὰ εὗρουν τὰ ἄλλα ὁμήλικά των παιδιά;

» Ἀλλὰ δὲν τὰ χάνουν τὰ παιδιά των, δι' αὐτὸν τὸν λόγον. Δὲν τὰ βλέπουν οἱ γονεῖς των τὰς ὥρας ποὺ συναντῶνται αὐτὰ μετὰ τῶν εἰς τὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας, ἀλλὰ τὰ παιδιά δὲν χάνονται. Ἀκριβῶς τότε εἶναι ποὺ δὲν χάνονται.

» Καὶ ἐξηγοῦμαι ἀμέσως:

» Συλλογισθῆτε σεῖς οἱ ἀστοὶ γονεῖς: Ὅταν γυρίσῃ τὸ παιδί ἀπὸ τὸ σχολεῖον ἢ ὅταν εἶναι Κυριακὴ ἢ ἑορτὴ, ὅταν τέλος πάντων τὸ παιδί εἶναι ἐλεύθερον, εἶναι δυνατόν νὰ τὸ πάρτε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ νὰ τὸ πᾶτε ἐσεῖς περίπατο, ἢ νὰ τὸ διασκεδάσετε, πρὸ παντὸς αὐτό, ὅπως θέλει τὸ παιδί καὶ ὅπως πρέπει, καὶ εἶναι φυσικὸν νὰ διασκεδάξῃ τὸ παιδί; Ὁχι βέβαια.

» Ἐχετε καὶ σεῖς τὰς ἀσχολίας σας, τὰς ἐργασίας σας, καὶ τίποτε ἂν δὲν κάνετε, ἔχετε τὰς ἀσχολίας τῆς ζωῆς σας, τῶν συνηθειῶν σας καὶ τῶν κοσμικῶν σας ἀκόμα ὑποχρεώσεων.

» Τὸ παιδί θὰ εὕρῃ τότε τὸν τρόπον νὰ διασκεδάσῃ μόνον του, χωρὶς νὰ τὸ ἐπιβλέπῃ κανεὶς, χωρὶς νὰ ἔχῃ καμμίαν ἐπιτήρησιν. Ἐννοεῖτε τώρα ὅλοι ποῦ θὰ πάρῃ καὶ ποῦ θὰ διασκεδάσῃ τὸ παιδί. Ἄν τὸ ἐρωτήσετε κατόπιν, θὰ σᾶς εἴπῃ ψέμματα. Δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχῃ κανεὶς, ὁ ὁποῖος νὰ ἀμφιβάλλῃ.

Εἰς τὴν Ε. Ο. Ν. τὸ παιδί ἀποκτᾷ
τὴν ὑγιᾶ καὶ ἐθνικὴν νοοτροπίαν.

» Μὲ τὴν Ὁργάνωσιν τῆς Νεολαίας, τὸ παιδί σας πηγαίνει μαζί με τὰ ἄλλα παιδιά, με τοὺς βαθμοφόρους, πηγαίνει ἐκδρομὰς, κάμνει διαφόρους ἀσκήσεις, διάφορα παιγνίδια, διδασκαλίας, καὶ ἂν θέλετε νὰ μάθετε τί κάνει τὸ παιδί σας, δὲν ἔχετε ἀνάγκη νὰ τὸ ἐρωτήσετε, διότι μόνον τοῦ θὰ σᾶς εἴπῃ ποῦ ἦτο καὶ τί ἔκανε.

» Ἡ, ἂν θέλετε νὰ τὸ ἐρωτήσετε, δὲν ἔχετε ἀνάγκη νὰ ἐρωτήσετε τὸ ἴδιο, θὰ ἐρωτήσετε τὸν βαθμοφόρο τοῦ, θὰ ἐρωτήσετε τὸν ὑποτομαρτὴν τοῦ, ὁ ὅποιος κατοικεῖ εἰς τὴν ἰδίαν συνοικίαν μαζί σας. Δὲν τὰ χάνετε λοιπὸν τὰ παιδιά σας. Κάθε ἄλλο μάλιστα.

» Ἡ δευτέρα ἀντίρρηση εἶναι ὅτι τὰ παιδιά μέσα εἰς τὴν Ὁργάνωσιν τῆς Νεολαίας, με τὰς μεθόδους της, με τὴν διδασκαλίαν της, με τὰ τραγούδια της, με τὰ συνθήματά της, ἀποκτοῦν ἄλλην νοοτροπίαν ἀπὸ ἐκείνην ποὺ εἶχον ἕως τώρα, ἀπὸ ἐκείνην ποὺ ἔχουν οἱ γονεῖς των.

» Αἱ, τί νὰ σᾶς κάμω; Ἔτσι εἶναι. Κάθε γενεὰ ἔχει τὴν νοοτροπίαν της. Ἐγὼ γνωρίζω καὶ ἐκ πείρας καὶ ἐκ μελετῶν βεβαίως, τὰς ὁποίας ἔχω κάμει, ὅτι κάθε γενεὰ λέγει διὰ τὸν ἑαυτὸν της, ὅτι αὕτη εἶναι ἡ καλλίτερα καὶ ὅτι ἡ ἄλλη ποὺ τὴν ἀκολουθεῖ εἶναι διεφθαρμένη.

» Πῶς ἔγινε ὁ κόσμος σήμερα! ἀκοῦμε νὰ λέγωμεν ὅλοι. Ἄν ἦτο αὐτὸ ἀλήθεια, χιλιάδες χρόνια τώρα ποῦ γίνεται αὕτη ἡ κουβέντα, θὰ ἤμεθα εἰς τὸ σκότος τῆς ἀπωλείας. Δὲν τὸ βλέπω ὅμως αὐτὸ τὸ πρᾶγμα.

» Κάθε γενεὰ, λοιπὸν, ἔχει τὴν νοοτροπίαν τὴν ἰδικήν της, ἡ ὁποία πολλάκις εἶναι πολὺ διάφορος καὶ καμμιά φορὰ εἶναι καὶ ἀντίθετος πρὸς τὴν νοοτροπίαν τῆς ἄλλης γενεᾶς ποὺ παύεται.

» Αὕτη εἶναι ἡ μοῖρα τοῦ κόσμου. Ἄν λοιπὸν τὰ παιδιά σας διὰ τῆς Ὁργανώσεως τῆς Νεολαίας εἰσέρχωνται εἰς τὴν ἐξέλιξιν τῆς νοοτροπίας των, χωρὶς νὰ κόψουν ἀπότομα κάθε δεσμὸν με τὴν προτέραν νοοτροπίαν, αὐτὸ πρέπει νὰ σᾶς ἐνθουσιάζῃ.

**Τὰ παιδιά μας θέλουν
μὴν Ἑλλάδα νέαν.**

» Μία ἄλλη ἀντίρρησης ὀφείλεται εἰς λόγους πολιτικῆς. Εἶναι γονεῖς ποὺ σᾶς λέγουν: «Ὁ Μεταξᾶς ἔκαμεν αὐτὸν τὸν θεσμόν; Ἡμεῖς εἴμεθα ἐναντίον».

» Τί νὰ τοὺς πῶ; Ἄν ἐπρόκειτο διὰ τοὺς ἑαυτοὺς των, δὲν θὰ με ἐνοιαζε καθόλου. Ἀλλά, προκειμένου διὰ τὰ παιδιά των,

δὲν εἶναι κρίμα; Θὰ σᾶς πῶ ἓνα ἐπεισόδιον, ποῦ ἔμαθα, χωρὶς ὀνόματα, καὶ με τὴν διαβεβαίωσίν μου ὅτι εἶναι ἀληθές. Εἶναι πρόσωπον γνωστὸν μου, τὸ ὅποιον δὲν με ἐχώνευε. Τώρα με χωνεύει. Οὔτε τὴν «4ην Αὐγούστου» δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ. Ὅταν ἤκουε «4η Αὐγούστου», ἔφευγε.

» Λοιπὸν ἓνας φίλος μου μοῦ διηγήθη τὸ ἑξῆς δι' αὐτόν: Τὸν συνήντησε μίαν ἡμέραν νὰ βγαίνει ἀπὸ ἓνα βιβλιοπωλεῖον καὶ ἐκρατοῦσε κύλινδρον τραγουδιῶν. Τὸν ἠρώτησε: «Τί εἶναι αὐτά; Μὲ τραγούδια ἀσχολεῖσαι;» Δὲν ἤθελε νὰ τοῦ ἀπαντήσῃ, ἀλλὰ ἐκεῖνος ἐτράβηξε τὸν κύλινδρον καὶ εἶδε ὅτι ἦσαν ὁ ὕμνος τῆς Νεολαίας καὶ ὁ ὕμνος τῆς 4ης Αὐγούστου. «Ἐσύ!» τοῦ εἶπεν ὁ φίλος τοῦ.

» Τί θέλεις νὰ κάμω; τοῦ ἀπαντᾷ. Τὰ παιδιά μου ἔγιναν φαλαγγίται, τὰ κορίτσια μου ἔγιναν φαλαγγίτισσαι, ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ βράδυ μοῦ τραγουδοῦν τὰ τραγούδια αὐτά. Δὲν ἔμπορῶ νὰ ὑποφέρω. Ὁ βίος μου ἔγινεν ἀβίωτος, διότι ἐκτὸς τῶν ἄλλων κάνουν καὶ παραφωνίες. Ἀπεφάσισα νὰ τοὺς ἀγοράσω τὰ τραγούδια διὰ νὰ τὰ τραγουδοῦν τούλάχιστον σωστά νὰ μὴ ὑποφέρω καὶ ἀπὸ τὰς παραφωνίας».

» Τὰ παιδιά παρέσυραν τὸν γονεᾶ των καὶ δὲν ἔμπορουσε παρὰ αὐτὸ νὰ γίνῃ. Τὰ παιδιά δὲν ἔμπορουν νὰ ζήσουν με τὰς διαθέσεις τὰς ἰδικὰς των. Τὰ παιδιά δὲν θέλουν τὴν παλιάν Ἑλλάδα, θέλουν μίαν Ἑλλάδα νέαν! Λοιπὸν δὲν πρέπει καὶ σεῖς οἱ γονεῖς νὰ βοηθήσετε τὰ παιδιά νὰ κάμουν μίαν Ἑλλάδα νέαν καὶ νὰ ἀφήσετε καὶ σεῖς τοὺς διχασμοὺς σας, τὰς διαιρέσεις σας, χάριν τῶν παιδιῶν σας, ἂν ὅχι χάριν τοῦ ἑαυτοῦ σας, τοῦλάχιστον χάριν τῶν παιδιῶν σας, τὰ ὁποῖα ζητοῦν νὰ κάμουν μίαν Ἑλλάδα νέαν;

» Μία ἄλλη ἀντίρρησης εἶναι τὰ λεγόμενα πατροπαράδοτα ἦθη καὶ ἔθιμα.

» Ἐνα κορίτσι—θὰ ἔμπορουσα νὰ σᾶς φέρω τὰ γράμματά τοῦ, ἀλλὰ δὲν τὸ κάμνω, γιατί ἔμπορεῖ νὰ μὴ θέλῃ—ἓνα κορίτσι εἰς μίαν ἐπαρχιακὴν πόλιν ἤθελε νὰ πάῃ εἰς τὴν Ὁργάνωσιν τῆς Νεολαίας διὰ νὰ μάθῃ νὰ εἶναι νοσοκόμος. Ἀκουσε ὅτι γίνεται πόλεμος, ἐνόμισεν ὅτι ἔμπορεῖ νὰ γίνῃ πόλεμος καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα, καὶ ἐθεώρησε καθήκόν τοῦ ὅτι ἔπρεπε νὰ γίνῃ νοσοκόμος. Εἶναι ἓνα κορίτσι 17 ἐτῶν.

» Οἱ γονεῖς τοῦ τοῦ εἶπαν:

» Τί; νοσοκόμος, εἶπες; Τί πράγματα εἶναι αὐτά;

» Τὸ ἐπῆραν λοιπὸν τὸ κορίτσι των καὶ ἐπῆγαν εἰς ἐξοχὴν διὰ νὰ τὸ κάμουν νὰ ἀποβάλλῃ τὴν ἰδέαν αὐτήν.

» Ἀλλὰ τὸ κορίτσι δὲν ἠσύχαζεν. Ἀπὸ ἐκεῖ ἀπὸ τὴν ἐξοχὴν ποῦ ἦτο, τὸ κορίτσι τὸ ὅποιον ἐγνώριζεν ὅτι ὅλα τὰ ἄλλα συν-ομήλικά τοῦ μανθάνουν νὰ γίνουν νοσοκόμοι, ἤρχισε νὰ μοῦ γράφῃ γράμματα διὰ νὰ ἐξαναγκάσω τοὺς γονεῖς τοῦ νὰ τὸ στείλουν νὰ μάθῃ νὰ γίνῃ νοσοκόμος.

» Αυτό και μου άρεσε και δεν μου άρεσε. Διότι, βέβαια μέσα εις ένα σπίτι δεν πρέπει να επαναστατή το παιδί κατά των γονέων του. Πρέπει να μάθη το παιδί να τους σέβεται τους γονείς του. Με τα γράμματά μου, τα όποια δεν αντιηλλάσσοντο με το ταχυδρομείον, διότι αυτό δεν ήμπορούσε να γίνη δια τόν φόβον των γονέων, και ή άλληλογραφία μας, παρά την ηλικίαν μου, έγινετο δια μέσου άλλων προσώπων, με τα γράμματά μου της έλεγα να υπακούση τους γονείς της, διότι αυτό είναι το πρώτιστον καθήκόν της.

» Η φαλαγγίτισσα έτσι πρέπει να κάνη, να άκούη τους γονείς της. Δεν ήμπορούσε όμως να καταλάβη διατί οι γονείς της την ήμπόδιζαν να περιποιηθί τους Έλληνας τραυματίας εν καιρῷ πολέμου. Αυτό δεν ήμπορούσε να το έννοήση και μου φαίνεται ότι είχε δίκαιον.

» Απεφάσισα τότε να συγχαρώ τηλεγραφικῶς τους γονείς της δια την λαμπράν των απόφασιν να στερήσουν το παιδί των μέρος τοῦ χρόνου της έξοχης δια να το κάμουν νοσοκόμον. Και ένῳ δεν είχαν σκοπόν να το κάμουν, ύστερα από το τηλεγράφημά μου, έστειλαν το παιδί των να μάθη να γίνη νοσοκόμος.

» Αλήθεια. Τώρα ήμπορείτε να φαντάζεσθε ότι είναι δίκαιον να ζῶμεν, όπως έζῶμεν εις τα τέλη τοῦ 19ου αιώνος, άφοῦ εύρισκόμεθα εις το ήμισυ σχεδόν τοῦ 20ου αιώνος; Δεν είναι δυνατόν αυτό.

Η παιδική ψυχή έχει άναπτυχθῇ.

» Η παιδική ψυχή έχει άναπτυχθῇ, θέλει να μετάσχη τοῦ κοινωνικοῦ, τοῦ έθνικοῦ βίου, θέλει να μετάσχη άκόμα και τοῦ βίου τοῦ πολιτικοῦ. Είναι δυνατόν να τα έμποδίσετε τα παιδιά από αυτό;

» Πρέπει τουναντίον να τα βοηθήσετε και να τα οδηγήσετε σεις οι ίδιοι οι γονείς, διότι άλλοιῶς θά σᾶς φύγουν από τα χέρια σας. Και αν τότε καταφύγουν εις την Ε.Ο.Ν., να εἰσθε εύτυχεῖς. Αν όμως καταφύγουν άλλοῦ, να θεωρήτε τόν έαυτόν σας δυστυχῇ και έξ υπαιτιότητός σας.

» Μία άλλη αντίρρησης, ή όποία μᾶς έγινε, είναι ότι τα παιδιά έτσι γίνονται αύτεξούσια, μανθάνουν να γίνωνται αύτεξούσια, να έχουν ιδίαν θέλησιν: Και βέβαια, να το εύχεσθε αυτό δια τα παιδιά σας, τα παιδιά σας να γίνουν αύτεξούσια.

» Θά σᾶς φύγουν μίαν ήμέραν. Τα κορίτσια σας θά παντρευθοῦν και να εἰσθε εύτυχεῖς να διαλέξουν εκείνον πού πρέπει, μανθάνοντας να είναι αύτεξούσια, διότι καμμιά φορά, όταν δεν γνωρίζουν να είναι αύτεξούσια, δεν διαλέγουν εκείνο πού πρέπει. Τα παιδιά θά σᾶς φύγουν και θά γίνουν αύτεξούσια. Θά άρχίσουν να εργάζονται. Θά θελήσουν να κάνουν το μέλ-

λον των, τόν βίον των. Θά εἰσθε, έξ άλλου, οι όλιγώτερον εύποροι, ύποχρεωμένοι να βάλετε τα παιδιά σας εις εργασίαν.

» Δεν είναι καλλίτερον να συνηθίσουν, να εξασκηθοῦν να είναι αύτεξούσια; Δεν λέγω βέβαια να κόψουν τους δεσμούς των με την οικογένειάν των. Κάθε άλλο. Αλλά να γνωρίζουν να κυβερνοῦν τόν έαυτόν των μέσα εις τους κινδύνους της ζωῆς.

» Δεν είναι προτιμότερον να γνωρίζουν αυτό το πράγμα ακριβῶς μέσα εις την κίνησιν της Κοινωνίας των Αθηνῶν; Τα θέλετε να είναι έντελῶς άμάθητα και να μη γνωρίζουν τους κινδύνους της ζωῆς;

» Το πιστεύω ότι δεν το θέλετε αυτό.

» Και τέλος ή αντίρρησης, ή μεγαλυτέρα αντίρρησης, ή όποία μᾶς έκαμε τόσας δυσκολίας, είναι ή αντίρρησης ότι μέσα εις την Νεολαίαν τα παιδιά, άγόρια και κορίτσια, συναναστρέφονται με άλλα κατωτέρων τάξεων.

» Βέβαια ή μητέρα, ή όποία έχει συνηθίσει το κορίτσι της να είναι δεσποινιδούλα, να την παρουσιάξη εις τόν κόσμον, ή όποία θέλει ή κορούλα της να είναι έμφανίσιμος, δεν ήθελε να γνωρίξη ότι το κορίτσι της περνάει εις το στρατόπεδο μαζί με εργάτριες, μαζί με κορίτσια εργατικῶν τάξεων. Είναι μία αντίληψις κινδύνου μεγάλου δια το κορίτσι της.

» Όπως και δια τόν πατέρα, ο όποιος έχει συνηθίσει το παιδί του να φέρεται ὠραῖα, να είναι μικρός κύριος, πῶς να συναναστρέφεται με εργαζόμενα παιδιά; Θά πᾶνε τώρα κορίτσια και άγόρια μαζί με τα κορίτσια και τα άγόρια των εργατῶν και των άγροτῶν; Με τα ίδια τα εργαζόμενα παιδιά;

» Εἰς ὅλας τὰς προσπάθειάς πού εκάμαμεν, εις το σημείον αυτό, εύρομεν το μεγαλύτερον κώλυμα. Αλλά ὀφείλω να προσθέσω ότι τώρα εξέλιπεν έντελῶς.

» Μεγάλο λάθος αυτό, από τα μεγαλύτερα.

Ευεργέτημα και μάθημα.

» Ήθελα να σᾶς φέρω ἐδῶ, αλλά δεν την έχω πρόχειρον, εκθεσιν μιᾶς φαλαγγίτισσας, ή όποία έπέρασε τρεῖς εβδομάδες εις το στρατόπεδον τοῦ Ζούμπερη. Έπέρασε εκεί τρεῖς εβδομάδες μαζί με τα άλλα κορίτσια, και καλῶν τάξεων, αλλά και κατωτέρων τάξεων, με εργάτριες, με πτωχά κορίτσια. Το κορίτσι αυτό είναι περίπου 17 ἐτῶν, πολύ καλῆς οικογενείας, μαθημένο καλά.

» Εἰς την εκθεσίν της—λυποῦμαι πολύ πού δεν την έχω ἐδῶ—λέγει ότι εις την άρχην της ἐφάνη παράδοξον αυτό το πράγμα, όταν εἶδε αὐτά τα κορίτσια. "Όχι ότι δεν ἦσαν καλά. Ήσαν καλά. Αλλά έντελῶς διάφορος κόσμος από τόν ιδιόν της. Αλλά έπρεπε να τα γνωρίση, γράφει. «Και τί καλόν μοῦ έκαμεν αυτό;

Τώρα κατάλαβα ότι έχομεν όλα τα παιδιά τα ίδια αισθήματα, τούς ίδιους πόνους, τās ίδιās χαράς, τās ίδιās δυστυχίας, τās ίδιās καλωσύνας και την ίδιαν εϋγένειαν ψυχής. Είμαι πολύ ευτυχής που το έμαθα αυτό. Θά μου χρησιμεύση εις ὅλην μου τὴν ζωὴν. Συνέδεσα μὲ τὰ κορίτσια αὐτὰ φιλιὰν μεγάλην».

» Ἄς τὸ πάρωμεν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα τώρα νὰ ἴδωμεν: Νομίζετε σοβαρὰ ὅτι μιὰ χωριατοπούλα ἢ μιὰ ἐργάτισσα ἢ μιὰ κόρη ἐνὸς ἐργάτου, δὲν ἔχει τὰ αἰσθήματα τῶν κοριτσιῶν τῆς ἀστικῆς τάξεως; Δὲν ἔχουν τὴν ἴδιαν εϋγένειαν ψυχῆς; Δὲν ἔχουν τὸν ἴδιον χαρακτήρα;

» Δὲν θέλω μ' αὐτὸ βέβαια νὰ εἶπω: Κάτι παραπάνω, ἂν καὶ καμμιὰ φορὰ συμβαίνει καὶ αὐτό. Ἡ διαφορὰ μόνον εἶναι ὅτι τὸ ἕνα ἔχει χρήματα καὶ τὸ ἄλλο δὲν ἔχει. Καὶ ἐκεῖνος πού ἔχει τὰ χρήματα κάμνει τὸ παιδί του νὰ διαγῇ ἄλλην ζωὴν, ἐνῶ εἰς τὰ ψυχικὰ αἰσθήματα εἶναι τὰ ἴδια καὶ ἔχουν τὰ παιδιά τὴν ἴδιαν εϋγένειαν ψυχῆς.

Πρέπει νὰ ὑπάρχῃ πλήρης ἀλληλεγγύη μεταξύ τῶν παιδιῶν.

» Αὐτὴ λοιπὸν ἡ ἰδέα, ὅτι ὁ κόσμος τῶν ἀνωτέρων τάξεων ἀποτελεῖ ἕνα κόσμον ξεχωριστόν, ὁ ὁποῖος δὲν ἔμπορεῖ νὰ ἔλθῃ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὸν ἄλλον κόσμον, αὐτὴ ἡ ἰδέα πρέπει νὰ λείψῃ. Καὶ πρέπει νὰ λείψῃ ἀκριβῶς εἰς τοὺς χρόνους καὶ τοὺς καιροὺς τοὺς ὁποῖους διερχόμεθα.

» Πρέπει νὰ αἰσθανθῇ ὅλη ἡ Κοινωνία, τοῦλάχιστον ἡ Νέα Γενεά, τὴν πλήρη ἀλληλεγγύην, ἡ ὁποία ὑπάρχει μεταξύ τῶν μελῶν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας, ἀπὸ τὸν πρῶτον, ὁ ὁποῖος στέκεται ὑψηλὰ, ἕως τὸν τελευταῖον, ὁ ὁποῖος στέκεται χαμηλότερα.

» Ἡ πλήρης αὕτη ἀλληλεγγύη δὲν ἔμπορεῖ νὰ εἶναι θεωρητικὴ καὶ νὰ τὴν γράφωμεν μόνον εἰς τὰ βιβλία καὶ εἰς τὰ ἄρθρα τῶν ἐφημερίδων, ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶναι πραγματικὴ. Δηλαδή ὁ ἐργάτης θὰ εἶναι σύντροφός μας εἰς τὴν ζωὴν καὶ νὰ μὴ λέγωμεν ὅτι τὸν καταδεχόμεθα. Ὅχι «καταδεχόμεθα», διότι ἔμπορεῖ καμμιὰ φορὰ νὰ εἶπῃ ὅτι αὐτός δὲν καταδέχεται.

» Τώρα ἐκεῖνο πού ἔμπορεῖ νὰ παρουσιάσῃ ἐλλείψεις, εἶναι τὸ ζήτημα τῶν τρόπων τοῦ φέρεσθαι. Αἱ, βέβαια, χρειάζεται ἡ ἐξάσκηση εἰς τοὺς καλοὺς τρόπους. Ἀλλὰ τέτοια εἶναι ἡ ζωὴ. Μολονότι ἔμπορεῖτε νὰ ἴδῃτε κορίτσια καὶ γυναῖκες ἐργατῶν καὶ ἀγροτῶν πού ἔχουν φυσικὴν εϋγένειαν ἀπαράμιλλον. Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι δὲν ὑπάρχει αὐτὸ τὸ πρᾶγμα, καλὸν εἶναι οἱ πτωχότεροι νὰ τοὺς μάθουν αὐτοὺς τοὺς τρόπους διὰ τῆς ἐπαφῆς καὶ τῆς συναναστροφῆς.

» Ἀλλὰ τὰ παιδιά τῶν ἀνωτέρων τάξεων θὰ πάρουν ἀπὸ

τὰ παιδιά τῶν πτωχοτέρων ἕνα μάθημα χρήσιμον δι' ὅλην τὴν ζωὴν. Θὰ μάθουν ὅτι ἐκεῖνα τὰ παιδιά κερδίζουν μόνον τὸ ψωμί τῶν, χωρὶς καμμιάν βοήθειαν ἀπὸ τοὺς γονεῖς τῶν. Καὶ ἐπομένως ἡ ἀξία ἐκείνου πού κερδίζει τὸ ψωμί τοῦ μόνου του εἶναι μεγαλυτέρα ἀπὸ τὴν ἀξίαν ἐκείνων, πού δὲν κερδίζουν τὸ ψωμί τῶν.

» Ἐπομένως, τὸ μάθημα εἶναι μεγάλο δι' ὅλην τὴν ζωὴν τῶν. Ἐπομένως τὴν συναναστροφὴν αὐτὴν τὴν θεωρῶ πραγματικῶς ἕνα εὐεργέτημα καὶ ἕνα μάθημα δι' ὅλην τὴν ζωὴν καὶ θεωρῶ ὅτι ἡ συναναστροφή αὕτη θὰ τοὺς δημιουργήσῃ σχέσεις μὲ τὸν ἄλλον κόσμον, τὸν ὁποῖον δὲν γνωρίζουν καὶ θὰ τοὺς ἀνοίξῃ τὰ μάτια.

Ἕλληνες γονεῖς, βοηθήσατε.

» Αὐτὰ εἶναι τὰ σημεῖα, τὰ ὁποῖα ἤθελα νὰ θίξω, γιὰ νὰ σὰς ἐξηγῶ τὴν ἐπιφυλακτικότητά, ἡ ὁποία ἐδείχθη ἀπὸ τὴν ἀστικὴν τάξιν εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς κινήσεως. Σὰς προσθέτω ὅτι ἔλειψε πλέον ἐντελῶς ἡ ἀντίδρασις αὕτη, ἀλλὰ εἶναι καλὸν νὰ τὴν γνωρίζετε διὰ νὰ γνωρίζωμεν νὰ ὀδηγούμεθα εἰς τὸ μέλλον.

» Σήμερον ἔχουν εἰσέλθει εἰς τὴν Ε.Ο.Ν. καὶ κυρίαι καὶ κορίτσια ἀνωτάτης κοινωνικῆς τάξεως, ἐφόρεσαν τὴν στολὴν τῶν καὶ ἐυρίσκονται μαζί εἰς τὸ ἴδιον γραφεῖον ἢ εἰς τὴν ἴδιαν φάλαγγα μαζί μὲ τὰ κορίτσια τῶν πτωχῶν τάξεων.

» Ἀκόμη καὶ διὰ πολλὰς κυρίας μητέρας καὶ μὲ οἰκογένειαν τὸ λέγω αὐτό, καὶ τὰς γνωρίζετε, αἱ ὁποῖαι ἔχουν λάβει μέρος εἰς τὴν Ε.Ο.Ν., εἴτε ὡς μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., εἴτε ὡς συνεργάτιδες κλπ., ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ κύριοι τῆς καλλιτέρας τάξεως, οἱ ὁποῖοι ἐθυσίασαν τὰς ψυχὰς τῶν χάριν τοῦ γενικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ.

» Τώρα ἀπὸ σὰς τοὺς γονεῖς τί ζητῶ; Ποία πρέπει νὰ εἶναι ἡ στάσις σας ἀπέναντι τῆς Ε.Ο.Ν.; Φιλικωτάτη. Ὑστερα ἀπὸ αὐτὰ πού σὰς εἶπα, δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ σὰς εἶπω τίποτε περισσότερον.

» Ἀπαραίτητος ἀνάγκη εἶναι νὰ μᾶς δώσετε τὴν βοήθειάν σας: Πρῶτον νὰ φέρετε τὰ παιδιά σας εἰς τὴν Ε.Ο.Ν., καὶ δεύτερον νὰ μᾶς ὀδηγήσετε, ἐὰν ἔχετε τι, τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν γνώμην σας, θὰ εἶναι δυνατόν νὰ εἶναι ὠφέλιμον, νὰ μᾶς τὸ ὑποδείξετε: Καὶ ἡμεῖς θὰ σὰς εἰπώμεν, ἔχετε δίκαιον ἢ δὲν ἔχετε δίκαιον.

» Ἰδοὺ ὁ ρόλος τοῦ Συλλόγου Γονέων ἀπέναντι τῆς Ε.Ο.Ν. Σὰς προσθέτω δὲ ὅτι ὅλαι αἱ περιφερειακαὶ διοικήσεις, εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς Ε.Ο.Ν., ἔλαβον διαταγὴν νὰ εἶναι εἰς πλήρη ἐπαφὴν μὲ τοὺς τοπικοὺς Συλλόγους Γονέων.

» Αὐτὴν τὴν βοήθειαν πρέπει νὰ μᾶς τὴν δώσετε ἀναμφισβητῆτως ὅλοι οἱ γονεῖς, καὶ πατέρες καὶ μητέρες.

» Σήμερα μαίνεται ο πόλεμος παντού· και μέσα εις τὰς ἀστραπάς και τὰς βροντάς τῶν κανονιῶν και τῶν βομβῶν τῶν ἀεροπλάνων σχηματίζεται ἕνας νέος κόσμος.

» Ποῖος; Οὔτε τὸν γνωρίζομεν ἀκόμη. Ἀλλὰ μέσα ἀπὸ τὸ σκοτάδι, τὸ ὁποῖον ἔχει περικαλύψει σχεδὸν ὅλην τὴν γῆν, ἔρχεται μὲ βαρεῖα βήματα και δυνατὰ τὸ Μέλλον. Ἀπειλητικόν; Δὲν γνωρίζω. Ἴσως τρομερόν; Ἴσως ἔρχεται ὅμως τὸ Μέλλον ἐν μέσῳ τῆς νυκτὸς τοῦ πολέμου. Καὶ μακάριος ὁ δοῦλος, ὃν εὐρήσῃ γρηγοροῦντα, ἀνάγιος δὲ πάλιν ὃν εὐρήσῃ ραθυμοῦντα. Ἡμᾶς, τὴν νέαν μας γενεάν, τὴν νεότητά της Ἑλλάδος, πρέπει νὰ τὴν εὐρη γρηγοροῦσαν διὰ νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὸ Μέλλον αὐτό, οἰονδήποτε και ἂν εἶναι, μὲ χαράν, μὲ αἰσιοδοξίαν, μὲ ἀποφασιστικότητα και μὲ θάρρος.

» Λοιπόν, Ἑλληνες Γονεῖς, βοηθήσατε».

Τὸ στοργικὸν ἐνδιαφέρον τοῦ Ἀρχηγοῦ δὲν παύει ποτὲ ἀπὸ τοῦ νὰ ἐκδηλοῦται, πάντοτε ἀμέριστον, πάντοτε ζωηρόν, πρὸς τὸ ἀποκλειστικῶς ἰδικόν του δημιούργημα, τὴν Ἑθνικὴν Ὀργάνωσιν τῆς Νεολαίας. Καὶ

Τὸ ἔργο μας τὸ κοινὸ βγῆκε πέρα. Ἐστερέωσε δυνατὰ και τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ τὸ κλονίσῃ. Ἀπ' ἐδῶ κι' ἐμπρὸς χρειάζεται δουλειὰ γιὰ νὰ τὸ τελειοποιήσουμε.

μὲ τὴν ἐνδόμυχον ὑπερηφάνειαν τοῦ Μεγάλου Κυβερνήτου, ποὺ βλέπει τὸ ἔργον του νὰ θριαμβεῖ διαρκῶς και νὰ διακλαδοῦται παντοῦ ὅπου ὑπάρχει Ἑλληνικὴ ἐστία, παντοῦ ὅπου ἡ Ἑλληνικὴ ζωὴ και ἡ Ἑλληνικὴ

συνειδήσις σφύζει μέσα εις τὰς ψυχὰς και τὰ σώματα τῶν νεαρῶν Ἑλληνοπαίδων, δὲν ἀφίνει καμμίαν εὐκαιρίαν διὰ νὰ ἀναζωπυρώσῃ τὸν ἐνθουσιασμόν και νὰ διατυπώσῃ ὑπερόχους συστάσεις, παραινέσεις και πατρικὰς ὑποθήκας, ποὺ ἀποτελοῦν ἕνα μεγαλειῶδες κήρυγμα ἀληθειῶν, πλαισιωμένων μέσα εις ἕνα κοινὸν Πατριωτικὸν Ὀργανισμόν. Καὶ τὴν 7ην Νοεμβρίου 1939, ἐπὶ τῇ δευτέρᾳ ἐπετείᾳ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Ε.Ο.Ν., ἀπευθύνει τὸ κάτωθι διάγγελμα πλῆρες δικαίας ὑπερηφάνειας διὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν μέγα ἔργον τῆς Ἑθνικῆς ἀναπλάσεως και τῆς ἠθικῆς τῶν Νέων μας διαπαιδαγωγήσεως:

» Σήμερα συμπληροῦνται δύο χρόνια ἀπ' ὅτου ἐγεννήθηκε και ἰδρύθηκε ἡ Ε.Ο.Ν. Ἀπὸ τῆς 7ης Νοεμβρίου τοῦ 1937, ποὺ ἦταν ἡ πρώτη ἐμφάνισίς της, ἕως τώρα, ἀπὸ πόσα στάδια πέρασε τὸ ξέρομε ὅλοι: Στὴν ἀρχὴ παρουσιάσθηκαν δυσκολίες, ἀντιδράσεις, φανερὲς και κρυφές ὄχι λίγες. Καὶ ἐχρειάσθηκε νὰ κατακτήσετε σιγά-σιγά τὴ θέσιν σας και μέσα στὸ Κράτος. Ἐγὼ ἔτρεμα στὸ κάθε σας βῆμα, μήπως και παραστρατήσετε. Ἀλλὰ σεῖς ἐφανήκατε παιδιὰ ἀντάξια τῆς Ἑλλάδος: γεμάτα ἐνθουσιασμό και ἀφοσίωσι. Καὶ ἔτσι τὸ ἔργον μας τὸ κοινὸ

ἐβγῆκε πέρα. Γιατὶ ἐβγῆκε τὸ ἔργον μας πέρα τώρα. Ἐστερέωσε δυνατὰ και τίποτε δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸ κλονίσῃ.

» Βέβαια δὲν ἔμποροῦμε ἀκόμα νὰ ποῦμε ὅτι εἴμαστε τέλειοι. Εἶναι πολλὰ πράγματα ποὺ μᾶς λείπουν ἀκόμα και ποὺ βέβαια θὰ τὰ ἀποκτήσουμε. Ἀλλὰ κάθε ἀντίδρασις ἔχει λείψει και καμμιά ἐπιβουλὴ δὲν ἔμπορεῖ πλέον νὰ βρεθῇ μπροστὰ μας, ὅπως στὶς ἀρχές.

» Αὐτὰ ὅλα ἐξαφανίσθηκαν σὰν ἀπὸ μιὰ δυνατὴ ὁρμὴ τοῦ ἀνέμου, ποὺ ἦταν ὁ ἀνεμος τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος. Εἴμαστε τώρα 750.000 παιδιὰ, ἀγόρια και κορίτσια σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Δηλαδή ἦμαστε πρὸ δύο περίπου μηνῶν 750.000. Τώρα θὰ εἴμαστε πολὺ περισσότεροι και μέσα στὴ χρονιά ποὺ διατρέχουμε θὰ ὑπερβοῦμε βέβαια πολὺ τὸ ἑκατομῦριο.

» Ὅλες οἱ Κοινωνικὲς τάξεις εἶναι μέσα στὴν Ε.Ο.Ν. Πλούσιοι και πτωχοί, ἀνώτεροι και κατώτεροι. Παιδιὰ τῶν σχολείων και παιδιὰ τῶν ἐργοστασίων, κορίτσια τῆς Κοινωνίας και κορίτσια ἐργαζόμενα. Ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος εἶναι μέσα, μέσα σὲ μιὰ ἑνωσί ἱερή, συνενωμένα μεταξύ τους, ἀδιάσπαστα και ἀλληλέγγυα, γιὰ νὰ δημιουργήσουν ἐκεῖνο ποὺ λέγει και τὸ τραγοῦδι σας: «Μιὰ Ἑλλάδα νέα».

» Καὶ τώρα, ἐσεῖς ὅλα, ἀγαπητὰ μου παιδιὰ, ἀγόρια και κορίτσια, νὰ δουλέψετε γιὰ νὰ ἀναπτύξετε και νὰ τελειοποιήσετε ἐκεῖνο, ποὺ ἐκάμαμεν ἕως τώρα.

» Ὅπως σὰς εἶπα παρὰ πάνω, εἶναι πολλὰ πράγματα ποὺ μᾶς λείπουν. Ἀλλὰ εἶμαι βέβαιος ὅτι μὲ τὴν ἐργασία και μὲ τὸν κόπο και μὲ τὴ θυσία, θὰ τὰ ἀποκτήσουμε ὅλα. Λοιπόν, παιδιὰ τῆς Ἑλλάδος, δουλειὰ, δουλειὰ και δουλειὰ».

Και ἐν συνεχείᾳ, τὴν 7ην Νοεμβρίου 1939, προβαίνει εις τὰς ἀκολουθοῦσας δηλώσεις διὰ τὰς προσπάθειάς ποὺ καταβάλλει ὥστε νὰ ἐξαφανισθῇ κάθε ἐπιβλαβὴς ἐπίδρασις τοῦ περιβάλλον-

Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, ποὺ κατέβαλε τὴν προσπάθειαν τῆς ὁργανώσεως τῆς Νεολαίας, λαμβάνει και ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα διὰ τὴν περιφρούρησιν και τῆς ἀτομικῆς υἱείας της.

«Ἡ παιδικὴ ἡλικία ὑφίσταται—λέγει ὁ Ἀρχηγός—τὸν ἀντίκτυπον τῆς ἐπιδράσεως τῶν διαφόρων βιωτικῶν και κοινωνικῶν συνθηκῶν ἐπὶ ὅλης τῆς Κοινωνίας. Ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις, τὸ πρόβλημα τῆς κατοικίας, ἰδιαίτερος δὲ τῆς διατροφῆς, εἶναι ζητήματα κολοσσιαίας σημασίας διὰ τὴν ἐξέλιξιν τῶν παιδιῶν.

» Ἐνεκα τῶν λόγων τούτων τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, τὸ ὁποῖον κατέβαλε τὴν προσπάθειαν τῆς Ὀργανώσεως τῆς Ἑθνικῆς Νεολαίας, λαμβάνει ἤδη τὰ ἀπαιτούμενα μέτρα πρὸς

πρόληψιν, ἢ τοῦλάχιστον πρὸς μείωσιν εἰς τὸ ἐλάχιστον, τῶν ἐπιβλαβῶν ἐπιδράσεων τοῦ περιβάλλοντος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον θὰ ἐπιτευχθῇ καὶ διὰ τῆς διαρκοῦς λαϊκῆς ἐπιβλέψεως.

» Πρὸς τοῦτο, πρὸ πάσης ἄλλης ἐνεργείας, ἐκρίθη σκόπιμον νὰ καταρτισθῇ τὸ ἀτομικὸν δελτίον ὑγείας δι' ἕκαστον φαλαγγίτην ἢ φαλαγγίτισσαν καὶ σκαπανέα ἢ σκαπάνισσαν.

» Διὰ τοῦ ἀτομικοῦ δελτίου ὑγείας θὰ ἐπιτευχθῇ ἡ ἐξέτασις τῆς σωματικῆς καὶ ψυχικῆς καταστάσεως τῆς Νεολαίας, ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ἐπιδράσεως ἐπ' αὐτῆς τῆς σωματικῆς ἀγωγῆς, ἡ ἔγκαιρος πρόληψις ὀργανικῶν ἢ λειτουργικῶν παθήσεων διὰ τῆς λήψεως τῶν καταλλήλων μέτρων, καθὼς καὶ ἡ διαπίστωσις τῶν νοσηρῶν ἰδιοσυγκρασιῶν καὶ προδιαθέσεων, δυναμένων νὰ ἐπιδράσουν ἐπιβλαβῶς εἰς τὸ μέλλον ἐπὶ τῆς κανονικῆς σωματικῆς καὶ διανοητικῆς ἐξελίξεως τῶν παιδιῶν.

» Δὲν παραλείπομεν νὰ τονίσωμεν ὅτι ἡ σημασία τοῦ ἀτομικοῦ δελτίου ὑγείας εἶναι πολὺ εὐρυτέρα, παρ' ὅσον φαντάζονται πολλοί. Πλὴν τῶν ἄλλων, θὰ ἀντλήσῃ πολὺτιμα στοιχεῖα ἢ ὅλην προσπάθειαν τοῦ ἐπαγγελματικοῦ προσανατολισμοῦ.

» Τὰ ἀτομικὰ δελτία ὑγείας θὰ παρακολουθήσουν τοὺς νέους κατὰ τὴν μελλοντικὴν των ἐξέλιξιν. Θὰ παράσχουν πολὺτιμα στοιχεῖα εἰς τὸν στρατόν, τὰς δημοσίας ὑπηρεσίας καὶ ἐν γένει ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, ὡς καὶ διὰ τὴν ὑγειονομολογικὴν καθόλου ἀντίληψιν τοῦ Κράτους. Ἐπίσης ἡ ὀργάνωσις θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ γνωρίζῃ τὴν ὑγιεινὴν κατάστασιν τῶν μελῶν αὐτῆς.

» Τὸν καταρτισμὸν τοῦ δελτίου ὑγείας εἰς τὰς πόλεις, ὅπου ἤρχισεν ἤδη ἡ λειτουργία τῶν Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ἰδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, θέλει ἀναλάβει ὁ ὀργανισμὸς αὐτός, διαθέτων πρὸς τοῦτο τοὺς ἀπαραιτήτους λατροὺς καὶ τὰ τεχνικὰ μέσα. Διὰ τῆς προσπάθειας ταύτης, ἡ ὁποία ἐμπίπτει εἰς τὸν τομέα τῆς προληπτικῆς δράσεως τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐκδηλοῦται ἡ πολὺτιμος συμβολὴ τοῦ Ὄργανισμοῦ εἰς τὴν γενικωτέραν κοινωνικὴν προσπάθειαν τῆς Κυβερνήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐξυπηρετεῖται καὶ αὐτὸς οὗτος ὁ σκοπὸς τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐν Ἑλλάδι.

» Εἰς τὰ μέρη, ὅπου δὲν λειτουργεῖ τὸ Ἰδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, θὰ ἀναλάβουν οἱ σχολίατροι, συνεργαζόμενοι μὲ τοὺς νομιάτρους καὶ βοηθούμενοι ἀπὸ τοὺς λατροὺς τῶν κατὰ τόπους νοσοκομείων καὶ τοὺς δημοτικὸς καὶ κοινοτικὸς λατροὺς. Πρέπει πάντως νὰ συντρέξουν τὴν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως πολὺτιμον ταύτην Ἐθνικὴν ἐργασίαν.

Τὴν 26ην Νοεμβρίου 1939, ὁμιλῶν πρὸς τοὺς ἐργάτας, οἱ ὁποῖοι μαζὶ μὲ τοὺς ἀγρότας ἀποτελοῦν—ὡς τονίζει—τοὺς δύο στυλοὺς τοῦ ἀστικοῦ μας οἰκοδομήματος, δὲν παραλείπει νὰ

Ἀπὸ τὴν Νέαν Γενεάν, πού δὲν τὴν ἀφήκα ν' ἀνατραφῇ μὲ πνεῦμα διχασμῶν, ἐμφυλίων ρήξεων καὶ κοινωνικῶν διακρίσεων, ἃς ἐκπηδήσουν ἐκεῖνοι πού θὰ εἶναι ἄξιοι εἰς τὸ μέλλον νὰ φέρουν εἰς πέρας τὸ ἔργον πού ἀρχίσαμε.

τοὺς διαγράψῃ τὴν τεραστίαν σημασίαν καὶ τοῦ τρίτου ἀκλονήτου θεμελίου, ἐφ' οὗ ἐδράζεται ὁλόκληρος ἡ Ἐθνικὴ μας ὑπόστασις, τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας τῆς Ἑλλάδος, τῆς ὁποίας ἡ σκέψις δὲν ἔμπορεῖ νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ οὐδὲ στιγμὴν καὶ τονίζει:

« Τώρα θὰ προσθέσω καὶ ἕνα ἀκόμη τρίτον στυλόν: τὴν Νεολαίαν τῆς Ἑλλάδος. Τὴν Νέαν Γενεάν, τὴν ὁποίαν δὲν τὴν ἀφήκα νὰ τραφῇ μὲ πνεῦμα διχασμοῦ καὶ ἐμφυλίων ρήξεων, ἀλλὰ καὶ δὲν τὴν ἀφήκα νὰ ἀνατραφῇ οὔτε καὶ μὲ πνεῦμα διακρίσεως κοινωνικῶν τάξεων, εἰς τὴν ὁποίαν Νεολαίαν μέσα συνεχώνευσαν τὰ παιδιὰ τοῦ ἐργάτου καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ ἐργοδότου, τὰ παιδιὰ τοῦ πλοῦτου καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ πτωχοῦ, καὶ τὰ ἐργαζόμενα παιδιὰ καὶ τὰ σπουδάζοντα παιδιὰ. Ὅλα μέσα εἰς τὴν αὐτὴν στολὴν, φίλα μεταξύ τους καὶ ἀλληλέγγυα μεταξύ τους.

» Καὶ ἀπὸ κεῖ μέσα, ἃς ἐκπηδήσουν εἰς τὸ μέλλον, ἀπὸ ὁποῖον δὴποτε κόσμος καὶ ἂν προέρχωνται, εἴτε ἀπὸ κόσμον πλοῦσιων, εἴτε ἀπὸ κόσμον πτωχῶν, εἴτε ἀπὸ κόσμον ἐργαζομένων μὲ τὰ χέρια τους, εἴτε ἀπὸ κόσμον σπουδάζοντα, ἃς ἐκπηδήσουν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι θὰ εἶναι ἄξιοι εἰς τὸ μέλλον νὰ φέρουν εἰς πέρας τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἀρχίσαμεν ἡμεῖς».

Τὴν 29 Νοεμβρίου 1939, προβαίνει εἰς τὰς ἐξῆς ὑπερόχους συστάσεις πρὸς τοὺς σπουδαστὰς τῆς Παντείου Σχολῆς, διὰ τῶν ὁποίων τονίζει ὅτι, χωρὶς πίστιν βαθεῖαν, τίποτε δὲν ἔμπο-

Τὸ Κράτος τὸ σημερινὸν δὲν ἀνήκει εἰς κόμματα καὶ εἰς κοινωνικὰς τάξεις, ἀλλ' εἰς ὁλόκληρον τὸ ἔθνος καὶ δὲν ἀποβλέπει παρὰ εἰς τὸ πῶς νὰ εὐημερήσῃ ἡ Ἑλλάς.

ρεῖ κανεὶς νὰ κάμῃ καὶ ὅτι ἡ πραγματικὴ μόρφωσις ὑποβοηθεῖ τὴν πίστιν διὰ τὴν ἐξύψωσιν τοῦ ἔθνους καὶ τὴν ὕλικὴν εὐημερίαν τῶν πολιτῶν:

« Δὲν φαντάζεσθε πόσον μὲ συγκινοῦν τὰ δείγματα τῆς ἐμπιστοσύνης, τῆς πίστεως καὶ τῆς ἀφοσιώσεως εἰς τὸ ἔργον μου, τὰ ὁποῖα μοῦ προσφέρετε τόσον πλούσια μὲ τὸν ἐνθουσιασμόν σας καὶ μὲ τὰς ἐκδηλώσεις σας. Ἐπέρασα τὴν ζωὴν μου ἐπὶ χρόνια πολλὰ, ἐπὶ δεκαετηρίδας, χωρὶς νὰ συναντήσω γύρω μου παρὰ τὴν ὀλιγοπιστίαν. Οἱ φίλοι μου πότε ἠῤῥεον εἰς ἕνα ἀριθμὸν σχετικῶς μι-

κρόν και τότε περιωρίζοντο εις τὸν ἀριθμὸν τῶν δακτύλων τῆς μιᾶς χειρός.

» Ἐννοεῖτε πόσῃ ἐνίσχυσιν αἰσθάνομαι, ὅταν βλέπω ὅλο τὸ ἔθνος νὰ πιστεῦῃ πλέον εἰς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησα καὶ εἰς ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἀπομένει νὰ κάμω, ἐννοεῖτε λέγω, τὴν κολοσσιαίαν ἐνίσχυσιν, ποῦ μοῦ παρέχετε διὰ τὴν ἐργασίαν μου.

» Ἀλλά, ὅταν ἰδίως βλέπω τὴν Νεολαίαν τοῦ τόπου μας, τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους, τῶν ὁποίων τὴν καρδιὰ δὲν τὴν ἐμάρανεν ἀκόμη ὁ ἀγὼν τοῦ βίου, οὔτε αἱ πικρίαι τῆς ζωῆς, ὅταν βλέπω αὐτοὺς τοὺς νέους ἀνθρώπους νὰ μὲ ἀκολουθοῦν με τοιαύτην πίστιν καὶ ἐνθουσιασμὸν καὶ ἀφοσίωσιν, ἐννοεῖτε ὅτι αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτὸν μου ἀκατάβλητον.

Χωρὶς πίστιν βαθεῖαν τίποτε δὲν ἡμπορεῖ νὰ γίνη.

» Παιδιά μου, εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, χωρὶς πίστιν δὲν γίνεται τίποτε. Πίστιν βαθεῖαν. Χωρὶς πίστιν βαθεῖαν δὲν ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ποτὲ ἐπιστήμων. Χωρὶς πίστιν βαθεῖαν δὲν ἡμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ καλλιτέχνης. Χωρὶς πίστιν βαθεῖαν δὲν ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ τίποτε οἰοσδήποτε ἄνθρωπος. Καὶ ὁ κοινότερος ἄνθρωπος, χωρὶς νὰ πιστεῦῃ βαθεῖα εἰς κάτῃ, δὲν ἡμπορεῖ νὰ κάμῃ τίποτε τὸ μεγάλο.

» Ὅπως καταλαβαίνετε, διότι εἶσθε μορφωμένοι, ἡ πίστις ἀποκλείει τὴν συζήτησιν καὶ τὴν λογικὴν. Ἡ πίστις προέρχεται ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς ψυχῆς καὶ ἐπιβάλλεται, ὅπως ἐπιβάλλεται τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ἐπάνω εἰς ὅλα τὰ διανοήματα καὶ τὰς ψυχὰς σας, καὶ δὲν συζητεῖται οὔτε ὑπάγεται εἰς τοὺς κανόνας τῆς λογικῆς.

» Ὅποιος δὲν ἔχει τοιαῦτα αἰσθήματα μέσα του, ἀλλὰ τί λέγω ὁποῖος δὲν ἔχει; Ὅλοι ἐδῶ τὰ ἔχουν. Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι τὰ ἔχουν καὶ μὲ αὐτὰ ξεκινοῦνε. Καὶ δι' αὐτὸ εἰς τὴν ἀρχὴν, ὅταν ἔχη νὰ κάμῃ κανεὶς μὲ παιδιά, τὰ βλέπει αὐτὰ τὰ αἰσθήματα ζωηρότερα, ὅταν δὲ ἔρχεται ἡ μόρφωσις, ὅπως τὴν ἐννοοῦμεν κακῶς, τὰ μισοκλείει τὰ αἰσθήματα αὐτά, καὶ ὅταν ἔρχονται τὰ ἄλλα περιστατικά τοῦ βίου, τὰ πνίγουν ἐντελῶς.

» Εἶναι ὅπως ὁ σπορευὺς τῆς παραβολῆς τοῦ Χριστοῦ, ποῦ ἔρριψε τὸν σπόνον του μέσα εἰς τὰ ζιζάνια καὶ αὐτὰ τὸν ἐπνίξαν τὸν σπόνον αὐτόν. Δι' αὐτὸ ἕνας ἄνθρωπος ποῦ πραγματικῶς θέλει νὰ ὠφελήσῃ τὸν τόπον, πρέπει νὰ ἀφαιρέσῃ ὅλα τὰ ἐμπόδια, τὰ ὁποῖα ἐπιπροσθοῦν εἰς τὴν πίστιν, καὶ νὰ τὴν ἀφήσῃ ἐλευθέραν νὰ ἀναπτυχθῇ.

» Ἄν νομίζετε ὅτι οἱ προπάτορές μας τὸ 1821, διὰ νὰ ἀρχίσουν αὐτὴν τὴν μεγάλην ἐξέγερσιν, ἐὰν ὑπέβαλλον τὸ τί θὰ

ἔκαμναν ὑπὸ τὴν λογικὴν, ὑπὸ τὴν συζήτησιν, ὑπὸ τὴν ἐξέτασιν τῶν ὑπὲρ καὶ τῶν κατὰ, ἂν νομίζετε ὅτι θὰ ἔκαμναν καὶ τὸ παραμικρόν, θὰ εἶσθε ἀπατημένοι. Ἐξεκίνησαν μὲ μίαν πίστιν ἀκλόνητον καὶ μετὰ ἕνα πόλεμον ἑπτὰ ἔτων ἔφερον τὸ ἔργον τῶν εἰς πέρας.

» Ἔτσι γίνεται διὰ κάθε ἀγῶνα. Σὰς ἔχω εἰπῇ προηγουμένως, ὅτι ἡ μόρφωσις ἀποκλείει ἐν μέρει τὴν πίστιν καὶ σὰς ἐπρόσθεσα ὅτι τὴν ἀποκλείει ἡ μόρφωσις, ὅταν τὴν ἐννοοῦμεν κακῶς, διότι πραγματικὴ μόρφωσις δὲν ἀποκλείει τὴν πίστιν. Διότι δὲν ὑπάρχει ἀληθινὸς ἐπιστήμων, ὁ ὁποῖος νὰ μὴ γνωρίζῃ ὅτι ἄλλο πίστις καὶ ἄλλο ἐπιστήμη. Τὸ ἕνα δὲν ἀποκλείει τὸ ἄλλο. Ἀλλὰ δι' ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι συνήθως συνταυτίζουν ὅλα τὰ πράγματα, βέβαια δι' αὐτοὺς ἡ μόρφωσις εἶναι μᾶλλον θλιβερά ὅσον ἀφορᾷ τὴν πίστιν.

Ἡ μόρφωσις τοῦ ἀνθρώπου πρέπει νὰ γίνεται δι' ἕνα ὀρισμένον σκοπόν.

» Καὶ ἐν γένει ἡ μόρφωσις τοῦ ἀτόμου πρέπει νὰ γίνεται πρὸς ἕνα ὀρισμένον σκοπόν: Δηλαδή μορφώνει κανέναν ἕναν ἄνθρωπον, ὅπως ἐπιτελέσῃ ἕνα ὀρισμένον ἔργον. Γενικὴ μόρφωσις, οὕτως ὥστε ὁ ἄνθρωπος νὰ χρησιμεύῃ δι' ὅλα, δὲν εἶναι δυνατὴ.

» Δυστυχῶς εἰς τὸν τόπον μας ἐπεκράτησε μία τοιαύτη μόρφωσις: Δηλαδή ὁ ἄνθρωπος ἦτο μορφωμένος διὰ νὰ χρησιμεύῃ δι' ὅλα τὰ ζητήματα, δι' ὅλας τὰς περιστάσεις. Καὶ ἡ γενικὴ αὕτη μόρφωσις, ἡ ὁποία ἐλαμβάνετο, ἦτο τοιαύτη, ὥστε μοιραίως ἦτο ἐπιπολαία. Διότι μία τοιαύτη μόρφωσις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι βαθεῖα μόρφωσις. Τὸ δὲ αἶσθημα τοῦ κατὰ τὸν τρόπον αὐτὸν μορφωμένου ἀνθρώπου ἦτο αἶσθημα ἀλαζονείας καὶ ὑπεροψίας, διότι ἐνόμιζεν ὅτι ἦτο ἱκανὸς δι' ὅλα τὰ ζητήματα, ὅτι ἦτο ἔτοιμος δι' ὅλας τὰς περιπτώσεις καί, ἐπομένως, ἐζήτει νὰ ἐπιβάλλῃ τὸν ἑαυτὸν του. Διότι αὐτὸς ἐθεώρει τὸν ἑαυτὸν του τόσο ἱκανὸν καὶ διότι οἱ περὶ αὐτὸν τὸν ἐπιστεῦον ὡς τοιοῦτον, ἐνῶ πραγματικῶς δὲν ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ἀπολύτως εἰς τίποτε.

» Ἡ μόρφωσις δὲν δύναται παρὰ νὰ χρησιμεύσῃ ἐκάστοτε δι' ὀρισμένους σκοπούς. Μορφώνεται ἕνας ἄνθρωπος ὡς φιλόσοφος, μορφώνεται ὁ ἄλλος ὡς ἱατρός, ὁ ἄλλος μορφώνεται ὡς νομικός, ὁ ἄλλος, ὅπως εἰς τὴν ἰδικήν σας περίπτωσιν, μορφώνεται ὡς δημόσιος ὑπάλληλος. Γενικὴ μόρφωσις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξῃ. Ἔτσι ὠδηγήθημεν ὅταν εὗρομεν καὶ τὴν Πάντειον Σχολήν.

» Ἦτο μεγάλο εὐεργέτημα τοῦ ἀειμνήστου Πάντου, καὶ δὲν ἡμπορῶ παρὰ νὰ ἀποδώσω εἰς αὐτὸν τὴν δέουσαν εὐγνωμοσύ-

νην διὰ τὸ ἔργον, τὸ ὁποῖον ἔκαμεν. Ἀλλὰ δὲν θὰ ἦτο δυνατόν τὸ ἔργον αὐτὸ νὰ ἐπιτύχη, ἐφ' ὅσον ἡ Πάντειος Σχολὴ ἀπέβλεπε ἐν εἰς τὸ ζήτημα τῆς γενικῆς μορφώσεως, χωρὶς νὰ δοθῇ ὠρισμένη κατεύθυνσις καὶ ὠρισμένη μὀρφῶσις πρὸς ὠρισμένον σκοπὸν.

» Δι' αὐτὸ ἐσκέφθημεν ὅτι θὰ ἔπρεπε κύριος σκοπὸς τῆς νὰ ὀρισθῇ ἕνα ἀπὸ τὰ κύρια ἔργα τοῦ Κράτους, διὰ νὰ καταρτίσῃ τοὺς ἀμέσους βοηθοὺς του· δηλαδὴ τὰ ὄργανα, τὰ ὀλοκληρωτικὰ μέλη τοῦ Κράτους, τοὺς δημοσίους ὑπάλληλους.

Πῶς ἐχρησιμοποιεῖτο εἰς τὸ παρελθὸν ὁ Δημόσιος ὑπάλληλος.

» Πρέπει νὰ σὰς εἰπῶ ὅτι οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι τῆς Ἑλλάδος ἐπετέλεσαν καὶ ἐζήτησαν νὰ ἐπιτελέσουν σχεδὸν πάντοτε, μετὰ διακυμάνσεις τινάς, τὰ καθήκοντά των. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἡμῶς διδασκεῖ τοὺς δημοσίους ὑπάλληλους νὰ ἀρθῶν εἰς τὸ ὕψος τὸ ὁποῖον θὰ τοὺς ἀπῆτει ἡ Κοινωνία ἡ Ἑλληνική, δὲν εἶναι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι, ἀλλ' ἡ πολιτικὴ κατάστασις τοῦ τόπου κατὰ τὰς ἐποχὰς ἐκεῖνας, ὁπότε ἐννοοῦσαν ὅτι ὁ δημόσιος ὑπάλληλος ἢ ἔπρεπε νὰ εἶναι εὐνοούμενον πρόσωπον τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος κόμματος, καὶ πολλὰς φορὰς ἀκατάλληλον, ἢ, ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι ὑπῆρχον ὑπάλληλοι κατὰλληλοι, ὅτι ὁ ὑπάλληλος ἔπρεπε νὰ εἶναι τὸ ὄργανον, δηλαδὴ ἐνὸς ἄλλου ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος εἶχε καταρθῶσι νὰ ἐπιτύχη ἕνα ἀριθμὸν χιλιάδων ψήφων, ὄργανον τοιοῦτον, ὥστε νὰ παραβιάζῃ καὶ τὴν συνείδησιν τῆς Κοινωνίας, ὄργανον, εἰς τοῦ ὁποῖου τὸ γραφεῖον μετεφέρετο κάθε φορὰν ὁ γρόνθος τοῦ κομματάρχου.

» Ἐπομένως δὲν ἡμπορῶ νὰ ἀποδώσω τὴν κατάστασιν τὴν κακὴν, εἰς τὴν ὁποίαν εὐρέθησαν οἱ ὑπάλληλοι πολλὰς φορὰς, εἰς τὰ ἴδια τὰ ἄτομα. Καὶ αὐτὸ ἡμπορῶ νὰ τὸ εἰπῶ ἀκόμη περισσότερο, διότι τὰ χρόνια τῆς τριετοῦς διοικήσεως τοῦ νέου Κράτους ἦσαν χρόνια, κατὰ τὰ ὁποῖα ἕνας μέγας ἀριθμὸς πολιτῶν καὶ ὑπαλλήλων ἀκόμη ἦτο εἰς τὴν ἀμφιβολίαν, ἂν τὸ καθεστὼς αὐτὸ θὰ διήρκει ἢ ὄχι, καὶ, ἂν μάλιστα ἤκουαν τὰς διαδόσεις διαφόρων καφενοβίων, ἐπερλίμεναν ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν ὅτι θὰ πέσῃ κατὰ ἕνα διάφορον τρόπον, παρασκηνιακὸν ἢ συνωμοτικόν.

Πῶς ἐνεθαρρύνθησαν καὶ ἠρθησαν εἰς τὸ ὕψος των.

» Πρέπει, λοιπόν, νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἐν τῷ συνόλῳ οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι προσέφερον τὴν ὑπηρεσίαν των ἀνιδιοτελῶς καὶ μᾶς ἐβοήθησαν κατὰ τὴν τριετὴ αὐτὴν διοίκησίν μας. Δι' αὐτὸ

καὶ ὀφείλομεν χάριτας εἰς αὐτοὺς. Δὲν ἡμπορῶ νὰ τὸ εἰπῶ ἐν γένει, ἀλλὰ κατὰ μέγα μέρος.

» Ἐννοεῖται ὅτι, διὰ πλεον ἀπεκτῆθη κοινὴ συνείδησις ὅτι πρόκειται περὶ καθεστῶτος, τὸ ὁποῖον ἐδράζεται μέσα εἰς τὰς ψυχὰς καὶ τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅτι τίποτε δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ τὸ κλονίσῃ καὶ ὅτι θὰ εἶναι τὸ διαρκὲς καθεστὼς τῆς Ἑλλάδος, μετὰ τὰς ἐξελίξεις τὰς ὁποίας θὰ λάβῃ εἰς τὸ μέλλον, ἐννοεῖται ὅτι οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἐνεθαρρύνθησαν καὶ ἀπέδωκαν περισσότερον ἀπὸ ὅ,τι ἀπέδωκαν κατ' ἀρχάς.

» Ἡ τάξις τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἔχει τὸ ἐλάττωμα ὅτι δὲν εἶναι ὁμοιογενής. Τῆς λείπει ἡ ὁμοιογένεια. Δὲν ἐννοῶ ἀπὸ ἀπόψεως τρόπου εἰσαγωγῆς των—καὶ αὐτὸ ἔχει σημασίαν—ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως μορφώσεως καὶ ἐκπαιδεύσεως. Δὲν εἶναι ἀμόρφωτοι ἄνθρωποι, κάθε ἄλλο. Ἀλλὰ δὲν εἶναι πάντοτε ἔτοιμοι διὰ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἀνέλαβον.

» Ἐννοεῖται ὅτι αὐτὸ τὸ πρᾶγμα δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ θεωρήσωμεν διὰ τοὺς καθυστεροῦντας ἐκ τῶν ὑπαρχόντων, παρὰ διὰ τῆς μετεκπαιδεύσεώς των, ἡ ὁποία θὰ ἐφαρμοσθῇ. Θὰ φέρωμεν τοὺς δημοσίους ὑπάλληλους μέσα εἰς τὴν σχολὴν διὰ νὰ τοὺς μετεκπαιδύσωμεν, ὅπως τοὺς δώσωμεν τὴν κατεύθυνσιν, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἔχῃ ὁ δημόσιος ὑπάλληλος.

» Ἐσεῖς, ὁμως, εἰσθε ἀναμφισβητήτως τυχεροί, διότι εὐρίσκεισθε εἰς τὴν σχολὴν μετὰ τὸν προορισμὸν αὐτὸν καὶ θὰ ἐκπαιδευθῆτε πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, θὰ λάβετε, δηλαδὴ, τὴν ἀνωτέραν μὀρφωσιν, ἡ ὁποία χρειάζεται διὰ νὰ ἐκπληρώσετε αὐτὸν τὸν σκοπὸν. Θὰ συνδεθῆτε μετὰξὺ σας, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔχει μεγάλην σημασίαν, τὸ νὰ εἰσθε, δηλαδὴ, τρία χρόνια σπουδασταί, μετὰ ἐκείνους μετὰ τοὺς ὁποίους θὰ συμπράξετε εἰς τὸ μέλλον.

» Θὰ γνωρίσετε πρόσωπα καὶ πράγματα. Θὰ διδαχθῆτε ἀπὸ τοὺς καλλιτέρους καθηγητὰς καὶ σχεδὸν ὅλους νέους, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔχει μεγάλην σημασίαν διὰ τὸν σκοπὸν. Θὰ ἀποκτήσετε ἕνα κοινὸν πνεῦμα καὶ μίαν κοινὴν κατεύθυνσιν καὶ θὰ εἰσέλθετε κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον εἰς τὴν Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν.

Χάριν τοῦ Ἐθνους καὶ τοῦ Κοινωνικοῦ Συνόλου.

» Ἀλλὰ συγχρόνως θὰ ἀποκτήσετε καὶ ἕνα ἄλλο πρᾶγμα: Θὰ ἀποκτήσετε τὴν ἀπόφασιν ὅτι τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, τὸ Κράτος αὐτό, τὸ ὁποῖον δὲν ἀνήκει οὔτε εἰς κόμματα, οὔτε εἰς ἀλληλομαχομένας κοινωνικὰς τάξεις, ἀλλ' ἀνήκει εἰς ὅλοκληρον τὸ ἔθνος καὶ δὲν ἀποβλέπει παρὰ εἰς τὸ πῶς νὰ εὐημερήσῃ ἡ Ἑλλὰς ὡς ἔθνος καὶ ὡς κοινωνικὸν σύνολον, εἶναι Κράτος, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται πλέον νὰ παρέλθῃ καὶ τὸ ὁποῖον,

έξελισσόμενον, τῇ βοηθείᾳ ὑμῶν, θὰ βαδίσῃ πλέον εἰς τὸ μέλλον μὲ σκοποὺς σταθεροὺς καὶ μὲ ἀποτελέσματα μεγάλα.

» Καὶ ἔτσι θὰ γνωρίζετε ποῖος εἶναι ὁ σκοπὸς σας, τί θὰ ὑπηρετήσετε, ποῖα εἶναι τὰ ἰδανικά σας. Καὶ θὰ ἔχετε πλέον τὴν ἐσωτερικὴν πίστιν ὅτι αὐτὰ θὰ ἐξυπηρετήσετε πάσῃ θυσίᾳ.

» Θὰ ἤθελα, λοιπόν, τὰς σπουδὰς σας, νὰ τὰς κατευθύνετε πρὸς αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς καὶ νὰ τὰς κατευθύνετε μὲ κάθε ἐπιμέλειαν καὶ κάθε προσοχήν, ὅπως λάβετε τὴν ἀνωτέραν αὐτὴν μόρφωσιν πρὸς αὐτοὺς τοὺς σκοποὺς ποὺ σᾶς ἀνέφερα.

» Εἰσθε ὅλοι σας νέα παιδιά καὶ μέσα εἰς τὰ νέα παιδιά, ὅπως σᾶς εἶπα, ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὑπάρχει ἀσφαλῶς καὶ εἶναι ἀνεξάντλητον, εἶναι ἡ πίστις. Αὐτὴν νὰ τὴν διατηρήσετε μεγάλην. Ἡ ἐποχὴ μας εἶναι τριαύτη, ὥστε ἀνευ πίστεως δὲν δύναται τίποτε νὰ γίνη.

» Κάθε ἄνθρωπος, ὅσονδήποτε καὶ ἂν στέκῃ ὑψηλά, οἶανδήποτε μόρφωσιν καὶ ἂν ἔχῃ, ὅσονδήποτε διανοούμενος καὶ ἂν εἶναι, ἀνευ πίστεως, λέγω, δὲν δύναται νὰ σταδιοδρομήσῃ. Ὁ μικρὸς ἄνθρωπος, ὁ ἀμόρφωτος ἴσως, ὁ ὁποῖος ἄγεται ὑπὸ τοιαύτης πίστεως εἰς τὸν βίον του, ἀνατρέπει πᾶν τὸ προστυχόν καὶ τοὺς μεγαλυτέρους καὶ ἰσχυροτέρους διανοομένους ἀνθρώπους.

» Δὲν θέλω νὰ σᾶς ἀναφέρω παραδείγματα. Ἀλλὰ ἐὰν ἐξετάσετε τὴν Εὐρώπην, θὰ ἰδῇτε τρεῖς ἀνθρώπους τοῦ λαοῦ νὰ κυβερνοῦν τρία ἀπὸ τὰ ἰσχυρότερα κράτη τοῦ κόσμου. Καὶ τοῦτο, διότι ἐπίστευεν ὁ καθένας ἀπὸ αὐτοὺς εἰς ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐπίστευε. Δύναται ἡ πίστις των νὰ μὴ εἶναι ὁμοία, ἀλλὰ τοῦτο δὲν σημαίνει τίποτε.

Ἡ μέθοδος τῆς χρησιμοποίησεως τῶν γνώσεων καὶ ὁ χαρακτήρ.

» Θὰ ἤθελα ἐπίσης, νὰ μὴ σᾶς καταλάβῃ ποτὲ καμμία ὑπεροφία. Καὶ εἰς αὐτὸ εἶμαι βέβαιος ὅτι οἱ καθηγηταὶ σας θὰ προσέξουν ἰδιαιτέρως. Καὶ διὰ τὰς γνώσεις σας εἶναι ἀπαραίτητον ὀλικόν καὶ διὰ τὸν βίον τοῦ ἀνθρώπου.

» Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον εἶναι ἀκόμη ἀπαραίτητον καὶ πρωταρχικόν, δὲν εἶναι αἱ γνώσεις, ἀλλ' ἡ μέθοδος μὲ τὴν ὁποίαν χρησιμοποιεῖ τὰς γνώσεις του ἕνας ἄνθρωπος. Ἕνας ἄνθρωπος ὀλιγωτέρων γνώσεων δύναται νὰ εἶναι πλέον ἰσχυρὸς εἰς τὴν πραγματοποίησιν ἑνὸς ἔργου παρὰ ἕνας ἄνθρωπος πολὺ μεγαλυτέρων καὶ ἐκτεταμένων γνώσεων, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν ἔχει μέσα του, δὲν γνωρίζει τὴν μέθοδον, μὲ τὴν ὁποίαν θὰ τὰς χρησιμοποίησῃ.

» Ὅπως ὑπάρχουν ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι δὲν γνωρίζουν παρὰ 500 λέξεις ἀπὸ μίαν ξένην γλῶσσαν καὶ ἐν τούτοις, ἐπειδὴ ἠξεύρουν πῶς νὰ τὰς χρησιμοποιήσουν, ἐπειδὴ ἠξεύρουν τὴν

μέθοδον τῆς χρησιμοποίησεώς των, ὁμιλοῦν καλλίτερον τὴν γλῶσσαν αὐτὴν ἀπὸ ἐκείνους, ποὺ, ἐνῶ ἠξεύρουν δύο καὶ τρεῖς χιλιάδες λέξεις, δὲν γνωρίζουν πῶς νὰ τὰς χρησιμοποιήσουν. Ὡστε ἡ μέθοδος, τὴν ὁποίαν θὰ χρησιμοποιεῖτε καὶ ἡ ὁποία γενικῶς λέγεται ἀσκήσις εἰς τὴν χρησιμοποίησιν, αὕτη εἶναι σπουδαιότατη.

» Εἶναι, ὅμως, καὶ ἕνα ἄλλο πρᾶγμα ἀκόμη σπουδαιότερον: ὁ χαρακτήρ, ὁ ὁποῖος συνδέεται μὲ τὴν πίστιν. Δηλαδή, εἶναι ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀποφασισμένος νὰ ἔχῃ μίαν ὀρισμένην ἐμφάνισιν, ὅχι διχασμένην εἰς ἐσωτερικὴν καὶ ἐξωτερικὴν, μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἐμφάνισιν, μὲ ὀρισμένας ἰδέας καὶ ὀρισμένους σκοποὺς, τοὺς ὁποῖους εἰλικρινῶς καὶ ἀδόλως εἶναι δυνατόν νὰ ἐξαγγείλῃ καὶ ὁ ὁποῖος βαδίζει εἰς τὴν πραγμάτων αὐτῶν.

» Αὐτὸς λέγεται ἄνθρωπος χαρακτήρος. Δι' ἕνα δὲ δημόσιον ὑπάλληλον, ὁ χαρακτήρ εἶναι ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα πράγματα. Διότι, βέβαια, θὰ εἶναι πειθαρχικὸς πρὸς τοὺς ἀνωτέρους του, ἀλλὰ πρέπει νὰ ἔχῃ καὶ τὸ θάρρος νὰ μὴ τοὺς ἀποκρύπτῃ ποτὲ τίποτε, πρέπει νὰ ἔχῃ τὸ θάρρος νὰ τοὺς λέγῃ πάντοτε τὴν ἀλήθειαν, ἔστω καὶ ἂν αὕτη εἶναι δυσάρεστος.

» Βεβαίως, ὁ δημόσιος ὑπάλληλος θὰ ἐκτελέσῃ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀνωτέρου του. Ἀλλὰ προτοῦ λάβῃ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀνωτέρου, ἔχει τὴν ὑποχρέωσιν νὰ τὸν διαφωτίσῃ, ὅπως αὐτὸς νομίζει καλλίτερον. Τὸ νὰ ἐκτελέσῃ κατόπιν τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ τὸ ἔργον του, δὲν σημαίνει ὅτι θὰ τὸ ἐκτελέσῃ ὅπως—ὅπως διὰ νὰ ρίψῃ «στάχτην στὰ μάτια τοῦ προΐσταμένου του, ὅπως τὸν ξεγελάσῃ», λέγων: «τί μὲ νοιάζει ἐμένα; αὐτὸ ποὺ μοῦ εἶπε νὰ κάμω, τὸ κάμνω καὶ ἀδιαφορῶ διὰ τὰ περαιτέρω».

» Ὅχι, δὲν πρέπει νὰ τὸ εἶπῃ αὐτό. Ἀλλὰ θὰ πάρῃ πλέον εἰς τὴν ψυχὴν του τὴν διαταγὴν τοῦ προΐσταμένου του καὶ θὰ προσπαθῇ νὰ τὰ «βγάλῃ πέρα» μὲ τὸν καλλίτερον δυνατόν τρόπον.

» Δηλαδή ὁ ὑπάλληλος δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι ἀδιάφορος πρὸς τὸ Κράτος. Εἶναι μέλος τοῦ Κράτους καὶ πρέπει νὰ ἐνδιαφέρεται διὰ τὸ Κράτος, ὅπως ἐνδιαφέρεται διὰ τὸν ἑαυτὸν του. Ὅταν δὲ τὸ Κράτος εἶναι τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, δηλαδή Κράτος δημιουργοῦν πολιτισμόν, τότε ὁ ὑπάλληλος πρέπει νὰ εἶναι καὶ ἀγωνιστὴς καὶ παλαιστής».

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΕΝΑΣ ΤΕΡΑΣΤΙΟΣ ΕΘΝΙΚΟΣ ΑΘΛΟΣ

ΠΩΣ ΩΡΓΑΝΩΘΗ ΚΑΙ ΤΙ ΑΠΕΔΩΚΕΝ

Η ΕΘΝΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Μία ἀπὸ τὰς μεγάλας μεταβολὰς τῆς Ἑθνικῆς Ἀναγεννήσεως τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 καὶ ἀκριβῶς, ἐκείνη πού πρόκειται νὰ ἐπηρεάσῃ βαθύτερα τὴν μελλοντικὴν ἐξέλιξιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ; εἶναι ἡ Ἑθνικὴ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας.

Ἡ Ἑλληνικὴ Νεολαία, ἡ προηγουμένως ἐγκαταλελειμμένη εἰς τοὺς βιαίους ἀνέμους τῶν μεταπολεμικῶν ἀναστατώσεων καὶ τῶν ἀλληλοσυγκρουομένων κοινωνικῶν θεωριῶν, ἡ ἀπογοητευμένη ἀπὸ τὸ κατάντημα τοῦ εἰκοσαετοῦς διχασμοῦ μας, ἐξύπνησεν ἀπὸ τὸν βαθὺν ἐθνικὸν λήθαργον, ὅπως ἐξύπνησε καὶ ὁλόκληρος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς τὸ πρῶτ' ἐκεῖνο τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936...

Σήμερον ὑπὲρ τὸ ἓν ἑκατομύριον Ἑλληνόπουλα καὶ Ἑλληνοπούλες εἶναι μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., τῆς Ὁργανώσεως πού ἐξεπῆδησεν αὐθόρμητα, ἐσυστηματοποιήθη, ἐπεκτείνεται καὶ τελειοποιεῖται καθημερινῶς, διὰ νὰ περιλάβῃ συντομώτατα κάθε νέον καὶ κάθε νέαν, ἀπὸ τοὺς φοιτητὰς τῶν Ἀνωτάτων Σχολῶν ἕως τοὺς ἐργάτας τῶν ἐργοστασίων καὶ τὰ παιδιὰ τῶν ἀγροτῶν.

«Ἐχω καθῆκον—ἐτόνισεν ὁ Ἀρχηγὸς κατὰ τὴν Α' Διάσκεψιν τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν—ν' ἀναφέρω ὅτι στὰς Πάτρας καὶ τοὺς Γαργαλιάνους ἔγινεν ἡ πρώτη ἐμφάνισις τῆς, ὕστερα στὰς Ἀθήνας καὶ κατόπιν στὰς ἄλλας πόλεις καὶ στὰ χωριά τῆς Ἑλλάδος. Ὅλες αὐτὲς οἱ ἐμφάνσεις ἔγιναν μὲ διαφορετικούς κανονισμούς, μὲ διαφορετικὴ διαίρεσι, μὲ διαφορετικούς βαθμοφόρους καὶ μὲ διαφορετικούς ἐσωτερικούς ὁργανισμούς καὶ πολλὰς φορές μὲ διαφορετικὰς στολὰς».

Ἀλλὰ τί ἀκριβῶς ἐπραξε διὰ τὴν Ἑλληνικὴν Νεότητα ὁ Ἀρχηγός, πῶς κατῴρθωσε νὰ τὴν ἀνυψώσῃ ἀπὸ τὸν βόρβορον, εἰς τὸν ὅποιον ἐκυλίετο, πελαγοδρομοῦσα εἰς ἀβύσσους ἀναρχι-

κῶν ἰδεῶν καὶ σκέψεων, ἀνίκανος νὰ ἐξαρθῇ ἐκεῖ ὅπου ἡ Ἑλληνικὴ Γενεὰ τοῦ μέλλοντος ὀφείλει, χάρις εἰς τὴν μεγάλην κληρονομίαν τῶν ἱερῶν τῆς Παραδόσεως, νὰ ἱσταται;

Πῶς κατέληξεν ἡ Ὁργάνωσις αὐτὴ, ἡ μεγαλειωδεστέρα καὶ πολυπληθεστέρα πού ἐνεφανίσθησαν μέχρι τοῦδε ὑπὸ τὸν Ἑλληνικὸν ὀρίζοντα καὶ πολὺ πέραν αὐτοῦ, νὰ φθάσῃ εἰς τὸ σημερινόν της ὕψος;

Ἡ Ἑθνικὴ Ὁργάνωσις τῆς Νεολαίας, διὰ νὰ χαράξῃ τὸν δρόμον τῆς μέσῃ τῶν ἀκανθῶν καὶ τῶν τριβόλων πού προεβάλλοντο ἐνώπιόν τῆς, ἀντιμετώπισε, κατὰ τὰ διάφορα προκαταρκτικὰ στάδια τῆς μεγάλης τῆς ἐξορμήσεως δυσκολίας πολλὰς καὶ ἐμπόδια ἀναπόφευκτα.

Ἡ διοίκησις τοῦ Ὁργανισμοῦ αὐτοῦ, ἡ δημιουργία τοῦ ὁποῖου ἐξεπῆδησεν ἀπὸ τοὺς μυχίους πόθους τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ τὰς βαθυτέρας ἀμολόντους ἀρχὰς τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἔχῃ καμμίαν συγγένειαν πρὸς ξένα πρότυπα ἢ παρεμφερῆ συστήματα. Ἐπιδιώκουσα καθαρῶς Ἑθνικὰ ἰδεώδη, προσηρμόσθη πρὸς τὰς φυσικὰς τῆς Χώρας συνθήκας καὶ τὴν βαθυτέραν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα, ὡς αὕτη διεμορφώθη μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου 1936.

Πρωτοπόρος εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς συγχρόνου Ἑλληνικῆς ζωῆς, ἠκολούθησε τὰς μεγάλας ἐκείνας διαγωνίους γραμμὰς κατευθύνσεως, πού ὡδηγοῦν πρὸς εὐρυτέρους ὀρίζοντας καὶ εἰς τὴν θεμελίωσιν τοῦ Γ'. Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ, τὸν ὅποιον ὠνειρεύετο καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς του νὰ δημιουργήσῃ ὁ Ἐθναπόστολος σημερινὸς Κυβερνήτης τῆς Χώρας Ἰωάννης Μεταξάς.

Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπιτελέσῃ τὸν ὑπεράνθρωπον αὐτὸν ἀθλον, ἐχρειάσθη κόπος πολὺς, θυσίαι μεγάλαι, φροντίδες χρόνου διηνεκοῦς, ὁργάνωσις ἐπιμελημένη καὶ στοργικὴ, πειθαρχία αὐστηρά καὶ κανονισμὸς ἀπαράβατος.

Ὁ Ἀρχηγός, πού ἦταν βέβαιος διὰ τὸ Ἑθνικὸ ξύπνημα τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας, παρακολουθεῖ μὲ στοργὴν, μὲ συγκίνησιν καὶ προσοχὴν τὰς πρώτας ἀσυστηματοποιήτους προσπάθειάς τῆς νὰ ὁργανωθῇ. Ἀναθέτει εἰς τριμελῆ ἐπιτροπὴν, μὲ τὸν σημερινὸν Κυβερνητικὸν Ἐπίτροπον ἐπὶ κεφαλῆς, νὰ παρακολουθῇ καὶ νὰ μελετᾷ τὰς κινήσεις αὐτὰς τῆς Νεολαίας.

Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀναπηδοῦν αὐθόρμητα οἱ διάφοροι σχηματισμοὶ εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία τῆς Πατρίδος μας, πού θὰ χρειασθοῦν γρήγορα νὰ ἐνσωματωθοῦν εἰς μίαν Πανελληνιον Ὁργάνωσιν. Καὶ τότε ὁ Ἀρχηγός δημοσιεύει τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 334/710 Νοεμβρίου 1936 Ἀναγκαστικὸν Νόμον, τὸν ἰδρυτικὸν τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ τριμελής Ἐπιτροπὴ, πού διώρισεν ὁ Ἀρχηγός διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν διαφόρων ἀνεξαρτήτων ἀκόμη Ὁργανώ-

σεων της Νεολαίας, ἐπρόσεξεν ἰδιαιτέρως τὸν Ἐθνικὸν Παι-
 τητικὸν Σύλλογον καὶ τὸν ἀναδιωργάνωσεν τὸν Μάϊον τοῦ 1937.
 Ὁ ἴδιος ὅμως ὁ Παιμφοιτητικὸς, βλέπων τὴν μεγάλην Ὀργάνω-
 σιν τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν τοῦ θέρους τοῦ 1937,
 ἀπεφάσισε τὴν αὐτοδιάλυσίν του καὶ τὴν μετονομασίαν του εἰς
 «Φοιτητικὴν Φάλαγγα Ἐθνικῆς Νεολαίας». Ἡ πρώτη ἐμφάνισις
 τῆς Φάλαγγος γίνεται τὴν 4ην Αὐγούστου 1937 μὲ 400 μέλη.

Τὴν ἰδίαν ἐποχὴν ἡ Ἐπιτροπὴ συνέρχεται καὶ συμφωνεῖ διὰ
 τὸ ὀριστικὸν ὄνομα τῆς Ὀργανώσεως «Ἐθνικὴ Ὀργάνωσις Νεο-
 λαίας τῆς Ἑλλάδος», καὶ συντετμημένα «Ε. Ο. Ν.», ὀνομάζεται
 ὁ τεράστιος Ὀργανισμὸς, ποὺ πολὺ συντόμως προώριται νὰ
 ἐναγκαλισθῇ ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα καὶ ὅλες τὶς Ἑλληνοπούλες.

Ἡδὴ, λοιπόν, ὅτε ἡ Ὀργάνωσις τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος,
 τὸ μεγαλύτερον καὶ πολυτιμότερον δημιούργημα τοῦ Ἀρχηγοῦ,
 κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἑκφρασιν, βαδίζει τὸν δρόμον αὐτῆς πρὸς
 νέους εὐρυτέρους ὀρίζοντας, παρουσιάζεται αὐτομάτως ἡ ἀνάγκη
 τῆς πλαισιώσεως τοῦ ἀνωτέρω συστήματος ἐντὸς διοικητικῶν
 κανόνων ἐνεργείας. Ὁ Ὀργανισμὸς αὐτὸς τῆς συνθέσεως τῆς
 Νεολαίας μετὰ τῶν ἐπακολουθούντων Ἀποσπασμάτων κανονι-
 σμῶν ἐπὶ γενικωτέρας φύσεως ζητημάτων τῆς ἐσωτερικῆς ὑπη-
 ρείας τῆς Ὀργανώσεως καὶ ἐνίων βασικῶν ἐγκυκλίων, ἀποτε-
 λεῖ τὸν σήμερον ἰσχύοντα Κανονισμόν. Συμπληρούμενος δὲ οὗτος
 διαρκῶς ἐπὶ τῇ βάσει νέων ὁδηγιῶν τοῦ Ἀρχηγοῦ, κατόπιν τῶν
 πορισμάτων ἐπὶ τῶν παρατηρήσεων κεφαλαιῶδων προβλημάτων,
 ποὺ ἀφοροῦν τὴν καθόλου διοίκησιν καὶ συγκρότησιν, θ' ἀποτε-
 λέσῃ τὸν Καταστατικὸν Χάρτην τῆς Ἐθνικῆς αὐτῆς Ὀργανώσεως.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΑΡΙΘΜΟΙ

Ποία εἶναι τῶρα τὰ ἀποτελέσματα μιᾶς τοιαύτης τερα-
 στίας Ὀργανώσεως, ἀποτελέσματα ἐξασφαλισθέντα ἐντὸς ἐλα-
 χίστου μόνον σχετικῶς χρονικοῦ διαστήματος;

Ἡ πρώτη ἐμφάνισις ἐνώπιον τοῦ Ἀρχηγοῦ γίνεται εἰς τὰς
 30 Ὀκτωβρίου 1937, κατὰ τὴν ὑποδοχὴν του εἰς τὸ Αἶγιον, ὅπου
 παρήλασαν 300 φαλαγγίται, καὶ ὀλίγον ἄργότερα, τὴν 7ην Νοεμ-
 βρίου 1937, εἰς τὰς Πάτρας, ὅπου παρήλασαν 4.000 φαλαγγίται,
 ἀπὸ τοὺς ὁποίους 1.200 εἶναι μὲ στολή.

Ἡ ἡμέρα αὐτὴ καθιερώθη ὡς ἐπίσημος ἐπέτειος τῆς Ὀρ-
 γανώσεως, διὰ διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἐκδοθείσης τὸν Νοέμ-
 βριον τοῦ 1938.

Ἀπὸ τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὁ ἀγὼν γίνεται συστηματικώτε-
 ρος. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κανονισμοῦ ὀνομάζονται οἱ πρῶτοι ἀνώ-
 τεροι βαθμοφόροι. Ἡ φοιτητικὴ φάλαγγ μετονομάζεται εἰς Διοί-
 κησιν Ἀνωτάτων Σχολῶν. Ἀρχίζει ἡ ὀργάνωσις καὶ τῆς πρώτης
 φάλαγγος θηλέων. Ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος ἀρχίζει τὰς πε-
 ριοδείας του εἰς ὅλους τοὺς νομοὺς τῆς Ἑλλάδος, ὅπου τὸ ἔν
 μετὰ τὸ ἄλλο ἀναπηδοῦν ἐνθουσιώδη τὰ νέα τμήματα τῆς Ε.Ο.Ν.

Τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1937, γίνεται ἡ ἐμφάνισις τοῦ πρώτου
 τμήματος τῶν Ἀθηνῶν ἐνώπιον τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὁ ὁποῖος παραδί-
 δει τὰς Σημαίας εἰς τὴν Α' Φάλαγγα Ἀρρένων καὶ τὴν Α' Φά-
 λαγγα Θηλέων. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐκδίδεται ἡ πρώτη ἡμερησία
 διαταγὴ τῆς Ὀργανώσεως καὶ γίνεται ἡ ὀρκωμοσία τῶν πρῶ-
 των 500 μελῶν.

Τὴν 7ην Ἰανουαρίου 1938, γίνεται ἡ πρώτη συγκέντρωσις
 ἀντιπροσώπων τῶν τμημάτων ὅλης τῆς Χώρας, τὰ ὁποῖα ἀνέρ-
 χονται εἰς δύναμιν τὰ 15.000 μέλη. Τὸν ἴδιον μῆνα ἐκδίδεται τὸ
 πρῶτον φύλλον τοῦ περιοδικοῦ «Νεολαία». Γίνεται κατόπιν
 προεργασία διὰ τὴν μεγαλειώδη συγκέντρωσιν τῆς 25ης Μαρ-
 τίου 1938 εἰς τὸ Πεδίον τοῦ Ἀρεως.

Τότε καθιερῶνεται καὶ ἡ σημερινὴ ὁμοίομορφος στολὴ
 ὅλων τῶν τμημάτων τῆς Ε.Ο.Ν. Συγκεντρώνεται ὁλόκληρος ἡ
 δύναμις τῆς Πρωτευούσης ἀπὸ 10.000 περίπου μέλη καὶ ἄλλα
 τόσα ἐκ τῶν ἀντιπροσωπειῶν τῶν τμημάτων τῶν Ἐπαρχιῶν.
 Ἀπὸ αὐτὰ 11.000 εἶναι μὲ στολήν.

Μετὰ τὴν Ἡμερησίαν Διαταγὴν τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρό-
 που, ὁ Ἀρχηγὸς προσφώνει τὰ τμήματα. Τὴν ἐπομένην παρελαύ-

νουν 12.000 Νέοι και Νεάνιδες. Ἡ παρέλασις ἀποσπᾷ τὴν εὐαρέσκειαν τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ προκαλεῖ τὴν κατάπληξιν τοῦ Ἀθηναϊκοῦ λαοῦ.

Μία καταπληκτικὴ ἐξέλιξις.

Ἐκτοτε ἡ ἐξέλιξις τῆς Ε.Ο.Ν. εἶναι καταπληκτικὴ:

Ἡ ἀθλητικὴ παρέλασις τοῦ Ἰουνίου 1938, ἡ παρέλασις, τὴν 4ην Αὐγούστου τοῦ αὐτοῦ ἔτους, 30.000 φαλαγγιτῶν καὶ φαλαγγιτισσῶν ἐνώπιον τοῦ Ἀρχηγοῦ, ἡ μεγαλειώδης συγκέντρωσις κατὰ τὴν Ἰδίαν ἡμέραν εἰς τὸ Πεδίον τοῦ Ἄρεως, δεικνύουν τὴν ἐπιτυχανομένην διαρκῶς ραγδαίαν ἐξέλιξιν.

Τὴν 11ην Δεκεμβρίου 1938, ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος καὶ ἡ Α.Β.Υ. ἡ Πριγκήπισσα Φρειδερίκη παραδίδουν τὰς Σημαίας εἰς τοὺς Σχηματισμοὺς τῆς Πρωτευούσης εἰς τὸ Πεδίον τοῦ Ἄρεως. Εἰς τὴν συγκέντρωσιν ἐκείνην ἡ δύναμις τῆς Πρωτευούσης ἀνέρχεται τὰ 58.000 μέλη. Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἡ Α.Β.Υ. ὁ Διάδοχος ἠὺθόκῃσε ν' ἀναλάβῃ ἐνεργῶς τὴν γενικὴν Ἀρχηγίαν καὶ αἱ Α.Α.Β.Β.Υ.Υ. αἱ Πριγκήπισσαι ἀνώτατα ἀξιώματα.

Ἐν τῷ μεταξύ, τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1939 συνέρχεται ἡ Α'. Διάσκεψις τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τὸν συντονισμόν τῆς ὅλης Ὁργανώσεως καὶ τὴν ἐπίλυσιν τῶν ποικίλων προβλημάτων, πού ἦτο φυσικὸν νὰ γεννηθοῦν εἰς τὸ σύντομον διάστημα μιᾶς τόσοσιν γοργῆς ἀναπτύξεως.

Εἰς τὰς 25 Μαρτίου 1939 γίνεται ἡ μεγάλη παρέλασις μετὰ 50.000 φαλαγγίτας καὶ σκαπανεῖς τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Διὰ τὴν Ἐθνικὴν καὶ ἠθικὴν ἀγωγὴν τῆς Νεολαίας.

Τὸν Ἰούνιον τοῦ 1939, εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἐδημοσιεύθη Ἀναγκαστικὸς Νόμος περὶ Ἐθνικῆς καὶ ἠθικῆς ἀγωγῆς τῆς Νεολαίας. Συμφώνως μετὰ τὸν Νόμον τοῦτον, τὸ Κράτος ἐπιδίδωκει τὴν ἀγωγὴν ταύτην διὰ τῆς Ἐθνικῆς παιδείας καὶ διὰ τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας.

Ἀπαγορεύεται ἡ σύστασις οἰαδήποτε Ὁργανώσεως, σωματείου, ἰδρύματος ἢ ἐν γένει νομικοῦ προσώπου ἐπιδιώκοντος τὴν ἔθνικὴν καὶ ἠθικὴν ἀγωγὴν τῆς Νεολαίας. Ἀπασαὶ αἱ ὑφιστάμεναι ὀργανώσεις, οἰαδήποτε σωματεῖα, ἰδρύματα ἢ νομικὰ πρόσωπα ὀφείλουν ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου νὰ ὑποβάλουν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας κεκυρωμένον ἀντίγραφον τοῦ καταστατικοῦ αὐτῶν, μετὰ πίνακος τοῦ Διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ πάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ. Αἱ μὴ συμμορ-

φοῦνται πρὸς τὴν διάταξιν ὀργανώσεις διαλύονται, τὰ δὲ διοικητικὰ συμβούλια αὐτῶν τιμωροῦνται.

Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας δύναται νὰ διαλύσῃ οἰανδήποτε τῶν προαναφερθεῖσων ὀργανώσεων δι' ἀποφάσεώς του. Ἡ παρουσία τῶν διαλυομένων ὀργανώσεων διατίθεται κατὰ τὴν διατάξιν τοῦ καταστατικοῦ αὐτῶν, ἐλλείψει δὲ τοιούτων, ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς Ὁργανώσεως Νεολαίας.

Ὁ Νόμος τῆς 18ης Νοεμβρίου 1917 περὶ ἰδρύσεως Σώματος Ἑλλήνων Προσκόπων καὶ ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, καταργεῖται. Τὸ Σῶμα Ἑλλήνων Προσκόπων συγχωνεύεται εἰς τὴν Ἐθνικὴν Ὁργάνωσιν Νεολαίας, τὰ δὲ μέλη αὐτοῦ, διατηροῦντα τὰ διακριτικὰ τῶν εἰδικότητων καὶ τὰ διάσημά των, λαμβάνουν βαθμοὺς ἀναλόγους πρὸς οὓς ἐκέκτηντο εἰς τὸ Σῶμα Προσκόπων.

Τὸ Περίπτερον τῆς Νεολαίας εἰς τὴν Ἐκθεσὶν Βουκουρεστίου.

Τὴν 20ην Ἰουνίου 1939, ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τοῦ Ἑλληνικοῦ Περιπτέρου τῆς Νεολαίας εἰς τὴν Διεθνή Ἐκθεσιν τοῦ Βουκουρεστίου «Χαρά καὶ Ἔργασία». Τὸ Περίπτερον ἐτίμησε διὰ τῆς παρουσίας του καὶ ἡ Α. Μ. ὁ Βασιλεὺς Κároλος, ἐπιδείξας ζωηρότατον ἐνδιαφέρον διὰ τὰ ληφθέντα μέτρα πρὸς ὀργάνωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Νεολαίας καὶ ζητήσας λεπτομερεῖς ἐξηγήσεις.

Ἐπίσης ζωηρὰ ἐπεδείχθη ἡ προσοχὴ τοῦ Ρουμάνου Ἀνακτοῦ ἐπὶ τῶν διαφόρων ἐκθεμάτων καὶ ἰδιαιτέρως ἐπὶ τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ προτύπου στρατοπέδου «Ἰωάννης Μεταξᾶς», περὶ τῶν ὁποίων ἐζήτησε πληροφορίας, καθὼς καὶ περὶ τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ὑποτομῶν. Ὡσαύτως τὸ ἐνδιαφέρον του ὑπῆρξε ἀμέριστον εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς ἐκπαιδεύσεως τῶν φαλαγγιτῶν εἰς τὴν ἀεράμυναν καὶ τὴν νοσοκομειακὴν περίθαλψιν καὶ ἐξεφράσθη εὐμενῶς διὰ τὴν στενωτέραν ἐπικοινωνίαν καὶ συνεργασίαν τῶν δύο Νεολαιῶν Ἑλλάδος καὶ Ρουμανίας, ἀποχωρῶν δὲ ἐξεδήλωσε τὴν ἐκτίμησίν του διὰ τὴν προσπάθειαν, ἣν καταβάλλει ἡ Ἑλλὰς εἰς τὸ κεφάλαιον τῆς Νεολαίας.

Γενικῶς τὸ Περίπτερον προεκάλεσε τὸν θαυμασμόν καὶ ὄλων τῶν ἄλλων χιλιάδων ἐπισκεπτῶν, καὶ ἰδίως τῶν ὁμογενῶν μας, οἱ ὅποιοι μετὰ ἰδιαιτέραν ἱκανοποίησιν ἀντελήφθησαν τὰ μέτρα πού ἔλαβεν ὁ Ἀρχηγὸς διὰ τὴν πατριωτικὴν μόρφωσιν τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος.

Ἡ ἱδρυσις Σχολῆς Ἐκπαιδευτῶν.

Τὴν 18ην Ὀκτωβρίου 1939, ἐδημοσιεύθη Ἀναγκαστικὸς Νόμος, διὰ τοῦ ὁποίου ἰδρύθη Σχολὴ Ἐκπαιδευτῶν τῆς Ε. Ο. Ν.

Ένας αληθινός οργανισμός ζωής και δράσεως.

Βάσει των επίσημων στατιστικών, κατά το πρώτον έτος της ιδρύσεώς της, η δύναμις της Ε. Ο. Ν. ανήρχετο εις 230.000 σκαπανείς και φαλαγγίτας και 70.000 σκαπανίσσας και φαλαγγιτίσσας. Η δύναμις αυτή ηύξησεν έκτοτε άλματωδώς, άνελθοῦσα μέχρι τέλους τοῦ μηνός Σεπτεμβρίου 1939, εις 510.000 σκαπανείς και φαλαγγίτας και 240.000 σκαπανίσσας και φαλαγγιτίσσας. Κατά το τέλος Δεκεμβρίου 1939, η δύναμις αυτή προσήγγιζε το εκατομμύριον. Τὴν 31ην Μαρτίου 1940, κατά τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ Κ. Ε. Ν. εις τὴν Β' Πανελλήνιον Διάσκεψιν τῶν Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ Διοικητριῶν ἦσαν ἐγγεγραμμένα 1.000.607 μέλη. Φυσικὰ ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας αὐτῆς μέχρι σήμερον, ἡ τεραστία αὐτὴ δύναμις τῆς Ε. Ο. Ν. ηύξηθη ἀκόμη περισσότερον καὶ σημαντικῶς, κυρίως διὰ τῆς ἐγγραφῆς ἐργατῶν, ἐπαγγελματιῶν καὶ ἀγροτῶν.

Ἐκ τῆς δυνάμεως πάντως τῆς 31ης Μαρτίου, νέοι εἶναι 672.515 (334.719 σκαπανεῖς, 280.881 φαλαγγίται καὶ 56.915 βαθμοφόροι) καὶ νεάνιδες 328.098 (σκαπάνισσες 207.309, φαλαγγιτίσσες 97.325 καὶ βαθμοφόροι 23.458).

Γενικῶς αἱ ἐγγραφαὶ συνεχίζονται μὲ διαρκῶς ἐπιταχυνόμενον ρυθμόν, ὥστε συντόμως νὰ συμπεριλάβουν ὅλα τὰ παιδιὰ καὶ τὰ κορίτσια τῆς Ἑλλάδος.

Κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος ἐλειτούργησαν μὲ ὑποδειγματικὴν τάξιν εἰς θαυμασίας τοποθεσίας 17 στρατόπεδα, εἰς τὰ ὁποῖα διήλθον τοὺς θερινοὺς μῆνας καὶ ἐξεπαιδεύθησαν 17.000 μέλη. Ἐπίσης ἐλειτούργησαν 30 κατασκηνώσεις, ὅπου διέμειναν καὶ ἐξεπαιδεύθησαν 15.000 μέλη. Ἐγένοντο 1.630 πορεῖαι, εἰς τὰς ὁποίας μετέσχον 128.000 μέλη.

Ἡ προαγωγή τοῦ ἀθλητικοῦ πνεύματος.

Ἡ Ε.Ο.Ν. δὲν εἶναι ἀθλητικὸν σωματεῖον. Ὁ ἀθλητισμὸς ὅμως ἀποτελεῖ ἓνα ἀπὸ τοὺς πολλοὺς τομεῖς τῆς δράσεώς της. Ἡ ἐπίδοσις τῶν μελῶν της εἰς τὸν ἀθλητισμὸν εἶναι ἕνας ἀπὸ τοὺς τρόπους, μὲ τοὺς ὁποίους τὰ ἀπασχολεῖ, ἐπιδίδκει δὲ τὴν καθολικὴν τῶν ἀθλοῦν ὅχι μὲ πνεῦμα «πρωταθλητισμοῦ», ἀλλὰ διὰ νὰ περιφρουρήσῃ τὴν υγείαν τῶν μελῶν της καὶ νὰ καλλιεργήσῃ τὴν ἀγωνιστικὴν διάθεσιν καὶ τὸ γνήσιον ἀθλητικὸν πνεῦμα.

Συνεπῶς, μολονότι δὲν εἶναι ἀθλητικὸν σωματεῖον, κατὰ τὸ 1938 διεξήχθησαν 1.380 ἀθλητικοὶ ἀγῶνες καθ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα, εἰς τοὺς ὁποίους μετέσχον συνολικῶς ἄνω τῶν 200.000 μελῶν ἀμφοτέρων τῶν φύλων. Κατ' αὐτοὺς ἐσημειώθησαν ἐξαιρετικαὶ ἐπιδόσεις.

Οἱ διοργανωθέντες, ἐξ ἄλλου, εἰς τὸ Παναθηναϊκὸν Στάδιον Πανελλήνιοι Ἀθλητικοὶ Ἀγῶνες, μεταξὺ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων τῆς Ε.Ο.Ν., ἀπετέλεσαν σημαντικὸν σταθμὸν διὰ τὴν ἀνύψωσιν καὶ ἐξέλιξιν τῆς ἀθλητικῆς κινήσεως τῆς Χώρας. Ἡ Ἀνεμοπορία ἐπίσης τῆς Ε.Ο.Ν., ἐμφανισθεῖσα τὸ πρῶτον ὀργανωμένη, παρουσιάζει ἐξαιρετικῶς σημαντικὴν κίνησιν.

Ἡ κοινωφελὴς τῆς δράσεως.

Ἡ Ε.Ο.Ν. ἀνέλαβε πρωτοβουλίαν κοινωφελοῦς δράσεως καὶ προσέφερεν ὑπηρεσίας διὰ τῶν ἀπανταχοῦ μελῶν της εἰς σοβαρὰ κοινωφελῆ ἔργα καθ' ἅσας τὴν χώραν. Τὸ σύνολον τῶν ὥρων τῆς προσφερθείσης ὑπὸ τῶν φαλαγγιτῶν ἐργασίας μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου παρελθόντος ἔτους ανήρχετο εἰς 1.516.000, αἵτινες καὶ διετέθησαν εἰς ἔργα ἀναδασώσεως, ἀποξηράνσεως ἑλῶν, εἰς ἀποστραγγιστικά, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ διανοίξεις ζωνῶν ἀσφαλείας δεινδροφυτευμένων χώρων, ἐναντίον πυρκαϊῶν καὶ πλημμυρῶν. Ἐξ ἄλλου ἡ Ὁργάνωσις ἀνέλαβε τὴν πρωτοπορίαν διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Ἐθνικοῦ κηρύγματος τῆς οἰκονομικῆς αὐταρκείας τῆς χώρας διὰ τῆς ἐντατικῆς ἀγροκαλλιεργείας.

Ἡ Ἐθνικὴ καὶ ἠθικὴ διαπαιδαγώγησις καὶ μόρφωσις τῶν μελῶν.

Διὰ τὴν Ἐθνικὴν καὶ ἠθικὴν διαπαιδαγώγησιν καὶ μόρφωσιν τῶν μελῶν της ἡ Ε.Ο.Ν. κατέβαλεν ἐπίμονον καὶ συστηματικὴν προσπάθειαν. Κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος ἐγένοντο 16.752 μαθήματα ἔθνικῆς καὶ ἠθικῆς ἀγωγῆς καὶ 14.000 ὁμιλίαι γενικωτέρου ἐγκυκλοπαιδικοῦ καὶ παιδαγωγικοῦ περιεχομένου.

Καὶ διὰ τὴν πρακτικὴν μόρφωσιν καὶ κατάρτισιν τῶν φαλαγγιτῶν καὶ φαλαγγιτισσῶν, ἐγένετο ἰδιαιτέρα ἐργασία εἰς ὅλας τὰς Περιφερειακὰς Διοικήσεις. Οὕτω ἐξεπαιδεύθησαν εἰς γεωργικὰς γνώσεις 3.250 μέλη, εἰς τὴν οἰκοκυρικὴν καὶ μαγειρικὴν 1.500 φαλαγγίτισσαι, εἰς τὴν χειροτεχνίαν 1.650, εἰς τὴν βρεφοκομικὴν 160 φαλαγγίτισσαι καὶ εἰς τὴν μουσικὴν 5.500 μέλη. Ἐπραγματοποιήθησαν ἐπίσης κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος 1.600 ἐκπαιδευτικαὶ καὶ μορφωτικαὶ ἐπισκέψεις εἰς ἱδρύματα καὶ ἐργοστάσια.

Ἰδρύθησαν εἰς διαφόρους κατὰ τόπους σχηματισμοὺς 250 βιβλιοθήκαι, περιλαμβανούσαι 15.000 τόμους βιβλίων, ὅπου μὲ εὐχέρειαν καὶ ἄνεσιν τὰ μέλη ἡμποροῦν νὰ μελετοῦν κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς τῶν.

Συνεστήθησαν εἰς ὅλας τὰς περιφέρειας νυκτεριναὶ μορφωτικαὶ σχολαὶ διὰ τὰ μέλη. Εἰς τὴν Πρωτεύουσάν ἱδρύονται 50 τοιαῦται σχολαί.

Ἐκτὸς τούτων, ἰδρύθησαν εἰς τὴν Πρωτεύουσαν Σχολαὶ Καλῶν Τεχνῶν, Οἰκοκυρικής καὶ λοιπῶν εἰδικοτήτων, καθὼς καὶ Σχολὴ Τεχνικῶν Εἰδικοτήτων.

Οἱ ἀπανταχοῦ σχηματισμοὶ τῆς Ε.Ο.Ν. στεγάζονται ἅπαντες εἰς κατάλληλα καὶ ὑγιεινὰ οἰκήματα, ἅτινα χρησιμοποιοῦνται καὶ ὡς κέντρα τῶν. Μόνον εἰς τὴν Πρωτεύουσαν ὑπάρχουν 200 περίπου τοιαῦτα Κέντρα, τὰ ὁποῖα καὶ ἔχουν ἐφοδιασθῇ δι' ὅλων τῶν μορφωτικῶν, παιδαγωγικῶν καὶ ψυχαγωγικῶν ὁργάνων.

Ραδιοφωνία, κινηματογράφος, ψυχαγωγία.

Κατὰ τὸ δεῦτερον ἔτος ἤρχισεν ἡ λειτουργία τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν., μὲ καθημερινὰς ἐκπομπὰς πλουσίου ψυχαγωγικοῦ καὶ παιδαγωγικοῦ προγράμματος.

Ἐγένοντο καὶ 462 κινηματογραφικαὶ προβολαὶ ταινιῶν εἰλημμένων ἀπὸ τὴν ζωὴν καὶ τὴν δράσιν τῆς Ὁργανώσεως.

Αἱ ἐκδόσεις διὰ τὰ μέλη τῆς ἠδύνηθησαν κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος, κατὰ τὸ ὁποῖον ἐξεδόθησαν καὶ διανεμήθησαν εἰς ὅλους τοὺς σχηματισμοὺς 45 αὐτοτελῆ τεύχη. Ἡ ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ «Νεολαία» συνεχίζεται μὲ ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν, ἡ δὲ ἑβδομαδιαία κυκλοφορία τοῦ αὐξάνει ἀλματωδῶς.

Διὰ τὴν καλλιέργειαν μουσικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ πνεύματος.

Ἐδημιουργήθησαν ἐξ ἄλλου 1.170 χορωδία, εἰς τὰς ὁποίας ἔλαβον μέρος καὶ ἐξεπαιδεύθησαν 66.800 μέλη. Ἰδρύθησαν ἐπίσης 36 φιλαρμονικαὶ καὶ 16 ὀρχήστραι. Ἐδόθησαν 230 ἐπιτυχεῖς συναυλῖαι καὶ 1.457 θεατρικαὶ παραστάσεις, τὰς ὁποίας παρηκολούθησαν 475.000 μέλη τῆς Ὁργανώσεως καὶ 525.000 ἰδιῶται.

Ἐγένοντο 4.000 ἐκδρομαί, εἰς τὰς ὁποίας συμμετέσχον 425.000 μέλη καὶ ἐλειτούργησαν κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος 225 ψυχαγωγικαὶ Λέσχαι, ὅπου τὰ μέλη εὐρίσκουν εὐχάριστον καὶ γόνιμον ἐνασχόλησιν.

Τὸ ἔργον τῆς Προνοίας.

Τὸ ἔργον τῆς Προνοίας τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τὰ μέλη τῆς συνεχίζεται διαρκῶς ἐντονώτερον καὶ ἐξυπηρετικώτερον. Οὕτω κατὰ τὸ δεύτερον ἔτος ἐνοσηλεύθησαν 3.500 μέλη εἰς Νοσοκομεῖα καὶ Κλινικάς.

7.200 ἀνέρργα μέλη ἐτοποθετήθησαν εἰς διαφόρους ἐργασίας καὶ ἐξησφάλισαν τὸν ἄρτον τῶν.

Διὰ τὴν ἀποτελεσματικὴν παροχὴν πρώτων βοηθειῶν ὑπὸ φαλαγγιτῶν καὶ φαλαγγιτισσῶν, ἐγένετο πολὺμηνος εἰδικὴ ἐκπαίδευσις. Οὕτω μόνον εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Ἀρρέ-

νων Πρωτευούσης καὶ τὴν Διοίκησιν Ἀνωτάτων Σχολῶν ἐξεπαιδεύθησαν πλήρως 4.500 τραυματιοφορεῖς καὶ 5.300 νοσοκόμοι.

Διὰ τὴν παθητικὴν Ἀεράμυναν.

Διὰ τὴν παθητικὴν Ἀεράμυναν ἐξεπαιδεύθησαν 5.100 οἰκοπυροσβέσται, 900 ἀπολυμανταὶ καὶ 700 ἀνιχνευταί, οἵτινες καὶ ἔλαβον ἐπιτυχῶς μέρος εἰς ἀπάσας τὰς γενομένας ἀσκήσεις παθητικῆς Ἀεραμύνης ὑπὸ τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Ἀντιαεροπορικῆς Ἀμύνης τῆς Χώρας.

Ἡ ἰδίᾳ ἐκπαίδευσις ἐγένετο καὶ εἰς ὅλας τὰς Περιφερειακάς Διοικήσεις.

Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος διετέθησαν 75.000 στολαὶ φαλαγγιτῶν καὶ φαλαγγιτισσῶν. Μέχρι τέλους τοῦ 1939 ὁ ἀριθμὸς τῶν στολῶν ἀνῆλθεν εἰς 400.000.

Τὸ προσωπικὸν τοῦ Ἐπιτελείου τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως καὶ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων, ἐκτὸς τῶν ὑπηρετούντων δακτυλογράφων, τῶν κλητῆρων καὶ τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἀπασχολεῖται καὶ ἐργάζεται ἀμίσθως καὶ ἐθελοντικῶς.

Αἱ ἐκδηλώσεις αὐτοθυσίας τῶν φαλαγγιτῶν καὶ φαλαγγιτισσῶν καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα εἶναι ἀναρίθμητοι.

Τ' ἀνωτέρω στατιστικὰ δεδομένα ἀπὸ τὴν σημειωθείσαν δράσιν τῆς Ε.Ο.Ν., μόνον μέχρι τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς ἰδρύσεώς της, μολονότι ἀποτελοῦν ἀπλὴν σκιαγραφίαν τοῦ ἐπιτελεσθέντος κολοσσίου ἔργου—παραλειπομένων πολλῶν ἄλλων στοιχείων—διὰ τὴν ἀρτιωτέραν Ἑθνικὴν καὶ Παιδαγωγικὴν κατάρτισιν, τὴν σωματικὴν διάπλασιν καὶ ψυχαγωγίαν τῶν μελῶν, παρέχουν ἐν τούτοις ζωντανὴν τὴν εἰκόνα τῶν Ἑθνικῶν καὶ Κοινωνικῶν ἐπιδιώξεων τῆς τεραστίας ταύτης Ὁργανώσεως τῆς Ἑλληνικῆς Νεότητος, ἡ ὁποία, παρὰ τὸ ἀρτισύστατόν της, παρυσιάζει ἐξαιρετικὴν καρποφόρον δράσιν ἐφ' ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων καὶ προσπαθειῶν τῆς νέας Ἑλληνικῆς ζωῆς, ποὺ ὁργανώνει καὶ κατευθύνει εἰς τὴν ἱστορικὴν του ἀποστολὴν ὁ Μεγάλος Ἀρχηγὸς της καὶ Ἀναδημιουργὸς τῆς Νέας Ἑλλάδος Ἰωάννης Μεταξᾶς.

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΤΗΣ 4^{ΗΣ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΕΧΑΡΑΞΕ ΝΕΑΣ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΕΝΑΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ

Τὰ ληφθέντα μέτρα διὰ τὴν καλλιτέραν ὀργάνωσιν τῆς Δικαιοσύνης. — Πῶς ἀντιμετωπίσθη ἀποτελεσματικῶς καὶ ἐπετεύχθη μείωσις τῆς ἐγκληματικότητος. — Ἡ βελτίωσις τῆς λειτουργίας τῶν σωφρονιστικῶν καὶ ἀναμορφωτικῶν ἰδρυμάτων. — Ἡ συντελεσθεῖσα νομοπαρασκευαστικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἐργασία. — Πῶς ὀργανώθη ἐπὶ νέων συγχρονισμένων θάσεων ἡ διαβίωσις τῶν κρατουμένων. — Ἡ ἐπέκτασις τοῦ θεσμοῦ τῶν μοναχῶν εἰς τὰ ἀναμορφωτικὰ σχολεῖα δηλέων. — Ἡ παρακολούθησις τῶν γεωργο-κτηνοτροφικῶν ἐκμεταλλεύσεων εἰς τὰς ἀγροτικὰς φυλακὰς καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ καταλλήλου προγράμματος. — Ἡ ἐπιτευχθεῖσα λύσις τοῦ κτιριακοῦ προβλήματος. — Ἐσυστηματοποιήθη ἡ θεραπεία τῶν πασχόντων διὰ τῆς ἀνεγέρσεως εἰδικῶν περιπτέρων καὶ ἀναρρωτηρίων. — Ἡ ἰδρυσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Διεθνoῦς καὶ Ἀλλοδαποῦ Δικαίου. — Ἡ ἀναθεώρησις καὶ ὁ συγχρονισμὸς τῆς ὑφισταμένης νομοθεσίας.

Ο ΜΕΓΑΣ ΑΘΛΟΣ ΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ

ΠΡΟΣ ΠΛΗΡΗ ΑΝΑΔΙΟΡΓΑΝΩΣΙΝ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, ἐν τῇ γενικῇ μερίμνῃ του ὑπὲρ τῆς ἐξυγιάνσεως καὶ τῆς ἐξυψώσεως ὅλων τῶν Κρατικῶν ὑπηρεσιῶν, ἐστρεψεν εὐθὺς ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς ἀμέριστον

τὸ ἐνδιαφέρον του καὶ διὰ τὴν
Αἱ χαραχθεῖσαι τρεῖς μεγάλοι ριζικὴν καὶ συγχρονισμένην ἀνα-
κατευθύνσεις. διοργάνωσιν τῆς Δικαιοσύνης,
χαράξαν ἐπὶ τοῦ προκειμένου
τρεῖς κυρίας μεγάλας κατευθύνσεις:

- 1) Τὴν σκοπιμωτέραν ὀργάνωσιν καὶ διοίκησιν αὐτῆς.
- 2) Τὴν λήψιν μέτρων διὰ τὴν πρόληψιν καὶ καταστολὴν τῆς ἐγκληματικότητος καὶ τὴν καλλιτέραν λειτουργίαν τῶν σωφρονιστικῶν καὶ ἀναμορφωτικῶν ἱδρυμάτων καὶ
- 3) Τὴν νομοπαρασκευαστικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν ἐργασίαν ἐν γένει.

Ι. ΑΠΟΝΟΜΗ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΙΩΣΙΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΟΣ

Καί ὡς πρὸς μὲν τὴν πρώτην κατεύθυνσιν, ἡ ἐν γένει δρασὶς τοῦ ὑπῆρξε τοιαύτη, ὥστε νὰ ἔχη καταστή, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη, ἐκδηλος ἡ βελτίωσις τῶν δικαστικῶν ἐν γένει πραγμάτων τῆς Χώρας.

Τὰ ληφθέντα νομοθετικά καὶ διοικητικά μέτρα. Κατὰ τὴν τελευταίαν μάλιστα περίοδον, ἡ ἀναδημιουργικὴ αὕτη βελτίωσις ἐξεδηλώθη ἀκόμη περισσότερον, κατόπιν τῆς λήψεως ἰδίᾳ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης διαφόρων νομοθετικῶν καὶ διοικητικῶν μέτρων.

Ἡ τακτικὴ Ὑπουργικὴ Ἐπιθεώρησις τῶν δικαστηρίων, ἡ ἐπίβλεψις τῶν Ὑποθηκοφυλακείων καὶ ἄλλα διάφορα νομοθετικά μέτρα, εἶναι τὰ μέσα, δι' ὧν ἐπετεύχθη ἡ πρόοδος ἐν τῇ λειτουργίᾳ τῆς Δικαιοσύνης.

Οὕτω ἐπετεύχθη ἡ ταχυτέρα διεκπεραίωσις τῶν υποθέσεων εἰς τὰ Δικαστήριά μας, καθὼς καὶ τῶν υποθέσεων τῶν ἐξαρτωμένων ἀπὸ τὰς Κεντρικὰς ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου.

Αὐστηροτέρα ἐφαρμογὴ τῶν κειμένων διατάξεων.

Ἀπὸ σωφρονιστικῆς ἀπόψεως, ἥτις ἐνδιαφέρει τὴν Κοινωνίαν ἀμέσως, εἰδικαί ἐδόθησαν ὁδηγαὶ διὰ τὴν αὐστηροτέραν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν Νόμων περὶ κατοχῆς ὀπλῶν καὶ περὶ ἀπαγορεύσεως πωλήσεως καὶ καταναλώσεως οἰνοπνευματωδῶν ποτῶν εἰς καπηλεία καὶ διάφορα κέντρα ὀρισμένων περιφερειῶν, εἰς ἃς παρετηρεῖτο μείζων ἐγκληματικότητα. Συνεστήθη δὲ καὶ τὸ κλείσιμον τῶν κέντρων τούτων ἐνωρίτερον τοῦ συνήθους, ἰδίως κατὰ τὰς ἐορτάς καὶ τὰς Κυριακάς. Ἐκ παραλήλου συνεστήθη εἰς τοὺς ἐργοδότας νὰ πληρώνωσι τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν οὐχὶ ὅλα μαζί κατὰ Σάββατον, ἀλλὰ τμηματικῶς δις ἢ καὶ τρίς τῆς ἐβδομάδος.

Διὰ δὲ τοὺς ἀνηλίκους ὁργανώθησάν, διὰ πρώτην φοράν παρ' ἡμῖν, δικαστήρια ἀνηλίκων.

Ἀλλὰ καὶ πλεῖστα ἄλλα διοικητικά ἰδίως μέτρα ἐλήφθησαν, ἅτινα, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄλλα γενικά μέτρα τῆς Κυβερνήσεως, ἐπέτυχον τὴν μείωσιν τῆς ἐγκληματικότητος, ἥτις ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936 βαίνει, εὐτυχῶς, ἐλαττωμένη.

Μερικοὶ χαρακτηριστικοὶ ἀριθμοί.

Κατὰ ταῦτα, ἐνῶ τὰ ἀδικήματα κατὰ τῆς ζωῆς τὸ 1935 ὑπῆρξαν 18.181, κατὰ τὸ 1933 κατῆλθον εἰς 12.400. Τὰ ἀδικήματα ἐπίσης τῆς ζυφοκλοπῆς, ἅτινα τὸ 1934 ἦσαν 7.188, τὸ 1938 κατῆλθον εἰς 4.200 μόνον.

Ὁ δὲ ἀριθμὸς τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατουμένων ἐμφανίζει τὴν κάτωθι ἐξέλιξιν ἀπὸ τοῦ 1936 καὶ ἐντεῦθεν.

Ἐπὶ 10.000 κατοίκων τὸ ποσοστὸν τῶν κρατουμένων ἦτο:

Τὸν Ἰούλιον τοῦ 1937	14.15
» » » 1938	13.90
» » » 1939	12.10

Ἐξ ἄλλου, οἱ κρατούμενοι εἰς τὰς φυλακάς, οἵτινες τὸν Ἰούλιον τοῦ 1938 ἀνῆρχοντο εἰς 9.883, τὸν Ἰούλιον τοῦ 1939 εἰχον κατέλθει εἰς 8.646.

Ὡστε, καθ' ὅλα τὰ στατιστικά δεδομένα, ἔχομεν ἀπὸ τῶν πρώτων ἀκόμη μεταυγουστιανῶν ἐτῶν, μίαν θετικὴν καὶ σημαντικὴν μείωσιν τῆς ἐγκληματικότητος.

II. ΣΩΦΡΟΝΙΣΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν ἑτέραν κατεύθυνσιν, πρὸς τὰς Φυλακάς δηλ. καὶ τὰ Σωφρονιστήρια, δὲν ὑπελείφθη ἡ δρᾶσις τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου. Ἡ ἐπιβολὴ τάξεως καὶ πειθαρχίας, ἡ

Πὼς ὁργανώθη ἐπὶ συγχρονισμένων βάσεων ἢ διαβίωσις τῶν ἐν ταῖς φυλακαῖς κρατουμένων.

εἰσαγωγὴ ἀνθρωπιστικοῦ τρόπου διαβιώσεως τῶν εἰς τὰς Φυλακάς κρατουμένων καὶ ἡ ὁργάνωσις τῆς ἠθικῆς, γραμματικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως τούτων, ἡ ἐπίβλεψις τῆς ὑγείας καὶ διαιτητικῆς τῶν κρατουμένων, ἡ ὁργάνωσις εἰς ὅλας τὰς πρωτεύουσας τῶν Νομῶν τοῦ Κράτους «Ἐταιριῶν ἀποφυλακισμένων» πρὸς καθοδήγησιν καὶ προστασίαν—ἠθικὴν καὶ ὕλικήν—τῶν ἀπολυομένων καταδικῶν, καὶ διάφορα ἄλλα συναφῆ μέτρα, ἀποτελοῦν δείγματα ἀπὸ τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ ἐκπολιτιστικῆς προσπάθειας καὶ τῆς ἀποδοτικῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐφαρμόζεται ἐν τῷ Ὑπουργεῖῳ Δικαιοσύνης ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς Μεταβολῆς.

Ἡ ἐν ταῖς Φυλακαῖς ἐξ ἄλλου καθιερωθεῖσα ἐργασία ἀπέδωκεν ἀξιόλογα ἀποτελέσματα ἀπὸ ἀπόψεως ἠθικῆς βελτιώσεως τῶν κρατουμένων, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ οἰκονομικῆς τοιαύτης τόσον ὑπὲρ τῶν ἰδίων, ὅσον καὶ ὑπὲρ τοῦ Κράτους. Ἡ γεωργικὴ μάλιστα ἀπόδοσις εἰς τὰς Φυλακάς Κασσάνδρας, Τύρινθος, Κασσαβετίας κλπ., ὑπῆρξε σημαντικὴ, ὡς ἐπίσης καὶ ἡ βιοτεχνικὴ ἀπόδοσις εἰς τὰς Γυναικείας Φυλακάς Ἀθηνῶν κλπ.

Τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα.

Τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα εἰς τὰς Φυλακάς, ἔχουν ὡς ἑξῆς εἰς γενικὰς γραμμάς των :

Αἱ πειθαρχικαὶ παραβάσεις τῶν κρατουμένων καὶ τοῦ προσωπικοῦ ἡλαττώθησαν καὶ ἐν ταῖς Φυλακαῖς ἐπικρατεῖ ἡδὴ πλήρης τάξις.

Ἡ ἐν αὐταῖς χρήσις καὶ τὸ ἐμπόριον τῶν ναρκωτικῶν ἐξέλιπε τελείως, αἱ δὲ λειτουργήσασαι τὸ πρῶτον ἐν Ἀσσοφ τῆς Κεφαλληνίας εἰδικαὶ διὰ τοὺς τοξικομανεῖς Ἀγροτικαὶ Φυλακαὶ ἀπέδωκαν ὅριστα ἀποτελέσματα, οὐ μόνον διὰ τὴν ἀποτοξίνωσιν τῶν ἀτυχῶν αὐτῶν ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ διότι οὗτοι δια-

βιοῦντες ἐκεῖ ὑπὸ συνθήκας ὑγιεινᾶς, ἀνακτῶσι τὴν ὑγίαν τῶν καὶ συνηθίζουσιν εἰς τὴν ἐργασίαν.

Σοβαρὰ ἐπίσης κατεβλήθη προσπάθεια διὰ τὴν ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν βελτίωσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σωφρονιστικῶν καταστημάτων, ἐμελετήθη δὲ παραλλήλως ἡ ἀνάθεσις εἰς αὐτὸ καὶ τῆς ἐξωτερικῆς φρουρήσεως τῶν Φυλακῶν, ἡτις μέχρι σήμερον γίνετο ἀπὸ ἀνδρας τοῦ Στρατοῦ ἢ τῆς Χωροφυλακῆς, ἐκτὸς τῶν ἀγροτικῶν φυλακῶν, ὧν ἡ φρούρησις ἀσκεῖται ἀπὸ τὸ σῶμα φυλάξεως τοῦ Σωφρονιστικοῦ προσωπικοῦ. Ἡ μεταβολὴ αὕτη πρόκειται νὰ ἐξυπηρετήσῃ καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν Φυλακῶν καὶ τὸ Δημόσιον Ταμεῖον, διότι τὸ εἰδικευμένον σωφρονιστικὸν προσωπικόν, ὅπερ, πρὸ τοῦ διορισμοῦ του, ἐκπαιδεύεται εἰς εἰδικὴν Σχολὴν, θὰ δύναται καὶ ὀλιγαριθμότερον τῶν σήμερον ἀπασχολουμένων ἀνδρῶν Χωροφυλακῆς καὶ Στρατοῦ νὰ εἶναι καὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ πληρέστερον τὴν φρούρησιν, ἐκ τῆς συνδυασμένης ὑπ' αὐτοῦ ἐσωτερικῆς καὶ ἐξωτερικῆς ἐπιβλέψεως.

Ἡ συνέχισις ἐξ ἄλλου τῆς ἐκδόσεως τοῦ Σωφρονιστικοῦ δελτίου, ὅπερ περιλαμβάνει καὶ ὕλην ἐπιστημονικὴν, παρέχει εἰς τὸ προσωπικόν τῶν Σωφρονιστικῶν καὶ Ἀναμορφωτικῶν ἱδρυμάτων, ὅπως καὶ εἰς τοὺς δικαστικοὺς λειτουργοὺς καὶ εἰς πάντα ἄλλον ἐνδιαφερόμενον, τὸ μέσον ὅπως παρακολουθοῦν διαρκῶς τὴν διεθνή ἐξέλιξιν τῆς Σωφρονιστικῆς ἐπιστήμης καὶ παρέχει προσέτι στοιχεῖα ὅπως μελετοῦν τὴν ἐν Ἑλλάδι κατάστασιν.

Ἡ ἐπέκτασις τοῦ θεσμοῦ τῶν μοναχῶν εἰς τὰ Ἀναμορφωτικὰ Σχολεῖα.

Ἐλήφθη ἐπίσης μέριμνα διὰ Νόμου ὅπως ἐνισχυθῇ τὸ προσωπικόν τῶν μοναχῶν ἐν ταῖς Γυναικείαις Φυλακαῖς καὶ ἐπεκταθῇ ἡ χρησιμοποίησις μοναχῶν καὶ εἰς τὰ Ἀναμορφωτικὰ Σχολεῖα Θηλέων. Μέριμνα ἐπίσης ἐλήφθη διὰ τὴν προπαρασκευὴν τῶν μοναχῶν πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο εἰς ὠρισμένας ἐκ τῶν Μονῶν καὶ τὴν ὀνομασίαν ἐφέδρων φυλάκων Μοναχῶν, αἱτινες, θὰ εἶναι δυνατόν, καλῶόμεναι, νὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας αὐτῶν μέχρι τοῦ ὀριστικοῦ διορισμοῦ των εἰς κενουμένας θέσεις. Ἐπεκτείνεται οὕτω, σὺν τῷ χρόνῳ, ἡ συνεργασία τῆς Σωφρονιστικῆς Διοικήσεως μετὰ τῆς Ἐκκλησίας, τὰ ἠθικὰ διδάγματα τῆς ὁποίας εἶναι δυνατόν λίαν ἐπωφελῶς νὰ ἐπιδράσωσι διὰ τὴν ἠθικὴν ἀναγέννησιν τοῦ ἐγκληματίου.

Διὰ Νόμου ἐπίσης καθιερώθη ἡ πρακτικὴ ἰδίως γεωργικὴ κατάρτισις ἀριθμοῦ τινος κατωτέρων σωφρονιστικῶν ὑπαλλήλων διὰ τῆς φοιτήσεώς των εἰς κατωτέρας γεωργικὰς σχολὰς καὶ ἡ εἰδικευσίς των εἰς ὠρισμένους κλάδους, ὡς τῆς κτηνοτροφίας καὶ τυροκομίας, ἵνα χρησιμεύωσι διὰ τὴν συστηματικωτέραν ἐκ

μετάλλευσις τῶν Ἀγροτικῶν Φυλακῶν καὶ τὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν κρατουμένων. Τοιοῦτοι ὑπάλληλοι ἀπεστάλησαν ἤδη εἰς γεωργικὰς σχολὰς καὶ ἐκπαιδεύονται, ἵνα λίαν προσεχῶς χρησιμοποιηθῶσιν.

Ἡ παρακολούθησις τῶν γεωργο-κτηνοτροφικῶν ἐκμεταλλεύσεων.

Συνεπληρώθη ἐπίσης παρὰ τῇ Σωφρονιστικῇ Διοικήσει ἡ θέσις τοῦ Γεωργικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ τῶν Σωφρονιστικῶν καὶ Ἀναμορφωτικῶν Ἰδρυμάτων. Οὕτω θὰ καταστή ἑφικτὴ ἡ συστηματικὴ παρακολούθησις τῶν πάσης φύσεως γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐκμεταλλεύσεων ἐν τοῖς Σωφρονιστικοῖς καὶ Ἀναμορφωτικοῖς Ἰδρύμασι καὶ ἡ ἐπιστημονικὴ ἐφαρμογὴ προγράμματος οἰκονομικῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἀνταποκρινόμενου εἰς τὰς εἰδικὰς συνθήκας, ὑφ' ἧς διατελεῖ ἐκάστη Ἀγροτικὴ Φυλακὴ.

Πλὴν τῶν προσληφθέντων ἤδη Ὑποδιευθυντῶν, ἡ Σωφρονιστικὴ ὑπηρεσία ἐνισχύθη προσέτι διὰ τῆς προσλήψεως ἐπὶ τὰς νέων Γραμματέων Φυλακῶν, ἱατρῶν, νοσοκόμων καὶ τινῶν λογιστῶν.

Ἐκ παραλλήλου παρεσχέθη οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις εἰς ὠρισμένας κατηγορίας ὑπαλλήλων τοῦ Σωφρονιστικοῦ προσωπικοῦ, ἰδίως τοῦ τεχνικοῦ τῶν Ἀγροτικῶν Φυλακῶν, λόγῳ τῶν ἐξαιρετικῶν κόπων, εἰς οὓς ὑποβάλλεται τὸ προσωπικόν τοῦτο καὶ τῆς σοβαρότητος τῆς συμβολῆς του εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν κτημάτων τῶν Φυλακῶν.

Ἀπεφασίσθη τέλος ὅπως ἐν τῇ Σωφρονιστικῇ Ἀποικίᾳ τῆς Κασσάνδρας ἀνεγερθῶσι κατοικίαι διὰ τὸ φυλακτικόν προσωπικόν καὶ τὰς οἰκογενείας του.

Τὶ ἀπέδωκεν ἡ ἀγροτικὴ ἐργασία τῶν Φυλακῶν.

Καὶ ταῦτα μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὸ προσωπικόν. Ἀπὸ ἀπόψεως ἤδη ἐργασίας τῶν καταδίκων, ἰδοὺ μερικοὶ χαρακτηριστικοὶ ἀριθμοί :

Ἐπραγματοποιήθησαν ἡμερομίσθια καταδίκων ἐν ταῖς Ἀγροτικαῖς Φυλακαῖς, κατὰ τὸ τελευταῖον γεωργικόν ἔτος, ἐν ὧν 432.735, ἐν ᾧ κατὰ τὸ προηγούμενον ἦσαν μόνον 328.142. Ἦτοι ἡ ἀγροτικὴ ἐργασία τῶν Φυλακῶν ἠυξήθη κατὰ 104.593 ἡμερομίσθια.

Εἰς τὰ δεδομένα ταῦτα δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ ἐργασίαι ἐντὸς τῶν Φυλακῶν εἰς βιομηχανικὰ κλπ., ἐργαστήρια καὶ οἱ δι' ἴδιον λογαριασμόν ἐργασθέντες χειροτέχναι, καθὼς καὶ οἱ ἐργασθέντες εἰς τὰς γενικὰς καὶ βοηθητικὰς ὑπηρεσίας τῶν Φυλακῶν, ὡς π. χ. οἱ μάγειροι, κουρεῖς, καθαρισταί, πλύνται κλπ.

Κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος ἐλειτούργησε προσέτι συνεχῶς ἡ

ἐν Καρδίτῃ κινήτῃ Φυλακῇ ὁδοποιίας, ἀσχολουμένη εἰς τὴν κατασκευὴν ὁδῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ. Ὑπὸ τῆς Φυλακῆς αὐτῆς ἐπραγματοποιήθησαν ἡμερομίσθια καταδίκων 8.886, ἐν ᾧ τὸ προηγούμενον ἔτος ἐπραγματοποιήθησαν ἡμερομίσθια 6.960.

Αἱ καλλιεργηθεῖσαι ἀγροτικαὶ ἐκτάσεις.

Κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἐκαλλιεργήθησαν ἐν συνόλῳ Ἀγροτικαὶ ἐκτάσεις 10.014 στρέμματα. Πλὴν αὐτῶν ἐκαλλιεργήθησαν προσέτι καὶ ἐκτάσεις, περιλαμβάνουσαι 3.621 ἐλαιόδενδρα καὶ 4.500 ἄγρια δένδρα, ἅτινα ἐξημεροῦνται. Ἀντικείμενον ἐκμεταλλεύσεως ἀπετέλεσαν προσέτι καὶ ἀρκετὰ χιλιάδες στρεμμάτων δασικῶν ἐκτάσεων, καθὼς καὶ βοσκότοποι, οἵτινες ἐχρησιμοποιήθησαν διὰ τὰ ποίμνια τῶν Φυλακῶν.

Ἀπὸ ἀπόψεως εἰδους καλλιεργειῶν καὶ ἀποδόσεως αὐτῶν, ἐπραγματοποιήθησαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἔσοδα 15 ἐκατομμυρίων δραχμῶν περίπου, ἐνῶ κατὰ τὸ προηγούμενον, τὸ πραγματοποιηθέν ἔσοδον εἶχεν ἀνέλθει εἰς 11.296.000, προέκυψε δ' οὕτω, κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, αὐξήσις ἐσόδου ἀνωτέρα τῶν 3 ἐκατομμυρίων.

Τὸ καθαρὸν κέρδος κατὰ τὸ λήξαν γεωργικόν ἔτος ἀνῆλθεν εἰς δραχμ. 4.652.300, ἔναντι δραχ. 3.104.445 τοῦ προηγούμενου, ἦτοι εἵχομεν διαφορὰν κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη ἐπὶ πλέον δραχμὰς 1.547.855.

Εἰσεπράχθη δὲ καθαρὸν ἔσοδον ἐπὶ τῶν γενομένων δαπανῶν, ὡς ἐξῆς :

Ἔτος	1934—35	7ο/ο
»	1935—36	8ο/ο
»	1936—37	22ο/ο
»	1937—38	27ο/ο
»	1938—39	40ο/ο

Τὸ κέρδος τοῦτο θὰ ᾔτο πολὺ ἀνώτερον, ἐὰν ἡ ὑπηρεσία δὲν ἐδαπάνῃ σοβαρὰ χρηματικὰ ποσὰ διὰ τὴν ἀγορὰν γεωργικῶν μηχανημάτων, καὶ ἀρότρων καὶ τὴν βελτίωσιν τῶν ἐγκαταστάσεων ἐκμεταλλεύσεως τῶν κτημάτων.

Ἡ ἐντὸς τῶν Φυλακῶν ἐργασία εἰς διαφόρους Βιομηχανίας, εἰς χειροτεχνίαν, ἀσκουμένην ὑπὸ τῶν ἰδίων κρατουμένων καὶ διὰ λογαριασμόν των καὶ εἰς ἐργασίας βοηθητικὰς διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν καὶ συντήρησιν τῶν ἱδρυμάτων (ὡς π. χ. μάγειροι, κουρεῖς, καθαρισταί κλπ.) ἐπραγματοποίησεν ἡμερομίσθια :

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος	67.706
Κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος	58.076
Ἐπραγματοποιήθη δὲ ἔσοδον :	
Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος	Δρχ. 220.151
Κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος	» 173.781

Εἰς τὰς Κεντρικὰς Φυλακὰς Γυναικῶν.

Αἱ Κεντρικαὶ Φυλακαὶ Γυναικῶν, αἵτινες ἔχουσιν ἐξελιχθῆ εἰς ἐργοστάσιον ὑφάνσεως καὶ ραφῆς ρουχισμοῦ καταδίκων, εἶχον τὴν ἐξῆς ἀπόδοσιν:

Ὑφάνθησαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος πῆχεις 41.069, ἐνῶ κατὰ τὸ προηγούμενον ἔτος εἶχον ὑφανθῆ πῆχεις 22.799.

Ἐν τῇ αὐτῇ Φυλακῇ κατεσκευάσθησαν στολαὶ καὶ ἄλλα εἶδη ρουχισμοῦ καταδίκων:

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος τεμάχια 18.253

Κατὰ τὸ προηγούμενον » » 9.700

Ἦτοι κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἡ αὐξήσις τῆς παραγωγῆς καὶ ἐν τῇ Φυλακῇ ταύτῃ ὑπῆρξε διπλασία τοῦ προηγούμενου.

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἐνισχύθη ἐπίσης ἡ ἐν ταῖς λοιπαῖς Φυλακαῖς χειροτεχνικὴ ἐργασία, ἰδίως εἰς τὰς μεγαλυτέρας. Ἐκ τούτων, ὡς τῆς Αἰγίνης, Κερκύρας, Καλαμίου, Ἑπταπυργίου κλπ.

Εἰς τὸ Ἀναμορφωτικὸν Σχολεῖον Ἀρρένων Ἀθηνῶν, πλὴν τῶν λειτουργούντων ἐργοστασίων (Ξυλουργεῖον, Μηχανουργεῖον καὶ Σιδηρουργεῖον) καὶ νέον προσετέθη κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, τὸ Χυτήριον, ὅπερ πρόκειται σοβαρῶς νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν τεχνικὴν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τροφίμων.

Πῶς ἀντιμετωπίσθη ἐπιτυχῶς τὸ κτιριακὸν πρόβλημα.

Τὸ κτιριακὸν πρόβλημα ἀντιμετώπισεν ἡ Σωφρονιστικὴ Διοίκησις μετὰ τῆς δεούσης εἰς τὸ ζήτημα τοῦτο σοβαρότητος.

Κατεβλήθη δὲ πᾶσα προσπάθεια καὶ ἐλήφθησαν πάντα τὰ δυνατὰ μέτρα πρὸς αὐξήσιν τοῦ χώρου ἐν ταῖς Φυλακαῖς, διὰ τῆς ἀνεγέρσεως ἢ προσθήκης νέων διαμερισμάτων εἰς τὰ ὑπάρχοντα κτίρια.

Ἐν τῇ Ἀγροτικῇ Φυλακῇ Κασσάνδρας ἀνηγέρθη νέον περὶ πτερον χωρητικότητος ἄνω τῶν ἑκατὸν κρατουμένων, ἐν Καλαμίῳ Κρήτης ἐγένετο προσθήκη ἑνὸς ὀρόφου ἐκ κελλίων εἰς τὰ ὑπάρχοντα κτίρια καὶ ἐδόθησαν αἱ ἀπαιτούμεναι συμπληρωματικαὶ πιστώσεις διὰ τὴν ἐπίσπευσιν τῆς περατώσεως τῶν κτιρίων τῶν ἀνεγειρομένων νέων Φυλακῶν ἐν Ἀγιοῦ Χανίων καὶ Ἡρακλείῳ Κρήτης.

Ἐγένετο ἑναρξίς τῶν ἐργασιῶν διαρρυθμίσεως καὶ προσθηκῶν ἐν ταῖς Ἑγκληματικαῖς Φυλακαῖς Κερκύρας, δι' ἃς εἶχε διατεθῆ πίστῳσις 5 1/2 ἑκατομμυρίων.

Διὰ τοῦ Νόμου 1783/1939 ἀπεφασίσθη ἡ χρησιμοποίησις τοῦ κληροδοτήματος τοῦ αἰμνήστου Κοργιαλένιου, διὰ τὴν ἀνέγερσιν εἰδικοῦ Σωφρονιστικοῦ Ἰδρύματος, ὅπερ θὰ διατεθῇ ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς ἀναρρωννύοντας καταδίκους, οἵτινες ἐξέρ-

χονται ὡς ἱαθέντες ἀπὸ τὴν Φυλακὴν—Σανατόριον, καθὼς καὶ διὰ τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην ἰδιαιτέρας μερίμνης διὰ λόγους ὑγείας.

Ἐν τῇ Σωφρονιστικῇ ἀποικίᾳ Κασσάνδρας ἰδρύθη Τεχνικὸν Γραφεῖον, ὅπερ εἰδικῶς ἀπασχολεῖται διὰ τὰς κτιριακὰς καὶ λοιπὰς τεχνικὰς ἀνάγκας τοῦ μεγάλου τούτου Σωφρονιστικοῦ Ἰδρύματος, διὰ τὸ ὅποιον διετέθησαν πιστώσεις περὶ τὰ δέκα ἑκατομμύρια δραχμῶν. Ἡ ἐγκατάστασις ἐκεῖ Τεχνικοῦ Γραφείου διευκολύνει τὴν χρησιμοποίησιν ἐργατικῶν χειρῶν καταδίκων ὑπὸ τὰς ἀμέσους ὁδηγίας τεχνικῶν ὑπαλλήλων, διὰ τὴν συγκέντρωσιν τοῦ ἀπαιτουμένου ὕλικου ἀνοικοδομήσεως καὶ δι' ἄλλας τεχνικὰς ἀνάγκας, ὥστε νὰ προκύψῃ μείωσις τοῦ κόστους τῶν κτιρίων.

Διετέθησαν προσέτι πιστώσεις διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ κτιρίου τῶν Φυλακῶν Συγγροῦ καὶ τὴν προσθήκην ἐν αὐταῖς νέων διαμερισμάτων, ὥστε νὰ καταστῇ δυνατὸς ὁ χωρισμὸς, κατὰ κατηγορίας, τῶν ἐν αὐταῖς κρατουμένων καὶ βελτιωθῇ ὁ τρόπος τῆς διαβιώσεως αὐτῶν.

Διὰ τὴν καλλιτέραν διαβίωσιν καὶ θεραπείαν τῶν πασχόντων.

Ἐν τῇ Ἑγκληματικῇ Φυλακῇ Αἰγίνης ἐγένοντο προσθήκαι βοηθητικῶν ἐγκαταστάσεων, ἀνεγερθέντος καὶ κλιβάνου διὰ τὴν παραγωγὴν ἐν αὐτῇ τοῦ ἄρτου τῶν κρατουμένων.

Ἐτοποθετήθησαν εἰς ἑνὴν ἐκ τῶν μεγαλυτέρων Φυλακῶν ἀπολυμαντικοὶ κλιβανοί, βελτιουμένης οὕτως εἰς τὸ ἐξῆς τῆς καταστάσεως ἀπὸ ἀπόψεως καθαριότητος καὶ ὑγείας.

Ἐν τῇ Φυλακῇ-Σανατορίῳ Ἀθηνῶν, συνεπληρώθησαν αἱ ἐγκαταστάσεις, πλουτισθέντος τοῦ ἰδρύματος καὶ δι' Ἀκτινολογικῶν μηχανημάτων, ἅτινα διευκολύνουσι τὴν θεραπείαν τῶν πασχόντων. Ἐλήφθησαν δὲ προσέτι καὶ ἄλλα μέτρα διὰ τὴν καλλιτέραν λειτουργίαν τοῦ νέου τούτου ἰδρύματος, ὅπερ δύναται νὰ καταταχθῇ μετὰ τῶν καλλιτέρων ἐν Εὐρώπῃ.

Διὰ τὸ ἐν Ἀθήναις Ἀναμορφωτικὸν Σχολεῖον Θηλέων διετέθησαν ἐπίσης πιστώσεις ἑνὸς ἑκατομμυρίου δραχμῶν διὰ τὴν ριζικὴν ἐπισκευὴν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ κτιρίου τούτου, αἵτινες συνετελέσθησαν ἤδη καὶ τοῦ ὁποίου ἡ κατάστασις εἶχε περιέλθει εἰς ἀθλιότητα.

Διετέθησαν ἐπίσης καὶ ἄλλαι ἀκόμη πιστώσεις διὰ τὴν ριζικὴν ἐπισκευὴν τῶν κτιρίων τῶν Φυλακῶν Ἀργοστολίου, Ἀμφίσσης, Κασσαβετίας, Σάμου, Σερρών κλπ., αἱ δὲ διατεθεῖσαι ἐν συνόλῳ πιστώσεις ὑπερέβησαν τὰ 13 ἑκατομμύρια δραχμῶν.

Δεδομένου ὅτι ἡ μέριμνα διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ καλὴν συντήρησιν τῶν ὑπαρχόντων κτιρίων δύναται σοβαρῶς νὰ ἀνακουφίσῃ τὴν ὕφισταμένην κατάστασιν μέχρι τῆς ἀνεγέρσεως νέων

συγχρονισμένων κτιρίων, ἡ Σωφρονιστικὴ Διοίκησις ἔστρεψε τὴν προσοχὴν τῆς καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσιν ταύτην. Ἐάν ἡ τακτικὴ αὕτη ἐτηρεῖτο κατὰ τὸ προαυγουστιανὸν καθεστῶς καὶ δὲν ἐγκατελείποντο, ἵνα ἐρεπωθῶσι, τόσα κτίρια Φυλακῶν, ἅτινα εἶδεν ἡ Ἑλλάς ἐν Ἐπιτανήσῳ, ἀσφαλῶς σήμερον δὲν θὰ εὕρισκόμεθα εἰς τὴν ἐπιτακτικὴν ἀνάγκην ἐξευρέσεως λύσεως τοῦ κτιριακοῦ προβλήματος τῶν Φυλακῶν.

Σύστασις Ἐπαγγελμα- τικῶν κ. λ. π. Σχολῶν.

Διὰ τοῦ Νόμου 1538 ἐλήφθη μέριμνα περὶ συστάσεως ἐπαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν, οἰκοκυρικῶν ἢ γεωργικῶν Σχολῶν εἰς τὰ Σωφρονιστικὰ καὶ Ἀναμορφωτικὰ Ἰδρύματα.

Τοιαύτη Σχολὴ ἤρξατο ἡδὴ λειτουργοῦσα ἀπὸ τοῦ 1938 ἐν τῷ Ἀναμορφωτικῷ Σχολεῖῳ Ἀρρένων Ἀθηνῶν, ἀποδώσασα ἄριστα ἀποτελέσματα, καθὼς καὶ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ ἐν τῷ Ἀναμορφωτικῷ Σχολεῖῳ Θηλέων Ἀθηνῶν.

Ἐν τῇ Ἀγροτικῇ Φυλακῇ-Σχολῇ Κασσαβετείας, ἰδρύθη Σχολεῖον διὰ τὴν γραμματικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν νεαρῶν καταδίκων, κατηρτίσθησαν δὲ καὶ εἰδικὰ μαθήματα γεωργικῆς ἐκπαίδεψεως τῶν κρατουμένων τούτων, οἵτινες, κατὰ τὸ πλεῖστον, εἶναι τέκνα γεωργῶν, ἅτινα, ἀπολυόμενα, θὰ εἶναι οὕτω δυνατόν, ἐπανερχόμενα εἰς τοὺς ἀγρούς των, νὰ ἔχωσιν ἀποκτήσει ἐκ τῆς ἐν τῇ Φυλακῇ παραμονῆς των οὐ μόνον πρακτικὰς, ἀλλὰ καὶ θεωρητικὰς γνώσεις.

Διὰ τὴν ψυχαγωγίαν τῶν νεαρῶν κρατουμένων εἰς τὰς παιδικὰς Φυλακὰς καὶ τὰ Ἀναμορφωτικὰ Ἰδρύματα, ἰδιαίτερα ἐπίσης κατεβλήθη προσπάθεια. Ἐν τῷ Σωφροτιστηρίῳ Ἀβέρωφ, ἡ ἐκδομένη ἀπὸ διετίας μικρὰ ἐφημερίς «Ἀναμόρφωσις», ἡ ὕλη τῆς ὁποίας, κατὰ τὸ πλεῖστον, δίδεται ὑπὸ τῶν κρατουμένων καὶ ἐκτυποῦται ὑπ' αὐτῶν ἐν τῷ Τυπογραφείῳ τῆς Φυλακῆς, παρέσχε τὴν εὐχέρειαν ὅπως οἱ νεαροὶ τρόφιμοι ἀσχολοῦνται πνευματικῶς καὶ ἐκτὸς τοῦ σχολικοῦ προγράμματος καὶ προκαλεῖται μετὰ τῶν ἀμύλλων, διὰ τῆς βραβεύσεως τῶν καλλιτέρων δημοσιευμάτων, προσέτι δὲ καθίσταται δυνατόν ὅπως, δημοσιευομένων ἐν τῇ «Ἀναμόρφωσι» ὑπὸ τῆς ὑπηρεσίας εἰδήσεων, παρακολουθῶσι τὰ ἐνδιαφέροντα αὐτοὺς Κοινωνικὰ ζητήματα.

Ἀνέγερσις εἰδικῶν περιπέ- ρων καὶ ἀναρρωτηρίων.

Ἡ Σωφρονιστικὴ Διοίκησις τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ἐμερίμνησε προσέτι διὰ τὴν λήψιν σοβαρώτερων μέτρων, ὅσον ἀφορᾷ τὴν θεραπείαν τῶν πασχόντων εἰς τὰ Σωφρονιστικὰ καὶ

Ἀναμορφωτικὰ Ἰδρύματα. Διὰ τοῦ Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 1535 ἐπετράπη ἡ ἀνέγερσις, εἰς τὰ λειτουργοῦντα ἀνά τὰς διαφόρους πόλεις Κρατικὰ ἢ Δημοτικὰ Νοσοκομεῖα, εἰδικοῦ περιπτέρου, ὅπερ θὰ χρησιμοποιηθῇ ἀποκλειστικῶς διὰ τοὺς κρατουμένους. Διὰ τοῦ μέτρου τούτου θὰ διευκολύνεται ἐπαρκῶς ἡ θεραπεία τῶν κρατουμένων, ἥτις μέχρι σήμερον παρουσίαζε πλείστας δυσχερείας.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐλήφθη ἐπίσης μέριμνα δημιουργίας ἀναρρωτηρίων εἰς διαφόρους μεγάλας Φυλακὰς καὶ ἐνισχύσεως ἀριθμητικῶς τοῦ ὕγειονομικοῦ προσωπικοῦ, προσληφθέντων λατρῶν καὶ νοσοκόμων. Ἦδη ἤρξαντο αἱ ἐργασίαι διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἀναρρωτηρίου κρατουμένων ἐν Τριπόλει, δι' ὃ διετέθη πρὸς δρχ. 4.000.000 περίπου.

Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς τροφῆς τῶν κρατουμένων ἐλήφθησαν ἐπίσης μέτρα, διατεθέντων πρὸς τοῦτο καὶ ποσοτήτων τροφίμων ἐκ τῆς παραγωγῆς τῶν Ἀγροτικῶν Φυλακῶν, ἰδίως διὰ τοὺς ἐργαζομένους καταδίκους.

Ὅπως εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς λειτουργίας τῶν Κεντρικῶν καὶ Δικαστικῶν ὑπηρεσιῶν συνέβαλεν ἡ προσωπικὴ ἐπιβλεψὶς τοῦ Ὑπουργοῦ αὐτοπροσώπως, οὕτω καὶ εἰς τὴν βελτίωσιν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως τῶν σωφρονιστικῶν μας ἰδρυμάτων, συνέβαλον τὰ μέγιστα αἱ καθιερωθεῖσαι συστηματικαὶ καὶ συχνόταται ἐπισκέψεις εἰς τὰς Φυλακὰς τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ αὐτοπροσώπως.

III.—ΤΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ἡ τρίτη κυρία κατεύθυνσις, πρὸς ἣν ἐστράφη τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, εἶναι ἡ νομοπαρασκευαστικὴ καὶ γενικῶς ἡ ἐπιστημονικὴ ἐργασία, ἥτις ἐξετελέσθη ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Δικαιοσύνης.

Ἀναθεώρησις καὶ συγχρονισμὸς τῆς ὑφισταμένης Ἑλληνικῆς νομοθεσίας.

Ἡ προσπάθεια περὶ τὴν βελτίωσιν τῶν δικαστικῶν πραγμάτων τῆς Χώρας, ἥς κύριον ἀντικείμενον, πρὸς γενικὴν ἱκανοποίησιν, ἀπετέλεσεν ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς δικαστικῆς νομοθεσίας, ἐξεδηλώθη κυρίως διὰ τῆς συστάσεως:

- 1ον) Τῆς νομοπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς.
- 2ον) Τῆς Διευθύνσεως Μελετῶν τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης.
- 3ον) Τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἰνστιτούτου Διεθνούς καὶ ἀλλοδαποῦ δικαίου, ὅπερ ἐργάζεται ἐπ' ὠφελείᾳ ὅλων τῶν διοικητικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς Χώρας καὶ
- 4ον) τῆς Γενικῆς Ἑταιρίας Φυλακῶν καὶ ἀντιλήψεως τοῦ ἐγκλήματος.

Ἡ ἰδρυσις τῆς Διευθύνσεως Μελετῶν.

Ἀλλ' ὅς ἐξετάσωμεν εἰδικώτερον κάπως τὸ ἐπιστημονικὸν τοῦτο ἔργον:

Ἀπὸ ἀπόψεως ὁργανώσεως τῆς ἐργασίας πρὸς μελέτην τῶν ἀναγκῶν διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς ὅλης λειτουργίας τῆς δικαιοσύνης, πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς νομοθεσίας καὶ πρὸς κατάρτισιν τῶν σχεδίων Νόμων, πρώτη ἐνέργεια τοῦ Νέου Κράτους ὑπῆρξεν ἡ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Δικαιοσύνης ἰδρυσις τῆς Διευθύνσεως Μελετῶν, εἰς ἣν ἀνετέθη ἡ παρακολούθησις τῆς νομοθεσίας καὶ ἡ ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου κατάρτισις τῶν νομοσχεδίων ἀρμοδιότητος τούτου, καθὼς καὶ ἡ πρότασις τῶν ἐπενεκτέων τροποποιήσεων εἰς τὴν κειμένην νομοθεσίαν.

Σύστασις μονίμου Νομοπαρασκευαστικῆς Ἐπιτροπῆς.

Συγχρόνως μὲ τὴν ἰδρυσιν τῆς Διευθύνσεως Μελετῶν συνεστήθη ἡ μόνιμος νομοπαρασκευαστικὴ Ἐπιτροπὴ ἐξ 80 νομομαθῶν (καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν τῶν Πανεπιστημίων, δικαστῶν καὶ δικηγόρων), ἐξ ὧν συγκροτοῦνται εἰδικαὶ ἐπιτροπαὶ βοηθοῦσαι τὸ ἔργον τῆς Διευθύνσεως Μελετῶν, ἥτις ἔχει καὶ τὴν γραμματεῖαν τούτων. Συχνάκις ἐπίσης συγκροτοῦνται εἰδικαὶ ἐπιτροπαὶ πρὸς ἐπεξεργασίαν νομοσχεδίων καὶ ἄλλων Ὑπουργείων. Ἡ τοιαύτη συνεργασία Διευθύνσεως Μελετῶν καὶ τῶν εἰδικῶν νομοπαρασκευαστικῶν Ἐπιτροπῶν, ἔδωσεν ἤδη δείγματα τῆς χρησιμότητος τῆς καθιερώσεώς της.

Αἱ νομοπαρασκευαστικαὶ Ἐπιτροπαὶ, ἐπιληφθεῖσαι τῆς ἀναθεωρήσεως καὶ τοῦ συγχρονισμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς νομοθεσίας ἐπεξεργάσθησαν ἤδη ἱκανὸν ἀριθμὸν νομοθετημάτων ἀρμοδιότητος οὐ μόνον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης, ἀλλὰ καὶ ἐτέρων Ὑπουργείων καὶ συνεχίζουσι τὸ ἔργον τῶν.

Ὁ συντονισμὸς καὶ ἡ συμπλήρωσις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἡδὴ, ἀπὸ τοῦ 1938, ἀνετέθη εἰς τὸν Ἀκαδημαϊκὸν καὶ Καθηγητὴν τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν κ. Γ. Μπαλῆν τὸ ἔργον τοῦ συντονισμοῦ καὶ τῆς συμπληρώσεως τοῦ σχεδίου Ἀστικοῦ Κώδικος ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Κυβερνήσεως, ὅπερ περατώθεν ταχέως καὶ θριαμβευτικῶς, τιμῇ ἤδη τὴν Ἑλληνικὴν νομικὴν ἐπιστήμην καὶ τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἐξ ἄλλου ἡ Πολιτικὴ Δικονομία, ὁ Ποινικὸς Νόμος, ἡ Ποινικὴ Δικονομία, ἡ στρατιωτικὴ ποινικὴ νομοθεσία, ὁ ἐμπορικὸς νόμος, ὁ νόμος περὶ ἐμπορικῶν σημάτων, ὁ ἀσφαλιστικὸς κώδιξ, ἡ περὶ δικαστικῶν κλητῆρων νομοθεσία κλπ. κλπ., εἶναι ἕτερα θέματα, ὧν ἐπελήφθη, ἐν εἰδικαῖς ἐπιτροπαῖς, ἡ νομοπαρασκευαστικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης.

Κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1939, ἰδρύθη ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως ἐν Ἀθήναις τὸ Ἑλληνικὸν Ἰνστιτούτον Διεθνούς καὶ ἀλλοδαποῦ δικαίου μὲ σκοπὸν τὴν συγκριτικὴν μελέτην τοῦ δικαίου, τὴν παρακολούθησιν τῆς διεθνούς ἐπιστήμης καὶ νομοθεσίας καὶ τὴν χορήγησιν πληροφοριῶν περὶ τοῦ ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἰσχύοντος δικαίου. Τὸ Ἰνστιτούτον ἤρξατο παρέχον σημαντικὰς ὑπηρεσίας εἰς τοὺς Ἕλληνας καὶ ξένους νομικοὺς καὶ εἰς τὴν ἐν γένει διοίκησιν τῆς Χώρας, ἣν πληροφορεῖ ἐπὶ τῶν εἰς ξένας Χώρας λαμβανομένων διοικητικῶν μέτρων πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῆς Κοινωνίας. Τὸ Ἰνστιτούτον κατήρτισε προσέτι καὶ διαρκῶς συμπληρώνει ἰδίαν βιβλιοθήκην. Ἡ Διεύθυνσις Μελετῶν

τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ἐμερίμνησεν ἐπίσης διὰ τὴν καλλιτέραν ὀργάνωσιν καὶ πλουτισμόν τῆς Βιβλιοθηκῆς τοῦ Ὑπουργείου.

Ὀργάνωσις ἐπιστημονικῶν διαλέξεων.

Εἰς τὴν τόνωσιν τῆς ἐπιστημονικῆς κινήσεως καὶ τῆς μελέτης τῶν εἰς τὴν λειτουργίαν τῆς Δικαιοσύνης ἀναγομένων ζητημάτων κατὰ πολὺ συνετέλεσεν ἡ κατ' ἔτος τακτικὴ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δικαιοσύνης ὀργάνωσις ἐπιστημονικῶν διαλέξεων παρ' ἐγκρίτων ἐπιστημόνων, ἐν οἷς καὶ ἄρκετοὶ νέοι, οἵτινες εἶδον οὕτω εὐκαιρίαν ἐργασίας καὶ ἀναδείξεως. Αἱ διαλέξεις αὗται ἐκίνησαν τὸ ἐνδιαφέρον ὄχι μόνον τοῦ νομικοῦ κόσμου τῆς Χώρας, ἀλλὰ ὁλοκλήρου τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας καὶ ἐδημιούργησαν ἀξιόλογον ἐπιστημονικὴν κίνησιν. Συχνὰ μάλιστα αἱ διαλέξεις αὗται ἐτιμήθησαν διὰ τῆς παρακολουθήσεώς των παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως.

Γενικῶς δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι, διὰ τῆς συστηματικῆς μελέτης τῶν ζητημάτων τῶν ἀφορώντων τὴν Δικαιοσύνην καὶ τῆς ἀφωσιωμένης ἐργασίας πρὸς ὀρθὴν καὶ ταχεῖαν ἐπίλυσιν αὐτῶν — μολονότι ἡ μακρὰ κατὰ τὸ παρελθὸν παραμέλησις των δυσχερῇ ἔχει δημιουργήσει κατὰστασιν — πολλὰ ἀγαθὰ (καὶ ἐν πολλοῖς θεωρούμενα ἀδύνατα) ἐπετεύχθησαν ὑπὸ τοῦ Νέου Κράτους ἀποτελέσματα, ἀποδεικνυομένου οὕτω ὅτι διὰ τῆς ἐργασίας καὶ παρακολουθήσεως, καθοδηγήσεως καὶ ἐλέγχου τῶν δικαστικῶν ὑπηρεσιῶν κατωρθώθη νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐνδεδειγμένη διοίκησις, ὡς ταύτην ἀξιοῖ ἡ ζῶσα Ἑλληνικὴ Κοινωνία καὶ ἡ ἱστορία καὶ τὸ μέλλον τῆς Χώρας μας, ἀναδειχθείσης οὕτω ὡς Χώρας εὐνομούμενης καὶ ἱκανοποιούσης τὰς ἐκπολιτιστικὰς ἀνάγκας αὐτῆς.

Ἡ ἀνασυγκρότησις τοῦ Ταμείου Συντάξεων Νομικῶν.

Ἀπὸ ἀπόψεως τέλους εὐτυχῶν ἀποτελεσμάτων ἐν τῇ διοικητικῇ μερίμνῃ τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου, δέον νὰ ἀναφερθῇ ἡ ἐκ βάθρων ἐπιτυχῆς ἀναδιοργάνωσις τοῦ Ταμείου Συντάξεων Νομικῶν, ὅπερ οὕτω ἐξειρίχθη εἰς πραγματικὸν Ἰδρυμα Κοινωνικῆς ἀντιλήψεως ὑπὲρ μιᾶς τάξεως ἐπιστημόνων, ὡς καὶ ἡ ὀργάνωσις Ταμείου Ἀσφαλίσεως συμβολαιογράφων. Δι' ὃ καὶ θερμῇ ἐξεδηλώθη ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν ἐξυπηρετηθέντων πρὸς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως Ἰωάννην Μεταξᾶν.

VI. — ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Δικαιοσύνης ἐγένοντο, κατὰ τὸ ἀπὸ 4 Αὐγούστου 1938—3 Αὐγούστου 1939 διάστημα, διάφοροι μελέται τρεχούσης φύσεως, ἢτοι ἐπαυξήσεων, μεταρρυθμίσεων, μικροανεγέρσεων καὶ συντηρήσεως κτιρίων

Αἱ γενόμεναι μελέται πρὸς ἀνέγερσιν νέων δικαστικῶν Μεγάρων καὶ Φυλακῶν.

Δικαστηρίων (25 δικαστικῶν κτιρίων εἰς 20 πόλεις).

Φυλακῶν (18 κτιρίων).

Ἐπιπλώσεων (15 κτιρίων).

Πλὴν τῶν ἄνω, ἐγένοντο Μελέται ἐφαρμογῆς τοῦ Γενικοῦ Οἰκοδομικοῦ προγράμματος Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, ἀνεγέρσεως νέων Δικαστικῶν Μεγάρων καὶ Φυλακῶν, ἢτοι:

Α) Δικαστηρίων.

Προμελέτη Δικαστικοῦ Μεγάρου Λαρίσης, Δικαστικοῦ Μεγάρου Πύργου, Δικαστικοῦ Μεγάρου Θεσσαλονίκης, Μελέτη Δικαστικοῦ Μεγάρου Καρδίτσας.

Β) Φυλακῶν.

Προμελέτη γενικῆς ἀνακαινίσεως Φυλακῶν Αἰγίνης ἀξίας	Δρχ.	1.700.000
Οἰκονομικοτεχνικὴ Μελέτη Τεχνικοῦ Προγράμματος Φυλακῶν Κασσάνδρας ἀξίας	»	35.000.000
Φυλακῶν Θηβῶν, Σερρῶν κλπ. ἀξίας	»	15.000.000
Μελέτη ἀνακαινίσεως, διαρρυθμίσεως καὶ προσθηκῶν Φυλακῶν Κερκύρας ἀξίας	»	12.000.000

Ἐκ τῶν ἄνω μελετῶν αἱ πλείσται ἤρχισαν ἤδη ἐκτελούμεναι μὲ πρόγραμμα γενικῆς ἐνάρξεως ἐκτελέσεως ἐντὸς τοῦ 1940.

Παρὰ τὰς ὕφισταμένας οἰκονομικὰς δυσχερείας, αἵτινες δὲν ἐπιτρέπουσιν εὐρεῖαν πραγματοποίησιν τῶν ἐν προκειμένῳ κυβερνητικῶν προθέσεων καὶ σκέψεων, ἐγένοντο ἐπίσης ἐκτελέσεις τρεχούσης φύσεως, ἢτοι ἐπαυξήσεων, μεταρρυθμίσεων, μικροανεγέρσεων καὶ συντηρήσεως κτιρίων, Δικαστικῶν Μεγάρων καὶ Φυλακῶν, ἢτοι:

Α'. Δικαστηρίων: Εἰς 52 δικαστικά Μέ- γαρα, μικρὰ ἐργασίαι ἐπισκευῶν καὶ ἐμφα- νίσεως, ἀξίας	Δρχ. 2.000.000
Β'. Φυλακῶν: Εἰς 15 κτίρια, γενικαὶ ἐπι- σκευαί, ἀξίας	8.000.000
Γ'. Ἐπιπλώσεων: Διαφόρων κτιρίων, ἀξίας	1.500.000

Η ΕΠΙΒΡΑΒΕΥΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑΣ

Εἰς τὴν σύντομον αὐτὴν ἀνασκόπησιν τοῦ ἔργου καὶ τῆς δράσεως τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου, ὅσον ἀφορᾷ τὸν κλά-
δον τῆς Δικαιοσύνης, διαφαίνεται ἡ ἐργώδης προσπάθεια, ἥτις
ἐπετελέσθη πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀπασαί αἱ εἰς αὐτὸν ὑπαγό-
μεναι ὑπηρεσίαι καὶ λειτουργίαι (δικασταί, εἰσαγγελεῖς, δικηγό-
ροι, ὑποθηκοφύλακες, συμβολαιογράφοι, δικαστικοὶ κλητῆρες, δι-
οικητικὸν προσωπικὸν κεντρικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ σωφρονιστικῶν
ἰδρυμάτων κλπ.) ἐμπνευσθῶσι μὲ τὸ συναίσθημα τοῦ καθήκοντος
καὶ μὲ τὴν ἀγάπην πρὸς τὴν διαρκῆ μελέτην καὶ πρὸς τὴν μετ'
ἐνδιαφέροντος, ζωηρότητος καὶ εὐσυνειδησίας ἐργασίαν, ἐν πνεύ-
ματι πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ἐξυψώσεως τῆς Δικαιοσύνης.

Ἡ ἀδιάκοπος καθοδήγησις τῶν δικαστῶν καὶ τῶν ὑπηρε-
σιῶν δι' ἐγκυκλίων καὶ ὁμιλιῶν, ὅχι μόνον ὡς πρὸς τὸν τρόπον
ἐπιτελέσεως τῶν ὑπηρεσιακῶν καθηκόντων αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ
πρὸς τὴν εὐρυτέραν ἐν τῇ Κοινωνίᾳ ὑποδειγματικὴν διαβίωσιν
αὐτῶν καὶ διαπαιδαγώγησιν ταύτης, ἰδίᾳ παρὰ τῶν δικαστῶν
καὶ τῶν δικηγόρων, ἐχόντων τὴν πείραν τῆς ζωῆς, ἀποτελεῖ εὐ-
τυχῇ ἱκανοποίησιν μιᾶς ἀπὸ τὰς κυριωτέρας ἐπιδιώξεις τῆς
Ἱστορικῆς Μεταβολῆς ποὺ ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ἀνάδειξιν τῆς Δι-
καιοσύνης διὰ τῆς εὐρείας παιδείας καὶ μορφώσεως τῶν δημο-
σίων ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς Κοινωνίας.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΙΣ ΤΗΣ 4^{ΗΣ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΑΤΩΧΥΡΩΣΕ ΤΗΝ ΕΘΝΙΚΗΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΝ ΚΑΙ ΕΞΥΓΙΑΝΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝ. ΚΟΙΝΩΝΙΑΝ

Ένας ευγλωττος άπολογισμός τών πεπραγμένων του Υφυπουργείου Δημοσίας Ασφαλείας. — Η γενεσιουργός άφορμή τής Μεταβολής. — Πώς προητοιμάζετο ή επανάστασις πού δ' άνέτρεπε τά πάντα. — Τό δηλητήριο τής προπαγάνδας είχε ποτίσει όλας σχεδόν τās κοινωνικάς τάξεις. — Ο Ιωάννης Μεταξάς εμφανίζεται ως ο άπό μηχανής Θεός διά νά σώση τόν τόπον άπό τόν κίνδυνον τής άναρχίας. — Η συστηματική έξόντωσις κάθε έστίας ταραχών. — Η έξυγίανσις τής Έλληνικής Κοινωνίας άπό τό άντεθνικόν μίasma. — Έξηφανίσθη πλέον κάθε κίνδυνος συνωμοτικών ενεργειών. — Τά άγαθά αποτελέσματα μιās σώφρονος πολιτικής.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΛΑΟΣ ΠΡΟΣΗΡΜΟΣΘΗ ΚΑΙ ΠΑΛΙΝ ΠΡΟΣ ΤΑ ΕΘΝΙΚΑ ΙΔΕΩΔΗ

I.—Η ΓΕΝΕΣΙΟΥΡΓΟΣ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ

Ὡς γνωστόν, ἡ Μεταβολὴ τῆς 4ης Αὐγούστου εἶχε ὡς γενεσιουργὸν αὐτῆς ἀφορμὴν τὴν ἐπαναστατικότητα, ἡ ὁποία εἶχεν ἀναπτυχθῇ καὶ ἐκδηλωθῇ κατὰ τὰ μέσα τοῦ ἔτους 1936 (Μάϊος-Ἰουνίος-Ἰούλιος).

Ἀπὸ τὰ κατασχεθέντα ἀρχεῖα τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος καὶ ἀπὸ ὅσα ἦλθον εἰς φῶς κατὰ τὴν ἔκβασιν τοῦ ἐμφυλίου Ἰσπανικοῦ πολέμου, προέκυψεν ὅτι, ταυτοχρόνως μὲ τὴν Ἰσπανίαν, εἶχε πρὸ τετραετίας ἐκ-

**Πῶς οἱ κομμουνισταὶ προη-
τοιμαζον τὴν ἐπανάστασιν
διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀρχῆς.**

λεγῇ καὶ ἡ Ἑλλάς ὡς χώρα, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ καταληφθῇ ἀπὸ τὸ Διεθνὲς προλεταριάτον. Ὅλαι αἱ ἐκδηλώσεις καὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος, ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ 1936 μέχρι τῆς Μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου, ἔτεινον νὰ δημιουργήσουν, εἰς ὁλόκληρον τὴν Χώραν, τὴν λεγομένην «Προεπαναστατικὴν κατάστασιν», ἡ ὁποία θ' ἀπετέλει τὸν πρόδρομον τῆς τελικῆς, πρὸς κατάκτησιν τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τοῦ Κομμουνισμοῦ, ἐξορμήσεως.

Ἡ πρώτη ὀργανωμένη ἐμφάνισις τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος τῆς Ἑλλάδος (Τμήματος τῆς Κομμουνιστικῆς Διεθνοῦς τῆς Μόσχας) ἀνάγεται εἰς τὸ ἔτος 1924.

Ἀπὸ τῶν πρώτων στιγμῶν τῆς ζωῆς του, ὁ ἀγὼν του κατευθύνεται :

α') Εἰς τὴν προλεταριοποίησιν τῶν μαζῶν καὶ

β') τὴν βαθμιαίαν προετοιμασίαν τῆς Ἐπαναστάσεως πρὸς κατάληψιν τῆς Ἀρχῆς καὶ ἐγκαθίδρυσιν τῶν Σοβιετ.

II.—Η ΠΡΟΛΕΤΑΡΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΜΑΖΩΝ

Α'). Τῶν ἐργατῶν :

Τὸ Κομμουνιστικὸν κόμμα, υἱοθετοῦν τὰς ἐκάστοτε οἰκονομικὰς ἐπιδιώξεις τῶν ἐργατῶν, παρέσυρε καὶ ὠδήγησε τὰς μάζας εἰς μαχητικὰς ἀπεργίας καὶ συγκρούσεις πρὸς τὰς Κρατικὰς Ἀρχάς, διὰ παρανόμων διαδηλώσεων καὶ συλλαλητηρίων καὶ διὰ τῆς κινητοποιήσεως τοῦ ὄγκου αὐτῶν ἐνώπιον τῶν Ὑπουργείων ἢ τοῦ Πολιτικοῦ Γραφείου, ἔνθα ἐπεζήτουν ἐκβιαστικὴν ἐπίλυσιν τῶν αἰτημάτων των.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἀνωτέρω ἀγώνων, κατηρτίζοντο «Ἐπιτροπαὶ ἀγῶνος» ἢ «Αὐτοάμυνας» πρὸς δῆθεν ὑπεράσπισιν τοῦ ἀγῶνος, ἀλλὰ μὲ πραγματικὸν σκοπὸν τὴν ἐκτράχυνσιν τῶν ἀπεργιῶν εἰς συγκρούσεις μετὰ τῆς ἐνόπλου δυνάμεως.

Εἰδικαὶ ὁμάδες αὐτῶν ὠπλοφόρου διὰ ροπαλῶν, φαλτσέτων, κλόμπς, λίθων ἢ περιστρώφων.

Ἡ ὁμαδικὴ ἐπίθεσις κατὰ τῶν ἀπεργοσπαστῶν, ἢ παρεμπόδισις τῆς συνεχίσεως τῶν ἐπιχειρήσεων μεταφορῶν καὶ συγκοινωνιῶν τῆς Χώρας, διὰ καταστροφῆς ὀχημάτων ἢ τεχνικῶν ἔργων, ἢ ἐκτροχιάσεως ἀμαξοστοιχιῶν, ἀπετέλουν συνήθη μέσα τῆς ἐπαναστατικῆς τακτικῆς των.

Τὸ σαμποτάρισμα ἐν τοῖς ἐργοστασίοις ὑπὸ μορφήν γενικῆς ἢ μερικῆς καταστροφῆς μηχανημάτων, ὡς καὶ ἡ μέθοδος τῆς κωλυσιεργίας πρὸς μείωσιν τῆς παραγωγῆς ἢ ἐλαττωματικὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἀπετέλει τὸ ἕτερον σκέλος τοῦ προγράμματος αὐτῶν εἰς τὸ Ἑργατικὸν κίνημα τῆς χώρας.

Ἡ κατὰληψις τῶν ἐργοστασίων ὑπὸ τῶν ἀπεργῶν, μόνον ὀλίγον πρὸ τῆς Ἑθνικῆς μεταβολῆς τῆς Χώρας, ἐφημερόθη ὡς τακτικὴ ἐν ταῖς ἀπεργίαις.

Ἡ ἔντασις τοῦ ἀπεργιακοῦ κινήματος παρατηρεῖται κατὰ τὰ ἔτη 1935—35, καθ' ἃ τὸ μὲν 1935 ἐσημειώθησαν καθ' ὅλην τὴν Χώραν 90 ἀπεργίαι μὲ σύνολον συμμετοχῆς 104.852 ἐργατῶν καὶ διάρκειαν ἡμερῶν ἀπεργίας 459. Κατὰ δὲ τὸ 1935 μέχρι τῆς 4ης Αὐγούστου, χρονολογίας τῆς ἐπελθούσης πολιτικῆς μεταβολῆς, ἐσημειώθησαν 244 ἀπεργίαι μὲ σύνολον συμμετοχῆς 90,730 ἀπεργῶν καὶ διάρκειαν ἡμερῶν ἀπεργίας 1531.

Β'. — Τῶν ἀγροτῶν.

Ἡ ἐξέγερσις τοῦ ἀγροτικοῦ κόσμου τῆς ὑπαίθρου ἐπεδιώχθη διὰ τῆς ὀργανώσεως τῶν λεγομένων α) «Πορειῶν πείνης», καθ' ἃς οἱ κάτοικοι ὀρεινῶν κυρίως χωρίων, ἐπὶ κεφαλῇς μαύρων σημαίων, κατήρχοντο καὶ κατέσκηνον εἰς τὰς ἑδρας τῶν Νομῶν, αἰτούμενοι τὴν παροχὴν ἀραβοσίτου ἢ τὸν καθορισμὸν τιμῆς ἐξαγορᾶς τοῦ σίτου ὑπὸ

τοῦ Κράτους καὶ

β) τῆς συγκροτήσεως ἐνόπλων συλλαλητηρίων τῶν ἀγροτῶν ἐξ ἀφορμῆς ἐπιδιωκομένης ρυθμίσεως ὑπὸ τοῦ Κράτους σπουδαίων γεωργικῶν ζητημάτων ἀφορώντων τὰ κύρια γεωργικὰ προϊόντα τῆς Χώρας.

Γ'.) Τῶν Ἑπαγγελματιῶν.

Ἡ διείσδυσις τῆς Κομμουνιστικῆς προπαγάνδας ἐπροχώρησε μέχρι καὶ τῆς τάξεως τῶν ἐπαγγελματιῶν, κατ' ἐξοχὴν συντηρητικῆς τάξεως τοῦ ἀστικοῦ ἡμῶν καθεστώτος, διὰ τῆς υἱοθετήσεως τῶν οἰκονομικῶν ἐπιδιώξεων των. Κατάρθωσε δὲ νὰ παρασύρῃ τοὺς εἰς συγκρούσεις μετὰ τῶν Ἀρχῶν τοῦ Κράτους, ἐπηρεάζουσα γενικῶς τὰς κατευθύνσεις τῶν Σωματείων των.

Δ'.) Τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων.

Ἡ Κομμουνιστικὴ κατάκτησις τοῦ πλείστου μέρους τοῦ Δημοσιοὑπαλληλικοῦ κόσμου ἐπετεύχθη :

α) διὰ τοῦ κλαδικοῦ συνδικαλισμοῦ τούτων καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων, τελοῦσης ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν αὐτοῦ τούτου τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος,

β) διὰ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ δόγματος, ὅτι οἱ Δημοσίοι ὑπάλληλοι τελοῦν ἐν σχέσει πρὸς τὸ Κράτος εἰς σχέσεις ἐργοδότου πρὸς ἐργάτας, καὶ

γ) διὰ τῆς καθόδου αὐτῶν εἰς γενικὰς ἢ μερικὰς ἀπεργίας διὰ σαμποταρίσματος, διὰ τῆς κωλυσιεργίας καὶ τραχείας συμπεριφορᾶς ἢ ἀποτελεματώσεως τῶν ὑποθέσεων τῶν πολιτῶν.

Εἰδικώτερον, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐκπαιδευτικούς λειτουργούς, οὗτοι κατηνύοντο ὑπὸ τῆς «Διεθνoῦς Συνδικαλιστικῆς Ἑργατῶν Παιδείας» τμήματος τῆς Γ'. Διεθνoῦς.

Ε'.) Τῆς Νεολαίας.

Ἡ μᾶζα τῆς σπουδαζούσης καὶ ἐργαζομένης Νεολαίας ἀπετέλεσε σπουδαῖον τομέα κατακτίσεως ὑπὸ τῶν κομμουνιστῶν, οἵτινες, μετὰ σημαίαν τὰ ἀπασχολοῦντα ταύτην ζητήματα, ἐξεμεταλλεύθησαν τὴν νεανικὴν ὁρμὴν καὶ ἀνησυχίαν τῶν ψυχῶν των, ἃς ἐδηλητηρίασαν μετὰ τὰς χιλιάδας τῶν Κομμουνιστικῶν φυλλαδίων καὶ λοιπῶν ἐντύπων, ἅτινα ἐφθασαν εἰς τὸ σημεῖον νὰ διανέμωσι δωρεάν.

Αἱ ἀπεργίαι τῶν φοιτητῶν διεδέχοντο ἢ μία τὴν ἄλλην καὶ τὸ τρίτον τοῦ χρόνου τῆς ἐκπαιδεύσεως των διέρρεε μετὰ τοὺς φοιτητὰς ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων.

Τοὺς φοιτητὰς τῶν Πανεπιστημίων ἤρchiσαν μιμούμενοι οἱ μαθηταὶ τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, οἵτινες ἐλιθοβόλουν σχολεῖα καὶ διδασκάλους.

ΣΤ'.) Τῶν ἐνόπλων Δυνάμεων.

Τὸ Κομμουνιστικὸν Κόμμα ἔστρεψεν ἀμέριστον τὴν προσοχὴν του διὰ τὴν εἰσχώρησίν του εἰς τὰς τάξεις τοῦ Στρατεύματος. Πρὸς τοῦτο ἐπέτυχεν τὴν ἰδρυσιν συνωμοτικῶν πυρήνων ἐν αὐτῷ κατὰ τὸ σύστημα τῶν «Τριάδων» μετὰ ἀπώτερον σκοπὸν α) τὴν δημιουργίαν ἀντιπολεμικοῦ πνεύματος καὶ β) τὴν διάλυσιν τῆς συνοχῆς καὶ πειθαρχίας του πρὸς εὐκολωτέραν ἐξουδετέρωσίν του ἐν περιπτώσει ἐπαναστάσεως ἢ ἄλλης πολεμικῆς περιπετείας.

III. — Αἱ Προετοιμασίαι διὰ τὴν Ἐπανάστασιν

Τὸ ὑπὸ τῆς Γ' Διεθνoῦς ριφθὲν σύνθημα τῆς δημιουργίας τῶν Κοινοβουλευτικῶν «Λαϊκῶν Μετώπων» ἐφηρμόσθη καὶ ἐν Ἑλλάδι διὰ τῆς γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα «Σύμφωνον Σοφούλη—Σκλάβαινα» πολιτικῆς συμφωνίας τῶν κομμουνιστῶν μετ' ἐνὸς τῶν μεγαλυτέρων κοινοβουλευτικῶν κομμάτων τῆς Χώρας.

Ὅλη αὕτη ἡ προεπαναστατικὴ ἐργασία ἐνεφανίσθη ἀνάγλυφος τὴν 9ην Μαΐου 1935 εἰς Θεσσαλονίκην, ὅπου, μετὰ πολυαίμακτον ἀναρχίαν 48 ὥρων, κατωρθώθη νὰ ἀποκατασταθῇ ἡ τάξις.

Τὰ γεγονότα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα συνετάραξαν τὴν Ἑλλάδα, ἐχαρακτήρισθησαν ὡς ἡ μεγάλη ἐπαναστατικὴ ἀπόπειρα. Ἦτο ἡ πρώτη ἐπαναστατικὴ κρούσις εἰς τὴν Μακεδονικὴν Πρωτεύουσιν, μετὰ θύματα 12 νεκροῦς καὶ 35 τραυματίας, ἡ ὁποία ἐθεωρήθη ὡς ἐπιτυχoῦσα ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸν Κομμουνιστικὸν κόμμα, τὸ ὁποῖον ἀπέσπασε καὶ τὰ συγχαρητήρια τῆς Γ' Κομμουνιστικῆς Διεθνoῦς.

Διὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ Αὐγούστου 1935, εἶχεν ὀρισθῇ εἰς ὁλόκληρον τὴν Ἑλλάδα ἡ μεγάλη ἀνατρεπτικὴ ἐξόρμησις ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς Πανελληνικῆς ἀπεργίας, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ κομμουνισμὸς συνεκέντρωσε καὶ ἔθεσεν εἰς κίνησιν ὅλας τοὺς τὰς δυνάμεις, εἰς τρόπον ὥστε, ἂν ἀφίνετο ἐλεύθερος νὰ δράσῃ, θὰ εἶχεν ἐξησφαλισμένην τὴν ἐπιτυχίαν του.

Ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς ἀπέτρεψε τὴν προετοιμασθεῖσαν ἀνατροπὴν.

Τὴν κομμουνιστικὴν ταύτην κατὰ τῆς Χώρας ἐξόρμησίν καὶ τὴν τελικὴν εἰς τὸ Διεθνὲς Προλεταριάτον ὑποδούλωσιν αὐτῆς, ἀνέκοψεν ὁ Ἰωάννης Μεταξᾶς, ὁ ὁποῖος ἐδημιούργησε τὴν μεταβολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου, ἔθεσε τέρμα εἰς τὴν προετοιμασθεῖσαν ἀνατροπὴν καὶ ἤνοιξε τὸν εὐδαίμων δρόμον τῆς Ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος.

Ὅτως ἐδημιουργήθη τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, τὸ νέον Ἑλληνικὸν Κράτος. Ἐπειδὴ, ὅμως, τὰ πάσης φύσεως ἀνατρεπτικὰ στοιχεῖα δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἀνακόψουν τὸν δρόμον των,

ἀλλὰ τούναντίον συσπειρούμενα, θά ἐσυνέχιζον, συνωμοτικῶς πλέον, τὸ ἔργον των, προέκυψε διὰ τὸ νέον Κράτος ἡ ἀνάγκη τοῦ συντονισμοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν ἀσφαλείας, εἰς τρόπον ὥστε, μὲ ἀπερίσπαστον καὶ ἐνιαίαν κατεύθυνσιν καὶ καθοδήγησιν, νὰ ἐπιδιοθῶσιν εἰς τὴν παγίωσιν τῆς Ἀσφαλείας.

IV. — Η ΕΘΝΙΚΗ ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Τὸ Ὑφυπουργεῖον Ἀσφαλείας, μὲ ἀφετηρίαν σκέψεως ὅτι ὁ ἐν Ἑλλάδι κομμουνισμός, ὠργανωμένος εἰς πολιτικὸν κόμμα ἀπὸ εἰκοσαετίας καὶ πλέον, συνδυάζων διεθνή πείραν δεκάδων ἐτῶν μὲ μηχανισμὸν συνωμοτικῆς ἐργασίας καλῶς συγκεκροτημένον, δὲν ἦτο δυνατόν νὰ θεωρηθῇ ὅτι πλήσσει καὶ νεκροῦται διὰ τῆς συλλήψεως, ἔστω καὶ σημαντικοῦ ἀριθμοῦ δεκάδων κομμουνιστικῶν στελεχῶν, οἵαι ἦσαν αἱ ἐπιτευχθεῖσαι εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς γενομένης Ἑθνικῆς Μεταβολῆς, ἔκαμε πρὸ τῆς ἐπιθετικῆς ἐξορμήσεώς του γενικὴν ἀναγνώρισιν τοῦ κομμουνιστικοῦ πεδίου εἰς Πανελλαδικὴν κλίμακα καὶ κατέληξεν εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα :

α) Ὅτι ὁ ἀγὼν, διὰ νὰ ἀποβῇ τελεσφόρος καὶ ἀποτελεσματικός, ἔδει νὰ κατευθύνεται ἐνιαίως παρὰ τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑφυπουργείου Ἀσφαλείας, ἥτις, κάτοχος τῶν νημάτων τοῦ ὅλου κομμουνιστικοῦ δικτύου τῆς Χώρας, ἦτο εἰς θέσιν νὰ καθοδηγῇ τὰ ἐκτελεστικά ὄργανα εἰς τὴν ἐπιτυχὴ ἐπέμβασιν αὐτῶν, εἰς ὅσα σημεῖα ἐκρίνοντο ὡς νευραλγικῆς σημασίας διὰ τὸ Κομμουνιστικὸν κόμμα, μὲ μεθόδους καὶ σύστημα ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐκάστοτε καθιερουμένην κομμουνιστικὴν τακτικὴν.

β) Ὅτι αἱ ποινικαὶ δίκαι τῶν συλλαμβανομένων κομμουνιστῶν οὐ μόνον δὲν ἐξυπηρετοῦν τὸν ἀντικομμουνιστικὸν ἀγῶνα τοῦ Κράτους, ἀλλὰ, τούναντίον, παρεῖχον σπουδαῖον βῆμα δημοκοπικῆς προπαγάνδας καὶ ἐπηρεασμοῦ τῶν ἀφελῶν ἀκροατῶν ὑπὲρ τῶν ἰδεῶν των καὶ ὅτι μόνη συμφέρουσα διὰ τὸ Κράτος ὁδὸς διώξεως αὐτῶν ἦτο ἡ τῆς παραπομπῆς των ἐνώπιον τῶν ἐκασταχοῦ Ἐπιτροπῶν Δημοσίας Ἀσφαλείας, αἵτινες, ἀδέσμευτοι δικονομικῶν κανόνων καὶ ἐνημερωμένοι πάντοτε ἐπὶ τῶν μεθόδων δράσεως τῶν κομμουνιστῶν, εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐπιβάλλωσι τὰς νομίμους κυρώσεις μὲ ταχύτητα καὶ ἐπιβολήν, οἷαν ἀπαιτοῦσιν αἱ περιστάσεις.

γ) Ὅτι ὁ ἀντικομμουνιστικὸς ἀγὼν τοῦ Κράτους, στρεφόμενος ἐναντίον ἐπαναστατημένων καὶ νοσηρᾶς διανοίας ατόμων, ἔδει νὰ στηριχθῇ ἐπὶ μέτρων ψυχολογικῆς βάσεως, μὲ ἐπιείκειαν

διά τούς ἔξ αὐτῶν παραπλανηθέντας καί ἀνανήφοντας, καί σταθερᾶς ἀπομονώσεως ἀπὸ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου τῶν ἀποδεδειγμένων ὡς ἀμετανοήτων καί φανατικῶν. Οὐδόλως ἐθεωρήθη πρόσφορος ἡ νομοθέτης ἐξοντωτικῶν ποινῶν καί μέτρων στερητικῶν τῆς περιουσίας αὐτῶν.

Ἡ ἐξυγίανσις τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας ἀπὸ τὸ ἀναρχικὸν μίasma.

Τὸ γεγονὸς δὲ ὅτι, μετὰ τετραετῇ συστηματικὴν ἔντονον δῶξιν τοῦ κομμουνισμοῦ ἐν Ἑλλάδι, καθ' ἣν οἱ συλληφθέντες κομμουνισταὶ προσεγγίζουσι τὸν ἀριθμὸν τῶν πεντήκοντα χιλιάδων, δὲν ἐγένετο οὔτε μία θανατικὴ ἐκτέλεσις, ὁ ἀριθμὸς δὲ τῶν ἐν ἀπομονώσει εἰς τινὰς νήσους ἀμετανοήτων κομμουνιστῶν δὲν ὑπερβαίνει τοὺς χιλίους, ἀποτελεῖ πλήρη δικαίωσιν τῶν προβλέψεων τοῦ Ἑλληνικοῦ Ὑφυπουργείου Ἀσφαλείας.

Μὲ βασικὸν πρόγραμμα ἐργασίας τὰς ἀνωτέρω σκέψεις, αἱ Ἑλληνικαὶ καταδικαστικαὶ ἀρχαί, ὑπὸ τὴν προσωπικὴν κατεύθυνσιν τοῦ Ὑφυπουργείου Δημοσίας Ἀσφαλείας, ἐξεκίνησαν σταθερῶς εἰς τὴν ἐξυγίανσιν τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας ἀπὸ τὸ κομμουνιστικὸν μίasma.

Ἦδη συμπληροῦται μία τετραετία ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ ἀγῶνος τούτου. Τὰ ἐπελθόντα ἀποτελέσματα ἀποτελοῦν κεφάλαιον δυνάμενον ν' ἀποτελέσῃ δίδαγμα καί δι' ἑτέρας Εὐρωπαϊκάς Ἀστυνομίας.

V.—Ο ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΝΤΙΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΟΣ

Εἰς γενικωτάτας γραμμάς, ὁ ἀπολογισμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀντικομμουνιστικοῦ ἀγῶνος δύναται νὰ συνοψισθῇ εἰς τὰ ἑξῆς:

α) Ὁργανικῶς διελύθη κατὰ τρόπον ὀριστικὸν ἡ ἐπανειλημ-

Ἡ πλήρης διάλυσις μιᾶς ἀνα-μοτική ὀργάνωσις τοῦ Ἑλληνικοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος
τρεπτικῆς ὀργανώσεως.

καὶ τὰ ἐναπομείναντα σημερον ὑπολείμματα τῶν στελεχῶν του, ἀσήμαντα καὶ ἀνίκανα πρὸς οἷαν-δήποτε ἀνασυγκρότησιν συμπαθούντων ὁπαδῶν τῶν, ἀποτελοῦσιν ἀκίνδυνα, γνωστὰ δὲ εἰς τὰς καταδικαστικὰς ἀρχάς, στοιχεῖα, ἢ μὴ σύλληψις τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ ζήτημα τακτικῆς τοῦ Ὑφυπουργείου Ἀσφαλείας.

β) Ἀπασα ἡ μᾶζα τῶν ἀποκαλυφθέντων καὶ συλληφθέντων ἐν δράσει κομμουνιστῶν, ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1935 καὶ ἐντεῦθεν, προέβη εἰς δημοσίαν ἀποκήρυξιν τῶν ἰδεολογικῶν ἀρχῶν τῆς Γ' Διεθνοῦς, πρᾶγμα ὅπερ ἔσχε τεραστίαν ἀπήχησιν μεταξὺ τῶν κομμουνιστικῶν μαζῶν καὶ συνετέλεσε σπουδαίως εἰς τὴν διάσπασιν τῆς μονολιθικῆς συνοχῆς, ἣν πάσῃ θυσίᾳ προσεπάθησε νὰ διατηρήσῃ τὸ Ἑλληνικὸν Κομμουνιστικὸν κόμμα.

Ἰνα μὴ δὲ θεωρηθῇ ὅτι ἡ δημοσία ἀποκήρυξις τῆς Κομμουνιστικῆς ἰδεολογίας ὑπὸ τῶν μετανοούντων ὁπαδῶν τῆς Γ' Διεθνοῦς ἐνέχει πλατωνικὸν χαρακτήρα ἀνῶδυνον διὰ τὰς κομμουνιστικὰς τάξεις, τὸ Ἑλληνικὸν Ὑφυπουργεῖον Ἀσφαλείας καθιέρωσεν ὡς μέτρον βάσεως τῆς εἰλικρινείας παρομοίων δηλώσεων μετανοίας, τὴν πλήρη ἐξιστόρησιν τῆς κομμουνιστικῆς δράσεως τῶν μετανοούντων, τὴν ἀποκάλυψιν τῶν συνεργατῶν τῶν καὶ τὴν ἐξονυχιστικὴν διαλεύκανσιν παντὸς σημείου, ὅπερ ἤθελεν ὑποβοηθῆσαι τὰς Ἀστυνομικὰς Ἀρχὰς εἰς τὴν ἀποκάλυψιν ἀγνώστων εἰς αὐτάς κομμουνιστῶν.

Τοῦτο ἀπετέλεσε τὴν χαριστικὴν βολὴν κατὰ τῆς ἐσωτερικῆς συνοχῆς τοῦ κόμματος τούτου, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς στατιστικῆς, ἐκ τῶν 47.000 κομμουνιστῶν, οἵτινες μέχρι σημερον ὑπέβαλον δηλώσεις μετανοίας, μόνον τρεῖς ἀπεδείχθη ὅτι ἀνεμίχθησαν ἐκ νέου εἰς κομμουνιστικὰς κινήσεις — καὶ αὐτοὶ πάλιν ὅχι διὰ τῆς ἐπαναπροσλήψεως τῶν εἰς τὸ Κομμουνιστικὸν κόμμα, διὰ τὸ ὁποῖον εἶχον καταστῆ πλέον ὑποπτοι καὶ ὁπόθεν

είχον διαγραφῇ, ἀλλὰ δι' οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῆς κομμουνιστικῆς ὁργανώσεως «ἐργατικὴ βοήθεια» μὲ πεντάδραχμον ἢ δεκάδραχμον.

Τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα μῆς σῶφρονος τακτικῆς.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς τοιαύτης τακτικῆς ὑπῆρξαν ἀνώτερα τῶν ἀναμενομένων, καθὼς ἀπεδείχθη ἐκ τῶν ὑστέρων ἐν τῇ πράξει, διότι, ὅχι μόνον ἀπλᾶ μέλη τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος Ἑλλάδος ὑπέβαλον δηλώσεις μετανόας, ἀλλὰ καὶ σημαίνοντα στελέχη αὐτοῦ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ ἀκόμῃ, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι οἱ: Ἑμμ. Μανωλέας, τέως βουλευτῆς, Στ. Σκλάβαινας, τέως βουλευτῆς, Κ. Μπασιάκος, Κ. Γαβριηλίδης, Π. Δαμασκόπουλος, Σολομὼν Κοέν, τέως βουλευτῆς, Κ. Μελικογλου, Πέρσα Βλάχη, διδασκάλισσα, καὶ πλείστοι ἄλλοι, ἅπαντες ἐκ τῶν σημανόντων ἡγετικῶν στελεχῶν τοῦ Κομμουνιστικοῦ κόμματος.

Πάντα ταῦτα μαρτυροῦν ὅτι τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημ. Ἀσφαλείας, μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ ἐν πνεύματι δικαιοσύνης, χειρίζεται κάθε ὑπόθεσιν συλλαμβανομένων κομμουνιστῶν, ἀλλὰ καὶ μὲ πολιτικὴν τοιαύτην, ὥστε οἱ παραπλανηθέντες εἰς τὸν κομμουνισμόν νὰ μὴ συντρίβωνται καὶ τὸ κομμουνιστικὸν κόμμα νὰ ὑφίσταται τὸν κλονισμόν εἰς τὴν πειθαρχίαν του καὶ τὴν μονολιθικότητά του, ὅπως ὑπερηφανεύονται νὰ παρουσιάσουν οἱ κομμουνισταὶ τὸ ἔκνομον συγκρότημά των.

Οὕτω, τὸ Ὑφυπουργεῖον Δημοσίας Ἀσφαλείας ἔδωκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναπροσαρμοσθοῦν πρὸς τὰ Ἑθνικὰ ἰδεώδη χιλιάδες Ἑλλήνων, οἵτινες εἶχον παρασυρθῇ εἰς τὸν κομμουνισμόν, ὅχι διότι ἐπίστευον εἰς τὴν ἐπαναστατικὴν αὐτὴν ἰδεολογίαν, ἀλλὰ διότι εὗρέθησαν εἰς δυσκόλους στιγμὰς οἰκονομικὰς, τὰς ὁποίας ἐξεμεταλλεύθησαν οἱ κομμουνισταὶ, ἵνα τοὺς προσηλυτίσουν, εἴτε διότι εἶχον ἀπαυδῆσαι ἀπὸ τὰς κομματικὰς διαμάχας, αἵτινες εἶχον τὰ πάντα ἐξαθλιώσει.

Ἐξηφανίσθη πλέον κάθε κίν- δυνος ἀναρχικῶν ἐνεργειῶν.

γ) Ἐπετεύχθη ἡ πλήρης ἐνημέρωσις τῶν καταδιωκτικῶν ἀρχῶν περὶ τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ των διατελεσάντων κομμουνιστῶν, καὶ τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος εἶναι ἐνήμερον εἰς τὰ τοῦ οἴκου του, δυνάμενον νὰ ρυθμίσῃ τὰ τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας του, ἐν ὧν τῶν πραγματικῶν κοινωνικῶν φρονημάτων τῶν πολιτῶν του, διὰ τῆς καθιερώσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ κοινωνικῶν φρονημάτων

ὅπερ ἀπαιτεῖται πρὸ πάσης προσλήψεως ἀτόμου εἰς τὸν δημοσιο-
υπαλληλικὸν κλάδον καὶ ἄλλους τομεῖς νευραλγικῶν σημείων
τῆς Ἑλληνικῆς Κοινωνίας.

δ) Ἀπεκάθαρε καὶ συνεχίζει τὴν ἐκκαθάρισιν ὅλων τῶν ὑπαλληλῶν τῶν Δημοσίων ὑπηρεσιῶν του, οἵτινες, ἐκκινήσαντες ἀπὸ τοὺς συνδικαλιστικούς ἀγῶνας τοῦ παρελθόντος, συνέχισαν καὶ μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν Ἑθνικὴν μεταβολήν, μίαν συνωμοτικὴν δρᾶσιν, ἣν κατηύθυνε αὐτὸ τοῦτο τὸ Κομμουνιστικὸν κόμμα.

Τέλος, ἐπληξεν ἀποτελεσματικῶς τὴν ὁργάνωσιν τοῦ «Ἀντιδικτατορικοῦ ἢ Ἀντιφασιστικοῦ Μετώπου», τὴν ὁποίαν τὸ Κομμουνιστικὸν κόμμα καθιέρωσεν εὐθὺς ὡς ἐτέθη ἐκτὸς τῆς προστασίας τῶν Ἑλληνικῶν Νόμων καὶ ἣτις δὲν ἦτο τίποτε ἕτερον νέον, εἰμὴ αὕτῃ αὕτῃ ἡ τακτικὴ τοῦ «Λαϊκοῦ Μετώπου», τὴν ὁποίαν εἶχεν ἐπιτύχει τὸ Κομμουνιστικὸν κόμμα κατὰ τὴν τελευταίαν ἐποχὴν τοῦ ἐν Ἑλλάδι Κοινοβουλευτισμοῦ.

Πρέπει νὰ παραδεχθῶμεν, ὅτι τὸ σύστημα τῆς ἐν Ἑλλάδι διώξεως τοῦ κομμουνισμοῦ ἀποτελεῖ πολὺτιμον διδάγμα διὰ κάθε Κυβέρνησιν, ἣτις ἔχει ἐπίγνωσιν τῶν κινδύνων ποὺ ἀπειλοῦν τὴν Κοινωνίαν ἐκ τῶν διεθνιστικῶν κηρυγμάτων καὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἀσφαλείας τῆς εἰς τὰς σημερινὰς πολεμικὰς συνθήκας τοῦ κόσμου.

Ἡ μεταβολὴ τῆς 4ης Αὐγούστου 1935 εὕρισκε πλήρη τὴν δικαίωσιν τῆς ἀπὸ τὴν ἐκμηδένισιν τοῦ κομμουνιστικοῦ κινδύνου, τὸν ὁποῖον διέτρεξε τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος.

Η ΚΥΒΕΡΝΗΤΙΚΗ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΡΙΑΤΑΤΙΚΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΚΑΙ ΤΑ ΤΑΧΥΔΡΟΜΙΚΑ ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΑ

Ἡ Ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία ἀναδιωργανώθη καὶ ἐξελίχθη εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς της.—Ἀνεπληρώθησαν αἱ ὑπάρχουσαι ἐλλείψεις καὶ ἐχαράχθησαν νέαι κατεύθυντήριαι γραμμαί.—Ἰδρύσας Τριατατικοῦ Μουσείου.—Συστηματικὴ ὀργάνωσις τῶν ὑπηρεσιῶν ἐπιταγῶν καὶ δεμάτων καὶ μείωσις τελῶν.—Προσειλύσθη εἰς τὴν Ἑλλάδα τὸ ξένον διαβατικὸν Ταχυδρομεῖον.—Ἰδρύθησαν νέοι Σταθμοὶ Ἀσυρμάτου Τηλεγράφου, ἐπεκταθέντες καθ' ὅσας τὴν Ἑλλάδα.—Ἐνισχύθησαν καὶ ἰδρύθησαν νέαι τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ μετὰ τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ.—Αἱ ἐπενεχθεῖσαι βελτιώσεις καὶ εἰς τὰς Τηλεφωνικὰς ὑπηρεσίας.—Προσθήκη νέων γραμμῶν καὶ κυκλωμάτων.—Ἡ ἀποσυγκέντρωσις τῶν Τριατατικῶν ὑπηρεσιῶν.—Ἡ ἀναδιοργάνωσις τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμειευτηρίων.

I.—ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΑ

Ένας από τούς σημαντικωτέρους παράγοντας τής κοινωνικής καὶ παραγωγικῆς ζωῆς μιᾶς Χώρας, ὁ καθρέπτης τοῦ πολιτισμοῦ ἑνὸς Κράτους, τοῦ ὁποῖου—ᾗς ἐπιτραπῇ ἡ ἔκφρασις—αἱ ἀντανακλαστικαὶ ἀκτῖνες ἐπεκ-

τείνονται ἀπανταχοῦ τοῦ κόσμου, εἶναι καὶ ἡ Ταχυδρομικὴ ὁργάνωσις τοῦ.

Πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936,
ἡ Ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία τοῦ

Ἑλληνικοῦ Κράτους δὲν ἦτο ἡ ἐμπρέπουσα εἰς Χώραν πολιτισμένην. Διεξήγετο πλημμελῶς καὶ τὰ διατιθέμενα δι' αὐτὴν μέσα ἦσαν ἀπολύτως ἀνεπαρκῆ, τόσον διὰ τὴν κανονικὴν διεξαγωγὴν τῆς, ὅσον καὶ ἔναντι τοῦ γοργοῦ ρυθμοῦ, ποῦ ἔχει προσδοῇ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς τὰς διεθνεῖς διαμετακομιστικὰς συναλλαγὰς.

Θὰ ἦτο σκόπιμον ν' ἀναφερθῇ ἐν χαρακτηριστικὸν παράδειγμα: Εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν Πρωτεύουσάν τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ἡ ριπτομένη εἰς τὰ γραμματόκιβώτια ἀλληλογραφία δὲν παρελαμβάνετο πέραν τῆς 6ης ἀπογευματινῆς. Τοιοῦτοτρόπως, οἱ ἐπικοινωνοῦντες ταχυδρομικῶς, καὶ κυρίως αἱ ἐμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις, τῶν ὁποίων τὰ συμφέροντα πολλάκις ἐπηρεάζονται αἰσθητῶς ἀπὸ τὴν ταχέαν μεταβίβασιν τῆς ἀλληλογραφίας τῶν, ἦσαν ὑποχρεωμένοι, μετὰ τὴν 6ην ἀπογευματινὴν, ν' ἀποστέλλουν ταύτην εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταχυδρομεῖον διὰ νὰ διαβιβασθῇ τὴν ἐπομένην. Ἐξ ἄλλου, οἱ κατοικοῦντες εἰς τὰς συνοικίας, ἂν ἤθελαν νὰ μὴ καθύπερθε ἡ ἐπιστολὴ τῶν εἰς Ἀθήνας ἐπὶ ὁλόκληρον 24ωρον, ἔπρεπε νὰ ξεκινήσουν ἀπὸ τὰ σπῆτια τῶν με βροχή, με κρῦο ἢ με ζέστη, νὰ πληρώσουν εἰσιτήρια τράμ ἢ λεωφορείου καὶ νὰ χάσουν πολὺτιμον χρόνον διὰ νὰ ρίψουν τὴν ἐπιστολὴν τῶν πρὸ τῆς 6ης ἀπογευματινῆς εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταχυδρομεῖον.

Ἡ μικρὰ αὐτὴ λεπτομέρεια ἀποτελεῖ ἀφ' ἑαυτῆς ἀρκετὰ χαρακτηριστικὴν περίπτωσιν τῆς γενικῆς ἀβελτηρίας, ποῦ ἐπεδεικνύετο κατὰ τὴν προαυγουστιανὴν ἐποχὴν ἀπὸ τὸ ἐπίσημον Κράτος πρὸς τούς πολίτας τοῦ. Καί, ἐν τούτοις, ἡ διόρθωσις τοῦ ἀτόπου αὐτοῦ δὲν ἀπῆτει πολυπλόκους φροντίδας καὶ ἐξαιρετικὴν δαπάνην. Καὶ αὐτοκίνητα τοῦ Ταχυδρομεῖου ὑπῆρχον καὶ

προσωπικὸν δὲν ἔλειπε. Ἐλεγε μόνον ἡ διάθεσις καὶ ἡ ἀντίληψις τῶν καθηκόντων τοῦ παλαιοκομματικοῦ καθεστῶτος, ὥστε τοιοῦτοτρόπως τὸ Ἑλληνικὸν Κράτος νὰ δυσφημῆται καὶ εἰς αὐτὴν ἀκόμη τὴν πρωτεύουσάν του, τόσον εἰς τὰ ἔθνη τῶν ξένων, ὅσον καὶ τῶν ἰδίων του πολιτῶν, ἐξ ἀφορμῆς μιᾶς μικρᾶς λεπτομερείας.

Εὐθὺς μετὰ τὴν ἱστορικὴν μεταβολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου 1936, τὸ ζήτημα αὐτὸ ἔλαβεν ἀμέσως τὴν ἀρμόζουσαν λύσιν του. Ἐξεδόθη διαταγή, διὰ τῆς ὁποίας ἡ περισυλλογὴ τῶν ἐπιστολῶν ἀπὸ τὰ γραμματοκιβώτια παρετείνετο καὶ πέραν τῆς 6ης ἀπογευματινῆς, διενεργουμένη διαδοχικῶς εἰς τὰς 8 μ. μ., εἰς τὰς 10 μ. μ. καὶ τὸ μεσονύκτιον.

Τὸ ἀπλοῦν αὐτὸ παράδειγμα παρέχει μίαν ἀρκετὰ καταφανῆ σύγκρισιν τῶν ἀντιθέσεων πού ὑφίσταντο μετὰ τὴν νοσητροπίας καὶ τοῦ συστήματος τοῦ παλαιοῦ καὶ τοῦ νέου Κράτους.

Εἰς τὴν μεταυγουστιανὴν Ἑλλάδα, ἡ Ταχυδρομικὴ Ὑπηρεσία ἐξελιχθῆ εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποστολῆς της. Ἐπηνέχθησαν τοιαῦτα βελτιώσεις καὶ ἐλήφθησαν τοιαῦτα ἀποφάσεις, ὥστε

Ἄνεπληρώθησαν αἱ ὑπάρχουσαι ἐλλείψεις καὶ ἐχαράχθησαν νέαι κατευθυντήριαι γραμμαί.

Ἐξέλιξιν ἐκείνην πού προσιδιάζει σήμερον εἰς τὰς μᾶλλον προωδευμένας καὶ πολιτισμένας Χώρας τοῦ κόσμου.

Ἀλλὰ τὰ μέτρα τοῦ Ἑθνικοῦ Κράτους δὲν περιωρίσθησαν μόνον εἰς τὰς Ἀθήνας. Ἰδιαιτέρα μέριμνα κατεβλήθη ὅπως καὶ αἱ ἐπαρχίαι μὴ ὑστερήσουν εἰς ταχυδρομικὸν ὄργανόν. Οὕτω διὰ τοῦ Α. Ν. 65 καθηργήθησαν οἱ ἐργολάβοι μεταφορᾶς τοῦ ταχυδρομείου καὶ διετάχθη ἡ δι' ἰδίων ὑπηρεσιακῶν μέσων μεταφορᾶς του, ἐπιτευχθείσης οὕτω ἀφ' ἑνὸς μὲν μειώσεως τῶν δαπανῶν, ἀφ' ἑτέρου δὲ ταχυτέρας καὶ συστηματικωτέρας ἐξυπηρετήσεως.

Δι' ἄλλου Α. Ν., τοῦ 1462, ἐφωδιάσθησαν μὲ γραμματοκιβώτια τὰ ὑπεραστικά Λεωφορεῖα τὰ συνδέοντα τὰ μεγάλα κέντρα τῆς Χώρας. Παραλλήλως δ' ἐφωδιάσθησαν μὲ γραμματοκιβώτια οἱ σιδηροδρομικοὶ συρμοὶ καὶ ὅλα σχεδὸν τὰ ἀτμόπλοια. Εἰς ὠρισμένας μάλιστα ἀμαξοστοιχίας λειτουργοῦν κινητὰ ταχυδρομικὰ Γραφεῖα, τὰ ὁποῖα παραλαμβάνουν ἀπὸ τὴν ἀφετηρίαν καὶ ἀπὸ τοὺς ἐνδιαμέσους σταθμοὺς τὰς ἐπιστολάς, τὰς ταξινομοῦν, τὰς μοιράζουν καθ' ὁδόν, τὰς δὲ διὰ τὸν τελευταῖον σταθμὸν καὶ ἐκείθεν προοριζόμενας, τὰς ἔχουν καθ' ὁδόν ταξινομήσει καὶ τοποθετήσιν εἰς σάκκους, ὥστε, ὅταν ἡ ἀμαξοστοι-

χία ἀφίχθῃ εἰς τὸν τελευταῖον σταθμὸν, οἱ σάκκοι ἀποστέλλονται ἀμέσως κατ' εὐθείαν εἰς τὸν προορισμὸν τῶν, χωρὶς καμμίαν ἄλλην ἐπέμβασιν τοῦ τοπικοῦ ταχυδρομείου. Τοιοῦτοτρόπως ἐπιτυγχάνεται οἰκονομία καὶ προσωπικοῦ καὶ χρόνου.

Ἡ διὰ τῶν ἀγροτικῶν διανομῶν καὶ τῆς Κοινοτικῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας διαβίβασις τῆς ἀλληλογραφίας ὀργανώθη καὶ αὕτη συστηματικῶς καὶ ἔτσι σήμερα ἔχει καθημερινῶς ἡ πεντάκις τῆς ἑβδομάδος τὸ ταχυδρομεῖόν του καὶ τὸ πλέον ἀπομεμακρυσμένον καὶ ἀπομεμονωμένον χωριό, καὶ ἐκεῖνο ἀκόμη, πού εὐρίσκεται σκαρφαλωμένο ἐπάνω στὶς ψηλὰς πλαγιὰς τῶν βουνῶν.

Ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς νήσους καὶ τὰς ἀπειραρίθμους κωμόπολεις τῆς Ἑλληνικῆς Πολυνησίας, ἐπρονόησε τὸ σημερινὸν Ἑθνικὸν Κράτος. Ἀλλοῦ ἐπόκνωσε τὰς θαλασσίας συγκοινωνίας καὶ ἄλλοῦ ἐδημιούργησε νέας, ἐκεῖ πού δὲν ὑπῆρχαν καθόλου. Οὕτω ἀπὸ τὴν Κυλλήνην π.χ. διὰ τὴν Ζάκυνθον, ἀναχωρεῖ καθημερινῶς πλέον βενζινόπλοιο, τὸ ὁποῖον μεταφέρει τὸ ταχυδρομεῖον. Τὸ ἴδιο καὶ ἀπὸ τὴν Ἡγουμενίτσαν διὰ τὴν Κέρκυραν. Ἡ ταχυδρομικὴ συγκοινωνία ἐπυκνώθη ὁμοίως εἰς τὰς νησίδας τῶν Κυκλάδων Δουνοῦσαν, Ἀμοργόν, Ἡράκλειαν, Σχοινοῦσαν, Κουφονήσια κλπ., ἔνθα τὸ ταχυδρομεῖον παρελαμβάνετο ἢ πορεδίδετο ἄλλοτε μόνον ὁσάκις ὁ καιρὸς ἐπέτρεπε εἰς τὸ πλοῖον τῆς ἀγόνου γραμμῆς νὰ προσεγγίσῃ. Δηλαδή, ἂν μὲν ὁ καιρὸς ἦτο καλὸς, ἀπαξ τῆς ἑβδομάδος, ἂν δὲ ὁ καιρὸς ἦτο κακός, ὁ πλοίαρχος ἔκαμνε μνεῖαν εἰς τὸ ἡμερολόγιόν του: «λόγῳ κακοκαιρίας ἀδύνατος ἡ προσέγγισις εἰς...» καὶ ἔτσι τὸ ἀπόμερο αὐτὸ νησάκι οὔτε ἐλάμβανε οὔτε ἔστειλε γράμματα ἐπὶ δύο, τρεῖς καὶ περισσότερας πολλὰς ἑβδομάδας.

Ἀλλὰ καὶ ἄλλαι γραμμαὶ ἐβελτιώθησαν καὶ ἐπυκνώθησαν, ὅπως ἡ γραμμὴ Λιμενίου — Ἀρεοπόλεως, ἐξυπηρετοῦσα τὴν ἀνύπαρκτον σχεδὸν ἄλλοτε ἐπικοινωνίαν Μεσσηνίας — Λακωνίας, τὴν ὁποίαν αὐστηρῶς ὁ Ταύγετος ἀπηγόρευεν ἀπὸ ξηρᾶς καὶ αὐστηρότερον ὁ Κάβο - Ματαπᾶς (τὸ Ταίναρον) ἀπὸ θαλάσσης. Ἰδίᾳ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας, ὁ εἰς μὲ τὰ χιόνια του καὶ ὁ ἕτερος μὲ τὴς θάλασσάς του. Ἐπυκνώθησαν ὁμοίως αἱ γραμμαὶ Κερκύρας — Παξῶν καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως — Σαμοθράκης. Καὶ οὕτω κατ' ὁμοίωσιν ἐπὶ τέλους οἱ Παξινοὶ καὶ οἱ Σαμοθρακίτες νὰ μὴ ζοῦν, κατὰ τὸ δὴ λεγόμενον, «μακρυὰ ἀπὸ τὸν κόσμον».

Ἀλλὰ μήπως δὲν ἀπέκτησαν ταχυδρομικὴν ἐπικοινωνίαν καὶ οἱ ἀτυχεῖς κάτοικοι τῆς περιφερείας Κορωνησίας διὰ τῆς συστάσεως Κοινοτικοῦ Ταχυδρομείου ἐν Κορωνησίᾳ καὶ τῇ

καθιέρωσης της γραμμής Πρεβέζης — Κορωνοσίας ; Και τόσαι άλλαι ακόμη απομεμονωμένοι περιφέρειαί και νησίδες, ὧν οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς ; Ἀρκεῖ νὰ σημειωθῇ ὅτι ἐστεροῦντο τακτικῆς συγκοινωνίας καὶ τὰ περὶ τὰς Ἀθήνας ἀκόμη χωρία τῶν Μεσογείων, τὰ ὁποῖα μόνον μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου ἀπέκτησαν ταχυδρομικὴν συγκοινωνίαν, ἀφ' ἧς δηλ. ἡ συγκοινωνία αὕτη διεξάγεται μὲ ἰδιόκτητα αὐτοκίνητα, ποδηλάτα καὶ ἄλλα μέσα τῆς Κεντρικῆς ὑπηρεσίας.

Συγχρόνως ὁμως μὲ τὴν πύκνωσιν τῶν παλαιῶν ὁλίγων καὶ τὴν καθιέρωσιν νέων ταχυδρομικῶν ἀρτηριῶν, ἀνγέεθθησαν ἢ ἐνοικιάσθησαν πολλὰ νέα κτίρια, συνεστήθησαν δὲ καὶ πολλὰ ἐπίσης νέα Ταχυδρομικὰ Γραφεῖα ἢ καὶ προήχθησαν. Ἐντὸς ὁλίγου δὲ ἀποκοτῶν καὶ αἱ Ἀθηναὶ τὸ Ταχυδρομικὸν τῶν Μεγαρόν, κατεδαφίζομένου ὁσονούπω

τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου καὶ ἀνεγειρομένου ἐπὶ τοῦ χώρου τοῦ τοῦ νέου Ταχυδρομικοῦ Μεγάρου, πληροῦντας ὅλας τὰς συγχρόνους ἀπαιτήσεις τῆς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ συναλλασσομένου κοινού, ὅπως καὶ ὅλας τὰς προϋποθέσεις διὰ τὴν ἄνετον διεξαγωγὴν τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ. Ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ ὑπὸ κατεδάφισιν κτίριον, τὸ σημερινὸν Κράτος δὲν παρέλειψε νὰ ἐπιφέρῃ προσωρινῶς μερικὰς ἀπαραίτητους μεταβολὰς καὶ διαρρυθμίσεις, μέχρις ὅτου ἐτοιμασθῇ τὸ νέον Ταχυδρομεῖον.

Καὶ τοῦτο μὲν ὅσον ἀφορᾷ τὰς στοιχειώδεις ἑλλείψεις, τὰς ὁποίας ἐπιγόντως συνεπλήρωσε καὶ συμπληροῖ διαρκῶς τὸ Νέον Κράτος καὶ αἵτινες δὲν ἔπρεπε νὰ ὑφίστανται, οὔτε εἰς τὸ παρελθόν, καθ' ὃ ἀδικαιολόγητοι, ὡς δυνάμειναι καὶ ἔκτοτε νὰ εἶχον συμπληρωθῇ. Ἄς σημειωθῇ καὶ τοῦτο ὡς χαρακτηριστικόν : Οὔτε γραμματοκιβώτια ἔπαρκῇ δὲν ὑπῆρχον ! Γραμματοκιβώτια, τὰ ὁποῖα ἐπὶ τέλους δὲν κοστίζουν ἑκατομύρια.

Καὶ ἠναγκάσθη νὰ τὰ διπλασιάσῃ τὸ Νέον Κράτος, διὰ νὰ ἐξυπηρετηθοῦν αἱ ἀνάγκαι τῆς ἀλληλογραφίας. Ἀπὸ 3.719 δηλ. πού εἶχομεν πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου, σήμερον ἔχομεν τὰ διπλᾶ ἦτοι 7.654.

Τὸ σημερινόν, ἐν τούτοις, Κράτος ἐστράφη καὶ πρὸς κατευθύνσεις γενικωτέρου, καὶ ἔξω τῆς Ἑλλάδος, ἐνδιαφέροντος καὶ προήλθε καὶ εἰς διαφόρους ἐπιτυχεῖς καινοτομίας.

Αἱ ἐπενεχθεῖσαι νέαι ἐπιτυχεῖς καινοτομίαι καὶ ἡ ἱδρυσὶς Τριατατικοῦ Μουσείου

Οὕτω καθιέρωσε καὶ ἐσυστήματοποίησε τὴν διὰ τῶν ταχυδρομικῶν Γραφείων πώλησιν, διὰ λογαριασμὸν τρίτων, παντὸς εἴδους ἐνασῶν, ὅπως τῶν ἐνασῶν Κοινωνικῆς Προνοίας, τῶν ἰατροσῶν, τῶν ἐνασῶν τοῦ

Ταμεῖου Νομικῶν κ. ἄ., ὥστε νὰ ἐξασφαλισθῇ τοιοῦτοτρόπως μία σημαντικὴ πρόσοδος ὑπὲρ τῶν ταχυδρομείων, ἐνῶ συγχρόνως ἐξυπηρετεῖται τὸ Κοινὸν καὶ τὰ ὑπὲρ ὧν τὰ ἔθνη νομικὰ πρόσωπα. Καθιέρωσεν ἐπίσης τὴν κατόπιν εἰδικῆς ἀδείας εἰσαγωγὴν καὶ χρησιμοποίησιν εἰδικῶν μηχανῶν, δι' ὧν ἐπισημαίνεται τὸ ταχυδρ. τέλος τῶν ἐπιστολῶν τῶν ἐχόντων μεγάλην ἀλληλογραφίαν τραπεζικῶν καὶ λοιπῶν ἱδρυμάτων, διευκολυνόμενων οὕτω καὶ αὐτῶν καὶ τῆς ὑπηρεσίας.

Κατηργήθη ἡ ἀναξιοπρεπὴς διὰ τὴν Χώραν μας συνθήκη τῆς πωλήσεως τῶν γραμματοσήμων ὑπερτιμημένων ἀπὸ τὰ διάφορα περίπτερα, καπνοπωλεῖα, συνοικιακὰ καὶ ἐπαρχιακὰ μαγαζάκια. Οἱ πωλοῦντες σήμερον γραμματόσημα ἰδιῶται, τὰ πωλοῦν εἰς τὴν ὀνομαστικὴν τῶν ἀξίαν, ἀπαγορευομένης καὶ καταδιωκομένης αὐστηρῶς τῆς ὑπερτιμῆσεως.

Κατεδιώχθη ἐπίσης ἐπιτυχῶς καὶ ἡ λαθραία μεταφορὰ ἀλληλογραφίας. Καὶ ἔτσι ἐσταμάτησε πλέον τὸ κακὸν ἐκεῖνο, ὅπερ ἀπετέλει πληγὴν διὰ τοὺς ταξιδεύοντας, οἱ ὁποῖοι, διὰ νὰ μὴ δυσαρεστήσουν τοὺς ἀποστολεῖς, ἐδέχοντο νὰ παραλάβουν ἐπιστολάς πρὸς διαβίβασιν, τὰς ὁποίας τοὺς ἐδίδον διάφοροι συγγενεῖς ἢ φίλοι διὰ νὰ μὴ πληρώσουν ταχυδρομικὰ τέλη 2 ἢ 3 δραχμῶν. Ἡ μετ' αὐστηρότητος καταδίωξις τῆς κακῆς αὐτῆς συνθηλας, ἀφ' ἐνός μὲν ἀπῆλλαξε τοὺς ταξιδεύοντας τῆς ἐνοχλήσεως αὐτῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀποκομίζει εἰς τὸ Δημόσιον ὑπὲρ τὰ 2.000.000 δραχ. ἐτησίως.

Ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία ἀνέλαβεν ἐπίσης τὴν ἀγορὰν ξένου συναλλάγματος διὰ λογαριασμὸν τῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ προμηθεῖα. Οὕτω καὶ ὁ κόσμος διευκολύνεται καὶ τὸ συνάλλαγμα μας προστατεύεται.

Ἀπεφασίσθη τέλος ἡ ἱδρυσις Μουσείου Τ. Τ. Τ., ἡ προκαταρκτικὴ δὲ ἐργασία τῆς ὁργανώσεώς του ἤρχισεν ἤδη. Εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦτο, τὸ ὁποῖον θὰ παρουσιάσῃ ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον, θὰ περισυλλέγωνται καὶ θὰ φυλάσσωνται παλαιὰ γραμματόσημα, παλαιαὶ σφραγίδες, ἐγκύκλιοι, μηχανήματα καὶ λοιπὰ εἶδη τοῦ χρησιμοποιηθέντος ἄλλοτε τριατατικοῦ ὀλικοῦ.

Ἰδιαιτέρα προσοχὴ κατεβλήθη εἰς τὰς ταχ. ἐπιταγὰς καὶ τὰ ταχ. δέματα, ἡ κίνησις τῶν ὁποίων ὑπελείπετο λόγῳ κακῆς ὁργανώσεως. Καὶ διὰ μὲν τὰς ἐπιταγὰς, ἐκτὸς τῶν ἄλλων γενικῶν μέτρων ὑπὲρ τῆς συστηματικῆς ὁργανώσεώς των, ἐλήφθη καὶ τὸ μέτρον τῆς μειώσεως τῶν τελῶν των. Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε ταχὺ καὶ ἀποδοτικώτατον : Οὕτω ἀπὸ τῆς 4/8/38 μέχρι

ἔγένετο συστηματικὴ ὁργάνωσις τῶν ἐπιταγῶν καὶ δεμάτων καὶ ἐμειώθησαν τὰ τέλη των.

τῆς 4/8/39 ἐξεδόθησαν 1.870.250 ἐπιταγαί, ἐνῶ κατὰ τὸ ἀντίστοι-

χον προηγούμενον ἔτος εἶχον ἐκδοθῇ μόνον 1.656.121 ἐπιταγαί. Κατὰ ταῦτα ἐντὸς ἐνὸς μόνον ἔτους παρουσιάσθη αὐξήσις 214. 129 ἐπιταγῶν μὲ αὐξήσιν τοῦ ποσοῦ των κατὰ 399.198.994 δραχ.

Ἀνάλογον ἐξέλιξιν παρουσίασαν καὶ αἱ πληρωθεῖσαι ἐπιταγαί, αἱ ὅποιαὶ ἠδύηθησαν κατὰ 143.725, μὲ διαφορὰν ἐπὶ πλεόν ποσοῦ ἐκ δραχ. 218.050.857. Εἰς τοῦτο συνέτεινε καὶ ἡ ἐπέκτασις τοῦ συστήματος τῆς κατ' οἶκον πληρωμῆς τῶν ἐπιταγῶν ὑπὸ τοῦ διανομέως εἰς πολλὰς πόλεις τοῦ Κράτους.

Διὰ δὲ τὰ ταχυδρ. δέματα, ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐπεταχύνθη ἡ διαβίβασις των, ἰδίως μεταξὺ Μακεδονίας καὶ νήσων, ἀφ' ἐτέρου δὲ ἐπεξετάθη ἡ ὑπηρεσία δεμάτων ἐξωτερικοῦ, ὥς καὶ δεμάτων μετὰ δεδηλωμένης ἀξίας καὶ ἐπὶ ἀντικαταβολῇ ἐσωτερικοῦ εἰς 16 ταχυδρομεῖα. Καθιερώθη δὲ καὶ νέα ὁδὸς διαβιβάσεως μέσῳ Γιουγκοσλαβίας τῶν διὰ τὰς Βαλκανικὰς χώρας ταχ. δεμάτων πρὸς συντόμευσιν τοῦ χρόνου μεταφορᾶς των, ἐπ' ὠφελείᾳ τοῦ Κοινοῦ καὶ τοῦ ἐξαγωγικοῦ μας ἰδία ἐμπορίου.

Τὴν βελτίωσιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν δεμάτων, ἰδίως δὲ τῶν μικροδεμάτων, ἣτις εὐρίσκετο πρὸ τοῦ 1936 εἰς πρωτόγονον κυριολεκτικῶς κατὰστασιν, μαρτυρεῖ καὶ ἡ παρατηρηθεῖσα τὸ τελευταῖον ἔτος αὐξήσις γενικῶς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν διαβιβαζομένων δεμάτων καὶ τῶν εἰσπραττομένων τελῶν, ἀνελθοῦσα εἰς 20%.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν εἰδικῶν μέτρων, ἡ προσωπικὴ ὑπὸ τοῦ Ὑφυπουργοῦ παρακολούθησις τῆς ὑπηρεσίας εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς λεπτομερείας καὶ ἡ μίμησις τοῦ παραδείγματός του ὑπὸ τῶν προϊσταμένων, ἐδημιούργησαν συστηματικὰς καὶ μόνιμους πλέον βελτιώσεις εἰς τὴν ἐν γένει διεξαγωγὴν τῆς ὑπηρεσίας, ὥστε ἡ παρακολούθησις νὰ καταστῇ μόνιμος κατὰστασις, σύστημα πλέον τῆς ὅλης ὑπηρεσίας.

Τὰ ἀποτελέσματα διαφαίνονται καθαρὰ καὶ εἰς τὰς γενικώτερας τῆς διεξαγωγῆς τῆς ὑπηρεσίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς μερικωτέρας περιπτώσεις, τῶν ὁποίων κυριώτεραι εἶναι αἱ ἑξῆς:

Παντελὴς σχεδὸν ἐξάλειψις παραπόνων προσωπικοῦ καὶ συναλλασσομένων μὲ τὰ ταχυδρομεῖα. Ἀπονομὴ δικαιοσύνης καὶ τιμωρία ὑπευθύνων. Λαμπρά διαχειρίσις, πνεῦμα οικονομίας, νοικοκυρῶσύνῃς καὶ συμμαζεύματος τοῦ ὕλικου, ἐξαφάνισις διαχειριστικῶν ἀνωμαλιῶν. Ἀσφάλεια πλήρης εἰς τὰς ταχυδρομικὰς ἀνταποκρίσεις πανταχοῦ, ταχύτης διεκπεραιώσεως, ἑλλειψις καθυστερήσεων, λαθῶν κλπ.

Τὸ ποσὸν ἄλλως τε τῶν 15.000.000 δραχμῶν, κατὰ τὰς ὁποίας ἠδύηθη ἡ πώλησις μόνον τῶν γραμματοσήμων, μετὰ τὸ 1936, ἀποτελεῖ τὴν καλλιτέραν, θετικωτέραν καὶ σαφεῖ ἀπόδειξιν τῆς ἐπὶ τὰ βελτίω μεταβολῆς.

Εἰς τὸν κύκλον τῆς δράσεως τοῦ Ὑφυπουργείου Συγκοινωνίας, τὸν ἀναγόμενον καὶ ἔξω τῶν συνόρων τῆς Ἑπικρατείας, δέον ν' ἀναφερθῇ πρωταρχικῶς τὸ Γραμματόσημον.

Τὸ Νέον Κράτος, ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του ν' ἀνυψώσῃ τὸ Ἑλληνικὸν γραμματόσημον — τὸ ὁποῖον, ἄς μὴ λησμονῇται, εἶχεν ἐκπέσει εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν καὶ ἐρασιτεχνικὴν συνείδησιν τοῦ διεθνoῦς φιλοτελιστικοῦ κόσμου — ἐχάραξεν ὠρισμένην ἐν προκειμένῳ πολιτικὴν, τὴν ὅποιαν ἐτήρησε καὶ τηρεῖ ἀπαρεγκλίτως. Ἡ πολιτικὴ αὕτη ἐπεδοκιμάσθη πλήρως ὑπὸ τῶν φιλοτελιστῶν, ἡμετέρων καὶ ξένων. Καὶ ἡμπορεῖ πλέον σήμερον μεθ' ὑπερφανείας νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ ὑπόληψις τοῦ Γραμματοσήμου μας ἀποκατεστάθη ἀπολύτως.

Οὕτω, κατόπιν μελέτης μετὰ προσώπων εἰδικῶν καὶ ἐχόντων ἔγκυρον γνώμην, ἡ ὑπηρεσία προέβη εἰς τὴν ἐκτύπωσιν νέας πλήρους σειρᾶς γραμματοσήμων, ἀναπαριστώσης τοὺς κυριωτέρους σταθμοὺς τῆς ἐξελίξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ. Πλὴν ὅμως τῆς σειρᾶς αὐτῆς, γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα «Μεγάλῃ ἱστορικῇ σειρᾷ», ἐξεδόθησαν καὶ διάφορα ἄλλα ἀναμνηστικὰ Γραμματόσημα, τυχόντα καὶ αὐτὰ τῆς γενικῆς ἐπιδοκιμασίας ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος. Ταῦτα εἶναι:

Τὰ τοῦ ἀειμνήστου Βασιλέως Κωνσταντίνου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς μετακομιδῆς τῆς Σεπτιῆς σοροῦ Του εἰς τὴν Ἑλλάδα. Τὰ τῆς ἐκατονταετηρίδος τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Τὰ τοῦ εὐτυχoῦς γεγονότος τῶν Γάμων τῆς Α.Β.Υ. τοῦ Διαδόχου Παύλου μετὰ τῆς Α.Β.Υ. τῆς Πριγκιπίσσης Φρειδερίκης. Τὰ «Διαβαλκανικὰ» καλούμενα γραμματόσημα, δι' ὧν ἐξάρεται ἡ ἐπιτευχθεῖσα ταχυδρομικὴ ἔνωσις μεταξὺ τῶν ταχυδρομικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν Βαλκανικῶν Κρατῶν καὶ

Τὰ ἀναμνηστικὰ γραμματόσημα ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 75 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Ἐνώσεως τῶν Ἰονίων νήσων μὲ τὴν Ἑλλάδα.

Εἰς ταῦτα δέον νὰ προστεθῶσι καὶ τὰ γραμματόσημα τῆς Κοινωνικῆς Προνοίας, τὰ ὁποῖα φέρουν τὴν εἰκόνα τῶν δύο ἀειμνήστων Βασιλισσῶν Ὁλγας καὶ Σοφίας, εἰς ἀπότισιν φόρου αἰωνίας τιμῆς πρὸς τὴν ἱερὰν μνήμην των, διὰ τὸ φιланθρωπικὸν ἔργον, ὅπερ ἐν πολλοῖς ἐγκεκινήσαν καὶ γενικῶς ἥσκησαν ἐν τῇ Χώρᾳ μας αἱ δύο αὐταὶ ἀλησμόνητοι Προστάτιδες τῶν ἀτυχοῦντων.

Ἐκτὸς τῶν νέων γραμματοσήμων, ἐξεδόθησαν καὶ καλλιτεχνικὰ ἐπιστολικά δελτάρια καὶ φάκελλοι μετὰ ταχυδρομικοῦ ἐνσήμου, ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ, πρὸς διευκόλυνσιν ἰδία τῶν ἀλληλογραφούντων ἐκ τῆς ὑπαίθρου, ὅπου δὲν εἶναι πάντοτε εὐκόλος καὶ πρόχειρος ἡ προμήθεια χαρτοφακέλλων καὶ Γραμματοσήμων.

Αἱ ἀναγόμεναι ὁμῶς εἰς τὰς μὲ τὸ 'Εξωτερικὸν σχέσεις μας φροντίδες τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν ἐσταμάτησαν βεβαίως ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἐκτεθεισῶν ἐνεργειῶν. Καὶ πρῶτον, προωθήθη καὶ ἔδωσεν ἤδη τὰ

Διὰ τῆς ἀκολουθηθείσης γραμμῆς πρεσειλκύσθη πρὸς τὴν Ἑλλάδα τὸ ξένον διαβητικὸν Ταχυδρομεῖον.

ἀποτελέσματά της ἢ προσέλκυσις διὰ τῶν Ἑλληνικῶν συγκοινωνιακῶν ἀρτηριῶν τοῦ ξένου διαβητικοῦ ταχυδρομεῖου ἐπ' ὠφελεία τῶν ἐσόδων μας. Κατόπιν, ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία, ἐν τῷ πλαίσιῳ τοῦ χαραχθέντος ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως ἔργου, πρὸς μεγαλυτέραν σύσφιγξιν τῶν μεταξὺ τῶν συμμάχων καὶ φίλων Κρατῶν ὑφισταμένων δεσμῶν, συμμετέσχε τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1936 δι' ἀντιπροσώπων αὐτῆς εἰς τὴν ἐν Βουκουρεστίῳ συνελθοῦσαν Διάσκεψιν ταχυδρομικῶν ἐμπειρογνομόνων τῆς Βαλκανικῆς Συνεννοήσεως. Ἐν τῇ συνδιασκέψει ἐκείνῃ ὑπεγράφη συμφωνία περὶ συμπήξεως περιωρισμένης ταχυδρομικῆς ἐνώσεως μεταξὺ Ἑλλάδος, Τουρκίας, Γιουγκοσλαυίας καὶ Ρουμανίας, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν ἐμειώθησαν αἰσθητῶς τὰ ταχυδρομικὰ καὶ τηλεγραφικὰ τέλη μεταξὺ τῶν τεσσάρων αὐτῶν χωρῶν, ἐκανονίσθησαν σχέσεις φιλικῆς καὶ στενῆς συνεργασίας καὶ ἐν γένει παρεσχέθησαν σημαντικαὶ διευκολύνσεις ὑπὲρ τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας τῶν τεσσάρων Κρατῶν.

Ἀργότερα, εἰς τὰς δύο ἐπομένους διασκέψεις ἐν Πράγῃ, τὸν Μάρτιον τοῦ 1938, καὶ ἐν Ἀθήναις τὸν Μάϊον τοῦ ἰδίου ἔτους, ἐκανονίσθησαν ὅσα ζητήματα εἶχον μείνει ἐκκρεμῇ κατὰ τὴν πρώτην διάσκεψιν καὶ κατηρτίσθησαν ἀπὸ κοινοῦ αἱ προτάσεις· αἰτίνας ὑπεβλήθησαν καὶ ὑπεστηρίχθησαν ἀπὸ κοινοῦ τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1939 εἰς τὸ ἐν Μπουένος Ἀίρες συγκροτηθὲν Παγκόσμιον Ταχυδρομικὸν Συνέδριον, πρὸς τροποποίησιν τῆς Διεθνoῦς ταχυδρομικῆς Νομοθεσίας.

II. ΤΗΛΕΓΡΑΦΟΙ

Τὸ Κρατικὸν ἐνδιαφέρον, ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936, δὲν ἐξηντλήθη, ἐν τούτοις, μὲ τὴν βελτίωσιν τῆς ταχυδρομικῆς μόνον συγκοινωνίας. Ἐξεδηλώθη ἐπίσης ἀμέριστον καὶ ἀποδοτικὸν καὶ διὰ τὴν τηλεγραφικὴν συγκοινωνίαν.

Ἡ ἵδρυσις Νέων Σταθμῶν Ἀσυρμάτου Τηλεγράφου ἐπεκτείνεται καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα.

Ἰδοὺ ἐν προχείρῳ ἀπολογισμῷ τὸ ἔργον τῆς ἀναπτύξεως τῶν τηλεγραφικῶν μας συγκοινωνιῶν:

Διεργουθίσθησαν, ἐπ' ὠφελεία τῆς Ἑθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τοῦ Κοινοῦ, αἱ σχέσεις τοῦ Τηλεγράφου ὡς Κρατικοῦ ὄργανισμοῦ μετὰ τῶν διαφόρων ὀργανισμῶν καὶ Νομικῶν προσώπων, ἀπολαμβάνοντων — δυνάμει προγενεστέρων Νόμων — ἀτελείας, διὰ τῆς χορηγήσεως ἐκπτώσεως 50 % ἐπὶ τῶν τηλεγραφικῶν τελῶν εἰς τὰ ὑπ' αὐτῶν ἀποστελλόμενα τηλεγραφήματα.

Συνήφθη νέα σύμβασις μετὰ τῆς Ἑταιρίας Ἥστερν διὰ τὴν ἀρτιωτέραν διεξαγωγὴν τῆς Διεθνoῦς Τηλεγραφικῆς καὶ Τηλεφωνικῆς ἀνταποκρίσεως δι' ἀσυρμάτου καὶ καλωδίου, ἀκυρωθείσης τῆς παλαιᾶς τοιαύτης, ἡ ὁποία ἦτο δυσμενὴς διὰ τὸ Κράτος. Ἡ διάρκεια τῆς συμβάσεως ταύτης ὠρίσθη δεκαπενταετής, ἀντὶ τῶν 50 ἐτῶν τῆς παλαιᾶς συμβάσεως.

Ἐτέθησαν ἐν λειτουργίᾳ οἱ ἀσύρματοι τηλεγράφοι Κρήτης καὶ Μυτιλήνης, οὕτω δὲ ἐπετεύχθη ὑπὲρ τοῦ Κοινοῦ ὠφέλεια 4.000.000 δρχ., τὰ ὁποῖα κατέβαλλεν ἄλλοτε ἑτησίως εἰς τὴν Ἑταιρίαν Ἥστερν διὰ τὰ τηλεγραφήματα αὐτοῦ.

Κατεσκευάσθη δίκτυον ἀσυρμάτου ἀνταποκρίσεως τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου καὶ τοῦ Ἰονίου πελάγους διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως σταθμῶν ἀσυρμάτου τηλεγράφου καὶ τηλεφώνου εἰς τὰς νήσους Σαμοθράκην, Ἀγ. Εὐστράτιον, Λήμνον, Φούρνους, Ἰκαρίαν, Ἡράκλειον, Παλαιὰ Ψαρά, Ὁθωνούς, Κέρκυραν, Κύθηρα, Ἀντικύθηρα, Αἴγινα, Ἀγκίστριον καὶ Χίον.

Ὅμοίου τύπου σταθμοὶ ἐγκατεστάθησαν ὡσαύτως διὰ τὴν μεταξὺ Κερκύρας καὶ Ἀθηνῶν ἀνταπόκρισιν καὶ διὰ τὴν μεταξὺ Ἀντικυθήρων καὶ Πειραιῶς τοιαύτην.

Συνεπληρώθη ἡ κατασκευὴ τῶν κτιρίων τῶν Σταθμῶν Α.Τ. εἰς τρόπον ὥστε σήμερον πάντες οἱ σταθμοὶ νὰ στεγάζονται εἰς κτίρια τοῦ Δημοσίου.

Καθιερώθη ή ύπηρεσία παραλαβής τηλεγραφημάτων έντός της Διεθνούς άμαξοστοιχίας Σεμπλόν και τών κυριωτέρων άμαξοστοιχιών του έσωτερικού πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ Κοινοῦ καί έξυπηρέτησιν τοῦ Τουρισμοῦ.

Εἰς πολλά έπαρχιακά κέντρα έγκατεστάθησαν συγχρονισμένα τηλεγραφικά μηχανήματα (τηλέτυπα) διὰ τήν ταχυτέραν διεκπεραίωσιν τών τηλεγραφημάτων.

Ἐγένετο πρόβλεψις διὰ τὸν πολλαπλασιασμόν τών ύπαρχουσών τηλεγραφικῶν συγκοινωνιῶν μεταξὺ Ἀθηνῶν — Θεσσαλονίκης καί Ἀθηνῶν — Πατρῶν, ὥστε αὐταὶ νὰ λειτουργοῦν ἐπὶ

Ἐνισχύθησαν αἱ ύπάρχουσαι τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ μετὰ τών Ἐπαρχιῶν διὰ τῆς προσθήκης νέων.

ζοντα τήν ταχεῖαν διεκπεραίωσιν τών τηλεγραφημάτων, ἰδίᾳ κατὰ τὰς ἑορτάς.

Ἐπεξετάθη ή λειτουργία τοῦ Τηλεγράφου εἰς πολλά μέρη, τὰ ὁποῖα ἑστεροῦντο τοιοῦτου.

Καθιερώθη ή ύπηρεσία τῆς παροχῆς τηλεγραφικῶν πληροφοριῶν εἰς ἰδιώτας ὑπὸ τών Προϊσταμένων τών τριατατικῶν Γραφείων, δι' έπείγουσας αὐτῶν ἀνάγκας ὥς δι' ἀναζητήσιν ἱατροῦ, φαρμάκων, ἀναχώρησιν μέσων συγκοινωνίας κλπ., ἐπὶ τέλει ἀπαντητικοῦ τηλεγραφήματος, με πρόσθετον δαπάνην 10 δραχμῶν.

Σειρά μέτρων ἐλήφθη ἐπίσης διὰ τήν αὐξήσιν τών ἐσόδων τῆς τηλεγραφικῆς ύπηρεσίας, αἵτινα κατὰ τὸ 1939 ἀνῆλθον εἰς 142 ἑκατομ. ἔναντι 124 τοῦ 1938. Κατὰ τὸ 1940 δὲ προβλέπεται ὅτι τὰ ἔσοδα ταῦτα θ' ἀνέλθουν εἰς 157 ἑκατομμύρια.

Δι' ἑτέρου Νόμου ὠργανώθη ή ύπηρεσία Ἀσυρμάτου Τηλεγράφου, προβλεπομένης τῆς ἀνεγέρσεως σταθμοῦ Ἀσυρμάτου διὰ τὰς τηλεγραφικὰς ἀνάγκας τών πληρωμάτων καὶ τών ἐπιβατῶν τών ἀεροπλάνων καὶ ἀπεφασίσθη ή ἐγκατάστασις ἐπὶ τών ταχυδρομικῶν ἀμαξοστοιχιῶν καὶ τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἀμαξοστοιχίας Σεμπλόν ἀσυρμάτων διὰ τὰς τηλεγραφικὰς ἀνάγκας τών ταξιδευόντων.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ Νόμου προβλέπεται καὶ ή δι' ἀσυρμάτου σύνδεσις μετὰ τοῦ τηλεγραφικοῦ δικτύου τῆς Χώρας μεμακρυσμένων νησίδων, αἵτινες, μὴ συνδεθεῖσαι διὰ καλωδίων, δὲν ἔδοκίμασαν εἰσεῖτι τὰ ἀγαθὰ τοῦ τηλεγράφου.

Προσετέθησαν, τέλος, νέαι τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ πρὸς τήν κατεύθυνσιν Ἀθηνῶν—Θεσσαλονίκης καὶ Ἀθηνῶν—Πατρῶν, ὥς καὶ εἰς πολλά ἄλλα μέρη τῆς Χώρας.

III. — ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Δὲν ἔγιναν ὅμως ὀλιγώτερα ὑπὸ τοῦ Νέου Κράτους καὶ διὰ τὰ τηλέφωνα. Ἡ μεταβολή τῆς 4ης Αὐγούστου ἀποτελεῖ σταθμόν, ἀλλὰ καὶ ἀφετηρίαν περιόδου μεγάλης ἐξελίξεως τῆς

Πλήρης ἀναδιοργάνωσις καὶ προσαρμογὴ τῆς τηλεφωνικῆς Ὑπηρεσίας.

τηλεφωνικῆς ύπηρεσίας τοῦ Κράτους. Χάρις εἰς τὸ ἀμέριστον ἐνδιαφέρον τῆς ὑπὸ τὸν Ἰωάννην Μεταξᾶν Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τήν οἰκονομικήν ἐνίσχυσιν,

τήν ὁποῖαν παρέσχεν αὐτὴ ἐν προκειμένῳ, ή τηλεφωνικὴ ύπηρεσία ἠδυνήθη νὰ ἀναδιοργανωθῇ καὶ νὰ ἐπεκτείνῃ τὸ δίκτυόν της καὶ τὰς ἐγκαταστάσεις της κατὰ τρόπον, ὥστε, εἰς διάστημα μικρότερον τών τεσσάρων ἔτων, νὰ ἐπιτελέσῃ προόδους πολὺ μεγαλύτερας παρ' ὅσας ἐσημείωσε καθ' ὅλην τήν μακρὰν σειρὰν τών ἔτων, ποὺ διέρρευσαν ἀπὸ τῆς συστάσεώς της μέχρι τοῦ 1936. Σήμερον ή Ἑλληνικὴ Τηλεφωνικὴ Ὑπηρεσία ἀμιλλᾶται πρὸς τὰς τηλεφωνικὰς ύπηρεσίας τών πλέον προηγμένων Κρατῶν.

Χαρακτηριστικὴ τῆς ὠθήσεως, ποὺ ἐδόθη εἰς τήν τηλεφωνικὴν ύπηρεσίαν τῆς Χώρας, ἀπὸ τοῦ 1936 καὶ ἐντεῦθεν, εἶναι ή ἐφαρμογὴ δύο προγραμμάτων ἐκτελέσεως τηλεφωνικῶν ἔργων: τοῦ μὲν ἐνὸς ἀρξαμένου τῷ 1937 διὰ ποσὸν 30.000.000 δραχ., τοῦ δὲ ἑτέρου τὸ ἔτος 1939 διὰ ποσὸν 50 ἑκατομμυρίων.

Οὕτω, εἰς διάστημα τριῶν μόλις ἔτων ὑπερεδιπλασιάσθησαν αἱ τηλεφωνικαὶ συγκοινωνίαι μετὰ τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Ἐναντι τριῶν διεθνῶν τηλεφωνικῶν συγκοινωνιῶν κατὰ τὸ 1936, ἥδη διαθέτομεν 7, ἐξ ὧν ἰδιαιτέρως δέον ν' ἀναφερθοῦν αἱ ἀπ' εὐθείας τηλεφωνικαὶ συγκοινωνίαι Ἀθηνῶν—Βουκουρεστίου καὶ Ἀθηνῶν—Βερολίνου, αἱ ὁποῖαι συμβάλλουν μεγάλως: 1) εἰς τήν ἀπὸ τηλεφωνικῆς ἀπόψεως χειραφέτησιν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ τών ἐνδιαμέσων χωρῶν, 2) εἰς τήν ἀνάπτυξιν τών ἐμπορικῶν σχέσεων καὶ 3) εἰς τήν αὐξήσιν τών εἰσπράξεων.

Αἱ συγκοινωνίαι αὐταὶ συμπληροῦνται ἤδη μετὰ τὴν προσθήκην καὶ δευτέρας γραμμῆς Ἀθηνῶν—Βουκουρεστίου καὶ Ἀθηνῶν—Βερολίνου, καὶ τὴν διάνοξιν νέων συγκοινωνιῶν μεταξὺ Ἀθηνῶν—Κων/πόλεως καὶ Ἀθηνῶν—Καΐρου.

Ἡ τελευταία αὕτη συγκοινωνία Ἀθηνῶν—Καΐρου εἶναι ἀξία ἰδιαιτέρας μνείας, καθ' ὅσον ἀποτελεῖ τὴν πρώτην δι' ἀσυρμάτου τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν τῆς Ἑλλάδος μεθ' ἐνὸς τῶν μεγαλύτερων Κέντρων τοῦ ἀποδήμου Ἑλληνισμοῦ, τῆς Αἰγύπτου.

Διὰ τῆς συγκοινωνίας ταύτης θὰ ἐξυπηρετηθῇ προσέτι, μέσῳ Αἰγύπτου, ἡ τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία τῆς Ἑλλάδος μετ' ἄλλων χωρῶν, αἵτινες συνδέονται ἤδη τηλεφωνικῶς μετὰ τῆς Αἰγύπτου καὶ θὰ προαχθῇ ἡ τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία τῶν Βαλκανικῶν χωρῶν μετὰ τῆς Αἰγύπτου μέσῳ Ἀθηνῶν, μετὰ δημιουργίαν οὕτω σημαντικῆς προόδου καὶ πολλαπλῆς ὠφελείας ὑπὲρ ἡμῶν.

Ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ Ἑσωτερικῷ ἀπὸ τοῦ 1936 μέχρι σήμερον αἱ τηλεφωνικαὶ γραμμαὶ, ἰδίᾳ μεταξὺ τῶν μεγάλων πόλεων, ἠυξήθησαν εἰς τὸ διπλάσιον, καὶ εἰς τινὰς περιπτώσεις εἰς τὸ τριπλάσιον. Ἐντὸς ὀλίγου δὲ θὰ **Ἐδιπλασιάσθησαν αἱ εἰς τὸ ἔπιτευχθῇ ἔτι μεγαλύτερα αὐξήσεις τῶν τηλεφωνικῶν γραμμῶν καὶ ἐγκαταστάσεων, ἐφ' ὅσον θὰ προχωρῇ ἡ ἐκτέλεσις τοῦ προγράμματος τῶν πεντήκοντα ἑκατομμυρίων δραχμῶν.**

Ὁ κατωτέρω πίναξ, περιοριζόμενος μόνον εἰς τὰς σπουδαιότερας πόλεις, δίδει σαφῆ εἰκόνα τῆς ἐπιτελεσθείσης προόδου ἀπὸ ἀπόψεως αὐξήσεως τῶν τηλεφωνικῶν γραμμῶν τοῦ Ἑσωτερικοῦ:

Τηλεφ. Γραμμαὶ	Ὑπῆρχον τῷ 1936	Ὑπάρχουν σήμερον	Θὰ ὑπάρχουν ἐντὸς τοῦ 1940
Ἀθηνῶν - Θεσσαλονίκης . . .	6	10	22
» Πατρῶν	3	9	10
» Καλαμῶν	1	2	3
» Σπάρτης	0	1	2
» Ναυπλίου	1	2	0
» Κορίνθου	2	3	5
» Χαλκίδος	2	3	5
» Βόλου	1	2	3
» Ἰωαννίνων	1	1	2
» Λαρίσης	1	3	4
Βόλου - Λαρίσης	2	2	
Θεσσαλονίκης - Σερρῶν . . .	1	2	
» Δράμας	1	2	
» Καβάλλας	2	2	3
» Κομοτηνῆς	1	2	

Ἐξ ἄλλου διὰ τῶν γενομένων καὶ ὑπὸ ἐκτέλεσιν νέων τηλεφωνικῶν ἔργων ἀπέκτησαν ἢ θ' ἀποκτήσουν ἐντὸς τοῦ ἔτους τηλεφωνικὴν συγκοινωνίαν μετὰ τῶν Ἀθηνῶν καὶ τῆς λοιπῆς Ἑλλάδος μεγάλα τμήματα τῆς Χώρας, στερούμενα μέχρι τοῦδε παντελῶς τοιαύτης, ὅπως ἡ Κέρκυρα, ἡ Σύρος, ἡ Ζάκυνθος, ἡ Κεφαλληνία, ἡ Ἰθάκη κ.λ.π.

Ἐπίσης ὑπερτριάκονσαι πόλεις καὶ κωμοπόλεις ἀπέκτησαν ἐν τῷ μεταξὺ, ἀπὸ τοῦ 1936 μέχρι σήμερον, τὴν δυνατότητα νὰ

ἐπικοινωνοῦν τηλεφωνικῶς, ἀκωλύτως καὶ μετ' εὐχερείας, εἰς εὐρείαν ἀκτίνα ἐν τῷ Ἑσωτερικῷ καὶ μετὰ τοῦ Ἑξωτερικοῦ.

Ἀμεσος συνέπεια τῆς εὐρύτητος τῶν ἀνωτέρω τηλεφωνικῶν ἔργων δὲν εἶναι μόνον ἡ καλλιτέρα ἐξυπηρέτησις καὶ ἀνάπτυξις τῶν ἐμπορικῶν συναλλαγῶν καὶ τῶν κοινωνικῶν σχέσεων, ἀλλὰ καὶ ἡ σημαντικὴ αὐξήσις τῶν προόδων τοῦ Κράτους.

Οὕτω αἱ τηλεφωνικαὶ εἰσπράξεις ἀπὸ 43 ἑκατομμύρια δραχμῶν κατὰ τὸ 1936, ἐφθασαν κατὰ τὸ 1938 τὰ 78 ἑκατομμύρια, κατὰ δὲ τὸ 1939 ὑπερέβησαν τὰ 90 ἑκατομμύρια.

Βεβαίως διὰ τῶν ἀνωτέρω ἔργων δὲν ὁλοκληροῦται τὸ ἔργον τῆς τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας, ὥς ἀντιλαμβάνεται τοῦτο ἡ Ἑθνικὴ Κυβέρνησις. Θὰ ἀπαιτηθῇ μακρὰ προσπάθεια καὶ διάθεσις μεγάλων εἰσέτι κεφαλαίων διὰ τὴν ἐντατικωτέραν προώθησιν τῆς τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐπέκτασιν αὐτῆς μέχρι καὶ τῶν μικροτέρων χωρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἑπικρατείας. Ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτοῦ τὸ Ἑθνικὸν Κράτος τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ δὲν ἔπαυσε οὐδὲ ἐπὶ στιγμὴν νὰ μεριμνᾷ καὶ νὰ ἔχῃ ἐστραμμένην ὁλόκληρον τὴν προσοχὴν καὶ τὴν εὐεργετικὴν δρᾶσιν του. Ἦδη ἔχει καταρτισθῇ πλήρης σχετικὸν πρόγραμμα, ἡ ἐκτέλεσις τοῦ ὁποίου, παρὰ τὸ μέγα ποσὸν πού θ' ἀπαιτηθῇ καὶ τὰς ἐμφανιζομένας δυσχερείας λόγῳ τῆς πολεμικῆς περιόδου, θὰ ἐπιδιωχθῇ κατὰ διαρκῶς προοδευτικὴν κλίμακα.

IV. — ΤΕΧΝΙΚΗ ΤΡΙΑΤΑΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Ίδου τώρα και μερικοί αριθμοί, οι οποίοι χαρακτηρίζουν πολύ καλλίτερα από τας λέξεις, τὸ συντελεσθὲν κολοσσιαῖον ὄντως ἔργον τῆς Αὐγουστιανῆς Μεταβολῆς εἰς τὰς Τριατατικὰς ὑπηρεσίας.

Ἐρρυθμίσθησαν ἱκανοποιητικῶς ὅλα τὰ ἐκκρεμῇ τηλεφωνικὰ ζητήματα καὶ προστέθησαν νέα κυκλώματα. Τὸ τηλεγραφικὸν καὶ τηλεφωνικὸν δίκτυον ἐπλουτίσθη διὰ κυκλωμάτων μήκους συνολικοῦ 2.275 χιλιομέτρων, τὸ δὲ Ἀγροτικὸν Τηλεφωνικὸν δίκτυον ἡ-
ξήθη κατὰ 1750 χιλιόμετρα νέων κυκλωμάτων.

Ἀνευρώθησαν ριζικῶς 2.850 χιλιόμετρα Τ. Τ. γραμμῶν.

Κατηρτίσθη μετὰ τῆς Τηλεφωνικῆς Ἑταιρίας συμπληρωματικὴ Σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας ἐρρυθμίσθησαν ἱκανοποιητικῶς ζητήματα ἀφορῶντα τὸ Κράτος καὶ ἄλλα σπουδαιότητος σημασίας, τὰ ὁποία ἀπὸ ἐτῶν παρέμενον ἐκκρεμῇ.

Ἀπεφασίσθη καὶ ἄρχεται ὅσον οὕτω ἡ ἐκτέλεισις τῆς ἐγκαταστάσεως ἰδιαίτερου αὐτομάτου καὶ ἀνεξαρτήτου τηλεφωνικοῦ κέντρου διὰ τὰς Κρατικὰς ὑπηρεσίας Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης. Κατηρτίσθη ὁ κανονισμὸς τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τηλεφωνικῆς Ἑταιρίας, δι' οὗ ἐξασφαλίζεται ἡ μονιμότης αὐτοῦ καὶ ρυθμίζονται αἱ μετὰ τῆς Ἑταιρίας σχέσεις τῶν ὑπαλλήλων τῆς.

Ἀνακατεσκευάσθησαν καὶ ἐπεσκευάσθησαν ριζικῶς αἱ ὑπάρχουσαι Τ. Τ. ἀρτηρίαι τῆς Χώρας ἐπὶ μήκους 320 χιλιομέτρων.

Ἐξεπληρώθησαν μελέται ἀνακατασκευῆς καὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ πεπαλαιωμένου ἐξοπλισμοῦ τῶν κυρίων ἀρτηριακῶν Τ.Τ.Τ. γραμμῶν, ἀρξαμένων ἤδη ἀπὸ μηνῶν τῶν ἐργασιῶν τῶν νέων αὐτῶν κατασκευῶν.

Ἐπλουτίσθη τὸ δίκτυον διὰ νέων γραμμῶν γενικωτέρου κρατικοῦ ἐνδιαφέροντος μήκους 300 χιλιομέτρων καὶ ἐπραγματοποιήθησαν 200 περίπου νέα τηλεφωνικὰ συνδέσεις μήκους κυκλωμάτων 500 περίπου χιλιομέτρων διπλασιάζον.

Ἀπὸ μηνῶν ἤρξατο, μετὰ τὸν πλέον ἐπείγοντα ρυθμὸν, μεθοδικὴ καὶ συστηματικὴ ἐκτέλεισις διαφόρων μελετηθέντων ἔργων, οὕτως ὥστε μέχρι σήμερον νὰ ἔχη ἤδη πλουτισθῇ ἡ χώρα με δίκτυον ἀρτιωτάτης συγχρόνου τεχνικῆς κατασκευῆς μήκους 900 περίπου χιλιομέτρων.

V. — ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ

Τὸ καθεστὼς τῆς 4ης Αὐγούστου εἶρε τὴν Τ.Τ.Τ. Ὑπηρεσίαν διοικουμένην κατὰ σύστημα συγκεντρωτικόν, ἐντεῦθεν δὲ ζητήματα σπουδαιότατα, δυνάμενα νὰ λυθῶσιν ἱκανοποιητικῶς ἐπὶ τόπου, ἐχρόνιζον συγκεντρούμενα εἰς τὸ Κέντρον καὶ ἀναμένοντα τὴν σειρὰν τῶν διὰ νὰ λυθῶν. Μετὰ τὴν 4ην Αὐγούστου ἀπεφασίσθη ἡ ἐφαρμογὴ εὐρέως ἀποκεντρωτικοῦ συστήματος διοικήσεως, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ Ὑφυπουργὸς τῆς Συγκοινωνίας μετεβίβασε μέγα μέρος τῆς ἀρμοδιότητός του εἰς ἀνώτερα περιφερειακά ὄργανα, τὰ ὁποία δύνανται νὰ ἐπιληφθῶσιν ἀμέσως τῆς ἐξετάσεως καὶ ἐπιλύσεως τῶν ἀφορῶντων τὴν περιφέρειαν αὐτῶν ζητημάτων, ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον αὐτῶν εὐθύνην ἔναντι τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἀγρυπνον παρακολούθησιν τοῦ ἀρμοδίου Ὑφυπουργοῦ.

Ἐπετεύχθη πλήρης ἀποσυγκέντρωσις τῆς Τριατατικῆς ὑπηρεσίας.

Ἡ μέχρι σήμερον ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου τούτου ἀπέδωκεν ἱκανοποιητικώτατα ἀποτελέσματα, παρὰ τὰς δυσχερείας, αἵτινες εἶναι ἀναπόφευκτοι εἰς θεσμούς τὸ πρῶτον ἐφαρμοζομένους. Οὕτω σήμερον, ἐνῶ τὸ Κοινὸν εὐρίσκει ἄμεσον λύσιν ἐφ' ὅλων τῶν αἰτημάτων αὐτοῦ, ἡ Κεντρικὴ Ὑπηρεσία, ἀφ' ἑτέρου, ἀπηλλάγη, χάρις εἰς τὴν ἀνωτάτην ρυθμιστικὴν πολιτικὴν τοῦ Κράτους, ἀπὸ τὴν πληθώραν ἐπουσιωδῶν ζητημάτων, τὰ ὁποία ἀπασχολοῦν αὐτὴν καὶ ἡδυνήθη, ἀπερίσπαστος πλέον, νὰ ἀσχοληθῇ εἰς τὸν κύριον αὐτῆς προορισμόν, εἰς τὸν ἐποπτικὸν τουτέστιν ἔλεγχον καὶ τὴν διαχάραξιν τῶν μεγάλων γραμμῶν, ἐφ' ὧν δέον νὰ κινεῖνται αἱ περιφερειακαὶ Ὑπηρεσίαι.

Κατὰ τὴν ὥς ἄνω χρονικὴν περίοδον ἐνηργήθησαν προαγωγαὶ πρὸς πλήρωσιν τῶν ὑπαρχουσῶν κενῶν θέσεων εἰς ἅπαντας γενικῶς τοὺς βαθμούς καὶ τὰς κατηγορίας τοῦ Προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ., ἐκ τῶν λειτουργήσασθαι δὲ κατὰ τὴν περίοδον 1933—39 Σχολῶν Τ.Τ.Τ. Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ἀπεφοίτησαν ἐπιτυχῶς 217, οἵτινες διωρίσθησαν πρὸς πλήρωσιν ἰσαριθμῶν κενῶν θέσεων καὶ ἐνίσχυσιν τῶν τριατατικῶν Γραφείων, παρ' οἷς ὑφίσταται ἑλλειψὶς προσωπικοῦ.

Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1874)1939 Α. Ν. διηρέθη ἡ τέως Διεύθυνσις Τ.Τ. ἐκμεταλλεύσεως εἰς δύο Διευθύνσεις: τὴν τῆς Τηλεφωνικῆς καὶ τῆς Τηλεγραφικῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἐπιτευχθείσης διὸ

τῆς διαιρέσεως ταύτης τῆς ὑπὸ ἐιδικῶν Διευθυντῶν καλλιτέρας παρακολουθήσεως καὶ ἐπιλύσεως τῶν εἰς τὴν ἀρμοδιότητα ἐκτέρας τῶν Διευθύνσεων τούτων ὑπαγομένων ζητημάτων, ἅτινα ἰδίως προέκυψαν ἐκ τῆς ἐπιστημονικῆς καὶ τεχνικῆς ἀναπτύξεως καὶ προόδου τῆς τηλεγραφίας καὶ τῆς τηλεφωνίας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη.

Διὰ τοῦ Α.Ν. ὑπ' ἀριθ. 1834)1939, ἐξ ἄλλου, ὥργανώθη ἐπὶ νέων βάσεων καὶ ἡ Περιφερειακὴ Τεχνικὴ Ὑπηρεσία, συσταθεῖσάν 4 Περιφερειακῶν Τεχνικῶν Διευθύνσεων.

Διὰ τοῦ Α.Ν. ὑπ' ἀριθ. 2033)1939, ἐλήφθη πρόνοια ὅπως ἐνταχθῶσι, προσλαμβάνόμενοι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν Τ.Τ.Τ. ἐκ τῆς Ἀγγλικῆς Ἑταιρίας «ΚΕ.Τ.ΜΠΛ» κλπ., 63 μὲν ὡς χειρισταί, 15 δὲ ὡς κλητῆρες, ἀύξανόμενων ἰσχυρῶς τῶν ἀντιστοιχῶν θέσεων τῆς Ὑπηρεσίας ΤΤΤ. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἐγένετο καὶ ἡ εἰς ἀντίστοιχον τάξιν κατὰτάξις τῶν ἤδη ὡς χειριστῶν παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Τ.Τ.Τ. ὑπηρετούντων

Ἡ μέριμνα διὰ τοὺς ἀπολυθέντας ὑπαλλήλους τῆς «Ἡσπερν» καὶ ἡ βελτίωσις τῆς θέσεως τοῦ καιωτέρου Τριετιτικοῦ προσωπικοῦ.

πρῶτην ὑπαλλήλων τῆς Ἑταιρίας «Ἡσπερν», ἀναλόγως τῆς παρὰ ταύτῃ προϋπηρεσίας των καὶ τῆς ὑπηρεσίας των εἰς τὰ Τ.Τ.Τ. Οὕτω καὶ τὰ ὑπηρεσιακὰ στελέχη συνεπληρώθησαν καὶ οἱ ὑπάλληλοι τῶν ξένων Ἑταιριῶν δὲν ἀπέμειναν ἀνεργοί.

Διὰ τοῦ Α.Ν. ὑπ' ἀριθ. 2045)1935, ἐλήφθη πρόνοια διατηρήσεως καὶ κατατάξεως τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 65 Α.Ν. «περὶ ταχ. μεταφορῶν κλπ.» προσληφθέντος διὰ τὰς ταχ. μεταφορὰς προσωπικοῦ, ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, ἀχθοφόρων κλπ., ἐξασφαλισθέντων οὕτω καὶ τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, οἵτινες ἕως τότε εὐρίσκοντο ὅλοι ὡς ἑκτακτοὶ εἰς τὰς θέσεις των.

Διὰ τοῦ Α.Ν. ὑπ' ἀριθ. 2115)1939, ἐβελτιώθη ἡ θέσις τῶν διανομέων τῶν Ἐπαρχιακῶν Τ.Τ.Τ. Γραφείων α', β' καὶ γ' τάξεως, οἵτινες ἐπὶ σειράν ἔτων παρέμενον ἐν τῇ αὐτῇ τάξει, ἀμειβόμενοι γλισχρότατα, κατετάγησαν δὲ οἱ εἰς ἀνωτέραν μισθολογικὴν βαθμίδα, δυνάμενοι, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου τούτου, νὰ ἐξελιχθῶσι περαιτέρω καὶ βαθμολογικῶς.

Συνεστήθησαν Πρακτορεῖα Τ.Τ.Τ. εἰς τὸ θεραπευτήριον «Σωτηρία», εἰς τὰ κάτω Πατήσια καὶ εἰς τοὺς Συνοικισμοὺς Ζωγράφου, Αἰγάλεω, Σεπολίων, Καισαριανῆς καὶ Πεντέλης.

Ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1939 λειτουργοῦσι Σχολαὶ Τ.Τ.Τ. ἐν Ἀθήναις καὶ Θεσσαλονίκῃ, εἰσαχθέντων εἰς μὲν τὴν πρώτην 145, εἰς δὲ τὴν δευτέραν 80 μαθητῶν.

VI. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Παραλλήλως πρὸς τὴν μέριμναν τῆς Κυβερνήσεως τῆς 4ης Αὐγοῦστου διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεως τοῦ Τριατατικοῦ Προσωπικοῦ, ἐλήφθη καὶ δλόκληρος σειρὰ μέτρων διὰ τὴν ἀσφαλιστικὴν καὶ κοινωνικὴν πρόνοιαν τοῦ κλάδου.

Διὰ τὴν ἄμεσον ἐφαρμογὴν τῆς Ἀσφαλιστικῆς καὶ Κοινωνικῆς Προνοίας.

Ὡς γνωστόν, ἡ φυματίωσις μαστίζει ἀτυχῶς τὸ προσωπικὸν τῶν Τ.Τ.Τ., ἡ δὲ Ἑθνικὴ Κυβέρνησις μετὰ στοργῆς ἀπέβλεψεν

εἰς τὴν περιθάλψιν τοῦ προσωπικοῦ τούτου, τὸ ὁποῖον ἔπαθεν ἐν τῇ Ὑπηρεσίᾳ, προσβληθὲν ὑπὸ τῆς ἐπαράτου νόσου.

Ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1937 καὶ μέχρι τοῦ Αὐγούστου 1938 ἐτέθησαν εἰς εἰδικὴν διαθεσιμότητα λόγῳ πνευμονικῆς φυματίωσης 21 ὑπάλληλοι, ἐκ τῶν ὁποίων ἄλλοι μὲν εἰσῆλθον εἰς Σανατόριον πρὸς νοσηλείαν, δαπάναις τοῦ εἰδικοῦ λογισμοῦ Προστασίας φυματικῶν Τ.Τ.Τ., ἄλλοι δὲ ἔτυχον ἐπιδόματος ἀσθενείας. Ἐτέρων 18 φυματικῶν ὑπαλλήλων, νοσηλευομένων εἰς Σανατόριον, παρετάθη ἡ διαθεσιμότης μέχρις ἀποκαταστάσεως τῆς υγείας των.

Οἱ ἐν Σανατορίῳ νοσηλευόμενοι ὑπάλληλοι τυγχάνουν σήμερον ἐπιδόματος, συντηροῦνται δαπάναις τοῦ Εἰδικοῦ Λογισμοῦ Φυματικῶν Ὑπαλλήλων Τ.Τ.Τ. καὶ λαμβάνουν καὶ πλήρεις τὰς ἀποδοχὰς των.

Ἀπελύθησαν συμφώνως τῷ Νόμῳ 6023 περὶ προστασίας φυματικῶν ὑπαλλήλων Τ.Τ.Τ. ὡς ἀνίκαντοι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν 7 ὑπάλληλοι, τυχόντες συντάξεως καὶ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας. Ἰάθησαν δὲ καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὡς ἰαθέντες ὁκτὼ ὑπάλληλοι.

Ἐτυχον ἐπίσης τακτικοῦ μηνιαίου ἐπιδόματος, προσαυξάνοντος σημαντικῶς τὴν μηνιαίαν σύνταξιν των, 6 ὑπάλληλοι.

Βοηθήματος ἀεροθεραπείας κατὰ τὸ θέρος ἔτυχον 60 ἐν ὄλῳ ὑπάλληλοι. Ἐπιχορηγήσεως διὰ μετάβασίν των εἰς ὄρεινὰ μέρη κατὰ τὸ θέρος 13 ἰαθέντες.

Ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1938, ἐτέθησαν εἰς εἰδικὴν διαθεσιμότητα λόγῳ πνευμονικῆς φυματίωσης 20 Τ.Τ.Τ. ὑπάλληλοι. Ἐκ τούτων 14 μὲν εἰσῆλθον εἰς Σανατόριον πρὸς νοσηλείαν, δαπάναις τοῦ Εἰδικοῦ λογαριασμοῦ Προνοίας Φυματικοῦ Προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ., 6 δὲ ἔτυχον ἐπιδόματος ἀσθενείας.

Παρετάθη ἡ εἰδικὴ διαθεσιμότης 40 φυματικῶν Τ.Τ.Τ. Ἀπελύθησαν, συμφώνως τοῖς Α.Ν. 6022 καὶ 1670 «περὶ προστασίας Φυματικῶν Τ.Τ.Τ. ὑπαλλήλων» ὡς ἀνίκανοι πρὸς τὸ ὑπηρετεῖν λόγῳ πνευμονικῆς φυματιώσεως 27 ὑπάλληλοι, τυχόντες συντάξεως καὶ τακτικοῦ μηνιαίου ἐπιδόματος ἀσθενείας, προσαυξάνοντος σημαντικῶς τὴν μηνιαίαν σύνταξιν των. Ἐτυχον βοηθήματος ἀεροθεραπείας κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον 1938—39 ἐν συνόλῳ 81 ὑπάλληλοι. Ἐπιχορηγήσεως δὲ διὰ μετὰβασίν των εἰς ὄρεινὰ μέρη κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον 14 ἱαθέντες.

Πολλοὶ εὐτυχῶς ἐξῆλθον τοῦ Σανατορίου ὡς ἱαθέντες καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, τυχόντες προηγουμένως 3μήνου ἀναρρωτικῆς ἀδείας μετ' ἐπιδόματος ἀσθενείας.

Σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῆς προστασίας τοῦ φυματικοῦ προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ., σπουδαίως ἐκαινοτόμησεν ὁ κατὰ Μάρτιον 1939 δημοσιευθεὶς ὑπ' ἀριθ. 1676 Α.Ν., δι' οὗ ὠργανώθησαν ἐπὶ νέων βάσεων τὰ τῆς θέσεως εἰς εἰδικὴν διαθεσιμότητα τῶν φυματικῶν Τ.Τ.Τ. ὑπαλλήλων, τιθεμένων εἰς ταύτην κατόπιν γνωμοδοτήσεων Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, συσταθεισῶν διὰ τοῦ Νόμου τούτου, καὶ προηγουμένης τῆς ὑπὸ παρατήρησιν εἰσαγωγῆς εἰς Σανατόριον τῶν καθισταμένων ὑπόπτων φυματιώσεως.

Ἐκανονίσθησαν συμπληρωματικῶς τὰ περὶ χορηγήσεως ἐπιδομάτων, συντάξεως, ἀεροθεραπείας καὶ λοιπῶν παροχῶν. Ἐλήφθη πρόνοια καὶ διὰ τοὺς πρὸ τοῦ Νόμου συνταξιούχους φυματικούς Τ.Τ.Τ. ὑπαλλήλους. Ἡὑξήθησαν οἱ πόροι τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Προστασίας Φυματικοῦ Προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ., ἐν γένει δὲ διὰ τοῦ Νόμου τούτου ἐπεδιώχθη ἡ μὲ ὠργανωμένον σύστημα παροχῆς τῆς κατὰ τὸ ἐφικτὸν μεγαλυτέρας προστασίας, ἀρμοζούσης εἰς πεπολιτισμένον Κράτος ὑπὲρ τῶν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῶν καθηκόντων των ἐκ τῆς ἐπαράτου νόσου προσβληθέντων ὁργάνων του.

VII.— ΤΑΜΕΙΑ ΑΡΩΓΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑΣ

Διὰ ληφθέντων νομοθετικῶν μέτρων ἠὑξήθησαν οἱ πόροι τῶν Ταμείων Ἀρωγῆς Προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ. καὶ Ἀλλολοβοηθείας κατωτέρου προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ., τοῦ μὲν πρώτου κατὰ δρχ. 1.750.000, τοῦ δὲ δευτέρου κατὰ 2.600.000.

Ἡὑξήθησαν οἱ πόροι τῶν Ταμείων Ἀρωγῆς καὶ Ἀλληλοβοηθείας. Διὰ τῶν ληφθέντων μέτρων ἐστερεώθη ἰδίως τὸ δεύτερον Ταμεῖον, οὗτινος τὰ οἰκονομικά, λόγῳ τῆς συνεπειᾶς τῶν πολιτικῶν

γεγονότων τῶν τελευταίων ἐτῶν ἀθρόας ἐξόδου ὑπαλλήλων, εἰχον αἰσθητῶς κλονισθῇ.

Ἐπίσης ἐρρυθμίσθη τὸ ζήτημα τῶν υποχρεώσεων τῶν μετόχων καὶ τῶν παροχῶν, οὕτως ὥστε μετὰ πάροδον ὀλίγων ἐτῶν τὸ βοήθημα θὰ εἶναι ἴσον μὲ τὰς καταβολὰς τῶν μετόχων καὶ τῶν τόκων αὐτῶν.

Κατὰ τὸ διάστημα τῆς πρώτης μόνον διετίας ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1935, τὸ Ταμεῖον Ἀρωγῆς Τ.Τ.Τ. κατέβαλεν εἰς βοηθήματα 7.944.000 δρχ., τὸ δὲ Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας 10.450.000.

Κατὰ τὸ χρονικὸν δὲ διάστημα ἀπὸ 4 Αὐγούστου 1933 μέχρι 31 Ἰανουαρίου 1940, τὰ δύο ταῦτα Ταμεῖα ἀνέπτυξαν ζωηράν ἀσφαλιστικὴν δρᾶσιν, καλύψαντα εὐχερῶς καὶ ἀνέτως πάσας τὰς υποχρεώσεις των.

Ὁ δείκτης τῶν χρηματικῶν βοηθημάτων ἐσημείωσε σημαντικώτατον ὕψος κατὰ τὸ 1939, λόγῳ τῆς μειώσεως τοῦ ὀρίου ἡλικίας διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Τ.Τ.Τ. καὶ τῆς ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας 50 ἀνωτέρων ὑπαλλήλων.

Τὰ ἔσοδα τῶν Ταμείων, τονωθέντα διὰ τῆς ἐξευρέσεως θετικῶν πηγῶν ἀντλήσεως σημαντικῶν πόρων, εὐρίσκονται εἰς ἐπίπεδα δυνάμενα νὰ κριθῶσι λίαν ἱκανοποιητικά διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν παντὸς ἐν τῷ μέλλοντι ἐνδεχομένου.

Κατὰ ταῦτα τὰ Ταμεῖα, κατὰ τὸ ὥς ἄνω χρονικὸν διάστημα, κατέβαλον τὰ κάτωθι ποσὰ εἰς βοηθήματα:

α) Ταμεῖον Ἀρωγῆς Τ.Τ.Τ.	Εἰς 150 μετόχους δρ.	13.268.259.—
β) Ταμεῖον Ἀλληλοβοηθείας Τ.Τ.Τ.	» 249 » »	12.157.141.—
Σύνολα: Μέτοχοι	399	Δρχ. 25.425.400.—

*Ἦτοι κατεβλήθησαν εἰς ἕκαστον μέτοχον, κατὰ μέσον ὅρον, δρχ. 65.000 περίπου.

Κατὰ τὸ ἀπὸ 4)8)38 μέχρι 31)1)40 διάστημα, τὰ Ταμεία ἐπραγματοποίησαν ἔσοδα :

α) Ταμείον Ἀρωγῆς Τ. Τ. Τ.	δραχ.	18.114.162.04
β) » Ἀλλ)θείας ΚΠ. Τ.Τ.Τ.	»	12.887.891.48

Σύνολον δραχ. 31.002.053.52

Κατὰ τὸ ἔτος 1939, τὸ Ταμείον Ἀρωγῆς Τ.Τ.Τ. κατέβαλεν εἰς 49 ἀνωτέρους ὑπαλλήλους ἀπολυθέντας, λόγῳ τῆς μειώσεως τοῦ ὀρίου ἡλικίας, δραχ. 5.312.232.

Τὰ Κεφάλαια τῶν Ταμείων κατὰ τὴν 31ην Ἰανουαρίου 1940 ἀνῆρχοντο :

α) Ταμείον Ἀρωγῆς Τ. Τ. Τ.	εἰς δραχ.	19.646.085.49
β) » Ἀλλ)θείας Τ. Τ. Τ.	»	6.439.142.20

Σύνολον δραχμαὶ 26.085.227.69

Ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις τοῦ Ἰωάννου Μεταξᾶ, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἐπεκτείνῃ τὴν δρᾶσιν τῶν Ταμείων τούτων καὶ ἐπὶ τῶν ἐν ἐνεργείᾳ Τ.Τ.Τ. ὑπαλλήλων, διὰ τῆς παροχῆς, εἰς τοὺς ἐκ τούτων ἀσθενοῦντας, νοσοκομειακῆς περιθάλψεως, προέβη εἰς ἄλλα ἀνάλογα νομοθετικὰ μέτρα.

VIII.—TACHYDROMIKA TAMIEYTHRIA

Ἡ ἀνάπτυξις τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμειυτηρίων ἐβράδυνεν ἐν Ἑλλάδι. Λόγῳ τοῦ παγκοσμίου πολέμου ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ἐσωτερικῶν μας ταραχῶν ἀφ' ἑτέρου, ὑπέστησαν καὶ αὐτὰ

**Πῶς ἐγενικεύθη ἀπὸ τῆς 4ης
Αὐγούστου 1936 τὸ ἀποταμι-
ευτικὸν πνεῦμα παρὰ τῷ λαῷ.**

κατὰ τὴν παλαιοκομματικὴν περίοδον τὰ ἀποτελέσματα τῆς κακοδιοικήσεως καὶ μόνον ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς Μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου, ἐδόθη ἡ προσοχή, ἥτις

ᾠφεῖλε νὰ εἶχε δοθῇ εἰς αὐτὰ καὶ προηγουμένως. Καθ' ὅσον ἡ οὐστάσις καὶ ἀνάπτυξις τῶν Ταχ. Ταμειυτηρίων δέν εἶναι ἀπλῶς ὑπόθεσις ἐνδιαφέρουσα τῷ Κράτει, ὡς μία συνήθης ὑπηρεσία, ἀλλ' ἡ καλὴ λειτουργία των καὶ ἡ πρόοδος των ἐξυπηρετεῖ σπουδαιότατα τὴν Κοινωνίαν. Ἡ δὲ ἐξυπηρέτησις αὕτη δέν ἔγκειται εἰς τὴν ἀσφαλῆ ἀπλῶς τοποθέτησιν τῶν λαϊκῶν οἰκονομῶν ὑπὸ συμφύροντας ὁρους, ἀλλ' εἰς τὴν γενίκευσιν τοῦ ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος παρὰ τῷ λαῷ.

Δέν χρειάζεται νὰ εἶναι κανεὶς σοφός, διὰ ν' ἀντιληφθῇ τὰ ἄπειρα πλεονεκτήματα, τὰ ὁποῖα συνεπάγεται, διὰ τὰ ἄτομα καὶ διὰ τὸ σύνολον, ἡ καθολίκευσις τοῦ ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος,

Δύο κακαὶ συνήθειαι τοῦ παρελθόντος.

ἡ ὁποία ἀνεπτύχθη ὑπὸ τοῦ νέου Κράτους, ἰδίᾳ, μεταξὺ τῶν πτωχοτέρων τάξεων. Αἱ τάξεις αὗται, εἴτε ἐργάται εἶναι εἴτε ἀγρό-

ται, εἴτε μισθωτοὶ εἴτε μικροεπαγγελματίαι, συνέβαινε τακτικὰ νὰ εὐρεθοῦν μετὰ ἓνα μικρὸν ἀπόθεμα χρημάτων εἰς τὰ χεῖρια των. Μὴ οὔσαι δὲ συνηθισμέναι μετὰ Τραπεζᾶς καὶ πιστωτικὰ ἰδρύματα, ἢ μακρὰν τῶν κέντρων εὐρισκόμεναι, τὸ ἀπόθεμα αὐτό, ἢ τὸ ἐκράτουν δεμένον καὶ χωμένον κάπου, ἢ τὸ ἐξώδεον εἰς δαπάνας ἀσκόπους ἢ καὶ ἐπιβλαβεῖς.

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἀκίνητοποιοῦν τὸ χρήμα, ἐνῶ προορισμός του εἶναι νὰ κυκλοφορῇ καὶ νὰ μὴν εἶναι κρυμμένο στὰ σεντούκια. Εἰς ἐπίμετρον ἔχαναν καὶ τὸν τόκον. Ἐπὶ πλέον δὲ διέτρεχον τοὺς κινδύνους τῆς κλοπῆς ἢ καὶ τῆς ἀπωλείας διὰ παντός τῶν χρημάτων. Πόσες φορές δέν εὐρέθησαν μετὰ θάνατον χαρτονομίσματα κατεστραμμένα ἀπὸ τὴν μούχλαν, ἐφθαρ-

μένα έντελῶς ἢ παρελθούσης χρήσεως, κατὰ συνέπειαν ἀχρη-
στα πλέον.

Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ὅταν δηλ. ἐσπατάλουν τὸ
ἀπόθεμα, οὐ μόνον κακῶς κατηναλίσκετο τὸ χρῆμα, ἀλλὰ καὶ
βλάβην προεκάλει εἰς τὸν ἀναλίσκοντα, βλάβην ἠθικὴν καὶ ὕλικήν.

Τὰ Ταχυδρομικὰ Ταμιευτήρια ὅμως, ὀργανωθέντα καὶ λει-
τουργοῦντα, ὡς ὀργανώθησαν καὶ λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν δοθεῖ-
σαν νέαν πνοὴν ἀπὸ τῆς ἱστορικῆς Μεταβολῆς, μετὰ τὰς ἀπλᾶς
καὶ συντόμους διατυπώσεις κα-
Τὰ πλεονεκτήματα τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων. ταθέσεων καὶ ἀναλήψεων, μετὰ
τὴν ὑπαρξίν των καὶ εἰς τὸ πιὸ
ἀπομεμακρυσμένο χωρίο ποῦ

διαθέτει Ταχυδρομικὸν Γραφεῖον, μετὰ τοὺς ἐξαιρετικῶς συμφέ-
ροντας ὁρους των, μετὰ τὴν ἐγγύησιν, τὴν ὁποίαν παρέχει τὸ ση-
μερινὸν Κράτος διὰ τὴν ἀσφάλειαν τῶν καταθέσεων, μετὰ τὴν
σταθεράν καὶ συνεχῆ αὐξήσιν τοῦ κύκλου τῶν ἐργασιῶν των,
ἣτις ἐπισύρει τὴν προσοχήν, τὴν ἐκτίμησιν καὶ τὴν ἐμπιστοσύ-
νην τοῦ καταθέτου, μετὰ τὴν ἐπιτυχὴ καὶ συστηματικὴν διαφήμι-
σιν, ἣν διεξάγουν καὶ ἣτις παρασύρει πρὸς τὴν ἀποταμίευσιν
τὸν τοχὸν σπάταλον πολίτην, μετὰ τὸ γεγονὸς τέλος ὅτι καταθέ-
σεις μέχρι 33.000.00 δρχ.δὶ' οὐδένᾳ λόγον καὶ παρ' οὐδενὸς δύ-
ναι νὰ κατασχεθοῦν, τὰ Ταχυδρομικὰ Ταμιευτήρια, ἐπανα-
λαμβάνομεν, ὀργανωθέντα καὶ λειτουργοῦντα, ὡς ὀργανώθη-
σαν καὶ λειτουργοῦν σήμερον, κατέκτησαν τὴν συμπάθειαν
καὶ τὴν προτίμησιν τοῦ ἐργαζομένου καὶ τοῦ μικροαστοῦ ἰδία
Ἑλλήνος.

Τὰ Ταχυδρομικὰ Ταμιευτήρια δύνανται μεθ' ὑπερφηφείας
νὰ δώσουν τὸν ἐξῆς θριαμβευτικὸν ἀπολογισμὸν τῆς δράσεώς
των κατὰ τὰ τελευταῖα ἰδίως ἔτη:

Ἐνας θριαμβευτικὸς ἀπολογι- σμός.

Παρὰ τὰς ἀβεβαιότητας καὶ
τὴν κρίσιν, ἣν ἐδημιούργησεν ὁ
Σεπτέμβριος τοῦ 1938 (Μόνα-
χον) καὶ τὰς ὁποίας ἐπέτεινεν ἡ
ἐκρηγξίς τοῦ πολέμου τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1939, τὰ Ταχυδρομι-
κὰ Ταμιευτήρια ἐκλείσαν τὸν ἰσολογισμὸν των τῆς 31 Δεκεμ-
βρίου 1939 μετὰ πιστωτικὸν ὑπόλοιπον 3.500.000.000 δραχμῶν! Τὸ
δὲ τεράστιον ἀληθὲς ποσὸν αὐτὸ τῶν τριῶν καὶ ἡμίσεος δισε-
κατομμυρίων δραχμῶν, ὥς σημειωθῇ ὅτι προέρχεται ἀπὸ μικρο-
καταθέσεις!

Ἄλλ' ἰδοὺ καὶ ἄλλοι τινὲς ἀριθμοί, χαρακτηριστικοὶ τῆς
ἐμπιστοσύνης τοῦ λαοῦ μας πρὸς τὰ Ταμιευτήρια καὶ ἐν συνεχείᾳ
πρὸς τὸ Νέον Κράτος, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκουν καὶ χάρις εἰς τὴν
πρωτοβουλίαν τοῦ ὁποίου ἔλαβον καὶ τὴν σημερινὴν των ἐξέ-
λιξιν: Κατὰ τὸ ἔτος 1939 μόνον οἱ καταθέται ἀνῆλθον εἰς
750.000! Κατὰ τὸ ἴδιον ἔτος, ἦτοι μόνον ἐντὸς τοῦ 1939, τὰ Ταμι-
ευτήρια ἐπλήρῶσαν εἰς τοὺς καταθέτας των τόκους 140.000.000
δραχμῶν.

Ἄλλ' ἡ εὐεργετικὴ δρᾶσις τῶν Ταμιευτηρίων δὲν περιορί-
ζεται ἕως ἐδῶ μόνον. Ἐκτείνεται καὶ εἰς τὴν καλὴν διάθεσιν
τῶν ἀποταμιευομένων ἐν αὐτοῖς χρημάτων. Τὰ χρήματα ταῦτα,
τὰ χρήματα τῶν Ἑλλήνων δηλ.

Ἡ διάθεσις τῶν κεφαλαίων.

μικροκαταθετῶν, δὲν διατίθενται
ὑπὸ τῶν Ταμιευτηρίων διὰ σκο-
ποὺς ἐμπορικοὺς καὶ κερδοσκοπικοὺς. Τὰ χρήματα ταῦτα διατί-
θενται μόνον διὰ κοινωφελῆ ἔργα. Δι' ἔργα, ἀπὸ τὰ ὁποῖα
ὠφελεῖται καὶ ἐξυπηρετεῖται πάλιν ὁ λαός. Ἡ ὠφέλεια ὅθεν τοῦ
λαοῦ ἀποβαίνει πολλαπλῇ: ὠφελεῖται ἀπὸ τοὺς τόκους τῶν
ἐν ἀσφαλείᾳ κατατεθειμένων χρημάτων του, ἀλλ' ὠφελεῖται συγ-
χρόνως καὶ ἀπὸ τὰ ἔργα, εἰς τὰ ὁποῖα διατίθενται τὰ χρήματά
του ὑπὸ τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κρά-
τους. Τὰ ἔργα ταῦτα εἶναι ἡ ἀνέγερσις π. χ. σχολείων καὶ ἐκ-
κλησιῶν, ἡ κατασκευὴ κοινοτικῶν ὁδῶν καὶ ἐν γένει ἡ διὰ δα-
νειῶν ὑποστήριξις Δήμων, Κοινοτήτων καὶ λοιπῶν νομικῶν προ-
σώπων Δημοσίου Δικαίου πρὸς κατασκευὴν ἔργων κοινῆς ὠφε-
λείας, ἅτινα ἀποδίδουν ὑπὲρ τῆς ἐθνικῆς καὶ ἰδιωτικῆς οἰκονο-
μίας μας.

Οὕτω, κατὰ τὸν ἰσολογισμὸν πάντοτε τοῦ λήξαντος ἔτους,
ἦτοι τὴν 31ην Δεκεμβρίου τοῦ 1939, τὰ Ταμιευτήρια εἶχον διαθέ-
σει πρὸς τοιοῦτους σκοποὺς 2 δισεκατομμύρια καὶ 400.000 δρχ.

Σημαντικὰ ἐπίσης ποσὰ ἔχουν διατεθῇ εἰς οἰκοδομικά δα-
νεια ὑπαλλήλων τῶν Τ.Γ.Τ. καὶ εἰς μικροδάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ
πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν λαόν. Εἰς σκοποὺς δηλ. αὐτόχρημα ἱεροῦς.

Τίς δὲν ἐνθυμεῖται τὴν ἀγρίαν
καὶ ἐγκληματικὴν ἐκμετάλ-
Ἡ εὐεργετικὴ δρᾶσις τοῦ Ἐνεχυρο- δανειστηρίου τῶν Ταμιευτηρίων. λευσιν, ἣν ὀφίστατο κατὰ τὴν
προαγουστανὴν ἐποχὴν ὁ
κοσμάκης ἀπὸ τοὺς διαφόρους ἀσυνειδητοὺς μικροτοκογλύφους, οἱ
ὁποῖοι, διὰ νὰ δανείσουσι εἰς μίαν στιγμὴν ἀνάγκης ἕνα κατοστά-
ρικο, ἐλάμβανον ὡς ἐνέχυρον ἕνα ρολοὶ χρυσοῦ ἢ ἕνα δακτυλίδι
ἀξίας 2000 καὶ ἄνω δρχ.; καὶ ἂν μετὰ μίαν ἐβδομάδα ἢ μετὰ
ἕνα μῆνα—ἀναλόγως τῆς ἀγράφου συμφωνίας, ἣτις ἐκλείνετο—
δὲν ἐπεστρέφοντο 200, ἀντὶ τῶν δανεισθεισῶν 100 δρχ., τὸ δάκτυ-

λίδι ἢ τὸ ρολόι περιήρχοντο εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δανειστοῦ. Ἀπὸ τὴν αἰσχροὶν ὅμως αὐτὴν ἐκμετάλλευσιν, θύματα τῆς ὁποίας ὑπῆρξαν τόσοι πτωχοὶ οἰκογενειάρχαι, τόσα ὄρφανὰ καὶ τόσαι χῆραι, ἀποξενωθείσαι πολυτίμων καὶ προσφιλῶν ἐνίοτε οἰκογενειακῶν κειμηλίων, ἀπηλλάγη ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἑθνικοῦ Κράτους πλήρους ἐνισχύσεως τοῦ θεσμοῦ τοῦ Ἑνεχυροδανειστηρίου, ὅπερ καθιερώθη ὡς ἰδιαίτερα ὑπηρεσία τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων.

Οὕτω ὁ πτωχὸς λαὸς ἀλληλοβοηθεῖται κατὰ τρόπον χριστιανικώτατον. Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἔχει σήμερα ἓνα μικρὸν περισσεύμα, προσέρχεται καὶ τὸ καταθέτει εἰς τὸ Κράτος. Ὁ ἄλλος, ὅστις ἔχει σήμερον μίαν ἀνάγκην μικράν, πηγαίνει καὶ αὐτός εἰς τὸ Κράτος καὶ δανείζεται προχεῖρως τὸ μικρὸν ποσόν, ὅπερ ἔχει καταθέσει ὁ συμπολίτης του.

Τόκον δὲν πληρώνει παρὰ ἐλάχιστον: 9 % μόνον, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀσφαλιστρῶν. Ἄν δὲ εἰς τὸ τέλος τῆς προθεσμίας, δὲν εὐκολύνεται νὰ ἐξοφλήσῃ τὸ δάνειον, δὲν χάνει τὸ ἐνέχυρόν του. Προσέρχεται καὶ

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐκποιήσεως. κάμνει ἀνανέωσιν. Καὶ ἂν λήξῃ καὶ ἡ ἀνανέωσις, ζητεῖ καὶ λαμβάνει παράτασιν αὐτῆς. Ἔως οὗτοῦ θὰ ἔλθῃ ἡ στιγμή, καθ' ἣν, εὐκολυνόμενος, προσέρχεται, πληρώνει τὸ δάνειόν του καὶ ἀποσύρει τὸ ἐνέχυρόν του.

Δι' ὃ καὶ αἱ περιπτώσεις ἐκποιήσεως εἶναι σπανιώταται καὶ ἀνέρχονται εἰς 5 % μόνον. Δηλαδή εἰς τὰ 100 ἐνέχυρα, συμβαίνει μόνον τὰ 5 νὰ μὴ ἀναζητηθοῦν καὶ νὰ ἐκποιηθοῦν. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐκποιοῦνται, τὸ Κράτος δὲν κρατεῖ ἐκ τῆς ἐκποιήσεως τῶν, παρὰ τὸ ποσὸν τοῦ δανείου καὶ τῶν ὀφειλομένων τόκων. Τὸ δὲ ὑπόλοιπον τὸ ἐπιστρέφει εἰς τὸν καταθέσαντα τὸ ἐνέχυρον.

Ἀπὸ τῆς λειτουργίας τοῦ Ἑνεχυροδανειστηρίου, αἱ παρασχεθεῖσαι διευκολύνσεις ὑπολογίζονται εἰς 200 περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν, αἵτινες ἐχορηγήθησαν διὰ 28 χιλιάδας δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ. Τὴν δὲ 31 Δεκεμβρίου 1939, τὸ Ἑνεχυροδανειστήριον παρουσίαζε κίνησιν 32.000.000 δρχ. εἰς δάνεια ἐπὶ ἐνεχύρῳ.

Μία λαμπρὰ καινοτομία τῶν Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων εἶναι καὶ οἱ κουμπάρδες του, διὰ τῶν ὁποίων ἀναπτύσσεται τὸ πνεῦμα τῆς μικροαποταμιεύσεως, ἰδίᾳ μεταξὺ τῶν μικρῶν παιδιῶν. Ὑπολογίζεται ὅτι, ἀφότου ἤρχισαν τὰ Ταμιευτήρια νὰ πωλοῦν κουμπάρδες, ἀπεταμιεύθησαν ἐν αὐτοῖς ὑπὸ μικρῶν παιδιῶν, ἄνω τῶν 50 ἑκατομμυρίων δραχμῶν.

Κουμπάρδες ἕως σήμερον ἔχουν πωληθῇ 90 χιλιάδες!

Ἐκτὸς ὅμως αὐτῶν, ἔχουν δωρεὰν διατεθῇ ὑπὸ τῶν Ταμιευτηρίων καὶ ἕτεροι 10.000, ὡς δῶρα εἰς τοὺς μαθητὰς ἐκείνους, οἵτινες ἐκάστοτε ἔγραφαν τὰς καλλιτέρας ἐκθέσεις ὑπὲρ τοῦ ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος.

Ἔτσι, 100 χιλιάδες Ἑλληνόπουλα σήμερον, χάρις εἰς τοὺς κουμπάρδες τῶν Ταχ. Ταμιευτηρίων καὶ εἰς τὸ ὅλως ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον, τὸ ὁποῖον ἔδειξε τὸ Νέον Κράτος διὰ τὴν διαρκὴ ἐπέκτασίν των, συνηθίζουσιν εἰς τὸ πνεῦμα τῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀποταμιεύσεως.

ΠΡΟΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΙΝ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΕΩΣ

Η ΖΩΟΓΟΝΟΣ ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΤΗΣ 4^{ΗΣ} ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΠΕΡΙΟΧΑΣ ΤΩΝ ΓΕΝ. ΔΙΟΙΚΗΣΕΩΝ

Μακεδονία, Θράκη, Κρήτη καὶ Ἡπειρος, αἱ ἐγκαταλειμμέναι εἰς τὸ παρελθὸν περιφέρειαι, ποῦ δέχονται ἤδη ἀμέριστον τὴν οτοργικὴν πνοὴν τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως. — Αἱ χαραχθεῖσαι μεγάλαι κατευθύνσεις διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν γεωργικῶν καὶ πλουτοπαραγωγικῶν πηγῶν. — Ἐκεῖ ὅπου ἐδόθη μὲ καταπληκτικὴν ἐπιτυχίαν ἡ μάχη τοῦ σίτου. — Ἐνα πρωτοφανὲς πρόγραμμα ἐκτελέσεως δημοσίων καὶ ἐξυγιαντικῶν ἔργων. — Τὰ ληφθέντα καὶ ἐφαρμοσθέντα μέτρα διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀστέγων καὶ τῶν νομάδων κτηνοτρόφων. — Ἐνετάδῃ ἡ ἐργασία διὰ τὴν διανομὴν τῶν ἀδιαθέτων ὀρεινῶν καὶ τῶν ἀξιοποιηθεῖσων γαιῶν. — Αἱ εἰσαχθεῖσαι νέαι ἐπιτυχεῖς βελτιώσεις εἰς τὴν γεωργίαν. — Ἰδρυσίς προτύπων πειραματικῶν ἀγρῶν καὶ ἀμπελώνων. — Ἡ ἀναληφθεῖσα μεγάλη ἀναδασωτικὴ προσπάθεια καὶ τὰ ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα. — Ἡ ἐξύψωσις τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος καὶ ἡ ἐδνωφελὴς ὁρμὴ τῆς Νεολαίας.

Η ΕΜΠΕΔΩΣΙΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου, εὐθὺς ἀπὸ τῆς Ἱστορικῆς Μεταβολῆς, ἔστρεψεν ὅλως ἰδιαιτέραν καὶ ἀμέριστον τὴν προσοχὴν τῆς πρὸς τὰς ἀπομεμακρυνόμενας Ἑλληνικὰς περιφερείας, αἱ ὁποῖαι εἶχον τελείως παραμεληθῇ ἀπὸ τὸ ἀμαρτωλὸν κομματικὸν καθεστῶς τῆς προανγουσιανῆς ἐποχῆς.

Τὸ ἐνδιαφέρον αὐτὸ ἐσυνεχίσθη ἀδιάπτωτον καὶ μὲ ἀπαράμιλλον μεθοδικότητα καὶ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς Τετραετίας, εἰς τρόπον ὥστε νὰ εὕρισκώμεθα σήμερον πρὸ τοῦ μεγαλειώδους φαινομένου τῆς ἀνανήψεως τῆς Ἑλληνικῆς συνειδήσεως καὶ τῆς δημιουργίας τοῦ αἰσθήματος ἐκείνου τῆς Ἑθνικῆς ἀσφαλείας, ποὺ ἀποδεικνύει ὅτι εἰς ῥωμαλέους καὶ ζωντανοὺς λαοὺς, ἔχοντας πλήρη τὴν ἐπίγνωσιν τῆς φυλετικῆς ἁλκῆς καὶ τῆς ἱστορικῆς των ἀποστολῆς, αἱ πολεμικαὶ συνθήκαι, ὡς ἐκείναι, ὑφ' ἃς διατελεῖ σήμερον ἡ Εὐρώπη, δὲν εἶναι δυνατόν ν' ἀνακόψουν τὴν κανονικὴν των ἡρεμον ζωὴν καὶ τὴν Ἑθνικὴν των δρασιν εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν ἔργων προόδου καὶ πολιτισμοῦ.

Ἡ σύντομος ἀνὰ χεῖρας ἀνασκόπησις περιορίζεται εἰς τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα ἐξετελέσθησαν μόνον εἰς τὰς περιφερείας τῶν Γενικῶν Διοικήσεων Μακεδονίας, Θράκης, Κρήτης καὶ Ἡπείρου, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀναπτυχθῇ ἐκπολιτιστικῶς ἡ ἐπαρχιακὴ Ἑλλὰς καὶ ἀποδώσῃ ὅ,τι ἦτο δυνατόν διὰ τὴν πλήρη τῆς ἀνασυγκρότησιν, ποὺ θὰ προαγάγῃ τὴν γενικὴν τῆς Χώρας οἰκονομίαν καὶ θὰ ἐξασφαλίσῃ ταντοχρόνως τὴν εὐημερίαν τῶν κατοίκων τῆς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰ ἐπιτελεσθέντα ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τοὺς διαφόρους Νομοὺς τοῦ Κράτους, περὶ αὐτῶν θὰ γίνῃ διεξοδικὴ μνεία εἰς ἄλλον ἐν συνεχείᾳ τόμον.

Εἶναι τοιαῦτα τὰ μέτρα ποὺ ἐλήφθησαν εἰς τὰς τέσσαρας μεγάλας Ἑλληνικὰς περιφερείας, ὥστε δύναται σήμερον μὲ ἰδιαιτέραν ὑπερηφάνειαν νὰ λεχθῇ, ὅτι αἱ ἐπαρχίαι μας κατέστησαν πλέον αὐτάρχικαι ἀπὸ πάσης ἐν γένει πλευρᾷ.

Εὐνόητος καθίσταται ἡ ἰδιάζουσα προσοχὴ τῆς Ἑθνικῆς

Κυβερνήσεως πρὸς τὴν Μακεδονίαν, ὅπου ἐδόθη ἡ νικηφόρος μάχη τοῦ σίτου, Ἐφηρμόσθησαν μέθοδοι καὶ συστήματα, ποὺ εἶχον ὡς ἀποτέλεσμα τερασίαν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς καὶ ἀλματικήν ἀνάπτυξιν ὅλων τῶν συναφῶν κλάδων τῆς γεωργίας.

Ταυτοχρόνως πρὸς τὴν ἐπιδειχθεῖσαν ταύτην μέριμναν, ἐξετελέσθησαν ἔργα ὑδραυλικά ἀνυπολογίστου ἀξίας, ὡς καὶ ἐξυγιαντικά τοιαῦτα, διὰ τὰ συμβαδίζη, μὲ τὴν εὐημερίαν τὴν ὑλικήν, καὶ ἡ υγεία, ἡ ὁποία μαζὶ καὶ μὲ τὴν ἐμπέδωσιν τοῦ αἰσθήματος τῆς ασφαλείας, δημιουργεῖ τὴν ἀπόλυτον εὐτυχίαν τοῦ πληθυσμοῦ, κυρίως εἰς τὰς παρσμεθορίους περιοχάς.

Ἡ Κυβέρνησις τῆς 4ης Ἀθγούστου ἐμερίμνησεν ἐπίσης διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν ἀστέγων προσφύγων, τῶν σεισμοπαθῶν καὶ τῶν πλημυροπαθῶν, προέβη δὲ παραλλήλως εἰς τὴν ἀνέγερσιν οἰκημάτων δι' αὐτούς, παροχὴν οἰκοπέδων καὶ δανείων, εἰς τὴν ἀνέγερσιν σχολικῶν κτιρίων, ἐκκλησιῶν, ἀστυνομικῶν σταθμῶν κλπ.

Τὰ Δημόσια ἔργα ἀπετέλεσαν θέμα ἰδιαίτερας φροντίδος διὰ τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν τοῦ Ἰωάννου Μεταξά. Διότι, εἶναι γνωστόν, ὅτι χωρὶς συγκοινωνίας, τίποτε δὲν εἶναι δυνατὸν γὰρ προοδεύσῃ. Πρὸς τοῦτο διετέθησαν κολοσσιαῖα ποσά. Μόνον διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν λιμενικῶν ἔργων τῆς Θεσσαλονίκης ἐδαπανήθησαν μέχρι τοῦδε 175.000.000 δραχμῶν.

Εἰς 304.929.000 δραχμῶν ἀνέρχονται τὰ ποσά, τὰ ὁποῖα ἔχουν διατεθῇ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἔργων ὁδοποιίας, εἰς τὰς περιοχάς τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Μακεδονίας, χωρὶς εἰς ταῦτα γὰρ ὑπολογισθοῦν οὔτε τὰ ποσά ποὺ διατίθενται διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς νέας σιδηροδρομικῆς γραμμῆς Θεσσαλονίκης—Τοάγεζι—Μυρίνης, οὔτε ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀναγραφῇ εἰς τὸν προϋπολογισμόν διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τῶν ἔργων τούτων.

Παραλλήλως ἐξετελέσθησαν σημαντικώτατα ἔργα εἰς ὅλας τὰς λοιπὰς Διοικήσεις—ἔργα ἐποικιστικά, ἀποξηραντικά, συγκοινωνίας, ὁδοποιίας, κοινωνικῆς προνοίας κλπ.—ὥστε γὰρ ἐμφυσηθῇ μία νέα ζωογόνος πνοὴ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐπαρχίαν, ἄμεσος συνέπεια τῆς Ἐθνικῆς Μεταβολῆς.

Ἴδὸν ἐν συντομίᾳ μία διεξοδικὴ ἀνασκόπησις τοῦ ἐπιτελεσθέντος ἔργου εἰς τὰς περιφερείας τῶν Γενικῶν Διοικήσεων:

1.—ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Δ. Η Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Α

Ι.—ΣΚΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Μεταξὺ τῶν κυριωτέρων μελημάτων τοῦ Νέου Κράτους ὑπῆρξεν ἡ ἔντασις τῆς καλλιέργειας τοῦ σίτου ἐν τῇ Βορείῳ Ἑλλάδι καὶ πρὸ παντὸς ἡ αὐξήσις τῆς κατὰ στρέμμα παραγωγῆς αὐτοῦ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦ

Ἡ σταφιδικὴ καλλιέργεια τὸν ἐφηρμόσθη, δι' ὁδηγῶν τῆς ἡύξηθη κατὰ 100%. Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας, ἡ σκαλιστικὴ καλλιέργεια τοῦ σίτου,

ἥτις ἀποδίδει σταθερῶς κατὰ 30% ἐπὶ πλέον τῆς συνήθους καὶ προχείρου τοῦ παρελθόντος. Ἐχει δὲ ἀποδειχθῇ ὅτι, ὅταν ὁ σίτος ἐκαλλιεργῇ κατὰ τὸ σκαλιστικὸν σύστημα, εἶχεν ἀπόδοσιν—καὶ κατὰ τὰς πλέον δυσμενεῖς περιπτώσεις—200 ὀκάδων κατὰ στρέμμα, ἀπόδοσιν, ἥτις ἄλλοτε ἐθεωρεῖτο ὑπερβολικὴ.

Ἐπεβλήθη ὅθεν δι' ἀγρονομικῶν διατάξεων, κατὰ τὸ διαρεῦσαν καλλιεργητικὸν ἔτος, ὑποχρεωτικὴ σκαλιστικὴ καλλιέργεια τοῦ σίτου εἰς 122 χωρία τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης, ὡς ἀκολούθως κατὰ Ἐπαρχίαν: Θεσσαλονίκης χωρία 67, Βερροίας 16, Λαγκαδᾶ 21 καὶ Κατερίνης 18.

Κατὰ τ' ἀνωτέρω ἐπετεύχθη, κατὰ τὸ τρέχον καλλιεργητικὸν ἔτος, ἡ σκαλιστικὴ διὰ σίτου σπορά 201.000 στρεμμάτων καὶ 86.000 στρεμμάτων ἔναντι 140.000 στρεμμάτων, ἅτινα ἐσπάρησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα. Συνεπῶς ἡύξηθη ἡ σκαλιστικὴ καλλιέργεια τὸ τρέχον ἔτος κατὰ 100%.

Οὕτω ἐπὶ ἑνὸς ἑκατομμυρίου στρεμμάτων ἐσπαρμένον διὰ σίτου, τὰ 25% εἶναι ἐσπαρμένα κατὰ τὸ σκαλιστικὸν σύστημα. Καὶ ὁ Νομὸς Θεσσαλονίκης παρουσιάζεται οὕτω πρωτοπόρος μεταξὺ ὅλων τῶν Νομῶν τοῦ Κράτους εἰς τὴν σκαλιστικὴν καλλιέργειαν.

Ἀλλ' αἱ κυβερνητικαὶ προσπάθειαι κατέτεινον καὶ κατατείνουν εἰς τὴν ἐπικράτησιν τοῦ συστήματος τῆς σκαλιστικῆς καλλιέργειας ἐπὶ ὅλης τῆς πλειονότητος τῶν γεωργῶν, εἰς τρόπον

ώστε ὁ κάθε καλλιεργητὴς νὰ πεισθῇ νὰ καλλιεργήσῃ, ἔστω καὶ ἐν στρέμμα σίτου σκαλιστικῶς.

Καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιπέδου τούτου, τῆς εὐρυτάτης δηλαδὴ μεταξὺ ὅλων τῶν γεωργῶν διαδόσεως τῆς σκαλιστικῆς καλλιεργείας, προέκυψαν εὐχάριστα ἀποτελέσματα.

Οὕτω, ἐνῶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος ἡ σκαλιστικὴ καλλιέργεια ἐφηρμόσθη ὑπὸ τοῦ 35ο]ο τῶν γεωργῶν τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης, ἐφέτος ἐφηρμόσθη ὑπὸ τοῦ 65ο]ο, δηλαδὴ ὑπὸ τῶν 2/3 τοῦ συνόλου τῶν γεωργῶν. Εἶναι τόσοι ἐνδεικτικοὶ οἱ ἀριθμοὶ αὐτοί, ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτῆται ἄλλη ἀνάλυσις τοῦ ἐπιτευχθέντος ἐξαιρετικῆς οἰκονομικῆς σημασίας διὰ τὸν τόπον ἔργου.

II. — ΤΟΠΙΚΑΙ ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ἐτέρα σοβαρὰς ἐπίσης σημασίας ἐργασία εἶναι ἡ σύστασις τῶν κατὰ τόπους (χωρία) Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν Γεωργίας (Τ.Ε.Γ.).

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ χάρις εἰς τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τῆς Γεν. Διοικήσεως Μακεδονίας σοβαρῶς τήν συνδρομὴν, κατωρθώθη ἡ ἐντὸς ἐλαχίστων μόλις ἡμερῶν συγκρότησις τοιούτων Ἐπιτροπῶν Γεωργίας ἀπὸ πρόσωπα ἱκανὰ νὰ συνδράμουν τὴν Διοίκησιν διὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας ἔργον βαρὺ, ὅπως εἶναι ἡ ἀντιμετώπισις τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπαίθρου.

Αἱ Τ. Ε. Γ. κατέστησαν οἱ πολῦτιμοι συνεργάται τῶν Γεωπόνων καὶ οἱ καλλίτεροι ἐξυπηρετῆται τῶν ἀναγκῶν τοῦ καλλιεργητοῦ. Καὶ εἰς πολλὰς περιπτώσεις αὐταὶ διεφώτισαν κατὰ τρόπον ἀπλοῦν τὰς ὑπηρεσίας τῶν ἀναγκῶν τοῦ χωρίου των.

III. — ΕΠΕΚΤΑΣΙΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΟΣΠΡΙΩΝ

*Αλλαι επιδιώξεις τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Μακεδονίας ὑπῆρξεν ἡ ἐπέκτασις τῆς καλλιέργειας τῶν ὀσπρίων, καὶ δὴ τῶν φασολίων,

καθὼς καὶ τῆς σόγιας. Καὶ κατε-
Ἡ καλλιέργεια νέων πολυτί- βλήθησαν προσπάθειαι ὥστε νὰ
μων ἀγροτικῶν προϊόντων. ἐπεκταθῇ ἡ καλλιέργεια τῶν φα-
σολίων μέχρι τοῦ ἀνωτέρου δυ-

νατοῦ ὁρίου, ὡς καὶ ἡ καλλιέργεια τῆς σόγιας, φυτοῦ ἔχοντος ἰδιαιτέραν σημασίαν εἰς ἐποχὴν, οἷα ἡ παρούσα.

Καὶ διὰ μὲν τὴν καλλιέργειαν τῶν φασολίων, ἐπεβλήθη αὕτη ὑποχρεωτικῶς εἰς 63 χωρία τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης καὶ ὡς ἀκολουθῶς κατὰ ἐπαρχίαν: Ἐπαρχία Θεσσαλονίκης 20 χωρία, Βερροίας 15 χωρία, Λαγκαδᾶ 9 χωρία καὶ Κατερίνης 19 χωρία.

Διὰ δὲ τὴν καλλιέργειαν τῆς σόγιας ἡσκήθη ἔντονος προ-
παγάνδα καὶ ἐλπίζεται ὅτι θὰ καλλιεργηθῶσι κατὰ τὸ τρέχον
ἔτος 800—500 στρέμματα εἰς τὸν Νομὸν Θεσσαλονίκης.

Ταῦτα ἐν ὀλίγοις, ὡς ἀνωτέρω, τὰ ἐπιτελεσθέντα ἐν τῷ
Νομῷ Θεσσαλονίκης, ἀπὸ γεωργικῆς ἀπόψεως, κατὰ τὸ ὀκτάμη-
νον ἀπὸ 4ης Αὐγούστου 1939 μέχρι τέλους Μαρτίου 1940, διάστημα

IV. — ΕΠΟΙΚΙΣΤΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Μεταξὺ τῶν κυβερνητικῶν μελημάτων διὰ τὴν Μακεδονίαν
ἦτο καὶ ἡ σύντομος προσπάθεια πρὸς διανομὴν τῶν μὴ διανεμη-
θεισῶν εἰσέτι γαιῶν τῶν ὀρεινῶν πρὸ παντὸς διαμερισμάτων τοῦ
Νομοῦ. Καὶ τῆς ἐν ὑπαίθρῳ ἐρ-

Ἐνετάθη ἡ ἐργασία διανε- γασίας τῆς διανομῆς τῆς γῆς ἔδει
μῆς ὀρεινῶν ἀδιαθέτων γαιῶν. νὰ προηγηθῇ μακρὰ καὶ ἐπίμο-
χος μελέτη τῶν ἀπασχολούντων
ἑκαστον συνοικισμὸν κτηματικῶν ζητημάτων, καθὼς ἀκόμη καὶ
ἑκαστον κληροῦχον.

Πρὸς τούτοις, αἱ ὑφιστάμεναι εἰς τὸν Νομὸν Θεσσαλονίκης
4 Ἐπιτροπαὶ Ἀπαλλοτριώσεων ἐξέδωκαν, κατὰ τὸ αὐτὸ ὀκτάμη-
νον διάστημα, 130 καὶ πλέον ἀποφάσεις, τὰ δὲ συνεργεῖα τοπο-
γραφικῆς ὑπηρεσίας προέβησαν εἰς τὴν διανομὴν καὶ ἀποτύπωσιν
15 συνοικισμῶν.

V. — ΟΙ ΝΟΜΑΔΕΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΟΙ

Σύντονος καὶ συστηματικὴ, ἐκ παραλλήλου, προσπάθεια κατεβλήθη πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νεαροῦ νόμου περί ἀποκαταστάσεως τῶν νομάδων κτηνοτρόφων.

Ὁ Νομὸς Θεσσαλονίκης ἦτο καὶ διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν νομάδων κτηνοτρόφων. ἔξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ εἶναι ἡ σοβαρώτερα περιοχὴ τῆς Μακεδονίας, ὅπου ἐνδιατᾶται μέγας ἀριθμὸς ποιμνίων νομαδικῆς κτηνοτροφίας.

Ἡ ἐπακολουθήσασα ὁμῶς καλλιέργεια τῶν ἄλλοτε ἀχανῶν χρησιμοποιουμένων παρ' αὐτῆς διὰ βοσκῆν ἐκτάσεων, ἐκλόνισε σοβαρώτατα τὰς βοσκὰς αὐτῆς.

Ἐντεῦθεν ἐδημιουργήθησαν καὶ δημιουργοῦνται ζητήματα, τὰ ὅποια ἄγουν κτηνοτροφίαν καὶ γεωργίαν εἰς ἔριδας, ἢ ἐπίλυσιν τῶν ὁποίων οὔτε εὐχερῆς, οὔτε ἄμεσος εἶναι, λόγῳ τῆς πολυμορφίας καὶ συνθέτου ἐμπλοκῆς συμφερόντων, τὴν ὁποίαν παρουσιάζει τὸ ζήτημα.

Ὁ δημοσιευθεὶς Νόμος ἔρχεται νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὰς παρυσιαζομένας διαφορὰς καὶ πρὸ παντὸς νὰ δημιουργήσῃ, ὅπου ὑπάρχει ἢ πρὸς τοῦτο δυνατότης, ἐστίαν διὰ τοὺς νομάδας κτηνοτρόφους, οἱ ὅποιοι καλοῦνται οὕτω νὰ μετατρέψουν καὶ αὐτῶν καὶ τῶν ζώων των τὸν πλάνητα βίον, εἰς βίον ἡρεμον καὶ πλέον ἀποδοτικόν.

Ἦδη αἱ Ἐπιτροπαὶ Ἀπαλλοτριώσεων ἐξεδίκασαν τὰς ὑποβληθείσας αἰτήσεις των, πρόκειται δὲ συντόμως νὰ ἐκδώσουν τὰς κατὰ τὸν Νόμον 1223 ἀποφάσεις των, δι' ὧν θὰ ἀποκατασταθῶσι δι' ἐγγραφῆς των εἰς τὰς Κοινότητας, εἰς συνοικισμοὺς Σ.Α.Α.Κ. καὶ εἰς διαθεσίμους κλήρους.

VI. — ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΚΑΛΛΙΤΕΡΕΥΣΕΩΣ ΦΥΤΩΝ

Τὰ κυριώτερα σημεῖα τῆς δράσεως τοῦ ἰδρυθέντος Ἰνστιτούτου Καλλιτερεύσεως Φυτῶν, κατὰ τὸ ἀπὸ 4ης Αὐγούστου 1936 μέχρι σήμερον διάστημα, ὑπῆρξαν τὰ ἑξῆς :

Ἐπεβεβαιώθη τὸ γεγονός, ὅτι, χάρις εἰς τὰς ποικιλίας, τὰς δ' αἱ ἐπιστημονικαὶ ἔρευναι διὰ τὴν αὐξήσιν τῆς παραγωγῆς. ποίας ἐδημιούργησεν ἢ εἰσῆγαγε τὸ Ἰνστιτούτον, εὐρίσκεται εἰς

τὴν εὐχάριστον θέσιν νὰ δύναται μετ' ἀσφαλείας νὰ συνιστᾷ σίτους, οἱ ὅποιοι ἀποδίδουν μεγαλυτέρας ἀποδόσεις κατὰ 20 - 94 χγρ. τὸ στρέμμα α') εἰς τὴν Δυτικὴν Μακεδονίαν, β') εἰς τὴν οἰκολογικὴν περιφέρειαν τῆς Βορειοανατολικῆς Ἑλλάδος καὶ γ') εἰς τὴν οἰκολογικὴν περιφέρειαν τοῦ Αἰγαίου. Ἐπίσης δύναται νὰ συνιστᾷ ποικιλίας μετὰ μεγάλης πιθανότητος ἐπιτυχίας διὰ τὰ ὑψηλὰ ὄρη, τὴν οἰκολογικὴν περιφέρειαν «Δυτικὴ Ψυχρὰ Ἑλλάς», τὰ μέσου ὄρους ὄρη καὶ τὴν οἰκολογικὴν περιφέρειαν τοῦ Ἰονίου.

Ἡ συγκέντρωσις σπόρων ἔφθασε τὰ 10.500.000 ὁκάδ. (1939) τῶν ποικιλιῶν τούτων διὰ τὴν ταχείαν διάδοσίν των καὶ ἀνανέωσιν τοῦ σπόρου των πρὸς διατήρησιν αὐτῶν καθαρῶν καὶ ἐδόθη ἐφέτος πρὸς ἀναπαραγωγὴν ποσὸν 1.435.817 ὁκάδων.

Ἐπεξετάθησαν αἱ ἐργασίαι τῶν δύο νέων ὑποσταθμῶν Τριπόλεως καὶ Δουροῦτης Ἰωαννίνων. Διὰ τῶν δύο τούτων ὑποσταθμῶν, τὸ Ἰνστιτούτον καθίσταται ἱκανὸν νὰ ἐρευνήσῃ καὶ ὑποδείξῃ μετὰ βεβαιότητος καταλλήλους ποικιλίας διὰ τὴν Δυτικὴν ψυχρὰν Ἑλλάδα, Ὀρεινὴν Πελοπόννησον, Ὀρεινὴν Δυτικὴν Ἑλλάδα, Ὀρεινὴν Ἡπειρον, αἵτινες καλλιεργοῦν πλέον τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου στρεμμάτων σίτου καὶ ἐν τούτοις ἔστεροῦντο Ὑποσταθμοῦ.

Ἐλειτούργησαν αἱ ἐγκαταστάσεις δοχείων εἰς Πτολεμαῖδα (Δυτ. Μακεδονίας) καὶ Μεσσαρᾶν (Κρήτης).

Ἐλειτούργησεν ἡ νέα ἐγκατάστασις ἐξ 11.000 δοχείων τοῦ Κεντρικοῦ.

Ἡρευνήθη τὸ ζήτημα τῆς ἀζωτοῦχου λιπάνσεως τοῦ σίτου καὶ τοῦ διαφορισμοῦ τῶν ποικιλιῶν ὡς πρὸς αὐτήν, ἐκ τῆς ἐρεῦνης δὲ ταύτης προέκυψε τὸ τελείως νέον συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἀζωτοῦχος λίπανσις ὠφελεῖ περισσότερο ἢ ὀλιγώτερον τὸν σῖτον, ἀναλόγως τῆς πυκνότητος τῆς βλαστήσεως (πυκνὴ βλάστησις μικρὰ ὠφέλεια, ἀραιὰ βλάστησις μεγάλη ὠφέλεια).

Κατόπιν τῶν συμπερασμάτων τούτων, ἤρχισε νὰ μελετᾶται, εὐρέως εἰς τὸ Κεντρικὸν καὶ τοὺς Ὑποσταθμοὺς τοῦ Ἰνστιτούτου, ἡ πορεία τῆς πυκνότητος τῆς βλαστήσεως διὰ διαδοχικῶν μετρήσεων τοῦ ἀριθμοῦ ἀδελφῶν, κατηρτίσθησαν σχετικὰ διαγράμματα καὶ ἤρχισε νὰ λαμβάνεται ὁ παράγων οὗτος ὑπ' ὄψει, κατὰ τὴν διαλογὴν τῶν προϊόντων διασταυρώσεως κ.λ.π. Ἐκ παραλλήλου ἐγένοντο τὸ 1937—38 καὶ τὸ 1938—39 καὶ εὐρέα πειράματα ἀντιδράσεως τῶν ποικιλιῶν εἰς τὸ ἄζωτον.

Ἐδημιουργήθησαν ποικιλίαι ἀνθεκτικαὶ εἰς τὸ ψῦχος καὶ κατὰ δέκα καὶ πλέον ἡμέρας πρωϊμώτεραι τοῦ Σιέτε διὰ τὴν Δυτικ. Μακεδονίαν καὶ τὰ ὄρεινά.

Ἐδημιουργήθησαν ποικιλίαι συνδυάζουσαι μεγάλην πρωϊμότητα μετὰ μεγάλην πυκνότητα βλαστήσεως, κατάλληλοι διὰ πτωχὰ ἔδαφη:

VII. — ΑΜΠΕΛΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἀπὸ 4ης Αὐγούστου 1935 μέχρι σήμερον χρονικὸν διάστημα, τὰ Φυτώρια Ἀμερικανικῶν Ἀμπέλων Θεσσαλονίκης καὶ Ναούσης ἡσχολήθησαν μὲ τὸ ἔργον τῆς ἐρεῦνης καὶ ἐφαρμογῆς ἐπὶ ζητημάτων ἀφορώντων τὴν κατὰ τῆς φυλλοξήρας ἀμυναν, μετὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ βαθμοῦ τῆς φυσιολογικῆς συγγενείας μεταξὺ τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου καὶ τῶν τοιοῦτων τῆς Ἀμερικανικῆς τοιαύτης, τὴν ἀμοιβαίαν ἐπίδρασιν τούτων, ὡς καὶ τὴν ἀντοχὴν εἰς διαφόρους μικροβιολογικὰς κρυπτογαμικὰς καὶ φυσιολογικὰς ἀσθενείας. Ἐπίσης ἡσχολήθησαν εἰς τὴν περιγραφὴν καὶ κατάταξιν τῶν διαφόρων ἐγχωρίων ποικιλιῶν τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου, ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐνάργεως καὶ τελείας ὠριμάνσεως τούτων, ὡς καὶ τὸν διακανονισμόν τοῦ χρόνου τοῦ τρυγητοῦ.

Ὁμοίως τὰ φυτώρια ταῦτα ἡσχολήθησαν μετὰ τὴν ὑποδειγματικὴν καλλιέργειαν τῆς ἀμπέλου, διὰ τῆς χρήσεως τῶν τελειοτέρων ἐργαλείων, μετὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν διαφόρων κρυπτογαμικῶν ἀσθενειῶν καὶ ἐντόμων, ὡς καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐνδεδειγμένων δι' ἐκάστην ποικιλίαν κλαδευμάτων (βραχὺ—μακρὸν—μικτὸν—γραμμοειδές).

Κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα ἐγένετο ἐκπαίδευσις πολλῶν ἀμπελουργῶν περὶ τὴν ὑποδειγματικὴν καλλιέργειαν, τὴν χρῆσιν τῶν καταλληλοτέρων ἐργαλείων καὶ μηχανῶν, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐξάσκησιν εἰς τὸν ἐπιτραπέζιον καὶ ἐπιτόπιον ἐμβολιασμόν καὶ προβλάστησιν ἐν θερμοθαλάμῳ.

Ἐλεγχος ἡσκήθη ἐπὶ τῶν ἐργασιῶν τῶν λειτουργούντων ἐν Μακεδονίᾳ ἰδιωτικῶν φυτωρίων Ἀμερικανικῶν ἀμπέλων διὰ τὴν παραγωγὴν καὶ διάθεσιν εἰς τοὺς ἀμπελουργοὺς αὐθεντικῶν ποικιλιῶν μοσχευμάτων ἀπλῶν, ἐρρίζων καὶ ἐρρίζων ἐμβολιασμένων.

Ἰδρύθησαν πρότυποι πειραματικοὶ ἀμπελῶνες.

Διὰ τὴν μελέτην τῆς προσαρμογῆς τῶν διαφόρων ποικιλιῶν τῆς Ἀμερικανικῆς ἀμπέλου εἰς τὰ διάφορου φύσεως ἔδαφη, ὡς καὶ τὴν μελέτην τῆς συγγενείας τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου μετὰ

τῶν διαφορῶν Ἀμερικανικῶν ἰδρύθησαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα Πειραματικοὶ Ἀμπελῶνες, εἰς εἰς τὴν περιοχὴν Θεσπώνης καὶ ἀνὰ εἰς εἰς τὰς κτηματικὰς περιοχὰς τῶν χωρίων Αἰγινίου, Ἀγ. Τριάδος Θεσπώνης, Βάλτας Χαλκιδικῆς, Σιδηροκάστρου, Σερρῶν, Ζίχνης, Ἀγ. Μάμαντος καὶ Ἐπανωμῆς.

Αὐστηρὸς ἔλεγχος ἐνεργεῖται πρὸς παρεμπόδισιν τῆς καθόδου τοῦ καταστρεπτικοῦ ἐντόμου τῆς φυλλοξήρας εἰς Παλαιὰν Ἑλλάδα.

Πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀμπελοκαλλιέργειας χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἑκπτώσεις ἐπὶ τῆς τιμῆς τῶν κλημάτων τῶν Κρατικῶν Φυτωρίων ἀπὸ 10—50% εἰς τοὺς Γεωργικοὺς Συνεταιρισμοὺς.

Ἐπίσης πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς καλλιέργειας ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν γίνεται μεγάλη προσπάθεια ἐξαγωγῆς τούτων εἰς τὸ Ἐξωτερικόν, ἡ δὲ Ἀγροτικὴ Τράπεζα ἤρχισε χορηγοῦσα μεσοπρόθεσμα καὶ μακροπρόθεσμα καλλιεργητικὰ δάνεια διὰ τὴν ἐγκατάστασιν κληματαρεῶνων ὁψίμων σταφυλῶν, πρὸ παντός εἰς τὰς περιφερείας Ναούσης, Ἐδέσσης, Ἀλμωπίας, τῶν ὁποίων ἡ καλλιέργεια ἐνέχει μεγίστην οἰκονομικὴν σημασίαν διὰ τὰς περιφερείας ταύτας.

Τέλος, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀμπελουργίας ἐλήφθη Νομοθετικὴ μέριμνα διὰ Νόμου, ἐμποδίζοντος τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἀμπελοκαλλιέργειας εἰς μέρη ἀκατάλληλα.

B.

Η ΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ

I.—Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΦΘΕΙΣΩΝ ΓΑΙΩΝ

Ἡ ἀξιοποίησις τῶν ἀποκαλυφθεισῶν γαιῶν ἐν Βορ. Ἑλλάδι, καὶ αἰ ἐκχερσώσεις, αἱ βαθεῖαι ἀρόσεις καὶ ἄλλαι καλλιεργητικαὶ ἐργασίαι ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανικῆς Καλλιέργειας Μακεδονίας - Θράκης. Ἡ Υ. Μ. Κ. ἔχει Κεντρικὴν Ὑπηρεσίαν ἐδρεύουσαν ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Ἐποπτείας ἐν Θεσσαλονίκῃ, ἐν Βερροίᾳ, ἐν Δράμῃ καὶ ἐν Κομοτινῇ.

Ὑπὸ τῆς Υ. Μ. Κ. ἐξετελέσθησαν ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1935 μέχρι σήμερον αἱ κάτωθι ἐργασίαι :

Ἐκχερσώσεις στρέμματα	157547	ἀξίας εἰς Δρ.	21.254.958.—
Βαθεῖαι ἀρόσεις »	83952	» » Δρ.	9.209.050.—
Ἐλαφραὶ ἀρόσεις »	135467	» » Δρ.	8.024.388.—
Κυλινδρίσματα »	79149	» » Δρ.	1.978.725.—
Δισκοσβανίσματα »	26460	» » Δρ.	767.865.—
Θερισμοὶ καλάμων »	900	» » Δρ.	36.000.—
Περισυλλογὴ καλ. »	1228	» » Δρ.	61.400.—
Σπορὰ καννάβεως »	937	» » Δρ.	98.385.—
Ἐκσκαφὴ χανδάκ. »	46601μ3	» » Δρ.	270.290.—
Ἴσοπεδώσεις ἀναχωμ. στρεμ.	239.702μ3	» » Δρ.	431.464.—
Σύνολον		Δρ.	42.132.525.—

II. — ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΝ ΒΑΜΒΑΚΟΣ

Τὸ Ἰνστιτούτον Βάμβακος, λειτουργοῦν εἰς Σίνδον τῆς Θεσσαλονίκης, ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν καὶ γεωργικὴν μέριμναν ἐφ' ὧν τῶν ζητημάτων, ἅτινα σχετίζονται μετὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ βάμβακος πρὸς

Ἐπετεύχθη ἡ δημιουργία ποικιλιῶν βάμβακος.

τὸν σκοπὸν τῆς αὐξήσεως καὶ βελτιώσεως τῆς παραγωγῆς.

Ἀπὸ τῆς 4 Αὐγούστου 1936

καὶ ἐντεῦθεν, ἐπετεύχθη ἡ δημιουργία ποικιλιῶν βάμβακος αἵτινες, ὑπὸ τὰς σήμερον ἐν τῇ χώρᾳ ἐπικρατούσας φυσικὰς καὶ γεωργικὰς συνθήκας, ἀποβαίνουν συμφερώτεραι, τόσοι διὰ τὸν παραγωγόν, ὅσον καὶ διὰ τὴν Ἐθνικὴν μας Οἰκονομίαν.

Τοιαῦται ποικιλίαι εἶναι αἱ 6X17, 9X5, 12X8, 14X6, 17X1 κλπ., ἐφ' ἑκάστης δὲ τούτων παράγονται ἤδη ἐπαρκεῖς ποσότητες σπόρων, ὅχι μόνον πρὸς εὐρύτατον πειραματισμὸν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν γενικὴν σποράν. Ἐκτὸς τούτων, ἐμελετήθησαν αἱ μέθοδοι, βάσει τῶν ὁποίων ὁ καλλιεργητὴς νὰ δύναται νὰ ἐπιτυχάνῃ ἐκ τῶν φυτειῶν του τὴν ἀνωτάτην δυνατὴν ἀπόδοσιν καὶ μετὰ τὰ καλλίτερα οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα.

Ἡδὴ τὸ Ἰνστιτούτον, τόσοι εἰς τὸ Κεντρικόν ἐν Σίνδῳ, ὅσον καὶ εἰς τοὺς Ὑποσταθμούς του, σημειώνει κατ' ἔτος καὶ ὑπὸ οἷ' αὐτοῦ συνθήκας, τὰς μᾶλλον ἱκανοποιητικὰς ἀποδόσεις βάμβακος. Τὰ περίσματα δὲ τῶν ἀνὰ τὴν χώραν σχετικῶν παρατηρήσεων καὶ δοκιμαστικῶν αὐτοῦ καλλιεργειῶν προσπαθεῖ ἤδη νὰ διαδώσῃ μεταξὺ τῶν παραγωγῶν, ἐν συνεργασίᾳ καὶ πρὸς ἄλλας συγγενεῖς γεωργικὰς ὑπηρεσίας, ὅποτε θὰ ἦτο δυνατόν νὰ ἐξασφαλισθῇ μέση στρεμματικὴ ἀπόδοσις πολὺ ἀνωτέρα τῆς σημερινῆς.

Τέλος τὸ Ἰνστιτούτον διὰ τῶν ἐργασιῶν αὐτοῦ κατάρθωσε νὰ ἐπιχύσῃ φῶς ἐπὶ τῆς σχέσεως τῆς ὕγρασιδος πρὸς τὴν ζωτικότητα τοῦ σπόρου καὶ τοῦ τρόπου τῆς διατηρήσεως ὕγρου βамбаκοσπόρου, ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐξετάσεως διαφόρων χαρακτῆρων τοῦ βάμβακος, ὡς ἡ ἑκατοστιαία ἀναλογία καθαροῦ βάμβακος, ἡ ποιότης τῆς ἰνός, ἡ εἰς ἔλαιον περιεκτικότης τοῦ βαμβάκοσπόρου, ἡ πρωιμότης τῆς συγκομιδῆς κλπ.

Γ. — ΕΞΥΓΙΑΝΤΙΚΑ ἜΡΓΑ

Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΟΝΟΣΙΑΣ

Ἡ καταπολέμησις τῆς ἐλονοσίας ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ τῆς Γεν. Διοικήσεως Μακεδονίας, ἡ συνεχισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Νέου Κράτους μετὰ ἀδιάπτωτον πάντοτε ρυθμὸν, κατὰ τὰ ἔτη 1937, 1938 καὶ 1939,

ἐστέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Πῶς κατεπολεμήθη ἡ ἐλονοσία εἰς τὰς παθογενεῖς περιφερείας.

Αὕτη ἐπετεύχθη διὰ τῆς ἐφαρμογῆς α) ἀντιπρονομφικῆς ἀγωγῆς καὶ β) ἀποστραγγιστικῶν ἔργων.

Ἡ ἀντιπρονομφικὴ ἀγωγή ἐφηρμόσθη διὰ τῆς διὰ πρασίνου Παρασίτου περιοδικῆς ἐπιπάσεως τῶν ἑστιῶν ἀναπτύξεως ἀνωφελῶν κωνῶπων, τῆς δι' ἀκαθάρτου πετρελαίου ψεκάσεως ὠρισμένων ἀνωφελῶν ἑστιῶν, καὶ τῆς διασπορᾶς εἰς μονίμους καὶ μὴ ἐστίας μεγάλου ἀριθμοῦ προνομφόγων ἰχθύων (γαμβουζίων).

Τὰ συνολικὰ καθ' ὅλην τὴν περίοδον τῆς μεταδόσεως τῆς ἐλονοσίας ἐπιπασσόμενα διὰ πρασίνου Παρασίτου ἐλώδη μέρη ἀνέρχονται εἰς 526.650 μέτρα μήκους καὶ εἰς 561.125 τετραγωνικά μέτρα ἐπιφανείας. Τὰ δι' ἀκαθάρτου πετρελαίου ψεκασθέντα μήκη καὶ ἐπιφάνειαι ἀνέρχονται εἰς 258.000 μέτρα μήκους καὶ 79.945 τετρ. μέτρα ἐπιφανείας.

Τὰ ἀποστραγγιστικὰ ἔργα.

Τὰ ἀποστραγγιστικὰ ἔργα ἀφοροῦν σειρὰν ἐλῶν κειμένων πλησιέστατα τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἐξαιρετικῶς ἐπικινδύνων. Τὸν Αὐγούστον τοῦ 1937, ἤρξατο ἡ ἐκτέλεσις ἀποχετευτικῶν χανδάκων καὶ ἐσυνεχίσθη καθ' ὅλον τὸ ἔτος 1938 καὶ τὸν χειμῶνα τοῦ 1939. Ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων τούτων ἐστοίχισεν ἐν ὧν δραχμὰς 523.177 καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἐπιπασσόμενης ἐπιφανείας καὶ εἰς τὴν γενικωτέραν ἐξυγίανσιν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν καλλωπισμὸν τοῦ πλέον βιομηχανικοῦ τμήματος τῆς πόλεως Θεσσαλονίκης (παρὰ τὰ Σφαγεῖα).

Τὰ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ὡς ἄνω μέτρων εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα προκύπτουν ἐκ τῶν σημαντικῶν καὶ ἀκριβῶν καταμε-

τρήσεων επί τε τοῦ ἀνωφελισμοῦ καί τῶν ἐπιδημιολογικῶν δεικτῶν τῶν μαθητῶν τῶν Σχολείων, εἰς ἃς προέβη ἡ Ἐπιθεώρησις Ἐλonoσίας, ὡς καί τῶν τοιούτων γενικῶς τῶν ὀφειλομένων εἰς τὴν ἔλonoσίαν.

Ἡ ἀντιπρονομική ἀγωγή ἐνισχύθη κατὰ τὰ ἔτη 1938 καὶ 1939 καὶ ἐστοίχισεν ἐν συνόλῳ μετὰ τῆς δαπάνης τῶν ἐξυγιαντικῶν ἔργων κατὰ ἔτη ὡς ἑξῆς: Τὸ 1937 Δρ. 662.137, τὸ 1938 Δρ. 339.937 καὶ τὸ 1939 Δρ. 136.785.

Οἱ ἰδρυθέντες ἀνθελονοσιακοὶ σταθμοί.

Κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1938, ἐγένετο ἡ προκαταρκτικὴ μελέτη καὶ κατὰ τὴν ἀνοιξιν τοῦ 1939 ἤρχισεν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ Ἀνθελονοσιακοῦ προγράμματος καὶ εἰς περιφερείας Δήμων καὶ Κοινοτήτων τοῦ Νομοῦ Θεσσαλονίκης ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐλonoσίας Μακεδονίας.

Οὕτως ἰδρύθησαν οἱ κάτωθι κατὰ περιφερείας Ἀνθελονοσιακοὶ Σταθμοί:

Ὁ Ἀνθελονοσιακὸς Σταθμὸς κοιλάδος Ἀνθεμοντος, ἐξυπηρετῶν τὰ χωρία Λουτρά Σέδες, Βασιλικά, Ταγαράδες, Ἁγία Παρασκευή, Σουρωτή, Νέον Ρύσιον, Γεωργική Σχολή, Τριάδι, Ἀεροπορικὴ Βάσις Σέδες, Μαντζάρηδες.

Ὁ Ἀνθελονοσιακὸς Σταθμὸς Λαγκαδᾶ, ἐξυπηρετῶν τὸν Δήμον Λαγκαδᾶ, τὴν περιφέρειαν τῶν Λουτρῶν Λαγκαδᾶ καὶ τὸ χωρίον Χρυσανγή.

Ὁ Ἀνθελονοσιακὸς Σταθμὸς Φαλάρων, ἐξυπηρετῶν τὰς πέριξ Κοινότητας καὶ τὰ χωρία Λαῖνᾶ, Καβαλάρι καὶ Ἅγιος Βασίλειος.

Ὁ Ἀνθελονοσιακὸς Σταθμὸς Ν. Χαλκηδόνος, ἐξυπηρετῶν τὰ χωρία Νέα Χαλκηδῶν καὶ Ἐλεοῦσα.

Ὁ Ἀνθελονοσιακὸς Σταθμὸς Κατερίνης, ἐξυπηρετῶν τὴν πόλιν Κατερίνης, τὸ χωρίον Κολοχοῦρι καὶ τοὺς πέριξ συνοικισμοὺς.

Ὁ Ἀνθελονοσιακὸς Σταθμὸς Κουφαλίων, ἐξυπηρετῶν τὰ Ἀνω καὶ Κάτω Κουφάλια καὶ τὰς πέριξ Κοινότητάς.

Ἡ καταπολέμησις τῶν κωνωποειδῶν.

Ἡ καταπολέμησις τῶν κωνωποειδῶν ἐνετάθη ἤδη καθ' ἅπασαν τὴν Μακεδονίαν. Ὑπὸ τὰς ὑπαρχούσας δυσμενεῖς συνθήκας ὑδρεύσεως καὶ ἀποχετεύσεως ἐν Θεσσαλονίκῃ θὰ κατώρθωνεν ἄθλον ἐκεῖνος, ὅστις θὰ ἠδύνατο νὰ ἀπαλλάξη τὴν πόλιν ἐκ τῶν κοινῶν κωνῶπων καὶ κωνωποειδῶν. Ἐν τούτοις, εἰς τινὰς τομεῖς ἐπετεύχθη τοῦτο ἀπολύτως, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς ἐπετεύχθησαν λίαν εὐχάριστα ἀποτελέσματα. Εἰς τὴν πόλιν τοῦ Λαγκαδᾶ, τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐργασίας ταύτης ὑπῆρξαν ἀρκετὰ εὐχάριστα καὶ οἱ πεντακισχίλιοι λουόμενοι ὁμολογοῦν ὅτι δὲν ἐνοχλοῦνται πλέον ἐκ τῶν κωνῶπων.

Δ.

ΣΤΕΓΑΣΙΣ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Ι. — ΑΝΕΓΕΡΣΙΣ ΟΙΚΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΑΝΕΙΑ

Ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1935 μέχρι σήμερον, ὑπὸ τοῦ Τμήματος Δημοσίας Ἀντιλήψεως τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Μακεδονίας, ἐγένετο ἡ κατωτέρω τεραστία ἐργασία ἀποκαταστάσεως ἀστέγων προσφύγων, περιθάψεως ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου, ἀποκαταστάσεως σεισμοπαθῶν κ.ἄ.

Ἡ Κυβερνητικὴ μέριμνα διὰ τὰς ἀναπήρους καὶ τοὺς σεισμοπαθεῖς. Ἀνηγέρθησαν εἰς Θεσσαλονίκην καὶ τοὺς πέριξ συνοικισμοὺς 768 κατοικίαι, εἰς Σέρρας 20, εἰς Φλώριναν 35 καὶ εἰς Ἑδεσσαν 28, στοιχίσασαι ἐν συνόλῳ 42.000.000 δραχμῶν.

Ἀνηγέρθησαν εἰς τοὺς συνοικισμοὺς Τούμπα καὶ Καλαμαριά 2 κτίρια χρησιμοποιούμενα ὡς Λέσχαι ἐργαζομένων Κοριτσιῶν, ἀξίας 1.000.000 δραχμῶν.

Παρεχωρήθησαν εἰς μέλη Οἰκοδομικῶν Συνεταιρισμῶν ἀστῶν προσφύγων λειτουργούντων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ Βερροῖα. δάνεια οἰκοδομικὰ πρὸς ἀποπεράτωσιν τῶν ἡμιτελῶν οἰκοδομῶν των, συνολικοῦ ποσοῦ 1.644.000 δραχμῶν.

Παρεχωρήθησαν ἐν Θεσσαλονίκῃ 502 οἰκόπεδα εἰς πρόσφυγας δικαιοῦχους ἀστικῆς ἀποκαταστάσεως πρὸς ἀνέγερσιν, ἰδίας αὐτῶν δαπάναις, τῶν κατοικιῶν των.

Παρεχωρήθησαν 12 οἰκόπεδα, ἐπιφανείας ἀπὸ 800 - 12.000 μέτρα τετραγ. ἑκαστον, διὰ κοινωφελεῖς σκοποὺς, ἥτοι διὰ τὴν ἀνέγερσιν ἐκκλησιῶν, σχολείων, Κοινοτικῶν γραφείων, Ὀρφανοτροφείων κλπ., καὶ διὰ τὴν ἰδρυσιν Γυμναστηρίων.

Διὰ τοὺς ἀναπήρους καὶ τὰ θύματα πολέμου.

Διὰ τὴν περίθαλψιν τῶν ἀναπήρων καὶ τῶν θυμάτων πολέμου διετέθη ἀπὸ 4-8-1935 μέχρι 30-9-1939, ὅποτε ὑπῆχθη ἡ Ὑπηρεσία αὕτη εἰς τὸ Πατριωτικὸν Ἰδρυμα Κοινωνικῆς Προνοίας, δραχμαὶ 5.000.000.

Διὰ τὴν χορήγησιν βοηθημάτων περιθάψεως ἀπόρων καὶ ἐκτέλῃσιν ἐν γένει φιλανθρωπικῶν σκοπῶν διετέθησαν ἐν συνόλῳ δραχ. 7.000.000.

Δι' ἀποζημιώσεις ἀπαλλοτριωθεισῶν ἐκτάσεων διὰ στέγασιν προσφύγων κατεβλήθησαν εἰς τοὺς ἰδιοκτῆτας δραχ. 700.000.

Διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν σεισμοπαθῶν τῆς Χαλκιδικῆς διετέθησαν ἐν συνόλῳ δραχμαὶ 81.455.000.

II.—ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΚΤΙΡΙΑ

ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Ἐποικισμοῦ τῆς Γεν. Διοικήσεως Μακεδονίας ἐξετελέσθησαν δι' αὐτεπιστάσεως τὰ κάτωθι ἔργα εἰς πλημμυροπαθεῖς καὶ μετακινήντας πληθυσμούς τῶν συνοικισμῶν περιφερείας Βερροίας:

Ἡστοργή τοῦ νέου Κράτους
πρὸς τοὺς πλημμυροπαθεῖς.

Διδακτήρια: Εἰς τοὺς συνοικισμούς Γιαννίσης, Διαβατοῦ, Λυκογιάννης, Ἀγ. Μαρίνας

καὶ Μ. Γεφύρας.

Ἐκκλησίαι: Εἰς τοὺς συνοικισμούς Νεοχωρίου, Ἀγκαθιάς, Διαβατοῦ, Λυκογιάννης καὶ Ἀγ. Μαρίνας.

Ἀστυνομικοὶ Σταθμοί: Εἰς τὸν συνοικισμὸν Γιαννίσης.

Εὐρίσκονται ἤδη ὑπὸ μελέτην πρὸς ἐκτέλῃσιν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐν Διδακτήριον εἰς τὸν συνοικισμὸν Ἀγκαθιάς καὶ μία Ἐκκλησία εἰς τὸν συνοικισμὸν Γιαννίσης.

Ἐπίσης ἐχορηγήθησαν στεγαστικά δάνεια διὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ ἀποπεράτωσιν ἐν γένει 750 περίπου ἀγροτικῶν οἰκημάτων εἰς τοὺς συνοικισμούς Γιαννίσης, Ἀγ. Μαρίνας, Λυκογιάννης, Διαβατοῦ, Κουλούρας καὶ Μεγ. Γεφύρας (Μυλωβοῦ).

Ε. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

Τὰ ὑπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Διευθύνσεως Δημοσίων Ἑργῶν Γεν. Διοικήσεως Μακεδονίας ἐκτελεσθέντα ἐν τῷ Νομῷ Θεσπίνης, ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 μέχρι τῆς 31ης Μαρτίου 1940, ἀξιόλογα ἔργα εἶναι τὰ

Ἐνας δημιουργικὸς ὄργανος κατωτέρω:

εἰς τὰς συγκοινωνίας κλπ.

Συντήρησις Ἑθνικῶν ὁδῶν Νομοῦ Θεσπίνης Δρ. 20.000.000, Κατασκευὴ Ἑθν. ὁδοῦ Λαγκαδᾶ—Σωχοῦ—Νιγρίτης Δρ. 22.000.000, Παρακαμπτήριος ὁδὸς Ἀεροδρομίου Σέδες Δρ. 1.000.000, Ὁδὸς ἀπὸ Σιδ. Σταθμοῦ Πλατὺ μέχρις ὁδοῦ Θεσσαλονίκης—Βερροίας Δρ. 2.000.000, Ὁδὸς ἀπὸ Γεφύρας Γαλλικοῦ πρὸς Σιδ. Σταθμὸν Σίνδου Δρ. 2.000.000, Περιφερειακὴ ὁδὸς Θεσσαλονίκης (Α' Τμήμα) Δρ. 3.150.000, Ὁδὸς ἀπὸ Μαινεμένης πρὸς ὁδὸν Θεσσαλονίκης Ν. Χαλκηδόνος Δρ. 278.000, Τεχνικὰ ἔργα ὁδοῦ Κατερίνης—Γιδᾶ Δρ. 350.000, Κατασκευὴ Γεφύρας Μαυρονερίου Δρ. 180.000, Κατασκευὴ γεφύρας χειμάρρου Πέλεκα Δρ. 3.030.000, Ὁδὸς συνοικισμοῦ Φυματιῶντων Ἀσβεστοχωρίου Δρ. 50.000, Ἀνακαίνισις ὁδοῦ ἀπὸ πλατείας Ἑπταλόφου πρὸς Μαινεμένην Δρ. 400.000, Ὁδὸς Γερακαροῦς—Ζαγκλιβερίου Δρ. 1.400.000, Ὁδὸς Κατερίνης—Βερροίας Δρ. 2.000.000, Ὁδὸς Βερροίας—Κατερίνης Δρ. 1.500.000, Ἀνακαίνισις ὁδῶν Λαϊνᾶ—Ν. Σάντας—Λαγκαδᾶ Σαρράϊ πρὸς Ζαγκλιβέρι καὶ κοιν. ὁδοῦ Λαγκαδᾶ—Ὁσσης Δρ. 1.550.000, Ἀνακαίνισις ὁδῶν Γεωρ. Σχολῆς Ἀλυσκῶν Καραμπουρνοῦ μέχρις Ἐπανωμῆς, Νεοχωρίου καὶ Ἀσβεστοχωρίου μέχρι Χορτιάτη πρὸς Σαρακινᾶν Δρ. 1.000.000, Ἀνακαίνισις ὁδῶν Ναούσης Σ. Σ. Ναούσης, Βερροίας Κατερίνης Δρ. 1.400.000, Ἀνακαίνισις ὁδῶν Κολινδρῶ Σ. Σ. Κολινδρῶ καὶ Λιτοχώρου—Σ. Σ. Λιτοχώρου Δρ. 1.450.000 Ὁδὸς Βερροίας—Πτολεμαΐδος Δραχμὰς 1.700.000, Ὁδὸς Ναούσης—Πτολεμαΐδος Δρ. 4.000.000, ὁδὸς Θεσσαλονίκης—Ν. Καλλικρατείας—Μουδανίων Δρ. 1.000.000, Ὁδὸς Βασιλικῶν—Λειβαδίου Δρ. 400.000, Κατασκευὴ γεφύρας Κοκκόβης Δρ. 350.000, Κατασκευὴ λιθοστρώτου ὁδοῦ Μηχανιώνας Δρ. 200.000, Ὁδὸς ἀπὸ χωρίου Χορτιάτη εἰς κατασκηνώσεις Δρ. 500.000, Τεχνικὰ ἔργα χειμάρρου Πυλαίας Δρ. 70.000, Κατασκευὴ ἀποβαθρῶν Κοινοτήτων Περαίας καὶ Ν. Ἐπιβατῶν Δρ. 100.000, Ὁδὸς Γιδᾶ—Κατερί-

νης Δρ. 1.740.000, Ὁδὸς Κατερίνης πρὸς Ἐλασσῶνα Δρ. 240.000, Ὁδὸς Σιδ. Σταθμοῦ Αἰγινίου—Βερροίας Δρ. 225.000, Κατασκευὴ διαφόρων τεχν. ἔργων Κοινοτήτων περιφερείας Νομοῦ Θεσσαλονίκης Δρ. 1.000.000, Κυβוליθόστρωσις Πλατείας Βαρδαρίου Δρχ. 760.000, Ὁδὸς Θεσσαλονίκης—Ἀσβεστοχωρίου Δρ. 2.300.000, Ἀνακαίνισις ὁδοῦ Θεσσαλονίκης—Ν. Χαλκηδόνος Δρ. 5.340.000, Ἀνακαίνισις ὁδοῦ Θεσσαλονίκης—Ν. Χαλκηδόνος Δρ. 2.600.000, Ἀνακαίνισις ὁδοῦ Θεσσαλονίκης—Λαγκαδᾶ Δρ. 4.300.000, Ἀνακαίνισις ὁδοῦ Θεσσαλονίκης—Πολυγύρου Δρ. 1.000.000, Ἀνακαίνισις ὁδοῦ Ἀλλατίνι Γεωργ. Σχολῆς Περαίας κλπ. Δρ. 700.000, Ἀνακαίνισις ὁδοῦ Θεσσαλονίκης—Πολυγύρου—Βασ. Ὁλγας—Βασ. Γεωργίου—Ἐγνατίας—Ἀσβεστοχωρίου—Ἀλλατίνι κλπ. Δρ. 2.500.000, Ἀσφαλτικὴ ἐπάλειψις Κεντρ. ὁδοῦ Βερροίας Δρ. 1.500.000, Ἀσφαλτικὴ ἐπάλειψις ὁδοῦ Χορτιάτη—Θεσσαλονίκης Δρ. 600.000, Ἀνακαίνισις ὁδῶν Ἐγνατίας καὶ Θεσσαλονίκης—Σερρών Δρ. 1.000.000, Ἀμαξιτὴ ὁδὸς Γεφύρας—Κοκκόβης—Ριζώματα Δρ. 300.000, Διευθέτησις χειμάρρου Σέδες Δρχ. 100.000, Ἀποπεράτωσις Περιπτέρου Σανατορίου Μονῆς Πέτρας ὀπλιτῶν Χωροφυλακῆς Δρ. 1.350.000, Ἐπισκευὴ Διοικητηρίου Θεσπίνης Δρ. 200.000, Ἐπισκευὴ Στρατῶνων Καραμπουρνοῦ Δρ. 500.000, Κατασκευὴ Ἀστυνομ. Σταθμοῦ Λευκοχωρίου Δρ. 150.000, Ἐπισκευὴ κτιρίου Χωρ. κλ. Λαγκαδᾶ Δρ. 175.000, Ἐπισκευὴ Δημοσίου Ψυχιατρείου Θεσπίνης Δρ. 500.000, Ἐγκατάστασις Ἀντιπανωλικοῦ Σταθμοῦ Θεσπίνης Δρ. 250.000, Κατασκευὴ Γκαράζ, Λουτροῦ κ.ἄ. τμήματος Μεταγωγῶν Θεσσαλονίκης Δρ. 110.000, Διαρρύθμισις κτιρίου Φάρου Καραμπουρνοῦ Δρ. 40.000, Ἀνέγερσις Σταθμοῦ Χωρ. κλ. Προφήτου—Λαγκαδᾶ Δρ. 100.000, Ἐπισκευὴ Διοικητηρίου Λαγκαδᾶ Δρ. 65.000, Ἐπισκευὴ κτιρίου Ἀστυν. Διοικ. Θεσπίνης Δρ. 350.000, Ἐπισκευὴ Γραφείων Τελωνείου Θεσπίνης Δρ. 100.000, Ἐπισκευὴ τέως Κυβερνείου Θεσπίνης Δρ. 950.000, Συμπλήρωσις Ἀντιπανωλικοῦ Σταθμοῦ Θεσπίνης Δρ. 235.000, Ἐπισκευὴ Δημ. κτιρίων ἐν Θεσπίνῃ Δρ. 350.000, Ἐπισκευὴ Ἀντιφυματικοῦ Ἰατρείου Θεσπίνης Δρ. 60.000, Ἐπισκευὴ Δημ. Μαϊευτικῆς Κλινικῆς Δρ. 55.000, Ἐπισκευὴ διαφόρων κτιρίων Δημοσίου Δρ. 500.000, Ἐπισκευὴ Ἀστυν. Σταθμοῦ Ἐπανωμῆς Δρ. 50.000, Κατασκευὴ ξέ. φυλακίων φόρου διοδίων Δρ. 175.000, Κατασκευὴ νέων Λιμενικῶν Ἑργῶν Θεσπίνης καὶ κατασκευὴ παραλιακῆς λεωφόρου Θεσπίνης Δρ. 175.000.000, Ἀνέγερσις νέου Λιμεναρχείου Θεσπίνης Δρ. 2.190.000, Ἀνέγερσις νέου Λιμενικοῦ Ταμείου Θεσπίνης Δρ. 4.450.000, Ὁδὸς Παύλου Κουντουριώτου Δρ. 770.000, Ἀντικατάστασις γεφυροπλαστίγγων Δρ. 55.000, Κυβוליθόστρωσις προβλήτος Λιμένος Θεσπίνης Δρ. 252.000, Ἐπισκευὴ ἀποβάθρας Λευκοῦ Πύργου Δρ. 42.000, Γεωτρήσεις εἰς Λιμένα Θεσπίνης Δρ. 350.000, Πλατεία Ἀγορᾶς Κατερίνης Δρ. 252.000, Ὁδὸς πρὸς Πλατεῖαν Ἀγορᾶς Κατερίνης Δρ. 100.000, Ὑπόνομος ὁδοῦ Μεγ. Ἀλεξάνδρου Κατερίνης Δρ. 3.350.000

Κατασκευή ὁδῶν πόλεως Κατερίνης δρ. 1.350.000. Ἀσφαλτική ἐπάλειψις ὁδοῦ Κατερίνης—Σταθμοῦ δρ. 200.000. Προμήθεια ὑδρομέτρων Ταμείου Κατερίνης δρ. 800.000. Κατασκευή Κεντρικῆς Πλατείας Κατερίνης δρ. 250.000. Συντήρησις ὁδῶν πόλεως Κατερίνης δρ. 250.000. Κράσπεδα ὁδῶν πόλεως Κατερίνης δρ. 700.000. Προμήθεια χυτοσιδηρῶν σωλήνων Κατερίνης δρχ. 150.000. Κατασκευή Κεντρικῆς ὁδοῦ Κατερίνης δρ. 300.000. Διευθέτησις χειμάρρου Μπογδάνα—Λαγκαδᾶ δρ. 6.250.000.

ΣΤ.

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κατὰ τὸ ἀπὸ 4ης Αὐγούστου 1936 μέχρι τέλους Μαρτίου 1940 χρονικὸν διάστημα ἡ τηλεφωνικὴ συγκοινωνία ἐν Μακεδονίᾳ ἠρξήθη σημαντικῶς, εἰς τρόπον ὥστε, διὰ τῶν γενομένων

βελτιωτικῶν ἐργασιῶν, τὸ Ὑπεραστικὸν Τηλεφωνικὸν Κέντρον Θεσσαλονίκης νὰ καταλάβῃ σημαντικὴν θέσιν ἐν τῇ Διεθνεί ὑπεραστικῇ δικτῷ τῆς Εὐρώπης.

Ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ. τῆς Γεν. Διοικήσεως Μακεδονίας κατεσκευάσθησαν νέα τμήματα τηλεφ. γραμμῶν μήκους 12 χιλιομ., ἐπεσκευάσθησαν ριζικῶς τηλεφ. ἀρτηρίαι μήκους 238 χιλιομ. καὶ ἀνηρτήθησαν δύο νέα τηλεφωνικὰ χάλκινα σύρματα, ὡς καὶ ἐν χάλκινον μεταλλικὸν τηλεφωνικὸν κύκλωμα μήκους 184 χιλιομ.

Ἐγένετο ἐπέκτασις καὶ συμπλήρωσις τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ Ὑπεραστικοῦ Τηλεφωνικοῦ Κέντρου Θεσ/νίκης, οὕτως ὥστε νὰ ἐξυπηρετῇ ἐν συνόλῳ 52 κύκλώματα, ἥτοι 32 βασικά, 4 φανταστικά καὶ 16 ὑψίσυχνα, ἐνῶ πρὸ διετίας ἀκόμη ἐξυπηρετεῖ μόνον 37 κυκλώματα, ἥτοι 30 βασικά, 3 φανταστικά καὶ 4 ὑψίσυχνα.

Προσετέθησαν 2 θέσεις μεταλλακτῶν, 2 θέσεις ἀναγγελίαι, 1 τράπεζα ἐλέγχου, πλήρες σύστημα χρονομετροσφραγίδων, πλήρες σύστημα πνευματικῶν σωλήνων, ἱκρίώματα τριπλῆς ὑψίσυχνου τηλεφωνίας Τ 1 καὶ Τ 3 πρὸς Ἀθήνας, Βελιγράδιον, Σόφριαν, ὡς καὶ δύο ὁμάδες συσσωρευτῶν ἀνόδου.

Ἐντὸς τοῦ τρέχοντος ἔτους θὰ ἐγκατασταθοῦν νέα εἰσέτι μηχανήματα, ἐπεκτεινομένων ὅλων τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ αὐξανομένων κατὰ πολὺ τῶν ἐξυπηρετηθησομένων κυκλωμάτων.

Ζ. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Ἡ Ἐπιθεώρησις Βιομηχανίας τῆς Γεν. Διοικήσεως Μακεδονίας, κατὰ τὸ ἀπὸ 4ης Αὐγούστου 1939 μέχρι σήμερον διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα, ἡσχολήθη κυρίως μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν

Ἐνισχύθη ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή καὶ ἰδρύθησαν νέα ἐργοστάσια.

Οὕτω ἐνισχύθη ἡ βιομηχανικὴ παραγωγή διὰ τῶν καταλλήλων διοικητικῶν ἐνεργειῶν, ἐξησφαλίσθη ἡ ἔγκαιρος καὶ ἐπαρκὴς προμήθεια πρώτων ὑλῶν τῆς Μακεδονικῆς βιομηχανίας καὶ διευκολύνθη ἡ ἐξαγωγή τῶν προϊόντων αὐτῆς.

Ἐξαιρετικῶς ἐτονώθη ἡ προσπάθεια ἰδρύσεως νέων ἐργοστασίων ἐν Μακεδονίᾳ, ἐμελετήθησαν, ἀπὸ τεχνικῆς, οἰκονομικῆς καὶ ἐμπορικῆς πλευρᾶς, πάντα τὰ ἐνδιαφέροντα τὸ ἐμπόριον καὶ τὴν βιομηχανίαν ζητήματα καὶ κατηρτίσθη πλήρης στατιστικὴ μελέτη τῆς καταστάσεως, κινήσεως καὶ δραστηριότητος τῆς Μακεδονικῆς βιομηχανίας λεπτομερῶς.

Ἡ Βιομηχανικὴ παραγωγή τῆς Μακεδονίας—Θράκης κατ' ἀξίαν τὸ ἔτος 1935 ἦτο 1.825.632.000 Δρ. Κατὰ τὸ 1936 ἀνῆλθεν εἰς 1.962.335.000 Δρ., κατὰ τὸ 1937 εἰς 2.063.727.000, κατὰ τὸ 1938 εἰς 2.123.515.000 καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1939 εἰς τὸ αὐτὸ περίπου ὕψος διεκυμάνθη.

2.—ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΡΑΚΗΣ

Τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1939 καὶ ἐντεῦθεν ὑπῆρξε πλουσιώτατον εἰς ἔργα προόδου καὶ πολιτισμοῦ, ἐν Θράκῃ παρ' ὅλον τὸν οἰκονομικὸν ἀντίκτυπον, ὁ ὁποῖος ἐσημειώθη εἰς τὴν ζωὴν τῆς παραμεθορίου ταύτης Ἐπαρχίας, συνεπεία τοῦ κατὰ τὸ φθινόπωρον τοῦ παρελθόντος ἔτους ἐκραγέντος πολέμου.

Τὰ πεπραγμένα κατὰ κλάδους διοικήσεως κατὰ τὸ ὑπ' ὄψει διάστημα ἔχουν ὡς ἑξῆς :

Α.

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

ὑπὸ τὴν κατεύθυνσιν καὶ καθοδήγησιν τῆς Γενικῆς Διοικήσεως καὶ τῶν εἰς αὐτὴν ὑπαγομένων Νομαρχιῶν καὶ τῆς τοπικῆς αὐτοδιοικήσεως. Ἐπαρχιῶν, οἱ Αὐτοδιοικοῦμενοι Τοπικοὶ Ὁργανισμοὶ ἐπέδειξαν τὴν ἀκόλουθον ἀξιόλογον δρᾶσιν :

	Διατεθεῖσα προσ. ἐργασία ἡμερομ.	Γενομένη δαπάνη δραχμαὶ
Σχέδ.α πόλεων	—	3.247.403
ῥΥδρευσις	10280	15.113.737
Ὅδοποιία	424067	6.208.245
Ἐγγ. βελτ.	49967	216.979
ῥπόνομοι	2000	1.824.820
Κοιν. χῶροι	19100	1.449.908
Κτίρια	2500	9.955.309
Σύνολον	507914	38.026.402

Ὡς ἐκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος ἐμφαίνεται, τὸ μέγιστον μέρος τῶν ἡμερομισθίων προσωπικῆς ἐργασίας διετέθη εἰς ἔργα ὁδοποιίας. Τὰ κοινοτικὸν ὁδικὸν δίκτυον ἐπλουτίσθη κατὰ τὸ ὑπ' ὄψει ἔτος μετὰ νέας ὁδοὺς. Πράγματι, ὅτι ἐπετελέσθη ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1936 μέχρι σήμερον εἰς κοινοτικὴν

όδοποιῖαν, εἶναι ἄξιον ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως καὶ μόνον ἐκεῖνος ὅστις, ἐπισκεφθεὶς τὴν Θράκην πρὸ τοῦ 1936, ἐπανέρχεται ἤδη εἰς αὐτήν, δύναται νὰ ἐκτιμήσῃ ἐπακριβῶς τὸ μέγεθος τοῦ συντελεσθέντος ἔργου εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο.

Τὰ συντελεσθέντα ὀφείλονται καὶ εἰς τὴν καλὴν χρῆσιν τῆς προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων, χάρις εἰς τὴν ὁποίαν, ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν θὰ λυθῇ ὀριστικῶς τὸ κοινοτικὸν συγκοινωνιακὸν πρόβλημα ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Γεν. Διοικήσεως καὶ οὐδεὶς συνοικισμὸς αὐτῆς θὰ ἀπομείνῃ ἐκτὸς συγκοινωνίας.

B.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

Τὰ κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν διάστημα ἐκτελεσθέντα ἔργα τοῦ Δημοσίου ἔχουν ὡς ἑξῆς :

Διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἀνακαίνισιν ἑθνικῶν ὁδῶν καὶ γεφυρῶν δρχ. 139.837.200. Διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν ἑθνικῶν ὁδῶν καὶ γεφυρῶν δρχ. 10.200.000. Διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς κατασκευῆς τοῦ ἀντιπλημμυρικοῦ φράγματος τοῦ ποταμοῦ Νέστου παρὰ τὸ χωρίον Δρυμοῦσα δρχ. 1.350.000. Διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ ἐπέκτασιν τοῦ Νομαρχιακοῦ καταστήματος Ἐβρου (Ἀλεξανδρουπόλεως) δρχ. 310.000. Διὰ τὴν ἐπισκευὴν καὶ διαρρύθμισιν διαφόρων δημοσίων κτιρίων τῆς περιφερείας Γεν. Διοικήσεως (δαπάνης ἀπὸ 1500 μέχρι 65.000 ἐκάστου ἔργου) δρχ. 550.000. Διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ Γυμναστηρίου Καβάλλας διετέθη πίστωσις ἐκ δρχ. ἐν ὅλῳ 6.000.000. Σύνολον δρχ. 158.247.200.

Ὅταν ἀναλογισθῇ τις ὅτι πρὸ ὀλίγων μόλις ἐτῶν, πρὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1935, μονάδες τινὲς μόνον ἑκατομμυρίων διετίθεντο δι' ἐκτέλεσιν ἔργων ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Θράκης, θεωρουμένης ὡς τὸ παρημελημένον τμήμα τοῦ Κράτους, δύναται ἐκ τοῦ ἀνωτέρω παρατιθεμένου πίνακος νὰ ἐκτιμήσῃ τὸ μέγεθος τῆς ἐπελθούσης διαφορᾶς διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου, διὰ τὴν ἑθνικὴν Κυβέρνησιν, τῆς ὁποίας οὐ μόνον οὐδεμία ὑφίσταται διάκρισις μεταξύ ἑπαρχιῶν τοῦ Κράτους, ἀλλὰ καὶ ἂν ποτε δεῇ νὰ καταβληθῇ ἰδιαιτέρα Κρατικὴ μέριμνα δι' ἐξαιρετικὸς λόγους ὑπὲρ ἑπαρχίας τινός, αὕτη ἀσφαλῶς θὰ ἀφορᾷ παραμεθόριον ἑπαρχίαν.

Γ.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Ἡ Δημοσία Ἀσφάλεια καὶ τάξεις ἐτηρήθη εἰς λίαν εὐχάριστον σημεῖον. Τὰ ἀδικήματα πάσης φύσεως ἐμειώθησαν εἰς τὸ ἐλάχιστον. Τοῦτο ὀφείλεται, ἂφ' ἐνός μὲν εἰς τὴν μέριμναν, ἣτις καταβάλλεται ὑπὸ τῆς Ἑθνικῆς

Κυβερνήσεως ὑπὲρ ὅλων ἀνεξαρτήτως τῶν κοινωνικῶν τάξεων, καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἐργάτου καὶ τοῦ ἀγρότου, διὰ τὴν βελτίωσιν τοῦ βιωτικοῦ αὐτῶν ἐπιπέδου, ἂφ'

ἐτέρου δέ, διότι τὰ ὄργανα τῆς τάξεως, ὑπὸ τὴν πνοὴν τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου, ἀπηλλαγμένα πάσης ἔξωθεν ἐπιρροῆς, ἔχουν ἀφσσιωθῆ κυριολεκτικῶς εἰς τὸ καθήκον τῶν καὶ ἀσχοιοῦνται μεθοδικῶς εἰς τὴν πρόληψιν τοῦ ἐγκλήματος, εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς ἰδιωτικῆς ἀσφαλείας τῶν κατοίκων τῆς περιφέρειας διὰ τῆς ἐφαρμογῆς καταλλήλων ἀστυνομικῶν μέτρων, εἰς τὴν πάταξιν τῆς αἰσχροκερδείας πρὸς πρόληψιν ἀποτόμου ὑψώσεως τοῦ τιμαρίθμου τῆς ζωῆς καὶ εἰς τὴν προώσιν τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους κατὰ παντὸς ἀντεθνικῶς κινουμένου.

Δ.

ΥΓΕΙΑ

Ἀπὸ τῆς 4ης Αὐγούστου 1939 καὶ ἐφεξῆς ἐξετελέσθησαν τὰ ἑξῆς ἔργα Ὑγειονομικῆς φύσεως:

I.—ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΩ ΡΟΔΟΠΗΣ

Τὸ ἐν Κομοτηνῇ Νοσοκομεῖον Σισμάνογλου καὶ τοῦ Οἴκου αὐτοῦ ἐγένετο Κρατικὸν Ἰδρυμα, λειτουργοῦν βάσει τοῦ Α. Ν. 965, τεθεισῶν νέων βάσεων καὶ κατευθύνσεων διὰ τὴν καλλιτέραν λειτουργίαν του.

Ἐνὰ πρωτοφανὲς διὰ τὴν Ἑδημοπρατήθη καὶ ἤρξατο ἀνεγειρόμενον τὸ Πολυϊατρεῖον Κομοτηνῆς, τοῦ ὁποίου ἡ δαπάνη θέλει ἀνέλθῃ εἰς 1.500.000 δραχ. περίπου.

Ἐτέθησαν αἱ βάσεις ἰδρύσεως Γηροκομεῖου ἐν Κομοτηνῇ, παραχωρηθέντος πρὸς τοῦτο καταλλήλου οἰκοπέδου δωρεάν τοῦ Δήμου Κομοτηναίων.

Ὡλοκληρώθη ἡ ἐνέργεια πρὸς ἀνέγερσιν Κοινοτικοῦ Ὑγειονομικοῦ Σταθμοῦ ἐν Σταυρουπόλει.

Ὡλοκληρώθησαν αἱ ἐνέργειαι πρὸς ἀνέγερσιν Πολυϊατρείου ἐν Ξάνθῃ, τοῦ ὁποίου ἡ δαπάνη προϋπολογίζεται εἰς 1.500.000 δραχ.

Περαιουμένων ὁσονούπω τῶν διατυπώσεων διὰ τὴν ἀπαλοτριῶσιν τοῦ χώρου, ἐφ' ὃ θὰ ἀνεγερθῇ τὸ Σανατόριον-Νοσοκομεῖον Ξάνθης, θέλει προσεχῶς δημοπρατηθῇ καὶ ἀρχίσῃ τὸ ἔργον. Τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης προϋπολογισθὲν εἰς 5.000.000 δραχ. εὐρίσκειται κατατεθειμένον εἰς τὴν Ἑθν. Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος.

Ἐκ τῶν γενικῶν πιστώσεων τῆς Γεν. Διοικήσεως διετέθη ποσὸν 200.000 δραχ. διὰ τὴν συμπλήρωσιν ὠρισμένων ἐλλείψεων τοῦ Δημοτ. Νοσοκομεῖου Ξάνθης.

Ἐγένοντο πλήρεις οἱ μελέται καὶ ἀπεστάλησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Κρατικῆς Ὑγιεινῆς διὰ τὴν ἰδρυσιν 9 ἀντιαφροδισιακῶν σταθμῶν. Ἡ σχετικὴ δαπάνη προϋπολογίζεται εἰς 1.000.000 δραχμάς.

II. — ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΩ ΕΒΡΟΥ

Κατά τὸ 1939, ὠλοκληρώθησαν αἱ ἐργασίαι, τῆς διαρρυθμίσεως τοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου Ἀλεξανδρουπόλεως, τῆς δαπάνης ἀνελθούσης εἰς 1.000.000 δρχ.

Ἐπεραιώθη ἡ προεργασία διὰ τὴν ἀνέγερσιν τῶν μονίμων Παιδικῶν Ἐξοχῶν Μάκης.

Συνεπληρώθησαν αἱ προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι διὰ τὴν ἀνέγερσιν Πολυϊατρείων ἐν Ἀλεξανδρουπόλει, τῆς σχετικῆς δαπάνης προϋπολογιζομένης εἰς δρχ. 1.200.000. Ἐπίσης διὰ τὴν ἱδρύσιν Παραμεθορίων Ὑγειονομικῶν Σταθμῶν.

III. — ΕΝ ΤΩ ΝΟΜΩ ΔΡΑΜΑΣ

Ἐξηκολούθησε μὲ γοργὸν ρυθμὸν ἡ ἀνέγερσις τοῦ Μεγάλου Γενικοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου, διατεθέντος μέχρι τοῦδε ποσοῦ δρχ. 8.000.000.

Ἰδρύθη Γηροκομεῖον 50 κλινῶν ἐν Δράμας.

Ἐπεραιώθησαν ἅπασαι αἱ διατυπώσεις καὶ κατέστησαν ὀριστικά τὰ σχέδια τοῦ Σανаторίου - Νοσοκομείου, τοῦ ὑπὸ ἀνέγερσιν ἐν Κορυλόβῳ Δράμας. Ἐπ' ὀνόματι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἰδρύματος, ἡ Γενικὴ Διοίκησις ἔχει καταθέσει ποσὸν δρχ. 8.500.000.

Ἐστάλησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Κρατικῆς Ὑγιεινῆς πλήρεις αἱ μελέται πρὸς ἔγκρισιν διὰ τὴν ἀνέγερσιν 5 ἀντιαφροδισιακῶν Σταθμῶν.

Συνεπληρώθη ἡ προκαταρκτικὴ ἐργασία διὰ τὴν ἀνέγερσιν Μονίμων Παιδικῶν Ἐξοχῶν ἐν Καλλιθέᾳ Δράμας καὶ ἀπεστάλησαν τὰ σχετικὰ στοιχεῖα εἰς τὸ Πατριωτικὸν Ἰδρυμα. Ἐπίσης ἀπεστάλησαν εἰς αὐτὸ τὰ σχεδιαγράμματα καὶ ἡ μελέτη διὰ τὴν ἀνέγερσιν τριῶν Νηπιαγωγείων.

Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Κρατικῆς Ὑγιεινῆς ἀπεστάλησαν τὰ αἰτηθέντα στοιχεῖα διὰ τὴν ἀνέγερσιν Πολυϊατρείου ἐν Δράμας, τοῦ ὁποῦ ἡ δαπάνη θὰ ἀνέλθῃ εἰς δρχ. 1.500.000.

IV. — EN TΩ NOMΩ KABAΛΛAS

Ἐπερατώθη ἡ ἀνέγερσις τοῦ Γηροκομείου Καβάλλας, τοῦ ὁποίου ἡ δαπάνη ὑπερέβη τὰ 5.000.000 δρχ.

Ὡλοκληρώθη τὸ δεύτερον περίπτερον τοῦ Νοσοκομείου - Σανατορίου «Ἡ Ἑλπίς», διὰ τὴν ἀνέγερσιν τοῦ ὁποίου διετέθη ποσὸν δρχ. 5.000.000.

Ἐγένοντο ἐνέργειαι διὰ τὴν ἀνέγερσιν Μονίμων Παιδικῶν Ἐξοχῶν ἐν Θάσῳ καὶ ἀπεστάλησαν ἅπαντα τὰ σχετικὰ εἰς τὸ Πατριωτικὸν Ἰδρυμα.

Εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Κρατικῆς Ὑγιεινῆς ἀπεστάλη ὁ φάκελος τῆς μελέτης διὰ τὴν ἀνέγερσιν Κοινοτικοῦ Ὑγειονομικοῦ Σταθμοῦ εἰς τὴν Κοινότητα Ὀρφανίου.

Ε'.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΝΤΙΛΗΨΙΣ

Κατὰ τὸ ἔτος 1939 εἰσῆλθεν εἰς τὸ στάδιον τῆς ὁριστικῆς ἐπιλύσεως τὸ ἀπὸ μακροῦ ἀπασχολοῦν τὴν Ἐθνικὴν Κυβέρνησιν ζήτημα τῆς τακτοποιήσεως τῶν οἰκημάτων τῶν ἀστικῶν προσφυγικῶν συνοικισμῶν τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Θράκης, οἵτινες ἀνηγέρθησαν δαπάναις τοῦ Κράτους ἐν τῇ περιφερείᾳ ταύτῃ. Αἱ κατοικίαι αἰτῶν ἀνέρχονται εἰς 5.000 περίπου.

Μετὰ τὴν συντελεσθεῖσαν κτηματογράφειαν τῶν ἐν λόγῳ συνοικισμῶν, δι' ἣν ἐδαπανήθη ποσὸν περὶ τὸ 1.000.000 δρχ., καὶ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν, καθιερώθησαν συνεργεῖα ἐξ ὑπαλλήλων ἐπιφορτισθέντα μετὰ τὴν συγκέντρωσιν τῶν νομίμων δικαιολογητικῶν καὶ τὸν ἔλεγχον αὐτῶν πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ δικαιώματος ἀποκαταστάσεως τῶν κατόχων τῶν ἀκινήτων διὰ τὴν ὁριστικὴν αὐτῶν παραχώρησιν. Ἡ σχετικὴ ἐργασία ἐπερατώθη διὰ 1700 περίπου κατοικίας.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ἐπερατώθη ἡ σύνταξις μητρώου τῶν παρὰ τῆς τέως Ε. Α. Π. ἀστικῶς ἀποκατασταθέντων προσφύγων καὶ ἀντίγραφον αὐτοῦ ἀπεστάλη εἰς τὸ ἀρμόδιον Ὑπουργεῖον. Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐχρειάσθη μακρὰ προσπάθεια.

Διὰ τὰς στεγαστικὰς ἀνάγκας τῶν προσφύγων τῆς Γενικῆς Διοικήσεως διετέθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως πίστωσις δρχ. 4000.000, ἀπεφασίσθη δὲ ἡ ἀνέγερσις νέου ἀστικοῦ προσφυγικοῦ συνοικισμοῦ ἐν Καβάλλᾳ ἀξίας 3.000.000, ὡς καὶ τοιοῦτου ἐν Ἀλεξανδρουπόλει διὰ δαπάνης δρχ. 1.000.000, ἐνεργεῖται δὲ ἤδη ἡ προκαταρκτικὴ ἐργασία διὰ τὴν δημοπράτησιν ἀμφοτέρων τῶν ἔργων.

Διὰ τὴν ἀνέγερσιν κτιρίου τοῦ Ἐθνικοῦ Παιδικοῦ Σταθμοῦ Ξάνθης ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργείου πίστωσις δρχ. 900.000 καὶ ἐδημοπρατήθη τὸ ἔργον.

Ἐπίσης ἀπεφασίσθη ἡ διάθεσις πιστώσεως δρχ. 300.000 διὰ τὴν ἰδρυσιν σχολείου ἐν τῷ Ἐθνικῷ Ὀρφανοτροφίῳ Θηλέων

Ξάνθης, διαταχθείσης μάλιστα καὶ τῆς ἐκπονήσεως σχετικῆς μελέτης.

Εἰς τὰς κυριωτέρας πόλεις τῆς Γεν. Διοικήσεως ἐλειτούργησαν συσσίτια ἀπόρων καὶ ἀνέργων. Ἡ σχετικὴ δαπάνη ὑπερέβη τὸ 1.000.000 δρχ., ποσοῦ ἐξευρεθέντος κατὰ τὸ πλεῖστον ἐκ τοπικῶν πόρων,

Διὰ τὴν ἀνακούφισιν τῶν πλημυροπαθῶν διετέθη πίστωσις δραχ. 500.000., ἐξ ὧν αἱ 400.000 διετέθησαν διὰ τοὺς πλημυροπαθεῖς τῆς Κοινότητος Δρυμούσης τοῦ Νομοῦ Καβάλλας.

ΣΤ. Γ Ε Ω Ρ Γ Ι Α

Διὰ τὴν προώθησιν τῆς γεωργικῆς παραγωγῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως, κατεβλήθησαν σύντονοι προσπάθειαι στεφθεῖσαι ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας. Διὰ σειρᾶς ληφθέντων μέτρων ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως

**Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς σιτο-
παραγωγῆς καὶ τὴν αὐξήσιν
τῆς καλλιιεργείας.**

τῆς σιτοπαραγωγῆς καὶ δι' ἐπιμόνου συστηματικῆς διαφωτίσεως διεδόθη σημαντικῶς ἡ σκαλιστικὴ καὶ γραμμικὴ καλλιέργεια τοῦ σίτου, ἐπετεύχθη δὲ ἡ αὐξήσις τῆς κατ' ἑκτασιν καλλιιεργείας.

Οὕτω αἱ κατὰ τὸ λῆγον γεωργικὸν ἔτος καλλιιεργηθεῖσαι διὰ σίτου ἑκτάσεις ἀνῆλθον εἰς 1.328.059 στρέμματα ἔναντι 1.135.889 στρεμμάτων τοῦ παρελθ. ἔτους.

Διὰ τὴν ἀπολύμανσιν τοῦ σίτου, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν Ἐνώσεων Γεωργικῶν Συνισμῶν χρησιμοποιηθέντων μηχανημάτων διαλογῆς καὶ ἀπολυμάνσεως σίτου, ἐλειτούργησαν καθ' ἅπασαν τὴν περιφέρειαν συνεργεῖα ἀπολυμάνσεως ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ καθοδήγησιν τῶν γεωπόνων τῆς ὑπηρεσίας, ἀπολυμανθέντος ὁλοκλήρου τοῦ πρὸς σπορὰν σίτου.

Διετέθησαν εἰς τοὺς γεωργοὺς 1180 σπαρτικαὶ μηχαναί. Τὸ σύνολον τῶν ὑπαρχουσῶν σπαρτικῶν μηχανῶν ἀνέρχεται ἤδη εἰς 1394. Ἐκαλλιιεργήθησαν γραμμικῶς καὶ σκαλιστικῶς καθ' ἅπασαν τὴν περιφέρειαν 218.000 στρέμματα ἔναντι 95.934 τοῦ παρελθόντος ἔτους.

Ἐπεβλήθη τὸ μέτρον τοῦ βοτανίσματος καὶ ἐγένετο ἐντατικὴ προπαγάνδα διὰ τὴν λίπανσιν τῶν ἀγρῶν. Ἡ διατεθεῖσα ποσότης λιπασμάτων εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Γεν. Διοικήσεως ἀνῆλθεν εἰς 91.900 ἡμισάκκους.

Ἡ συγκεντρωθεῖσα ποσότης σίτου τῆς παραγωγῆς τοῦ παρελθόντος γεωργικοῦ ἔτους, ἀνῆλθεν εἰς 39.437.206 ὀκάδ. ἔναντι 34.381.894 ὀκ., τοῦ προηγουμένου ἔτους.

Αἱ ἑαριναὶ καλλιιεργεῖαι.

Συστηματικαὶ προσπάθειαι κατεβλήθησαν διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς καλλιιεργείας τοῦ ἀραβοσίτου καὶ τῆς συγκαλλιιεργείας

μετ' αὐτοῦ φασιδῶν. Γενικῶς προσπάθειαι κατεβλήθησαν διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς καλλιεργείας ὁσπρίων, γεωμήλων, βάμβακος κλπ. Ἡ παραγωγή ἀραβοσίτου κατὰ τὸ παρελθὸν γεωργικὸν ἔτος ἀνῆλθεν εἰς 38.492.912 ὀκ., φασιδῶν 4.619.026 ὀκ., ἐρεβύνθων 1.087.167 ὀκ., φακῆς 339.918 ὀκ., γεωμήλων 15.069.090 ὀκ. καὶ βάμβακος 1.205.190 ὀκ.

Πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς βελτιώσεως ἀπασῶν τῶν καλλιεργειῶν συνεστήθησαν καὶ ἐλειτουργήσαν μέγας ἀριθμὸς πειραματικῶν καὶ ἀποδεικτικῶν ἀγρῶν καθ' ὅλην τὴν περιφέρειαν τῆς Γεν. Διοικήσεως.

Ἡ ἀνάπτυξις τῆς Κτηνοτροφίας.

Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς μικρᾶς κτηνοτροφίας εἰσῆχθησαν ἐκ τῶν περιφερειῶν Μυτιλήνης καὶ Χίου κριοὶ καὶ κατεβλήθη προσπάθεια διὰ τὴν μετατροπὴν τῆς νομαδικῆς χωρικῆς κτηνοτροφίας εἰς ἡμιοκόσιτον καὶ οἰκόσιτον τοιαύτην.

Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς βοοτροφίας, ἐκτὸς τῶν εἰσαχθέντων ἐκ Βουλγαρίας 100 ταύρων Ἴσκαρ, διετέθησαν παρὰ τῶν ἀρμοδίων ἰδρυμάτων εἰς διαφόρους Κοινότητας 22 ταῦροι Ἴσκαρ. Εὐνοουχίσθησαν ἅπαντα τὰ ἀκατάλληλα ταυρίδια τῶν βοοτροφικῶν κέντρων καὶ ἐπηκολούθησε διαλογὴ τῶν ἀναπαρχθέντων ἀπογόνων ταύρων Ἴσκαρ. Τὰ λειτουργοῦντα βοοτροφικὰ κέντρα καθ' ἅπασαν τὴν περιφέρειαν ἀνέρχονται εἰς 71.

Παραλλήλως διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς κτηνοτροφίας, πλὴν τῆς ἐπεκτάσεως τῆς καλλιεργείας κτηνοτροφικῶν φυτῶν, ἐπεδιώχθη ἡ βελτίωσις βοσκῶν καὶ ἡ μετατροπὴ κοινοχρήστων ἐκτάσεων εἰς τριφυλλέωνας. Ἐκαλλιεργήθησαν διὰ τριφυλλίου ἐν συνόλῳ 11.896 στρέμματα μὲ ἀπόδοσιν 8.847.650 ὀκ. χόρτου τριφυλλίου.

Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς βοοτροφίας ἐλειτουργήσαν τρεῖς ἐπισταθμίαι ὀχείας διὰ ταύρων τῶν ἰδρυμάτων καὶ εἰς διὰ ταύρων γενεᾶς Κέας.

Πρὸς βελτίωσιν τῆς ἱπποπαραγωγῆς κ. λ. π.

Διὰ τὴν ἱπποπαραγωγὴν ἐλειτουργήσαν 11 ἐπισταθμίαι καθ' ἅπασαν τὴν περιφέρειαν διὰ τῶν Κρατικῶν ἐπιβητόρων.

Ἡ ἐργασία τῶν κτηνιατρικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπῆρξεν ἱκανοποιητικὴ μέχρι τοιοῦτου σημείου, ὥστε οὐδεμία θανατηφόρος νόσος νὰ δυνηθῇ νὰ ἐπιφέρῃ ἀξίαν λόγου καταστροφάς.

Ἐνηργήθησαν παρὰ τῶν κτηνιάτρων οἱ ἐξῆς ἐμβολιασμοί: Κατὰ τοῦ σπληνάνθρακος 153.020. Κατὰ τοῦ πνευματάνθρακος 15.779. Κατὰ τῆς χολέρας κλπ. 8.800. Φυματινισμοὶ 404. Μαλεῖνισμοὶ 799.

Τυροκομία.

Ὁργανώθη ὁ κλάδος τῆς τυροκομίας διὰ τῆς παρασκευῆς ἐκλεκτῶν τυρῶν καὶ ἐξεπαιδεύθη ἱκανὸς ἀριθμὸς πρακτικῶν τυροκόμων, χάρις εἰς τὴν λειτουργίαν μεταβατικῶν σχολείων τυροκομίας.

Δενδροκομία.

Διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς δενδροκομίας διετέθησαν ἱκαναὶ ἐκτάσεις, κοινοτικάι τε καὶ ἰδιωτικάι. Αἱ τελευταῖαι διετέθησαν ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν σύστασιν ὁμαδικῶν ἀμυγδαλεῶνων καὶ μωρεῶνων. Αἱ ὑπάρχουσαι ἀμυγδαλοφυτεῖαι ἐπὶ κοινοχρήστων ἐκτάσεων ἀνέρχονται σήμερον εἰς 3.552 στρέμματα καὶ οἱ μωρεόκηποι εἰς 400 στρέμματα.

Διετέθησαν καθ' ἅπασαν τὴν περιφέρειαν 78.270 ὀπωροφόρα δενδρύλλια, 17.000 λεπτοκαρυαὶ καὶ 80.147 μωρεοδενδρύλλια. Συνεστήθησαν 35 μεταβατικά σχολεῖα ἐμβολιασμοῦ καὶ κλαδευμάτων, δι' ὧν ἐξημερώθησαν 55.810 ἄγρια ὀπωροφόρα καὶ ἐκλαδεύθησαν 34.561 δένδρα, τὸ πλεῖστον ἐλαιόδενδρα.

Σηροτροφία.

Ἐλήφθη μέριμνα καταπολεμήσεως ἀσθενειῶν καὶ παρεσχέθησαν ὁδηγίαι διὰ τὴν καλὴν ἐκτροφὴν ἐγένοντο προσέτι πειραματικά ἐκτροφὰ ἐπὶ διαφόρων φυλῶν μεταξοσκώληκος. Ἡ παραγωγή χλωρῶν κουκουλιῶν ἀνῆλθε κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς 866.131 χιλιόγραμμα.

Μελισσοκομία.

Διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς μελισσοκομίας κατεβλήθη προσπάθεια διαδόσεως τῆς Εὐρωπαϊκῆς κυψέλης καὶ παρεσχέθησαν ὁδηγίαι εἰς τοὺς μελισσοτρόφους διὰ τὴν καλλιτέραν ἐκμετάλλευσιν καὶ διὰ τὴν ἐκλαίκευσιν τῶν νέων μεθόδων τῆς μελισσοκομίας. Πρὸς τοῦτο, ἐκδίδεται ὑπὸ τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας Ἐβρου, ἀπὸ τοῦ παρελθόντος ἔτους, μελισσοκομικὸν Περιοδικὸν κυκλοφοροῦν οὐ μόνον ἀνὰ τὴν Θράκην, ἀλλὰ καὶ καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κυψελῶν, αἱ ὁποῖαι διετέθησαν κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, ἀνῆλθεν εἰς 1963.

Ἐγγυεῖο βελτιώσεις.

Ἔργα τοιούτων βελτιώσεων ἐγένοντο εἰς εὐρεῖαν κλίμακα.
1) Εἰς τὸν Νομὸν Ροδόπης κατεσκευάσθησαν, διὰ προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων, ἀποχετευτικοί, ἀποστραγγιστικοί

καὶ ἀντιπλημμυρικοὶ χάνδακες μήκους 19.531 μ., φράγματα 184 μ. καὶ διετέθησαν 11.370 ἡμερομίσθια, ἐπροστατεύθησαν δὲ 16.925 στρέμ.

2) Εἰς τὸν Νομὸν Ἑβρου κατεσκευάσθησαν χάνδακες μήκους 48.668 μ., ἀναχώματα 900 μ., φράγματα ἐπὶ χειμάρρων 1.660 μ., διεύρυνσις παλαιῶν τάφρων καὶ χειμάρρων 2.920 μ., ἐκθάμνωσις κοίτης καὶ χειμάρρων 1.700 μ. Διετέθησαν 23.000 ἡμερομίσθια ἐπροστατεύθησαν 35.000 στρέμ.

3) Εἰς τὸν Νομὸν Δράμας, κατεσκευάσθησαν χάνδακες μήκους 15.350 μ., διατεθέντων 5.217 ἡμερομισθίων καὶ ἐπροστατεύθησαν 8.700 στρέμ. Πλὴν τούτου, διηνοίχθησαν ἀγροτικαὶ ὁδοὶ μήκους 16.000 μ. καὶ πλάτους 5 μ. καὶ διεμορφώθη ἀγελαδόδρομος μήκους 1.000 μ. καὶ πλάτους 20 μ.

Ζ'.

ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΣ

Κατὰ τὸ λήγον ἔτος ἐξετελέσθησαν αἱ κάτωθι ἐποικιστικαὶ ἐργασίαι εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Γεν. Διοικήσεως:

Κατεμετρήθησαν ὑπὸ τῶν τοπογραφικῶν Συνεργείων τοῦ

Ὑπουργείου Γεωργίας 12 ἀπαλ-

Ἡ συντελεσθεῖσα κολοσσιαία ἐποικιστικὴ ἐργασία. λοτριωθέντα ἀγροκτῆματα, συνολικῆς ἐκτάσεως 46.000 στρεμμάτων περίπου.

Ἐγένετο ὀριστικὴ διανομὴ ὑπὸ Τοπογραφικῶν Συνεργείων 10 ἀγροκτημάτων συνολικῆς ἐκτάσεως 48.000 στρεμ., ἐγκατασταθέντων ὀριστικῶς εἰς τοὺς γεωργικοὺς αὐτῶν κλήρους τῶν δικαιοῦχων ἀκτημόνων καλλιεργητῶν.

Ἀπετυπώθησαν καὶ διενεμήθησαν ὀριστικῶς (ἐρρυμοτομήθησαν) 30 ἀγροτικοὶ συνοικισμοί.

Διετέθησαν δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, πρὸς ἀποκατάστασιν ἀκτημόνων ἢ πρὸς συμπλήρωσιν ἀνεπαρκοῦς κλήρου παλαιῶν κληρούχων, νέαι καλλιεργήσιμοι γαῖαι, ἦτοι 20.903 στρεμ. κοινοτικῶν πλεοναζουσῶν καλλιεργησίμων βοσκῶν καὶ 4.000 στρεμ. δημοσίων γαιῶν. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω στρεμμάτων, τὸ ἥμισυ καὶ πλέον ἀπεδόθη ἤδη εἰς τὴν καλλιέργειαν, ἐγκατασταθέντων εἰς τοὺς κλήρους τῶν, ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους Ἐποικιστικῶν Ὑπηρεσιῶν, τῶν καθορισθέντων ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων Ἐπιτροπῶν Ἀπαλλοτριώσεων ὡς δικαιούχων ἀποκαταστάσεως ἀκτημόνων. Ἡ διάθεσις τῶν ἀνωτέρω βοσκῶν ἐγένετο κατόπιν ἐμπεριστατωμένης μελέτης καὶ ἀφοῦ προηγουμένως διεπιστώθη, ὅτι ἡ ἐκχέρωσις καὶ ἡ καλλιέργεια αὐτῶν δὲν θὰ βλάψῃ τὴν κτηνοτροφίαν. Διὰ τῆς διαθέσεως τῶν ἀνωτέρω ἐκτάσεων ἀποκατεστάθησαν 1.000 περίπου οἰκογένειαι ἀγροτῶν ἀκτημόνων ἢ ἡμιακτημόνων.

Ἐχαράχθησαν καὶ παρεχωρήθησαν εἰς κληρούχους ἀγρότας 380 οἰκόπεδα κείμενα εἰς διαφόρους ἀγροτικοὺς συνοικισμοὺς.

Ἰδιαιτέρα προσοχὴ καὶ προσπάθεια κατεβλήθη διὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν κτηνοτρόφων. Βάσει τῶν συνταχθεισῶν λεπτομερῶν μελετῶν περὶ τῶν κοινοτ. βοσκῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Γεν. Διοικήσεως, ἀποκατεστάθησαν εἰς τοὺς Νομοὺς Ροδότης

Δράμας καὶ Καβάλλας 326 οἰκογένειαι νομάδων κτηνοτρόφων, ἐγγραφεῖσαι εἰς τὰ δημοτολόγια τῶν Κοινοτήτων, αἵτινες διέθετον περίσσειαν βοσκῶν. Ὑπολείπεται ἡ ἀπσκατάστασις τῶν κτηνοτρόφων τοῦ Νομοῦ Ἑβρου.

Ὑπὸ τῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ Πρακτορείωντῆς Α.Τ.Ε. διετέθη ποσὸν 12.207.750 δρχ. εἰς στεγαστικά δάνεια, δι' ὧν κατεσκεύασαν ἢ ἐπεσκεύασαν τὰ οἰκήματά των 594 προσφυγικαὶ οἰκογένειαι.

Η'.

Δ Α Σ Η

Διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ σοβαροῦ Ἑθνικοῦ παράγοντος τῆς δασικῆς χλωρίδος, ἡ Ἑθνικὴ Κυβέρνησις ἔστρεψεν ἀμέριστον τὴν προσοχὴν της, ἐπιτυχοῦσα τὰ κάτωθι ἐν συντόμῳ ἀνασκοπήσει θαυμάσια ἀποτελέσματα :

Ἀναδασωτικὴ κίνησις.

Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἰδιαίτερα ἐδόθη προσοχή. Διὰ καταλλήλου διαφωτίσεως ὁ Θρακικὸς λαὸς ἐστράφη μὲ φανατισμὸν πρὸς τὰς ἀσκεπεῖς ἐκτάσεις τοῦ τόπου του, διὰ νὰ τὰς σκεπάσῃ μὲ πράσινον.

Τὴν κορωνίδα τῆς ἀναδασωτικῆς ἐκστρατείας ἀπετέλεσεν ἡ ἑορτὴ τοῦ δάσους, ἥτις διοργανωθεῖσα κατὰ τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον, ἐτέφθη ὑπὸ πλήρους ἐπιτυχίας.

Εἰς τὰς πόλεις, κωμοπόλεις καὶ τὰ χωρία τῆς Θράκης καὶ Ἀνατολικῆς Μακεδονίας, καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς μικροὺς συνοικισμοὺς, χιλιάδες λαοῦ, ὁ Στρατός, ἡ Ε.Ο.Ν., τὰ σχολεῖα, οἱ Σύλλογοι καὶ τὰ Σωματεῖα μὲ ἄδολον ἐνθουσιασμὸν συνεκεντρώθησαν εἰς τοὺς προκαθορισθέντας ἀναδασωτέους χώρους καὶ ἔλαβον μέρος εἰς τὸν Πανελλαδικὸν πανηγυρισμὸν τοῦ πρασίνου.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἑορτῆς ὑπῆρξεν ἐξαίρετον. Ἀφ' ἐνὸς μὲν ἐδόθη εὐκαιρία εἰς τὸν λαὸν νὰ ἐκδηλώσῃ τὰ φιλοδασικά του αἰσθήματα, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐφυτεύθησαν εἰς δημοσίους ἢ κοινοτικοὺς χώρους κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην 241.825 δασικὰ δενδρύλλια, χιλιάδες δὲ τοιούτων συναπεκομίσθησαν ἀπὸ τοὺς ἑορταστάς διὰ νὰ φυτευθοῦν καὶ νὰ στολίσουν τὸ σπίτι τοῦ ἀστοῦ ἢ τὸν κήπον τοῦ ἀγρότου.

Τόση ὑπῆρξεν ἡ ζήτησις, ὥστε μόλις ἐπῆρκεσαν τὰ 5 Κρατικὰ Δασικὰ Φυτώρια καὶ πλείστα μικρὰ τοιαῦτα, δημιουργηθέντα ὑπὸ τῶν Δασικῶν ἀρχῶν καὶ Σχολείων.

Ἐφαρμοζομένου τοῦ πενταετοῦς ἀναδασωτικοῦ προγράμματος, πλείστοι ὅσοι γυμνοὶ χώροι ἐκαλύφθησαν μὲ τὸν πράσινον μανθὺν τῆς δασικῆς χλωρίδος.

Δαπάναις τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων ἢ διὰ προσωπικῆς ἐργασίας τῶν κατοίκων, ἐδημιουργήθησαν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος ~~νέαι~~ δενδροστοιχίαι ἐξ 140 χιλιομ., ἐν συνόλῳ, ἐξ ὧν τὴν πρωτεύουσαν θέσιν κατέχει ἡ δενδροφύτευσις τῶν ὑπολοίπων τμημάτων τῆς δημοσίας ὁδοῦ Προσωπείας—Δράμας—Καβάλλας—Ξάνθης—Κομοτινῆς—Σαππῶν—Ἀλεξανδρουπόλεως. Ἡ ὁδὸς ἔχει ἐν συνόλῳ μῆκος 218 χιλιομ., κοσμεῖται δὲ καθ' ὅλην τὴν διαδρομὴν τῆς ὑπὸ χιλιάδων καλλωπιστικῶν δενδρῶν.

Δασικὴ παραγωγή.

Καὶ ἐν τῷ Κεφαλαίῳ τούτῳ, ἡ Κυβερνητικὴ δρᾶσις ὑπῆρξε σημαντικὴ, διατεθέντων ἑκατομμυρίων ὁκ. ξυλανθράκων, πολλῶν χιλιάδων ζυγίων καυσόξυλων, ὡς καὶ χιλιάδων κυβικῶν μέτρων ξυλείας, τόσον πρὸς ἐμπορίαν ὅσον καὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν παντοίων ἀναγκῶν τοῦ Θρακικοῦ λαοῦ.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, διὰ τῶν ἐγκριθέντων πινάκων ὕλοτομίας προβλέπεται ἡ ἀπόληψις ποικίλων δασικῶν προϊόντων δι' ἀτομικὰς καὶ μικροεπαγγελματικὰς ἀνάγκας.

Ὅμοιως καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος ἐσυνεχίσθη ἡ εἰς τὰ δάση Σουφλίου παραγωγή στρωτήρων, ἡ τόσον ἐξυπηρετοῦσα τὰς Κρατικὰς ἀνάγκας καὶ δίδουσα ἐργασίαν εἰς τὸν ἐργαζόμενον λαόν.

Προστασία καὶ παραχώρησης δασικῶν ἐκτάσεων.

Κατὰ τὸ ὑπ' ὅπιν ἔτος ἐπεξετάθη ἡ ἀπαγόρευσις τῆς αἰγοβοσκῆς καὶ ἐπὶ ἐτέρων μὴ ἀπηγορευμένων ἐκτάσεων.

Ἀπεδόθη εἰς τὴν δενδροκομικὴν καὶ γεωργικὴν καλλιέργειαν ἑκτασίς 830 στρ., ἔχει δὲ ἡ ἀρμοδίᾳ ὑπηρεσία ἐτοίμους πρὸς παραχώρησιν διὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐκτάσεις χιλιάδων στρεμμάτων. Ἐπιδιώκεται ὅπως οὔτε σπιθαμὴ γῆς ἀκατάλληλος πρὸς δασικὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ κατάλληλος διὰ δενδροκομικὴν ἢ γεωργικὴν καλλιέργειαν μὴ μείνῃ ἀνεκμετάλλευστος.

Θ'.

ΤΡΙΑΤΑΤΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

Ἀπαντα τὰ Τ.Τ.Τ. Γραφεῖα ἐλειτουργήσαν κανονικῶς. Νέον Τ.Τ.Τ. Γραφεῖον συνεστήθη εἰς Βόλακα — Δράμας, οὗτινος καὶ ἤρξατο ἡ λειτουργία. Κοινοτικὸν Ταχυδρομεῖον ἱδρυθὲν εἰς Ὀρμένιον — Ἐβρου ἐλειτουργήσεν ἀπὸ τῆς 20ῆς Φεβρουαρίου τρέχοντος ἔτους.

Ἐκμετάλλευσις.

Ταχυδρομική: Δι' αὐξήσεως θέσεων διανομῶν, τροποποιήσεως καὶ βελτιώσεως τῶν ἀγροτικῶν δρομολογίων, ἐβελτιώθη σημαντικῶς ἡ ταχυδρομικὴ ἐκμετάλλευσις. Ταύτην ἐξυπηρέτησαν ἰδιαιτέρως αἱ συσταθεῖσαι ὑπεραστικά, κοινὰ Διευθύνσεις αὐτοκινήτων.

Τηλεγραφική: Διὰ τῆς προβλεπομένης προσεχοῦς ἐγκαταστάσεως ταχέων τηλετυπικῶν μηχανημάτων εἰς τὰ γραφεῖα Δράμας, Ξάνθης, Κομοτινῆς καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως, ἡ τηλεγραφικὴ ἐκμετάλλευσις θὰ σημειώσῃ ἐξαιρετικὴν βελτίωσιν. Ἡδὴ ἔχουν ληφθῇ τὰ ἀπαιτούμενα γενικά μέτρα, τεχνικά καὶ διοικητικά.

Τηλεφωνική: Τὸ ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1939 λειτούργησαν Β' φανταστικὸν τηλεφωνικὸν κύκλωμα Κομοτινῆς — Θεσσαλονίκης καὶ ἡ γενικὴ βελτίωσις τῶν λοιπῶν τοιούτων, ἐπισκευασθέντων καὶ διαρρυθμισθέντων, ἡ πραγματοποιηθεῖσα ἀντικατάστασις τοῦ παλαιοῦ τηλεφωνικοῦ μεταλλάκτου Κομοτινῆς διὰ καινουργού τοιούτου Σήμενος καὶ ἡ πραγματοποιηθεῖσα προσθήκη μιᾶς θέσεως ὁμοίου μεταλλάκτου εἰς τὸ Ὑπεραστικὸν Κέντρον Δράμας, ἐβελτίωσαν σημαντικώτατα τὴν τηλεφωνικὴν ἀνταπόκρισιν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως καὶ ἐπῆύξησαν τὴν ἐκμετάλλευσιν εἰς λίαν ἱκανοποιητικὸν βαθμόν.

Ἡ προβλεπομένη ὡς λίαν προσεχῆς ἀντικατάστασις τῶν παλαιῶν μεταλλακτῶν Ξάνθης καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως διὰ καινουργῶν τοιούτων Σήμενος καὶ ἡ ἐπίσης ὑπ' ὅπιν ἀνάρτησις δευ-

τέρου μεταλλικοῦ κυκλώματος Κομοτινῆς—Θεσσαλονίκης, θὰ ὁλοκληρώσουν τὸ πρόγραμμα τῆς Ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ. διὰ τὴν ἀρτίαν καὶ πλήρη τηλεφωνικὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν Κρατικῶν καὶ Κοινωνικῶν ἀναγκῶν τοῦ ὑπεραστικοῦ δικτύου Θράκης.

Στέγασις.

Πλὴν τῆς κανονικῆς στεγάσεως τῶν Τ.Τ.Τ. Κομοτινῆς εἰς Δημόσιον οἶκημα κατάλληλον, κανονικῶς διαρρυθμισθὲν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, ἐστεγάσθησαν ἱκανοποιητικῶς τὰ Τ.Τ.Τ. Γραφεῖα Ἐλευθερουπόλεως εἰς τὸ Διοικητικὸν Μέγαρον Σουφλίου, εἰς εἰδικῶς κατασκευασθὲν παρὰ τοῦ Δήμου Σουφλίου καὶ μισθωθὲν παρὰ τοῦ Δημοσίου εὐπρεπὲς καὶ κατάλληλον οἶκημα, καὶ Παρνασσίου, εἰς κατασκευασθὲν ἐκ θεμελίων ἐπὶ σχεδίῳ, μερίμνη τῆς Γεν. Διοικήσεως, κατάλληλον οἶκημα.

Τεχνικὰ ἔργα.

Αἱ τεχνικαὶ ὑπηρεσίαι ἡσχολήθησαν εἰς συμπλήρωσιν, συντήρησιν, ἐπισκευὴν καὶ διαρρύθμισιν τοῦ ὑφισταμένου Κρατικοῦ τηλεγραφικοῦ καὶ τηλεφωνικοῦ δικτύου, εἰς κατασκευὰς νέων γραμμῶν καὶ εἰς τὸ Κοινοτικὸν τηλεφωνικὸν δίκτυον. Κατασκευασθεῖσαι νέαι κρατικαὶ τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ περίπου 200 χιλιομέτρων. Ἐπισκευασθεῖσαι ριζικῶς 250 χιλιομέτρων. Διαρρυθμισθεῖσαι μετὰ μικροεπισκευῶν συντηρήσεως 200 χιλιομέτρων. Κοινοτικαὶ τηλεφωνικαὶ γραμμαὶ κατεσκευάσθησαν περὶ τὰ 70 χιλιομέτρα καὶ ἐπεσκευάσθησαν 250 χιλιομέτρα. Νέα τηλεφωνεῖα ἱδρύθησαν 7 καὶ ἰσάριθμοι τηλεφων. συγκοινωνίαι δημοσίας ἀσφαλείας εἰς ἀστυν. σταθμούς.

Γενικώτερον τὸ Ταμεῖον Τηλεφ. Συγκοινωνιῶν Θράκης, ἀντιμετώπισαν τὰς ἀνάγκας τοῦ ἀνελθούσας εἰς ποσὸν ὑπὲρ τὰ 2.000.0000 ἐκ τῶν ἰδίων του πόρων, ἡδυνήθη νὰ εἰσφέρῃ σημαντικῶς εἰς διαφόρους Κρατικὰς ἀνάγκας καὶ τοιαύτας Δημοσίας Ἀσφαλείας, ὡς καὶ τῆς Ε.Ο.Ν.

Ι'.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ ΚΑΙ Ε.Ο.Ν.

Ἡ ἀπὸ πολλοῦ καταβαλλομένη ἰδιαίτερα Κυβερνητικὴ μέριμνα διὰ τὴν ἐξύψωσιν τῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐσυνεχίσθη πλέον ἐντατικῶς κατὰ τὸ ὕψος ἔτος, συστηματικῶς δὲ ἐπεζητήθη ἡ ψυχικὴ καὶ πνευματικὴ ἀνάστασις

τόσον τῆς ἐσωσχολικῆς ὥσον καὶ τῆς ἐξωσχολικῆς νεότητος, με ἀποτελέσματα εἰς ἄκρον ἱκανοποιητικά. Τὰ σχολεῖα ἐν στενωτάτῃ συνεργασίᾳ μετὰ τῆς Ε.Ο.Ν., εἰργάσθησαν ἐντατικώτατα, οὐ μόνον διὰ τὴν πλουσίαν παροχὴν γνώσεων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν ἔθνηκὸν καὶ ἠθροσκευτικὸν φρονηματισμὸν τῆς ἐσωσχολικῆς καὶ ἐξωσχολικῆς Νεολαίας καὶ τὴν καθοδήγησιν αὐτῆς εἰς τὰς ὕγιεις ἔθνηκας καὶ Κοινωνικὰς Ἀρχάς.

Διὰ τῆς στροφῆς εἰς τὴν γυμναστικὴν καὶ τὸν ἀθλητισμὸν ἡ Νεολαία τῆς Θράκης, μαθητιῶσα καὶ μὴ, παρουσιάζει τὴν εὐχάριστον καὶ ἐνθαρρυντικὴν εἰκόνα ἀνθρώπων με αὐτοπεποίθησιν, σύνολον πειθαρχημένον καὶ ὀργανωμένον, ἡ ἐμφάνισις τοῦ ὁποίου ὡς σχηματισμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν. ἀποτελεῖ διὰ τὸν πληθυσμὸν τὸ θαυμασιώτερον ἀγλαῖσμα καὶ τὴν ἔθνηκωτέραν ἐγύγησιν.

Τὸ σχολεῖον καὶ ἡ Ε.Ο.Ν., ὑπὸ τὴν στοργικὴν καθοδήγησιν τοῦ Κράτους ἐκπροσωπούμενου ὑπὸ τῆς Γεν. Διοικήσεως, πρωταγωνιστοῦν σήμερον εἰς πᾶσαν εὐγενῆ ἐκδήλωσιν, καθιστάμενοι οἱ κυριώτεροι φορεῖς τῶν ὕγιων ἀρχῶν τοῦ Νέου Κράτους εἰς τοὺς πληθυσμούς τῆς ἀκραίας ταύτης ἐπαρχίας.

Μέση Ἐκπαίδευσις.

Διδακτικὸν προσωπικόν: Ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1939, ἐτοποθετήθησαν εἰς τὰ σχολεῖα Μέσης Ἐκπαιδεύσεως τῆς περιφερείας τῆς Γεν. Διοικήσεως, 53 ἐν ὅλῳ νέοι καθηγηταί, ἀνερχομένης ἥδη τῆς δυνάμεως αὐτῶν εἰς 183. Διὰ τοῦ προσωπικοῦ τούτου καλύπτονται αἱ ἐκπαιδευτικαὶ ἀνάγκαι τῆς περιφερείας.

Διδακτῆρια: Λόγῳ τῆς ἀποτόμου αὐξήσεως τῶν μα-

θητῶν κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, τὸ Διδακτηριακὸν πρόβλημα παρουσιάσθη δὲ καὶ ἐχρειάσθη ἐξαντλητικῇ προσπάθειᾳ διὰ τὴν τμηματικὴν ἀντιμετώπισίν του. Ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1939 καὶ ἐντεῦθεν, ἐγένοντο αἱ ἐξῆς ἐργασίαι :

Διερρυθμίσθη καὶ ἐπεσκευάσθη παλαιὸν Διδακτήριον δημοτικοῦ σχολείου ἐν Κομοτινῇ, εἰς ὃ ἐστεγάσθη τὸ Γυμνάσιον θηλέων, διὰ δαπάνης δρχ. 520.000.

Συνετάχθη μελέτη ἀνεγέρσεως Διδακτηρίου τοῦ Γυμνασίου Διδυμοτείχου καὶ ἐντὸς τῶν ἡμερῶν θὰ δημοπρατηθῇ τὸ ἔργον, δι' ὃ προβλέπεται δαπάνη 3.250.000 δρχ.

Συνετάχθη μελέτη ἀνεγέρσεως Διδακτηρίου τῆς Δημοσίας Ἐμπορ. Σχολῆς Καβάλλας, συνολικῆς δαπάνης δρχ. 4.000.000.

Ἐγένοντο ἀπαραίτητοι ἐπισκευαὶ καὶ διαρρυθμίσεις κοινοτήτων τῶν Κοινοτήτων Σαππῶν καὶ Δοξάτου, διὰ τὴν στέγασιν τῶν ἀρτισυστάτων ἀστικῶν σχολείων, συνολικῆς δαπάνης δρχ. 40.000 προσωρινῶς καὶ μέχρις ὁριστικῆς ἐπιλύσεως τοῦ διδακτηριακοῦ των ζητήματος.

Διετεθήσαν ἀνὰ 50.000 δρχ., εἰς τὰ ἀστικά σχολεῖα Χρυσουπόλεως καὶ Κάτω Νευροκοπίου, ἵνα δι' αὐτῶν, καθῶς καὶ διὰ κοινοτ. ἐνισχύσεων, ἐπιτευχθῇ ἡ διδακτηριακὴ των ἀποκατάστασις.

Ἐγένοντο προκαταρκτικαὶ ἐργασίαι (ἐξευρέσεις γηπέδων κλπ.) διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδακτηρίων τῶν γυμνασίων Ξάνθης καὶ Ἀλεξανδρουπόλεως, τῶν ὁποίων ἐπίκειται ἡ ἀνέγερσις.

Γυμναστήρια : Διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῆς πλευρᾶς ταύτης ἡ Γενικὴ Διοίκησις, βάσει καθωρισμένου κυβερνητικοῦ προγράμματος πενταετίας, ἰδρύει εὐρύχωρα γυμναστήρια, σκοπευτήρια καὶ στάδια ἐν συνεχείᾳ ἢ ἐγγὺς τῶν σχολείων.

Ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1939, ἐδαπανήθησαν διὰ γυμναστηριακὰς ἀνάγκας : 100.000 δρχ. διὰ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τοῦ γυμναστηρίου Ξάνθης καὶ ἀγορὰν γυμναστικῶν ὀργάνων, 500.000 δρχ. διὰ χωματουργικὰς ἐργασίας ἰσοπεδώσεως χώρου διὰ τὴν κατασκευὴν τοῦ σταδίου Διδυμοτείχου καὶ 375.000 διὰ τὴν κατασκευὴν γυμναστηρίων εἰς Προσωτσάνην, Πετρούσαν, Ἐλευθερούπολιν, Νικηφόρον.

Διὰ τὰς δαπάνας τῆς τελέσεως καθ' ἕκαστον ἔτος Πανθρακικῶν Ἀγώνων εἰς τινὰ τῶν πόλεων τῆς Γεν. Διοικήσεως, ὡς καὶ διὰ τὴν παροχὴν ἐνισχύσεων διὰ τὴν συμπλήρωσιν καὶ ἀνέγερσιν Γυμναστηρίων, τηρεῖται παρὰ τῇ Γεν. Διοικήσει ἴδιος λογισμὸς χρηματοδοτούμενος καὶ δι' εἰσφορῶν τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων. Διὰ τῶν καταβαλλομένων προσπαθειῶν. ἐντὸς ὁλίγων ἐτῶν θὰ καταστήθῃ δυνατόν ἅπασαι αἱ πόλεις τῆς Γεν. Διοικ. νὰ ἀποκτήσωσιν ἄρτια γυμναστήρια.

Ἐν τῇ πόλει τῆς Καβάλλας, ἐπὶ τῷ σκοπῷ διαδόσεως καὶ προαγωγῆς τῶν ἐν τῇ θαλάσῃ ἀγωνισμάτων, κατόπιν εἰδικῆς μελέτης καὶ ἐκπονήσεως σχεδίου, ἐκτελοῦνται ἡμιμόνιμοι ἐγκαταστάσεις ἐν τῇ θαλάσῃ πληροῦσαι τοὺς τεχνικοὺς ὅρους, διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῶν θαλασσίων ἀγωνισμάτων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διεπόντων ταῦτα κανονισμῶν, παραλλήλως δὲ καὶ ἔμπροσθεν τοῦ ἐξευρεθέντος καταλλήλου θαλασσίου χώρου (ὠγροῦ στίβου), ἐν τῇ ξηρᾷ θὰ ἀνεγερθῇ οἰκοδόμημα πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν γυμναστικῶν καὶ ναυτικῶν ὀργάνων, φύλαξιν λέμβων, γραφείων, ἀποδυτηρίων, λουτρῶν κ.λ.π.

Παρόμοιον ἔργον μελετᾶται καὶ διὰ τὴν Ἀλεξανδρουπόλιν.

Ἐθνικὴ καὶ Κοινωνικὴ δράσις : Ἡ ἔσωστική καὶ ἐξωσχολικὴ Νεολαία, ὑπὸ τὴν κατεῦθυνσιν τῆς Γεν. Διοικ. κήσεως, ἔλαβε μέρος εἰς τὴν κατασκευὴν ἢ ἐπισκευὴν ὁδῶν, δροφυτεύσεις, ἐντατικὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, δημιουργίαν κήπων καὶ προτύπων καλλιεργητικῶν βελτιώσεων, ἐπίσης συμμετέσχεν εἰς γενικώτερα ἔργα προνοίας, διωργάνωσεν ἑορτὰς καὶ ἐράνουσ καὶ συνεκέντρωσεν εἶδη, ἅτινα διενεμήθησαν εἰς τοὺς ἀκρίτας φρουροὺς τῶν συνόρων ἢ εἰς οἰκογενεῖας ἀπόρων κατὰ τρόπον συγκινητικόν.

Ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, τὸ σχολεῖον καὶ ἡ Ε.Ο.Ν. διωργάνωσαν σειρὰν διαλέξεων, μουσικῶν ἐκτελέσεων, ἑορτῶν μὲ συμβολικὰς εἰκόνας καὶ ἀπαγγελίας καὶ θεατρικῶν παραστάσεων ὑγινοῦς Κοινωνικοῦ καὶ Ἐθνικοῦ περιεχομένου, ἡ σοβαρὰ ἐπίδρασις τῶν ὁποίων καταδεικνύται ἐκ τῆς ἀθρόας προσελεύσεως τοῦ λαοῦ κατὰ τὰς ἐκτελέσεις. Ἰδιαίτερος δέον νὰ ἐξαρθῇ ἡ εἰς τὸ στάδιον Κομοτινῆς καὶ ἐνώπιον χιλιάδων θεατῶν δοθεῖσα τὴν 23ην Ἰουνίου παράστασις Θρακικῆς ἡθογραφίας, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνέζησαν ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὅλα τὰ παλαιὰ Θρακικὰ ἦθη καὶ ἔθιμα.

Ἡ ὥραιότερα ὅμως καὶ ἐπιβλητικώτερα ἐμφάνισις τοῦ σχολείου γίνεται κατὰ τὰς Πανθρακικὰς ἑορτὰς καὶ ἀγῶνας, αἱ ὁποῖαι προσλαμβάνουσι γενικώτερον χαρακτῆρα, καὶ συνδέουσι δι' ἀναπαραστάσεων εἰς ἐνιαῖον καὶ ἀδιάσπαστον σύνολον τὴν Ἑλληνικὴν ἱστορίαν καὶ παράδοσιν. Τοιαῦτα ὑπῆρξαν αἱ Πανθρακικαὶ ἑορταὶ τοῦ 1938 ἐν Δράμᾳ, ὅτε ἀναπαρεστάθη ὁλόκληρον τὸ Ἑλληνικὸν παρελθόν, ἀπὸ τῶν Προομηρικῶν χρόνων μέχρι σήμερον, ὡς καὶ αἱ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν τελεσθεῖσαι τοιαῦτα ἐπίσης ἐν Δράμᾳ, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὰς ἑορτὰς τῶν ἀποκαλυπτηρίων τοῦ ἀνδριάντος τοῦ Μακεδονομάχου.

Αἱ τελευταῖαι ἑορταὶ προσέλαβον μᾶλλον τοπικὸν χαρακτῆρα, ἐγένοντο δὲ διάφοροι ἀναπαραστάσεις, ὑπὸ τῶν σχολῶν μέσης ἐκπαιδεύσεως καὶ τῆς Ε.Ο.Ν. Δράμας, τοῦ ἀρχαίου Μακεδονικοῦ Μεγαλείου, τῆς ἐποποιίας τῶν νεωτέρων Μακεδονο-

μάχων καὶ τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς 4ης Αὐγούστου. Κατὰ τὰς ἐορτάς ταύτας, ἐπαίχθη καὶ τὸ κλασικὸν ἔργον ἡ «Ἀντιγόνη» τοῦ Σοφοκλέους.

Ἐν συμπεράσματι, διὰ τοῦ συντονισμοῦ τῶν προσπαθειῶν τῶν σχολείων καὶ τῆς Πολιτείας, κατωρθώθη νὰ ἐμπνευσθῇ εἰς τὴν νεολαίαν καὶ τοὺς πληθυσμοὺς ἐν γένει τῆς ἀκριτικῆς αὐτῆς περιοχῆς, ἡ πίστις εἰς τὴν ζωτικότητα τῆς φυλῆς καὶ νὰ μετατραπῶσι τὰ σχολεῖα καὶ τὰ συγκροτήματα τῆς Ε.Ο.Ν. τῆς περιφερείας εἰς ὀργανισμοὺς μὲ ἱερὸν καὶ ἔθνικόν σκοπόν.

Στοιχειώδης Ἐκπαίδευσις.

Καὶ ἡ Στοιχειώδης Ἐκπαίδευσις κατὰ τὸ ὑπ' ὄψιν ἔτος ἐλειτούργησε κανονικῶς καὶ ἀπέφερε λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα. Ἡ δρᾶσις τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν δὲν περιωρίσθη μόνον ἐντὸς τοῦ σχολείου, ἀλλ' ἐπεξετάθη καὶ πρὸς πᾶσαν ἄλλην κατεύθυνσιν, ἀποβλέπουσα ἄφ' ἑνὸς μὲν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν Κρατικῶν σκοπῶν καὶ ἐπιδιώξεων, ἄφ' ἑτέρου δὲ πρὸς ἐξύψωσιν τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ ἐπιπέδου τῶν κατοίκων τῶν πόλεων καὶ ἰδίᾳ τῶν συνοικισμῶν τῆς ὑπαίθρου.

Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους ἀπεπερατώθησαν καὶ ἀνηγέρθησαν 57 διδασκῆρια. Ἐκ μέρους τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας διετέθη ποσὸν 5.695.000 δρχ., τῆς Γενικῆς Διοικήσεως 2.955.000 δρχ., τῶν Κοινοτήτων 2.009.000 καὶ ἐξ ἐράνων ποσὸν δρχ. 1.590.822.

Ἐλειτούργησαν ἐν συνόλῳ 63 μαθητικὰ συσσίτια, καταμεριζόμενα κατὰ περιφερείας ὡς ἑξῆς : Ἀλεξανδρουπόλεως 8, Διδυμοτείχου 9, Δράμας 6, Καβάλλας 14, Κομοτηνῆς 5, Ξάνθης 14 καὶ Ὀρεστιάδος 7. Ἐσιτίσθησαν ἐν ὅλῳ 5451 ἄποροι μαθηταί.

Ἰδρύθησαν καὶ ἐλειτούργησαν 170 νυκτερινὰ σχολαί, εἰς τὰς ὁποίας ἐφοίτησαν 3532 ἀγράμματοι.

Ἐλειτούργησαν παιδικαὶ ἐξοχαὶ εἰς Λιμενάρια - Θάσου καὶ Μαρώνειαν - Κομοτηνῆς, εἰς ἃς ἀπεστάλησαν καὶ παρέμειναν ἐπὶ 40 ἡμέρας 300 μαθηταί τῶν Δημοτικῶν Σχολείων τῶν πόλεων Καβάλλας καὶ Κομοτηνῆς.

Δι' ἀνέγερσιν ἐκκλησιῶν διετέθησαν ἐκ πιστώσεων τῆς Γεν. Διοικήσεως 2.475.000 δραχμαί.

ΙΑ'.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

Τὰ πεπραγμένα τῆς ὑπηρεσίας ἐργασίας τῆς Γενικῆς Διοικήσεως ἔχουν ὡς ἀκολούθως :

Ὑπεγράφησαν 46 τοπικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας εἰς τὰς πόλεις τῆς περιφερείας

Τὸ Κράτος ἐπεμβαίνει παν-
τοῦ σήμερον διὰ νὰ προστα-
τεύσῃ τὸν ἐργάτην.

τῆς Γενικῆς Διοικήσεως. Διὰ τῶν συμβάσεων τούτων ἐρρυθμίσθησαν αἱ μεταξὺ κεφαλαίου καὶ ἐργασίας σχέσεις κατὰ τρόπον

ἀμβλύναντα καὶ ἀποσοβήσαντα ἐν πολλοῖς προϋπαρχούσας διενέξεις.

Παραπέμφθησαν εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν διαιτησίαν τοῦ Α. Ν. τῆς 16 Νοεμβρίου 1935 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» ἑξ περιπτώσεις διενέξεων μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων καὶ ἐξεδόθησαν σχετικαὶ ἀποφάσεις.

Ἐγένοντο 1075 ἐπιθεωρήσεις καὶ ἔλεγχοι διὰ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν γενικῶν καὶ τοπικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων διατάξεων, τῶν ὥρων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ. Τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιθεωρηθέντων τόπων ἐργασίας περιελάμβανε 22.145 ἐργαζομένους.

Ἐπελύθησαν 1015 ἐργατικά διαφορὰ, ἀναγόμεναι εἰς καταστρατηγήσεις Συλλογικῶν Συμβάσεων Ἐργασίας, καθυστερήσεις δεδουλευμένων ἡμερομισθίων κλπ., καὶ 122 παρεπέμφθησαν εἰς τὴν δικαιοσύνην. Αἱ ὡς ἄνω διαφορὰ ἀντιπροσωπεύουσι χρηματικὸν ποσὸν 933.000 δρχ.

Συνεστήθη, βάσει τοῦ Α. Ν. 331/1935, ἐπιτροπὴ ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων ξηρᾶς Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ ἐξεπονήθησαν κανονισμοὶ τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν καὶ τιμολόγιον μεταφερομένων ἐμπορευμάτων.

Ἐνεκρίθησαν τὰ καταστατικά τεσσάρων νεοῖδρυθέντων ἄστικῶν συνεταιρισμῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς Γενικῆς Διοικήσεως.

3.—ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΚΡΗΤΗΣ

Παρά τὰς ἐκ τοῦ πολέμου δημιουργηθείσας δυσχερείας, τὸ ἀναδημιουργικὸν ἔργον, τὸ ὁποῖον ἤρchiσεν εὐθὺς μετὰ τὴν Ἱστορικὴν Μεταβολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου 1936, ἐσυνεχίσθη καὶ κατὰ τὸ λήξαν ἔτος (1939—40) μὲ τὸν αὐτόν, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν, ρυθμὸν καὶ εἰς τὴν Γεν. Διοίκησιν Κρήτης.

Οὕτω, τὸ συντελεσθὲν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Νομοῦ Χανίων ἔργον, κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, ἔχει ἐν περιληπτικῇ ἀνασκοπήσει ὡς ἑξῆς :

Α΄.

ΤΟΠΙΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΙΣ

Τὰ πολλαπλὰ ἀγαθὰ, τὰ ὁποῖα ἡσφάλισεν εἰς τὴν Κρήτην ἡ ἀποκεντρωτικὴ διοίκησις τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου, εἶναι πλέον ὀλοφάνερα. Σήμερον ὅλαι αἱ δημόσιαι ὑπηρεσίαι

συνεργάζονται στενῶς καὶ ἐπιλύουν ταχέως τὰ ἐμφανιζόμενα τοπικὰ ζητήματα, καθοδηγοῦσαι ἐν ταύτῳ καὶ τὰς Δημοτικὰς καὶ Κοινοτικὰς ἀρχὰς ἐπὶ παντὸς

ζητήματος ἐνδιαφέροντος αὐτάς.

Ἡ Γενικὴ Διοίκησις, διὰ τῶν ἀρμοδίων αὐτῆς ὑπηρεσιῶν, ἐπεμελήθη κυρίως τῆς ἐμπεδώσεως τῆς δημοσίας ἀσφαλείας καὶ τῆς πατάξεως τοῦ ἀδικήματος τῆς ζυθοκλοπῆς, καθὼς καὶ τῆς ἐκτελέσεως Κοινοτικῶν ἔργων, ἅτινα κατὰ κατηγορίαν ἔχουν ὡς κάτωθι :

Σ χ έ δ ι α π ό λ ε ω ν : Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ σχεδίου πόλεως Δήμου Χανίων ἐδαπανήθησαν δραχμ. 328.551.

Ὑ δ ρ ε ύ σ ε ι ς : Κατεσκευάσθησαν νέα ὕδραγωγεῖα εἰς 21 Δήμους καὶ Κοινότητα, καὶ συντετηρήθησαν ἡ ἐπέσκευάσθησαν τὰ ὑπάρχοντα εἰς 11 Κοινότητας, δαπανηθεισῶν 3.950.428 δραχ.

Ἔ ρ γ α ὁ δ ο π ο ι ῖ α ς : Εἰς 23 Δήμους καὶ Κοινότητα ἐγένοντο ἐργασίαι ὁδοποιίας. Τὸ μῆκος τῶν γενομένων χαράξεων ἀνέρχεται εἰς 16.700 μ. Τὸ μῆκος τῶν νέων Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν ὁδῶν, εἰς ἃς ἐξετελέσθησαν χωματουργικὰ ἔργα, ἀνέρχε-

ται εἰς 10.055 μέτρα. Τὸ μῆκος τῶν ὁδῶν, εἰς ἃς ἐγένετο ὁδοστρωσία, ἀνέρχεται εἰς 6.108 μέτρα. Αἱ δαπάναι κατασκευῆς καὶ συντηρήσεως τοιούτων ὁδῶν ἀνῆλθον εἰς δραχμ. 2.058.758. Διετέθη πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν προσωπικὴ ἐργασία 73 ἡμερῶν.

Ἔ ρ γ α ἐ γ γ ε ί ω ν β ε λ τ ι ώ σ ε ω ν : Ἐξετελέσθησαν τοιαῦτα εἰς 7 Κοινότητας. Τὸ σύνολον τῶν ἐξυπηρετουμένων ἐκτάσεων δ' ἀρδεύσεως ἀνέρχεται εἰς 1.100 στρέμματα. Αἱ δαπάναι δι' ἔργα ἐγγείων βελτιώσεων ἀνῆλθον εἰς 393.000 δραχμάς.

Ὑ π ό ν ο μ ο ι : Ἔργα ἀποχετεύσεως ἐξετελέσθησαν εἰς 5 Δήμους καὶ Κοινότητα. Τὸ συνολικὸν μῆκος τῶν κατασκευασθέντων ἀγωγῶν ἀνέρχεται εἰς 745 μ. Αἱ δαπάναι διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀγωγῶν ἀνῆλθον εἰς 511.632 δραχμάς.

Κ ο ι ν ό χ ρ η σ τ ο ι χ ῶ ρ ο ι : Ἔργα τοιαῦτα ἐξετελέσθησαν εἰς δύο Δήμους καὶ Κοινότητα. Ἡ ἐπιφάνεια κατασκευασθείσης πλατείας ἀνέρχεται εἰς 600 τ. μ. Ἡ ἐπιφάνεια φυτευθέντων κήπων εἰς 500 τ. μ. Τὸ μῆκος φυτευθεισῶν δενδροστοιχιῶν εἰς 2.000 μ. Αἱ δαπάναι τῶν ἔργων τούτων ἀνῆλθον εἰς 51.000 δραχμάς.

Κ τ ί ρ ι α : Κοινοτικὰ κτίρια κατεσκευάσθησαν εἰς 11 Δήμους καὶ Κοινότητα. Κατ' εἶδος τὰ κτίρια ταῦτα ἔχουσιν ὡς ἑξῆς: Κοινοτικὰ καταστήματα 1, Σφαγεῖα 1, Ἀποχωρητήρια 1, Νεκροταφεῖα 4, Ἡλεκτρικοὶ Σταθμοὶ 1 καὶ Πλυντήρια 1. Ἡ δαπάνη τῶν ἔργων τούτων ἀνῆλθεν εἰς 1.853.000 δραχμάς.

Γ έ φ υ ρ α ι : Τοιαῦτα κατεσκευάσθησαν εἰς 9 Κοινότητας, διετέθησαν δὲ δι' αὐτάς 210.000 δραχμαί.

Δι' ἅπαντα τὰ ὡς ἄνω ἔργα διετέθησαν συνολικῶς 5.665.990 δραχμαί.

Β'.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Τὰ προληπτικά Κυβερνητικά μέτρα κατά τῶν ἀγροζημιῶν ἐσυνεχίσθησαν καὶ ἐφηρμόσθησαν κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἀποτελεσματικῶς, βάσει καὶ τῆς ἰσχυροῦσης ἐν τῷ Νομῷ Χανίων γενικῆς

Καθωρίσθησαν γεωργικαὶ καὶ ἐκδοθειῶν ἐπὶ μέρους τοιοῦτων, κατὰ Κοινότητος, δι' ὧν καθωρίσθησαν γεωργικαὶ καὶ

κτηνοτροφικαὶ ζῶναι.

Ἐκ παραλλήλου ἐβελτιώθη καὶ ἡ θέσις τῶν ὀργάνων τῆς Ἀγροφυλακῆς, διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς μισθοδοσίας των.

Κατεβλήθη ἐπίσης προσπάθεια διὰ τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ὀργάνων, γενικῶς, τῆς Ἀγροφυλακῆς, ἥτις ἀπέδωσε λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα.

Γ'.

ΠΑΡΑΓΩΓΚΑΙ ΕΡΓΑ

Τὰ παραγωγικά ἔργα Πλατανιά-Κολυμβαρίου Χανίων, ἅτινα ἤρχισαν πρὸ διετίας, συνεχίζονται μὲ τὸν αὐτὸν πάντοτε ρυθμὸν.

Χάρις εἰς τὰ ἔργα ταῦτα, θ' ἀρδεύεται ἑκτασίς 10.000 καὶ πλέον στρεμμάτων γῆς καὶ θὰ προκύψῃ, ὡς εἰκός, ἡ βελτίωσις τῆς παραγωγῆς καὶ ἡ αὐξήσις τοῦ εἰσοδήματος, πρὸς ὄφελος καὶ τοῦ ἀγρότου καὶ τῆς Ἐθνικῆς ἐν γένει οἰκιομίας.

Συνεχίζεται μὲ σύντονον ρυθμὸν ἀξιοποιήσις τῶν ἀγόνων ἐκτάσεων. Οἱ κάτωθι ἀριθμοὶ ὁμιλοῦν εὐγλωττῶς περὶ τῆς προόδου τῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς ὠφελιμότητος αὐτῶν.

Διατεθὲν ποσό: Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν ἔργων μέχρι σήμερον διετεθήσαν 21 ἑκατομμύρια δραχμαί. Ἐπὶ πλέον δέ 8 ἑκατομμύρια διὰ τὸ νέον οἰκονομικὸν ἔτος.

Ἀπασχολούμενοι ἐργάται καὶ τεχνίται:

Τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῶν ἔργων μέχρι σήμερον, προσεγγίζει τὰς 150 χιλιάδας

Πρόοδος ἐργασιῶν: Αἱ ἐργασίαι συνεχίζονται μὲ ταχὺν ρυθμὸν καὶ ἐντὸς τριῶν μηνῶν θὰ ἔχουν ἀποπερατωθῇ ἅπασαι αἱ τεχνικαὶ καὶ χωματουργικαὶ ἐργασίαι μέχρι τοῦ Ταυρωνίτου.

Ἐντὸς τοῦ ἐρχομένου χειμῶνος ἐπίσης θὰ ἔχῃ κατασκευασθῇ ὁ ὑπόγειος κτιστὸς ἀγωγὸς 1100 μ., διὰ τοῦ ὁποίου θὰ παραλαμβάνωνται τὰ ὕδατα ἀπὸ τὰ Ὑδροηλεκτρικά ἔργα καὶ τὰς πηγὰς Κολύμπας καὶ Καλαμῶνος, θὰ διοχετεύωνται εἰς τὴν κεντρικὴν διώρυγα ἀρδεύσεως, ἀποπερατουμένου τοιοῦτοτρόπως τοῦ συνόλου τῶν ἔργων Πλατανιά-Κολυμβαρίου ἀπὸ Ἀγυιάς μέχρι Ταυρωνίτου.

Ἡ ἀξία τῆς ἐκτάσεώς ταύτης καθημερινῶς ὑπερτιμᾶται σημαντικῶς, λόγῳ τοῦ ὅτι καθίσταται ἀρδεύσιμος, πολλὰ δὲ κτήματα αὐτῆς, καλλιεργηθέντα δι' ἐσπεριδοειδῶν, ἔλαβον τοιαύτην ἀξίαν, ὥστε ἡ ἀνά στρέμμα ἀξία ἀπὸ 5.000 δραχμῶν νὰ φθάσῃ τὰς 40.000 δραχμάς!

Ἐκ παραλλήλου συνεχίζονται λίαν ἱκανοποιητικῶς αἱ μελέται διὰ τὰ μεγάλης σημοσίας ἔργα τῆς Μεσσαράς.

Αἱ προμελέται διὰ τὰ ἔργα Ἀργυρουπόλεως, καθὼς καὶ ἡ προμελέτη Γρᾶ-Λυγιάς (Ἱεραπέτρας) ἐπερατώθησαν.

Ἡ ἔναρξις καὶ τῶν ἔργων τούτων θέλει γίνεαι συντομώτατα. Οὕτω καὶ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν ἡ ἄλλοτε ἐγκαταλειμμένη Κρήτη ἠννοήθη ὅσον ἐλάχιστα διαμερίσματα τοῦ Κράτους.

Δ.

ΟΔΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΕΡΓΑ

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐξετελέσθησαν τὰ κάτωθι ἔργα ἐν τῷ Νομῷ Χανίων :

Συντήρησις Ἑθνικῶν ὁδῶν καὶ ἀνακαίνισις τμημάτων αὐτῶν μετ' ἀσφαλτικῶν ἐπαλείψεων, διὰ δαπάνης δραχ. 4.000.000.
Κατασκευὴ, ἐπισκευὴ, συντήρησις ὁδῶν καὶ ἄλλων δημοσίων ἔργων. Κατασκευὴ νέων ὁδῶν καὶ μεμωμένων τεχνικῶν ἔργων, ἐν οἷς καὶ ἡ ἐκ σιδηροπαγοῦς σκυρρο-

κονιάματος γέφυρα Γεωργίουπόλεως, ἀνοίγματος 44 μ. διὰ δαπάνης συνολικῆς δραχμ. 5.000.000.

Ἐπίσης κατεσκευάσθησαν τὰ κάτωθι ἔργα ὑπὸ τῶν Εἰδικῶν Ταμείων τοῦ Νομοῦ Χανίων.

Εἰδικὸν Ταμεῖον Ἐπαρχιακῆς Ὀδοποιΐας : Κατεσκευάσθησαν τμήματα ἐπὶ ἐπαρχιακῶν ὁδῶν ἀξίας 2.000.000 δραχμῶν. Ὡσαύτως ἐγένετο συντήρησις Ἐπαρχιακῶν ὁδῶν διὰ δαπάνης 350.000 δραχμῶν.

Ταμεῖον Μονίμων ὁδοστρωμάτων : Συνεχίσθησαν αἱ ἀρξάμεναι ἐργασίαι ἀνακαινίσεως καὶ ἀσφαλτικῆς ἐπιστρώσεως τῆς ὁδοῦ Χανίων—Σούδας, διὰ δαπάνης 5.013.220 δραχμῶν.

Λιμενικὸν Ταμεῖον Χανίων : Ἐξετελέσθησαν ἔργα διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τῶν λιμενικῶν ἔργων Χανίων καὶ Σούδας, ἀξίας 3.500.000 δραχμ., περαιωθέντων ὅλων τῶν προβλεπόμενων πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων, ἅτινα ἐστοίχισαν 31.000.000 δραχμῶν. Συγκεκριμένως κατεσκευάσθησαν τὰ ἑξῆς ἔργα : Συνεπληρώθη ἡ κατασκευὴ τῆς ἐν Σούδα προβλήτος πλευρίσεως ἀτμοπλοίων, μήκους 225 μ. μετὰ τῆς παραλιακῆς πλατείας καὶ μικρῶν ἐπ' αὐτῆς κτιρίων.

Κατεσκευάσθη ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω πλατείας μία ἀποθήκη τοποθετήσεως ἐμπορευμάτων 600 μ² καὶ διεμορφώθη τὸ ἐπὶ τῆς προβλήτος ὑπόστεγον εἰς ἀποθήκας καὶ αἰθούσας ἀναμονῆς ἐπιβατῶν. Ἐπεσκευάσθησαν ἐν Χανίοις τὰ κρηπιδώματα τῆς δυτικῆς πλευρᾶς τοῦ Ἑνετικοῦ λιμένος. Διηνοίχθη, κατόπιν ἀπαλλοτριώσεως, ἡ ὁδὸς Ἐπιμενίδου. Ἐγένετο προσωρινὴ ἐγκατάστασις ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς προβλήτος τῆς πλατείας Σούδας, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς φορτοεκφορτώσεως τῶν ἐμπορευμάτων καὶ τῆς ἐπιβιβάσεως τῶν ἐπιβατῶν κ.λ.π.

Ε.

ΓΕΩΡΓΙΑ ΚΑΙ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΑ

Μετὰ τὴν ἑνάρξιν τοῦ πολέμου, ἐτέθη ὡς ἄμεσον ἐπιτακτικὸν καθήκον, ἡ ἔντασις καὶ ἐπέκτασις τῆς καλλιεργείας καὶ δὴ τοῦ σίτου.

Μία πρωτοφρηνὴς ἐργῶδης Ἡ αὐξησις τῆς σπαρείσης διὰ σιτηρῶν ἐκτάσεως ἀνῆλθεν εἰς 27.965 στρέμματα, ἥτοι 20% ἐπὶ πλέον τοῦ παρελθόντος ἔτους, (ὑπερ δύναται νὰ ληφθῇ ὡς ἀντιπροσωπεῖον συνήθως καλλιεργουμένην ἔκτασιν).

Εἰδικώτερον, τῆς διὰ σίτον ἐκτάσεως ἡ αὐξησις ἀνῆλθεν εἰς 12.590 στρέμματα, φθάσασα πρώτην φοράν ἐν τῷ Νομῷ Χανίων τὰ 50.109 στρέμματα (μέση σπειρομένη διὰ σίτου ἔκτασις στρεμ. 33.000).

Ἐσυνεχίσθη καὶ κατὰ τὴν φθινοπωρινὴν σποράν ἡ διαφώτισις διὰ τὴν ἐπέκτασιν καὶ συστηματοποίησιν τῆς λιπάνσεως, ἥτις ἔδωκε λίαν ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα εἰς τὴν παραγωγὴν.

Τὰ γεωργικὰ μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα τῆς ὑπηρεσίας παρεχωρήθησαν καὶ πάλιν εἰς τοὺς γεωργοὺς, πρὸς χρῆσιν κατὰ τὴν φθινοπωρινὴν περίοδον, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν Ἐπαρχιακῶν καὶ Κοινοτικῶν γεωπόνων.

Ἀφ' ἐτέρου ἀπεστάλησαν κατὰ τὸ τέλος τοῦ φθινοπώρου 1939, πρὸς διάθεσιν ἐπὶ μειωμένη τιμῇ, δύο λιχνιστικά μηχαναὶ χειροκίνητοι καὶ 4 ἀχυροδετικά—χορτοπιεστικά.

Εἰς δὲ τὸ Γεωργικὸν Ταμεῖον ἀπεστάλησαν ἐπίσης 10 σιτοκαθαριστήρια, ἅτινα καὶ ταῦτα θέλουσι διατεθῇ μέχρι τοῦ προσεχοῦς φθινοπώρου εἰς Κοινότητα καὶ Γεωργικοὺς συν/μοὺς.

Κατὰ τὸ γεωργικὸν ἔτος 1939—40 ἐγκατεστάθησαν 43 ἀποδεικτικοὶ ἄγροὶ σκαλιστικῆς καλλιεργείας καὶ λιπάνσεως σίτου. Προσέτι 3 πειραματικοὶ ἄγροὶ ποικιλιῶν σίτου ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ἰνστ. Καλλ. Φυτῶν Θεσσαλονίκης καὶ 2 πειραματικοὶ ἄγροὶ λιπάνσεως σίτου, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Κεντρικοῦ Ἐδαφολογικοῦ Ἐργαστηρίου. Διετεθῇ σπόρος σίτου βελτιωμένων ποικιλιῶν ὑπὸ τῶν Ὑποκαταστημάτων τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης Χανίων καὶ Βάμου ὁκ. 21.721 ἀντὶ 14.045

τοῦ παρελθόντος ἔτους, ἦτοι ἐσημειώθη αὐξήσις κατὰ 40%.

Συνεστήθησαν 15 ἀποδεικτικοὶ ἀγροὶ βελτιωμένων ποικιλιῶν καὶ προοδευτικῆς καλλιέργειας φασολίων καὶ 13 ἐρεβίνθων ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν καὶ Κοινοτικῶν γεωπόνων. Προσέτι 3 πειραματικοὶ ἀγροὶ φθινοπώρινων ψυχανθῶν, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ὑποσταθμοῦ Καλλιτερεύσεως Φυτῶν Λαρίσης.

Παραλλήλως πρὸς τὴν ἐπέκτασιν καὶ ἔντασιν τῆς καλλιέργειας τῶν σιτηρῶν, κατεβλήθησαν προσπάθειαι διὰ τὴν ἐπέκτασιν καὶ ἔντασιν τῆς καλλιέργειας τῶν ὁσπρίων, διὰ τὴν χρησιμοποίησιν σπόρου βελτιωμένων ποικιλιῶν, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν βοτανισμάτων καὶ σκαλισμάτων καὶ διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν.

Διὰ τῶν ὡς ἄνω μέτρων ἐπετεύχθη αὐξήσις τῆς καλλιέργουμένης δι' ὁσπρίων ἐκτάσεως κατὰ 4899 στρ., ἦτοι 35% ἐπὶ πλέον τοῦ 1938—39, ἦτοι αὐξήσις λίαν ἱκανοποιητικῇ.

Κατὰ τὸ γεωργικὸν ἔτος 1939—40 συνεστήθησαν 29 ἀποδεικτικοὶ ἀγροὶ βελτιωμένης καλλιέργειας καὶ λιπάνσεως πρωτῶν ὁσπρίων. Προσέτι ἐγκτεστάθησαν τρεῖς πειραματικοὶ ἀγροὶ φθινοπώρινων ψυχανθῶν, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Ὑποσταθμοῦ Καλλιτ. Φυτῶν Λαρίσης.

Ἐχορηγήθησαν ὁδηγίαι διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ βάμβακος ὑπὸ τῶν Κοινοτικῶν καὶ Ἐπαρχιακῶν Γεωπόνων ἐπὶ τῆς διενεργουμένης ἐφέτος δοκιμαστικῆς φυτείας τῆς ποικιλίας Ἄκαλα.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς καλλιέργειας ταύτης ἦσαν ἐν γένει ἀρκετὰ ἱκανοποιητικά. Εἰς τὴν περιφέρειαν Κολυμβαρίου ἀπόδοσις 80 ὀκάδων σπόρου βάμβακος.

Ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ Καπνοκαλλιερῆτοῦ τῆς ὑπηρεσίας ἐχορηγήθησαν ὁδηγίαι διὰ τὴν καλλιέργειαν τοῦ καπνοῦ.

Ἐγκτεστάθη εἰς πειραματικὸς ἀγρὸς λίνου εἰς τὴν Ἐπαρχίαν Σελίνου.

Ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν καὶ Κοινοτικῶν γεωπόνων ὁδηγίαι διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ Περονόσπορου καὶ τῆς Μερίγκρας τῶν κηπευτικῶν.

Ἡ ὑπηρεσία ἐπρομηθεύθη καὶ διέθεσε σπόρον πεπονίων τῆς ἐκλεκτῆς ποικιλίας Ἄργους.

Κατεβλήθησαν προσπάθειαι διὰ τὴν ἔντασιν καὶ ἐπέκτασιν τῆς καλλιέργειας τῶν κηπευτικῶν καὶ δὴ τῶν γεωμήλων.

Ἀποτέλεσμα τούτων ὑπῆρξεν ἡ αὐξήσις τῆς καλλιέργειας τῶν γεωμήλων κατὰ 404 στρέμμ. ἦτοι 40% περίπου.

Διετέθησαν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ἀποσταλεῖσαι ποσότητες σπόρου τομάτων βελτιωμένων ποικιλιῶν εἰς προοδευτικούς καλλιερῆτάς κηπευτικῶν τοῦ Νομοῦ.

Ἐλάττωσιν: Τὰ συσταθέντα 10 μεταβατικά σχολεῖα ἐμβολιασμοῦ ἀγρίων δένδρων ἐνεβολίασαν 5287 ἀγριελαιας, κατὰ τὸ

διάστημα τῆς λειτουργίας τῶν ἀπὸ 15 Μαρτίου—15 Μαΐου, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν Ἐπαρχιακῶν καὶ Κοινοτικῶν γεωπόνων.

Ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν ἐντεταλμένων γεωπόνων τῆς ὑπηρεσίας ἐγένετο διὰ τὸ γεωργ. ἔτος 1939—40, κατὰ τὰς ὁδηγίας τοῦ Κεντρικοῦ Ἐδαφολογικοῦ Ἐργαστηρίου, ἡ λίπανσις πειραματικῶν ἐλαιῶνων λιπάνσεως εἰς Κάϊναν, Μάλεμε, Κολυμβάρι καὶ Κάνδανον. Ἐπίσης ἐγένοντο αἱ ἐνδεδειγμέναι προοδευτικαὶ καλλιερῆτικαὶ ἐργασίαι καὶ ὁ ἐμβολιασμός τῶν ἐλαιοδένδρων.

Πάντες οἱ Ἐπαρχιακοὶ καὶ Κοινοτικοὶ γεωπόνοι τῆς ὑπηρεσίας προσελήφθησαν εἰς τὴν καταπολέμησιν τοῦ Δάκου καὶ εἰργάσθησαν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτήν.

Κατὰ τὸ γεωργικὸν ἔτος 1939—40 συνεστήθησαν 14 μεταβατικά σχολεῖα ἐλαιοκλαδευμάτων. Ὑπ' αὐτῶν ἐκλαδεύθησαν ὑποδειγματικῶς 1.954 μεγάλα ἐλαιόδενδρα, 554 μέτρια καὶ 1.423 μικρά.

Ἀμπελος: Ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν καὶ Κοινοτικῶν γεωπόνων ἐχορηγήθησαν αἱ ἀναγκαῖαι ὁδηγίαι διὰ τὴν κατὰ χρόνον ἐκτέλεσιν τῶν προοδευτικῶν ἐργασιῶν εἰς καλλιέργειας τῆς οἰναμπέλου καὶ τῆς σταφιδαμπέλου, καὶ διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν. Αἱ εἰς χεῖρας τῶν Κοινοτικῶν καὶ Ἐπαρχιακῶν γεωπόνων ψήκτριαι καθαρισμοῦ πρέμωνων διετέθησαν εἰς τοὺς ἀμπελουργοὺς πρὸς ὑποδειγματικὴν χρῆσιν.

Ἐσπεριδοειδῆ: Προτάσει τῆς ὑπηρεσίας ἐξεδόθη καὶ ἐφηρμόσθη Ἀγρονομικὴ διάταξις ὑποχρεωτικῆς καταπολεμήσεως τῆς Κορυφοξήρας.

Ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν καὶ Κοινοτικῶν Γεωπόνων παρεσχέθησαν ὁδηγίαι διὰ τὴν σύστασιν νέων φυτειῶν, διὰ τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐνδεδειγμένης λιπάνσεως καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν λοιπῶν καλλιερῆτικῶν ἐργασιῶν.

Ὑπὸ τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας ἐγένετο ὁ ὑπὸ τοῦ Νόμου 5806 καὶ Β. Δ. ἀπὸ 22.7.1938 καθοριζόμενος ποιοτικὸς ἔλεγχος ἐπὶ τῶν ἐξαγομένων ἐσπεριδοειδῶν. Ὑπὸ τῶν μεταβατικῶν σχολείων ἐμβολιασμοῦ ἀγρίων δένδρων, ἐνεβολίασθησαν ὑποδειγματικῶς 6980 ἐσπεριδοειδῆ.

Διενεργήθη διὰ πρώτην φορὰν ἐν τῷ Νομῷ Χανίων καταπολέμησις τῶν Κοκκοειδῶν τῶν ἐσπεριδοειδῶν δι' εἰδικῶν συνεργείων. Τὰ ἀποτελέσματα τῆς καταπολεμήσεως ἦσαν ἀρίστα.

Λοιπὰ καρποφόρα δένδρα: Τὰ συσταθέντα 10 μεταβατικά σχολεῖα ἐξημερώσεως ἀγρίων δένδρων, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν Ἐπαρχιακῶν καὶ Κοινοτικῶν γεωπόνων, ἐνεβολίασαν, ἐκτὸς τῶν ἀναφερθέντων 5287 ἀγριελαιῶν καὶ 6980 ἐσπεριδοειδῶν, καὶ ἄλλα 8.369 ἀγρία καρποφόρα δένδρα. Οἱ τεχνῖται ἐμβολιαστοὶ τῆς ὑπηρεσίας, δι' εἰδικῶν περιοδίων τῶν εἰς ὁλόκληρον

τὴν Ἐπαρχίαν Σφακίων καὶ τὰ ἄλλα ὄρεινὰ διαμερίσματα τοῦ Νομοῦ (Λάκκοι, Δελιανά, Πανέθυμος κλπ.) προέβησαν εἰς ὑποδειγματικούς ἐμβολιασμούς ἀγρίων δένδρων τῶν περιφερειῶν αὐτῶν. Ἡ ὑπηρεσία ἐπρομηθεύθη ἀπὸ δένδρων ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν τοῦ Νομοῦ Χανίων, καθὼς καὶ τῶν Νομῶν Ἀχαΐας καὶ Ἀρκαδίας, ἐμβόλια ἐκλεκτῶν ποικιλιῶν διὰ τοὺς ἀνωτέρω ἐμβολιασμούς ὑπὸ τῶν τεχνιτῶν τῆς, καθὼς καὶ δι' ἐμβολιασμούς ὑπὸ ἰδιωτῶν.

Ἐγένετο δ' ὑπὸ τοῦ Νόμου καθοριζόμενος ποιοτικός ἔλεγχος ἐπὶ τῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐξαγομένων χαρουπῶν.

Κτηνοτροφία.

Κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον 1939, ἐλειτούργησαν δ' ὁ μεταβατικὰ σχολεῖα Τυροκομίας εἰς μονὴν Ἀγίας Τριάδος Ἀκρωτηρίου καὶ Στύλου Ἀποκορώνου, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῶν τεχνικῶν τυροκόμων τῆς ὑπηρεσίας, τὴν ἐπίβλεψιν τοῦ παρὰ τῇ Διψει Γεωργίας εἰδικοῦ τυροκόμου καὶ τὴν παρακολούθησιν τοῦ ἐπαρχικοῦ γεωπόνου Ἀποκορώνου καὶ τοῦ Κοινοτικοῦ Γεωπόνου Χανίων.

Κατὰ τοὺς μῆνας Μάιον, Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον 1939, ἐλειτούργησαν δ' ὁ μεταβατικὰ σχολεῖα Τυροκομίας εἰς Ἰμβρον Σφακίων καὶ Ὁμαλὸν Κυδωνίας. Οἱ τεχνῖται τυροκομοὶ τῆς ὑπηρεσίας ἀπεστάλησαν εἰς διάφορα τυροκομικὰ κέντρα τοῦ Νομοῦ (Κάμποι—Κυδωνίας, Ἀλικάμπος, Πεμόνια, Στύλος, Βρύσες—Ἀποκορώνου, Λουσκιές, Βαφές, Φρές) καὶ παρέσχον ὁδηγίας, ἐργασθέντες καὶ ὑποδειγματικῶς, διὰ τὴν παρασκευὴν βελτιωμένων τύπων τυρῶν καὶ λοιπῶν γαλακτοκομικῶν προϊόντων.

Μελισσοκομία.

Διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς Μελισσοκομίας συνεστήθη καὶ ἐλειτούργησεν εἰς Ἀκρωτήριον Κυδωνίας μεταβατικὸν σχολεῖον. Ἐγένοντο εἰς εὐρείαν κλίμακα μεταγγίσεις σμηνῶν. Διενηρνήθη ἐντατικὴ διαφώτισις διὰ τὴν διάδοσιν τῆς Εὐρωπαϊκῆς κυψέλης καὶ διετέθησαν 500 τοιαῦται.

Διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ προκαλούντων ἐνίοτε σημαντικὰς ζημίας κλαδοποντικῶν ἐχορηγήθησαν εἰς τοὺς καλλιεργητὰς ὑπὸ τῶν Ἐπαρχιακῶν καὶ Κοινοτικῶν γεωπόνων αἱ ἀναγκαῖαι ὁδηγίαι. Διενηργήθη κατὰ πᾶσι ἐμήσις ἀκρίδων, ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἀποκορώνου.

Κατὰ τὸ ὅπ' ὅσιν ἔτος διετέθησαν αἱ κάτωθι πιστώσεις:

Εἰς Γεωργικὴν Ὑπηρεσίαν δραχ. 1.043.011. Εἰς Φυτῶριον παραγωγῆς δενδρυλλίων δραχ. 293.279. Εἰς Γεωργικὸν Ταμεῖον δραχ. 4.201.655. Διὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ δάκου δραχ. 5.098.956. Διὰ τὴν προστασίαν τῆς θήρας δραχ. 38.672. Καὶ εἰς Διεύθυνσιν Γεωργίας δραχ. 47.745.

ΣΤ'.

ΕΡΓΑ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐξετελέσθησαν τὰ κάτωθι μικρὰ ἔργα ἐγγείων βελτιώσεων: Διετέθησαν σημαντικαὶ πιστώσεις πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Α. Σ. ἐγγείων βελτιώσεων Παλαιοχώρας κατασκευαζομένων ἔργων ἀρδεύσεως εἰς Παλαιοχώραν—Σελίνου.

Διετέθησαν πιστώσεις διὰ τὴν κατὰ 50 % τῆς δαπάνης ἐπιχορήγησιν τοῦ ἀρδευτικοῦ αὐτοῦ λακκοῦ Τσικαλαριῶν—Κυδωνίας. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου: Γεωργίας ἰδρύθη ἐν τῷ Νομῷ Χανίων Πρότυπον Κρατικὸν Κτήμας προωθήσεως τῆς Ἐλαιοκομίας. Τοῦτο ἤρξατο λειτουργοῦν ἀπὸ τῆς ἐλαιοκομικῆς περιόδου 1939—40.

Ζ.

ΤΟ ΕΠΟΙΚΙΣΤΙΚΟΝ ΕΡΓΟΝ

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐγένετο ἡ κάτωθι ἐργασία :

Ἐπερατώθη ἡ ὀριστικὴ διανομὴ τῶν γαιῶν εἰς 5 προσφυγικὸς συνοικισμοὺς. Ἐσυνεχίσθη ἄνευ διακοπῆς ἡ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος ἀρξαμένη ὀριστικὴ

διανομὴ τῶν γαιῶν ἐτέρων 20 προσφυγικῶν Συνοικισμῶν καὶ ὁμάδων. Διὰ τὴν ἐπιτήρησιν τῆς προσφυγικῆς καὶ κτηνοτροφικῆς ἀποκαταστάσεως.

Πρὸς τοῦτο, ἰδρύθη ἐν Χανίοις Γραφεῖον Τοπογραφικῆς Ὑπηρεσίας Κρήτης. Ἡ ἰδρυσις τοῦ ὡς ἄνω Γραφείου ἀποτελεῖ γεγονὸς σημαντικὸν διὰ τὸ ὅλον ἐν Κρήτῃ Ἐποικιστικὸν ἔργον, καθόσον, ὑπαρχούσης μονίμου ἐνταῦθα τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, θὰ κατορθωθῇ ὅπως ἐπισπευσθῇ κατὰ πολὺ ἡ καταμέτρησις καὶ διανομὴ τῶν γαιῶν, ὡς καὶ ἡ ὀριστικοποίησις τῶν διανομῶν καὶ ρυμοτομιῶν, ἐπίσης δὲ θὰ καταστήσῃ δυνατὴ ἡ ἀμεσὸς ἐπὶ τόπου ἐπίλυσις πλείστων δῶν ζητημάτων καί, κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ἀποφυγὴ τῆς γραφειοκρατικῆς χρονοτριβῆς.

Συνεστήθη ἐν Χανίοις Ἐπιτροπὴ Ἐλέγχου Ὀριστικῶν Διανομῶν Κρήτης ἵνα καταστήσῃ δυνατὸς ὁ ἐπιτόπιος, ὀρθὸς καὶ ταχὺς ἔλεγχος τῶν διανομῶν, συντομευομένης οὕτω τῆς διαδικασίας τῆς ὀριστικῆς μεταβιβάσεως τῶν κλήρων εἰς τοὺς ἀποκατασταμένους ἀγρότας.

Ἐγένετο ἡ ἀπαιτούμενη διοικητικὴ προσπάθεια πρὸς ὀριστικὴν ρύθμισιν τοῦ ζητήματος τῆς ἐν τῇ Νήσῳ Κρήτῃ ἐπεκτάσεως τοῦ Νόμου περὶ ἀποκαταστάσεως κτηνοτρόφων, διαταχθεῖσης πρὸς τοῦτο ἐιδικῆς στατιστικῆς καὶ γεωργοοικονομικῆς ἐρεῦνης.

Ἐγένετο ἡ ἀπαιτούμενη διοικητικὴ ἐρευνα πρὸς καθορισμὸν τῶν ἐκτελεστέων ἔργων κοινῆς ὠφελείας (ὕδρευσις, ἀρδεύσεως κλπ.) εἰς τοὺς ἀγροτικὸς προσφυγικοὺς Συνοικισμοὺς Χανίων, χρηματοδοτήσῃ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπεζῆς διὰ τοῦ ἀναγκαίου ποσοῦ, ὅπερ θέλει ληφθῇ ἐκ τῆς ἐγκριθείσης διὰ τὴν Κρήτην πιστώσεως τοῦ 1.000.000 δραχμῶν.

Ἐγένοντο αἱ προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι διὰ τὴν ὀριστικὴν διανομὴν 350 περίπου στρεμμάτων ἀνταλλαξίμων γαιῶν

εἰς τοὺς δικαιουμένους ἀκτήμονας Ἀγίας Μαρίνης καὶ Σούδας. Διετάχθη δέ, γενικώτερον, ἡ ἐντὸς βραχυτάτης προθεσμίας διανομὴ ἀπασῶν τῶν ἐν τῷ Νομῷ Χανίων ὑπαρχουσῶν διαθεσίμων ἀνταλλαξίμων ἐκτάσεων.

Κατηρίσθη τὸ πρόγραμμα Τοπογραφικῶν ἐργασιῶν τῆς θερινῆς περιόδου. Βάσει τοῦ προγράμματος τοῦτου: Θὰ ἀποπερατωθῇ ἡ ἀρξαμένη διανομὴ τῶν γαιῶν 20 Συνοικισμῶν, θὰ διανεμηθοῦν αἱ γαῖαι ἐτέρων 9 Συνοικισμῶν ἢ Ὁμάδων, θὰ καταμετρηθοῦν αἱ γαῖαι 3 Συνοικισμῶν, θὰ ἀποτυπωθοῦν καὶ θὰ διανεμηθοῦν τὰ οἰκόπεδα καὶ λοιποὶ κοινόχρηστοι χώροι τῶν Συνοικισμῶν τῶν καταμετρωμένων καὶ διανεμομένων ἀγροκτημάτων. Καί, τέλος, θὰ γίνουσι τοπογραφῆσαι ἐκτάσεις, ὅπου πρόκειται νὰ ἐκτελεσθοῦν ὕδραυλικά ἔργα (περιφέρειαι Βουτᾶ καὶ Κυττήρου, περιφέρειαι Δραπανιᾶ, Καλουδιανῶν, Κορφαλῶνος καὶ Καστελλοῦ—Κισσάμου).

Ἡ προστασία τῶν κτηνῶν.

Ἡ Νομοκτηνιατρικὴ Ὑπηρεσία Χανίων διὰ τῶν ὀργάνων αὐτῆς κατεπολέμησε τὰς ἐμφανισθείσας εἰς τὸν Νομὸν ἐπιζωτίας σπληνάνθρακος, ἐντεροτοξιναιμίας, τριχοστρογγυλώσεως, μαστίτιδος καὶ ψώρας τῶν μηρυκαστικῶν, χολέρας, εὐλογίας καὶ τύφου τῶν ὀρνιθοειδῶν. Προσέτι εἰς τὴν κρεωσκοπικὴν ἐξέτασιν τῶν σφαγίων τῆς πόλεως Χανίων, τῶν ἰχθύων καὶ προϊόντων ξένης προελεύσεως, τῶν εἰσερχομένων ζῴων ἐκ τῶν Ἐπαρχιῶν, καὶ τὴν ἐπιθεώρησιν τῶν παιδοχείων. Ἡ Ἐπισταθμία Ἐπιβητόρων Χανίων ἐνήργησεν 199 ἐπιβάσεις, πρὸς βελτίωσιν τῆς ἵπποπαραγωγῆς καὶ ἡμιονοπαραγωγῆς τοῦ Νομοῦ.

Πειραματικοὶ ἀμπελώνες.

Ἐγκατεστάθησαν νέαι φυτεῖαι Ἀμερικανικῶν ἀμπελῶν πρὸς παραγωγὴν μοσχευμάτων Ἐγκατεστάθη πειραματικὸς ἀμπελὼν στρεμμάτων πρὸς μελέτην τῆς προσαρμογῆς καὶ τῆς συγγενείας τῶν Ἀμερικανικῶν ἀμπελῶν πρὸς τὰς ἐπικρατεστέρας ἐν Κρήτῃ ποικιλίας τῆς οἰνοφόρου ἀμπέλου. Ἐγκατεστάθησαν ἀμπελώνες ὑποδειγματικοὶ πρὸς σχηματισμὸν κρεβατινῶν, κατὰ τὸ σύστημα τῶν Ἀρχανῶν, καὶ γραμμοειδεῖς, κατὰ τὸ σύστημα ΡΟΥΑΤ. Ἐνεβολιάσθη ὁ πειραματικὸς ἀμπελὼν Ρίχτερ δι' ἐκλεκτῶν ἐπιτραπεζίων σταφυλῶν. Ἰδρύθησαν φυτώρια καὶ ὁπορεῖα ὁπωροφόρων δένδρων καὶ καλλωπιστικῶν τοιοῦτων. Ἐξετελέσθησαν ὅλαι αἱ ἀπαραίτητοι ἐργασίαι περιποιήσεως καὶ καταπολεμήσεως ἀσθενειῶν εἰς τὰ ὑπάρχοντα μόνιμα ὁπωροφόρα δένδρα καὶ τὴν ἀμπελον. Συνετηρήθησαν οἱ ὕφιστάμενοι πειραμα-

τικοί ἀμπελώνες εἰς τὰ χωρία Πύργος, Ψηλόνερο, Καλύβες, Κάν-
δανος, Κολυμβάρι καὶ ἐγκατεστάθη νέος τοιοῦτος εἰς Καστέλλι—
Κισσάμου.

Ἡ οἰνοπαραγωγή.

Παρελήφθησαν πρὸς οἰνοποίησιν εἰς τὰ 3 Οἰνοποιεῖα τοῦ
Νομοῦ Χανίων 2.424.143 ὄκ. σταφυλῶν. Αἱ σταφυλαὶ αὗται κατερ-
γασθεῖσαι ἀπέδωσαν ἀρίστης ποιότητος οἶνον.

Εἰς τὰ ἐργαστήρια τοῦ Ὑργανισμοῦ προσεκομίσθησαν
1100 δείγματα οἶνου παραγωγῶν πρὸς ἐξέτασιν καὶ διόρθωσιν,
ἀντιπροσωπεύοντα 1.800.000 ὄκ. οἶνου. Ἡ τεχνικὴ ὑπηρεσία τοῦ
Ὑργανισμοῦ ἡσχολήθη μὲ τὴν προμήθειαν τῶν νέων μηχανημά-
των, καθὼς καὶ μὲ τὰ σχέδια ἐγκαταστάσεως τούτων, ἥτις θὰ
γίνῃ ἐντὸς τῶν προσεχῶν μηνῶν εἰς βάρος τοῦ συναφθέντος ὑπὸ
τοῦ Ὑργανισμοῦ δανείου 5.500.000 δρχμ. καὶ τοῦ τοιοῦτου τῶν
Ἐνώσεων δρχμ. 4.000.000.

Ἡ ἐμπορικὴ ὑπηρεσία τοῦ Ὑργανισμοῦ ἡσχολήθη, τέλος,
μὲ τὴν παρακολούθησιν τῶν τιμῶν Ἑσωτερικοῦ καὶ Ἐξωτερικοῦ,
πρὸς ρύθμισιν τῶν τιμῶν τοῦ οἶνου καὶ κατατοπισμὸν τῶν συνερ-
γασμένων οἰνικῶν ὁργανώσεων. Ἐπετεύχθησαν οὕτω τιμαὶ
λίαν ἱκανοποιητικαί, διατεθέντων ὅλων τῶν ἀποθεμάτων.

Η'.

Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ Η ΜΕΡΙΜΝΑ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΕΦΕΔΡΩΝ

Ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, οὕτω καὶ ἐφέτος ἐχορη-
γήθησαν ὑπὸ τοῦ Ταμεῖου Ἐφέδρων Παλαιῶν Πολεμιστῶν Νομοῦ
Χανίων σεβαστὰ ποσὰ πρὸς ἀνακούφισιν τῶν Ἐφέδρων μελῶν
του καὶ τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν.

Πῶς ἐξασφαλίζεται σήμερον οὕτω κατὰ τὸ λήξαν ἔτος διετε-
ῖ ἡ Κοινωνικὴ πρόνοια καὶ ἡ θησαν α) 797.656 δραχμαὶ δι' ἐνί-
προστασία τῶν ἐργαζομένων. σχυσιν ἐφεδρικών οἰκογενειῶν
(εἰς φάρμακα, νοσήλεια, βοηθή-

ματα κλπ.), β) 386.700 δραχμαὶ ὑπὸ τύπον δανείων εἰς ἐφέδρους
Παλαιῶν Πολεμιστῶν καὶ γ) ἐξεποιήθησαν, ὑπὲρ τῶν ἐφέδρων
Πολεμιστῶν ἰδίᾳ, κτήματα ἀξίας δρχμ. 1.143.000. Ἐπίσης τὸ Τα-
μεῖον ἐφέδρων διέθεσε καὶ ἄλλα σεβαστὰ ποσὰ διὰ σκοποῦς
Κοινωνικῆς Προνοίας.

Ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν ἐργατῶν.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος κατεβλήθη πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια
διὰ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐργατικῶν νόμων. Ἐπελύθησαν
305 ἐργατικαὶ διαφοραὶ, ἀφορῶσαι καθυστερήσεις πληρωμῆς
ἡμερομισθίων, καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ παραβά-
σεις συλλογικῶν συμβάσεων. Ἐξεδόθησαν 117 ἄδεια ὑπερωρίας,
158 ὁμοίαι Κυριακῆς ἐργασίας, μετὰ ἐξέτασιν τῶν νομίμων
προϋποθέσεων καὶ τῆς ἀνάγκης χορηγήσεως αὐτῶν. Κατηρτί-
σθησαν καὶ ὑπεγράφησαν ἐπὶ τὰ (7) τοπικαὶ συλλογικαὶ συμβά-
σεις. Ἐνθρηγήθησαν 140 ἐπιθεωρήσεις εἰς διαφόρους τόπους ἐρ-
γασίας καὶ παρηκολούθηθη ἡ πιστὴ ἐφαρμογὴ τῶν ὅρων ὑγιει-
νῆς εἰς τὰ διάφορα ἐργοστάσια. Ὑπεβλήθησαν δὲ 4 μηνύσεις
διὰ παραβάσεις ἐργατικῶν νόμων.

Τέλος, ἐκ τῶν 687 ἀνέργων τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸ
Γραφεῖον Εὐρέσεως Ἐργασίας Χανίων, ἐτοποθετήθησαν εἰς δια-
φόρους ἐργασίας οἱ 582, τηρηθείσης τῆς σειρᾶς ἐγγραφῆς ἐκά-
στου, πρὸς πρόληψιν δημιουργίας παραπόνων.

Ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, κατεβλήθη πᾶσα προσπάθεια πρὸς

ἐξυπηρετήσιν τῶν ἐργαζομένων τάξεων, αἱ ὁποῖαι μετ' εὐγνώμοσύνης ἀτενίζουσι τὴν ἀνατολὴν τῆς 5ης Ἐπετείου τῆς Ἱστορικῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἄλλα μέτρα ὑγιεινῆς καὶ προνοίας.

Ὁλόκληρος ἡ προσοχὴ τῶν Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐστράφη εἰς τὴν προστασίαν τῶν κατοίκων ἀπὸ τὰς διαφόρους μολυσματικὰς νόσους, διὰ τῆς λήψεως προληπτικῶν καὶ κατασταλτικῶν μέτρων. Πρὸς τοῦτοις διενεργήθησαν ἀντιτυφικοί, ἀντιδιφθερικοί καὶ ἀντιφυματικοὶ ἐμβολιασμοὶ καὶ δαμαλισμοί. Ἐλειτούργησαν 2 ἀνθελονοσιακοὶ σταθμοὶ εἰς τὰς ἐπαρχίας Κισσάμου καὶ Κυδωνίας καὶ 6 συνεργεῖα καταπολεμήσεως τῶν κωνωποειδῶν ἐν τῇ πόλει Χανίων.

Τὰ κοινωνικὰ νοσήματα παρηκολουθήθησαν καὶ κατεπολεμήθησαν μετὰ προσοχῆς. Ἐλειτούργησαν πρὸς τοῦτο ἐντατικῶς τὸ Ἀντιφυματικὸν Ἰατρεῖον τοῦ Ὑγ. Κέντρου, τὸ Ἰατρεῖον ἀντιφυματικοῦ ἐμβολίου Καλμέτ, τὸ Ἀντιτραχωματικὸν Ἰατρεῖον, τὸ Ἀντιτραχωματικὸν Σχολεῖον καὶ Ἰατρεῖον διὰ τοὺς μαθητάς, τὸ Ἀντιαφροδισιακὸν Ἰατρεῖον καὶ τὸ Ἀντιαφροδισιακὸν Νοσοκομεῖον.

Ἡ περίοδος Αὐγούστου 1939—Αὐγούστου 1940 δὲν ὑστέρησεν ἐπίσης τῶν προηγουμένων περιόδων, εἰς ἔργα Κοινωνικῆς Προνοίας. Αἱ μεγάλαι θρησκευτικαὶ ἐορταὶ τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, αἱ συμβολίζουσαι τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον, δὲν ἦτο δυνατόν, ὑπὸ τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, νὰ παρέρχωνται χωρὶς τοῦτο νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν στοργὴν του πρὸς τοὺς ἀπόρους πολίτας του καὶ χωρὶς νὰ ὑποδείξῃ εἰς τοὺς εὐπόρους τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ἀνθρωπιστικοῦ τούτου καὶ Χριστιανικοῦ καθήκοντός των. Καὶ πράγματι. Ὅχι μόνον τὸ Κράτος ἐκ τοῦ Κρατικοῦ Προϋπολογισμοῦ διέθεσε σημαντικὸν ποσὸν διὰ τὴν περίθαλψιν τῶν ἀπόρων, ἀλλὰ καὶ ἔρανον διενήργησε πρὸς τοῦτο, ἔρανον ἀποδώσαντα σημαντικὰ ποσά, ἅτινα εἰς τὸ παρελθὸν οὔτε διὰ τοὺς ὑψηλοτέρους Ἐθνικοὺς σκοποὺς δὲν συνεκεντρώνοντο. Τοῦτο σημαίνει τὴν ἀνάδειξιν τοῦ πνεύματος τῆς ἀλληλεγγύης καὶ ἀγάπης μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους καὶ τὴν ἠθικὴν ἐξύψωσιν γενικῶς τῶν Ἑλλήνων.

Πεντακόσiai περίπου χιλιάδες δραχμῶν διετέθησαν διὰ διανομὴν βοηθημάτων μόνον διὰ τὸν Νομὸν Χανίων, κατὰ τὰς ἡμέρας τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Πάσχα, ἀλλὰ τὴν διανομὴν ταύτην τῶν βοηθημάτων τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου δὲν θεωρεῖ οὐδ' ἐπ' ἐλάχιστον ὡς ἐξυπηρετήσιν τῶν ἀπόρων πολιτῶν του. Εἰς ταύτην μόνον ἠθικὴν σημασίαν ἀποδίδει.

Ἡ μέριμνα τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου ὑπὲρ τῶν ἀπόρων ἐκδηλοῦται μὲ ἔργα πλέον θετικά, πλέον μόνιμα.

Οὕτω, σημαντικὰ ποσά διετέθησαν διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν λαϊκῶν συσσιτίων, τῶν Παιδικῶν ἐξοχῶν, τῶν Ἐθν. Ὀρφανοτροφείων καὶ Οἰκοτροφείων καὶ πλείστων ἄλλων Κοινωφελῶν Ἰδρυμάτων.

Ἀλλὰ καὶ τὴν στέγασιν τῶν ἀστέγων δὲν λησμονεῖ τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου. Δύο ἑκατομμύρια διετέθησαν δι' ἀνέγερσιν προσφυγικῶν συνοικισμῶν ἐν Χανίοις καὶ Ἡρακλείῳ καὶ 680.000 διὰ τὴν χορήγησιν οἰκοδομ. δανείων.

Ἐν γένει δὲν ὑπάρχει περίπτωσις ἀπόρου ἢ ἀσθενοῦς, ἔχοντος ἀνάγκην τῆς Δημοσίας Ἀντιλήψεως, ποῦ νὰ μὴ ἐπροστατεύθῃ ὑπὸ τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου.

Θ'.

ΑΙ ΤΡΙΑΤΑΤΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

Κατά τὸ λήξαν ἔτος, πλὴν τῆς συνήθους Τ.Τ.Τ. ἀνταποκρίσεως, τῆς ἄρσεως τῶν ἐμφανισθεισῶν ἀνωμαλιῶν εἰς Τ.Τ.Τ. γραμμὰς καὶ ἐγκαταστάσεις, ἐγένοντο αἱ κάτωθι ἐργασίαι:

Γενικὴ ἐπισκευὴ τῆς γραμμῆς Χανίων—Παλαιοχώρας μ. 60.300. Ἐπισκευὴ γραμμῆς Χανίων—Ἡρακλείου μ. 47.000. Ἐπισκευὴ γραμμῆς Βάμου—Χώρας Σφακίων μ., 15.600. Ἐπισκευὴ γραμμῆς Ἀλικιανοῦ—Λάκκων μ. 8.500. Ἀντικατάστασις σιδηροῦ σύρματος γραμμῆς Χανίων—Ἀλικιανοῦ εἰς μήκος 8.500 μ. Κατεσκευάσθησαν νέαι τηλεφωνικαὶ γραμμαὶ τῶν ναυτικῶν παρατηρητηρίων τοῦ φάρου Ἐλαφονήσου μήκους 7.000 μ., τοῦ φάρου Δρεπάνου μήκους 3.000 μ. καὶ τοῦ φάρου Λουτροῦ.

Ἐπίσης ὑπὸ τοῦ Ταμείου Τηλεφωνικῶν Συγκοινωνιῶν ἐξετελέσθησαν τὰ κάτωθι ἔργα: Ἐπισκευή, διπλασιασμός καὶ ἀνακαί-νις Κοινοτικῶν τηλεφωνικῶν γραμμῶν μ. 85.75, νέα κυκλώματα μ. 23.720, νέαι τηλεφωνικαὶ γραμμαὶ μ. 10.175, ἱδρυσις δύο νέων κοινοτ. ταχ. τηλεφ. γραφείων καὶ ἱδρυσις 8 νέων κοινοτ. τηλεφ. γραφείων.

Ι'.

ΜΕΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἡ λειτουργία τῶν Σχολείων Μέσης καὶ Δημοτικῆς Ἐκπαίδευσως ὑπῆρξεν ἐξαιρετικὰ ἱκανοποιητικὴ.

Ἡ πνευματικὴ, ἠθικὴ καὶ σωματικὴ ἀνάπτυξις τῶν μαθητῶν προωθήθη σημαντικῶς.

Ἡ ἐξέλιξις τῆς ἐκπαιδεύσεως Σήμερον ἐπὶ 375 ὀργανικῶν θέσεων δημοδιδασκάλων ὑπηρετοῦσι 367. Μένουν δηλαδὴ μὲν 8 θέσεις κεναί, θὰ συμπληρωθοῦν ὁμῶς καὶ αὐταὶ ἐντὸς ὀλίγου. Κατὰ τὸ λήξαν σχολικὸν ἔτος ἐλειτούργησαν ἀπροσκόπτως αἱ δύο νυκτεριναὶ σχολαὶ Χανίων.

Κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον, ἐλειτούργησαν ἐν τῷ Νομῷ Χανίων 13 μαθητικὰ συσσίτια, εἰς ἃ ἐσυσσιτίσθησαν 886 μαθηταὶ ἄποροι, διατεθέντος ποσοῦ 440.516 δραχμῶν. Ἡ ἐπιχορήγησις τοῦ Κράτους, κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν τῶν Σχολείων Χανίων εἰς κατασκευὰς καὶ συντηρήσεις, ὑπερέβη τὸ 1.500.000 δραχμᾶς.

Τέλος, διὰ τὴν διάδοσιν τοῦ ἀθλητικοῦ πνεύματος κατεβλήθη ὁλῶς ἰδιαίτερα φροντίς.

ΙΑ'.
Η ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ

Διὰ τὴν ἀρτιωτέραν ἐκπαίδευσιν τῆς νεολαίας τοῦ Νομοῦ Χανίων ἱδρύθησαν δύο Περιφερειακαὶ Διοικήσεις, μία τῶν Ἀρρένων καὶ ἑτέρα τῶν Θηλέων, αἵτινες καὶ ἐπλαισιώθησαν διὰ τῶν καταλλήλων βαθμοφόρων.

Τὸ κοινωφελὲς ἔργον τῆς Ἐθνικῆς Νεολαίας εἰς πάντα κλάδον ἐργασίας. Τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., ἀμφοτέρων τῶν Διοικήσεων διδάσκονται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ τὰς διαφόρους εἰδικότητας, ἐν οἷς: Μέσα

συνδέσμων καὶ διαβιβάσεων, περίθαλψιν, ἀεράμυναν, κ.λ.π.

Ἡ ἀθλητικὴ κίνησις τῆς Ὀργανώσεως ὑπῆρξε λίαν ἀξιοσημείωτος, κατὰ τὸ λήξαν ἔτος. Ὀργανώθησαν καὶ ἐξετελέσθησαν ἐπιτυχῶς σκοπευτικοὶ ἀγῶνες, ἀγῶνες κλασσικοῦ ἀθλητισμοῦ, ἀγῶνες ποδοσφαίρου, ἀγῶνες ποδηλασίας, ἀγῶνες βόλεμπῶλ κ.λ.π.

Λίαν ἐπιτυχὴς ὑπῆρξεν ἐπίσης ἡ γεωργικὴ ἐξόρμησις τῆς Ε.Ο.Ν. Χανίων. Ὑπὸ μελῶν αὐτῆς ἐφυτεύθησαν ἄνω τῶν 25.000 δενδρυλλίων, πρὸς ἀναδάσωσιν χώρων ἐντὸς καὶ πέριξ τῆς πόλεως κειμένων, καθὼς καὶ δι' ἀναδάσωσιν χώρου εὐρισκομένου πέριξ τῶν παιδικῶν ἐξοχῶν, παρὰ τὴν παραλίαν τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων, ὡς καὶ ἀρκετῶν ἐκτάσεων τῆς ὑποίθρου. Ἐκαλλιεργήθησαν ἐπίσης ὑπὸ μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν. 80 στρέμματα, παραχωρηθέντα εἰς τὴν Ὀργάνωσιν, πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν, μετὰ τὸ γνωστὸν Πρωθυπουργικὸν κήρυγμα περὶ ἐντατικῆς καλλιεργείας, φυτευθέντων γεωμήλων, ὀσπρίων κ.λ.π. Ἐνηργήθη ἐπίσης ὑπὸ μελῶν τῆς Ε.Ο.Ν., ἡ καταπολέμησις τῆς κάμπης τῶν πεύκων εἰς πλείστας περιοχάς.

Ἀλλὰ καὶ ἀπὸ ἀπόψεως Κοινωνικῆς Προνοίας τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. ἐπέδειξαν ἀξιοζήλευτον δραστηριότητα. Ἐνήργησαν ἐράνους, τὸ προῖον τῶν ὁποίων διετετέθη διὰ τὴν ἀγορὰν καὶ διανομὴν ὑποδημάτων καὶ εἰδῶν ρουχισμοῦ εἰς ἄπορα μέλη τῆς Ὀργάνωσεως. Προσέφερον ἐπίσης τὰς ὑπηρεσίας τῶν εἰς τὰ μαθητικὰ συσσίτια. Ὀργάνωσαν παραστάσεις διὰ τὴν «φανέλλα τοῦ ἀκρίτου», ἐν ᾧ ἐξ ἄλλου περισυνέλεξαν καὶ ἀπέστειλαν ἀρκετὰ δῶρα εἰς τοὺς φρουροὺς τῶν συνόρων μας κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα.

Τέλος, ἱδρύθησαν καὶ λειτουργοῦν ἤδη δύο Στρατόπεδα ἐκπαιδύσεως βαθμοφόρων, τῶν μὲν Ἀρρένων εἰς Ἀγ. Μαρίναν, τῶν δὲ Θηλέων εἰς Ἀγ. Τριάδα, ἅτινα καὶ ἐφωδιάσθησαν δι' ὄλων τῶν ἀναγκαίων μέσων, διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τῆς ἱδρύσεώς των.

ΙΒ'.
ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Διὰ τῶν ποικίλων ἀγορανομικῶν μέτρων, ἅτινα ἐλήφθησαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, καὶ τῆς πιστῆς καὶ αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς αὐτῶν, ἐξησφαλίσθη, κατὰ τρόπον ἀξιοθαύμαστον, ἡ ἐπάρκεια

τῶν παντὸς εἶδους τροφίμων, καθὼς καὶ ἡ διάθεσις καὶ τοποθέτησις ἀπάντων τῶν προϊόντων τῶν παραγωγῶν ἐντὸς καὶ ἐκτὸς

τῆς Κρήτης. Ἐπατάχθη ἀποτελεσματικῶς ἡ νοθεύα καὶ ἡ αἰσχροκέρδεια καὶ ἐρρυθμίσθη ἀκριβοδικαίως ἡ κατανομή τῶν τροφίμων.

Γενικῶς, διὰ τῶν ληφθέντων Κυβερνητικῶν μέτρων αἱ ἐκ τοῦ πολέμου συνέπειαι ἐγένοντο ἐλάχιστα αἰσθηταί.

ΙΓ'.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Χάρις εἰς τὰ Κυβερνητικά μέτρα καὶ τὴν ὑπὸ τῆς Γεν. Διοικήσεως Κρήτης ἀσκηθεῖσαν ἐπίμονον καὶ ἐνδελεχῆ ἐποπτείαν καὶ τὴν λήψιν αὐστηρῶν διοικητικῶν μέτρων, ἅπαντα ἐν γένει τὰ ἀδικήματα καὶ ἰδίᾳ ἡ ζωοκλοπὴ περιωρίσθησαν εἰς τὸ ἐλάχιστον. Ἦδη τὸν πόλιν μίᾳ καὶ μόνῃ φροντίς τὸν ἀπασχολεῖ: ἡ ἐργασία καὶ ἡ πρόοδός του.

Οἱ Κρήτες εὐγνωμόνως στρέφουν ἤδη τὰ βλέμματά των πρὸς τὴν Ἐθνικοσωτήριον Μεταβολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου, τῆς ὁποίας ἔργον ὑπῆρξεν ἡ ἐμπεδωθεῖσα τάξις καὶ ἀσφάλεια.

4.—ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΗΠΕΙΡΟΥ

Α'.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

Ἡ αὐτὴ Κυβερνητικὴ μέριμνα, ἡ ἐκδηλωθεῖσα καὶ διὰ τὰς λοιπὰς Ἑλληνικὰς περιοχάς, ἐξεδηλώθη ἀμέριστος καὶ διὰ τὴν περιφέρειαν τῆς Γενικῆς Διοικήσεως Ἡπείρου.

Ἐνδεικτικὸν τῆς ἐπελθούσης οὐσιώδους ἐπὶ τὰ βελτίω μεταβολῆς τῆς Διοικήσεως, εἶναι καὶ ἡ μὴ προσέλευσις πλέον πολιτῶν εἰς τὰ Γραφεῖα αὐτῆς πρὸς παρακολούθησιν τῶν ὑποθέσεων των, ἐνῶ ἄλλοτε καθ' ὁμάδας κατέκλυζον τὴν Γενικὴν Διοίκησιν, λόγῳ τοῦ ὅτι δὲν ἐλάμβανον ἐγκαίρως ἀπαντήσεις εἰς τὰς σχετικὰς αἰτήσεις των.

Ἰδιαιτέρα μέριμνα ἐλήφθη διὰ τὴν ἐπιβολὴν καὶ ἐκτέλεσιν τῆς προσωπικῆς ἐργασίας ἐκ μέρους ὅλων τῶν Κοινοτήτων, ἥτις ἀποτελεῖ πολύτιμον κεφάλαιον ἐν Ἡπείρῳ πρὸς ἐκτέλεσιν κοινωφελῶν ἔργων, καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν διάνοξιν Κοινοτικῶν ὁδῶν, ὡς ἐμφαίνεται καὶ ἐκ τοῦ εἰς ἄλλην σελίδα παρατιθεμένου πίνακος ἐκτελεσθέντων Κοινοτικῶν ἔργων.

Κατόπιν ἐνεργειῶν τῆς Γενικῆς Διοικήσεως, ἐνεγράφησαν εἰς τοὺς προϋπολογισμοὺς πλείστων Κοινοτήτων τοῦ λήξαντος οἰκονομικοῦ ἔτους πιστώσεις δι' ἐμβολιασμὸν ἀγρίων δένδρων, αἵτινες καὶ διετέθησαν πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, κατὰ προτίμησιν ἄλλων δαπανῶν, τῇ ἐπιμελείᾳ καὶ ἐπιβλέψει τῆς Γεωργικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Νομοῦ.

Ἐγένετο ἰδιαιτέρα ὁλως παρακολούθησις τῆς δράσεως τῶν ἐν ἐνεργείᾳ 19 Συνδέσμων Κοινοτήτων τοῦ Νομοῦ Ἰωαννίνων καὶ κατεβλήθη πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια διὰ τὴν προώδησιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, ὅστις συνίσταται κυρίως εἰς τὴν διάνοξιν καὶ κατασκευὴν Κοινοτικῶν ὁδῶν καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἀρδευτικῶν ἔργων.

B.

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑ

I.—ΥΔΡΕΥΣΕΙΣ

Εἰς Δήμους καὶ Κοινότητα κατεσκευάσθησαν νέα ὑδραγωγεῖα, συντηρήθησαν δὲ ἢ ἐπεσκευάσθησαν ὑπάρχοντα ὑδραγωγεῖα εἰς ἄλλους 5. Αἱ δαπάναι ἐκτελέσεως τῶν ἔργων ὑδρεύσεως ἀνῆλθεν εἰς δραχ. 1.764.552, ἡ δὲ διατεθεῖσα προσωπικὴ ἐργασία εἰς ἡμέρας 1.000.

II.—ΕΡΓΑ ΟΔΟΠΟΙΪΑΣ

Εἰς 30 Δήμους καὶ Κοινότητα ἐγένοντο ἐργασίαι Δημοτικῆς καὶ Κοινοτικῆς Ὀδοποιΐας. Τὸ συνολικὸν μῆκος τῶν γενομένων χαράξεων Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν ὁδῶν ἀνῆλθεν εἰς μέτρα 11.600, τὸ δὲ συνολικὸν μῆκος νέων Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν ὁδῶν, εἰς ἃς ἐξετελέσθησαν χωματουργικὰ ἔργα, εἰς μέτρα 43.431. Τὸ συνολικὸν μῆκος τῶν Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν ὁδῶν, ἔνθα ἐγένετο ὁδοστρωσις, ἀνῆλθεν εἰς μέτρα 11.000, αἱ δὲ κατασκευασθεῖσαι ἢ συντηρηθεῖσαι γέφυραι εἰς 2. Ἡ διατεθεῖσα προσωπικὴ ἐργασία ἀνῆλθεν εἰς ἡμέρας 30.000 καὶ αἱ δαπάναι ἐκτελέσεως καὶ συντηρήσεως Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν ὁδῶν εἰς δραχ. 750.000.

III.—ΕΡΓΑ ΕΓΓΕΙΩΝ ΒΕΛΤΙΩΣΕΩΝ

Εἰς 19 Δήμους καὶ Κοινότητα ἐξετελέσθησαν Δημοτικά καὶ Κοινοτικά ἔργα ἐγγείων βελτιώσεων. Τὸ σύνολον τῶν ἀρδευθειῶν ἐκτάσεων ἀνῆλθεν εἰς στρέμματα 400. Τὸ σύνολον τῶν ἀποξηρανθειῶν ἐκτάσεων εἰς στρέμματα 3.870. Καὶ τὸ σύνολον τῶν ἐξασφαλισθειῶν ἐκ πλημμυρῶν ἐκτάσεων εἰς στρέμματα 6.897.

Αἱ δαπάναι τῶν ἔργων ἐγγείων βελτιώσεων ἀνῆλθον εἰς δραχ. 221.200, ἡ δὲ διατεθεῖσα προσωπικὴ ἐργασία εἰς ἡμέρας 5.928.

IV.—ΥΠΟΝΟΜΟΙ

Εἰς 2 Δήμους καὶ Κοινότητα ἐξετελέσθησαν ἔργα ἀποχετεύσεως. Τὸ συνολικὸν μῆκος τῶν κατασκευασθέντων ἀγωγῶν ἀνῆλθεν εἰς μέτρα 200, αἱ δὲ δαπάναι τῆς κατασκευῆς τῶν εἰς δραχ. 208.800.

V.—ΚΟΙΝΟΧΡΗΣΤΟΙ ΧΩΡΟΙ

Εἰς 153 Δήμους καὶ Κοινότητα ἐξετελέσθησαν ἔργα κοινοχρήστων χώρων.

Ἡ συνολικὴ ἐπιφάνεια τῶν κατασκευασθειῶν πλατειῶν ἀνῆλθεν εἰς μ² 20.000, τῶν φυτευθέντων κήπων εἰς μ. τετ. 200.000, καὶ τῶν γενομένων ἀναδασώσεων εἰς μ. τετ. 2.500.000. Τὸ συνολικὸν μῆκος τῶν φυτευθειῶν δενδροστοιχιῶν ἀνῆλθεν εἰς μέτρα 20.000, αἱ δαπάναι τῶν ἔργων κοινοχρήστων χώρων εἰς δραχμὰς 190.000, ἡ δὲ διατεθεῖσα προσωπικὴ ἐργασία εἰς ἡμέρας 11.500.

VI.—ΚΤΙΡΙΑ

Εἰς 7 Δήμους καὶ Κοινότητα κατεσκευάσθησαν δημοσίας χρήσεως κτίρια. Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατασκευασθέντων κτιρίων κατ' εἶδος, ἦτοι Δημοτικά καὶ Κοινοτικά Καταστήματα, ἀνῆλθεν εἰς 3, ἦτοι σύνολον κατασκευασθέντων κτιρίων 11, αἱ δαπάναι τῶν ἔργων κατασκευῆς κτιρίων ἀνῆλθον εἰς δραχ. 347.000, ἡ δὲ διατεθεῖσα προσωπικὴ ἐργασία εἰς ἡμέρας 600.

VII.— ΠΙΝΑΞ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ.

Έγχειρις Έργασιων	μ. μ.	ήμ. πρ. έργα.	Αξία πρ. έργα.	Πρόσθετος Δαπάνη
Διάνοιξις άμαξ. όδοϋ Κοιν. Μεσο-βουνίου	300	400	24 000	
» » » Σ)σμοϋ Λάκ-κας Σουλίου	1500	2000	120.000	
» » » Σ)σμοϋ Πέντε Πηγαδίων	400	500	30.000	
Συντήρησις » » Σ)σμοϋ Πέντε Πηγαδίων	6000	2000	120.000	20.000
Διάνοιξις » » Κοιν. Μοσπίνης	200	300	18.000	
» βατήσ » » Τσεριτσάνων	600	600	36.000	
» » » » Ασπροχωρίου	500	350	21.000	
» Καρροποιήτου όδοϋ Κοιν. Δε-σποτικού—Σουλίου	7000	1600	96.000	
Συντήρησις άμαξ. όδοϋ Περάματος—Λυκοστόμου	11000	1666	99.900	
Διάνοιξις » Πεδινής—Δωδώνης	500	600	36.000	
» άρδευτικού αϋλακος Ήλιο-χωρίου—Καβασίων—Μάζιου	8000	700	42.000	6.000
» άρδ. αϋλακος Αηδονοχωρίου	4000	300	18 000	3.000
» » » Μελισσοπέτρας	7000	300	18.000	5.000
Διαπλάτυνσις άμαξ. όδοϋ Σ)σμοϋ Ανατ. Ζαγορίου	11000			60.000
Αποπεράτωσις κοινοχρήστων άπο-χωρητηρίων Βησσάνης				51.000
» κοινοχρήστων φρεάτων Βησσάνης				46 000
» » άποχωρητηρίων				65.000
Έπισκευή γεφυρών Ανηλίου				16.000
» πλατείας Κατοικᾶς				4.000
» Καφφενείου Νήσου				3.500
		11316	678.960	279 500
				678.960
» Ητοι σύνολον δρχ.				958.460

Γ'.

ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Διαρκούντος του οικονομικού Έτους 1939—1940, οι υπάλληλοι Αγροτικής Ασφαλείας ενημερώθησαν εις τα καθήκοντά των και τάς έν γένει συνθήκας της περιφέρειας.

Κατωρθώθη ή αποκάθαρσις ή εμπέδωσις της Αγροτικής του Σώματος Αγροφυλακής από Ασφαλείας εις Ήπειρον. τα φαύλα όργανα και διά της προσλήψεως ύγιων στοιχείων ή εξάλειψις όχι μόνον των αξίων λόγου άγροτικών αδικημάτων, αλλά και αυτών εισέτι των έξ άμελείας διά ζώων διαπραττομένων άγροζημιών ό περιορισμός εις τό ελάχιστον. Τοιουτοτρόπως ή Αγροτική Ασφάλεια έν τη Γενική Διοικήσει διετηρήθη εις λίαν ευχάριστον κατάστασιν και τείνει νά παγιωθῇ. Η ύπηρεσία Αγροτικής Ασφαλείας πολλαπλώς έξυπηρέτησε και άλλας ύπηρεσίας, συνέδραμε δέ αποτελεσματικώς εις την διώξιν της ζωοκλοπής, λαθρεμπορίας, λαθροθηρίας κλπ.

Μεγίστη ύπῆρξεν ή συμβολή της ύπηρεσίας Α. Α. περί την νουθεσίαν των άγροτών εις την έντατικήν καλλιέργειαν, την δενδροκομίαν και την ανάπτυξιν της οίκοσίου κτηνοτροφίας και πολλαί έκοντοντάδες δένδρων, καρποφόρων και καλλωπιστι-κών, έξημερώθησαν και έφυτεύθησαν παρά των όργάνων Αγροτικής Ασφαλείας εις τε Ιδιοκτήτους και κοινοχρήστους έκτάσεις.

Τά όργανα Αγροφυλακής περιεβλήθησαν την ομοιόμορφον στολήν του Σώματος, έφωδιάσθησαν διά βραχυκάνων καινου-ργών όπλων και έμφανίζονται ως όργανα Σώματος στρατιωτι-κώς ώργανωμένου και αυτοπειθαρχουμένου. Έξαιρετικώς ύπρε-σίας προσέφερεν ή Αγροφυλακή και εις την Γεωργικήν άπο-γραφήν.

Ωργανωμένον τό Σώμα ένεφανίσθη δημοσία εις δυο παρε-λάσεις, τό πρώτον μέν την 4ην Αυγούστου 1939, τό δεύτερον δέ την 7ην Ιανουαρίου 1940 και έτυχε της ένθέμου ύποδοχής των πολιτών.

Δ.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑ

Κατά τὸ ἀπώτερον παρελθόν, ὡς γνωστόν, ἡ Δημοσία Ἀσφάλεια καὶ ἡ Εἰδικὴ τοιαύτη εἰς τὴν Ἡπειρον εὐρίσκοντο εἰς ἐλλειπὸν καὶ ἀπελπιστικὸν σημεῖον. Αἱ ληστεῖαι, αἱ ἐκβιάσεις, αἱ κλοπαί, αἱ ζωκλοπαί, οἱ φόνοι ἐμειώθη σημαντικῶς ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀδικημάτων. Συχνὰ εἰς Ἡπειρον, οἱ δὲ λησταὶ καὶ οἱ ἐν γένει κακοποιοὶ ἐμάστιζον αὐτήν. Οὐδενὸς ἡ ζωὴ καὶ ἡ περιουσία εὐρίσκοντο ἐν ἀσφαλείᾳ.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Εἰδικὴ Ἀσφάλεια δὲν εὐρίσκετο ἐπίσης εἰς εὐχάριστον σημεῖον, διότι ὁ κομμουνισμὸς καὶ αἱ διάφοροι προπαγάνδαι ἔδρων ἐντατικῶς, καὶ τοῦτο διότι παρέμενον σχεδὸν ἀνενόχλητοι, παρὰ τὰς φιλοτίμους καὶ δραστηρίας προληπτικὰς καὶ κατασταλτικὰς ἐνεργείας τῆς Χωροφυλακῆς, ἐπειδὴ εἶχον ὡς συμπαροστάτην καὶ βοηθὸν τὸν ἐν πολλοῖς τὰ Κόμματα.

Ὁ Κομματικὸς ἀνταγωνισμὸς ἐνίσχυε θετικῶς καὶ ἀρνητικῶς τὸν κομμουνισμὸν καὶ οὕτω οἱ ἡγέται αὐτοῦ, παραμένοντες ἀνενόχλητοι, ἔδρων ἀντεθνικῶς καὶ μὲ φανατισμὸν ἐκήρυττον τὴν ἀνταρσίαν καὶ τὴν ἀνατροπὴν. Τὸ Κράτος καὶ αἱ ἐντεταλμένοι πρὸς τοῦτο ὑπηρεσίαι δὲν ἠδύναντο νὰ ἐξουδετερώσωσι καὶ ματαιώσωσι τὰς ἀντεθνικὰς ἐνεργείας τῶν κομμουνιστῶν, διότι πᾶρενέβαιναν ἐν πολλοῖς ὁ κομματισμὸς.

Ἀλλὰ καὶ τοὺς ληστὰς καὶ τοὺς κακοποιοὺς ἐν γένει δὲν ἠδύναντο νὰ ἐξουδετερώσῃ διὰ τοὺς αὐτοὺς λόγους.

Ἀπὸ τῆς Ἱστορικῆς Μεταβολῆς καὶ ἐντεῦθεν.

Ἦδη ὁμῶς, μετὰ τὴν Μεταβολὴν τῆς 4ης Αὐγούστου 1935, ὅτε ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις ἔλαβε σειρὰν μέτρων πρὸς προστασίαν τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας καὶ τῆς Εἰδικῆς τοιαύτης καὶ τὴν βελτίωσιν ἐν γένει τῶν ὄρων διαβιώσεως τοῦ ἐργάτου καὶ τοῦ ἀγρότου, ἐπῆλθε, χάρις εἰς τὴν ἐφαρμογὴν ὑπὸ τῶν ἐντεταλμένων ὑπηρεσιῶν τῶν μέτρων αὐτῶν, οὐσιώδης βελτίωσις, καὶ οὕτω ἡ Δημοσία τάξις καὶ Ἀσφάλεια καὶ ἡ Εἰδικὴ τοιαύτη τῆς

περιφερείας τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως εὐρίσκεται εἰς εὐχάριστον σημεῖον.

Χάρις εἰς τὰ μέτρα ταῦτα τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τὰς φιλοτίμους καὶ δραστηρίας προληπτικὰς καὶ κατασταλτικὰς ἐνεργείας τῶν Ἀξιωματικῶν καὶ ὀπλιτῶν τῆς Χωροφυλακῆς, ἐπετεύχθη οὐσιαστικῶς κατὰ τὸ ἔτος 1939 - 1940 ἡ μείωσις τῆς ἐγκληματικότητος εἰς Ἡπειρον καὶ ἡ ἐξουδετέρωσις τοῦ κομμουνισμοῦ καὶ τῶν ξένων προπαγανδῶν. Πολλοὶ κομμουνισταὶ μετανοήσαντες ὑπέβαλον δηλώσεις μετανόας. Οἱ κακοποιοὶ δὲν εὐρίσκουν ἤδη πρόσφορον ἔδαφος καὶ οὕτω ἠναγκάσθησαν νὰ παύσουν τὴν συνέχισιν τοῦ κακοποιοῦ τῶν ἔργου, διότι γνωρίζουν ὅτι τὸ Κράτος καὶ τὰ ὄργανά του εἶναι ἀμείλικτα ἐναντί των.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους τὰ ἀδικήματα ἐν γένει εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως, ἐν συγκρίσει μὲ τὸ ἀπώτερον παρελθόν, ἐμειώθησαν σημαντικῶς καὶ τείνουν πρὸς ριζικὴν ἐξάλειψιν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀδικημάτων ἐν γένει κατὰ τὸ ἔτος 1939 - 1940 ἐπίσης ἐμειώθη σημαντικῶς, συγκρινόμενος μὲ τὰ λοιπὰ ἔτη.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

Κατά τὸ λήξαν ἔτος 1939—1940, συνετελέσθη ἐκ μέρους ἀπα-
σῶν τῶν Οἰκον. Ἐφορειῶν ἡ βεβαίωσις τῶν διαφόρων φορολο-
γιῶν ὁμαλῶς, μετὰ μεθοδικότητος καὶ τάξεως, ὥστε νὰ παρου-

**Δὲν ὑπάρχουν πλέον φορο- ὁπάρξεως ἐκκρεμοτήτων, τόσον
λογικαὶ ἐκκρεμότητες εἰς τὴν διὰ τὰ παρελθόντα οἰκονομικά
ἔτη, ὅσον καὶ διὰ τὸ λήξαν τοι-
οῦτον 1939—40, χωρὶς νὰ διατυ-**

πωθοῦν παράπονα παρὰ τῶν φορολογουμένων.

Ἡ συντελεσθεῖσα ἐργασία ὑπὸ τῶν Ταμείων τῆς Περιφε-
ρείας τῆς Γεν. Διοικήσεως κατὰ τὸ λήξαν οἰκονομικὸν ἔτος,
ὕπηρξε λίαν ἱκανοποιητικὴ, τόσον ἀπὸ λογιστικῆς τάξεως, ὅσον
καὶ ἀπὸ ἀποδόσεως εἰσπράξεων. Ἡ ἀπόδοσις τῶν εἰσπράξεων
ὕπηρξεν ἐπίσης λίαν ἱκανοποιητικὴ καὶ ἐξαιρετικῶς ἐπιτυχής.

Ἡ βεβαίωσις καὶ ἡ εἰσπραξις τῶν φόρων, ὡς καὶ ὁ ἔλεγχος
τῶν ἐμπορευμάτων κατὰ τὸ λήξαν ἔτος, ἐνηργήθη μετὰ προσο-
χῆς, γενικῶς δὲ εἰς τὰ Τελωνεῖα ἐπεκράτησε καὶ ἐπικρατεῖ
ἐνημερότης καὶ ἡ ὑπηρεσία διεξάγεται καλῶς, τόσον ἀπὸ ἀπό-
ψεως προστασίας τῶν συμφερόντων τοῦ Δημοσίου, ὅσον καὶ τῆς
ἐξυπηρετήσεως τῶν μετὰ τῶν Τελωνείων συναλλασσομένων.

Κατὰ τὸ λήξαν ἔτος ἐπεσκευάσθησαν τὰ Δημόσια κτίρια
τὰ στεγάζοντα τὰ Τελωνεῖα Μέρτζιανης, Ἀλυκῆς καὶ Σα-
γιαῖδος, ὥστε ἡ ἐμφάνισις των νὰ εἶναι πλέον ἀξιοπρεπής, ὡς
ἐμπρέπει εἰς Κρατικὰς ὑπηρεσίας.

Κατεβλήθησαν ἐνέργειαι καὶ ἐπικεῖται ἡ ἀνέγερσις κτιρίου
πρὸς στέγασιν τοῦ Τελων/χείου Λούρου ἐπὶ οἰκοπέδου τοῦ Ο.Δ.Ε.Π.

Διετέθη πίστωσις δρχ. 270.000 διὰ τὴν ἐπισκευὴν τοῦ Τελω-
νείου Κακαβιάς, ἥτις καὶ θέλει συντελεσθῇ κατὰ τὸ ἀρξάμενον
οἰκονομικὸν ἔτος.

II. — ΕΦΟΡΕΙΑΙ ΚΑΠΝΟΥ

Ἐχορηγήθησαν ἄδειαι καλλιέργειας καπνοῦ, βάσει τῶν σχε-
τικῶν διατάξεων τοῦ Α. Ν. 2072.

Τὸ προσωπικὸν ἡσχολήθη εἰς τὴν καταστροφὴν τῶν ἀχρή-
στων παραγωγικῶν καπνῶν.

Λόγῳ τῆς ἐντατικῆς διώξεως τοῦ λαθρεμπορίου ηὐξήθη ἡ
κατανάλωσις τῶν καπνικῶν ἐν γένει προϊόντων εἰς τὰς περιφε-
ρείας ἀπασῶν τῶν Ἐφορειῶν καπνοῦ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΙΣ

Ἡ Ἐκπαίδευσις ἐλειτούργησε κανονικῶς καὶ ἀνελλιπῶς εἰς
ὅλα τὰ σχολεῖα τῆς Γενικῆς Διοικήσεως. Κατόπιν ἀρωγῆς τοῦ
Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας ἐκ δρχ. 60.000, ἀπεπερατώθη τὸ

Ἡ συντελούμενη τερρατία παιδαγωγικῆς ἐργασίας. ὁπόστεγον γυμναστικῆς τῆς Ζω-
σιμαίας Σχολῆς Ἰωαννίνων. Δι-
ἀρωγῆς ἐπίσης τοῦ αὐτοῦ Ὑπουρ-
γείου, ἀνερχομένης περίπου εἰς

70.000 δρχ., κατεσκευάσθησαν 150 διέδρα θρανία, ὡς καὶ ἀνάλο-
γοι μεταλλοπίνακες, τράπεζαι καὶ καθίσματα διὰ τὸ νεοῖδρυθὲν
ἐν Ἰωαννίνοις Γυμνάσιον Ἀρρένων (νέου τύπου). Ἐπίσης ἐχο-
ρηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους δρχ. 20.000 διὰ τὴν ἀποπεράτωσιν
τοῦ Γυμναστηρίου Βησσάνης.

Αἱ σχολικαὶ Ἐφορεῖαι ἐμερίμνησαν διὰ τὴν ἀνέγερσιν διδα-
κτηρίων, διὰ τὴν διασκευὴν ἢ ἐπισκευὴν καὶ τὴν καλὴν συντήρη-
σιν αὐτῶν, διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν σχολείων διὰ τῶν ἀπαραιτή-
των ἐπιπλῶν καὶ σκευῶν, ὡς καὶ τῶν ἀναγκαίων διδακτικῶν ὀρ-
γάνων, διὰ τὴν ἰδρύσιν καὶ τὸν πλουτισμὸν τῆς σχολικῆς καὶ μα-
θητικῆς βιβλιοθήκης, τὴν ὀργάνωσιν καὶ λειτουργίαν κλπ. Εἰς τὸ
ἔργον δὲ αὐτῶν τοῦτο, αἱ σχολικαὶ ἐφορεῖαι, κινούμεναι ὑπὸ τῶν
διδασκάλων καὶ τῶν Ἐπιθεωρητῶν, ἐπέδειξαν ἀξίαν λόγου δρᾶ-
σιν, ἰδίᾳ δὲ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς δι' ἐράνων καὶ προσωπικῆς
ἐργασίας τῶν κατοίκων ἀνεγέρσεως διδακτηρίων.

Οἱ διδάσκαλοι τῆς περιφέρειας (ὅπως καὶ ὅλης τῆς ἄλλης
Ἑλλάδος), ἐκτὸς τοῦ ἐντὸς τοῦ σχολείου αὐτῶν συντελουμένου
Παιδαγωγικοῦ ἔργου καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ φρονηματισμοῦ, ἔχουν ἀνα-
λάβει τὴν φροντίδα τῶν μαθητικῶν συσσιτίων, διοικοῦν δὲ κυ-
ρίως αὐτοὶ ἐν τῇ ὑπαίθρῳ τὴν Ε. Ο. Ν. Οἱ διδάσκαλοι εἶναι οἱ
ἀπόστολοι πρὸς τὸν λαὸν τῆς ὑπαίθρου τῆς Ἐθνοσωτηρίου μετα-
βολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἐκτὸς τῶν ἄνω, ἰδρύθησαν σχολικοὶ κήποι, διὰ τῶν ὁποίων,
ἐκτὸς τῶν παιδαγωγικῶν ὠφελημάτων, προσφέρονται πολύτιμοι
ὑπηρεσίαι πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς ὑπαίθρου, μετὰ τὴν ὑπόδειξιν
ἐπιστημονικῶν τρόπων καλλιέργειας ὁπωροφόρων δένδρων, λα-
χανικῶν κλπ., τὴν διδασκαλίαν διὰ τὴν χρῆσιν τῶν χημικῶν λι-
πασμάτων, τὴν καταπολέμησιν τῶν διαφόρων ἀσθενειῶν κλπ.

Μεταξύ τῶν διδασκάλων εὐρίσκουν αἱ Γεωπονικαὶ ὑπηρεσίαι πρωτοπόρους διὰ τὰς ὑποδειγματικὰς καλλιέργειας οἴτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν. Διδάσκαλοι μεταξύ τῶν πρώτων ἰδρύουν φυτώρια δένδρων, ἱκανοὶ διδάσκαλοι καταγίνονται ἐπιστημονικῶς εἰς τὴν κτηνοτροφίαν καὶ ἐκτρέφουν ὑποδειγματικῶς μεταξοσκώληκας. Διδάσκαλοι ἀναδασώνουν μετὰ τῶν μαθητῶν κοινοτικοὺς χώρους καὶ ἐξημερώνουν δι' ἐμβολιασμοῦ ἄγρια δένδρα. Διδάσκαλοι δι' ὧν τῶν δυνάμεων τῶν καὶ εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν ὑπεβοήθησαν τὴν γεωργικὴν ἐξόρμησιν τῆς Χώρας, ἔτι δὲ ὑπεβοήθησαν τὴν γεωργοκτηνοτροφικὴν ἀπογραφὴν.

Αἱ διδασκάλισαι παρέχουν ἐπὶ πλέον εἰς τὰς ἀμορφώτους χωρικὰς γνώσεις οἰκοκυρικῆς, υγιεινῆς, βρεφοκομίας καὶ διδάσκουν τὴν ραπτικὴν καὶ κοπτικὴν εἰς τὰς γυναῖκας τοῦ χωρίου τῶν.

Οἱ διδάσκαλοι πρωτοστατοῦν εἰς τὴν καταπολέμησιν τῆς ἐλονοσίας, ἀλλὰ καὶ παρέχουν ἐν γένει πολύτιμον συμβολὴν εἰς τὴν ἐξυγιάνσιν τῆς ὑπαίθρου. Ὁ διδάσκαλος, τέλος, θεραπεύει σήμερον πλείστας ἄλλας ἀνάγκας τῆς Κρατικῆς μηχανῆς, ἐξυψωθείσης τῆς θέσεώς του.

Υλικὴ ὀργάνωσις τῶν Σχολείων.

Ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Κράτους δι' ἀποπεράτωσιν διδασκαστῶν Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως Δραχ. 3.011.000.

Ἐπίσης ἐνισχύθησαν τὰ μαθητικὰ συσσίτια, εἰς τὰ ὁποῖα κατὰ τὸ τρέχον ἔτος συσσιτίζονται περὶ τοὺς 5.000 μαθηταί, διὰ δραχμῶν 650.000. Διενεμήθησαν εἰς ἀπόρους μαθητὰς τοῦ Νομοῦ 2,900 ἐνδυμασίαι.

Ἐχορηγήθησαν ὡσαύτως ὑπὸ τοῦ Κράτους εἰς τὰ Σχολεῖα τοῦ Νομοῦ καινουργη ἑπιπλα.

Ζ'.

ΓΕΩΡΓΙΑ

1) Διεύθυνσις Γεωργίας.

Ἐσκήθη ἡ εἰς τὸν Γενικὸν Διοικητὴν μεταβιβασθεῖσα ἀρμοδιότης καὶ δικαιοδοσία ἐπὶ Γεωργικῶν καὶ Κτηνοτροφικῶν ζητημάτων. Ἐδόθησαν αἱ δέουσαι ὁδηγίαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ

Τὸ νέον γεωργοκτηνοτροφικὸν πρόγραμμα τῆς Ἡπείρου. Ἐξεδόθησαν ἀγρονομικαὶ ἀποφάσεις διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς

γεωργίας τῆς Ἡπείρου. Ἐσκήθη ἐποπτεία καὶ ἔλεγχος ἐπὶ τῶν ἐκτελουμένων ἐγγειοβελτιωτικῶν ἔργων πάσης φύσεως ὑπὸ τῶν Γεωργικῶν Ὑπηρεσιῶν Ἡπείρου, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν τῆς ὑπαίθρου.

Ἐλήφθη ἡ δέουσα φροντίς διὰ τὴν οἰκονομικὴν καὶ τεχνικὴν ἐνίσχυσιν τῶν Γεωργικῶν ὑπηρεσιῶν, Γεωργικῶν Ταμείων καὶ Ἰδρυμάτων, ἐνισχύθη σημαντικῶς ἡ 14η Διεθνὴς Ἐκθεσις Θεσσαλονίκης, ἡ πειραματικὴ καλλιέργεια τοῦ καπνοῦ «Βιρτζίνια» καὶ τὸ ἔργον τῆς Γεωργικῆς ἀπογραφῆς.

Συνετάχθησαν διάφοροι μελέται διὰ τὴν ἀπόδοσιν εἰς καλλιέργειαν ἐκτάσεων, Ἰδρυσιν φυτωρίων καὶ ἐκτέλεσιν ἄλλων γεωργικῶν ἔργων. Ἐσυνεχίσθησαν οἱ σχολικοὶ κήποι καὶ ἐγένετο γεωργικὴ διδασκαλία εἰς διδασκαλικὸν συνέδριον καὶ εἰς τὴν Ε. Ο. Ν., τὰ μέλη τῆς ὁποίας ἀσκοῦνται εἰς δενδροκομικὰς ἐργασίας.

Ὁργανώθησαν μεταβατικὰ σχολεῖα δενδροκομίας καὶ ἐλαιοκομίας, ἡ ἀποτελεσματικότης τῶν ὁποίων ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος καθίσταται ἔμφανεστερα, χάρις εἰς τὴν ἐνίσχυσιν Κοινοτικῶν προϋπολογισμῶν.

Ἐνισχύθησαν ἐπίσης ὁ Δῆμος Ἰωαννιτῶν, αἱ Κοινότητες, Σχολεῖα, Ἐκκλησίαι, διὰ τὴν ἀπόδοσιν εἰς τὴν καλλιέργειαν ἐκτάσεων, ὡς καὶ διὰ τὴν δενδροφύτευσιν μέρους αὐτῶν.

Ἐσυνεχίσθη ἡ παρακολούθησις προτύπων ἰδιωτικῶν ὁπωρῶν, ἡ μελέτη διαφόρων ἐχθρῶν καὶ ἀσθενειῶν καὶ παροχῇ τεχνικῶν ὁδηγιῶν εἰς τοὺς κτηματίας.

II. — Γεωργική ὑπηρεσία.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἐπιτευχθείσης ἐργασίας εἰς μεγάλην καλλιέργειαν, πειραματικούς καὶ ἀποδεικτικούς ἀγρούς, εἰς χρησιμοποίηθέντα ἐργαλεῖα, εἰς τὴν δενδροκομίαν, ἀμπελουργίαν, λαχανοκομίαν, κτηνοτροφίαν, μελισσοκομίαν, σηροτροφίαν καὶ τὴν καταπολέμησιν τῶν ἀσθενειῶν ὑπῆρξαν ἐξαιρετικῶς σημαντικά.

Ἐπίσης ἡ Γεωργικὴ Ὑπηρεσία ἐργάσθη δραστηρίως διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ χαραχθέντος γεωργοκτηνοτροφικοῦ προγράμματος καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν ἐπέκτασιν τῶν ἐαρινῶν καλλιεργειῶν καὶ συστηματικὴν παρακολούθησιν τῶν περιποιήσεων πρωτῶν καλλιεργειῶν καὶ ἐδόθησαν αἱ δέουσαι ὁδηγαί καὶ κατευθύνσεις. Ἐργάσθη διὰ τὴν μελέτην τῆς κτηνοτροφίας Ἡπείρου, διὰ τοὺς πειραματισμοὺς τοῦ καπνοῦ «Βιρτζίνια» καὶ διὰ τὴν ὀργάνωσιν 20 μεταβατικῶν σχολείων δενδροκομίας, ἐλαιοκομίας, ἐμβολιασμοῦ καὶ κλαδεύματα.

Ἐξεδόθησαν 34 ἀπαραίτητοι ἀγρονομικαὶ ἀποφάσεις διὰ τὴν βελτίωσιν τῆς Γεωργίας Ἡπείρου.

Ἐνισχύθησαν ἡ ἐπέκτασις τῆς καλλιεργείας, αἱ ἐκχερῶσεις μηχανικῆς καλλιεργείας καὶ ἡ ἀναπλήρωσις τῶν ἐκ τῶν δυσμενῶν καιρικῶν συνθηκῶν ἐπελθουσῶν ζημιῶν εἰς τὴν γεωργίαν.

Ὁργανώθησαν γεωργικαὶ διδασκαλίαι εἰς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., καὶ ἐμελετήθησαν διάφοροι ἀσθένειαι καὶ ἐχθροί, διὰ τὴν καταπολέμησιν τῶν ὁποίων ἐλήφθησαν τὰ κατάλληλα μέτρα.

Η'.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΔΑΣΩΝ

Δασικὴ Διοίκησις: Ἐπεδιώχθη καὶ ἐπετεύχθη ἡ ταχεία, δικαία καὶ ἀμερόληπτος ἐξυπηρέτησις τῶν νομίμων ἀναγκῶν καὶ ὑποθέσεων τῶν ἰδιωτῶν καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀγροτῶν καὶ κατοίκων ἐν γένει τῆς ὑπαίθρου

**Ἡ ἀπήχησις εἰς Ἡπείρου τοῦ καὶ κατεβλήθη σύντομος προ-
Κυβερνητικοῦ κηρύγματος σπάθεια, ὅπως τὸ δασικὸν προ-
διὰ τὰ Ἐθνικὰ δάση. σωπικὸν ἀφοσιωθῇ μετὰ μελίζονος
ζήλου εἰς τὸ ἔργον του, ἐνστερ-**

νιζόμενον τὸ δημιουργικὸν πνεῦμα τοῦ Ἐθνικοῦ Καθεστώτος.

Διαχειρίσις Δασῶν: Ἡ διαχείρισις ἐν γένει τῶν δασῶν ἐρρυθμίσθη σύμφωνα πρὸς τὰ πορίσματα τῆς ἐπιστήμης, τοὺς κειμένους Νόμους καὶ τὰς ἐν ἰσχύϊ διαχειριστικὰς μελέτας, ἐν προσαρμογῇ πάντων τούτων πρὸς τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν καὶ τὰς τοπικὰς συνθήκας, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως, ἀφ' ἐνός μὲν ἐξασφαλίζεται ἡ ὑπόστασις τῶν δασῶν καὶ βελτιοῦται ἡ κατάστασις των, ἀφ' ἐτέρου δὲ διὰ τῆς δασικῆς παραγωγῆς ἐξυπηρετοῦνται, ὅσον τὸ δυνατόν πληρέστερον, αἱ τοπικαὶ ἀνάγκαι τῆς περιφερείας μας καὶ ἄλλων περιοχῶν τῆς Ἐπικρατείας.

Συγχρόνως ἐτροποποιήθησαν διαχειριστικαὶ μελέται, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως καταστῶν περισσότερον ἐξυπηρετικαὶ τῶν ἀναγκῶν καὶ συνετάγησαν καὶ προετοιμῶνται νέα τοιαῦτα, διὰ τῶν ὁποίων θ' ἀποδοθοῦν νέα δάση εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν πρὸς αὐξήσιν τῆς δασικῆς παραγωγῆς.

Προστασία Δασῶν: Ἀπηγορεύθη συστηματικῶς ἡ βροσκὴ ἐπὶ τῶν ὑλοτομηθέντων καὶ ὑπὸ ἀναγέννησιν τελούντων δασῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτάσεων, ἐφ' ὧν προέκυψεν ἀνάγκη τοιαύτης ἀπαγορεύσεως διὰ προστατευτικούς, ἐξωραϊστικούς κλπ. λόγους καὶ σύντομος κατεβλήθη προσπάθεια πρὸς περιορισμὸν τῶν περὶ τὰ δάση ἀνομημάτων καὶ τῶν ἐντεῦθεν ζημιῶν.

Ἐσυνεχίσθη ἡ ἐκδοσις ἀπαγορεύσεων κατ' ἐφαρμογὴν ληφθέντων γενικῶν μέτρων προστασίας τῶν πολυτιμοτέρων δασῶν δρυός κ.λπ.

Κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, καὶ σπουδαιότερον ἄλλο ἔργον συνετελέσθη: ἡ γενικὴ προμελέτῃ τῆς διευθετήσεως τῆς ὀρεινῆς λεκάνης τοῦ Ἀράχθου, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὁποίας, σὺν τοῖς ἄλ-

λοις, ἀπέραντοι ὄρειναι καὶ ἄγονοι ἐκτάσεις θὰ ἀξιοποιηθοῦν καὶ μυριάδες δυστυχούντων σήμερον χωρικῶν θὰ ἐξασφαλίσουν εὐτυχὴ ζωὴν ἐπ' ὠφελείᾳ καὶ τῆς Ἐθνικῆς μας Οἰκονομίας.

Θήρα: Τὰ τῆς θήρας ἐρρυθμίσθησαν κατὰ τρόπον προστατευτικὸν τῶν θηραμάτων, ἐπιδιωχθείσης τῆς διὰ χρηματικῶν ἀμοιβῶν ἐξοντώσεως τῶν ἐπιβλαβῶν τοιούτων εἰς τὴν γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν.

Ταμεῖα Δασικῶν ὁδῶν: Ἡ κατασκευὴ τοῦ δημοπρατηθέντος καὶ μελετηθέντος πρώτου Τμήματος τῆς Δασικῆς ὁδοῦ ἀπὸ Κήπων μέχρις Εἰκονισμάτων Νεγάδων, πρόκειται νὰ συνεχισθῇ συντόμως.

Ἡ ἐκτέλεσις τοῦ Τμήματος τούτου, ὡς συμπίπτοντος μὲ ἐπαρχιακὴν ὁδόν, θὰ λάβῃ χώραν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Μηχανικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐπαρχιακῆς Ὀδοποιίας. Ἡ ἔναρξις τῆς ἐκτελέσεως τῆς ὁδοῦ ἀνεστάλη πέρυσι, κατόπιν τοῦ ληφθέντος γενικωτέρου μέτρου περὶ ἀναστολῆς δαπανῶν διὰ τεχνικὰ ἔργα κλπ., ἐξ ἀφορμῆς τῶν ἀνωμάλων διεθνῶν γεγονότων.

Ἡδῆ, ἀρθρῶν διὰ τὴν ἐν λόγῳ ὁδὸν τῶν δυσχερειῶν, ἐγένετο ἔναρξις τῆς κατασκευῆς τοῦ πρώτου τμήματος τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τῆς 25ης παρελθόντος μηνὸς Μαρτίου ἔ. ἔ.

Ἐν τῷ μεταξύ συνεκεντρώθησαν καὶ ὁλονὲν συγκεντροῦνται τὰ ἀπαραίτητα ἐν γένει στοιχεῖα καὶ λαμβάνονται πάντα τὰ ἐνδεικνύμενα μέτρα διὰ τὴν ἐπιτυχέστεραν πρόοδον τοῦ ὅλου ἔργου.

Ἀναδασώσεις: Αἱ ἀναδασώσεις ἐν τῇ περιφερείᾳ ἐξετελέσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει ἀναδασωτικοῦ προγράμματος, ἐν συνεργασίᾳ καὶ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῆς ἀρμοδίας ὑπηρεσίας.

Ἐκ παραλλήλου μὲ τὰς θερινὰς ἀναδασωτικὰς ἐργασίας ἡσκήθη καὶ ἔντονος φιλοδασικὴ διαφώτισις, δι' ἐκτυπώσεως καὶ κυκλοφορίας προκηρύξεων καὶ βιβλιαρίων φιλοδασικοῦ περιεχομένου, διὰ διαλέξεων εἰς συγκεντρώσεις τῆς Ε.Ο.Ν. κλπ., καὶ διὰ καταλλήλων ὑπηρεσιακῶν ἐνεργειῶν.

Τοιαύτη ὑπῆρξεν ἡ ἐπὶ τῆς ἀσκηθείσης φιλοδασικῆς διαφωτίσεως ἐπιδρασις, ὥστε ἡ ἔναρξις τῶν ἀναδασωτικῶν ἐργασιῶν εὔρην ἀρκετὰ προητοιμασμένην καὶ ὥριμον τὴν φιλοδασικὴν συνείδησιν, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἰς ἀναδασωτικὰ ἔργα ὑπερέβη πᾶσαν πρόβλεψιν.

Θ'.

ΕΠΟΙΚΙΣΜΟΣ

Ἡ ἐν λόγῳ ὑπηρεσία, κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἐτήσιον χρονικὸν διάστημα, ἀπασχολήθη μὲ τὰ ἐξῆς ζητήματα τῆς ἀρμοδιότητος αὐτῆς:

Εἰσηγήθη εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Ἀπαλλοτριώσεων τὴν ἐκδίκασιν διαφόρων ὑποθέσεων ἐγγραφοδιαγραφῶν κληροῦχων καὶ ἐπεμελήθη τῆς κοινοποιήσεως καὶ ἐκτελέσεως τῶν ἐκδοθεισῶν ἀποφάσεων ἀφορώσων τὰ ἀγροκτήματα.

Ἡ ἰδία ὑπηρεσία ὑπεβοήθησε τὰ εἰς τὴν περιφέρειάν της ἀποσταλέντα τρία (3) κρατικά Τοπογραφικά Συνεργεῖα διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἀποτύπωσιν καὶ ὀριστικὴν διανομὴν ἀγροκτημάτων.

Ἐμελετήθη καὶ ἐγένοντο σχετικαὶ εἰσηγήσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον διὰ τὴν ἄρσιν τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου «περὶ ἐνοικιοστασίου βοσκῶν» βεβαρημένων βοσκησίων ἐκτάσεων διαφόρων χωρίων.

Συνετάγησαν καὶ ἐκοινοποιήθησαν ἀρμοδίως πλεῖστα ὅσα πρωτόκολλα διοικητικῆς ἀποβολῆς τῶν αὐθαιρέτως καταλαμβάνοντων συνεταιρικὰς ἐκτάσεις ἢ ἀτομικοὺς κλήρους καὶ ἐπιμελεῖα ταύτης ἐγκατεστάθησαν εἰς τὰς ἐν λόγῳ ἐκτάσεις οἱ οἰκτεῖοι Συνεταιρισμοὶ Ἀποκαταστάσεως Ἀκτημόνων, ὡς καὶ οἱ κληροῦχοι, εἰς οὓς δι' ὀριστικῆς διανομῆς παρεχωρήθησαν αὐταί.

Ἦρξατο ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Νομοῦ Ἰωαννίνων ἡ οὐσιαστικὴ ἐφαρμογὴ τῶν μὲ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν κτηνοτρόφων σχετιζομένων νομοθετημάτων, ὑπολογίζεται δὲ ὅτι, βάσει τούτων, θ' ἀποκατασταθοῦν ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Νομοῦ Ἰωαννίνων περὶ τὰς 650 - 700 οἰκογενεῖας κτηνοτρόφων.

I.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΗΠΕΙΡΟΥ

Ἐκτελέσεις ἔργων (περίοδος 1 Ἀπριλίου 1939—1 Ἀπριλίου 1940).

Νομός Ἰωαννίνων: Ἀντιπλημμυρικά Ἀφού καὶ Βοϊδομάτου, Ἀποξηραντικά Κοτσελιοῦ, Μπάφρας, Δωδώνης καὶ Ραγίου.

Νομός Πρεβέζης: Ἀποξηραντικά Μπαϊδος—Μαυρῆς, Πελέκος, Κάτω Κωρακιανᾶ καὶ Ἄνω Κωρακιανᾶ.

Νομός Κερκύρας: Ἀποξηραντικά Βδελαριάς, Στρογγυλῆς καὶ Μπραγγανιώτικα, Ἀποστραγγιστικά Λειβαδίου Ρόπα καὶ Γαϊδαράνας. Ἀντιπλημμυρικά Ἀγραφῶν καὶ Ἀρκάδος.

Ἐξεπονήθησαν ὅλαι αἰ μελέται τῶν ἔργων τῶν Νομῶν Ἰωαννίνων καὶ Κερκύρας, ἅτινα ἐξετελέσθησαν διὰ προσωπικῆς ἐργασίας, μὲ συνδρομὴν τῶν οἰκείων Γεωργικῶν Ταμείων.

Ἐξεπονήθη ἐπὶ πλέον μελέτη ἀρδεύσεως πεδιάδος Κονάτης (10.000 στρεμ.), διαφόρων ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων (Λούρου καὶ Καλαμᾶ), ἀρδεύσεως πεδιάδος Μενίνας (1000 στρεμ.), καὶ ἀρδεύσεως πεδιάδος Φοινικίου (800 στρεμ.) κλπ.

ΙΑ.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ

Κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1939—31 Μαρτίου 1940 χρονικὸν διάστημα, ἐξετελέσθησαν τὰ κάτωθι ἔργα:

I. Ὁδοποιία.

Ὁδὸς Ἰωαννίνων—Μετσόβου—Ὀρίων Νομοῦ. Μετὰ μεγίστης ἐντάσεως ἐξηκολούθησαν τόσον ἡ κατασκευὴ τῶν τεχνικῶν ἔργων, ὅσον καὶ ἡ ὁδοστρώσις.

Ὁὕτω κατέστη δυνατόν νὰ παραδοθῇ εἰς τὴν κυκλοφορίαν ὁλόκληρον τὸ ἐντὸς τῶν ὁρίων Νομοῦ Ἰωαννίνων τμήμα ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Νοεμβρίου. Ἡ ἀξία τῶν οὕτω ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν εἰς ἀμφοτέρω τὰ Τμήματα Ἰωαννίνων—Μετσόβου καὶ Ἰωαννίνων—Ὀρίων τοῦ Νομοῦ, ἀνῆλθεν εἰς δραχ. 34.000.000.

Ὁδὸς Ἰωαννίνων—Πραμάντων. Εἰς τὴν ὁδὸν ταύτην ἐξετελέσθησαν ἐργασίαι χωματουργικῶν καὶ κατασκευῆς τεχνικῶν ἔργων ἀξίας δραχ. 203.695.

Ὁδὸς Σαγιάδος—Φιλιατῶν. Συνεπληρώθη ἡ κατασκευὴ τῶν τεχνικῶν ἔργων καὶ παρεδόθη τὸ κατασκευασθὲν τμήμα εἰς τὴν κυκλοφορίαν.

Γέφυρα Βροσύνης. Ἐξετελέσθησαν ἐργασίαι κατασκευῆς τοίχων ἀντιστηρίξεως ἀξίας δραχ. 359.412, ἐπικείται δὲ ἡ παράδοσις τῆς γεφύρας ταύτης εἰς τὴν κυκλοφορίαν.

II. Ἀντιπλημμυρικά.

Κατὰ τὸ οἰκονομικὸν ἔτος 1939—40 ἐξετελέσθησαν αἱ κάτωθι ἐργασίαι ἐν τῷ Τμήματι Λαψίστης, διὰ τὴν κατασκευὴν μεγάλης σήραγγος πρὸς ἀποξήρανσιν τῆς πεδιάδος Λαψίστης:

Διάτρησις τῆς σήραγγος μέτρα 718, ἐπένδυσις τῆς σήραγγος μέτρα 900 καὶ δευτερεύουσαι ἐργασίαι. Ἐπέκτασις περιφερειακῆς τάφρου, πρόχειρον φράγμα, κατασκευαὶ καὶ ἐγκαταστάσεις συμπληρωματικαί, προμήθεια ἀποθήκης, λειτουργία Νοσοκομείου, Καταυλισμοῦ κλπ.

Αἱ πραγματοποιηθεῖσαι δαπάναι ἔχουν ὡς ἐξῆς:

Υπόλοιπον ἐκ τῆς χρήσεως 1938—39 Δραχ. 8.230.283. Χορη-

γηθείσα πίστωσης 1939—40 Δρ. 10.000.000 και προϋπολογιζόμενον υπόλοιπον της 31—3—40 Δρ. 2.955.000.

Ἦτοι σύνολον δαπανῶν κατὰ τὸ 1939—40 Δρ. 15.275.283.

Ἐπίσης συνεχίζεται ἡ κατασκευὴ τῶν ἀντιπλημμυρικῶν ἔργων ἐπὶ τοῦ Λοῦρου ποταμοῦ, ἡ ἀξία τῶν ὁποίων ἀνῆλθεν εἰς 200.000 δρχ. περίπου.

III. — Συντηρήσεις.

Ὁδὸς Ἰωαννίνων—Γεφύρας Ζῆτα. Ἐξετελέσθησαν ἐργασίαι ἀξίας Δρχ. 750.000 περίπου, συνιστάμεναι κυρίως εἰς ἐπαλείψεις τοῦ καταστρώματος δι' ἀσφάλτου.

Ὁδὸς Γεφ. Ζῆτα—Φιλιπιάδος. Ἐξετελέσθησαν ἐργασίαι ἀξίας Δρχ. 550.000 περίπου, συνιστάμεναι κυρίως εἰς ἐπαλείψεις τοῦ καταστρώματος δι' ἀσφάλτου.

Διὰ τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν καὶ τῆς ἐν γένει τακτικῆς συντηρήσεως τῆς σπουδαιότητος ταύτης ὁδοῦ, ἥτις ἔχει καὶ τὴν μεγαλυτέραν κυκλοφορίαν, κατέστη δυνατόν, ὥστε ἡ ὁδὸς αὕτη νὰ εὐρίσκεται εἰς πολὺ καλὴν κατάστασιν.

Ὁδὸς Ἰωαννίνων—Καλπακίου. Ἐξετελέσθησαν ἐργασίαι ἀξίας Δρχ. 1.000.000 περίπου, συνιστάμεναι κυρίως εἰς ἐπαλείψεις τοῦ ὁδοστρώματος δι' ἀσφάλτου, εἰς ὁδοστρωσίαν καὶ συνήθη συντήρησιν.

Ὁδοὶ Καλπακίου—Κονίτης, Μέρτζιανης—Κακαβιάς. Ἐξετελέσθησαν ἐργασίαι ἀξίας Δρχ. 900.000, συνιστάμεναι κυρίως εἰς κατασκευὴν τεχνικῶν ἔργων καὶ ὁδοστρωσίαν.

Ὁδὸς Ἰωαννίνων—Ἡγουμενίτης (τμήμα μέχρι Βροσύνης). Ἐξετελέσθησαν ἐξυγιαντικὰ ἔργα τοῦ καταστρώματος εἰς διάφορα ἐπισφαλῆ σημεῖα, ἐργασίαι συνήθους συντηρήσεως καὶ ἐπαλείψεως ἀσφαλτικῆς, ἀξίας Δρχ. 900.000 περίπου.

Ὁδὸς Ἰωαννίνων—Μπαλτούμας—Ἀγ. Γεωργίου. Ἐξετελέσθησαν ἐργασίαι, ἀξίας Δρχ. 550.000 περίπου, συνιστάμεναι κυρίως εἰς συνήθη συντήρησιν καὶ ὁδοστρωσίαν τῶν ἐφθαρμένων τμημάτων.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος, ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμεῖου Μονίμων Ὁδοστρωμάτων Ἰωαννίνων ἐξετελέσθησαν τὰ κάτωθι ἔργα:

Κατασκευὴ ὁδοῦ ΚΑ' Φεβρουαρίου. Ἦρξατο ἡ κατασκευὴ τῶν κρασπέδων τοῦ ἀποχευτικοῦ ἀγωγοῦ, ἠναλώθη δὲ μέχρι σήμερον τὸ ποσὸν τῶν 350.000 δρχ. Ἐπισκευὴ ὁδοῦ Ἀβέρωφ καὶ τῆς Κεντρικῆς Πλατείας. Ἐξετελέσθησαν ἅπασαι σχεδὸν αἱ προμήθειαι διὰ τὴν ἐπισκευὴν τῆς ὁδοῦ ταύτης, αἵτινες ἀνῆλθον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 290.000 δρχ.

Ὁμοίως, κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, τὸ Εἰδικὸν Ταμεῖον Ἐπαρχιακῆς Ὁδοποιίας Ἰωαννίνων ἐξετέλεσε τὰ κάτωθι ἔργα:

Ὁδὸς Δελβινακίου — Κονίτης — Γεροπλατάνου — Ρουφιάς.

Ἐξετελέσθησαν ἐργασίαι ἀξίας δρχ. 110.000, συνιστάμεναι κυρίως εἰς τεχνικὰ καὶ χωματουργικὰ ἔργα.

Ὁδὸς Χάνι Δελβινακίου—Δελβινακίου—Παγωνιανῆς. Ἐγένετο συνήθης συντήρησις καὶ κατασκευὴ τεχνικῶν ἔργων ἀξίας δρχ. 75.000.

Ὁδὸς Ἰωαννίνων—Δοβρᾶς—Μπάγιας. Ἐγένετο σκυρόστρωσις καὶ κατασκευὴ τεχνικῶν ἔργων ἀξίας δρχ. 200.000.

Ὁδὸς Μπάγιας — Τραπεζοῦ. Ἐξετελέσθησαν ἐργασίαι κατασκευῆς τεχνικῶν ἔργων ἀξίας δρχ. 300.000.

Ὁδὸς Χάνι Δελβινακίου — Φιλιππῶν. Ἐξετελέσθησαν ἐργασίαι κατασκευῆς τεχνικῶν ἔργων ἀξίας δρχ. 55.000.

Ὁδὸς Ἀσφάκας—Πρωτόπαππα. Ἐγένοντο ἔργα συνήθους συντηρήσεως ἀξίας δρχ. 50.000.

IV. — Κατασκευαί.

Ὁδὸς Ἰωαννίνων—Τρικκάλων (Τμήμα Ἰωαννίνων—Ὀρίων Νομοῦ).

Κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου μέχρι σήμερον χρονικὸν διάστημα, ἐκτελοῦνται διάφορα συμπληρωματικὰ ἐξυγιαντικὰ ἔργα: Συμπλήρωσις τῶν τεχνικῶν ἔργων, συντήρησις τοῦ καταστρώματος κλπ., ἡ ἀξία τῶν ὁποίων θὰ ὑπερβῇ τὸ 1.000.000 δρχ.

Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν τῆς συγκοινωνίας κατὰ τὸν χειμῶνα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ταύτης, θέλει κατασκευασθῇ εἰς κατάλληλον σημεῖον ἀποθήκη πρὸς διαφύλαξιν τῶν μηχανημάτων ἐκχιονισμοῦ.

Γέφυρα Στρατσίανης: Διετάχθη ὁ Νομομηχανικός Ἰωαννίνων ἵνα προέλθῃ εἰς τὴν σύνταξιν καὶ ὑποβολὴν πλήρους μελέτης διὰ τὴν κατασκευὴν ταύτης. Ἡ σημασία τῆς κατασκευῆς τοῦ ἐν λόγω ἔργου εἶναι μεγίστη, καθόσον πρόκειται νὰ ἐξυπηρετηθῶσι πλείσται Κοινότητες.

Γέφυρα Βροσύνης: Ἐπεραιώθη ἡ κατασκευὴ τῶν τοίχων ἀντιστηρίξεως καὶ τῆς ὁδοῦ προσπελάσεως, δι' ἣν ἐχορηγήθη κατὰ τὸ τρέχον οἰκονομικὸν ἔτος συμπληρωματικὴ πίστωσις δρχ. 40.000.

Γέφυρα Κόκκορη: Ἦρξατο ἡ συγκέντρωσις τῶν ὀλικῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῆς γεφύρας ταύτης, δι' ἣν ἐχορηγήθη κατὰ τὸ τρέχον ἔτος πίστωσις δρχ. 500.000.

Ὁδὸς Βελλᾶς—Ζαγόριανης: Χορηγηθείσης συμπληρωματικῆς πιστώσεως δρχ. 200.000, συνεχίζονται αἱ ἐργασίαι κατασκευῆς τῆς ὁδοῦ ταύτης.

Ἐγένοντο αἱ δέουσαι ἐνέργειαι διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς κατασκευῆς διαφόρων ἔργων ἐπὶ τῶν ὁδῶν Ζίτσης—Πρωτόπαππα, Βησσάνης—Λαχανοκάστρου, Ραψίτης, Παρακαλάμου, Λούτσας—Σουδενῶν, Πρωτόπαππα, Μαζαράκι, Ράικου, Βίτσης, δι' ἃ ἐνεκρίθη πίστωσις δρχ. 780.000.

V. Νοσοκομειακά Κτίρια

Νοσοκομείον Χατζηκώστα: Έσυνεχίσθησαν αϊ έργασιαι κατασκευής τής νέας πτέρυγος διά τὸ παθολογικὸν τμήμα 35 κλινῶν προϋπολογισμοῦ 3.100.000 δρχ.

Ἡ δέξια τῶν ἐκτελεσθεῖσων ἐργασιῶν ἀνῆλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 250.000 δρχ., αἱ δὲ μέχρι σήμερον ἐκτελεσθεῖσαι ἐργασιαὶ ἀνέρχονται εἰς 1.250.000 δρχ.

Νοσοκομείον Ἀφροδισίων Νόσων: Έσυνεχίσθησαν αἱ ἐργασιαὶ ἀποπερατώσεως τοῦ νέου κτιρίου καὶ τῆς ἐγκαταστάσεως κεντρικῆς θερμάνσεως, ὡς καὶ ἡλεκτρικῆς τοιαύτης, προϋπολογισμοῦ 1.500.000 δρχ. Αἱ ἐκτελεσθεῖσαι κατὰ τὸ τρίμηνον ἐργασιαὶ ἀνῆλθον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 500.000 δρχ., αἱ δὲ μέχρι σήμερον συνολικῶς ἐκτελεσθεῖσαι ἐργασιαὶ ἀνέρχονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 1.100.000 δρχ.

Ἀνέγερσις τοῦ κτιρίου τοῦ Σανατορίου Ἰωαννίνων: Έσυνεχίσθησαν αἱ ἐργασιαὶ κατασκευῆς τοῦ κτιρίου, τῶν ὁποίων ἡ δαπάνη ἀνῆλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν πεντακοσίων χιλιάδων δρχ. (500.000), αἱ δὲ μέχρι σήμερον ἐκτελεσθεῖσαι ἐργασιαὶ ἀνέρχονται περίπου εἰς τὸ ποσὸν τῶν 1.500.000 δρχ. Ὁ προϋπολογισμὸς τοῦ ἔργου ἀνῆλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 12.400.000 δραχμῶν.

Ἐθνικὸν Ὀρφανοτροφεῖον Κονίτσης: Έσυνεχίσθησαν αἱ ἐργασιαὶ ἀποπερατώσεως τοῦ κτιρίου προϋπολογισμοῦ 3.345.500 δρχ. Αἱ μέχρι σήμερον ἐκτελεσθεῖσαι ἐργασιαὶ ἀνέρχονται περίπου εἰς τὸ ποσὸν τῶν 2.500.000 δρχ., αἱ δὲ κατὰ τὸ διαρρεῦσαν τρίμηνον ἀνῆλθον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 500.000 δρχ.

IB'.

ΤΡΙΑΤΑΤΙΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΙ

Ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία. Ἐλήφθησαν ἅπαντα τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα καὶ ἐξησφαλίσθη ἡ συστηματικὴ καὶ ἑγκαίρος διαβίβασις τῆς ἀλληλογραφίας, τῶν δεμάτων καὶ λοιπῶν ταχ. ἀντικειμένων. Τὰ δρομολόγια τῶν ἀγροτικῶν ταχυδρομείων ἐβεβλιώθησαν. Ἐλήφθησαν τὰ ἐνδεικνυόμενα μέτρα πρὸς πάταξιν τῶν λαθραίως μεταφερόντων ἀλληλογραφίαν καὶ τὰ ἐκ τούτων ἀποτελέσματα ὑπῆρξαν ἱκανοποιητικά.

Ἀναδιοργάνωσις τῆς ταχυδρομικῆς, τηλεγραφικῆς καὶ τηλεφωνικῆς ὑπηρεσίας.

Τηλεφωνικὴ καὶ τηλεγραφικὴ ἀνταπόκρισις: Αὐταὶ διεξήχθησαν κανονικῶς καὶ ἐν πλήρει ἐνημερότητι.

Διὰ τῶν ΤΤ ἐργατῶν καὶ τῶν τηλεφ. φυλάκων κατεσκευάσθησαν τηλεφωνικὰ μεταλλικὰ κυκλώματα μήκους 75 χιλιομέτρων, ἐπεσκευάσθησαν τοιαῦτα 38 χιλιομ. Κατεσκευάσθησαν τηλεγραφικαὶ γραμμαὶ μήκους 38 χιλ. καὶ ἐπεσκευάσθησαν 203 χιλιομέτρα ΤΤ γραμμῶν τοῦ Δημοσίου. Τοῦ δὲ Ταμείου Τηλεφ. Συγκοινωνιῶν Ἡπείρου κατεσκευάσθησαν τηλεφ. γραμμαὶ 41½ χιλιομέτρων καὶ ἐπεσκευάσθησαν τοιαῦτα μήκους 666 χιλιομέτρων.

Ἐπεσκευάσθησαν 497 τηλέφωνα διαφόρων τηλεφωνείων. Ἐτοποθετήθησαν εἰς 70 καινουργῇ τηλέφωνα τὰ ἀκρώρεϊά των, ἐτακτοποιήθη ἡ ἐσωτερικὴ αὐτῶν συνδεσμολογία καὶ ἐξ αὐτῶν τὰ 62 ἀπεστάλθαι εἰς διάφορα Κοινοτικά Τηλεφωνεῖα εἰς ἀντικατάστασιν τῶν παλαιῶν τοιούτων.

Ἐγένετο ἐπισκευὴ τηλεφ. γραμμῶν μήκους 105 χλμ.

Κατεβλήθη ποσὸν δρχ. 41.910 πρὸς συμπλήρωσιν ὑπολοίπου ἀξίας ὕλικων Ταμείου, χρήσεων 1937—38 καὶ 1938—39, κατόπιν τῆς ὑπερτιμῆσεως τῆς ἀξίας αὐτῶν.

Παραγγέλλθησαν μέσφ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας διὰ τὴν χρῆσιν 1940—41 ὕλικά ἀξίας δρχ. 219.367, ἅτινα θέλουσι χρησιμοποιηθῇ διὰ τὴν ἀνακαίνισιν τηλεφ. γραμμῶν καὶ κατασκευὴν ἐσωτερ. ἐγκαταστάσεων. Ἐπεσκευάσθησαν μέσφ τοῦ βου Τεχνι-

κοῦ ΤΤ Τμήματος Ἡπείρου τηλέφωνα 65 Κοινοτήτων. Ἐφωδιάσθησαν διὰ καινουργῶν τηλεφώνων δύο Κοινότητες.

Τέλος δὲ ἤρξαντο αἱ μετατροπαὶ τῶν κυριωτέρων τηλεφωνικῶν Κοιν. γραμμῶν εἰς μεταλλικά κυκλώματα.

Ἑσωτερικαὶ ἐγκαταστάσεις: Ἐγκατεστάθη εἰς τὸν Ἰωαννίνους ὑπεραστικὸν κέντρον ἓν τελικὸν κέντρον Ὑψυσύχνου τηλεφωνίας τύπου ΕΙ διὰ τὴν μετ' Ἀθηνῶν μέσῳ Πατρῶν τηλεφ. ἀνταπόκρισιν. Ἐγκατεστάθη εἰς τὸ Τηλεγραφεῖον Ἀρτης μία παρακαμπτήριος διάταξις ΕΙ πρὸς διαχωρισμὸν συγκοινωνίας ὑψηλῆς συχνότητος, ἐκ τῆς συγκοινωνίας χαμηλῆς συχνότητος. Ἀντικατεστάθη ὁ τηλεφ. μεταλλάκτης Κοίντης τῶν 10 διὰ τοιοῦτου τῶν 15 συγκοινωνιῶν. Ὁμοίως ὁ τηλεφ. μεταλλάκτης Μετσόβου τῶν 5 κυψελῶν διὰ τοιοῦτου τῶν 8. Ἐτοποθετήθη εἰς τηλεφ. μεταλλάκτης τῶν 10 συγκοινωνιῶν ἐν Κεραμίτῃ. Ἀντικατεστάθη ὁ Ἑλβετικὸς ρυθμιστὴς τῶν 15 ἐλασμάτων/διὰ τοιοῦτου τῶν 20 ἐν Ἡγουμενίτῃ.

Ὑπεραστικαὶ ΤΤ Γραμμαῖ: Ἐσυνεχίσθη καὶ κατὰ τὴν λήξαν τριμηνίαν ἡ κατασκευὴ καὶ ἀνακατασκευὴ τῆς ΤΤ γραμμῆς Ἰωαννίνων—Μετσόβου—Τρικκάλων.

Ἐγένετο ἐπισκευὴ τμήματος 10 χμ. τῆς ΤΤ γραμμῆς Φιλιππιάδος—Πρεβέζης, καὶ διαρρύθμισις τμήματος γραμμῆς 500 μ. Ἰωαννίνων—Κοίντης καὶ ἐντὸς τῆς κωμοπόλεως Κοίντης. Ἐγένετο μελέτη κατασκευῆς τηλεγρ. γραμμῆς ἀπ' εὐθείας συνδέσεως τοῦ Τ.Τ.Τ. Γραφείου Γρεβεντιῶν μετὰ τῶν Ἰωαννίνων μήκους 15 χμ. ἀπὸ Μπαλτούμαν. Ὁμοίως μελέτη κατασκευῆς τηλεγρ. γραμμῆς Μολίστης—Πυρσογιάννης, μήκους 12 χμ.

Κοινοτικαὶ Τηλεφ. γραμμαῖ: Ἐπεσκευάσθησαν κατὰ τὴν λήξαν τριμηνίαν ριζικῶς ἢ προχείρως τηλεφ. γραμμαὶ μήκους 105 χμ περιφερείας Φιλιππιάδος, Δολιανῶν, Δελβινακίου, Ζίτης καὶ Θεσπρωτικοῦ.

ΙΓ'.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΙΣ ΤΗΣ ΕΛΟΝΟΣΙΑΣ

Ἐλειτούργησαν 21 Ἀνθελονοσιακὰ Ἱατρεῖα, ἐξ ὧν τὰ 14 εἰς τὸν Νομὸν Ἰωαννίνων καὶ τὰ 7 εἰς τὸν Νομὸν Θεσπρωτίας, διευθυνόμενα ὑπὸ τοπικῶν ἱατρῶν καὶ ἄτινα προσέφερον μεγίστας ὑπηρεσίας εἰς τοὺς ἐξ ἐλονοσίας πάσχοντας κατοίκους.

Τὰ μέτρα διὰ τὴν προστασίαν τῆς υγείας. Διετέθησαν εἰς τὰ ἀνωτέρω Ἀνθελονοσιακὰ Ἱατρεῖα μεγάλοι

ποσότητες δισκιοποιημένης κινίνης, κινοπλασμίνης, ἀτεβρίνης, φύσιγγες κινίνης τῶν 0.50 καὶ τῶν 0.30, προσήλθον δὲ εἰς τὰ ἀνωτέρω 21 Ἀνθελονοσιακὰ Ἱατρεῖα διὰ θεραπείαν 10.434 ἄτομα πάσχοντα ἐξ ἐλονοσίας.

Ὑπὸ τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐλονοσίας ἤρχισεν ἐφαρμοζομένη ἡ ἀντιπρονομικὴ ἀγωγή καὶ ἡ καταπολέμησις τῶν κωνωποειδῶν ἐν τῇ πόλει τῶν Ἰωαννίνων. Εἰς τὸ πρόγραμμα τῆς καταπολέμησης τῆς ἐλονοσίας συμπεριελήφθησαν καὶ ἄλλαι Κοινότητες, μὴ περιληφθεῖσαι κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Ἀπεπερατώθησαν αἱ ἐργασίαι τῆς μηχανικῆς προφυλάξεως τῆς Νήσου Ἰωαννίνων, τῆς Κοινότητος Ἀσφάκας, τῶν περισσοτέρων Ἀστυνομικῶν Σταθμῶν, τῶν εὐρισκομένων εἰς ἐλονοσοπλήκτους περιοχάς, τοῦ Πανδοχείου Καλλιθέας, τοῦ εὐρισκομένου εἰς τὴν ὁδὸν Ἰωαννίνων—Κοίντης καὶ τοῦ Κεραμοποιείου Δολιανῶν.

Ἐπίσης παρὰ τῆς ἰδίας ἐπιθεωρήσεως Ἐλονοσίας ἐξετελέσθησαν διάφορα ἐξυγιαντικὰ ἔργα, ὡς τὸ ἔλος Σωτηρίου, εἰς τὴν Κοινότητα Φιλιανῶν, Ν. Θεσπρωτίας, ἐκτάσεως 70 περίπου στρεμ., καὶ τὸ ἔλος Κυρίτση Δολιανῶν. Ἀποστραγγιστικὰ ἔργα ἐξετελέσθησαν καὶ εἰς τὴν Κοινότητα Πεδινῆς τοῦ ἔλους Μαυρογιάννη.

Τὰ Ἀντιαφροδισιακὰ Συνεργεῖα ἐνήργησαν ἐρεῦνας πρὸς ἀνακάλυψιν νέων ἐστιῶν κληρονομικῆς συφιλίδος. Ἐπίσης ἐλήφθησαν καὶ πολλὰ ἄλλα προληπτικὰ μέτρα κατ' ἄλλων ἀσθενειῶν.

Δ'.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ

Κατὰ τὸ διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα, κατεβλήθη πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια διὰ τὴν περίθαλψιν καὶ προστασίαν τῶν ἀπόρων, τὴν χορήγησιν ἀδειῶν ἐράνων εἰς Φιλανθρωπικὰ ἱδρύματα καὶ Σωματεῖα, τὴν ἐπίβλεψιν διὰ τὴν καλὴν διεξαγωγὴν αὐτῶν, τὸν ἔλεγχον ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τὴν παρακολούθησιν διὰ τὴν διάθεσιν τοῦ προϊόντος τοῦ ἐράνου, δι' ὃν σκοπὸν ἐχορηγήθη ἡ ἀδεια. Ἐπίσης ἐνηργήθη ἔλεγχος ἐφ' ὧν τῶν ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως ἐπιδοτούμενων Φιλανθρωπικῶν Ἰδρυμάτων καὶ Σωματείων. Ὡσαύτως μεγάλοι κατεβλήθησαν προσπάθειαι διὰ τὴν ἐναρξιν καὶ ἀπρόσκοπτον λειτουργίαν ἐν τῇ πόλει Ἰωαννίνων λαϊκῶν συσσιτίων. Εἰς τὰ λαϊκὰ συσσίτια, ὧν ἡ λειτουργία ἤρξατο ἀπὸ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρελθόντος Ἰανουαρίου ἐ. ἐ., συσσιτοῦνται ἡμερησίως χίλια διακόσια (1200) ἄτομα.

Τὸ δυνάμει τοῦ ἀπὸ 24/5/38 Β. Δ. συσταθέν Συμβούλιον Στεγάζσεως παρὰ τῇ Γενικῇ Διοικήσει Ἡπείρου, ἐπελήφθη τῆς ἐξετάσεως τῶν υποβληθεισῶν μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1934 αἰτήσεων προσφύγων περὶ ἀστικῆς ἀποκαταστάσεως, ἐξ ὧν ἔκρινεν ἀποκαταστατέας προσφυγικὰς οἰκογενεῖας 134.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΩΝ

Ἡ Γαλανόλευκος κυματίζει υπερήφανος ἔξω ἀπὸ τὸ «Στρατόπεδον Ἰωάν-
νης Μεταξᾶς» εἰς Ζούμπερι, ὅπου τὰ μέλη τῆς Ἑθνικῆς Νεολαίας τῆς
Ἑλλάδος ἀσκοῦνται καταλλήλως, εἰς ἓνα μαγευτικὸν φυσικὸν περιβάλλον,
διὰ νὰ ἀποκτήσουν ρώμην, σωματικὴν καὶ ἠθικὴν—καὶ βαθεῖαν γνῶσιν τῆς
ἐννοίας τῆς Πειθαρχίας.

Δύο χαρακτηριστικά
εικόνες από την ζωή
που διάγουν οι φα-
λαγγίται, ως ειρηνι-
κοί στρατιῶται, εἰς
τὸ Στρατόπεδον «Ἰω-
άννης Μεταξᾶς» εἰς
Ζούμπερι.

Μετά τὰ γυμνάσια, καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ καθήκοντος, οἱ φαλαγγίται, πού
εἶναι στρατοπεδευμένοι εἰς Ζούμπερι, ξεκουράζονται εἰς τὰ νερά τῶν μα-
γευτικῶν ἀκρογιαλιῶν τοῦ Ἁγίου Ἀνδρέου. Ἀλλ' ὁ σάλπιγκτής ἐτοιμάζεται
νά σημάνῃ καὶ πάλιν προσκλητήριον.

Τὰ μέλη τῆς Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεο-λαίας λαμβάνοντα μέρος εἰς ἀσκήσεις ἀεραμύνης. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ὑπὸ τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου ἀπεδόθη μεγάλη σημασία εἰς τὴν πλήρη στρατιωτικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν φαλαγγιτῶν.

Παράταξις φαλαγγιτῶν εἰς τὸ «Στρατόπεδον Ἰωάννης Μεταξᾶς» εἰς Ζούμπερι.

Κάτω: Μέλη τῆς Ε. Ο. Ν. ἀσκούμενα εἰς τὴν χρῆσιν ὀπτικοῦ τηλεγράφου, διὰ νὰ συμπληρώσουν τὰς στρατιωτικὰς τῶν γνώσεις

“Ένας μικρός φαλαγγίτης και μία χαριτωμένη φαλαγγίτισσα τσουγκρίζουν παχαλινά αυγά.

Μία εικών
μέ βαθύ
συμβολικό
χαρακτήρη:
Ο Δημιουργός
της νέας
Ελληνικής
γενεάς,
μαζί με
μιά μικρού-
λα φαλαγγί-
τισσα, που αντι-
προσωπεύει το
μέλλον και
τάς ελπί-
δας του
Έθνους.

Μικρές φαλαγγίτισσες ενώ παίζουν εις τὰ Κέντρα Παιδικής Χαράς, που ίδρυσε το στοργικόν ενδιαφέρον του Έθνικού Κυβερνήτου διά την εύτυχίαν των Ελληνοπαίδων.

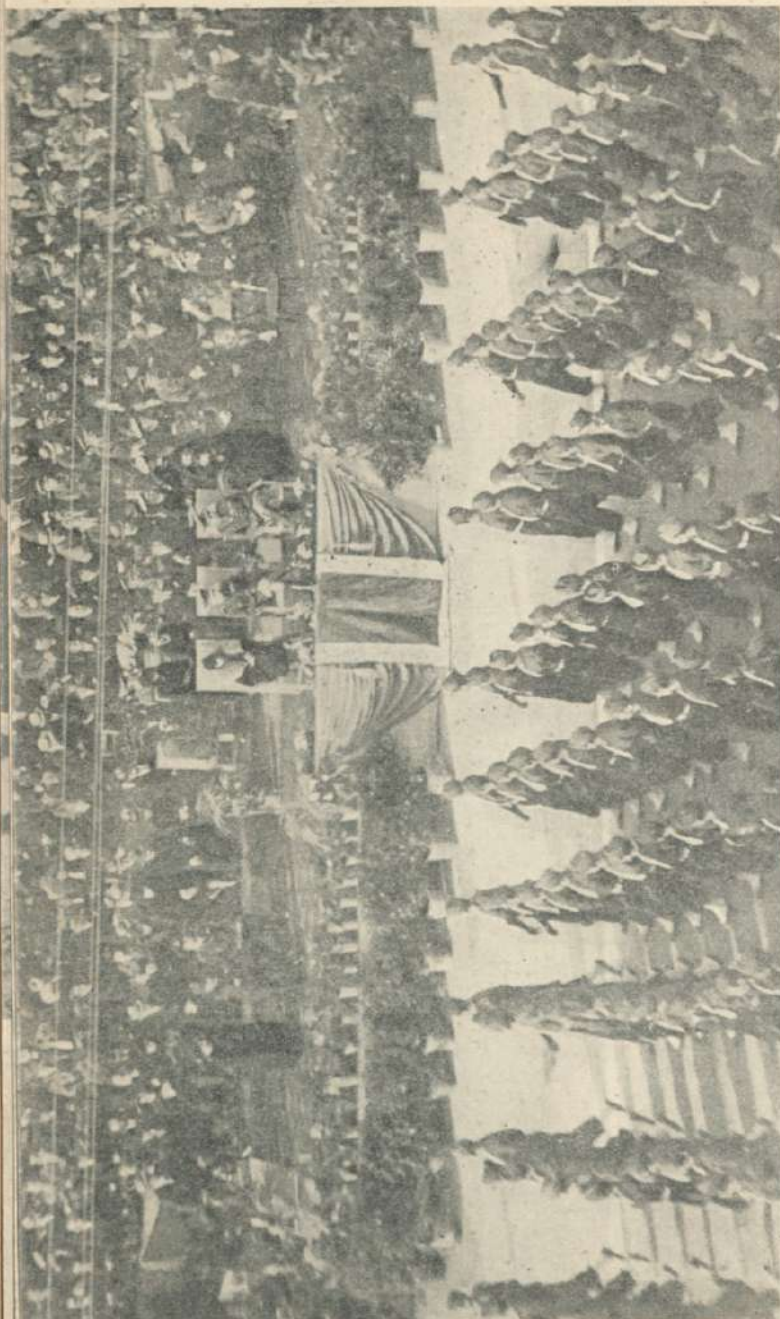

“Η Α. Μ. ο Βασιλεύς παρακολουθεί, κατά την ημέραν του Δάσους, μέλη της Ε. Ο. Ν. φυτεύοντα δενδρύλλια εις μίαν τοποθεσίαν της Καισαριανής.

Μεσαία εικών: Είναι γνωστόν ότι αί χιλιάδες των φαλαγγιτών της Ελλάδος ἐφύτευσαν ἑκατομμύρια δενδρύλλων εις ὅλας τὰς γωνίας τοῦ Κράτους, εις ἐκτέλεσιν τοῦ κηρύγματος τοῦ Ἀρχηγοῦ διὰ τὴν ἀναδάσωσιν. Εἰς τὴν φωτογραφίαν, μέλη της Ε.Ο.Ν. ἀσχολούμενα μετὰ τὴν εὐχάριστον αὐτὴν, ἀλλὰ καὶ ἐθνικὴν ἐργασίαν.

Κάτω δεξιά: Πρωτοπόρος εις κάθε ὄραϊαν ἐκδήλωσιν, ἡ Ε. Ο. Ν. σπεύδει παντοῦ ὅπου ἡμπορεῖ νὰ προσφέρῃ μίαν χρήσιμον ὑπηρεσίαν. Ἐτσι, κατὰ τοὺς σεισμούς τοῦ Ὠρωποῦ, οἱ φαλαγγίται ἐβοήθησαν μετὰ σθένος καὶ προθυμίαν τὸ ἔργον τῆς διασώσεως τῶν κατοίκων

Ἀπὸ τὴν μεγαλειώδη παρέλασιν τῆς Ε. Ο. Ν. κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου 1940 πρὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου, τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως καὶ τῶν λοιπῶν ἐπισημῶν. Κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἐθαυμάσθησαν τὸ ἀρρενωπὸν παράστημα καὶ ἡ ἐπιβλητικὴ ἐμφάνειος τῶν φαλαγγιτῶν

Τὰ Τάγματα Ἐθελοντῶν Ἑργασίας, παρελαύνουν κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου 1940 πρὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως, τῆς Α. Β. Υ. τοῦ Διαδόχου καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως.

Κάτω δεξιὰ: Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὸ Στάδιον. Εἰς τὸ πρόσωπόν του λάμπει ἡ χαρὰ διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ μεγάλου τοῦ ἔργου.

Ὁ Δημιουργὸς τῆς νέας Ἑλληνικῆς Γενεᾶς, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου, ἐπιθεωρεῖ φαλαγγίτας στρατοπαιδευμένους εἰς Ζοῦμπερι.

Φαλαγγίτισσες κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς παρελάσεως διὰ τῶν ὁδῶν τῶν Ἀθηνῶν. Προχωροῦν με σταθερὸν βᾶδισμα, με εὐσταλὲς παράστημα, γεμάτες πίστιν καὶ αὐτοπεποίθησιν.

Ὁ Ἐθνικὸς Κυβερνήτης, περιστοιχισμένος ἀπὸ τὸν Κυβερνητικὸν Ἐπιτροπὸν τῆς Νεολαίας, ἀπὸ τὴν Περιφερειακὴν Διοικήτιν ἀνθλέων Ἀθηνῶν καὶ ἀπὸ φαλαγγίτισσες, κατὰ τὴν τελετὴν τοῦ κοψίματος τῆς Πήτας εἰς τὰ γραφεῖα τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως θηλέων Ἀθηνῶν.

Κάτω: Μία ἀποψὲς τῆς μεγάλης αἰθούσης τοῦ ἐν Ἀθῆναις «Οἴκου τῆς Φαλαγγίτισης», ὅπου τὰ θήλεα μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. εὐρίσκουν θερμὸν ἄστυλόν διὰ τὴν ἀνταλλάξουν τὰς σκέψεις τῶν διὰ τὴν καλλιτέραν ὁργάνωσιν τοῦ ἐθνικοῦ ἀγῶνος τῆς.

Ἀνω ἄριστερά: Μία γωνία —τῶν ἀπὸ τὸν «Οἶκον τῆς Φαλαγγίτισης», πραγματικὸν ἀριστοῦργημα γνησίας ἑλληνικῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ ἐπιπλώσεως.

Κάτω: Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἡ Καλέλα Ι. Μεταξῶ, κατὰ τὴν διάρκειαν μιᾶς ἐπισκέψεως τῶν εἰς τὸν «Οἶκον τῆς Φαλαγγίτισης».

Κοιτών, αίθουσα
έστιατορίου καί νι-
πηρές εις τὸν ἐν
Ἀθήναις «Οἶκον
τῆς Φαλαγγιτίσ-
σης». Τὸ Ἰδρυμα
αὐτό, ἕνα ἀπὸ τὰ
ὠραιότερα ἔργα
τῆς Ἐθνικῆς Κυ-
βερνήσεως, ἤμπο-
ρεῖ νὰ θεωρηθῇ
πρότυπον εἰς τὸ
εἶδος του, χάρις
εἰς τὴν ἐσωτερικὴν
του διαρρύθμισιν
καὶ ὀργάνωσιν.

Ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰω. Μεταξᾶς ἐκθέτει εἰς τὴν Α.Μ. τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Α.Β.Υ. τὸν Διάδοχον,
παρουσία τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἄλλων ἐπισήμων, τὰ τῆς ὁριστικῆς συντάξεως τοῦ Νέου
Ἀστικοῦ Κώδικος, τοῦ κολλοσιαίου αὐτοῦ ἔργου, τὸ ὁποῖον ἔφερεν εἰς πέρας τὸ κράτος τῆς ἡγ. Ἀυγούστου
ἐντὸς ὀλίγων ἐτῶν, πρῶτα τοῦ δὲν κατ'ὀρθῶς δῶαι αὐτὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Βασιλείου πάγια-
κομματικαὶ Κυβερνήσεις εἰς διάστημα ὀκταήρου αἰῶνος.

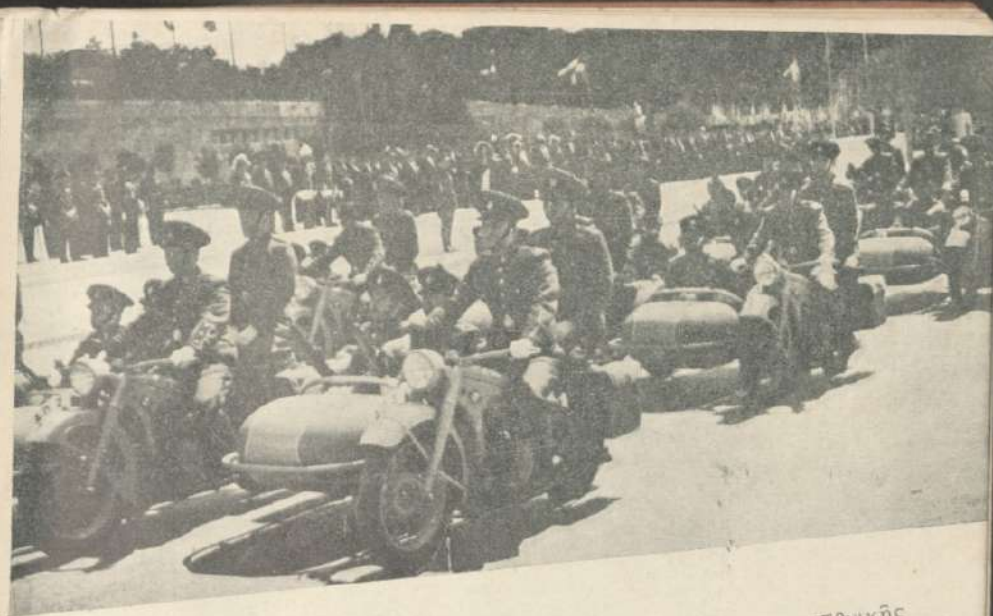
Ἀπὸ τὴν τελετὴν τῆς ἀπονομῆς τῶν διπλωμάτων εἰς τοὺς νέους ὑπαστυνόμους, παρουσία τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δημοσίας Ἀσφαλείας.

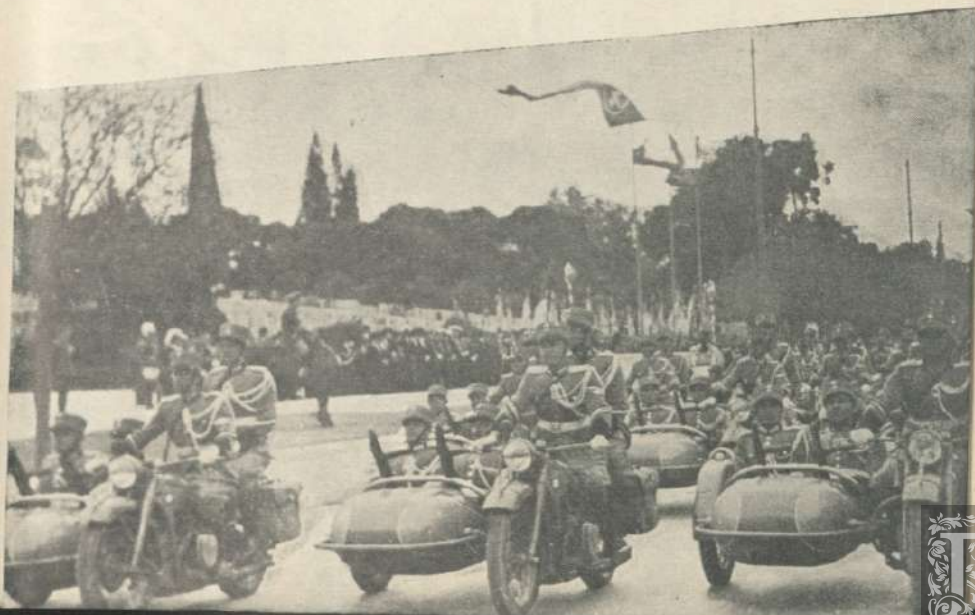
Ἡ πρώτη δημοσία ἐμφάνις τῆς μουσικῆς τοῦ Ἀστυνομικοῦ Σώματος Ἀθηνῶν, κατὰ τὴν παρέλασιν ἐπὶ τῇ 25ῃ Μαρτίου 1940.

Ἡ ἐπίσημος στιγμή, καθ' ἣν οἱ νέοι ἀνθυπομνηστροὶ δίδουν ὄρκον ἀφοσιώσεως εἰς τὴν Ἀ.Μ. τὸν Βασιλέα καὶ τὴν Κυβέρνησιν. Τὸ Κράτος τῆς 4ης Ἀυγούστου κατάρθωσε νὰ δημιουργήσῃ, διὰ τὴν τήρησιν τῆς ἐννόμου τάξεως, στελέχη ἱκανὰ καὶ ἡθικά, ἀφοσιωμένα μετὰ ζήλου εἰς τὸ καθῆκον τῶν.

ΑΙ τέσσαρες εικόνες πού δημοσιεύονται εἰς τὰς δύο αὐτὰς σελίδας ἀποτελοῦν εὐχλωττον ἀπόδειξιν τοῦ ἀναδημιουργικοῦ ἔργου πού συνετελέσθη ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως εἰς τὰ Σώματα τὰ ἐπιφορτισμένα μετὰ τὴν καταπολέμησιν τοῦ ἐγκλήματος καὶ μετὰ τὴν προστασίαν τῶν φιλησύχων πολιτῶν. Ἐλήφθησαν κατὰ τὴν παρέλασιν τῆς 25ης Μαρτίου 1940 πρὸ τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως καὶ παρουσιάζουν ἡ πρώτη: τμήμα πεζῶν χωροφυλάκων, ἡ δευτέρα: τμήμα ποδηλατοδρόμων χωροφυλάκων καὶ αἱ δύο ἄλλαι ἀστυφύλακες καὶ χωροφύλακες ἐπιβαίνοντας τῶν τελευταίου συστήματος μοτοσυκλετῶν, τὰς ὁποίας ἐπρομηθεύθη προσφάτως ἡ Κυβέρνησις εἰς μέγαν ἀριθμὸν.

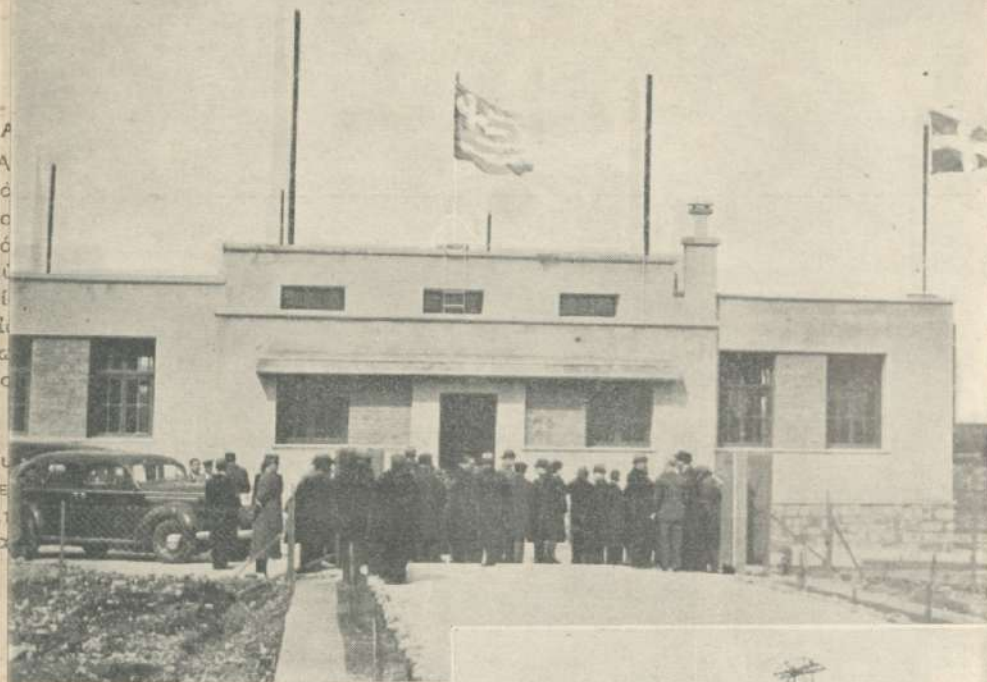
Ανω δεξιά: Ὁ
 Αρχηγὸς ἀπονέμει
 τὰ διπλώματα εἰς
 τοὺς νέους ὑπαστυ-
 νόμους, συγχαίρει
 αὐτοὺς καὶ συνιστᾷ
 ἵστιν καὶ ἀφοσίωσιν
 εἰς τὴν μεγάλην κοι-
 ωνικὴν ἀποστολήν,
 τοῦ τοῦς ἀνέθεσεν ἡ
 Πατρίς.

Κάτω: Ὁ Ἐθνικὸς
 Κυβερνήτης ἐπιθεωρεῖ,
 ἐπὶ τὴν ἀπονομὴν τῶν
 διπλωμάτων, τοὺς πα-
 ατεταγμένους νέους
 ὑπαστυνόμους.

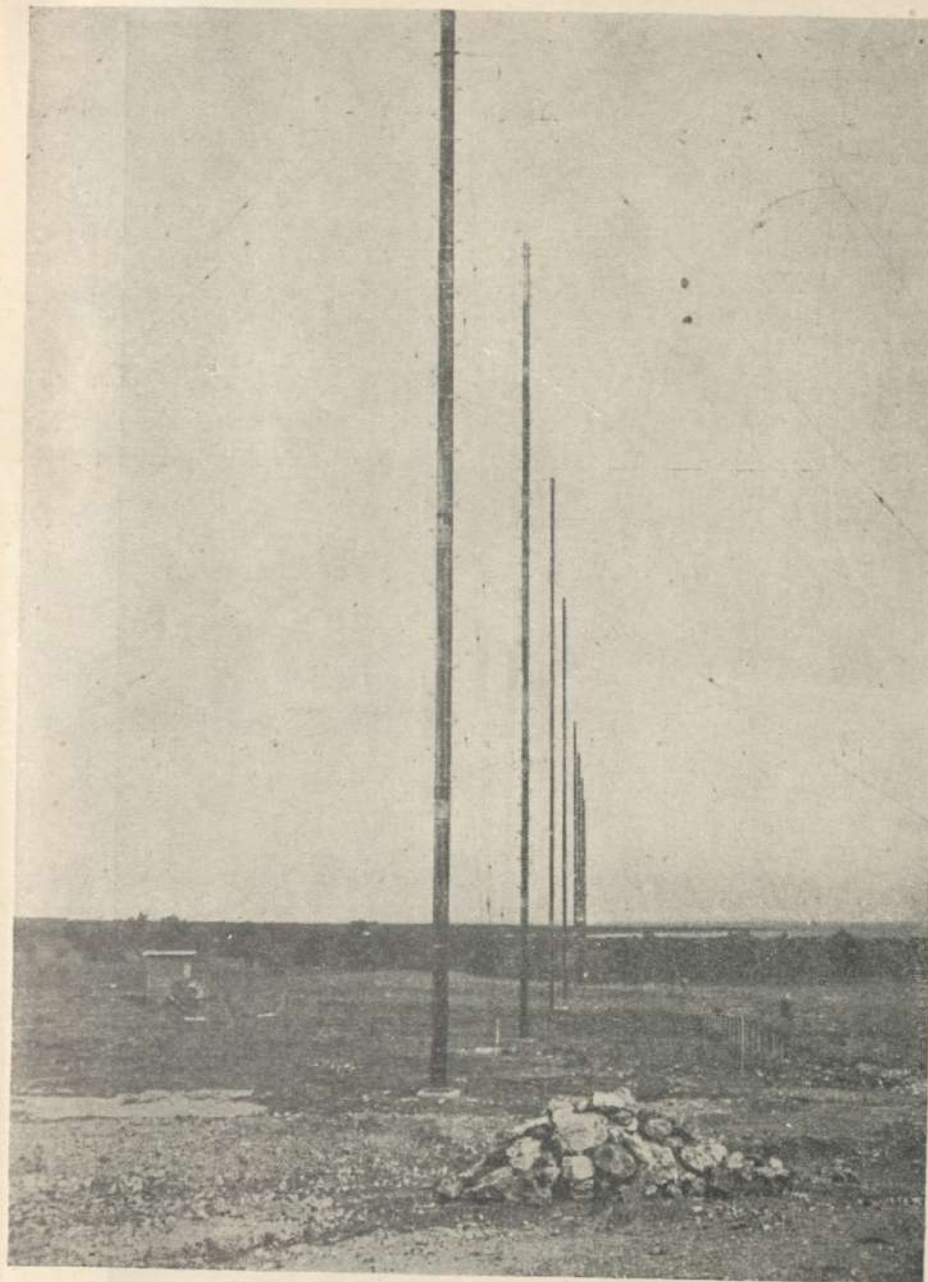

Ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως κ. Ἰωάννης Μεταξᾶς, παραδίδων τὰ εἴφη εἰς
 τοὺς νέους Ἀνθυπομειράρχους.

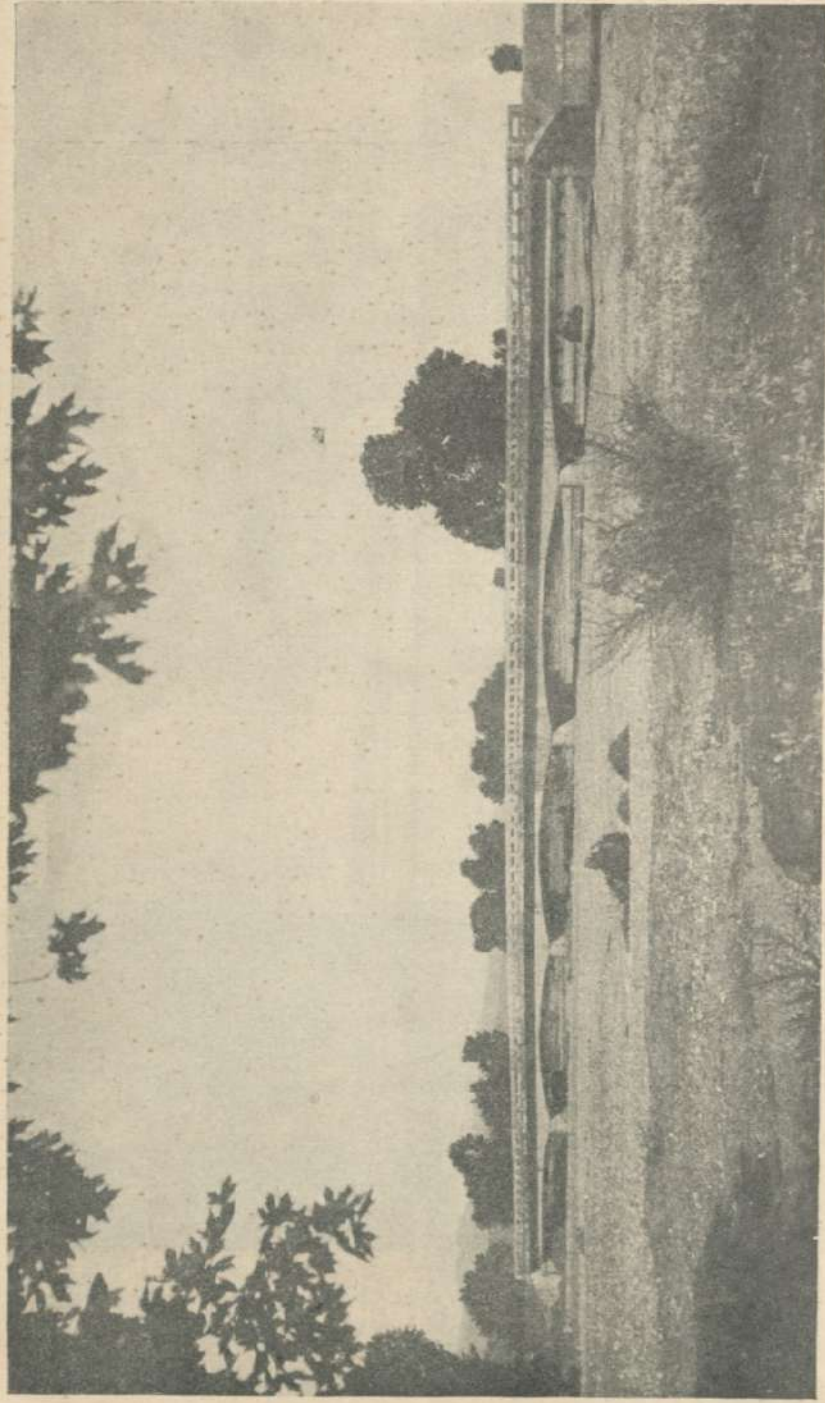

Ἀπὸ τὰς νέας τηλεπικοινωνιακὰς
ἐγκαταστάσεις τῆς Ἑλλάδος, ἓνα
ἀπὸ τὰ πλέον συγχρονισμένα ἔργα
τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως: Ἄνω:
τὸ κεντρικὸν Ἰδρυμα τοῦ Σταθμοῦ
καὶ κάτω: ὁ πομπὸς λήψεως τοῦ
Χαρβατίου.

Ὁ πομπὸς τῆς Λούτσας, ὁ ὁποῖος συμπληρῶναι τὰς νέας τηλεπικοινωνιακὰς
ἐγκαταστάσεις τῆς Χώρας.

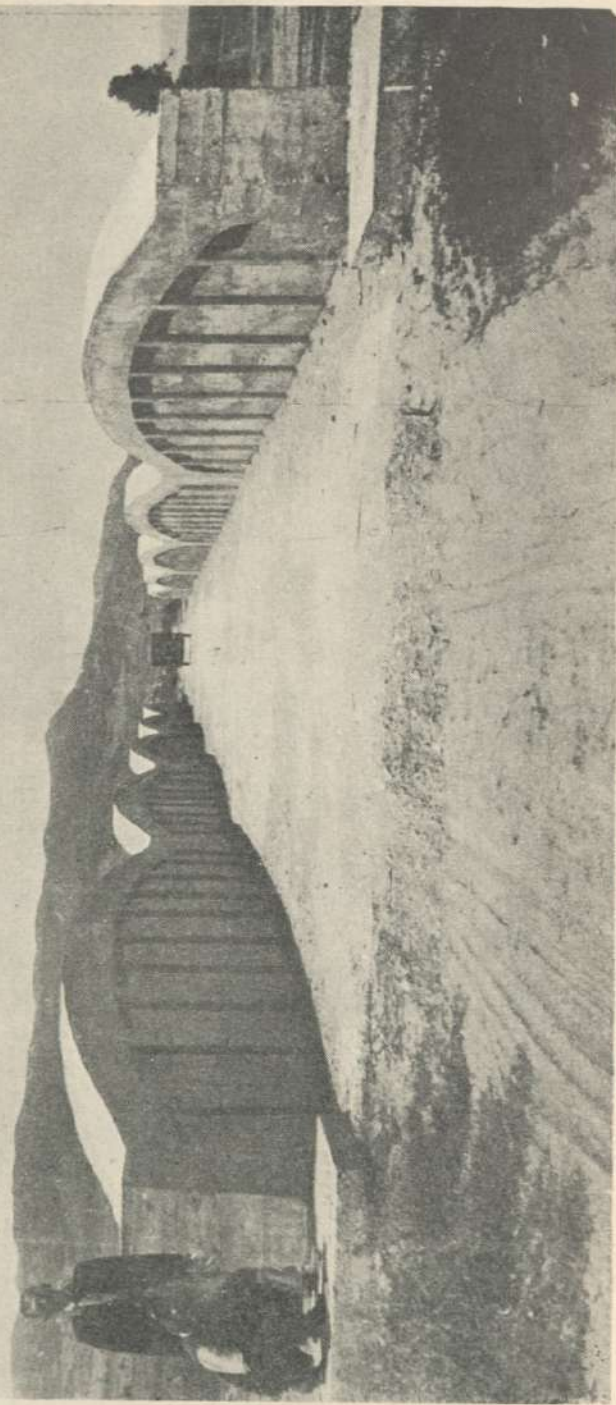

Ἀπὸ τὰ μεγάλα συγκοινωνιακὰ ἔργα, ποὺ ἐπετέλεσεν ἡ Ἐθνικὴ Κυβέρνησις τῆς 4ης Αὐγούστου : ἡ νέα γέφυρα τῶν Λαγκαδικίων, ἡ ὁποία ἀνηγέρθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης—Τσάνεζι.

Ἀπὸ τὰ μεγάλα συγκοινωνιακὰ ἔργα τῆς Ἐθνικῆς Κυβερνήσεως τῆς 4ης Αὐγούστου, γέφυρα τῆς Μακεδονίας.

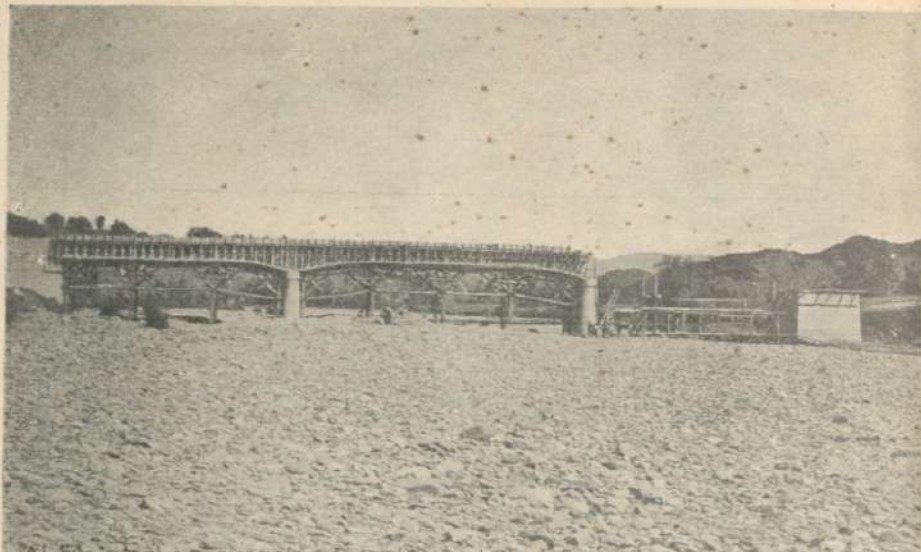

Και μία ακόμη επιβλητική δημιουργία τοῦ Νέου Κράτους : ἡ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θεσσαλονίκης—Τσαγέζι, γέφυρα τῆς Νέας Ἀπολλωνίας, τῆς ὁποίας τὴν κατασκευὴν ἀπεφάσισεν ἡ Κυβέρνησις λόγῳ τῆς μεγάλης σημασίας τῆς διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συγκοινωνιακῶν ἀναγκῶν τῆς Χώρας.

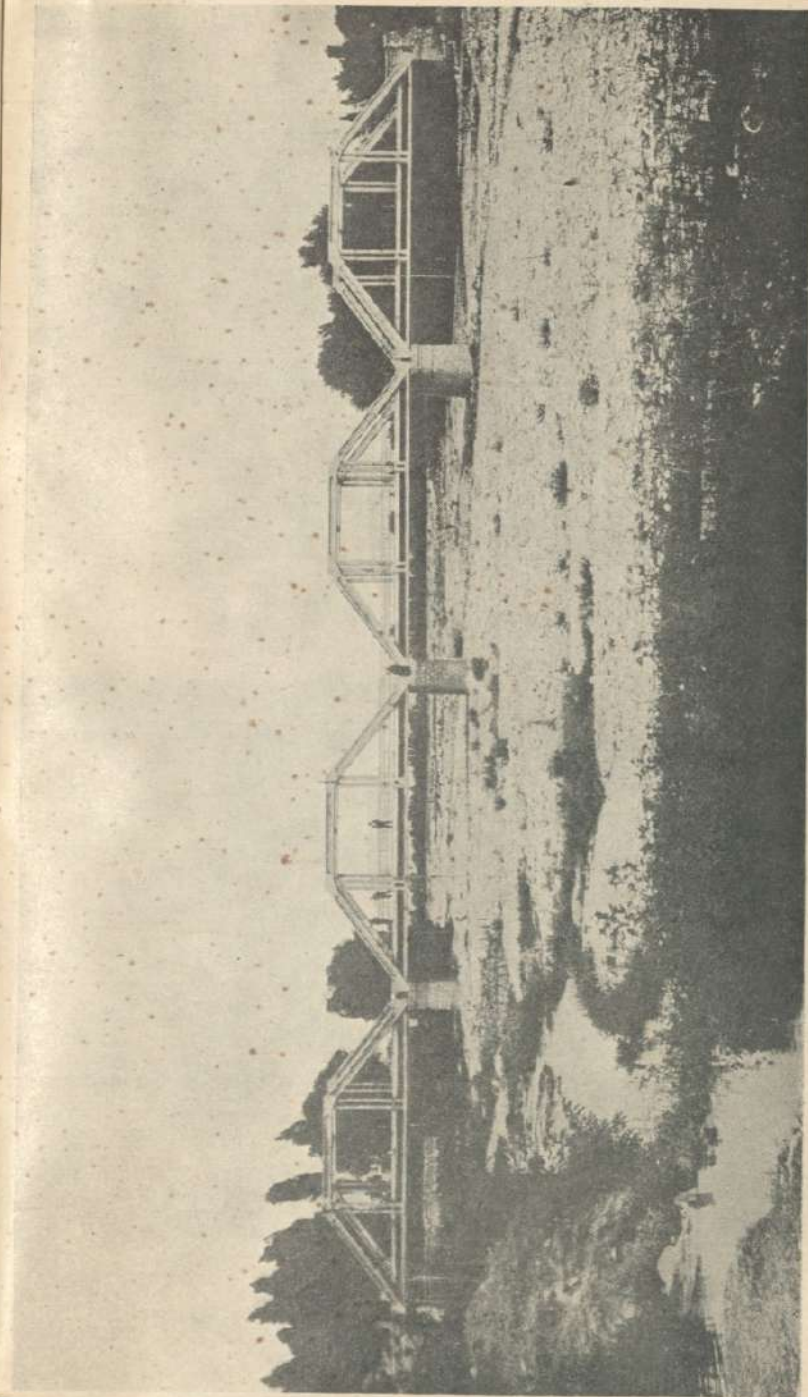
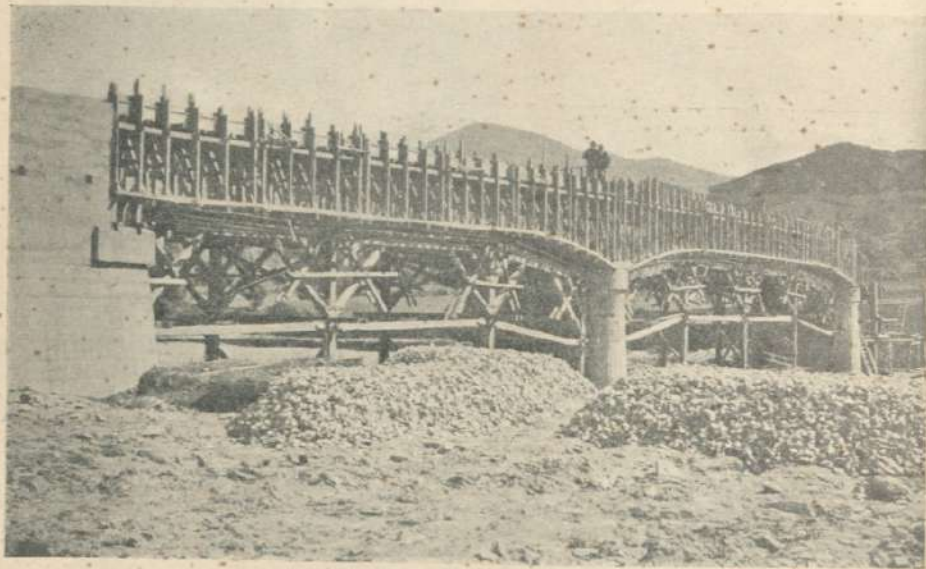

ἐπὶ τὰς συνεχιζομένης ἐργασίας διὰ τὴν κατασκευὴν μιᾶς ἐξ ἐκ τῶν μεγάλων γεφυρῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Καβάλλας - Θεσσαλονίκης. Αὐτά, καὶ ἄλλα πολλὰ ἀνάλογα ἔργα, μετέβαλον τὴν μακεδονικὴν ὑπαίθρον εἰς ἀπέραντον πεδῖον διαρκούς, ἐντατικῆς ἐργασίας.

Αἱ δύο αὐταὶ φωτογραφίαι ἐμφανίζουσι τὴν πρόοδον τῶν γενομένων ἐργασιῶν διὰ τὴν κατασκευὴν μιᾶς μεγάλης γεφύρας εἰς τὴν Ἠπειρον, τὴν Ἠπειρον αὐτήν, ἥ ὁποία, ἐπὶ παλαιοκομματικῶν κυβερνήσεων, ἦτο σχεδὸν ἀδιάβατος λόγῳ τῆς ἐλλείψεως συγκοινωνιακῶν μέσων.

Ἡ νέα, τελευταίου συστήματος, γέφυρα, ἥ ὁποία κατεσκευάσθη ἐπὶ τῆς οδοῦ Σερρών—Κούλας.

Χάρis εἰς τὴν Κυβερνητικὴν μέριμναν, δρόμοι πλατεῖς καὶ περιποιημένοι ἐξασφαλίζουν τῶρα διὰ τὴν Ἠπειρον ἓνα συγκοινωνιακὸν δίκτυον πρώτης τάξεως, ἐξυπηρετοῦν ὅλας τὰς ἀνάγκας τῆς μεγάλης αὐτῆς περιφερείας.

